

בְּטַחַתִּי וְנוֹשַׁעַתִּי

סְפוּרִים מְחֻזְקִים בְּנֵי זְמַנֵּנוּ
הַנְּחָשִׁים לְרֵאשׁוֹנָה

מֵתוֹדֵי שִׁיחוֹתָיו נֶשֶׁל

הָרַב שְׁמַעוֹן גּוֹטְסְמַן שְׁלִיט"א

יו"ר ארגון "אשריכם ישראל"

יו"ל בס"ד בְּזִכּוֹת הָרַבִּים

סִיּוֹן תש"פ

כָּל הַזְכוּיֹת שְׂמוֹרוֹת לְמַחְבֵּר

לְהַעֲרוֹת וְהָאָרוֹת | הַזְמַנֵּת הַרְצָאוֹת | רְכִישַׁת הַסְּפָרִים
וְהַדִּיסקִים

נִתֵּן לְהִתְקַשֵּׁר (בְּשָׁעוֹת הַבֶּקֶר וְהָעֶרֶב): 08-9743208

דוֹא"ל: 089743208A@gmail.com

קוֹ הַחֲזוֹקִים "אֲשֶׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל"

מְסֵר יוֹמֵי הַרְצָאוֹת וְשִׁיחוֹת

מֵאֵת הָרֵב שְׂמֵעוֹן גוֹטְסְמָן שְׁלִיט"א:

077-260-9134

עִיצוּב כְּרִיכָה: אֲלֵבוּיִם אִסְטְרֵטֶגְיָה וּפְרָסוּם

נִיקוּד: לֵאָה ב. 053-3119020

הַדָּר בִּיּוֹפִיוֹ HadarB'yofyo

עִיִּסוּד וְהַכְנָה לַדְּפוס

5725225@gmail.com

בְּתוֹכָן

מְדַבְּרֵי מְרִנָּן וְרַבָּנָן

13 פְּתִיחָה – סְפוּרֵי הָאִישִׁי
 דָּרָךְ שֶׁעַר שְׁכָם ~ "שְׁעוּרֵי בַיִת" ל... אָבֶא

19 פָּרָק א' – גַּם אַתָּה יְכוּל!
 כּוּס קָפָה וְהֶרְמַב"ם ~ שֶׁד שֶׁל חֲמָשִׁים וְחֲמֵשָׁה
 אֶלֶף ~ תְּאוּמוֹת אַחֲרֵי 32 שָׁנָה ~ מִכְּתָב
 הַדְּרָגָה שֶׁל חוּלָה ~ סְפוּרוֹ שֶׁל הָרַב
 רוֹבֶשֶׁקִין ~ לְהִזְהַר מִתְרַעֲמֵת ~ עַד שְׁנֵיגָשׁ
 חֲסֵרֵי אוֹנִים ~ סְפוּרוֹ שֶׁל בַּחוּר מִסְּלִבוֹדְקָה

37 פָּרָק ב' – יֵשׁ עַל מִי לְסַמֵּךְ
 מְאִיפָה "יִנְחַח" הַכֶּסֶף? ~ מִי חִזַּק אֶת הַ"חֲפִץ
 חַיִּים" ~ אוֹרְחִים מִ"מַּס הַכְּנֶסֶה" ~ סְפוּרִים
 מִהַשּׁוֹק בְּבֶאֱר שֶׁבַע ~ הַשּׁוֹטְרֵת שְׁנֵהֲפָכָה
 לְבִיבֵי-סִיטֵר ~ יְשׁוּעוֹת בְּאוֹטוֹבוֹס ~ הַפּוֹרֵץ
 שֶׁ"הִתְגַּלָּה" בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת ~ הָאֵינְסֵטְלְטוֹר
 הַחֲלִיט לְקִנּוֹת יֵין ~ לְגִלוֹת אֶת אֲמִרְיָקָה ~
 הַשְּׁלֵךְ עַל ה' יְהִבֵּךְ ~ לְמָה הַחֲנוּת סְגוּרָה? ~
 אֵיךְ נִזְכָּה לְהִתְחַזֵּק ~ נִכְנַס יֵין יֵצֵא סוּד ~

ספורו של מוצא היהלום ~ המוכר שלא
 סומך ~ ספורו של עשיר גאותן ~ שאלת
 המליון דולר ~ השמש שגנב מעצמו ~
 למה אני טובל?

פָּרָק ג' – טוב להודות לה' 77

הפנקס הפלאי ~ כך נמצא הזוג ~ שיחת
 מוסר מאלון פז ~ הרקודים של רבי ראובן
 קרלנשטיין ~ עצת מרן ה"חזון איש" ~ לחפש
 את האור שבתוך הצרה ~ היום רואים יותר
 השגחה פרטית? ~ ספורו של פליט סורי ~
 שני העובדים בסלילת כבישים ~ האסיר
 שהשתמש בתרופה מיחדת ~ תודה על הבית
 והרכב ~ תודה לשוטר תנועה ~ לכל
 סנדביץ' יש כתבת ~ החוכרות שהדפסו
 בטעות ~ השיחה שהביאה שמחה כפולה ~
 השם לקח? תודה ~ הארנק נמצא בתחנת
 המשטרה ~ 36,000 במתנה ~ ברית אחרי
 22 שנה ~ פלא יותר מחיה משנה ~ למה
 קשה לבנון ~ למה לא לצלם? ~ 10 סבות
 למה כדאי להודות ~ "הקפות" באמצע השנה

פָּרָק ד' – לעולם אינך יודע 138

הפוך על הפוך ~ מתקין המזגנים
 ה"מכשר" ~ התקלה במכונת המשקאות ~

מִתְנַה לֹא שִׁגְרַתִּית ~ מְתִי הַמִּינִיבוֹס הַגִּיעַ ~
 הַמְשֹׂאִית שְׁלֹא צָפְרָה ~ מִי הֲצִיל אֶת הַתְּפִלִּין
 מִהַגְנָבִים? ~ לָמָּה הִנְהַג אֲבָד אֶת הַטְּלָפוֹן
 הַסְּלוּלָרִי ~ מִדּוּעַ הִטִּיסָה הַתְּעַכְבָּה? ~ אֵיזָה
 נֶס שֶׁהֵינְךָ הַחֲמִיץ ~ הָאֲבָרָךְ שֶׁנִּצַּל
 מִהַשְׂרָפָה ~ לָמָּה הִנְהַג הָיָה עֶיף ~ הִנְהַג
 שֶׁנִּשְׁלַח מִשָּׁמַיִם ~ הַתְּפִלִּין שֶׁהִשְׁלַכְנוּ
 לְאֶשְׁפָּה ~ מְתִי הִישׁוּעָה מִגִּיעָה ~ הַמְשַׁחָה
 שֶׁעֲזָרָה לְאֲבָרְכִים ~ הַתְּבִלִּין הַחֲרִיף שֶׁהוֹשִׁיעַ

פָּרָק ה' – שׁוֹמְרִים עַל קֶשֶׁר 173

בְּקִשְׁתּוֹ שֶׁל הַסָּבָא ~
 מָה עוֹמֵד מֵאַחֲרֵי הַקֶּפֶה ~ בְּעִקְבוֹת הָאִיוֹם
 הָאִירָאנִי ~ הַפְּגִישָׁה עִם הַפְּרוֹפֶסוֹר הַגְּדוֹל ~
 מְתִי מִקְבָּלִים בְּרָכָה ~ מְצִיאַת "כּוֹלֵל" בְּקִרְיַת
 סָפֵר... ~ בְּדִיקוֹת הַתְּאֵמָה לַחֲלִיפָה ~ סְפוּרוֹ
 שֶׁל אֲסִיר טוֹרְקִי ~ לֹא לִשְׂכַח אֶת הָעֵקֶר ~
 מְקֻרְנֵי אוֹ דוֹקִים? ~ עֲבָדוֹת מְגֻדוּלֵי
 יִשְׂרָאֵל ~ לְלַמֵּד מִהַזְּקֵנִים ~ מִי נִכְנַס לַחֲתָנָה
 עִם מְעִיל?! ~ לְהַתְּפַלֵּל וּלְהַתְּחַנֵּן ~
 פְּרוֹטְקָצְיָה מִהָאוֹיֵב... ~ "חִיג" וְתַעֲנָה

פָּרָק ו' – שֶׁעָשָׂה לִי כָּל צָרָכִי 211

הַמִּים שֶׁהִגִּיעוּ בְּמִשְׁלוֹחַ יָשִׁיר ~ הַחֲלוֹם שֶׁהִבִּיא
 אֲמוֹנָה ~ שֶׁעָשָׂה לִי - לִי - לִי ~ לְכָל טִיל

יֵשׁ כְּתוּבָת ❶ עַל אָבָא לֹא שׂוֹאֲלִים שְׁאֵלוֹת ❷
 הַחֵיל שֶׁהֶעֱבַר לְגִיפּ הַשְּׁנִי ❸ לֶךְ מִיַּד לְטוֹל
 יָדַיִם! ❹ סְפוּרוֹ שֶׁל אוֹהֵב בְּנֹנוֹת ❺ אֵיךְ
 נִמְצָא הַחֲמוֹר

פְּרָק ז' – סְפוּרֵי עֲדוּד וְחֲזוּק 226

מִקְבֵּץ סְפוּרֵי חֲזוּק לְעִמְדָה בְּנִסְיוֹנוֹת הַדּוֹר וּלְצִפְיָה
 לְגֵאֲלָה וַיְשׁוּעָה ❶ הָעֵז שֶׁיִּצְאָה לְפָנֶינָה ❷
 הַנוֹכְלִים הַמְּחַפְּשִׁים ❸ הָרַבִּי אָמַר: עֲכָשׁוּ
 בּוֹנִים! ❹ הָעֵצִים שֶׁשָּׁרְדוּ אֶת הַהוֹרִיקָן ❺ כִּךְ
 סֵפֶר הַ"חֲזוֹן אִישׁ" ❻ מָה הֵייתָ מְשֻׁנָּה? ❼
 סְפוּרוֹ שֶׁל גּוֹי קִבְּצָן ❷ רֵאיוֹן נְדִיר עִם הַיִּצָּר
 הָרַע ❸ רֵאיוֹן מִיָּחָד עִם הַיִּצָּר הַטּוֹב ❹ לְמָה
 הַיֵּלֵד הַתְּחַצֵּף ❺ מָה נִלְמַד מִנְּשִׂיא אַרְהֵ"ב ❻
 הַ"חֲלוּם" שֶׁל הָרַב מִפּוֹנִיבּוֹ ❷ מְתֵי אוֹסְפִים
 מְטַבְּעוֹת נַחֲשֵׁת ❸ סְפוּרוֹ שֶׁל מְפַקֵּד ❹
 הַחַיִּים הֵם לֹא "מִשְׁחַק יְלָדִים" ❺ אֵי אֲפָשָׁר
 לְבָרַח ❷ פּוֹרִים בְּבֵית חוֹלִים ❸ הַחֲבֵר
 שֶׁהִפְרִיעַ לְחַבְרוֹ לִישׁוֹן ❹ חֲטָא אֶחָד פְּחוֹת ❺
 אִיפֹה יוֹסְלָה? ❷ הַוִּילוֹן הַמְּסוּנָה ❸ מָה נִלְמַד
 מִהַמּוֹרְדִים בְּסוּרְיָה ❹ מִלֶּאךְ עִם אֶלֶף
 רֵאשִׁים ❷ הַמְּלִיוֹנֵר שֶׁמְחַלֵּק בְּזִיוֹנוֹת ❸
 "חֶבֶל תְּלִיָּה" בְּתֵל אָבִיב ❹ אִיזוֹ עֲבוּדָה רְצוּיָה
 יוֹתֵר ❷ אֶת מָה הַשֵּׁם מְחַבֵּב ❸ בְּעַקְבוֹת
 הַמְּצַב הַכִּלְכְּלִי ❹ כַּחוֹ שֶׁל טֶנֶק מְלַחֵמָה ❺

גַּם לְמִשָּׁה רַבְּנָה הָיָה קָשָׁה ❧ מֵה שְׂאוּלֵי סִפְרָה
הַגְּנָנֹת ❧ גְּלוּי אֱלֹהֵי בְּדוּר שְׁלֵנוּ ❧ תַּעֲשֶׂה
פְּנִצָּר ❧ הַטְּרַמֵּפ שֶׁהֵגִיעַ "פְּתָאוּם" ❧ עַל מִי
יֵש לָנוּ לְהִשְׁעֵן? ❧ הָעוֹלָיִם הַחֲדָשִׁים

פָּרָק ח' - שְׁאֵלוֹת מִצְבוּר הַקְּוֹרָאִים 301

אֵיךְ יִתְכַּן שְׂבֻטְחָתִי וְלֹא נוֹשְׁעִתִי? ❧ הָאֵם
הַבְּטָחוֹן יַעֲזֹר לְרָשָׁע? ❧ הַתְּפִלָּתִי וְלֹא
נַעֲנִיתִי ❧ אֵיךְ דּוֹקָא דּוֹרְנָה יִזְכֶּה לְגֵאָלָה? ❧
אֵיךְ אֶצְלִיחַ לְהוֹדוֹת לָהּ עַל כָּל דְּבָר

מדברי מרנן ורבנן

בהסכמותיהם לחיבורים הקודמים מבית "אשריכם ישראל"

הגאון רבי ישראל פסח פיינהנדלהר זצ"ל בעל שו"ת "אבני ישפה": קבלתי הגליונות של ספרו "תורת הידידות"... ונהנתי איך שאתה מבאר כל פרט עם מקורות מדברי גדולי ישראל... ידעתי שאתה הראשון שהוציא כזה חיבור לאור, וחשבתי שיש בני אדם שהם מאד זקוקים לספר הזה...

מרן הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל רבה של רמת השרון: הריני מצטרף לכל הכתוב לעיל, בשבח ספר תורת הידידות ומחברו הרב הדגול מזכה הרבים.

הגאון רבי ישראל אהרנסון שליט"א מנהל רוחני דישיבת "חזון נחום": זכיתי להתחזק ולחזק אחרים מחיבורו הקודם המשלב בתוכו יסודות איתנים ביהדות הכתובים בשפה קולחת ועדכנית, משולבים בציטטות מדברי חז"ל הקדושים והקדמונים בתוספת עצות מעשיות. ועל עתה באתי אשר כ"ת עומד להדפיס בעריכה מחודשת מכתבי חיזוק שנתפרסמו כמענה לשואלים בעלון חודשי יחודי אשר מו"ל בשם "אשריכם ישראל" מלא מסרים מחזקים ומכוונים לקרב ליבות ישראל לאבינו שבשמים, הן בהשקעה בתפילה, לימוד התורה, מידות טובות והן בנסיכת כחות להתמודד עם נסיונות התקופה, בשפה עממית קולחת מלווה בסיפורים

אמיתים מגדולי ישראל מכל החוגים, מלווים בקטעים קצרים מספרי יראה ומוסר וחסידות.

הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א ראש ישיבת "עטרת שלמה": ראיתי הספר תורה תבלין... והנה כולו אומר טהור. חיזוק והדרכה והתעוררות לעבודת ה' ולמדות טובות. ועליהו לתרופה להחזיק ביד לעלות במסילת יושר להר ה' לקום במקום הקודש.

הגאון רבי משה אורי לינדר שליט"א רב ומו"צ בננה יעקב: שמוע שמעתי על פועלו של הרה"ג רבי שמעון גוטסמן שליט"א בהרבצת תורה ויראת שמים בקרב אחינו בני"י שבדרום, לאותם אנשים הרעבים גם צמאים לדבר ה' לקרבן לתורה וירא"ש, ולמטרה זו ה"ה מו"ל עלון מלא וגדוש בדברי חיזוק למתחזקים לקרובים ולרחוקים, ומפיצו בעיקר באיזור הדרום בארה"ק. והנה לאחרונה אף הוציא לאור קונטרס "מכתביחיזוק ברוח התקופה", וזכיתי לראות את קונטרסו ונהנתי ממנו מאד, גם מהתוכן הרב, שיש בו תשובות לכל מיני שאלות בהשקפה שמתעוררות לאנשים, וגם נכתבו בשפה ברורה ונעימה לפי רוח הזמן, ואשרי לו ואשרי חלקו של מזכה הרבים.

הצדיק המקובל רבי נסים מויאל זצ"ל ראש מוסדות "כרם שלמה למען שמו באהבה": ובאמת שדורנו דור "עקבתא דמשיחא" זקוק לחיזוקים רבים מעין קובץ זה, בבחינת "ימין מקרבת" מתוך אהבה ושמחה בעבודת השם יתברך.

הגאון רבי ברוך פראנק שליט"א משגיח בישיבת "וילקומיר": יצא לי לעבור על חבורך המיוחד "פרקי עולם הידידות" ונהנתי מכמותו ואיכותו של חיבור זה אשר מצטרף לשאר חיבורך הידועים שהרבה מתענגים עליהם.

הגאון רבי יצחק לוקסנבורג שליט"א רב "נאות
שמחה" במודיעין עלית: הרה"ג ר"ש גוטסמן שיחי
לאוי"ט שהוא בן תורה חי מרגיש הרגשים נעלים במוסר
ועבודת ה'. ומתוך יגיעה בדברים אלו שמהם יתד לבנין האדם
יחד עם עמלו בתורה יצר מחברת מפוארת ואחרי שהדברים
רוממהו מביאם לדפוס לזכות אחרים.

פְּתִיחָה – סְפוּרֵי הָאִישִׁי

דֶּרֶךְ שֵׁעַר שְׁכֵם

קוֹרְאִים יְקָרִים, שְׁלוֹם לָכֶם, תְּרַשׁוּ לִי לַפְתָּח בְּסֻפּוֹר אִישִׁי
אֲשֶׁר הִתְרַחַשׁ עִמִּי לִפְנֵי כְּשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים. בְּאוֹתָם יָמִים
לְמַדְתִּי בִישִׁיבָה בִירוּשָׁלַיִם הַנִּקְרָאת "יִשִּׁיבַת גְּבֻעַת שְׂאוּל",
הִישִׁיבָה מִמְקָמָת בְּסֻמוֹךְ לְצִמְת בֵּר אֵילָן – שְׂמוּאֵל הַנָּבִיא.
הַמְצָב הַבְּטָחוֹנִי בְּאֶרֶץ הַיָּה אִז חָמוֹר מְאֹד, וּפְיֻגוּעֵי תַפְת הָיוּ
מִתְרַחֲשִׁים בְּתַדִּירוֹת גְּבוּהָה.

סְפוּרָנוּ הִתְרַחַשׁ בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת שְׁבוּעָה לְאַחַר פְּיֻגוּעַ הַתַּפְת
הַמְּפָרֶסֶם שֶׁהָיָה בְּקוֹ 2 בְּסֻמוֹךְ לְשִׁכּוֹנַת בֵּית יִשְׂרָאֵל, יְהוּדִים
יְקָרִים אֲרוֹגְנוּ "עֶצְרַת חֲזוֹק" לְזִכֵּר הַנִּסְפִּים הַי"ד, הָעֶצְרַת
הַתְקִימָה בְּאוֹלְמֵי זְוֹעֵהֵיל הַמְּמַקְמִים בְּסוֹף רְחוֹב שְׂמוּאֵל
הַנָּבִיא. לְמַעֲשֵׂה עֶקֶב הַמְצָב הַמְתוּחַ הַגִּיעַ צְבוּר קָטָן יַחֲסִית,
הַמְתוּחַ הָיָה מְרַגֵּשׁ בְּאוֹר, אֶף אֶחָד לֹא יָדַע הֵיכָן יִתְרַחַשׁ
הַפְּיֻגוּעַ הַבָּא, וְאֶכְּן גַּם בְּאוֹתוֹ עָרַב הִתְרַחַשׁ פְּיֻגוּעַ גְּדוֹל, הַשֵּׁם
יִרְחַמְנוּ.

מִכִּיּוֹן שֶׁלֹּא הָיִיתִי בְּקִיא בְּדַרְכֵים בְּקִשְׁתִּי מִחֵבֵר שִׁיתְלוּהָ
אֵלַי, וּבִיחֻד הַגְּעֵנוּ לְעֶצְרַת הַהִיא. הַשְּׁעָה הַתְּאֲחָרָה וְחֵבֵרִי

הוֹדִיעַ לִי שְׂבִכְוֹנָתוֹ לְחֹזֵר כְּבָר לְיִשִּׁיבָה, אֲמַרְתִּי לוֹ: קִלְטָתִי
כְּבָר אֶת הַדֶּרֶךְ, אַתָּה יְכוּל לְצֹאת, אֲנִי אֲחֹזֵר מֵאַחֵר יוֹתֵר...

”אֲחֹזֵר מֵאַחֵר יוֹתֵר” אֲמַרְתִּי, אָבֵל לֹא יִדְעֵתִי מָה מְצַפֶּה לִי
”בְּדֶרֶךְ” אֶל הַיִּשִּׁיבָה. הֶעֱצַרְתְּ הַסְתִּימָה בְּשַׁעַת לַיְלָה מֵאַחֵרָת,
כָּל אֶחָד פָּנָה לְדִרְכוֹ, וְגַם אֲנִי יִצְאֵתִי לְדֶרֶךְ, אֲלֵא שְׂבִמְקוֹם
לְהִכָּנֵס לְרַחוּב שְׂמוּאֵל הַנְּבִיא וּלְהַמְשִׁיךְ לְצַעַד עַד צִמַּת בַּר
אֵילָן, נִכְנָסְתִי בְּטָעוֹת לְכַבִּישׁ מִסְפֵּר 1, מִשׁוּם מָה הָיָה נִדְמָה
לִי שְׂזוֹ הַדֶּרֶךְ שְׂדַרְכָּה הַגִּיעֵתִי...

שְׁעוֹן לֹא הָיָה בְּרִשׁוֹתִי, וּבּוֹדָאִי לֹא מְכַשִּׁיר נִיד, כֶּף שְׂהַדְבָר
הַיְחִיד שְׁעוֹר לִי לְקִלְט שְׂמֻשָּׁהוּ לֹא מִתְקַדֵּם כְּשׁוֹרָה זֶה הָיָה...
הַרְגָלִים! הַרְגָלִים הַחֲלוּ לְכֹאֵב, הַבְּנֵתִי שְׂאֲנִי הוֹלֵךְ כְּבָר הַרְבֵּה
זְמַן, וּמִשׁוּם מָה עֵדִין אֵינְנִי מַגִּיעַ לְצִמַּת בַּר אֵילָן...

וְאִזּוֹ הַסְתַּכְלָתִי עַל הַשִּׁילוּט בְּתַחֲנַת אוֹטוֹבוּס סְמוּכָה, הָיָה
כְּתוּב שָׁם: כְּבִישׁ מִסְפֵּר 1, הָאֲמַת שְׂזָה כְּשֶׁלְעֶצְמוֹ לֹא כָל כֶּף
הַלְחִיץ אוֹתִי, בְּסֵךְ הַכָּל יֵשׁ מְצוּנָה לְלֶכֶת אַרְבַּע אֲמוֹת חֲדָשׁוֹת
בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל... הַמְשַׁכְתִּי לְלֶכֶת מִתּוֹךְ תַּקְנָה לְפִגְשׁ מִיִּשְׁהוּ
בְּדֶרֶךְ שְׂיַעֲזֹר לִי לְמִצּוֹא אֵיזוֹ ”דֶּרֶךְ קְצוֹר” לְיִשִּׁיבָה, עַד
שְׁלִפְתַּע שְׂמִתִּי לֵב שְׁעַל כָּל הַבְּתִים הַשִּׁילוּט הוּא בְּעַרְכִּית...
אִזּוֹ ”קִלְטָתִי” שְׂטַעֲתִי בְּדֶרֶךְ, הַסְתַּכְלָתִי עַל הַשִּׁילוּט בְּתַחֲנַת
אוֹטוֹבוּס סְמוּכָה, וְשָׁם נִכְתַּב ”שְׁעַר שְׂכָם”...

הָאֲמַת הִיא שְׁלֹא בְּדִיוֹק הַבְּנֵתִי אֶת גְּדֵל הַסְּכָנָה, בְּיָמִים
שְׂאֲנָשִׁים מִפְּחָדִים לְצֹאת מִהַבַּיִת אֲנִי נִמְצָא בְּתוֹךְ שְׂכוּנָה
עַרְבִית עוֹיֵנַת מִבְּיַחַד, שְׂכוּנָה שְׂגָם כִּיּוֹם יְהוּדִי מִהַשׁוֹרָה לֹא

מֵעַז לְעָבוֹר בָּהּ לְלֹא נֶשֶׁק, וּבְאוֹתָם יָמִים הַמַּצָּב הָיָה הַרְבֵּה יוֹתֵר מְסֻכָּן. אָבֵל הַדְּאָגָה הָעֵקֶרֶת שְׁלִי הִיְתָה: אֵיךְ חוֹזְרִים לְיִשְׁיבָה? הַשְּׁעָה מְאֹד מְאֻחָרָת, וְאֵין נֶפֶשׁ חַיָּה בְּרָחוּב.

וְאִזּוּ בְּאוֹתָם רְגָעִים שֶׁל דְּאָגָה, פְּתַחְתִּי אֶת פִּי וְאָמַרְתִּי: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָנָּה, הַחֲזֹר אוֹתִי מֵהָר לְיִשְׁיבָה, וּבְלִי נֶדֶר מְחָר אֲאַסֶּף מִגֵּן בִּישְׁיבָה וּבְיַחַד נוֹדֶה לָךְ בְּקִרְיַאת "נִשְׁמַת כָּל חַי".

קוֹרְאִים יְקָרִים! לֹא עָבְרוּ יוֹתֵר מִשְׁלֹשִׁים שְׁנֵיזוֹת, עַד שְׁגִיפּ מִשְׁטָרְתִּי עָצַר לְיָדִי, אַחַד הַשּׁוֹטְרִים קָרָא לְעִבְרִי: הֵלוּ, אֲדוֹנָי! לְאִיפֹה אַתָּה הוֹלֵךְ?

אֲנִי? הָא, הָא, הָא, אֲנִי הוֹלֵךְ לְרָחוּב שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא, עֲנִיתִי. הַשּׁוֹטֵר לֹא יָדַע אִם לְצַחֵק אוּ לְבָכוֹת וְהוּא שָׁאַל אוֹתִי: וְכִכָּה נִרְאֶה לְךָ שֶׁתִּגְיַע לְשְׁמוּאֵל הַנְּבִיא?!

עֲנִיתִי לוֹ שֶׁבְּאַמַּת "הַגְּעֵתִי לְמִסְקָנָה" שֶׁטַעֲתִי בְּדֶרֶךְ.

הַשּׁוֹטְרִים שֶׁפָּחְדוּ שִׁיזְרְקוּ עֲלֵיהֶם אֲבָנִים הוֹרוּ לִי לְחֻצוֹת אֶת הַכִּבִּישׁ וְלִהְכַנֵּס לְגִיפּ מֵהַצַּד שֶׁבּוֹ לֹא הָיוּ בְּתֵי מְגוּרִים, נִכְנַסְתִּי לְגִיפּ וְהָיָה נִדְמָה לִי שֶׁכָּעַת אֲנִי מְרוֹיַח "סִפְיִישׁל" עַד הִישְׁיבָה, אֲלָא שֶׁכָּעַת הַחֲלוּ הַחֲקִירוֹת, הַשּׁוֹטְרִים לֹא הָיוּ בְּטוֹחִים שֶׁמְדַבֵּר בְּבַחֲזוֹר יְשִׁיבָה תָּמִים, הֵם חֲשָׁשׁוּ שְׂאוּלֵי אֲנִי מִחֲבַל מִחֲפָשׁ...

כְּשֶׁהַשּׁוֹטְרִים הִשְׁתַּכְּנְעוּ סוּף סוּף שֶׁאֵינְנִי אֲלָא בַּחֲזוֹר תָּמִים הֵם אָמְרוּ לִי: תִּדַע לְךָ שֶׁהָיָה לְךָ נֶס! בְּאִזּוֹר שֶׁבּוֹ פָּגְשָׁנוּ אוֹתְךָ

גָּרִים הַמְבַגְּרִים, אֱלֹהֵי יְשָׁנִים בְּשָׁעָה מְאַחֶרֶת שְׁכֹזֵאת, אִם הֵייתָ מְמַשִּׁיף עוֹד קֶצֶת לְלַכֵּת, הֵייתָ מְגִיעַ לְאֶזְזוֹר שֶׁל הַצְּעִירִים, וְאֵלֶּה הָיוּ עוֹשִׂים בְּךָ... [אֲנִי מְעַדִּיף לֹא לְחֹזֵר עַל הַמְּלִים הַמְּפָחִידוֹת שֶׁשְׁמַעְתִּי מֵהֶם].

וְתוֹךְ כְּדֵי שֶׁהֵם לֹקְחִים אוֹתִי לְרַחוּב שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא הֵם נִשְׁאָלִים דֶּרֶךְ הַקָּשָׁר: מִדּוּעַ הֵם מְתַעַפְּכִים? וְאַחַד הַשּׁוֹטְרִים עוֹנֶה דֶּרֶךְ הַקָּשָׁר, מְשַׁפֵּט שְׁמֵהֶדֶד בְּאֶזְנֵי מְשָׁל שְׁמַעְתִּי אוֹתוֹ הַרְגַע: "אֲנַחְנוּ מְחַלְצִים בְּחֹזֵר יְשִׁיבָה, מְסִימִים בְּחִלּוֹץ וְחוֹזְרִים לְמִשְׁימָה".

וְאִזּוֹ קִלְטֵתִי עוֹד יוֹתֵר עַד כְּמֵה הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ אוֹהֵב אוֹתָנוּ וְדוֹאֵג לָנוּ, הוּא שֵׁם אוֹתָנוּ בְּכֹל מִינֵי מַצְבִּים בְּכֵדֵי שְׁנַחוּשׁ חֶזֶק שֶׁ"אֵין עוֹד מְלַבְּדוֹ", וְאִזּוֹ נִרְגִּישׁ הַכִּי טְבָעֵי שְׁכַעוּלָם לְפָנוֹת רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְכִשְׁנִפְנָה אֵלָיו הוּא יוֹשִׁיעַ אוֹתָנוּ, בְּכֹל מְקוֹם וּבְכֹל מַצָּב.

הַשּׁוֹטְרִים הֵבִיאוּ אוֹתִי לְתוֹכְכִי רַחוּב שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא וְרַק כִּשְׁהִבְטַחְתִּי לָהֶם שְׁמִכָּאן אֲנִי מְכִיר אֶת הַדֶּרֶךְ בְּצוּרָה בְּרוּרָה, הֵם נִתְּנוּ לִי לְרֹדֶת. הַמְּשִׁיף הַדֶּרֶךְ עַד הַיְשִׁיבָה עֶבֶר עָלַי בְּרִיצָה, הֵייתִי מְתַשׁ פִּיזִית וּמְרַגֵּשׁ מְאֹד, אֲבָל לֹא הִפְסַקְתִּי לְשִׁיר בְּדֶרֶךְ: "טוֹב לְהוֹדוֹת לַשֵּׁם וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֲלֵינוּ". לְמַחֲרָת בְּשָׁעַת הַהִפְסָקָה אֶסְפְּתִי אֶת חֲבָרֵי וַיַּחַד אֲרַגְנוּ סְעוּדַת הוֹדְיָה אֲשֶׁר בְּמַהֲלָכָה קָרָאנוּ "נִשְׁמַת כָּל חַי", וְהוֹדִינוּ לְבוֹרֵא עוֹלָם, עַל הַחֶסֶד הַזֶּה וְעַל כָּל חֶסֶדְיוֹ הַמְּרַבִּים שְׁבָכָל עַת וּבְכָל שָׁעָה.

בְּאוֹתָהּ שָׁעָה הַתְּחִיבְתִּי בְּשִׁלּוּשָׁה דְּבָרִים: (1) לְהֶאֱמִין שֶׁהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ מְצַפֶּה שְׁנִפְנָה אֵלָיו בְּשִׁפָּה הָאִישִׁית שְׁלָנוּ.

2) לְהֶאֱמִין שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שָׂמַח שֶׁיְהוּדֵי מוֹדָה וּמְשַׁבַּח, וּבִפְרָט כְּשֶׁעוֹשֶׂה זֹאת בְּצַבּוּר. וְעַצֵּם הֵהֱתַחֲיִבוֹת בְּשַׁעַת צָרָה לְהוֹדוֹת כְּאֲשֶׁר תָּבֵא הַיְשׁוּעָה, הִיא מְסַגֶּלֶת לִישׁוּעוֹת.

3) לְהֶאֱמִין שְׁגַם כְּשֶׁנִּדְמָה לִי שֶׁעַל פִּי דָרָךְ הֵטַבַּע "אֵין מָה לַעֲשׂוֹת", וְלִכְאוּרָה "הַמְצַב אָבוּד", הֲרִי שֶׁהִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּנִדְאֵי הַקְּדִים רְפוּאָה לְמִכָּה, וּלְאַחַר שֶׁנִּפְנָה אֵלָיו הוּא יִשְׁלַח לָנו אֶת הַיְשׁוּעָה אוֹתָהּ הַכִּין עֲבוּרָנוּ מִבְּעוֹד מוֹעֵד.

תְּפִלְתִּי וְתַקִּנְתִּי שֶׁסִּפְרָה זֶה אֲשֶׁר מְגִשׁ בְּפִנְיֶיכֶם יָבִיא אֶתוֹ חֲזוֹק בְּשִׁלְשֵׁת הָעֲנִינִים הַלְלוּ: תְּפִלָּה אִישִׁית, הוֹדָיָה וְהַפְּרָת הַטּוֹב, וְאַמּוּנָה בִּיכְלֵת שֶׁל הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ לְהוֹשִׁיעַ אוֹתָנוּ בְּכָל מִצָּב.

"שְׁעוּרֵי בֵּית" לְ... אָבֶא

יוֹם אֶחָד הִבַּת שְׁלִי תַחֲיָה חֲזָרָה מִבֵּית הַסִּפְרָה עִם "שְׁעוּרֵי בֵּית": הַמּוֹרָה בְּקִשָּׁה לְשֶׁאֵל אֶת אָבֶא: הָאֵם אֶתָּה מְכִיר מִיִּשְׁהוּ אֲשֶׁר כָּל הַזְּמַן שָׂמַח, וּמִי הוּא?

אָדָם שֶׁכָּל הַזְּמַן שָׂמַח? שָׂמַח? כָּל הַזְּמַן? שְׁאֵלָה מִמֶּשׁ קִשָּׁה!

חֲשַׁבְתִּי, וְחֲשַׁבְתִּי, וְחֲשַׁבְתִּי, וּבִסּוֹף נִזְכַּרְתִּי: כֵּן, אֲנִי מִפִּיר
אֶחָד כָּזֶה, אֶחָד שֶׁשָּׂמַח כָּל הַזְּמַן!

אַתֶּם יוֹדְעִים מִי הוּא הָאָדָם הַזֶּה? מְדַבֵּר בְּתִינוּק שְׁלֹנוּ
וּבְתִינוּק שְׁלָכֶם...

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מִמָּה הוּא שָׂמַח? הָאֲמַת הִיא, שֶׁפְּשׁוּט
מְכַל דָּבָר! הוּא פְּשׁוּט מִחֲפֵשׁ מִמָּה אֶפְשָׁר לְהֵנוֹת, מִמַּשׁ
לְרֵאוֹת אֵת "חֲצִי הַכּוֹס הַמְּלֵאָה" ... וְ"לְהֵנוֹת מִהַחַיִּים"...

מָה עוֹד, שֶׁהִתִּינוּק גַּם אִף פַּעַם לֹא דוֹאֵג, הוּא סוֹמֵךְ עַל
אֲמָא שְׁלוֹ עַד הַסּוֹף, בְּרוּר לוֹ שֶׁאֲמָא שְׁלוֹ יִכּוֹלָה לְתַת לוֹ
הַכֵּל, וּבְרוּר לוֹ שֶׁהִיא אֲכֵן רוֹצֵה לְתַת לוֹ הַכֵּל.

חֶסֶר לוֹ מִשֶּׁהוּ? מִשֶּׁהוּ מְטָרִיד אוֹתוֹ? בְּרוּר לוֹ שִׁישׁ דֶּרֶךְ
אֶחָת פְּשׁוּטָה וְהִכְרַחֲתִית שֶׁתּוֹכֵל לַעְזוֹר לוֹ, פְּשׁוּט לְקַרֵּא בְּקוֹל
לְאֲמָא...

אִם כֵּן, הַדֶּרֶךְ שְׁלֹנוּ מְאֹד בְּרוּרָה: לְסַמֵּךְ עַל בּוֹרָא עוֹלָם,
אֲבִינוּ מְלַכְנוּ, לְבַטֵּחַ בּוֹ שֶׁהוּא בְּיָדָאֵי יִתֵּן לָנוּ אֵת הַטּוֹב בְּיִוְתֵר
עֲבוּרָנוּ, וּבְפִרְט אִם נִפְנָה אֵלָיו בְּבִקְשָׁה. וּפְשׁוּט לְחַפֵּשׁ
לְרֵאוֹת אֵת הַ"טּוֹב" שֶׁבְּחַיִּים שְׁלֹנוּ, לְהוֹדוֹת עַל הַכֵּל לְבוֹרָא
יִתְבָּרֵךְ, וְהַשְּׂמֵחָה כְּבָר מִמַּשׁ בְּדֶרֶךְ אֵלֵינוּ...

כִּי זֶה מִמַּשׁ "בְּדוּק וּמְנִסָּה": בְּטַחְתִּי וְנוֹשְׁעֵתִי!

פָּרֶק א' – גַּם אַתָּה יָכוֹל !

כּוֹס קֶפֶה וְהַרְמַב"ם

אֶסְפֵּר לָכֶם חֲמֵשֶׁה סִפּוּרִים עַל אַנְשִׁים בְּנֵי דוֹרֵנוּ, אֲשֶׁר הִתְנַסּוּ בְּנִסְיוֹן קֶשֶׁה שֶׁל אַמוּנָה וְהֵם עָמְדוּ בְּזֶה בְּצוּרָה הַמְעוֹרָרַת הַתְּפַעְלוּת וְהַשְׁתָּאוֹת אֲדִירָה. מְכַל הַסִּפּוּרִים הֵלְלוּ נוֹכַח לְגִלוּת אֵת הַפּוֹטֵנְצִיָּאל הַטְּמוּן בְּלִבָּנוּ: לְהֵאֱמִין וּלְבַטַח בְּבוֹרָא יְתִבְרַךְ, גַּם בְּמַצְבִּים הַקְּשִׁים בְּיוֹתֵר !

וְהַמְסַקֵּנָה הָעוֹלָה מְכַל הַסִּפּוּרִים הִיא: גַּם אַתָּה יָכוֹל !

וְאִיךְ בְּאֵמַת גַּם אֲנִי יָכוֹל ? עַל הַשְּׂאֵלָה הַזֹּאת נִשְׁתַּדֵּל לַעֲנוֹת בְּפָרְקִים הַבָּאִים בַּסֵּד.

וּבְאֵמַת יִתְכַן מְאֹד שָׂאם חֲלִילָה אֲנַחְנוּ הֵיינוּ מִתְנַסִּים בְּנִסְיוֹנוֹת שְׂכָאָלָה לֹא הֵיינוּ מְצַלִּיחִים לַעֲמֵד בְּנִסְיוֹן, וּבְדִיוֹק מְשׁוּם כֵּן מְשָׁמִים לֹא נִתְּנוּ לָנוּ כְּאֵלוּ נִסְיוֹנוֹת. וְעַם זֹאת, נוֹכַח לְלַמֵּד מֵהַסִּפּוּרִים הָאֵלֶּה שְׂכָל אֶחָד מְקַבֵּל מְבוֹרָא עוֹלָם אֵת הַכַּחַץ לְהִתְמוֹרֵד עִם הַנִּסְיוֹנוֹת שְׁלוֹ. וְאִם כֵּן: גַּם אַתָּה יָכוֹל !

נִפְתַּח בְּסִפּוּר מְחֻזָּק בְּמִיָּחָד אֲשֶׁר הִתְפָּרַסְס לִפְנֵי כְּשִׁנְתִּים, וּבְכָל פֶּעַם שְׂאֲנִי מְסַפֵּר אוֹתוֹ אֲנִי דוֹמֵעַ מִחֶדֶשׁ מְרַב הַתְּרַגְּשׁוֹת.

את השם "שבתי פרנקל" כלם מכירים ממהדורת הרמב"ם המיוחדת, מדבר ביהודי צדיק שהקדיש את חייו בכדי שנוזכה ללמוד בספרי הרמב"ם מְגֵהִים מְשֻׁבָּשִׁי דְפּוֹס יְשָׁנִים, הוא השיג כתבי יד וספרים עתיקים מתורת הרמב"ם וביחד עם קבוצת תלמידי חכמים הם השוו בין המהדורות והדפיסו את ספרי הרמב"ם מְגֵהִים בְּפֶאֶר וְהֶדֶר.

לפני כמה שנים נפטר רבי שבתי פרנקל, ובין המנחמים הרבים הופיע יהודי יקר שזכה לשמש כסגנו של רבי שבתי במקוון להוצאת ספרי הרמב"ם, אותו יהודי ספר לבני המשפחה האבלים ספור מדהים ומבהיל, לרבי שבתי נודע שבאחד המוזיאונים במצרים יש מחברת בכתב יד קדשו של הרמב"ם, מדבר בספר מהרמב"ם שעדין לא יצא לאור, רבי שבתי שלח מיד בקשה למנהל המוזיאון שיזאיל למכר לו את המחברת, המנהל החזיר תשובה שהמחברת לא עומדת למכירה והיא "חלק מהתרבות המצרית"...

רבי שבתי לא אמר נואש ונסה להציע למוזיאון סכום עתק, אבל העקשן המצרי נותר בעקשנותו, בסופו של דבר רבי שבתי ערב שרים מהממשלה שהפעילו קשרים עם הממשל במצרים והצליחו ללחץ על מנהל המוזיאון ש"יזאיל בטובו" למכר את המחברת תמורת סכום עתק ממש, רבי שבתי בקש תרומות מכמה נדיבים והצליח לרכש את המחברת המבקשת.

יום אחד רבי שבתי קורא לסגנו ואומר לו: עכשו קבלתי את המחברת המבקשת, עדין לא הספקתי לפתח אותה, ואני

רוֹצֵה לְכַבֵּד אוֹתְךָ לְהַכְנִיס אֹתִי לְמִשְׁרָד וּבִיחַד נִפְתַּח אֶת
הַמַּחְבֵּרֶת, הַסֵּגֵן נִכְנַס בְּהִתְרַגְּשׁוֹת לְמִשְׁרָד כְּשֶׁבִידוֹ כּוֹס קָפֶה,
אֲלֵא שֶׁבַחֲסֹר שִׁמַּת לֵב לְרַגַע הַכּוֹס נִשְׁמָטָה מִיָּדוֹ וְהִקְפֶּה
נִשְׁפָּף בְּדִיוֹק עַל הַמַּחְבֵּרֶת הַיְקָרָה, הַפְּרִיכוֹת נִדְבְּקוּ אַחַת
לְשֹׁנֶיהָ, כִּכָּר לֹא הִיָּתָה אֶפְשָׁרוֹת לִפְתַּח אֶת הַמַּחְבֵּרֶת...

הַסֵּגֵן הָיָה מְאֹבֵן מְרַב הַלֵּם, רַבִּי שִׁבְתִּי גַם הוּא נִבְהַל וַיֵּצֵא
מִיָּד מִהַמִּשְׁרָד, "כִּנְרָאָה הוּא הִרְגִישׁ צָרָךְ לְצִאת לְהִתְאַוֵּר",
חָשַׁב לְעֲצֹמוֹ הַסֵּגֵן הַמְבִישׁ, אֲבָל לְאַחַר כִּשְׁתִּי דִקּוֹת רַבִּי
שִׁבְתִּי חָזַר עִם כּוֹס קָפֶה, הוּא הִגִּישׁ אֶת הַכּוֹס לְסִגְנוֹ וְאָמַר:
מַה שֶׁקָּרָה עִם הַמַּחְבֵּרֶת זֶה חֲשֻׁבוֹנוֹת שְׁמַיִם, כִּנְרָאָה אֵין לָנוּ
אֶת הַזְכוּת לְהִדְפִּיס אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה, אֲבָל מַה עִם הַכּוֹס קָפֶה
שֶׁלְךָ, אַתָּה לֹא צָרִיךְ לְהַפְסִיד אֶת הַקָּפֶה...

רַגַע, הַסֵּפִיר עֲדִין לֹא נִגְמַר, הַסֵּגֵן מִגִּיעַ לְנַחֵם אֶת בְּנֵי
הַמִּשְׁפָּחָה וְהוּא מְסַפֵּר לָהֶם אֶת הַסֵּפִיר הַזֶּה, מַה הֵם אוֹמְרִים
לוֹ? תִּדְעַ לְךָ שְׁמַעוֹלָם לֹא שְׁמַעְנוּ מִמֶּנּוּ מִלֵּה בְנוֹשָׂא הַזֶּה,
בְּהִתְחַלָּה שְׁמַעְנוּ שֶׁהוּא מְנַסֶּה לְהַשִּׁיג אֵיזוֹ מַחְבֵּרֶת יְקָרָה,
אֲבָל הִכְנוּ מִמֶּנּוּ שְׁבִסוּף הוּא לֹא הִצְלִיחַ לְהַשִּׁיג אוֹתָהּ.

אַתֶּם אוֹחֲזִים מַה קוֹרָה פֶּה? אֵיזָה מְדוּת, הוּא לֹא רָצָה
לְצַעַר אֶת מִשְׁפַּחְתּוֹ, וְהוּא גַם לֹא רָצָה לְהַכְשִׁל בְּחֻשָׁשׁ אֲבָק
לְשׁוֹן הָרַע, אֲזִי הוּא לֹא סֵפֶר לָהֶם מִלֵּה עַל כָּל מַה שֶׁקָּרָה.
(הַיְבֹא בְּגִלְיוֹן "מִשְׁכֵּן שִׁילָה").

עַל מַה מְדַבֵּר כָּאֵן? רַבּוֹתֵי! לֹא מְדַבֵּר בְּאַבְרָהָם אֲבִינוּ, וְגַם
לֹא בְּדוֹד הַמְּלֶךְ, יְהוּדֵי בְּדוֹרְנוּ! אֵיזוֹ אַמוּנָה חִזְקָה, אֵיזוֹ
הַכְּרָה עֲצֻמְתִּית וּבְרוּרָה שֶׁהַכֵּל אֶךְ וְרַק מֵאֵת הַשָּׁם.

זֶה לְהַבְדִּיל כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד כְּשֶׁקָּלַל אוֹתוֹ שִׁמְעֵי בֶן גֵּרָא:
 "הַשֵּׁם אָמַר לוֹ קָלַל", אֲנִי לֹא כּוֹעֵס עַל אֶף אֶחָד, כִּי אֵין לְאֶף
 אֶחָד אֶפְשָׁרוֹת לַעֲשׂוֹת לִי שׁוֹם דָּבָר, הַכֹּל זֶה רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
 וּבִאֲמַת עוֹד כִּאֵן זֶה הִיָּה בְּשִׁגְגָה מִמֶּשׁ, אֲבָל בְּכֹל אוֹפֵן זֶה
 נִסְיוֹן קָשֶׁה, הֵרִי כְּמָה הוּא טָרַח לְבַקֵּשׁ תְּרוּמוֹת וְכִמָּה אֲנָשִׁים
 הוּא הִטְרִיחַ בְּשִׁבִיל כָּל זֶה, וְאִיזוֹ אֲכֻזָּבָה גְדוֹלָה. אֲנַחְנוּ רוֹאִים
 שֶׁאֲפִילוֹ בְּדוֹר שְׁלֹנוּ יְהוּדֵי יָכוֹל לְהִגִּיעַ לַעֲמִידָה כָּל כֶּף חֲזָקָה
 בְּאֲמוּנָה שְׁלוֹ.

זֶה אוֹמֵר שֵׁישׁ לָנוּ פּוֹטְנִצְיָאל, כָּל אֶחָד מְקַבֵּל מִשְׁמִים
 כַּחוֹת לְהִתְמוֹדֵד עִם הַנְּסִיוֹנוֹת שְׁלוֹ. אֵין זֶה אוֹמֵר שֶׁאֲנִי הֵיִתִּי
 עוֹמֵד בְּנִסְיוֹן שְׁכֻזָּה, וְלִכֵּן אֲכֵן לֹא מְנַסִּים אוֹתִי בְּזֶה, אֲבָל כָּל
 אֶחָד צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁאֵת הַנְּסִיוֹנוֹת שֵׁישׁ לוֹ הוּא קִבֵּל מִשְׁמִים
 בְּיַחַד עִם כַּחוֹת לְהִתְמוֹדֵד אִתָּם, וְכִמָּה שֶׁנַּעֲשֶׂה הַשְּׁתַדְּלוֹת
 לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה וּבִטְחוֹן, כְּמָה שֶׁנִּרְבֶּה בְּתַפְלָה עַל זֶה, כְּמָה
 שֶׁנִּתְמַיֵּד בְּלִמּוּד בְּ"שַׁעַר הַבִּטְחוֹן" וּבִסְפָּרִים שֶׁמְחַזְּקִים, כְּכִּה
 נִזְכָּה בְּעִזְרַת הַשֵּׁם לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְשֶׁאֵף פַּעַם לֹא
 נִכְשַׁל בְּכַעַס וְתִרְעָמַת.

שֵׁד שֶׁל חֲמִשִּׁים וְחֲמִשָּׁה אֱלֹהִים

לפני כשנה פגשתי "במקרה" יהודי אחד והוא פתח בפני את סגור לבו וספר לי שממש לפני כשבוע שדרו ממנו חמשים וחמשה אלה שקל! בהתחלה חשבתי שהוא חלם את זה... אבל שאלתי אותו פרטים והתחלתי לעכל שזה אמתי, הוא הלך לבנק להחליף את כל השטרות שמשום מה הוא שמר במעיל, הוא החליף את השטרות של מאתיים בשטרות החדשים, והוא עשה את זה בכמה "פעימות", פעם אחת הוא בא לבנק והוציא "רק" שנים עשר אלה, פעם אחרת עוד עשר, ככה בכמה פעמים הוא החליף את כל השטרות, לפני שהם כבר לא יהיו שוים, ולצערנו, היו איזה זוג עינים שעקבו אחריו... לילה אחד הוא ישב על ספסל ליד ביתו ואז התנפלו עליו שלושה אנשים עם כובעי גרב, הם השכיבו אותו במהירות, חטפו לו את המעיל וכרחו, השם ירחם עליו.

אפילו שמאד מהרתי, לא יכלתי לעזב אותו ככה, עמדתי לידו במשך כמה דקות נוספות, רק בשביל לבכות אתו ביחד, רק בשביל להיות קצת "נושא בעל".

עובר עוד שבוע, אני פוגש אותו, והוא כבר מחיך, אני מנסה לדבר אתו דברי חזוק, אבל הוא אומר לי: עזב את זה,

בְּרוּךְ הַשֵּׁם כְּכֹר הַסַּחְתִּי אֶת דַּעְתִּי מֵהֶעֱנִין הַזֶּה, הַכֹּל מִשְׁמַיִם
לְטוֹבָה, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אִיךָ אָבֵל בְּטוֹחַ שׁוֹזָה לְטוֹבָה.

הֵייתִי מִפְתָּע, הוּא הֵיךָ נִרְאָה יְהוּדֵי "פִּשְׁוֹט", וְהוּא גִילָה
כָּל כֶּךָ הֶרְבֵּה אֲמוּנָה !

תְּאוּמוֹת אַחֲרֵי 32 שָׁנָה

הֶרְבֵּה שָׁמְעוּ בְּנוֹדָאֵי עַל כ"ק הָאֲדָמוֹר מ"מִבְּקָשֵׁי אֲמוּנָה
שְׁלִיט"א, אֲשֶׁר הִמְתִּין לְזַרְעֵי שֶׁל קִימָא כְּשִׁלּוּשִׁים וּשְׁתַּיִם
שָׁנָה !!! עַד שֶׁזָּכָה בְּאַרְחַ פְּלֹא בְּזוּג תְּאוּמוֹת. כְּעַתָּה אָבִיא לְכֶם
אֶת סִפּוּר הַהֶתְמוּדוֹת הַקְּשָׁה שֶׁלּוֹ עִם אֲמוּנָה וּבְטָחוֹן, עַד
הִישׁוּעָה הַגְּדוֹלָה (הוֹבֵא בְּגִלְיוֹן "הַמְּבַשֵּׁר" וּבְסִפֵּר "אוֹצֵר הַסְּפִירִים" ח"ב עמ'
(256).

הָאֲדָמוֹר שְׁלִיט"א מְסַפֵּר עַד כְּמָה הֵם לֹא אָמְרוּ נוֹאֵשׁ וְלֹא
הִפְסִיקוּ לְהִתְפַּלֵּל וְלְהִתְחַנֵּן: "אֵי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר אֶת שְׁכָרוֹן הַלֵּב
וְאֵת הַצֶּעַר הָעֲמוּק בּוֹ הֵיִינוּ שְׂרוּיִים, אוֹקִינּוּסִים שֶׁל עֲגַמַת
נֶפֶשׁ עֲבָרוּ עֲלֵינוּ כְּשֶׁהִסְכַּנָּה הַגְּדוֹלָה שְׂרַחֲפָה מֵעַל רְאִשָּׁנוּ
הִיתָה ה'יֵאוּשׁ'. לֹא הָיָה חֶסֶר מִי שִׁיֵּאֵשׁ אוֹתָנוּ, מֵאֲנִישֵׁי
רְפוּאָה עַד מְקַבְּלִים רוֹאֵי נִסְתָּרוֹת. אוֹלָם הִמְשַׁכְּנוּ כָּל אוֹתָן
שָׁנִים לְהִתְפַּלֵּל, לְקוֹוֹת, לְהִתְבַּרֵךְ אֲצֵל צְדִיקִים וּלְנִסּוֹת סְגוּלוֹת
רְבוֹת. זְכוּרְנִי אוֹתוֹ מְקַבֵּל גְּדוֹל שֶׁהִפְצַרְתִּי לְקַבֵּל בְּרַכְתּוֹ

וְהַבְּטַחְתּוֹ, אוֹלָם הוּא יֵאֵשׁ אוֹתִי בְּצִיְנוֹ שֶׁהוּא לֹא רוֹאֶה עוֹד עֲבוּרֵי סְכוּי לְזֶרַע שֶׁל קִימָא, הוּא אֶף הוֹסִיף וְאָמַר: 'אֲנִי מִבְּטִיחַ לָךְ שֶׁלֹּא יִהְיוּ לָךְ יְלָדִים לְעוֹלָם!', צְדִיק מְפָרֵס אַחַר אָמַר לִי בִּיגּוֹן: 'אֲנִי רוֹאֶה לָךְ יְלָדִים, אוֹלָם עַל יְדֵי שְׁתַּעֲמִיד תַּלְמִידִים הַגּוֹנִים דּוֹרְשֵׁי הַשֵּׁם, יִשְׁאָר לָךְ שֵׁם וְשִׁאֲרִית לְעוֹלָמִי עַד!'

"דְּבָרֵי יְאוּשׁ אֱלֹהִים שֶׁנֶּאֱמָרוּ לִי לְאַחַר כִּמְעַט שְׁלוּשָׁה עֶשְׂרוּרִים שֶׁל תְּקוּנָה כִּמְעַט אֶפְסִית, אֵימָו לְשֹׁבֵר אֶת רוּחִי. הָרִי יֵשׁ בְּדְבָרִים מְעִין אֱלֹהִים הַנֶּאֱמָרִים לְאַחַר שָׁנִים רַבּוֹת כָּל כֶּף מִבְּלֵי פֶתַח שֶׁל אוֹר, כְּדִי לְשֹׁבֵר אֶת לְבוֹ שֶׁל אָדָם מִן הַיְשׁוּב. אוֹלָם לִי הִיָּה בְּרוּר שֶׁלֹּא אֶתֵּן לְשׁוֹם אָדָם אוֹ כַח שֶׁבְּעוֹלָם לְיֵאֵשׁנִי. הַתְּחִלָּתִי בְּכָל כַּחוֹתִי בַּהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ וְהַצְבָּתִי גַּר לְרִגְלֵי אֶת דְּבָרָיו שֶׁל הַרְה"ק רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסֶלַב זי"ע שֶׁשָּׂאָג: 'גְּנוּעֵלֶד, אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל!'. יְדַעְתִּי אֶת אֲשֶׁר אָמַרוּ חַז"ל: 'אֶפְיִלוֹ חֶרֶב תִּדְּהַ מְנַחַת עַל צְנוּאָרוֹ שֶׁל אָדָם, אֵל יִמְנַע עֲצָמוֹ מִן הַרְחָמִים', וְהַחֲלָטִיתִי לְקַבֵּל עַל עֲצָמִי תוֹסֶפֶת תְּפִלָּה: לְהַתְּפַלֵּל מִיְדֵי יוֹם בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ עַל צִיּוֹן מִצְבַּתָּה שֶׁל רַחֵל אֲמִנּוּ, גַּם הִיא הִיָּתְהָ עֲקָרָה שָׁנִים רַבּוֹת עַד שֶׁחֲסֵד שָׁמַיִם הַשְׁיִגָּה וְיִלְדָה אֶת יוֹסֵף וּבְנֵימִין, וְלִסִּים שֵׁם אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים כָּלוּ".

הָאֲדָמוֹר שְׁלִיט"א מְמַשִּׁיף וּמְסַפֵּר אֵיךְ נִהַג קְרוֹב לְשָׁנְתִּים יָמִים לְקַרְא אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים בְּקוֹל נְהִי בְּכִי תִמְרוּרִים אֲצֵל קְבֵר רַחֵל אֲמִנּוּ, וְהוּא מוֹסִיף וּמְסַפֵּר: "לְפָנַי תָּם הַשָּׁנָה הַשְּׁנִיָּה, הַגִּיעַ לְיַדִּינוּ הַסֵּפֶר "שְׁעָרֵי בַתּוֹדָה" (שֶׁל הַצְּדִיק הָרַב שְׁלוֹם

אָרוֹשׁ שְׁלִיט"א), וְהִתְחַזְקֵנוּ לֹמֵר רַק תּוֹדוֹת וְהוֹדָאוֹת עַל כָּל הַשְּׁפַע שֶׁה' הַשְּׁפִיעַ עָלֵינוּ, וְגַם עַל קִשֵׁי זֶה, וְאָכֵן בִּי"ב אָדָר ב' תִּשְׁע"א הַגִּיעָה הַיְשׁוּעָה הַפְּלֵאִית – פֶּקֶד אוֹתָנוּ ה' בְּזוּג תְּאוֹמוֹת".

וּמִסִּים הָאֲדָמוֹר שְׂבֻכּוֹת הַיְשׁוּעָה הַזֹּאת הוּא לְמַד עַד כְּמָה אֲסוּר לְהִתְיַאֵשׁ, בְּאֵף מַצָּב שְׂבָעוּלִים, וְכֵן עַד כְּמָה גְדוּלָה כַּחַה שֶׁל תְּפִלָּה, לְהִתְפַּלֵּל שׁוֹב וְשׁוֹב גַּם בְּמִשְׁךָ כָּל כֶּף הַרְבֵּה זְמַן, כִּי בְכַחַה שֶׁל תְּפִילַת הָאָדָם לְחוֹלֵל נְסִים וְנִפְלְאוֹת מִמֶּשׁ.

מִכְתָּב הַיְהוּדִיָּה שֶׁל חוּלָה

לְפָנַי כְּשֶׁנִּתְּיָם נִפְטָרָה הַגִּב' אוֹרִית בֵּיטוֹן ז"ל לְאַחַר שְׂסָבְלָה מִהַמְחִלָּה הַנּוֹרָאָה ר"ל כְּאַרְבַּע שָׁנִים, וְאֵת כָּל הַיְסוּרִים הַיָּא עֲבָרָה בְּאִמוּנָה חֲזָקָה מִתּוֹךְ הַיְהוּדִיָּה לְהֶשֶׁם, כְּאַשֶׁר הַיָּא לֹא הַפְּסִיקָה לְהוֹדוֹת גַּם עַל הַמְחִלָּה. לְאַחַר פְּטִירָתָהּ מִצָּאוּ שְׁנֵי מִכְתָּבִים אוֹתָם הַיָּא כְּתָבָה כְּהוֹדִיָּה לְקַב"ה, אֵת הַמְּכָתָבִים הַלְלוּ הַיָּא כְּתָבָה תּוֹךְ כְּדֵי יְסוּרִים גְּדוּלִים. וּבְיָדָא יִהְיֶה חֲזוּק גְּדוּל לְכֻלָּם מִקְרִיאַת הַמְּכָתָבִים הַלְלוּ, אֲבִיא כַּעַת אֵת אֶחָד מִהַמְּכָתָבִים.

תּוֹדָה לְבוֹרָא עוֹלָם!

תּוֹדָה לְאַבָּא שְׂבִשְׂמִים עַל כָּל מַה שֶׁנִּתְּתָ לִי.

כָּל הַמִּתְנַנֹּת שְׁנַתָּה לִי מִיּוֹם שְׁנוֹלְדָתִי וְעַד הַיּוֹם.
תּוֹדָה שְׁנַתָּה לִי לְבוֹא לְעוֹלָם הַזֶּה
תּוֹדָה שִׁיְצַרְתָּ אוֹתִי שְׁלֵמָה
תּוֹדָה שְׁנַתָּה לִי לְרִאוֹת אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה
אֶת הַפְּרָחִים הַשָּׁמַיִם הָעֲצִים הַצְּפוּרִים
אֶת הַשְּׂדוֹת אֶת הַפְּרִיחָה
תּוֹדָה שְׁאַתָּה נוֹתֵן לִי לְשָׁמֵר שְׁבָתוֹת וְחַגִּים
תּוֹדָה שְׁנַתָּה לִי לְנַשֵּׁם אֶת הָאָוִיר הַנִּפְלָא
תּוֹדָה שְׁנַתָּה לִי לְגַדֵּל עִם הוֹרִים
תּוֹדָה שְׁנַתָּה לִי לְגַדֵּל לְדֶרֶךְ ה' תּוֹדָה
תּוֹדָה שְׁנַתָּה לִי לְעֲמֹד תַּחַת חֲפָה עִם בְּחִיר לְבִי
תּוֹדָה עַל כָּל הַכַּחוֹת הַמְּחַדְּשִׁים תּוֹדָה שְׁנַתָּה לִי יְלָדִים
לְהַבִּיא לְעוֹלָם
תּוֹדָה רַבָּה בּוֹרֵא עוֹלָם שְׁאַתָּה שׁוֹמֵר עָלַי
תּוֹדָה שְׁאַתָּה לְצַדִּי תָּמִיד גַּם בְּשַׁעַת שְׁמִחָה
וְגַם בְּשַׁעַת צָרָה אֲנִי יוֹדַעַת שְׁאַתָּה לְצַדִּי
תּוֹדָה לְה' עַל הַפְּרָנְסָה תּוֹדָה לְה' עַל קוֹרַת גַּג שְׁנַתָּה לְנוֹ
תּוֹדָה עַל שְׁלוֹם בֵּית שְׁלָנוּ
תּוֹדָה עַל הַחֲפֹשׁ לְלַכֵּת בְּעַקְבוֹת לְבִי וְלֹא לְהִסְחֹף מִתוֹךְ
עוֹרֹן אַחֲרֵי כָּל מָה שְׁכָּלָם הוֹלְכִים וְחוֹשְׁבִים

תוֹדָה רַבָּה לָךְ ה' עַל כָּל הַזְמַן הַפְּנוּי
 ה' תַּעֲזֹר לִי וְעוֹרֵר אוֹתִי לְעֵבֶר שְׁלֹב וְלֹא לֵהִיּוֹת תְּקוּעָה
 בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
 תוֹדָה לְה' שְׁנוֹתַן לִי לְעֵבֶר נְסִיווּנוֹת לֹא קָלִים
 תוֹדָה לְה' עַל הַמַּחְלָה
 תוֹדָה לְה' עַל כָּל הַטְּפוּלִים שֶׁלֹּא הִצְלִיחוּ לִי
 תוֹדָה עַל כָּל שְׁלֹב שֶׁל הַחַיִּים שֶׁאֲנִי עוֹבְרָת
 תוֹדָה עַל כָּל "גַּל צוֹנָאִי" שֶׁכָּל גַּל שֶׁעוֹבֵר עָלַי אֲנִי
 מְרַגֵּיֶשֶׁה אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן בְּךָ יִתְבָּרַךְ שֶׁכָּל מֵה שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה
 הַכֹּל לְטוֹבָה
 תוֹדָה שֶׁאַתָּה נוֹתֵן לִי לְהִתְמוֹדֵד עִם הַמַּצְבִּים הַמְּאֻתְּגָרִים
 אַתָּם הִתְמוֹדְדְתִי וְאֲנִי עֲדִין מִתְמוֹדְדֵת הָיִו וְיִהְיוּ רַק לְטוֹבָה
 בְּעֶזְרַת ה'
 תוֹדָה לָךְ ה' עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם
 תוֹדָה שֶׁאַתָּה נוֹתֵן לִי בְּבִקְרָ לְקוֹם עַל רְגְלֵי תוֹדָה לָךְ ה'
 תוֹדָה שֶׁאַתָּה נוֹתֵן לִי לְקוֹם לְהִתְפַּלֵּל אֵלֶיךָ תוֹדָה עַל הַכֹּל
 תוֹדָה עַל כָּל אֶבֶר וְאֶבֶר בְּגוּפִי שֶׁנִּתְּתָ לִי תוֹדָה עַל הַמַּח
 תוֹדָה לְה' עַל רְגְלֵי תוֹדָה לְה' שֶׁאַתָּה נוֹתֵן לִי לְזַקֵּף קוֹמָה
 תוֹדָה לְה' עַל עֲמוּד הַשְּׂדֵרָה תוֹדָה לְה' עַל יְדֵי תוֹדָה לְה'
 עַל עֵינַי תוֹדָה עַל כָּל אֶבְרֵי גוּפִי שֶׁאַתָּה נוֹתֵן לִי לְרֹאוֹת אֶת
 כָּל הָעוֹלָם תוֹדָה לְה' עַל מִשְׁפַּחְתִּי תוֹדָה לְה' עַל עֲצֻמוֹתֵי
 תוֹדָה שֶׁאַתָּה נוֹתֵן לִי לְתַפְקֵד

תּוֹדָה לְה' שְׂאֵתָה נּוֹתֵן לִי מִתְּנוּת בְּעוֹלָם הַזֶּה תּוֹדָה עַל
הַכֹּל

תּוֹדָה שְׁלִפְעָמִים אָנִי עֲצוּבָה תּוֹדָה שְׂאֵנִי לִפְעָמִים שְׂמַחָה
תּוֹדָה שְׂאֵנִי קָצֵת מִפְּחָדֵת לִפְעָמִים תּוֹדָה עַל הַכֹּל ה'
תּוֹדָה עַל כָּל הַנְּסִיּוֹנוֹת תּוֹדָה עַל כָּל הַכְּשָׁלוֹנוֹת תּוֹדָה לְה'
עַל הַכֹּל

תּוֹדָה לְה' עַל הָאֱמוּנָה וְהַבְּטָחוֹן שְׁלִי בְךָ ה' צוּרִי וְגוֹאֲלִי
שְׁכַל מֵה שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה הַכֹּל לְטוֹבָה

תּוֹדָה שְׂאֵתָה נּוֹתֵן לִי כַחוֹת נִפְשֵׁיִם לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל
הַקְּשִׁיִּים וְהַנְּסִיּוֹנוֹת תּוֹדָה.

סְפוּרוֹ שֶׁל הָרֵב רוֹבֵשְׁקִין

סִפְרָתִי לָכֶם עַל ר' שְׁבִתִּי פְּרַנְקֵל שֶׁלֹּא כַעַס עַל הַסֶּגֶן שָׁלוּ,
עַל הַיְהוּדִי שֶׁנִּשְׁדָּד וְחָזַר מִהָר לְשִׁיגְרָה, עַל הָאֲדָמוֹר
שֶׁהִמְשִׁיךְ לְצַפּוֹת לִילָדִים לְמַעַלָּה מִשְׁלוֹשִׁים שָׁנִים בְּנִגּוּד
לְדַעַת הַרוֹפְאִים, וְכֵן עַל הַגִּב' בֵּיטוֹן שֶׁהוֹדְתָה לְהֵשֵׁם גַּם עַל
הַחוּלֵי הַקְּשָׁה, וְכֹלֶם הַחֲזִיקוּ מֵעַמֵּד רַק בְּזַכּוֹת אֱמוּנָה כְּנֵה
בְּבוֹרָא עוֹלָם שְׁבִנְדָאֵי עוֹשֶׂה אֶתְּם אֶת הַטוֹב בְּיוֹתֵר. כַּעַת
אָבִיא אֶת סְפוּרוֹ שֶׁל הָרֵב מְרַדְכֵי רוֹבֵשְׁקִין שְׁלִיט"א, וְהִגַּם

שָׂרְבִים כְּכֹר נִחְשָׁפוּ לְסִפּוֹר שְׁלוֹ וְהִתְפַּעְלוּ מִגְדָּל בְּטַחְחוֹנוֹ
 בְּהֵשֶׁם גַּם כְּאֲשֶׁר הָיָה נִרְאָה כִּי אִפְסָה תִקְוָה, תִּכְף אֲצִיץ
 בְּפִנְיֵכֶם פְּרָטִים פְּחוֹת יְדוּעִים, אֲשֶׁר מֵהֶם נִלְמַד שְׁכָאֲשֶׁר
 נִמְצְאִים בְּמַצֵּב שֶׁל צָרָה וּמְכִירִים בְּעִבְדָּה שְׂאֵף וְרַק בּוֹרָא
 עוֹלָם יָכוֹל לְעֹזֵר לָנוּ, הַיְשׁוּעָה מִגִּיעָה (הַסִּפּוֹר הוֹבֵא בְּחֹבֶרֶת שֶׁל
 "מוֹסְדוֹת קָבֵר רַחֵל").

עַל הָרֵב רוֹבֵשֶׁקִין נִגְזְרוּ בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית עֲשָׂרִים וְשִׁבְעַ
 שָׁנוֹת מֵאֶסֶר, וְזֹאת מִתּוֹךְ מְנִיעִים אֲנִטִישְׁמִיִּים. הָרֵב רוֹבֵשֶׁקִין
 הִתְחַזַּק בְּאַמוּנָה וּבְטַחְחוֹן בְּהֵשֶׁם, וּבְחִסְדֵי שְׁמַיִם הוּא זָכָה
 לְחִנּוּנָה מִנְשִׂיא אֲרָצוֹת הַבְּרִית וּבְעִקְבוֹתֶיהָ הוּא שָׁחַרְר כְּכֹר
 לְאַחַר כְּשִׁבְעַ שָׁנוֹת מֵאֶסֶר.

בְּמִשָּׁף כְּשִׁבְעַ שָׁנִים בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ שָׁכְרוּ עוֹרְכֵי דִין אֲשֶׁר
 נִסּוּ בְּכָל דֶּרֶךְ לְעֲרַעֵר עַל גְּזֵר דִּינוֹ, אוֹלָם הֶעֱתִירוֹת נִדְחוּ שׁוֹב
 וְשׁוֹב, עַד שֶׁבִשְׁנֵה שְׁעֵבְרָה בְּעָרֵב "זֹאת חֲנֻכָּה" קָבַל מִיִּדְעָנוּ
 מִכְּתָב אֶל בֵּית הַכְּלָא בּוֹ נִמְסַר לוֹ שֶׁהֶעֱתִירָה הָאֲחֵרוֹנָה
 בְּמִשְׁפָּטוֹ נִדְחָתָה, וְשׁוֹב אֵין מְקוֹם לְעֲרַעֵר עַל גְּזֵר דִּינוֹ.

הָרֵב רוֹבֵשֶׁקִין הִנִּיחַ אֶת הַמְּכָתֵב בְּצַד וְאָמַר כָּךְ: "עֲכָשׁוּ
 אַחֲרַי שְׁעֵשִׂיתִי אֶת כָּל הַהִשְׁתַּדְּלוּיּוֹת וְכָל מַה שֶׁתְּלוּי בִּידֵי
 בְּשֶׁר וְדָם נִדְחָה, אִזְ אֲנִי הָרִי רַק בִּידֵיךְ, אֲבָא מִתּוֹךְ שְׁלִי, רַבּוֹנוֹ
 שֶׁל עוֹלָם, אֵיזָה בִּיף לְהִיּוֹת רַק בִּידֵים שְׁלֵךְ, אֲבָא אוֹהֵב, אֲבָא
 אֲהוֹב!".

וּמִיָּד לְאַחַר מִכֵּן הוּא הִדְלִיק גִּירוֹת חֲנֻכָּה בְּשִׁמְחָה,
 וּלְאַחֲרֵיהֶם הוּא אָמַר פָּרֶק תְּהִלִּים בְּהִתְחַדְּשׁוֹת. וְהִנֵּה לְמַחֲרַת,

בְּאַרְח מִפְתִּיעַ וּבִלְתִּי צָפוּי, הִישׁוּעָה הַגִּיעָה, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
בְּעֲצָמוֹ שֶׁחָרַר אוֹתוֹ.

וְכָךְ מִתְאַר הָרַב רוּבִּישְׁקִין אֶת רִגְעֵי הַשְּׁחָרוּר: "אֲכַלְתִּי מִצָּה
[כְּפִי הַנֶּרְאָה זֶה הָאֵכֶל הַיְחִיד שֶׁהִשִּׁיג בְּכִשְׁרוֹת מְהֻדָּרֹת]
וְטוֹנָה וְהִתְפַּלְלֵתִי: עֲכָשׁוּ חֲנֻכָּה, אֲנִי מִמֶּךָ, כֹּל יָכוֹל, עֲשֵׂה
עִמִּי נֶס... תַּחֲזִיר אוֹתִי הַבַּיְתָה... פִּתְאוֹם אֲנִי שׁוֹמֵעַ בְּרַמְקוֹל
שְׁקוֹרְאִים לִי... לְקַחוּ אוֹתִי לְבִנְיָן בּוֹ יוֹשְׁבֵים הַמְּנַהֲלִים,
הָאֲחֻרָאִים, אֲנִי יוֹשֵׁב בְּחֻדְרֵי וְהֵם נִכְנָסִים פְּנִימָה וְנוֹעְצִים בִּי
מִבְּטִים כְּאִלוֹ הֵם רוֹאִים מוֹלֵם אֶת 'קְרִיעַת יַם סוּף', רְצִיתִי
לֹאמַר לָהֶם שִׁיפְסִיקוּ לְנַעֵץ בִּי מִבְּטִים מְשֻׁנָּים כְּאִלוֹ, אֲבָל עוֹד
לִפְנֵי שֶׁפְּצִיתִי פֶה הֵם אָמְרוּ לִי: 'קְרָא אֶת הַמְּכַתֵּב... כְּתוּב בּוֹ
שֶׁאַתָּה מְשַׁחֲרֵר... אַתָּה הוֹלֵךְ הַבַּיְתָה! ...".

וּמִמְשִׁיךְ הָרַב רוּבִּישְׁקִין: "הַמַּלְיִם הֵרְאוּנוֹת שִׁיִּצְאוּ מִפִּי
הֵיוּ 'יִודוּ לַה' תְּסֻדוּ', נֶס! וְזֶה קָרָה יוֹם אֶחָד אַחֲרֵי שֶׁקִּבַּלְתִּי
מִכְּתָב רְשָׁמִי שֶׁהִתְפַּדְּלוֹת שְׁלִי לְכַאוּרָה הַעֲלֵתָה חֶרֶס,
שְׂאִין מָה לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר, יוֹם אַחֲרֵי הַמְּכַתֵּב הַהוּא שֶׁחָרַרְתִּי...
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִרְאָה לָנוּ מִי בַעַל הַבַּיְתָה! ...".

וּמוֹסִיף הָרַב רוּבִּישְׁקִין שֶׁבְּרִגְעַ שֶׁהִגִּיעַ זְמַן גְּאֻלְתוֹ הָרִי
שֶׁהִגְאֻלָּה הַגִּיעָה בְּחַפְזוֹן, מִמֶּשׁ בְּבַחֲיִנַת "וַיִּרְצָהוּ מִן הַבּוֹר",
לֹא הִסְכִּימוּ לוֹ לְהִשָּׂאֵר וְלוֹ רִגַע נוֹסֵף בְּכֻלָּא, פְּשׁוּט "גְּרָשׁוּ"
אוֹתוֹ אֶל הַחֲרוֹת...

לְהִזְהַר מִתְרַעֲמֹת

הָאֵמֶת הִיא שְׂכַלְנוּ חוּוִים מִיַּדִּי פַעַם תַּחֲוֹשֶׁת "חֹסֵר אוֹנִים", אֲשֶׁר דּוֹקָא הִיא מְבִיאָה אוֹתָנוּ לְהִרְגֵשׁ חֲזָקָה שְׁ"אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשָּׁעֵן אֲלֵא עַל אֲבִינוּ שְׂבִשְׂמִים", וְתָמִיד מִיָּד לְאַחַר שְׂחָשִׁים שְׁ"אֵין עוֹד מְלַבְדּוּ" מְגִיעַ נְסִיּוֹן מְאֹד קָשָׁה: הָאֵם נִסְמָךְ עַל בּוֹרָא עוֹלָם שְׂיַעֲשֶׂה עֲבוֹרָנוּ אֶת הַטוֹב בְּיוֹתֵר? הָאֵם נֶאֱמִין שְׂבוֹרָא עוֹלָם רוּצָה אֶךְ וְרַק בְּטוֹבְתָנוּ? אוֹ שְׂמָא חֲלִילָה וְחַס תִּתְגַּנֵּב לְלַבְנוּ תַּחֲוֹשֶׁת כַּעַס וְתַרְעֵמֹת כָּלִפִּי אֲבִינוּ מְלַכְנוּ.

וְהַקְב"ה אֲשֶׁר יוֹדֵעַ שְׂאֲנַחְנוּ חֲלָשִׁים דּוֹאֵג שְׂהִזְמֵן בּוּ נַחֲוֵשׁ חֲסָרֵי אוֹנִים יִהְיֶה קָצֵר, וְלִכֵּן פְּדָאֵי לְהִתְאַמֵּץ בְּזִמְן הַנְּסִיּוֹן וְלֹא לְתַת מְקוֹם לְתַחֲוֹשׁוֹת שֶׁל תְּרַעֲמֹת כָּלִפִּי הַקְב"ה וּבְמִקְוִיָּם לְהִתְחַזֵּק בְּהוֹדֵיָה לְקַב"ה, מִתּוֹךְ אֲמוּנָה שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ אוֹהֵב אוֹתָנוּ וּבּוֹדָאֵי עוֹשֶׂה אֶתְנוּ רַק טוֹב, וּבְדֶרֶךְ כָּלִל מִיָּד לְאַחַר שְׂעוֹמְדִים בְּנְסִיּוֹן הַזֶּה זוֹכִים לְרֹאוֹת יְשׁוּעָה.

עַד שֶׁנֶּרְגֵּישׁ חֲסִירֵי אוֹנִים

מֶרֶן הַ"חֲתָם סוֹפֵר" זצ"ל אוֹמֵר (בְּהַר דָּף ע"ד) דְּבַר נִפְלֵא עַל הַפְּסוּק "וְאִישׁ כִּי לֹא יִהְיֶה לוֹ גּוֹאֵל וְהִשְׁגָּה יָדוֹ...". וְזֶה לְשׁוֹן קִדְשׁוֹ: "רְצָה לוֹמֵר מִי שֶׁמִּדְּמָה בְּנַפְשׁוֹ שְׂאִין לוֹ גּוֹאֵל מִכָּל בְּנֵי אָדָם, כִּי מִשְׁלִיף יִהְיֶה עַל ה', יִהְיֶה נַפְשׁוֹ סְמוּךְ וּבְטוּחַ, כִּי סוֹפּוֹ וְהִשְׁגָּה יָדוֹ וְנִגְאָל". זֹאת אוֹמֶרֶת שְׂמִי שְׂאֵכֵן מֶרְגִּישׁ שְׂרָק הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לַעֲזֹר לוֹ, הוּא יָכוֹל בְּהַחֲלִט לִהְיוֹת בְּטוּחַ שְׂתַגִּיעַ יִשׁוּעָתוֹ!

וּמִדּוּעַ בְּאַמַּת הַקֶּבֶ"ה מִמְתִּין עִם הַיִּשׁוּעָה עַד שֶׁנֶּחֱוֹשׁ מִמֶּשׁ "חֲסִירֵי אוֹנִים"? הַהֶסְבֵּר לְכַךְ הוּא שְׂאֵם הָאָדָם הִיָּה מִקְבֵּל אֶת הַיִּשׁוּעָה בְּשַׁעַה שְׂעֵדִין הוּא לֹא הִתְיַאֵשׁ לְגַמְרֵי מֵהַכַּח שֶׁל עֲצָמוֹ, אֲזִי אַחֲרֵי שִׁיּוּשַׁע הוּא יִדְמִין שֶׁהַיִּשׁוּעָה בָּאָה מִכַּחוֹ, וַיִּדְמִין שֶׁהַשְׁתַּדְּלוּת וְהַחֲכֵמָה שְׁלוֹ הֵם שְׂעֵמְדוֹ לוֹ. וּמִשׁוּם כֵּן בּוֹרָא עוֹלָם נֶאֱלָץ כְּבִיכּוֹל לְהִמָּתִין עַד שֶׁנֶּרְגֵּישׁ "אֶפְסִים", בְּטָלִים וּמְבֻטָּלִים לְכַחוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל בּוֹרָא עוֹלָם, וְרַק אֲזִי הוּא מוֹשִׁיעַ אוֹתָנוּ.

"וְכֵן הַיִּשׁוּעָה הַכְּלִלִית שֶׁל יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ צְרִיכָה לְבּוֹא אַחֲרֵי חֲשֻׁכוֹת גְּדוֹל שֶׁל עֲקֻבְתָּא דְּמְשִׁיחָא, לְלֹא שׁוּם פְּתַח תְּקוּנָה יִשׁוּעָה" ("מִבְּשׂר טוֹב" עֲקֻבְתָּא דְּמְשִׁיחָא עַמ' פֵּא).

וְכֵן אוֹמֵר הַ"צוֹהַר לְתַבְּהָ" (הוֹבָא בְּסִפֵּר "תְּהִלּוֹת"): "וְהַטַּעַם שֶׁהִגְאָלָה בָּאָה בְּהַסַּח הַדַּעַת, דְּכִשְׁהָאָדָם בְּדַעְתּוֹ אֲזִי מַחְשֵׁב

פְּעֻלוֹת לְהַנְצִיל מִן הַצָּרָה, וְאֵין לוֹ בְּטַחּוֹן גָּמוּר עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לְכֵן אֵין לוֹ עֶזֶר מִהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֹמֵר: כִּיּוֹן שְׂאֵתָה רוּצָה לְהַצִּיל אֶת עַצְמְךָ בַּפְּעֻלוֹת אֵין אֲנִי רוּצָה לְעֶזֶר לְךָ, וְאַרְאֶה אִיךָ אֶתָּה תוּכַל לְעֶזֶר לְעַצְמְךָ, אֲבָל כְּשֶׁהָאָדָם מְסִיחַ דַּעְתּוֹ מִן הַצָּרָה וְאֹמֵר: מָה לִּי לַעֲשׂוֹת פְּעֻלוֹת, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲשֶׂה מַה שְּׂרוּצָה, אֲזִי עֹזֵר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.”

סְפוּרוֹ שֶׁל בַּחּוֹר מְסֻלְבֹדְקָה

וְנֹסִים אֶת הַפָּרֶק עִם סְפוּרוֹ שֶׁל בַּחּוֹר מְסֻלְבֹדְקָה, אֲשֶׁר גַּם מִמֶּנּוּ נִלְמַד כְּמָה טְמוֹן בְּנוֹ פּוֹטְנֻצְיָאֵל לְהֶאֱמִין וּלְבַטַח בְּבוּרָא עוֹלָם, אֶת הַסְּפוּר קְרָאתִי בְּסֵפֶר “חֻבַּת הָאָדָם בְּעוֹלָמוֹ”.

הִיא בַּחּוֹר יְשִׁיבָה בִּישִׁיבַת “כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל” בְּסֻלְבֹדְקָה שֶׁהָצַע לוֹ שְׂדוּךְ מְסִים וְהִיא נִרְאֶה שֶׁהָצַד הַשְּׂנִי כָּבֵר מִתְקַדֵּם מְאֹד עִם הַהֲצָעָה וְעוֹמְדִים לְקִרְאָת אַרוֹסִין, וּפְתָאוּם בָּא אָדָם אַחַד וּמְשׁוּם מָה הוּא דְבַר בְּפָנֵי צַד הַמֵּיַעֲדַת בְּגִנּוּתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ בַּחּוֹר, מַה שֶּׁגָּרַם לָהֶם לְבַטַל אֶת הַהֲצָעָה הַזֹּאת, וּבְסוּפוֹ שֶׁל דְבַר אוֹתוֹ בַּחּוֹר לֹא מְצָא שְׂדוּךְ מְתָאִים, וּמִכֵּיּוֹן שֶׁהוּא לֹא הִיא נְשׁוּי גִּיסוֹ אוֹתוֹ לְצִבָּא הַרוֹסִי, הַצִּבָּא הַרוֹסִי שֶׁל אוֹתָם יָמִים הָיָה מְחַנְהָ עֲנוּי לְכָל חֵיל זוּטָר וּבּוֹדָאֵי לְחֵיל יְהוּדֵי שׁוּמֵר תּוֹרָה וּמִצְוּוֹת, כִּךָ שֶׁסָּבַל רַב נִגְרָם לְאוֹתוֹ בַּחּוֹר כְּתוּצָאָה מִבְּטוּל הַשְּׂדוּךְ.

לאחר כמה שנים התעורר אותו אדם להתחרט על מה שעשה, אבל הוא לא העיז לגשת לאותו בחור ולבקש את מחילתו, אז הוא שלח מכתב לסבא מסלבודקה, ובמכתב הוא הודה שהוא זה שגרם לבטול השדוך וכו' והוא בקש מהסבא שיעזר לו לבקש מחילה מאותו בחור.

הסבא נגש לאותו בחור והתחיל לדבר אתו לאט לאט על מה שקרה לפני כמה שנים עד שהוא העביר לו את בקשת המחילה של אותו אדם, הבחור המסכן והמגדה אמר מיד לסבא: אני מוחל לאותו אדם במחילה גמורה! הסבא היה המום ממה ששמע וחשש שאולי הדברים נאמרים רק מהשפה ולחוץ, עד שהוא שאל אותו שוב אם אין לו בלבו איזו הקפדה על אותו אדם, אך הבחור המשיך ואמר שאין לו שום קפדה על אותו אדם, כי הכל רק מאת השם, מאת השם הייתה זאת, ו"כל העביד רחמנא לטב עביד", איזה אמונה! פלאי פלאות!

כששמע הסבא את דבריו הוא נפל על אותו בחור מרב התרגשות, והעתיר עליו נשיקות חמות, כשהוא קורא עליו: זה צדיק אמת!

לא יאמן לאיזו דרגה אפשר להגיע על ידי שחיים עם אמונה חזקה, שהכל, הכל, הכל, אך ורק לטובה. וזה חוץ מהמנוחה הנפשית שיש למי שבוטח בהשם.

ושוב, כפי שאמרתי בתחילה, אכן לא קבלנו כחות להתמודד עם כאלו נסיונות, ולכן ברוך השם לא נסו אותנו

בְּכָאֱלוֹ נְסִיווּנוֹת, אֲבָל צָרִיךְ לְלַמֵּד מִזֶּה: כָּל אֶחָד מִקְּבֵל כַּחוֹת
לְנְסִיווּנוֹת שֶׁלוֹ!

אם יש לך נסיון סימן שקבלת כחות להתמודד אתו!

צָרִיךְ לְהִתְרַגֵּל לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אַמוּנָה: "אֲנִי מֵאֲמִין שֶׁהַכֹּל
מֵאֵת הַשֵּׁם, וְהַשֵּׁם אוֹהֵב אוֹתִי, וּבּוֹדֵאֵי שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה", וְזֶה
מְשַׁפֵּיעַ עַל הַלֵּב שֶׁלְּנוּ.

הָרִי הַלֵּב שֶׁלְּנוּ פְּנִימָה מְרֻגֵישׁ שְׂזוֹ הָאֵמֶת, רַק שֵׁישׁ מֶה
שֶׁנִּקְרָא "הַסְּתֵרָה", וּכְשֶׁאוֹמְרִים בְּפִה דְּבוּרֵי אַמוּנָה, אֲזַי
מְשַׁפֵּיעִים עַל הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁלְּנוּ שֶׁתִּתְעוֹרֵר וְתִתְגַּלֶּה הַחוּצָה,
וְכִידוּעַ דְּבַר זֶה רְמוּז בְּפִסּוּק "הָאֵמֶנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר", הָאֵמֶנְתִּי
בְּזָכוֹת שֶׁדְּבַרְתִּי דְּבוּרֵי אַמוּנָה.

וְכַמוֹכֵן, לֹא לְהַפְסִיק לְהִתְפַּלֵּל. אִם אֲנִי רוֹאֶה שֶׁמְשַׁהוּ "לֹא
הוֹלֵךְ" זֶה מְעוֹרֵר אוֹתִי לְחַשֵּׁב – אוֹלֵי הַשֵּׁם מְחַכֶּה לְתַפְּלָה
שְׁלִי, אוֹלֵי בְּכָלֵל כָּל מֶה שֶׁהוּא הֵבִיא עָלַי אֶת הַדְּבַר הַזֶּה זֶה
בְּשֶׁבִיל שֶׁאֲנִי עוֹד יוֹתֵר אֶתְפַּלֵּל אֵלָיו, אֲזַי תְּמִיד נִמְשָׁיֵךְ
לְהִתְעַקֵּשׁ וּלְהִתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ אַמוּנָה שֶׁרַק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
יְכוּל לְעֻזֵר לִי, וְשֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ אוֹהֵב מְאֹד לְשַׁמֵּעַ אוֹתִי וְגַם
לְשַׁמַּח אוֹתִי.

פָּרֶק ב' - יֵשׁ עַל מִי לְסַמֵּךְ

מַאיִפָּה "יְנַחַת" הַכֶּסֶף?

כַּמְדַּמְנִי שֶׁהִדְבַּר הָרֵאשׁוֹן אֲשֶׁר מִפְּרִיעַ לְרַבִּים מֵאַתְּנוּ
לְהִתְעַלּוֹת בְּמַעֲלוֹת הַבְּטָחוֹן בִּהַשֵּׁם, הִיא הַשְּׂאֵלָה שְׂמַצִּיקָה
לָנוּ בַשְּׁעַת נִסְיוֹן: אֲנִי אֲמַנֵּם מֵאֲמִין שֶׁהַשֵּׁם אוֹהֵב אוֹתִי, אָבֵל
אֵיךְ הוּא יוֹכֵל לְהוֹצִיא אוֹתִי מֵהַסֶּכֶף שְׂאֵלִיו נִקְלַעְתִּי? נִדְמָה
לִי שֶׁעַל פִּי דֶרֶךְ הַטָּבַע אֵין מַה לַעֲשׂוֹת...

וּבְכַדֵּי לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה שְׁבוּרָא עוֹלָם יִכּוֹל "לְסַדֵּר אֶת
הָעֲנִינִים" גַּם כְּשֶׁלְּכֹאֲרָה אֵין אֶפְשָׁרוֹת סְבִירָה שְׂמַשְׂהוּ
יִשְׁתַּנֶּה, קִבְּצֵתִי לָכֶם בְּקִטְעִים הַקְּרוּבִים כַּמָּה סְפוּרִים אֲשֶׁר
הִתְרַחֲשׂוּ לְאַחֲרוּנָה. בָּהֶם נִכָּר עַד כַּמָּה הַקֶּבֶץ הַמְקֻדָּם רְפוּאָה
לְמַכָּה ו"מְסַדֵּר" לָנוּ מִבְּעוֹד מוֹעֵד אֶת פְּתַח הַמְּלוּט מֵהַבְּעֵיָה
שְׂעִתִּידָה לְהִטְרִיד אוֹתָנוּ.

אֶפְתַּח בְּסִפּוּר אִישִׁי: בְּאֶחָד מִיָּמֵי "בֵּין הַזְּמַנִּים" יִשְׁבַּתִּי
בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ שֶׁל ה"כּוֹלֵל" עִם סְפָרֵי חֲזוּק עַל הַבְּטָחוֹן,
וְעָרַכְתִּי תְּשׁוּבוֹת לַשְּׂאֵלוֹת שֶׁהִתְעוֹרְרוּ לִי וּלְמִשְׁתַּתְּפֵי
הַשְּׁעוּרִים, כְּאֲשֶׁר הַנוֹשֵׂא הַמְּרַכְזִי הוּא הַבְּטָחוֹן בִּהַשֵּׁם שֶׁיִּכּוֹל
לְהוֹשִׁיעַ אוֹתָנוּ גַּם כְּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ לֹא רוֹאִים פְּתַח לִישׁוּעָה
בְּדֶרֶךְ הַטָּבַע.

וּכְפִי שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ ע"ה (בְּרֵאשִׁית י"י, י"ג-י"ד) "לְמָה זֶה צָחָקָה שָׂרָה לֵאמֹר הֲאֵף אֲמַנָּם אֵלֶּךָ וְאֲנִי זִקְנָתִי. הִיפְלֵא מֶה דְבָר", הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תָּמָה וְאָמַר: הִיפְלֵא מֵהֵשֶׁם דְּבָר? ! וְכִי יֵשׁ מִשְׁהוּ בְּעוֹלָם שֶׁיְכוּל לְמַנוּעַ מִמֶּנִּי לַעֲשׂוֹת אֶת מֵה שְׂאֲרָצָה לַעֲשׂוֹת? ! וּמִזֶּה אֲנַחְנוּ לּוֹמְדִים שְׂצָרִיךְ לִסְמָךְ עַל הַקֶּב"ה אֲשֶׁר הוּא מְלַךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן, רוֹפֵא חוֹלִים וּמְתִיר אֲסוּרִים, גַּם כְּשֶׁאֲנַחְנוּ לֹא רוֹאִים אֵיךְ הִישׁוּעָה יְכוּלָה לְבוֹא בְּדֶרֶךְ הַטֶּבֶע, כִּי "הַרְבֵּה דְרִכִּים לְמָקוֹם", הַשֵּׁם יְכוּל לְסַדֵּר אֶת הַכֹּל גַּם בְּצוּרָה שֶׁתִּרְאֶה "טֶבְעִית", וּבְמָקוֹם הַצָּרִיךְ הוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת אֵף גַּם גְּלוּי. וְאֲדַרְבֶּה! עִם יִשְׂרָאֵל לֹא זָכוּ לְקַרִיעַת יַם סוּף עַד שֶׁהִתְחַזְּקוּ בְּבִטְחוֹן בַּהֲשֵׁם, וְסָמְכוּ עָלָיו לְגַמְרִי, הַגַּם שֶׁמֶמֶשׁ לֹא הִצְלִיחוּ לְהַבִּין מֵאֵינן תְּבֵא הִישׁוּעָה.

וְהִנֵּה תוֹךְ כְּדֵי הַלְמוּד נִזְכַּרְתִּי שְׂאֲנִי זְקוּק לַעֲשָׂרִים שְׁקָלִים בְּכַדֵּי לְקִנּוּת אֵיזָה דְבָר בְּדַחִיפּוֹת, לֹא מְדַבֵּר בְּהַרְבֵּה כֶּסֶף, אֲבָל בְּאוֹתוֹ יוֹם לֹא הָיָה לִי אֶת הַסְּכּוּם הַזֶּה בְּמִזְמַן, וְאֲמַרְתִּי לַעֲצָמִי: אֲנִי אֲבַטַח בַּהֲשֵׁם שֶׁיַּעֲזֹר לִי, אֲבָל מֶה הוּא יַעֲשֶׂה? הַלְוָאָה אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְקַחַת, אֲזַי אֵיךְ פִּתְאוּם הַכֶּסֶף יִגִּיעַ אֵלַי, וְעוֹד כְּשֶׁאֲנִי נִמְצָא בְּמָקוֹם כְּמַעֲט שׁוֹמֵם? וּמִמֶּשׁ שְׂאֵלְתִי אֶת עֲצָמִי כֵן: וְכִי הַכֶּסֶף פִּתְאוּם יִפּוֹל אֵלַי מֵהַתְּקָרָה?

כְּמָה דְקוֹת אַחֲרֵי שׁ"ח פִּשְׁתִּי" בַּתְּקָרָה אֵיזָה פֶּתַח שֶׁדָּרְכוּ הַשֵּׁם "יִנְחִית" עָלַי אֶת הַכֶּסֶף... דְּלֵת בֵּית הַמְדַרְשׁ נִפְתְּחָה וּגְבַרְתִּי זְקָנָה נִכְנָסָה וְשְׂאֵלָה אִם אֲנִי מְכִיר אֲבָרְךָ מְסִים, וְלֵאחֲרַי שְׂעֻנִּיתִי בְּחִיּוּב הִיא בְּקֶשֶׁה שְׂאֲמַסֵּר לוֹ סְכּוּם כֶּסֶף שֶׁהִיא

נוהגת לתת לו פעם בחדש, היא הניחה את הכסף לידי ופנתה לצאת, לפתע, פתאום היא חזרה פנימה ושאלה אותי אם גם אני לומד כאן בכולל, לאחר שעניתי בחיוב היא הוציאה חמשים שקלים ואמרה: זה בשבילך...

רבתי! בדיוק כשעסקתי בנושא הזה, רצה הקדוש ברוך הוא ללמד אותי לסמך עליו בעינים עצומות, גם כשאני לא מבין איך בכלל תוכל לבא הישועה שלי. כי אני החלטתי באותו יום שלא אבקש הלוואה, כך שלכאורה לא היה סכוי לכך שפתאום יבא מישהו מעצמו ויתן לי בדיוק עכשו כסף, ועוד כשאני נמצא במקום די שומם, אך אם השם רוצה...

“תנו עז לאלקים” – “תנו לבורא כח על ידי שתאמינו בו שהוא יכול הכל, הוא יכול לרפא חולים סופניים, הוא יכול להעשיר עניים, הוא יכול לפקד עקרות, הוא יכול לתת חכמה אין סופית למי שהוא רוצה, בנוסף הוא יכול לפתור משברים במשפחה, אפילו לתת פחד בערבים שלא יפגעו ביהודים, גם לתת שמחה בלבותם של העצובים. ללא ספק שהוא יכול למצוא זיווגים למבגרים שאבדו תקווה למצוא את בן זוגם או בת זוגם, גם להם הבורא יכול למצוא זוג” (“יגל לבי בישועתך” עמ' 61).

מִי חִזַּק אֶת הַ"חֶפֶץ חַיִּים"

וּבִאֲמַת כַּאֲשֶׁר סוֹמְכִים עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצִימַת עֵינַיִם
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְגַלֶּה אֶת כַּחוֹ בְּאוֹפֵן מִיָּחָד.

וּכְפִי שֶׁמְסַפֵּר עַל מְרֵן הַ"חֶפֶץ חַיִּים" זצ"ל, שְׁבִימוֹת
מְלַחֶמֶת הָעוֹלָם הִרְאִישׁוֹנָה הוּא נֶאֱלָץ לְנַדֵּד עִם בְּנֵי הַיְשִׁיבָה
לְתוֹךְ רוֹסְיָה, וְשָׁם הִגִּיעוּ הַקְּוֹזַקִּים וְחִפְּשׁוּ עֲרִיקִים וְצִעֲרִים
שֶׁהִתְחַמְּקוּ מֵהִגְיוֹס, וּבְאַחַד הַיָּמִים דָּאָג הַחֶפֶץ חַיִּים מְאֹד עַל
בְּנֵי הַיְשִׁיבָה, עַד שֶׁהָיָה שְׂרוּי יוֹם שְׁלֵם בְּתַעֲנִית מִתוֹךְ דָּאָגָה.

וְהֵנָּה לְפֶתַע בְּעָרֵב הוּא הִרְגִּישׁ מְחֻזָּק, וְשָׁלַח לְקַרְא לְחַתְּנוֹ
ר' צְבִי, וְסִפֵּר לוֹ כִּי מֵצָא עֲצָה בְּתוֹרָה לְמַצָּב, שֶׁהֵנָּה כַּאֲשֶׁר
נִגְּשׁוּ אֲנָשֵׁי סְדוּם אֶל לוֹט וְדָרְשׁוּ מִמֶּנּוּ שְׂיוּצִיא אֲלֵיהֶם אֶת
אוֹרְחָיו כְּדִי לְעַנּוֹתָם, הַפְּצִיר לוֹט בְּשִׁכְנָיו הַסְּדוּמִיִּים שֶׁלֹּא
יִרְעוּ לְאוֹרְחָיו – "כִּי עַל כֵּן בָּאוּ בְּצַל קִרְתִּי", לוֹט אָמַר לְאֲנָשֵׁי
סְדוּם: נִכּוֹן שְׂאֲתֶם לֹא אוֹהֲבִים אוֹרְחִים, אֲבָל מִכִּיּוֹן שֶׁהֵם
בָּאוּ בְּצַל קִרְתִּי הִרִי אֲנִי אַחֲרָאִי לְהַגְנָתָם, וּמִזֶּה לְמַד הַחֶפֶץ
חַיִּים: אִם לוֹט שֶׁבִּשְׂבָתוֹ בְּסְדוּם לֹא הִיָּתָה צְדָקוֹתוֹ מְרֻבָּה,
וּבְכָל זֹאת הוּא הִכִּיר בְּעֶקְרוֹן יְסוּדֵי זֶה שֶׁעָלָיו לְהִגֵּן עֲלֵיהֶם,
אִם כֵּן עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אִם נִטִּיל עֲצָמָנוּ תַּחַת חִסּוֹתוֹ שֶׁל
רְבוֹן הָעוֹלָמִים. וְדָאִי שֶׁלֹּא יַעֲזוּבֵנוּ. וְאֲכֹן, כִּף הָיָה, בְּמִשְׁךְ כָּל
הַזְּמַן לֹא גִיֵּס אֶפִּילוֹ תְּלַמִּיד אֶחָד ("הַח"ח חִיּוֹ וּפְעֻלוֹ", מוֹכָא ב"בְּבֵרָא
הַפְּרָשָׁה" וְיֵרָא).

כי מי שסומך לגמרי על ה' יתברך, השם לא יאכזב אותו. ותדעו לכם, רבותי, אנחנו חייבים כל הזמן להזכיר לעצמנו: הקדוש ברוך הוא אוהב אותנו יותר ממה שאנחנו אוהבים את עצמנו והוא אף רוצה בטובתנו יותר ממה שאנחנו רוצים בטובתנו, וכן הוא גם יודע יותר טוב מאתנו מה באמת הכי טוב עבורנו.

אֲרוּחִים מִ"מֵס הַכְּנֶסֶה"

אני נזכר בספור מדהים שספר לי יהודי יקר, וכך הוא ספר:

היתה חנות בגדים בבאר שבע, החנות שכנה בתוך מרכז מסחרי גדול וכמו כן גם ממולי היתה חנות שפזאת, עד כאן הכל טוב ויפה, אומרים שתחרות זה דבר בריא לעסק, אבל הבעיה היתה שהמתחרה שלי היה עומד כל הזמן מחוץ לחנות וכל מי שהתקרב לאזור שלנו הוא ישר נסה למשוך אותו לחנות שלו, ברור שזה מאד צער אותי אבל התאמצתי להתחזק באמונה שמה שנגזר עלי להרויח אני ירויח ואף אחד לא יכול להפריע לי.

אבל יום אחד זה כבר היה יותר מדי, המתחרה שלי משך לחנות שלו תשע לקוחות ולי לא היה אפילו לקוח אחד, זה

מֵאֵד הַפְּרִיעַ לִי, וּפְתָאוֹם אָנִי רוֹאֶה שְׁנֵי אַנְשִׁים שְׁעוֹמְדִים
מִמָּשׁ בְּפֶתַח שַׁל הַחֲנוּת שְׁלִי, הֵם עוֹמְדִים לְהַכְנִס אֵלַי, סוּף
סוּף יִהְיוּ גַם לִי קְלַיִינְטִים, אָבֶל הַחֲצוּף הַזֶּה מִשָּׁךְ גַּם אוֹתָם
אֵלָיו, בְּאוֹתוֹ הִרְגַע הִיָּה לִי נִסְיוֹן מְאֹד קָשָׁה.

אָבֶל תִּשְׁמַע מֶה קָרָה אַחַר כֵּךְ, חֲצִי שָׁעָה אַחַר כֵּךְ נוֹדַע לִי
שְׁשֵׁנֵי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שֶׁכָּבַר עִמְדוֹ בְּפֶתַח שַׁל הַחֲנוּת שְׁלִי הָיוּ
לֹא פְחוֹת מֵאֲשֶׁר... אֲנָשֵׁי מִס הַכְּנֶסָה, וְהֵם נִתְּנוּ לְמַתְחָרָה שְׁלִי
קִנְס 30,000 שְׁקֶל, לֹא שְׁשִׁמְחָתִי בְּמֵה שֶׁקָּרָה לְמַתְחָרָה שְׁלִי,
אָבֶל שְׁמַחְתִּי שֶׁהֵם לֹא "בְּקֶרוֹ" אֲצִלִּי בְּחֲנוּת, וּמֵאֵז אוֹתוֹ יוֹם
הַמַּתְחָרָה שְׁלִי הַפְּסִיק "לְמִשָּׁךְ" לְקוֹחוֹת, כִּי מִי יוֹדֵעַ אוּלַי זֶה
שׁוֹב מִמֶּס הַכְּנֶסָה...

אִתָּה מִבֵּינֵי? בְּרַגַע הִרְאִישׁוֹן זֶה הִיָּה נִרְאָה לִי שְׁאֲנִי כִזָּה
"מִסְכֵּן" הִנֵּה גַם אֵת הַקְּלַיִינְטִים הָאֵלֶּה "חֲטָפוֹ" לִי, אָבֶל
בְּסוּף הַתְּבַרֵר שְׁזָה הִיָּה הַצְּלָה בְּשִׁבְלִי.

מִמִּשָּׁךְ אוֹתוֹ יְהוּדֵי וְאוֹמֵר: מֵאוֹתוֹ יוֹם הַתְּחִזְקָתִי כָּל כֵּךְ
בְּאֵמוּנָה, שְׁגַם מֵה שֶׁנִּרְאָה בְּרַגַע הִרְאִישׁוֹן לֹא טוֹב הוּא בְּאֵמַת
טוֹב מְאֹד...

וּבְאֵמַת, רְבוּתִי, זוֹהִי עֲבוּדַת הָאֵמוּנָה לְמִשָּׁךְ כָּל הַחַיִּים
שְׁלֵנוּ, לְחֹזֵר שׁוֹב וְשׁוֹב וְלְהִזְכִּיר לְעֲצָמָנוּ: גַּם מֵה שֶׁנִּרְאָה לִי
כִרַע הוּא בְּאֵמַת טוֹב מְאֹד. וְלִפְנֵי שֶׁהִנְשָׁמָה יוֹרְדַת לְעוֹלָם הִיא
רוֹאֶה סֶרֶט מִיָּחַד, הִיא רוֹאֶה אֵת כָּל מֵה שֶׁיַּעֲבֹר עָלֶיהָ בְּחַיִּים,
הִיא רוֹאֶה גַם אֵת כָּל הַקְּשָׁיִים וְגַם אֵת כָּל הַהִפְרָעוֹת, אָבֶל
הַנְּשָׁמָה רוֹאֶה שְׁגַם אֵלֶּה הֵם טוֹב אִמְתִּי, כִּי מְסֹתֵר בְּתוֹךְ כָּל

קָשִׁי אוֹצֵר גָּדוֹל מְאֹד, רַק מָה? כָּאֵן אֲנַחְנוּ בְּעוֹלָם שֶׁל הַסְּתָרוֹת, "עוֹלָם" מְלִשׁוֹן הָעֵלָם, אֲנַחְנוּ חַיִּים בְּתוֹךְ עוֹלָם הַדְּמִיוֹן, "עוֹלָם הַפּוֹדָה רְאִיתִי", אִזּוֹ יֵשׁ הַרְבֵּה דְבָרִים שֶׁנֶּרְאִים לָנוּ כְּרַעִים חֲלִילָה, אֲבָל אִם הֵינּוּ זוֹכִים לְרְאוֹת אֶת הַטּוֹב הָאֲמִתִּי שֶׁמְסַתֵּר בְּתוֹכָם הֵינּוּ אוֹמְרִים תוֹדָה בְּלִבְךָ שֶׁלָּם עַל כָּל קָשִׁי וְקָשִׁי.

סְפוּרִים מֵהַשּׁוֹק בְּבֵּאֵר שֶׁבַע

אוֹתוֹ רוֹכֵל מִבְּאֵר שֶׁבַע שָׁמַח לְרְאוֹת שֶׁפָּרַסְמֵתִי בְּעֵלוֹן שְׁלָנוּ עַל הַסְּפוּר שֶׁלוֹ עִם חֲנוּת הַתְּבַלִּינִים, וְלִכְּן הוּא הַזְּדִירֵז לְשַׁגֵּר אֵלַי עוֹד כְּמָה סְפוּרִים נוֹסְפִים שֶׁמְגַלִּים מֵהַשְּׂגָחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאוֹפֵן נִפְלָא, וְשָׂגַם בְּמִקְרִים בְּהֵם נִרְאָה שֶׁהַמְצָב "לֹא טוֹב", מִי שֶׁסּוֹמֵךְ וּמֵאֲמִין בְּאַהֲבַת הַשֵּׁם אוֹתוֹ, הוּא זֶה שֶׁיִּזְכֶּה לְרְאוֹת אֵיךְ דּוֹקָא מֵהַשְּׂהִיָּה נִדְמָה לְ"רַע" הוּא בְּעֵצְמוֹ "טוֹב", וְאוֹלֵי אֵף טוֹב יוֹתֵר מִמָּה שֶׁמֵּרָאשׁ הִיָּה נִרְאָה כְּטוֹב. וְכִפִּי שֶׁתִּקְרְאוּ כַּעַתָּה.

יוֹם אַחַד הוּא הַתְּאָרְגָן לְנִסְעַ בְּאוֹטוֹבוּס מִקְרִית גַּת לְבֵּאֵר שֶׁבַע, וּמִתוֹךְ לַחֲץ וּבְהִילוֹת הוּא לִקַּח אֶתוֹ לְאוֹטוֹבוּס בְּטָעוֹת שֶׁל בְּגָדִים שֶׁ"לֹא הוֹלְכִים", וּמִתוֹךְ בְּטָחוֹן בֵּה' שֶׁאֵף דְּבָר אֵינּוּ "בְּמִקְרָה", הוּא הַצִּיג אֶת סְחוּרְתוֹ בְּשׁוֹק, וְ"בְּמִקְרָה"

הגיעו אליו לקוחות שדווקא נהנו במיוחד מהסחורה ההיא, וכך הוא יצא משם עם הכנסה יפה מאוד... הוא הכניס באותו יום לפחות כמו שהוא רגיל להכניס בכל יום, והוא עוד קבל כסף על דברים שכבר לפני זמן רב הוא התיאש מהם.

והנה יום אחד הוא בא לשוק עם מעילים, הוא החליט למכר אותם בזול, והעקר להשיג כסף, שהיה מאד נחוץ לו, ולכן הוא הכריז: "מעילים, מעילים, בחמשים שקלים בלבד"... אף משום מה, אין קול ואין עונה, אף אחד לא טרח להתייחס לסחורה שלו, הוא הספיק להתיאש מלעשות הכנסה נורמלית, ולכן פסק מלהכריז על סחורתו, אף הנה לפתע נגש אליו אדם שהיה נראה עשיר ושאל אותו כמה עולה אצלו מעיל, הרוכל אמר לעצמו: אני אנסה להוציא ממנו כמה שיותר כסף, אולי ממנו תבוא הישועה... והוא אמר לעשיר: המחיר הוא מאה ועשרים ש"ח! אמר לו העשיר: אני צריך שמונה מעילים, תעשה לי את זה בשמונה מאות שקל, ואני אשלם לך על הכל במזמן...

אותו יום חזר הרוכל אל ביתו עם למוד חשוב מאד: את הפרנסה אני אקבל מתי שהשם ירצה שאקבל, ודרך מי שהשם ירצה שאקבל, לא רגע לפני הזמן, ולא רגע לאחריו, ורק משמים מחליטים באיזו דרך יגיע אלי מה שנגזר שיגיע. ועוד דבר חשוב, לפעמים הפרנסה מתעכבת, ונראה לי כאילו חלילה משמים עזבו אותי, אך באמת כל עכבה לטובה, ואם הפרנסה מתעכבת, בודאי יצא מזה רק דבר טוב.

ופעם אחת הגיע יום השוק, אך משום מה הוא הרגיש תחושה חזקה שהיום צריך להשאיר בבית, הוא נשאר בבית, והנה ביום שישי שבאותו השבוע הוא היה זקוק בדחיפות לארבע מאות שקלים והוא ממש לא ידע מהיכן הוא ישיג אותם, והנה תוך כדי שהוא נסע ברכב בתוך העיר, עצר אותו לפתע בעל חנות הלבשה, הוא בקש ממנו שימכור לו בדחיפות סחורה ואפילו במחיר לא זול, היות ובאופן בלתי צפוי הסחורה שלו כמעט ואזלה, והוא לא רוצה לסגור את החנות מחסר בסחורה, הרוכל הציג לו את הסחורה שלו, ובעל החנות רכש ממנו את ה-כ-ל במחירים טובים, כך יצא שהוא עוד הרויח ממה שלא הלך לשוק.

גם מספור זה הוא למד שמשמים גוזרים כמה פרנסה תקבל, ואם מגיע לך השבוע להרויח יותר, יתכן שפתאם יעכבו אותך משמים שלא תמכור את הסחורה שלך בזול, וכך היא תתעכב ותגיע אחר כך אל הקונה שיקנה ממך ביקר.

השוטרת שנהפכה לביבי-סיטר

לפני זמן מה, אחד מידידי שיחיה נסע ברכבו עם ילדיו הקטנים, ובאמצע הדרך עצרו אותו שוטרים לצורך בדיקה "שגרתית", ולאחר חקירות ובדיקות השוטרים לא מצאו

שׁוֹם בְּעֵינָה וְכַמְעַט נִפְנּוּ לְאַפְשֵׁר לּוֹ אֶת הַמְשָׁךְ הַנְּסִיעָה, אֶךְ לִפְתָּע נִתְקַף הֵלָּה בְּחִלְשָׁה חֲזָקָה, הַשֵּׁם יִרְחַמְנוּ, וּבְגַס הָיָה לּוֹ מִי שְׂיַעֲזֹר לוֹ, כִּי הַשׁוֹטְרִים שָׁמְעוּ מִמֶּנּוּ עַל מַצְבוֹ וְהֵם מֵהָרוּ לְהַזְעִיק אֶת כַּחוֹת הַהֲצֵלָה.

כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ הָאֲמִבּוּלָנִס הָיָה צוֹרֵךְ דְּחוּף לְמַצָּא פְתָרוֹן לְיִלְדִים, כִּי הָאֲמִבּוּלָנִס הוּא לֹא אוֹטוֹבוֹס שֶׁל טִיּוּלִים... נוֹ? אַתֶּם יוֹדְעִים מָה הַהֲמָשָׁךְ? הַקֶּב"ה בְּרַחֲמָיו הַמְרַבִּים הַקְּדִים רְפוּאָה לְמַכָּה, וְהִנֵּה שׁוֹטְרֵת אַחַת הַתְּנַדָּבָה לְנִסְעַ עִם הַרְכָּב שְׁלוֹ עַד בֵּית הַחֹלִים וְכֵף לְשֹׁמֵר עַל הַיְלָדִים, הַשׁוֹטְרֵת נוֹתְרָה עַל מִשְׁמֶרְתָּהּ עַד אַחֲרֵי שֶׁהֵלָּה סִיִּם אֶת הַטְּפוּל בְּבֵית הַחֹלִים.

סְפוּר מִדְּהִים זֶה מַגְלָה לָנוּ עַד כַּמָּה הַכֹּל מְשַׁגָּח. בְּרוּךְ הוּא אֱלֹקֵינוּ אֲשֶׁר לֹא מִסִּיר חֲסִדוֹ מֵאַתָּנוּ לְרַגַע.

יְשׁוּעוֹת בְּאוֹטוֹבוֹס

וּכְמוֹ כֵּן, סִפֵּר לִי חֵבֵר מַה שֶׁקָּרָה אֵתוּ מִמֶּשׁ לְאַחַרְוֹנָה, הוּא נִסֵּעַ בְּאוֹטוֹבוֹס מִירוּשָׁלַיִם לְקָרִית גַּת, וְהִנֵּה לְאַחַר שְׂיָרֵד מִהָאוֹטוֹבוֹס הוּא שֵׁם לֵב שֶׁהָאֲרֵנֶק לֹא נִמְצָא אֵתוּ, וְכַנְרָאָה הוּא נִשְׁאַר בְּאוֹטוֹבוֹס, מִשְׁמִים הוּא נִזְכָּר שֶׁרָאָה בְּאוֹטוֹבוֹס בְּחֹר יְשִׁיבָה שְׁאֵת אָבִיו הוּא מְכִיר, הוּא הִתְקַשֵּׁר אֶל אָבִיו שֶׁל הַבְּחֹר וְשָׂאֵל: הָאֵם "בְּמַקְרָה" יֵשׁ לְבָן שֶׁלְךָ הַיּוֹם טְלָפוֹן

סלולרי, היות ובדרך כלל הוא לא מחזיק טלפון סלולרי, ודבר נוסף, אולי "במקרה" הוא עדין לא ירד מהאוטובוס ויוכל להוריד אתו את הארנק שלי? האב ענה ש"במקרה" היום הבן לקח טלפון סלולרי, הוא מהר לתפס את הבן ו"במקרה" הוא תפס אותו רגע לפני שהוא ירד מהאוטובוס, הבחור לקח אתו את הארנק וזכה להשיב אבדה לבעליה, ולאחר מכן התברר שאותו בחור לא היה אמור לנסע בכלל באותה השעה, ו"במקרה" ברגע האחרון הוא החליט לנסע בשעה זו במקום בשעה אחרת... בדיוק על זה נאמר "מקרה" - אותיות רק מה'...

חבר אחר ספר לי לאחרונה שיום אחד הוא נסע עם כל משפחתו מפרמיאל לבני ברק, מדבר בנסיעה ארכה, ומבני ברק הוא היה צריך לנסע למודיעין עלית, הם המתינו לאוטובוס שהגיע "מלא" והנהג לא הסכים להעלות אותם, עוד כמה דקות עברו והגיע אוטובוס נוסף, אך גם הוא היה מלא והיה בכחינת "לראותם בלבד"...

האוטובוס השלישי שהגיע היה מלא גם הוא, ובשעה שפתח הנהג את הדלת הם נשמו לרוחה ורצו מהר לתוכו, לפני שהנהג יתחרט...

מתוך בהילות ולחץ הם שכחו את המזוודה בתחנה, וכאשר מידענו נזכר שהמזוודה למטה הוא התחנן לנהג שיתן לו לרדת ולהעלות את המזוודה, אמר לו הנהג: אם אתה יורד, אתה ממתין לאוטובוס הבא... הרבה בררות לא נותרו לו והוא נאלץ לרדת עם כל המשפחה.

לא עָבְרוּ אֶלָּא רְגָעִים סְפוּרִים וְאוֹטוֹבוֹס נוֹסֵף הַגִּיעַ, סוֹף אוֹטוֹבוֹס רִיק, הֵם עָלוּ עָלָיו וְהִתְרוֹחוּ עַל הַמוֹשָׁבִים.

בְּאִמְצַע הַדְּרֵךְ אֲרָעָה תִּקְלָה בְּכַבִּישׁ וְכַתּוּצָאָה מְזֶה הַתְּנוּעָה נִעְצָרָה לְמִשְׁךְ זְמַן רַב, וְכֵן הִנְסִיעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר הִיְתָה אֲמוּרָה לְאַרְךָ פְּחוֹת מִשָּׁעָה אֲרָכָה קְרוֹב לְשְׁלוֹשׁ שָׁעוֹת!

רק תִּנְסוּ לְדַמֵּינן מָה הָיָה קוֹרָה אִם הִנְהַגְיִם הַקּוֹדְמִים הָיוּ "מְסַכְּמִים" לְהַעֲלוֹת אוֹתָם, וּמָה הָיָה קוֹרָה אִם הֵם לֹא הָיוּ שׁוֹכְחִים אֶת הַמְּזוּדָה... קְרוֹב לְשְׁלוֹשׁ שָׁעוֹת לְעֵמֵד עַל הַרְגָּלִים, עִם יְלָדִים קִטְנִים, זֶה מִמֶּשׁ "חֲנוּיָה"...

הַפּוֹרֵץ שֶׁ"הַתְּגִלָּה" בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת

יוֹם אֶחָד עָלִיתִי עַל טְרַמְפּ בְּאֶשְׁדּוֹד, הִנְהַגְ שֶׁהָיָה יְהוּדִי יָקָר שָׂאוֹתוֹ עֲדִין לֹא הִכְרַתִּי אֶמֶר לִי: יֵשׁ לִי סְפוּר לְסַפֵּר לָךְ, לְפָנַי שְׁבוּעִים נִסְעֵנוּ קְבוּצָה שֶׁל מִשְׁפָּחוֹת מִהַקְהֵלָה שֶׁלָּנוּ לְשַׁבָּת גְּבוּשׁ וְנוֹפֵשׁ בִּירוּשָׁלַיִם, הִגְעֵנוּ לְמַלּוֹן לְפָנַי כְּנִיסַת שַׁבָּת וְהִתְמַקְמְנוּ בְּחֲדָרִים, פְּתֹאוֹם אֶחָד הַיְלָדִים נִזְכַּר שֶׁהוּא שָׁכַח בְּרִכָּב אֵיזוֹ שְׂקִית, חִפְשָׁנוּ אֶת הַמִּפְתָּחוֹת וְאָז נִזְכַּרְנוּ שֶׁשָׁכַחְנוּ אוֹתָם בְּתוֹךְ הַרְכָּב, אֲנַחְנוּ רָצִים לְרִכָּב, וּמָה מִתְבָּרַר? הַרְכָּב נִנְעַל בְּנִעִילָה אוֹטוֹמָטִית וְהַמִּפְתָּחוֹת בְּפָנַים! זֶה הָיָה מְאֹד

עצוב, כי לא ידענו מה נעשה במוצאי שבת, אבל בקשתי
מכל המשפחה שלכבוד שבת קודש נתאמן לא לתכנן
תכניות בשבת, וננסה לשכח מהתקלה הזאת.

זה היה קשה מאד, הוא ממשיך, אבל ברנף השם הצלחנו,
במוצאי שבת בקשתי מהחברים שלנו שכל אחד יקח חלק
מהמשפחה שלנו וככה נגיע לאשדוד ואני לאחר מכן אחזור
לירושלים באוטובוס עם מפתחות הרזרבה שנמצאות בבית,
ומשם אחזור לאשדוד עם הרכב.

לפתע אחד מהנופשים במלון שלא היה גר באשדוד
התערב בשיחה שלי ואמר: אם הרכב שלך נעול, אני אשמח
לעזר לך בחנם, אני פורץ במקצועי, ולא יודע למה, אבל
בדיוק הפעם לקחתי אתי את הציוד ברכב...

הוא פתח לי את הדלת, עבודה ששונה שמונה מאות שקל,
ולא רצה עליה פרוטה. ומזה למדתי שמי שמכבד את השבת,
השבת גם תכבד אותו, ואם לא מדברים בשבת על מה שלא
מתאים לדבר בשבת רק מרויחים.

גם הספור הזה היה עבורי חזיק בכך שהקב"ה "מסדר"
לנו מבעוד מועד את הפתרון לדבר שעתיד להטריד אותנו.
רק נסמוך על השם ונראה ישועות!

הָאֵינְסֵטְלָטוֹר הַחֵלִיט לְקִנּוֹת יֵינְ

סֵפֶר לִי יָדִיד סֵפֶר מִדֵּהִים. אוֹתוֹ יְהוּדִי נֶאֱלָץ לְהִזְמִין אֵינְסֵטְלָטוֹר לְבֵיתוֹ בְּכַדֵּי לְתַקֵּן אִיזוֹ שֶׁהִיא תַקְלָה קְטָנָה, הוּא פָּגַשׁ אֶת חֲבֵרוֹ אֲשֶׁר מְשַׁמֵּשׁ כְּאֵינְסֵטְלָטוֹר וְהוּא בִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שְׁבִהוּדֵמְנוֹת "יִקְפֹּץ" אֵלָיו לְטַפֵּל בַּתַּקְלָה, לְאַחַר כִּמָּה שָׁעוֹת הִתְקַשֵּׁר הָאֵינְסֵטְלָטוֹר וְאָמַר לוֹ שְׂכַעַת הַתְּפִנָּה לוֹ זְמַן וְהוּא יִשְׁמַח לְבוֹא אֵלָיו, אֲלָא שְׁמִידְעֵנוּ הַתְּנַצֵּל וְאָמַר: לְעַת עַתָּה לֹא הַשְׁגַּתִּי כֶסֶף בְּכַדֵּי לְשֵׁלֵם לְךָ, אֲנִי מְעַדִּיף לְהִמְתִּין עַד שְׂאֲשִׁיג כֶסֶף, אָמַר לוֹ חֲבֵרוֹ: אֲנִי סוֹמֵךְ עַל הַשֵּׁם שְׂיַעֲזֹר לְךָ, אֲנִי רוֹצֵה לְהִגִּיעַ אֵלֶיךָ עֲכָשׁוּ, וְהוּא הִגִּיעַ.

לְאַחַר כְּשִׁעָה הוּא סִיִּם אֶת עֲבוּדָתוֹ וְהִתְיַשֵּׁב לְנוּחַ בְּסִפָּה, כְּשֶׁהוּא מִמְתִּין לְתִשְׁלוּם, בְּעַל הַבַּיִת עֲדִין לֹא יָדַע מֵהֵיכֵן הוּא מְבִיא לוֹ כֶסֶף, עַד שֶׁלְּפַתַּע נִשְׁמְעוּ נְקִישׁוֹת עַל הַדֶּלֶת... בְּדִלַת עֲמַד יְהוּדִי וּבִקֵּשׁ לְרַכֵּשׁ כְּמוֹת יַיִנוֹת מְשֻׁבָּחִים, אֲשֶׁר בְּעֶבֶר הִיָּה מוֹכֵר בְּעַל הַבַּיִת, וְזֶה כְּבָר כְּשֶׁנֶּה שְׂאָף אֶחָד לֹא הִתְעַנֵּין בְּאוֹתָם יַיִנוֹת, עַד שֶׁבְּרָגַע הִנָּכוֹן "בְּמַקְרָה" הִגִּיעַ אוֹתוֹ יְהוּדִי וְרַכֵּשׁ כְּמוֹת יַיִנוֹת, כְּעַת רָאָה בְּעַל הַבַּיִת אֵיךְ "פְּתָאוּם" יֵשׁ בְּיָדוֹ כֶסֶף...

אֲבָל זֶה לֹא הַסּוֹף, שְׁכֵן הָאֵינְסֵטְלָטוֹר הִיקָר שֶׁהַתּוֹדַע לַייִנוֹת הַמְשֻׁבָּחִים, אָמַר לְבַעַל הַבַּיִת: אֲנִי מְבִקֵּשׁ שְׁתַּתֵּן לִי כִּמָּה יַיִנוֹת בְּמָקוֹם כֶסֶף...

וגם זה עוד לא כל הספור, האינסטלטור המתין על הספה עד שבעל הבית יוציא מהמחסן את היינות ובנותים הוא שם לב "במקרה" לספר של הרב קובי לוי שיחקה "הסנון הסופי" אשר היה מנח "במקרה" על הספה, הוא קרא בשקיקה רבה בספר, ולאחר מכן אמר לבעל הבית: בדיוק היום נסו לשכנע אותי שבעל מקצוע אני "חייב" מכשיר סמארטפון, אבל אחרי מה שקראתי כעת החלטתי להמשיך להסתדר בלעדיו! נפלאות ההשגחה!

לְגַלוֹת אֶת אִמְרִיקָה

לפני כשלוש שנים אחד התלמידים שלי אמר לי יום אחד: "תדע לך, מי שבאמת חזק אותי מאד באמונה זה הרב יגאל כהן מבני ברק, אלולי הספר שלו הייתי היום נמצא מאד רחוק", התפעלתי מאד לשמע שיש ספר שכל כך מחזק, אז בקשתי מאתו תלמיד שיראה לי את הספר הזה, אבל הוא אמר לי שהספר כעת לא נמצא לידו.

עוברים כמה חדשים וממש בערב פסח נכנסתי לחנות ספרים של "יפה נוף" בקרית גת, ומה אני רואה מול העינים? את הספר של הרב יגאל כהן! שמחתי כל כך שסוף סוף אוכל להציץ בספר הזה, הצצתי ובהחלט זה היה נראה

נחמד, אמרתי לעצמי: טוב, אני אקנה את הספר הזה אולי בבית מישהו יקרא בו... למעשה התחלתי להציץ בספר הזה וכל כך נמשכתי אליו, עד שבסוף הוא עשה לי פשוט מהפכה!!!

כן, ברוך השם יש שפע גדול של ספרי חזוק בכלל וחזוק באמונה בפרט, אבל בכל אופן יש משהו מיוחד בספר הזה, דוקא בגלל שהוא נכתב "בגובה העיניים", המחבר מספר על עצמו כמה קשיים היו לו בעבר בענייני בטחון ואיך הוא מצא את הדרך להתחזק, הוא גם מביא המחשבות ועצות בצורה מאוד פרקטית, אבל מעל הכל מה שכל כך תפס אותי זה התשובות שקבלתי בענין הבטחון.

אתם יודעים, היצר הרע ממחה בלהכניס לנו קשיות לראש, אני מתחיל לבטח בהשם שיעזור לי, פתאום היצר אומר לי: "אבל מי אמר שמגיע לך שהשם יעזור לך?"

"אולי מגיע לך עכשו כפרת עוונות במקום עזרה משמים?"

"הרי גם אתמול סמכת על השם ובסוף לא קבלת?"

כל מיני קשיות ובלבולים, כי באמת זה נושא מאוד מרפב. ומהרגע ששקעתי בלמוד בספר "יגל לבי בישועתך" של הרב יגאל כהן, השאלות פשוט באו על פתרון, ולא בנסח של "אסור לשאל שאלות", אלא פשוט התחלתי לקבל תשובות ברורות, בבחינת "דע מה שתשיב ליצר"...

אז דבר ראשון אני מבקש ומתחנן מכל מי שאכפת לו מעצמו שיואיל בטובו "לנסות" את הספר הזה, בפרק הראשון הוא מביא הוכחות שיש בורא לעולם, חשבתי לדלג על הפרק הזה, אבל בסוף עברתי עליו ואפילו הפרק הזה חזק אותי, ומפרק לפרק החזיק רק גדל.

אני יודע ש"כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות", כל אחד מתחבר לסגנון אחר, אולי יש כאלה שלא יתחברו לסגנון שלו, אבל מה אכפת לכם לנסות? זה לא עולה הרבה כסף, תנסה ללמד בזה ואם זה לא מוצא חן בעיניך תתרום את זה לבית כנסת על חשבון המעשרות.

הַשְׁלֵךְ עַל ה' יְהִבֶךָ

אני רוצה לציין בפניכם רק נקודות בודדות שתפסו אותי מאוד בעקבות הספר הזה, אני לא אצטט לכם עכשו קטעים מתוך הספר, ואפילו לא אומר לכם בדיוק את מה שכתוב בספר, אבל אלו דברים שזכיתי להבין בסיעתא דשמיא לאור מה שלמדתי בספר הזה.

הדבר הראשון, דוד המלך אומר "ואני בחסדך בטחתי", הוא אומר: רבנו של עולם, יתכן מאד שלא מגיע לי, אולי דוקא מגיע לי עכשו "כפרת עוונות", אבל אתה "אב

הִרְחַמְנָן, אַתָּה "מֶלֶךְ חֶסֶד", וְאֲנִי בּוֹטֵחַ "בְּחֶסֶדְךָ", שֶׁתַּעֲשֶׂה אֵתִי חֶסֶד אֲפִילוֹ כְּשֶׁלֹּא מֵגִיעַ לִי.

הַדָּבָר הַשְּׂנִי, דָּוִד הַמֶּלֶךְ אֹמֵר "הַשְּׁלֵךְ עַל הַשֵּׁם יְהוָה וְהוּא יִכְלָלְךָ", מְנַהֵל מִפְּעַל אֶחָד אֹמֵר לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, יֵשׁ לִי מִפְּעַל מִיחָד עִם פּוֹטְנֵצִיָּאל גָּדוֹל, אֲנִי רַק מִבְּקֵשׁ מִמֶּךָ שְׂאֲנִשִּׁים לֹא יַעֲשׂוּ עָלַי "עֵינֵי הָרַע", שֶׁלֹּא יִקּוּמוּ לִי פְתָאוֹם מִתַּחְרִים... זֶה אֶחָד שֶׁלֹּא מְשַׁלֵּיךְ יְהוָה עַל הַשֵּׁם, הוּא חוֹשֵׁב שֶׁהוּא הַ"בַּעַל הַבַּיִת" וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רַק הַ"מֵּאֲבָטֵחַ" שֶׁבִּכְנִיסָה לַמִּפְעַל...

מִי שֶׁמְשַׁלֵּיךְ אֶת יְהוָה עַל הַשֵּׁם הוּא מְנַהֵל שְׂאוֹמֵר: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאֵתָה הוּא הַבַּעֲלִים הָאֲמֵתִי שֶׁל הַמִּפְעַל, וְאֲנִי רַק הַשְּׁלִיחַ שֶׁלְּךָ לְנַהֵל אֶת הַמִּפְעַל, אֲזוֹ בְּבִקְשָׁה תַעֲשֶׂה שֶׁהַכֹּל יִתְפַּקֵּד כְּמוֹ שְׂצָרִיךְ... אֶחָד בְּזֶה הוּא "מְשַׁלֵּיךְ" אֶת כָּל הָאֲחֵרִיוֹת רַק עַל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲיֵן לוֹ דְּאֶגּוֹת כִּי הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל נִמְצָא "בְּיַדִּים טוֹבוֹת"...

הַדָּבָר הַשְּׁלִישִׁי, בְּטַחֲוֹן זֶה לְבִטָּח בְּהַשֵּׁם כִּינּוֹן שֶׁהוּא "אֲבִינוּ מִלְכָּנוּ", וְכָל הָעוֹלָם שָׁלוֹ, וְאֵינִי שׁוֹם סִבָּה שֶׁהוּא לֹא יִרְצֶה לְתֵת לִילָדִים שָׁלוֹ אֶת מָה שֶׁהֵם צְרִיכִים, כִּי גַם אֲבֵא שְׂכּוֹעֵס עַל הַיָּלֵד שָׁלוֹ הוּא מִמְשִׁיךְ לְתֵת לוֹ אֶת כָּל הַדְּבָרִים שֶׁהוּא בְּאֲמַת צְרִיךְ, זֶה לֹא אֹמֵר שֶׁמִּתָּר תַּחְתָּם חוֹזֶה עַל רְכִישֵׁת בֵּית חֵמֶשׁ קוֹמוֹת עִם שְׁלוֹשׁ בְּרִכוֹת, וַיִּשְׁאַלֵּנוּ אוֹתָךְ מֵאִיפָה יִהְיֶה לְךָ כֶּסֶף לְשֵׁלֶם אֲזוֹ תִגִּיד "אֲנִי בּוֹטֵחַ בְּהַשֵּׁם", כִּי בְּאֲמַת מִי אֹמֵר שֶׁהַשֵּׁם יִרְצֶה לְעֹזֵר לְךָ לְרַפֵּשׁ מוֹתְרוֹת, אֲבָל כָּל מָה שְׂנוֹגֵעַ לְאֲכָל נוֹרְמָלִי, לְבוֹשׁ נוֹרְמָלִי וּמְכַבֵּד, מְצִיאַת

הַזְוִיג, יְלָדִים, בְּרִיאוֹת, שְׁלוֹם וְנַחַת וְכְדוּמָה, זֶה בְּטוּחַ שֶׁהַשֵּׁם רוֹצֵה לָתֵת לְכָלֵנוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּל אָבִא רוֹצֵה לְעֹזֵר לְיְלָדִים שְׁלוֹ שִׁיְהִיָּה לָהֶם אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲפִילוֹ אִם הֵם לֹא מִתְנַהֲגִים כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ... כִּי שָׂאִין שׁוֹם סִבָּה שְׁלֹא נִסְמָךְ עַל אָבִינוּ אִב הַרְחֵמֵן מְלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהוּא יִתֵּן לָנוּ אֶת כָּל הַדְּבָרִים שֶׁאֲנַחְנוּ צָרִיכִים!

אֲזַי אֵיךְ לִפְעָמִים "בְּטַחְתִּי וְלֹא נוֹשְׁעֵתִי"? הַתְּשׁוּבָה הַרְאוּשׁוֹנָה לְזֶה הִיא שֶׁתְּבַדֵּק בְּבִדְיָקָה יְסוּדִית הַאֵם "בְּאַמַּת" סִמְכֵת עַל הַשֵּׁם בְּלִבְד, לְגַמְרִי, בְּלִי חֲשָׁשׁוֹת וְסִפְקוֹת. "לְבִטָּח בְּהַשֵּׁם בְּאַמַּת" זֶה אוֹמֵר לִהְיוֹת רְגוּעַ, לֹא לְדַאֵג, לֹא לִהְיוֹת בְּלַחֲץ, אֲתָה עוֹשֶׂה הַשְׁתַּדְּלוּת? זֶה בְּסִדֵּר גָּמוּר, אֲכַל תִּרְגִּישׁ שֶׁבְּאַמַּת הַכֹּל מְגִיעַ רַק מֵהַשֵּׁם וּבְסִדֵּר הַכֹּל אֲתָה "עוֹבֵד אֲצִלוֹ", כִּי שֶׁאֲתָה לֹא לַחוּץ אִם יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁמִּתְעַכְּבִים, אֲתָה סוֹמֵךְ עַל הַבוֹס שֶׁיְסִדֵּר כְּבָר אֶת הָעֲנִינִים...

וּמִי שֶׁבְּאַמַּת סוֹמֵךְ עַל הַשֵּׁם לְגַמְרִי, אֲזַי גַּם אִם לִפְעָמִים יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁהוּא לֹא מְקַבֵּל בְּרוּר לוֹ שֶׁזֶה רַק לְטוֹבָתוֹ וְהוּא מוֹדֵה וּמְבַרֵךְ עֲלֵיהֶם בְּאַמַּת מִמֶּשׁ כְּמוֹ שֶׁהוּא מוֹדֵה וּמְבַרֵךְ עַל הַטוֹבָה.

לְמָה הַחֲנוּת סְגוּרָה?

הָרִי תִתְאָר לְעֶצְמְךָ, יוֹם אֶחָד אַתָּה רוֹצֵה לְקַנּוֹת אֵיזָה מְכַשִּׁיר שְׁעוּלָה חֲמֵשׁ מֵאוֹת שְׁקָל, אַתָּה יוֹצֵא מֵהַבֵּית וְהוֹלֵךְ בְּרֶגֶל דֶּרֶךְ אַרְכָּה וּמִגִּיעַ לַחֲנוּת נוֹטֵף זַעַה, אַתָּה בָּא לְהַפְנִס וְאָז אַתָּה רוֹאֵה שְׁלֹט וּבוֹ הַתְּנַצְלוֹת שֶׁהַיּוֹם הַחֲנוּת סְגוּרָה, מָה כָּעֵת עוֹבֵר לָךְ בְּרֹאשׁ? "אוֹף, אֵיזָה מְרָגִיז, סְמִכְתִּי עַל הַשֵּׁם שְׁאֲנִי אֶקְנֶה אֶת הַמְכַשִּׁיר הַזֶּה מְהֵרָה וּבִסּוּף סֵתֵם הַלְכְּתִי בְיוֹם כָּל כֶּף חֲמִסִּינִי..." אַתָּה חוֹזֵר לְכוּן הַבַּיִת וּפְתָאוֹם אַתָּה מְגַלֵּה מוֹדְעָה עַל מְכִירַת חֶסוֹל שֶׁל מוֹצְרֵי חֲשָׁמֶל, וְאֵת הַמְכַשִּׁיר שְׁרָצִיתָ לְקַנּוֹת בְּחֵמֶשׁ מֵאוֹת שְׁקָל מוֹכְרִים שָׁם הַיּוֹם בְּעָרֵב בְּמֵאָה שְׁקָלִים בְּלִבָּד, נוֹ? מָה קוֹרֵה עֲכָשׁוּ? פְּתָאוֹם אַתָּה שְׁמַח וּמוֹדֵה לְהַשֵּׁם עַל שֶׁהַחֲנוּת הַהִיא הִיְתָה סְגוּרָה, נִכּוֹן?

כִּי הַפַּעַם הַצְּלַחַת לְהִבִּין שְׁכַאֲשֵׁר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנַע מִמֶּךָ מִשְׁהוֹ מְסִים זֶה הָיָה בְּשִׁבִיל שְׁתְּרוּיַח מִשְׁהוֹ עוֹד יוֹתֵר גְּדוֹל. בְּאוֹתוֹ מְקַרְה הַצְּלַחַת לְהִבִּין מָה הַ"לְטוֹבָה" בְּמָה שְׁקָרָה, לֹא תִמִּיד זוֹכִים לְהִבִּין, אֲבָל מִי שְׁסוֹמֵךְ עַל הַשֵּׁם בְּאַמְתָּ, אֶחָד כְּזֶה תִמִּיד הוּא כְּטוֹיַח שְׁאֵם יֵשׁ אֵיזָה עֵכּוֹב הוּא רַק מְרוּיַח מֵהַעֵכּוֹב הַזֶּה.

דָּבָר נוֹסֵף שֶׁחָשׁוֹב לְהַזְכִּיר הוּא שֶׁהַרְבֵּה פְּעָמִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹנֵעַ מֵאַתָּנוּ כָּל מִינֵי דְבָרִים, כִּי הוּא מִצְפֵּה שְׁנִדְבָר אַתּוֹ, שְׁלֹא נִתְרַגַּל לְכָל מָה שִׁישׁ לָנוּ, שְׁנִזְכֹּר לְהוֹדוֹת, וְשְׁנִזְכֹּר

לבקש על העתיד. גם האבא הכי רחמן בעולם מצפה שהילד ש'לו לא יתיחס לכל מה שהוא מקבל ממנו כדבר פשוט ו"מובן מאליו"...

איך נזכה להתחזק

שלא תחשבו שהגעתי כבר לדרגות האלו, הלואי שנזכה, אבל אנחנו רוצים להתחזק ביחד, ובשביל זה צריך להמשיך לקרא את התהלים, לחזור על דברי האמונה של דוד המלך, ובפרט כל פעם שמזכירים פסוקי אמונה ובטחון בתפלה ובברכת המזון, פשוט לשים לב מה אנחנו אומרים, ככה זה יבנס לנו לראש, זה מה שנקרא "והשבות אל לבבך", לחזור על דברי האמונה הפשוטים, ולהתחנן לקדוש ברוך הוא שנזכה לאמונה ובטחון בשלמות.

אמונה זו עבודה לכל החיים, יש בזה דרגות בלי סוף, תמיד אפשר עוד יותר להתבטל לקדוש ברוך הוא, ולכן אף פעם אל תאמר לעצמך: הגה נכשלתי וכעסתי, סימן שאני לא מאמין שהכל רק מאת השם, פנראה שאין לי אמונה... זה אינו נכון! כי באמת כל עמידה בנסיון ולו אפילו פעם אחת חשובה בשמים ומקדמת אותנו בדרגות האמונה. צריך רק להיות במצב של עלייה, להתחזק כל הזמן.

אֲמוּנָה זֶה הַמִּפְתָּח שֶׁל הַכֹּל, מִי שֶׁמֵאֱמִין חֲזָק הוּא לֹא כוֹעֵס, הוּא גַם לֹא מִתְגַּאֵה, הוּא שֶׁמֵחַ תְּמִיד בְּחֻלְקוֹ, וְהוּא תְּמִיד אֲהוּב עַל כָּלֵם, בְּקִצּוֹר: יֵשׁ לוֹ חַיִּים שְׂמֵחִים.

וְהַכֹּל מִתְחִיל בְּאֲמוּנָה, בְּלִי אֲמוּנָה אֲפֹשֶׁר לַעֲשׂוֹת חֲסָדִים, לַעֲזֹר לְאַחֵרִים, אֲבָל בְּסוּף זֶה מְבִיא אֶת הָאָדָם לְהִיּוֹת עוֹד יוֹתֵר גְּאוּתָן: "אֲנִי הִבֵּאתִי, וְאֲנִי עֲזַרְתִּי, וְאֲנִי, וְאֲנִי, וְאֲנִי..." כִּי הוּא שׂוֹכַח שֶׁהַכֹּל זֶה רַק מֵאֵת הַשֵּׁם.

כְּמוֹ שֶׁמְסַפְּרִים עַל אֲבָא אֶחָד שֶׁעָמַד לְמוֹת וְהוּא יָדַע שֶׁהַיְלָדִים שְׁלוֹ הֵם בְּזוּזִימִים גְּדוּלִים וְאִם הֵם יִקְבְּלוּ אֶת הַיְרוּשָׁה לְיָדֵים שְׁלֵהֶם הֵם יִגְמְרוּ אֶת כָּל הַכֶּסֶף תּוֹף חֲדָשׁ, וְגַם הֵם יִהְיוּ לְגֵאוּתָנִים גְּדוּלִים שֵׁישׁ לָהֶם כָּל כֶּךָ הַרְבֵּה אֲכָל וּמְלִבּוּשִׁים יְקָרִים, אֲבָל יֶלֶד אֶחָד הָיָה שׁוֹנֵה מִהָאֲחִים שְׁלוֹ, אַז הָאֵב הוֹרִישׁ אֶת כָּל הַכֶּסֶף לְאוֹתוֹ אַח, כִּי הוּא סָמַךְ עָלָיו שֶׁהוּא יִדָּאג וְיַעֲזֹר כָּל פֶּעַם לְאַחִים שְׁלוֹ, אֲבָל הַיְלָד הַזֶּה לָקַח אֶת כָּל הַכֶּסֶף לַעֲצָמוֹ וְהִתְעַלֵּם כְּמַעֲט לְגַמְרֵי מֵאַחִים שְׁלוֹ, מְדִי פֶעַם הוּא זָרַק לָהֶם קִצָּת כֶּסֶף וְעוֹד הִתְגַּאֵה: "אֲנִי עוֹזֵר לְאַחִים מִהַכֶּסֶף שְׁלִי..."

בְּדִיּוֹק כֶּךָ מִתְנַהֵג הָעֶשִׂיר אֲשֶׁר מִתְגַּאֵה וּמִתְפָּאֵר בְּנִתְיָנוּת שֶׁהוּא נוֹתֵן, וְהוּא שׂוֹכַח שֶׁכָּל הַכֶּסֶף הוּא רַק שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהוּא קִבֵּל אֶת זֶה דְּוָקָא בְּזִכּוֹת שֶׁהַשֵּׁם סָמַךְ עָלָיו שֶׁהוּא יַעֲזֹר לְאַחֵרִים.

אַז תִּרְאוּ דְבָר נִפְלֵא: הַנְּתִינָה לְאַחֵרִים יְכוּלָה לְהֵבִיא לְיָדֵי גְאוּהָ, כְּמוֹ שֶׁהַסְּבִרְנוּ עַכְשָׁו, אֲבָל הִיא גַם יְכוּלָה לְהֵבִיא

לְעֲנוּהָ, לְשִׁבֹר אֶת הַתְּחוּשָׁה שֶׁ"הַכֹּל מִגִּיעַ לִי", וְ"הַכֹּל שְׁלִי".
בְּמָה זֶה תְּלוּי? זֶה תְּלוּי רַק בְּדָבָר אֶחָד: אֲמוּנָה.

נִכְנָס יַיִן יֵצֵא סוּד

כַּעַת אֲסַפֵּר לָכֶם סִפּוּר עֲתִיק יְחִסִּית, אֲבָל זְכִיתִי "לְחַדֵּשׁ"
בו דָּבָר נִפְלֵא לְנוֹשָׂא בו אָנוּ עוֹסְקִים.

בְּהוֹנֵגְרִיָּה נוֹלַד יֶלֶד יְהוּדִי, וְאוֹתוֹ יֶלֶד זָכָה שְׁמֵרֵן ה"חֲתָם
סוֹפֵר" זצ"ל יִהְיֶה הַמוֹהֵל שְׁלוֹ, וְכִידוּעַ נִהְגוּ שֶׁהַמוֹהֵל מִכְּנִיס
לְפִיו שֶׁל הַתִּינוּק מִכּוֹס הַיַּיִן שֶׁל הַבְּרִית, אֲזוּ בְּשַׁעַה שֶׁהֲחֲתָם
סוֹפֵר הַכְּנִיס אֶת הַיַּיִן לְפִיו שֶׁל הַתִּינוּק הוּא אָמַר "נִכְנָס יַיִן
יֵצֵא סוּד", בְּשַׁעַתוֹ אֵף אֶחָד לֹא הִבִּין לְכַבּוֹד מֶה הֲחֲתָם סוֹפֵר
אָמַר זֹאת, אֲבָל עִם הַזְּמַן שֶׁכָּחוּ מִכָּד.

אוֹתוֹ יֶלֶד גָּדֵל וְנִעְשָׂה כְּחוּר, וְכָלֶם הִכִּירוּ אֶת הַבְּעִיָּה שְׁלוֹ,
הוּא הָיָה מִתְמִיד גָּדוֹל, לְמַד כָּל הַזְּמַן, אֲבָל פְּשׁוּט לֹא זָכַר
כְּלוּם, עַל כֵּן שְׁאַלָּה שֶׁשְּׁאַלוּ אוֹתוֹ הוּא אָמַר "אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ",
כָּלֶם רָחֲמוּ עָלָיו אֵךְ הִעֲרִיכוּ אֶת הַעֲקֻשָׁנוֹת שְׁלוֹ, לִימִים בְּקָר
בִּישִׁיבָה מֵרֵן ה"חֲתָם סוֹפֵר" זצ"ל, כָּלֶם נִגְשׁוּ לְבַקֵּשׁ אֶת
בְּרַכְתּוֹ, גַּם אוֹתוֹ כְּחוּר נִעְמַד בֵּין כָּלֶם וְהוּא בִקֵּשׁ מֵהֲחֲתָם
סוֹפֵר שֶׁיִּבְרַךְ אוֹתוֹ שֶׁהוּא לֹא יִפְשֵׁל בְּגִאָּוָה... כָּל הַבְּחוּרִים
הַפְּתָעוּ מְאֹד מִבְּקֻשָׁתוֹ, מִיֵּלָא אֶחָד שֶׁמִּתְקַדֵּם בְּלִמּוּד אֲפָשָׁר

לְהִבִּין שֶׁהוּא חוֹשֵׁשׁ מִגְּאוּהָ, אֲבָל הַבְּחֹר הַזֶּה מָה כָּבֵר יָכוֹל לְהִבִּיא אוֹתוֹ לְגֵאוּהָ ???

לְיָמִים בְּקֵשׁ אוֹתוֹ כְּחֹר לְעֵלוֹת לְאֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ, הוּא בְּקֵשׁ מֵרֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלוֹ מִכְּתָב הַמְּלָצָה בְּכַדִּי שְׂיוֹכֵל לְהִתְקַבֵּל לִישִׁיבָה בְּאֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ, רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה הַפְּקִיד בִּידוֹ מִכְּתָב וְהוּא הַתְּאָרְגָן לְעֵלֶיהָ, אֲלֵא שֶׁכָּאֲשֶׁר עָלָה לְאֶרֶץ נְכוּנָה לוֹ אֲכֻזָּבָה, בְּכָל מְקוֹם שֶׁנִּסָּה לְהִתְקַבֵּל הִפְתָּעוּ מְאֹד לְקֹרֵא אֶת הַהִמְלָצָה הַלֵּא שְׂגֵרְתִּית שֶׁבִּידוֹ, הִיָּה כְּתוּב בָּהּ כֵּן: "בְּחֹר זֶה רוּצָה מְאֹד לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְרוּצָה מְאֹד לְגַדֵּל בְּתוֹרָה, וְרוּצָה כָּל הַזְּמַן לְהִבִּין וְלִדְעַת אֶת הַתּוֹרָה", יוֹתֵר מִדִּי "רוּצָה" כְּתוּב בְּמִכְתָּב... וְמָה בַּפְּעַל? הָאֵם הוּא גַם יוֹדֵעַ תּוֹרָה? רֹאשִׁי הַיְשִׁיבוֹת נִסּוּ לְשַׁאֵל אוֹתוֹ שְׂאֵלוֹת בְּלִמּוּד, אֲךָ הֵם נִכְחוּ לְדַעַת שֶׁהוּא פְּשוֹט לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם! וּמִכֵּיּוֹן שֶׁכֵּן כָּלֵם הִנִּידוּ לוֹ בְּרֹאשׁם בְּתַנוּעָה שֶׁל הַתְּנַצְלוֹת, וְהֵם הִסְבִּירוּ לוֹ בְּעֵדִינּוֹת שֶׁהוּא יִתְקַשֶּׁה לְהַצְלִיחַ בִּישִׁיבָה שְׁלֵהֶם.

אֶחָד הַרְבָּנִים שֶׁאֲלִיהֶם הוּא פְּנָה, רַחֵם עָלָיו וְהַצִּיעַ לוֹ לְשַׁמֵּשׁ כְּעוֹזֵר שְׁלוֹ וְכִשְׁמֵשׁ בֵּית הַכְּנֶסֶת, כֵּן תִּהְיֶה לוֹ תַעֲסוּקָה טוֹבָה וְהַכְּנֶסֶת בְּצִדָּהּ, הַבְּחֹר שְׂמַח עַל הַהַצָּעָה וְהַצְּלִיחַ בְּעִבּוֹדָתוֹ. לְיָמִים הוּא מְצָא אֶת זְוִיגוֹ, בַּחֹרָה שֶׁהִתְרַשְׁמָה מִהַתְּמִימוֹת וְיִרְאֵת הַשָּׁמַיִם שֶׁהִיָּתָה בּוֹ וּנְאוּתָהּ לְהִתְחַתֵּן אִתּוֹ. לְאַחַר זְמַן הוּא הִחֵל לְעַבֵּד כְּשׂוֹאֵב מַיִם, וּמִכָּף הֵם הִתְפַּרְנְסוּ.

יוֹם אֶחָד שָׁמַע שׂוֹאֵב הַמַּיִם שֶׁמֶרֶן הַמְּהַרִּי"ל דִּיִּסְקִין הַ"שׁוֹרֵף מִבְּרִיִּסְק" זַע"ל עָלָה לְאֶרֶץ וְהוּא קָבַע אֶת מוֹשְׁבוֹ בִּירוּשָׁלַיִם, שׂוֹאֵב הַמַּיִם שְׂמַח עַל הַזְּכוּת שֶׁתִּהְיֶה לוֹ לְשַׁמֵּשׁ

אֶת הַצַּדִּיק וְהוּא הַזְדַּרְזוּ לַפְּנוֹת אֶל הָרֵב וּלְהַצִּיעַ לוֹ אֶת שְׂרוּתוֹ, אֲלֵא שֶׁהָרֵב מִבְּרִיֶּסֶק הִפְתִּיעַ אוֹתוֹ וְאָמַר לוֹ: צַר לִי, אַךְ אֲנִי מְעַנֵּן שְׁמִישָׁהּוּ אַחַר יְהִיָּה שׁוֹאֵב הַמַּיִם שְׁלֵנוּ, שׁוֹאֵב הַמַּיִם חִזַּר לְבֵיתוֹ מְאֻכָּזֵב, הוּא סִפֵּר לְרַעֲיָתוֹ אֶת סְרוּבוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, כִּשֶׁהוּא מוֹסִיף וְאוֹמֵר: כַּנְרָאָה שְׁאֶפִּילוֹ לְהִיּוֹת שׁוֹאֵב מַיִם אֵינְנִי רְאוּי...

רַעֲיָתוֹ הַצֹּטְעָרָה מְאֹד לִשְׁמַע עַל סְרוּבוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, וְהִיא הִלְכָה לְרַבְנֵי עַל מְנַת לְבַקֵּשׁ מִמֶּנָּה שְׁתִּשְׁפִיעַ עַל הָרֵב שְׂיֵאוֹת לְקַבֵּל אֶת בְּעֵלָה לְתַפְקִיד שׁוֹאֵב הַמַּיִם שְׁלוֹ. אַךְ הָרַבְנֵי מִבְּרִיֶּסֶק אָמְרָה לָהּ: אֲנִי מִכִּירָה אֶת בְּעֵלִי, הוּא יוֹדֵעַ מַה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, וְאֶפִּילוֹ שֶׁאֲנִי מִמֶּשׁ לֹא מְבִינָה לְמָה הוּא הַחֲלִיט אֶת מַה שֶׁהַחֲלִיט, וְאֵף שֶׁלְכַאוּרָה זֶה נִרְאָה מְאֹד תְּמוּנָה וּמוֹדָר, עַם זֹאת אֲנִי מְאֻמֵּינָה בְּאֻמוּנָה שֶׁלְמָה שֶׁהוּא לֹא טָעָה, וּבְרוּר לִי שֶׁכֵּן הוּא הִיָּה צָרִיךְ לְנַהֵג.

שָׁנָה אַחַת בְּעֶצְמוֹ שֶׁל פּוּרִים שְׁתָּה שׁוֹאֵב הַמַּיִם יוֹתֵר מִהַרְגָּלוֹ, וְ"בְטָעוֹת" הוּא הַשְׁתַּכְּרָה, וְאִזּוֹ הוּא לֹא שֵׁם לֵב וְהַחֲלִ "שׁוֹפָךְ" מִפְּנֵי יְדִיעוֹת בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה... וְכֵן הַתְּבַרֵּר שֶׁהוּא הִיָּה תְּלֵמִיד חֲכָם עֲצוּם שֶׁרַק הִסְתִּיר אֶת עֲצוּמוֹ כָּל כָּךְ. וְהִסְבִּיחַ שֶׁהַשָּׂרֵף מִבְּרִיֶּסֶק סָרַב לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשְׂרוּתוֹ הִנָּה מִשּׁוּם שֶׁהוּא זֶהָה מִיָּד עַל פְּנֵיו שֶׁל שׁוֹאֵב הַמַּיִם שֶׁהוּא תְּלֵמִיד חֲכָם וְלֹא רָצָה לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ...

וּבְאוֹתָהּ שְׁעָה הִבִּינּוּ לְמִפְרַע מְדוּעַ אָמַר מֶרֶן הַ"חֲתָם סוֹפֵר" בְּבִרְיַת שֶׁל אוֹתוֹ יְהוּדִי "נִכְנַס יֵיץ אִצָּא סוּד"...

מהספור הזה כלם לומדים להזהר מאד בכבודו של כל יהודי באשר הוא, כי לעולם אל תסתכל בקנקן... אולם חשבת פתאום שיש כאן גם מסר ענק לבטחון בהשם. כי כמו שהרבנית סמכה כל כך על בעלה, אפילו שעל פניו הוא ממש פגע בשואב המים, ולכאורה זה היה ממש מעשה לא ראוי, אך הרבנית שהפירה את בעלה, חכמתו טוב לבו, היה ברור לה במאת האחוזים שבעלה יודע מה שהוא עושה, ושהוא עשה את מה שעשה אך ורק לטובה. כך בדיוק צריכים אנו להאמין שכל מה שהשם עושה אתנו זה הכי טוב עבורנו, גם כשלקאורה זה נראה ממש ההפך הגמור.

וכפי שאומר הרה"ק רבי גדליה משה מזוועהיל זצ"ל על דברי דוד המלך ע"ה "מי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי השם", שהחכם שומר בזכרונו את כל מארעות חייו, גם דברים שנראים לו מוזרים או קשים, הוא ממתין בסבלנות, עד שבבא היום הוא יזכה להבין איך גם אותם דברים היו באמת "חסדי השם", ואיך הם היו ממש לטובתו...

ספורו של מוצא היהלום

ועוד ספור בניחווח של פעם:

הרה"ק רבי נחמן מברסלב זצ"ל היה מספר על אדם אחד שהיה עני ואביון, והפרוטה לא הייתה מצויה בכיסו, והנה יום אחד הוא הלך בדרך ולפתע חש שהוא דורך על דבר מה, הוא התכופף ובדק על מה הוא דרך, ולעיניו הנדהמות התגלה יהלום מיוחד ונדיר, הלה רץ מרגש פלו אל סוחר היהלומים של העירה ושאל אותו כמה היהלום הזה שנה, אמר לו הסוחר: זהו יהלום יקר מאד, אין לי אפשרות לאמד אפילו כמה הוא שנה, ואף אין לי מספיק כסף בכדי לשלם לך כפי שווי, לכן כדאי לך לנסע לעיר הבירה, שם תוכל למצוא סוחרים גדולים יותר אשר ישמחו לרכש ממך את היהלום הזה.

הלה רצה לצאת בנסיעה לכוון עיר הבירה, אולם כסף להוצאות הנסיעה לא היה ברשותו, משום כן הוא נגש לאחד העגלונים והראה לו את היהלום היקר, כשהוא מסביר לו שאמנם כעת אין באמתחתו כסף מזמן, אבל בדרךכו חזרה הוא כבר ישלם לו ביד רחבה, הלה שמח להסיע אותו, וכך הוא הגיע לעיר הבירה.

כשהגיע לעיר הבירה הוא פנה לסוחרים הגדולים, אלא שגם הם לא יכלו לשלם לו על יהלום כל כך יקר, אשר ערכו

נֶאֱמַד בְּסִכּוּם עֵתָק. וְהֵם הִמְלִיצוּ לוֹ לְהַפְלִיג לְאַרְץ רְחוֹקָה בָּהּ יִשְׁנֶם עֲשִׂירִים גְּדוּלִים אֲשֶׁר יִשְׁמְחוּ לְרִכְשׁ מִמֶּנּוּ אֶת הַיְהוּדִים, הִלָּה הַגִּיעַ לְנֶמֶל, גַּם כָּאֵן דִּי הָיָה לוֹ לְהִרְאוֹת אֶת הַיְהוּדִים שֶׁבְּרִשׁוֹתוֹ בְּכַדֵּי לְקִנּוּת אֶת אֲמוֹנּוֹ שֶׁל קַבְרֵנִיט אֲשֶׁר עָמַד לְהַפְלִיג לְאוֹתָהּ אַרְץ.

הַקַּבְרֵנִיט הִתְרַגַּשׁ כָּל כֶּף מִהַכְּבוֹד שֶׁנִּפְלַח בְּחֻלְקוֹ לְקַחַת אֶתוֹ אֶת הָעֲשִׂירִים הַחֲדָשׁ, וְהוּא סֵדֵר לוֹ שְׁנֵי מְשָׁרְתִים שִׁיעֲמָדוּ לְשִׁמֵּשׁ אֹתוֹ לְאוֹרֶךְ כָּל הַהַפְלָגָה, הִלָּה הָיָה נוֹהֵג כָּל יוֹם בְּאַרוּחַת הַצְּהָרִים לְהוֹצִיא אֶת הַיְהוּדִים הַיָּקָר וְלְהַתְּבוֹנֵן בּוֹ בְּהִתְרַגְּשׁוֹת לְמִשְׁךְ כַּמָּה דְּקוֹת, וְהִנֵּה בְּאַחַד מֵהַיָּמִים, הַמְּשָׁרְתִים הִזְדַּרְזוּ לְפָנָיו אֶת שְׁלֹחֲנוֹ מְאַרוּחַת הַצְּהָרִים, אֶת הַמַּפָּה שֶׁעַל הַשְּׁלֹחֵן הֵם נִעְרוּ אֶל הַיָּם הַגָּדוֹל, וּמָה שֶׁהֵם לֹא יָדְעוּ זֶה שֶׁעַל הַמַּפָּה הָיָה מְנַח גַּם אוֹתוֹ יְהוּדִים...

עָבְרוּ רְגָעִים סְפוּרִים וְהִלָּה שָׁם לֵב לְאַבְדָּה הַגָּדוֹלָה... בְּהַחֲלָטָה שֶׁל רְגַע הוּא הִחְלִיט שֶׁלֹּא לְגַלוֹת לְאַף אֶחָד עַל הָאַבְדָּה וְזֹאת בְּכַדֵּי שֶׁלֹּא יִחְלִיטוּ לְהַשְׁלִיךְ גַּם אוֹתוֹ אֶל הַיָּם... שֶׁכֵּן כַּעַת הוּא חֹזֵר לְהִיּוֹת עֲנִי וְאַבְיוֹן.

וְהִנֵּה בְּאַחַד הַיָּמִים נִגַּשׁ קַבְרֵנִיט הַסְּפִינָה אֶל מִידְעָנוּ וּבִקְשׁ לְשׁוֹחַח אֶתוֹ בִּיחִידוֹת, הִלָּה נִלְחַץ מִשׁוּם שֶׁחֲשַׁשׁ שֶׁמָּא הַקַּבְרֵנִיט שָׁם לֵב לְאַבְדָּה הַגָּדוֹלָה, אוּלַם כְּשֶׁשָּׁמַע אֶת דְּבָרֵי הַקַּבְרֵנִיט הוּא נִשְׁמַח לְרוּחָהּ.

הַקַּבְרֵנִיט אָמַר לוֹ כֵּן: דַּע לְךָ שֶׁבְּכַטָּן הָאֲנִיָּה יִשְׁנָה סְחוּרָה רַבָּה וַיִּקְרָה, וְהַמוֹכְסִים דוֹרְשִׁים מִמֶּנִּי כָּל פַּעַם סִכּוּם גְּדוֹל

מִכִּיּוֹן שְׁאֵנִי מְכַר לָהֶם כְּסוּחַר גְּדוֹל, אוֹלָם אוֹתָךְ הֵם לֹא מְכִירִים, וְאִם אֲרַשֵׁם אֶת הָאֲנִיָּה עִם תְּכַלְתָּה עַל שְׁמֶךְ, תּוּכַל לְהַעֲבִיר אֶת הַסּוּחָרָה הַזֶּה עִם תְּשׁוּלֹם מִס הַרְבֵּה יוֹתֵר נְמוּךְ וְאַחַר כֵּךְ תַּחֲזִיר אוֹתָהּ לְרִשׁוּתִי, וּמִכִּיּוֹן שֶׁהִרְשַׁמְתָּ אוֹתִי מְאֹד בְּמַהֲלָךְ הַהִפְלָגָה, אֲנִי רוֹצֵה לְהַצִּיעַ לְךָ לְהִסְכִּים לְהַצְעָתִי, וּבִתְמוּרָה לְכָךְ אֲשַׁלֵּם לְךָ עֲמֶלָה מְכַבֶּדֶת. הֲלֵה שְׂמַח עַל הַהַצְעָה, לְפָחוֹת יִהְיֶה לוֹ כֶּסֶף בְּכַדֵּי לְשַׁלֵּם עַל הוֹצָאוֹת הַנִּסְיָעָה אֶל בֵּיתוֹ בַּחֲזָרָה...

הֵם חָתְמוּ עַל חוֹזָה, וּלְאַחַר יָמִים סְפוּרִים הֵם כָּבֵר הִגִּיעוּ לְמַחֲזוֹ חֲפָצָם, הֲלֵה הַעֲבִיר אֶת הָאֲנִיָּה בְּבִקְרַת הַמֶּכֶס, לְאַחַר מִכֵּן הוּא פָּנָה לִישׁוֹן בְּבֵית הַמְּלוֹן הַכִּי יִקְרָתִי, וְהִפְעַם בְּמִקּוֹם הַיְהִלּוּם הָאָבוּד הוּא הִצִּיג אֶת הַחוֹזָה הַמוֹכִיחַ שֶׁהוּא בְּעַלְיָה שֶׁל אֲנִית סוּחָרִים יִקְרָה...

וּבְבִקְרָה הוּא קָם וּפָגַשׁ אֶת אֶחָד מִמְשַׁרְתָּיו מִהָאֲנִיָּה, הֲלֵה אָמַר לוֹ: אֲדוּנִי הִקְרָה, צַר לִי לְבִשׁוֹר לְךָ, אָבָל בְּמַהֲלָךְ הַלִּילָה הַקְּבִרְנִיט שֶׁלָּנוּ מֵת... בְּמַלִּים אַחֲרוֹת: אוֹתוֹ אֶחָד נִהְפָּךְ בַּחֲזָרָה לְהִיּוֹת עֲשִׂיר, מָה עוֹד שֶׁהוּא מְצָא בְּאֲנִיָּה שֶׁטְרוֹת עַל בְּעִלוֹת שֶׁל נְכָסִים רַבִּים שֶׁכָּעַת כָּלָם הַעֲבָרוּ לְבְּעִלוֹתוֹ.

כֵּךְ הִתְבַּרֵּר שֶׁמְשָׁמִים בְּעֵצָם רָצוּ שֶׁהוּא יַעֲשִׂיר עַל יָדֵי הָאֲנִיָּה, וְהַיְהִלּוּם לֹא הָיָה אֶלָּא הָאֲמָצְעִי שֶׁבְּזָכוֹתוֹ יִסְמָךְ עָלָיו הַקְּבִרְנִיט וְכו'.

פְּעָמִים רַבּוֹת נִדְמָה לָנוּ שֶׁהַפְּרִנְסָה שֶׁלָּנוּ צְרִיכָה לְהִגִּיעַ בְּדֶרֶךְ מְסִימָת, וְאִם הַדֶּרֶךְ הַזֶּה הוּא מְשַׁתְּבָּשֵׁת נִדְמָה לָנוּ

שֶׁהִפְסַדְנוּ, אֵךְ בְּאֵמַת כָּבֵד מִתְחַלֵּה נִגְזֵר שֶׁהִפְרַנְסָה שְׁלֵנוּ תִגִיעַ
מִכוּוֹן אַחַר לְגַמְרֵי...

דָּבָר נוֹסֵף שְׁנוּכַל לְלַמֵּד מֵהֶסְפּוֹר הַזֶּה הוּא שְׁלֹא כְּדַאי
לְהִתְלוֹנֵן וּלְסַפֵּר לְכֻלָּם אֵת כָּל הַ"צְרוּת", כִּי אֵף שְׁנֹאֲמַר
"דְּאָגָה בְּלֵב אִישׁ יִשְׁיַחְנֶה", אֵין צוֹרֵךְ לְהַשִּׁיחַ אֵת זֶה בְּפָנֵי
כָּלֵם, וְדִי לְהַשִּׁיחַ עִם חֵבֵר אֶחָד, וּפְעָמִים דְּוָקָא בְּזִכּוּת
הַשְּׁתִיקָה תִגִיעַ הַיְשׁוּעָה.

הַמוֹכֵר שְׁלֹא סוֹמֵךְ

תֵּאָר לְעֶצְמְךָ שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ בְּרַחוּב, וּלְפִתַע נִגַּשׁ אֵלֶיךָ
הַמוֹכֵר מֵאַחַת הַחֲנִיּוֹת, הוּא מִבְקֵשׁ מִמֶּךָ טוֹבָה, שֶׁהִיּוֹת וְאָבֵד
לוֹ הַמִּפְתָּח שֶׁל הַחֲנִיּוֹת, וְהַחֲנִיּוֹת נוֹתְרָה פְּתוּחָה, הוּא רוֹצֵה
שֶׁתִּכְנַס לְחֲנִיּוֹת וְתִשְׁמַר עֲלֵיהֶן, עַד שִׁיחְזוֹר עִם הַמִּפְתָּח הַרְזוּרְכִי,
אֵתָה מִסְכִּים בְּטוֹב לְבַךְ לְעֹזֵר לוֹ, הִיּוֹת וְאֵתָה נִהְנֶה מֵהָאִמּוֹן
שְׂאוֹתוֹ מוֹכֵר נוֹתֵן בְּךָ. אֵלֹא שְׂכָאֲשֵׁר אֵתָה נִכְנַס לְחֲנִיּוֹת, אֵתָה
מִגְלֶה שִׁישׁ בְּחֲנִיּוֹת עוֹד כְּמָה אֲנָשִׁים, וּבְשִׁיחָה אֵתָם מִתְבָּרַר,
שְׂמִכָּל אֶחָד מֵהֶם הוּא בִקֵּשׁ לְשִׁמּוֹר עַל הַחֲנִיּוֹת...

כְּעֵבֹד רַגַע נִכְנַס לְחֲנִיּוֹת אָדָם נוֹסֵף, וְ... כֵּן, אֵתָם מְנַחְשִׁים
טוֹב, גַּם הוּא הִגִיעַ לְשִׁמּוֹר עַל הַחֲנִיּוֹת...

האם יהיה לך חשק להשאיר בחנות ולשמור עליה? וגם אם באמת תשאיר שם, האם תתאמץ באמת לשמור על החנות במסירות ונאמנות? הרי קרוב לנדאי שכאשר יתברר לך שהמוכר הזה לא סומך עליך לגמרי, ולכן הוא בקש את אותה טובה מעוד כמה אנשים, כעת באמת לא תשמור על החנות באותה מסירות ותחושת אחריות כפי שהתכוונת בתחילה.

כי כאשר מישוהו נותן בי אמון מלא, הוא סומך עלי "עד הסוף", אני לא אאכזב אותו, אבל אם הוא בעצמו "מאמין ואינו מאמין", אז גם אני אתנהג אתו בהתאם....

וזהו בדיוק העניין, מי שסומך על הקב"ה בעינים עצומות, כי ברור לו שרק הקב"ה יכול לעזור לו, וברור לו שלקב"ה יש את היכולת לעזור לו בכל מצב, ואף ברור לו שהקב"ה אוהב אותו ורוצה אף ורק בטובתו, אחד כזה זוכה לקבל מהקב"ה הנהגה של נאמנות והקב"ה לא יאכזב אותו....

ספורו של עשיר גאותן

חֲבִיבִים לְחֹזֵר עַל דְּבָרֵי הַ"חֻבּוּת-הַלְּבָבוּת" שׁוֹב וְשׁוֹב, וְלִהְיוֹת דִּיר אֶת הָאֲמוּנָה הַזֹּאת חֲזָק: "כְּמוֹ שְׂאִין בְּיַד הַבְּרוּאִים חֲזָקוֹ וּמֹתוֹ וְחֲלָיו וּבְרִיאֹתוֹ, כֵּן אֵין בְּיָדָם טָרֶף מְזוֹנָו וְסִפּוּקוֹ

וּלְבוֹשׁוּ וּשְׂאֵר עֲנִינֵי נִפְשׁוֹ". וְכִי יֵשׁ מִיִּשְׁהוּ שְׁחוֹשֵׁב שֶׁהוּא ה"קוֹבֵעַ" כְּמָה שָׁנִים הוּא יַחִיָּה? יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁשָּׁמְרוּ עַל הַבְּרִיאוֹת בְּמַסִּירוֹת רַבָּה, אֲבָל בְּסוֹף, הַשֵּׁם יִרְחַם מָה הִיָּה אַתֶּם, וְכַנְגָדָם יֵשׁ אִיזוֹ זְקֵנָה אַחַת יִפְנִית שְׁמַתָּה לְאַחֲרוֹנָה בְּגִיל מְאֹה וּשְׁבַע עֶשְׂרֵה! וּמִי יוֹדֵעַ אִם הִיא שְׁמַרָה בְּכָלֵל עַל הַבְּרִיאוֹת. וְאִף שְׁבָרוֹר שֶׁמְחַוְּבָתָנוּ לְשֹׁמֵר עַל הַגּוֹף שֶׁלָּנוּ וְאִף נִצְטוּיָנוּ "וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם", אִךְ אַחֲרֵי הַכֹּל יֵשׁ רַק אֶחָד שֶׁמְחַלֵּיט מָה בְּאַמַּת יַעֲשֶׂה אֶתָּנוּ.

וְכִמוֹ שְׁבָרוֹר לָנוּ שָׂרֵק הַבוֹרָא קוֹבֵעַ כְּמָה שָׁנִים נִחְיָה וְעַד כְּמָה תִּתְמִיד בְּרִיאוֹתָנוּ, כִּי, בְּאוֹתָהּ מְדָה מִמֶּשׁ, צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּרוֹר לָנוּ שָׂרֵק בּוֹרָא עוֹלָם מְחַלֵּיט כְּמָה כֶּסֶף יִהְיֶה לָנוּ וְכְמָה רְכוּשׁ יִהְיֶה בְּבַעֲלוֹתָנוּ.

מֵאֵז וּמֵעוֹלָם הָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁעָמְלוּ הַרְבֵּה לְמַעַן הַפְּרִנְסָה, אִךְ הֵם לֹא זָכוּ לְהַרְוִיחַ הַרְבֵּה, וְכַנְגָדָם יֵשׁ כְּאֵלֶּה שֶׁלֹּא עָמְלוּ קִשָּׁה, אִךְ הִיָּה לָהֶם שְׁפַע גְּדוֹל אוֹתוֹ הֵם קִבְּלוּ בִירוֹשָׁה אוֹ זָכוּ בְּלוֹטוֹ וְכַדוּמָה. יִשְׁנִם אִף כְּאֵלֶּה שֶׁהָיוּ מְלִיוֹנָרִים וּפְתָאוּם נִהְפְּכוּ לְאַבְיוֹנִים מִמֶּשׁ, כִּי הַכֹּל, הַכֹּל, תְּלוּי אִךְ וְרַק בְּבוֹרָא עוֹלָם.

הַגַּה"צ רַבֵּי אֱלִימֶלֶךְ בִּידְרָמָן שְׁלִיט"א סִפֵּר עַל עֲשִׂיר אֶחָד שֶׁשׁוֹחַח פְּעַם עִם אֶחָד מִגְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל זצ"ל, וְאוֹתוֹ עֲשִׂיר הַתְּפָאָר וְאָמַר דְּבָרֵי שְׁטוּת: "אֲנִי מְסֻדָּר, הַקֶּבֶ"ה לֹא יָכוֹל לְהַפְּךְ אוֹתִי לְעֲנִי, יֵשׁ לִי הַשְּׁקָעוֹת בְּהַרְבֵּה מִקּוֹמוֹת שׁוֹנִים, וְאִף נִכְסִים הַפְּזוּרִים בְּכְמָה מְדִינוֹת, כִּי שָׁגַם אִם הוּא יִפִּיל אֶת אַחַת הַהַשְּׁקָעוֹת שְׁלִי, מִמֶּשׁ לֹא אֶהְפֶּךְ לְעֲנִי..." כִּי

הַתְּרַבֵּב אוֹתוֹ עֲשִׂיר. אוֹתוֹ גָּדוֹל זַע"ל שֶׁשָּׁמַע אֶת הַדְּבוּרִים הַלְלוּ גָעַר בּוֹ וְאָמַר: חֲזוֹר בְּךָ! זֹאת מִמֶּשׁ כְּפִירָה! הַקֶּבֶה הוּא כָּל יָכוֹל, וּבְכָל מִצָּב הוּא יָכוֹל לְקַחַת מִמֶּךָ אֶת כָּל הָעֲשָׂר בְּפָחוֹת מִרְגַע אֶחָד.

אוֹתוֹ עֲשִׂיר לֹא הִסְפִּים לְחֲזוֹר בּוֹ, וְהוּא הִתְעַקֵּשׁ שֶׁדְּבָרָיו כְּבִיכוֹל נְכוּנִים. לֹא עָבְרוּ יָמִים מְרַבִּים וְאוֹתוֹ עֲשִׂיר נִהַפֵּךְ לְאֲבִיוֹן! פְּשׁוּטוֹ כִּמְשֻׁמָּעוֹ! "בְּמִקְרָה" בְּדִיוֹק כָּל הַהִשְׁקָעוֹת שָׁלוֹ נָפְלוּ, וּפְתָאוֹם רְשׁוּיֹת הַמֶּכֶס "נִזְכְּרוּ" בְּחֻבּוֹת יְשָׁנִים שֶׁהָיוּ לוֹ לְפִי חֲשׁוּבִים בְּסִכּוּמִים עֲצוּמִים, הוּא נִהַפֵּךְ לְבַעַל חֹב גָּדוֹל, וְהַבְּנִיקִים הַזְּדֻדִּים לְהוֹצִיא מִרְשׁוּתוֹ אֶת כָּל מֵה שְׁנוֹתָר לוֹ...

שְׂאֵלַת הַמְּלִיּוֹן דּוֹלָר

וְהַמְּבַחֵן שָׁבוּ כָּלֵם נְבַחְנִים עַל רֵמַת הַבְּטָחוֹן שֶׁלָּהֶם בְּקֶבֶה הוּא בְּעֵנִין הַפְּרָנְסָה, כִּי כָּלֵם אֲמָנָם מִשְׁתַּדְּלִים לְמַעַן פְּרָנְסָתָם, אֲךָ הַשְּׂאֵלָה הִיא הָאֵם הֵם מְדַמְּיִנִים שֶׁבְּאֲמַת הַהִשְׁתַּדְּלוּת הִיא שֶׁמְבִיאָה אֶת הַכֶּסֶף, אוֹ שְׂזוּכִים לְהֵאֱמִין שֶׁבְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבָר כָּל אֶחָד זֹכֶה לְקַבֵּל רַק אֶת חֶלְקוֹ. וְנִרְחִיב מַעַט בְּעֵנִין.

לְפָנַי מְסַפֵּר שְׁנַיִם הַתְּפָרְסָמוֹ בְּעוֹלָם דְּבָרִים שֶׁאֲמַר הָאָדָם שֶׁמְכַנֶּה "עֲשִׂיר הָעוֹלָם", בִּיל גֵּיטְס, הוּא אָמַר שֶׁהוּא לֹא נִהְיָה

מֵאֲשֶׁר יוֹתֵר בְּגִלְל עוֹשְׁרוֹ הָרַב, טוֹעֲנִים שֶׁהוּא הוֹסִיף וְאָמַר
שֶׁלֹּא הָיָה אֲכַפֶּת לוֹ לְהִיּוֹת קֶצֶת פְּחוֹת עֲשִׂיר.

הַמַּח הַיְהוּדִי שֶׁל מִי שֶׁשָּׁמַע אוֹ קָרָא אֶת דְּבָרָיו פִּתַּח לוֹ
דְּרָשׁוֹת מוֹסֵר וּמֵהֶלְכִים נִרְחָבִים כְּדִי לְהוֹכִיחַ שְׁחֻכְמֵינוּ כְּבָר
רְמָזוֹ לָנוּ שְׂאִיזָהוּ עֲשִׂיר הַשְּׁמַח בְּחֻלְקוֹ וּמִרְבָּה נְכֻסִים מְרַבָּה
דְּאָגָה וְכוּ' וְכוּ', אַכֵּן דְּבָרִים פְּהוּיִתָם, אֲלֵא שְׂיִתְכֵן וּלְפָחוֹת
אֲצֵל רַבִּים מֵאֲתָנוּ לֹא הִתְעוֹרְרָה הַשְּׂאֵלָה מָה עִם הַכֶּלֶל
הַמְּפָרָסֵם שֶׁל "יֵשׁ לוֹ מְנָה רוּצָה מֵאֲתֵימ", הָאֵם כְּשֶׁמְדַבֵּר
בְּכַמָּה אֲפָסִים הַכֶּלְלִים מִשְׁתַּנִּים? לֹא נִרְאָה כֵּן, הֲלֹא עַל פִּי
רוֹב גַּם הָעֲשִׂירִים הַגְּדוֹלִים תְּאָבִים לְעוֹד וְעוֹד, גַּם כְּבוֹד
מִיִּדְעָנוּ לֹא הִשְׁלִיךְ מְעוֹתָיו אֶל הַיָּם לְאַחַר שֶׁהִגִּיעַ לְמִסְקָנָה
אוֹתָהּ פָּרָסֵם לְאַחֲרוֹנָה, מִשָּׁמַע שְׁבַעֲצָם אֶהְבֵּת כֶּסֶף יֵשׁ לְכֻלָּם,
דוּמָה שְׁלַעֲשִׂירִים יֵשׁ אֵף יוֹתֵר אֶהְבֵּת שְׁכָזוֹ, אֵךְ עַל אֵף אֶהְבֵּת
הַמְּמוֹן וְהַתְּאֹנָה לְעוֹד וְעוֹד, עוֹמְדֵת לָהּ הַתְּחוּשָׁה שְׁבַעֲצָם
הַכֶּסֶף לֹא מִבִּיא לְיוֹתֵר אֲשֶׁר.

אִז מַה קוֹרָה כָּאֵן? מִצַּד אֶחָד תְּאֹנֵת הַכֶּסֶף אֵינָה נְעֻלְמַת
וּמִצַּד שְׁנֵי הַפְּרָה שֶׁהַכֶּסֶף לֹא מוֹסִיף כְּלוּם וְאֵם הוּא מוֹסִיף זֶה
רַק דְּאָגָה?

הַתְּשׁוּבָה פְּשוּטָה: "בְּזַעַת אֲפִיךָ תֹאכַל לֶחֶם" אָמַר הַקָּב"ה.

זֶהוּ, זֹאת מְצִיאוֹת, כְּמָה שְׂאָדָם יִהְיֶה עֲשִׂיר, כְּמָה שֶׁהוּא
יִהְיֶה "בְּעַל נְכֻסִים" הוּא יִשְׂאֵר "מְזִיעַ", אֵיךְ "הַנְּחוֹת", הָעֲשִׂיר
לֹא יִדְלַג עַל הַ"בְּזַעַת אֲפִיךָ", הוּא אוֹלִי לֹא יִבִּין מְדוּעַ הוּא
נִמְשָׁךְ כֹּךְ לְהִתְעַשֵּׂר יוֹתֵר, אֲבָל לְמַעֲשֵׂה הוּא יִמְשִׁיךְ לְרֻצוֹת
עוֹד וְעוֹד.

זוהי הקללה שחלה על כל אדם באשר הוא, בזעה - אוכלים לחם, אין כזה דבר לשבת בנחת ו"להנות", אחד יושב לו מתחת לכפת השמים לאחר יום עבודה בסבלות, הגב שלו מכונן, אין לו בית, והוא באמצע הרחוב יאכל את פת לחמו תוך כדי שהוא מתאנח על כאבי הגב שנוצרו מהעמסת יתר תוך כדי עבודתו כסבל, חברו ישב באותה עת בחדר ממוג, אם יהיה לו קר הוא יהנה מהג'קווי, אם יזיע יכנס לברכה הפרטית שבחצר, אבל שניהם יזיעו באותה מידה.

אני חוזר ואומר: שניהם יזיעו באותה מדה, מה הפרוש? האחד יאנח על כאב הגב שמחמת הסבלות והשני יאנח על כאב הראש שמחמת טרדות נכסיו, מבחינות מסוימות אף השני סובל יותר, הוא לא מסגל לותר על הזדמנות טובה להכניס "מהצד" עוד כמה אלפים, גם אם זה על חשבון החפשה שלו, אף פעם אין לו מנוחה ורוגע. גם אם הוא יהיה באמצע מנוחתו, הוא יסתער על עסקה מיחדת, כי הוא רוצה "עוד כסף", אוהב כסף לא ישבע כסף.

האם נתן לומר שאחד משניהם מזיע פחות? אולי הזעה הנפרשת מהגוף באה לידי בטוי חזק יותר אצל הסבל, אבל ב"בזעת אפיך" - שניהם נתקללו בשנה.

כך יוצא שאדם - תאנתו לעוד כסף, הוא כלל לא מבין למה הוא "רוצה" כסף, אבל הוא לא יכול לצאת מהשגעון הזה של תאנת הממון.

”בְּזַעַת אֶפֶיךָ תֹאכַל לֶחֶם” פּוֹעֵל בְּשָׁנֵי מְשׁוֹרִים, רֵאשִׁית כָּל
בְּנֵי הָאָדָם נוֹלָדִים עִם תְּאוֹת הַכֶּסֶף – כִּךְ שָׁגַם אִם יִהְיֶה לָהֶם
דֵּי צָרְכָם הֵם יִזְעֻעוּ בְּשִׁבִיל לְהַשִּׁיג ”עוֹד”, וּמִלְכָּד זֹאת יִשְׁנוּ
חַיִּיב לְהִשְׁתַּדֵּל בְּכַדֵּי שִׁיחָה לָנוּ אֲכַל...

שָׁנֵי הַחֲלָקִים הַלָּלוּ מְנַסִּים לְהַפְרִיעַ לָנוּ לְשִׁים מְבֻטָּחֵנוּ עַל
ה', זֶהוּ הַנְּסִיּוֹן שֶׁלָּנוּ הָאֵם מִחֲמַת חוֹבַת הַהִשְׁתַּדְּלוֹת נֶחֱשָׁב
שָׁאֲנוּ עוֹשִׂים דְּבָר מַעֲצָמֵינוּ, וְגוֹרְלָנוּ נִמְצָא בִּידֵינוּ, וְכֵן הָאֵם
מִחֲמַת תְּאוֹת הַמָּמוֹן נִשְׁכַּח שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בַּגְּזֵרַת מְלָךְ וְעַמְלָנוּ
אֵינוּ מוֹסִיף מְאוּמָה.

הַשְּׂמֵשׁ שְׁגָנָב מַעֲצָמוֹ

וּמִי שְׁבוּטָח בְּהַשֵּׁם בְּרוּר לוֹ שָׁאִין סְכוּי שֶׁהוּא נִפְסִיד מִשֶּׁהוּ
מִחֲמַת שֶׁהוּא יִקְפִיד עַל הַהֲלָכָה כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ, זֶה יְכוּל לְהִיּוֹת
בְּדִינֵי רֵבִית אוֹ חֶשֶׁשׁ גָּזֵל וְכַדוּמָה, בְּנוֹשְׂאִים הָאֵלֶּה יֵשׁ הַרְבֵּה
נְסִיּוֹן שֶׁל בְּטַחּוֹן, כִּי לְהַרְבֵּה דְּבָרִים יֵשׁ פְּתֻרוֹנוֹת ”דְּחֻוּקִים”
שֶׁהֵם לֹא מְקַבְּלִים עַל רוּב הַפּוֹסְקִים, אָבֵל מִי שֶׁעֲדִין לֹא זָכָה
לְהִתְחַזֵּק בְּמִדַּת הַבְּטַחּוֹן הוּא מִתְקַשֶּׁה שְׁלֹא לְסַמֵּךְ עַל הַדַּעוֹת
הַמְקֻלוֹת אֶפֶילוֹ שֶׁהֵם דַּעַת מְעוּט, וְאֶפֶילוֹ אִם מְדַבֵּר בְּרַבָּנִים
שֶׁעַל הַכְּשָׁרוֹת שְׁלָהֶם הוּא לֹא יִסְמֵךְ, אָבֵל הִיּוֹת וְעַכְשָׁו זֶה
קָשׁוּר לְבִיזְנֵס זֶה קָשָׁה לוֹ...

וּמָה הָאֱמֶת? הָאֱמֶת הִיא שְׁמָה שְׁמַגִּיעַ לָךְ יִגִיעַ עַד אֵלֶיךָ, וּמָה שְׁלֹא מַגִּיעַ לָךְ גַּם אִם תַּעֲשֶׂה מְאֹמֵן מְרֻבָּה זֶה לֹא יִגִיעַ אֵלֶיךָ, וּכְמוֹ שְׁמִסְפָּרִים שְׁפַעַם רָאָה הִרָה"ק רַבִּי יִצְחָק מְנוֹאֲרָקָא זצ"ל שֶׁהַשְּׂמֵשׁ שְׁלוֹ הוֹלֵךְ עִם נְעִלִים קְרוּעוֹת, אִזּוֹ הוּא אֶסְף כֶּסֶף עַל מְנַת לְרַכֵּשׁ לוֹ נְעִלִים חֲדָשׁוֹת, בְּנִתִים הוּא הַנִּיחַ אֶת הַכֶּסֶף בְּאֶרֶץ בְּבִיתוֹ, הַשְּׂמֵשׁ שֶׁהָיָה בְּמַצֵּב כִּלְכָּלִי מְאֹד קָשָׁה לֹא יָכַל לְהִתְאַפֵּק וּכְשֶׁהוּא רָאָה אֶת הַכֶּסֶף הוּא פָּשׁוּט לָקַח אוֹתוֹ לְעַצְמוֹ מִתּוֹךְ תְּקוּנָה לְהַשִּׁיב אֶת הַכֶּסֶף בְּחִזְרָה כְּאִשֶּׁר יִתְאַפְּשֶׁר לוֹ, אַחֲרֵי כֵן הִרְבִּי שֵׁם לֵב שֶׁהַכֶּסֶף נְעִלִים הוּא חָקֵר וּבִדָּק וּבִסוּף גִּלְהַ שֶׁהַשְּׂמֵשׁ שְׁלוֹ גָּנַב הַכֶּסֶף... אָמַר לוֹ הִרְבִּי: מִסְכֵּן שְׁכֵמוֹתֶיךָ, אִם הָיִיתָ מִמְתִּין עוֹד קִצְתָּ הָיִיתָ זוֹכֵה בְּכֶסֶף הַזֶּה בְּהִתֵּר, כִּי מָה שְׁבִאָמֶת מַגִּיעַ לָךְ בִּסּוּף תִּקְבַּל אוֹתוֹ, וְאִם זֶה לֹא הָיָה מֵיַעַד לָךְ אֵינְךָ סְכוּי שֶׁהָיִיתָ מְצַלִּיחַ לְקַחַת אֶת זֶה ("בְּאֵר הַפְּרָשָׁה" יתרו).

לָמָּה אֲנִי סוֹבֵל?

לְסִיּוּם הַפָּרָק, אֲצַרֵּף לָכֶם מִכְּתַב חֲזוֹן שְׁכַתְבֹתִי בְּעֵבֶר:

יְדִידֵי הַיְקָר, אֲנִי מְרַגֵּשׁ אוֹתְךָ כָּל כֵּן, הָאֱמֶן לִי שְׂכוֹאֵב לִי מְאֹד הַכָּאֵב שְׁלֵךְ, תִּרְשָׁה לִי לְנַחֵשׁ מָה מְכַאֵיב לָךְ. אֲתָה

מִתְסַכֵּל, הַמִּילָה שְׁמֻנְקֶרֶת לְךָ כָּל הַזְמַן בְּרֹאשׁ, זֶה "לְמָה",
לְמָה אֲנִי סוֹבֵל? לְמָה? לְמָה? לְמָה?

וּבִאֲמַת יְדִידֵי הַיֶּקֶר שְׁאִין לִי תְשׁוּבָה בְּשִׁבְלֶךָ, וְכִי אֲנִי יוֹדֵעַ
חֲשׁוֹנוֹת שְׁמַיִם? וְעַל אֵף שְׁאִין לִי תְשׁוּבָה אֲנִי רוֹצֵה לְנַתַח
אֶתְךָ אֶת עֵצָם הַשְּׂאֵלָה, בְּדֶרֶךְ כָּלֵל כְּשֹׁמְעִים שְׂאֵלָה כְּזוֹ
אוֹמְרִים "אֲסוּר לְשַׂאֵל שְׂאֵלוֹת כָּלִפִּי מֵעַלָּה..." אֲנִי דוֹקָא
רוֹצֵה לְהַרְחִיב אֶתְךָ אֶת הַשְּׂאֵלָה הַזֹּאת וְלָמָּה? כִּי כִּךָ נִהְפֵּךְ אֶת
הַשְּׂאֵלָה הַזֹּאת לְבַחֲיִנַת "שְׂאֵלַת חֶכֶם חֲצִי תְשׁוּבָה" – עֵצָם זֶה
שְׁמַגְדִּירִים בְּחֻכְמָה אֶת הַשְּׂאֵלָה זֶה כְּכֹר נוֹתֵן חֲצִי תְשׁוּבָה...

מָה כּוֹאֵב לְךָ? [וּבְעֵצָם אֲגִלֶּה לְךָ שְׂכָךְ כּוֹאֵב לְכֻלָּם]. כּוֹאֵב
לְךָ שְׂאֵתָה לֹא מִבִּין לְמָה מִגִּיעַ לְךָ כִּךָ הַרְבֵּה סִבֵּל. הָרִי יֵשׁ
לָנוּ רַק ב' אֶפְשָׁרוּיּוֹת, אוֹ לְהֶאֱמִין שֶׁהַכֹּל "רַק מֵהַשָּׁמַיִם" אוֹ
שְׂזָה רַק "מִקְרָה", וְאִם נִחְלִיט חֲלִילָה שֶׁהַכֹּל רַק "מִקְרָה"
הָאֵם זֶה יִרְגִיעַ אוֹתָנוּ? הָאֵם נִישָׁן יוֹתֵר טוֹב בְּלִילָה עִם
הַהִפְרָה שְׂכָל הַסִּבֵּל הַזֶּה הוּא "מִקְרָה" בְּלִבְדוֹ, הָרִי אִם זֶה רַק
מִקְרָה, אֲזוֹ הָעֲנִינִים מִתְנַהֲלִים לְלֹא שְׁלִיטָה, אוֹלֵי מְחַר יִהְיֶה
הַרְבֵּה יוֹתֵר גְּרוּעַ, אוֹלֵי הַיִּסּוּרִים הִלְלוּ לֹא מְבִיאִים לְשׁוֹם
מִטְרָה...

לִי, וְנִרְאָה לִי שְׂכָךְ גַּם לְכָל אֶחָד, הַהִפְרָה שֶׁהַיִּסּוּרִים הִלְלוּ
אִינָם "בְּמִקְרָה" אֲלֹא בְּכּוֹנֵה נוֹתָנִים לָנוּ חֲזוֹק מְסִים, סוֹף סוֹף
הַסִּבֵּל הַזֶּה מְדוּד וּמְכוּוֹן, הָעֲנִינִים בְּשְׁלִיטָה שֶׁל מִישָׁהוּ,
הַיִּסּוּרִים מְבִיאִים לְאִיזוּשָׁהי מִטְרָה טוֹבָה.

נִי, אֲזוֹ סוֹף סוֹף אֲנַחְנוּ בְּמַצָּב טוֹב, אֲנוּ מְפִירִים שֶׁהַכֹּל מְכוּוֹן
מְשֻׁמֵּם, זֶה "בְּשְׁלִיטָה". אֲזוֹ מָה כֵּן כּוֹאֵב לָנוּ? הַכָּאֵב הוּא עַל

כך שאנחנו לא יודעים "למה", לא יודעים את הסבה, נכון שיש עוד הרבה דברים בעולם שאיננו יודעים את סבתם, אני למשל, לא יודע בשביל מה נברא הפיל, למי הוא עוזר? רק מה? זה לא נוגע אלי, זה לא מטריד אותי.

ומדוע דוקא מה שנוגע אלי כל כך מטריד אותי? זה לא נובע מיצר הסקרנות אשר בהחלט התברכתי בו, אלא זה נובע מתוך תחושת "מגבלות" - חסר שליטה במה שקורה אחי, הדבר שהכי כואב לאדם זה שהוא מרגיש שהעניינים יצאו מכלל שליטה, הוא לא מחליט מה יעשה עם עצמו...

אז אגלה לך סוד: זה בדיוק מה שרצה הבורא שתברך, לרגע הזה הוא יחל מזמן בריאת העולם - שנגיש "חסר שליטה", שנגיש ש"אין מנוס", אין לנו על מי להשען אלא...

וברגע שנסכים להתחזק בהכרה הזאת שאין לנו על מי להשען, וברגע שזה יהיה מחלט אצלנו, או אז תבוא הגאולה, זה כל מה שצריך, להכיר שאנחנו "אפס", אין לנו שליטה אפילו על הגוף שלנו, ברגע שנפיר בזה, שנגיש כתינוק בידי אמו, שכל כלו תלוי בחסדי האם, או אז תבוא האם ותחבק אותנו בחבוק של גאולה.

ידידי היקר, גם לפני שנזכר לזה, כל חזיק בהכרה ש"הכל בשליטה" - שהכל בשליטה של אבינו שבשמים, כל חזיק כזה נתן לנו כל כך הרבה כח, וגם מזכה אותנו בסיעתא דשמאי עצומה. לדבר עם השם תברך, לבקש ממנו כל דבר,

לְכוּן בְּפִסּוּקֵי דְזִמְרָה וְאִמִּירַת תְּהִלִּים שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וּבְכָל
פְּעַם שְׁמִזְכִּירִים אֶת שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּבָ"ה, לְזִכֹּר כִּמְהָ אֲנַחְנוּ
תְּלוּיִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְשֶׁהוּא בְּעַל הַכַּחוֹת כָּלֵם, אֵי אֶפְשָׁר לְתַאֵר
כִּמְהָ כָּל זֶה מְקַרֵּב אֹתָנוּ לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמְשַׁרָּה עָלֵינוּ
תְּחוּשֵׁת בְּטָחוֹן וְחִזּוּק.

בְּהַצְלָחָה רַבָּה, בְּאַהֲבָה וּבְרַב חֶבֶה, יְדִידְךָ אוֹהֵבְךָ.

פָּרֶק ג' – טוֹב לַהּוֹדוֹת לַה'

הַפְּנִיָּה הַפְּלִיאִי

קוֹרְאִים יְקָרִים, בְּפָרְקִים הַקּוֹדְמִים נִוְכַחְנוּ לַהּוֹכֵחַ שְׁגָם בְּדוֹרְנוּ נִתֵּן לְזִכּוֹת לַהֲתַעֲלוֹת בְּמַדְרָגוֹת הָאֲמוּנָה וּבִשְׂחוֹן בַּהֶשֶׁם, אוֹלָם כָּלֶם שׁוֹאֲלִים: אֵיךְ בְּאֵמַת נִזְכָּה לְזֶה? בְּפָרֶק הַזֶּה קִבְּצְתִּי לָכֶם מְקַבֵּץ סְפוּרִים מְדַהִימִים בְּמִיָּחָד, עַל אֲנָשִׁים בְּדוֹרְנוּ אֲשֶׁר הִתְנַסּוּ בְּנִסְיוֹנוֹת מִמֶּשׁ לֹא פְּשׁוּטִים, וְדוֹקָא בְּזִמָּן כֹּה קָשָׁה הֵם הִתְחַזְּקוּ לַהּוֹדוֹת לְבוֹרָא עוֹלָם עַל "חֲצִי הַכּוֹס הַמְּלֵאָה", וְכֵן הֵם זָכוּ לְשִׂמְחָה בְּחֻלְקָם, וְאֵף קִבְּלוּ כַח לַהֲתַמּוֹדֵד עִם מִצְבָּכֶם.

הַמְּעַנֵּין הוּא שְׂרַבִּים מֵהֶם הַקְּפִידוּ לַהּוֹדוֹת לַהֶשֶׁם מִכָּל הַלֵּב גַּם עַל הַקְּשִׁיִּים שֶׁלָּהֶם, מִתּוֹךְ אֲמוּנָה שְׁגָם הֵם בְּוֹדָאִי לְטוֹבָה, וּמִתּוֹךְ שִׂמְחָה לֵב לְכַף שְׂדוּקָא הַקְּשִׁיִּים הַלְלוּ מְקַרְבִּים אוֹתָם יוֹתֵר לְקַבֵּ"ה.

וְהָאֵמַת הִיא שֶׁהַדְּרִיךְ הַכִּי חֲזָקָה לַהֲגִיעַ לְשִׂמְחָה תְּמִידִית, הִיא עַל יְדֵי שְׂמִקְפִּידִים לְשִׁים לֵב כֹּל הַזְּמָן לְכָל דְּבַר קָטָן שְׂזָכִינוּ לְקַבֵּל, וְלֹא לַהֲתִיַּחֵס לְאֵף טוֹבָה כְּאֵל דְּבַר הַמּוֹבָן מֵאֲלֵיו. וּמִי שֶׁכֹּל הַזְּמָן מוֹדָה לְקַבֵּ"ה בְּשִׂפְהָ הָאִישִׁית שְׁלוֹ,

וּמְפָרֵט כְּמָה שְׁיֹתֵר מִחֶסְדָּיו הַמְרַבִּים שְׁבָכָל עֵת, הָרִי הוּא זֹכָה לְשִׁמְחָה מְרָבָה. וְרַבִּים זָכוּ לְרִפּוּאָה וּבְרִיאוֹת הַנֶּפֶשׁ רַק בְּזָכוֹת הַנְּהַגָה שְׁפָזָאת.

וּכְפִי שֶׁמְסַפֵּר עַל מָרְן הַגָּאוֹן רַבִּי שְׁלֵמָה זְלַמֵּן אוֹיֶרְבָּךְ זצ"ל, שְׁיֹם אֶחָד נִכְנַס אֵלָיו רֹאשׁ כּוֹלֵל חָשׁוּב, הוּא סֵפֶר לְרַבִּי שְׁלֵמָה זְלַמֵּן שֶׁלֹּא חָרַוּנָה הָעַל הַכִּלְפָּלִי שֶׁל הַחֲזָקָת הַכִּלְלִי מִכְּבִיד עָלָיו מְאֹד, הִיּוֹת וּבְכָל חֹדֶשׁ הוּא מוֹצֵא אֶת עֲצָמוֹ בְּלַחֵץ נוֹרָאִי מֵהֵיכָן הוּא יִשְׁיג אֶת כָּל הַכֶּסֶף הַנִּדְרָשׁ, עַד שֶׁהוּא מִתְקַשֵּׁה לִישׁוֹן בְּלִילוֹת.

רֹאשׁ הַכוֹלֵל הוֹסִיף וְסִפֵּר שֶׁהוּא הִתְיַעֵץ עִם מִמְחָה גְּדוֹל, וְהָלָה אָמַר לוֹ שְׂאִין מִנוֹס מְלִסְגָר אֶת הַכוֹלֵל, בְּכַדִּי לְהַרְגִיעַ אֶת הַלַּחֵץ הַנֶּפֶשׁ הַכֶּבֶד. רֹאשׁ הַכוֹלֵל בִּקֵּשׁ לְשָׂאֵל "דַּעַת תּוֹרָה" בְּעֵינָיו, הָאֵם אֵכֵן עָלָיו לְסַגֵּר אֶת הַכוֹלֵל?

רַבִּי שְׁלֵמָה זְלַמֵּן חָשַׁב מְעַט וְהִשִּׁיב לוֹ: יֵשׁ לִי עֲצָה יוֹתֵר טוֹבָה עֲבוּרָךְ, בְּכַדִּי לְהוֹצִיא אוֹתָךְ מֵהַלַּחֵץ הַנֶּפֶשׁ בּוֹ אֶתָּה נִתּוֹן וְזֹאת לֵאלֹא סְגִירַת הַכוֹלֵל. וּמָה הִיא הָעֲצָה? תִּקַּח פִּנְקָס קָטָן וְתַרְשֵׁם עָלָיו "פִּנְקָס הַהוֹדָאוֹת", וּבְכָל יוֹם כָּל פַּעַם שְׁתַּרְגִּישׁ שֶׁהֲצַלַחְתָּ בְּאִיזָה עֵינָיו אוֹ כְּשֶׁתִּהְיֶה מְאִיזָה דְּבָר, תַּרְשֵׁם אוֹתוֹ בַּפִּנְקָס, וְלִפְנֵי כָּל תְּפִלָּה תוֹצִיא אֶת הַפִּנְקָס וְתִתְבוֹנֵן בּוֹ, וְכֵן בְּשַׁעַה שֶׁתֹּאמַר "מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ" תִּכְוֵן לְהוֹדוֹת גַּם עַל כָּל חֶסְדֵי ה' אוֹתָם רְשָׁמָת בַּפִּנְקָס.

רַבִּי שְׁלֵמָה זְלַמֵּן הִסְבִּיר לְרֹאשׁ הַכוֹלֵל כִּי כֹּל שִׁיתְרַגֵּל לְהוֹדוֹת לַה' כֵּן הוּא יִחְיֶה אֶת הָאֱמוּנָה שֶׁשֵּׁם מְשֻׁגָּח וְעוֹזֵר

לו בכל עת, וכפי שעוזר לו בכל כך הרבה דברים הוא בנדאי
יעזר לו גם לתת את המלגות לאברכים.

ראש הכולל שמע לעצה ומיד בצאתו רכש פנקס קטן,
והפנקס התמלא ב"חסדים" מגונים: "בדיוק כשהגעתי
למכלת הגיעה משאית עם חלב טרי", "כש'למדתי עם בני
ראיתי שהיא מתקדם בלמודו", "מישהו נתן לי פתאום 200
שקלים", "מצאתי את המוצץ של הקטן"...

ותתפלאו לשמע! הפנקס הזה חולל פלאים, ראש הכולל
שב לחיי רגע ושלנה, והמשיך במלאכתו מתוך אמונה
ובטחון, וגם המצב בכולל השתפר, ומלאכת גיוס הכספים
נהיתה קלה בהרבה! (מובא ב"פניני פרשת השבוע" תר"ס).

כי מי שמתרגל לשים לב לכל "חסדי השם" ולהודות
עליהם, הרי הוא מתחבר לקדוש ברוך הוא מתוך אמונה
ובטחון, ומתרגל לסמוך על השם "עד הסוף", ובזכות כל זאת
הוא עוד יזכה לישועות גדולות.

ובאמת אנו צריכים להודות להשם יתברך על הרשות
והזכות שנתן לנו – להודות ולשבח אותו, כי זה כלל לא
מוכן מאליו שהקב"ה מסכים שאנחנו הקטנים נודה ונשבח
אותו, ויתרה מזאת, הוא אף כל כך מצפה ושמח עם כל שבח
והודאה שאנו אומרים לפניו. ורמזו זאת בפסוק "תרגנה
שפתי כי אזמרה לך" – צריכים לרגן ולזמר על זה שיכולין
לשבח ולהלל את השם יתברך ("בית אהרן").

כֶּךָ נִמְצָא הַזְיוֹג

בְּחֵדָשׁ אֱלוֹל דְּבַרְתִּי רַבּוֹת בְּמַעֲלַת הַהוֹדָיָה לַהֵשֶׁם, כְּחֶלֶק מַעֲבוּדַת הַמְלֶכֶת הַשֵּׁם, בְּאַחַד הַשְּׁעוּרִים שֶׁמְסַרְתִּי יֵשֵׁב תְּלִמִּיד חָכֵם חָשׁוּב וְשָׁמַע אֶת הַסְּפוּר עִם פְּנִקְס הַהוֹדָיָה שְׁחוֹלֵל פְּלֹאוֹת, הוּא הַתְּעוֹרֵר לְהַתְּחִיל לְרַשֵּׁם אֶת חֲסָדֵי הַשֵּׁם, וּמֵאֵז הוּא לֹא מִפְּסִיק לְשִׁים לֵב לְחֲסָדֵי הַשֵּׁם הַמְרַבִּים, מֵה שֶׁמְבִיא אוֹתוֹ לְשִׁמְחָה גְּדוֹלָה.

וְהֵנָּה לְאַחַר מִכֵּן הוּא שֵׁם לֵב שֶׁבְּדִיוֹק שְׁלוֹשָׁה יָמִים לְאַחַר שֶׁהוּא הֵחֵל לְמַלֵּאת אֶת פְּנִקְס הַהוֹדָיָה, בְּחֲסָדֵי שְׁמִים בְּתוֹ מְצָאָה אֶת זְוֹגָהּ, הוּא הַרְגִּישׁ שֶׁהִישׁוּעָה הַגִּיעָה בְּזִכּוֹת הַפְּנִקְס, וְהוּא סִפֵּר זֹאת לְחֻבְרוֹ תְּלִמִּיד חָכֵם נוֹסֵף, הֵלֵךְ שֶׁשָּׁמַע עַל הִישׁוּעָה שֶׁבָּאָה בְּזִכּוֹת הַפְּנִקְס קִבֵּל עַל עֲצָמוֹ לְהַתְּחִיל גַּם הוּא לְמַלֵּאת פְּנִקְס שְׁכֻזָּה.

אִם רַק נִפְתַּח אֶת הָעֵינַיִם נִזְכֶּה לְגִלוֹת כַּמָּה חֲסָדִים הַשֵּׁם עוֹשֶׂה אֶתְּנוּ בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה, וְאִם נִבְחַר לְשַׁמַּח עִם "חֲצִי הַכּוֹס הַמְּלֵאָה", נִגְלֶה פְּתֹאוֹם שֶׁהַכּוֹס שֶׁלָּנוּ מְלֵאָה הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁחֲשַׁבְנוּ...

קָרָאתִי לְאַחֲרוֹנָה עַל הַרְהִ"צ רַבֵּי יַעֲקֹב גְּלִינְסְקִי זצ"ל, הוּא עָבַר תְּלֹאוֹת רַבּוֹת בְּמִשְׁךְ חַיּוֹ, כְּחֵמֶשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה הוּא סָבַל בְּסִבִּיר עֲנוּיִים קָשִׁים לְצַד תְּלֹאוֹת מְרַבּוֹת, כְּשֶׁנִּשְׁאַל אֵיךְ הוּא הִחְזִיק מֵעַמָּד, הוּא עָנָה בְּבִדְיוֹתָא: "אֲנִי הָרִי נְמוּד, כֶּךָ

שְׁתַּמֵּיד כְּשֶׁרָאִיתִי כּוֹס עַל הַשֶּׁלֶחַן, הִצְלַחְתִּי לְרֹאוֹת רַק אֶת חֲצִי הַכּוֹס הַמְּלֵאָה...”, בְּדִיחָה נֶאֱמָה, אָבֵל זֶהוּ הַסּוּד שֶׁל רַבִּי יַעֲנֵקֵל’ה: לְרֹאוֹת אֶת חֲצִי הַכּוֹס הַמְּלֵאָה, לְחַפֵּשׂ אֶת הַמְּקַצֵּת מִן הָאוֹר, לַהוֹדוֹת לַה’ עָלָיו, וּלְשַׂמַּח בּוֹ.

וּבִאֲמַת יֵשׁ סִבָּה גְדוֹלָה לַהוֹדוֹת גַּם עַל חֲצִי הַכּוֹס הַרִיקָה, וּכְפִי שְׁמִסְפָּר עַל הַרָה”ק רַבִּי שְׁלֵמָה מְזוּוּעָהִיל זצ”ל (מוֹבָא בְּבֵּאֵר הַפְּרָשָׁה” יתרו) שֶׁפַּעַם אַחַת הוּא אָמַר לַיהוּדִי אֶחָד שֶׁסָּבַל מְאֹד: אִם נִכְנַס מְקַבֵּץ נְדָבוֹת לְבֵית הַכְּנִסֶּת, וְהִנֵּה אֶחָד אוֹמֵר לוֹ ”תְּבִיא לִי בְּבִקְשָׁה שֶׁטֵּר שֶׁל חַמְשִׁים” מִיַּד הַקְּבָצָן מִבֵּין שְׁאוֹתוֹ יְהוּדִי רוֹצֵה לְמַסֵּר לוֹ שֶׁטֵּר שֶׁל מֵאָה שְׁקָלִים וְהוּא מְבַקֵּשׁ כְּעֵת עוֹדָף, וְלִכְּן הוּא מְזַדְּרוֹ לְמַסֵּר בִּידוֹ אֶת הַשֶּׁטֵּר שֶׁל 50 עוֹד לְפָנָי שֶׁהוּא מְקַבֵּל מִמֶּנּוּ אֶת הַשֶּׁטֵּר שֶׁל 100, כִּכָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא – אִם הוּא לוֹקַח מִמֶּנּוּ דְבַר יָקָר הֲרִי זֶה סִימָן שֶׁהוּא מִתְכַּנֵּן לְתֵת לְךָ דְבַר יוֹתֵר גְּדוֹל בְּמִקְוֵמוֹ וְהוּא רַק לוֹקַח קוֹדֵם אֶת הָעוֹדָף...

שִׁיחַת מוֹסֵר מֵאֲלוֹן פֶּז

כְּעֵת בְּרִצּוֹנִי לְצַטֵּט לָכֶם ”שִׁיחַת מוֹסֵר” מִפְּלִיאָה בְּיוֹתֵר, מֵאֶחָד אֲשֶׁר כָּלֵם יִסְפִּימוּ לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ מוֹסֵר, וְכֵן מְבִיא הָרַב קוֹבִי לִוי שִׁיחָי:

יִשְׁנוּ בְּחוֹר יִקָּר בְּשֵׁם אֱלֹהֵי פִז הִי"ו אֲשֶׁר מִשְׁתַּק בְּכָל חֶלְקֵי גוֹפוֹ וְהוּא בְּעֶצְמוֹ כָּתַב לָנוּ "שִׁיחַת מוֹסֵר", עַל אִפּוֹ מִנְחַת מִדְּבָקָה עֲגָלָה קִטְנָה, וְעַל מַחְשָׁבוֹ מִנְחַת מִצְלָמָה קִטְנָה אֲשֶׁר מִתְמַקְדֶּת בְּאוֹתָהּ מִדְּבָקָה שְׁעַל אִפּוֹ, וְזוֹ מַחְזִירָה קָרָן לְמִסְדֵּי הַמַּחְשָׁב, אֱלֹהֵי בְּנֵינֹעֵי אִפּוֹ מְנִיעַ אֶת הַקָּרָן שְׁמַאֲלָה – מְעֵלָה – מִטָּה, וְכֵךְ הוּא מִפְעִיל אֶת מַחְשָׁבוֹ, כּוֹתֵב מֵאֲמָרִים, קוֹרֵא דְבָרֵי תוֹרָה וּמְגִיב לְכָל הַפּוֹנִים אֵלָיו – הֵן בְּמַחְשָׁב וְהֵן בְּטִלְפוֹן הַסֵּלּוּלָרִי הָאִישִׁי שְׁלוֹ, אֲשֶׁר הֵנוּ אֲזוּנֵיהָ מִיַּחַדָּת שֶׁנִּעְתָּרָת בְּרִצּוֹן וּמִיַּדִּית לְכָל פּוֹנֵה, וְכֵךְ הוּא כּוֹתֵב:

"שְׁלוֹם, שְׁמִי אֱלֹהֵי פִז. כִּיּוֹם אֲנִי בֶן 38. נוֹלַדְתִּי כְּתִינוּק עִם גִּבּוֹרֵי בְּרָגְלִים. בְּכָל אוֹפֵן תִּפְקְדִיתִי כְּעֶצְמָאִי: הוֹלֵךְ כְּמָה צְעָדִים, נוֹהֵג, כּוֹתֵב, אוֹכֵל מְצִין. לִפְנֵי כֶּשֶׁשׁ שָׁנִים, כְּנִכְנָה, נִהְגַּתִּי בְּמִכּוֹנֵית תּוֹאֲמֶת אֶת מַגְבְּלוֹתֵי וְעִבְרָתִי תּוֹאֲנֶת דְּרָכִים קִשָּׁה. כְּתוֹצָאָה מֵהַתּוֹאֲנָה הַשְּׁתַּתְקִיתִי לְחִלוּטִין! בְּכָל חֶלְקֵי גוֹפִי. הַסְרַעְפֶּת שְׁלִי נִפְגָּעָה וְלִכֵּן אֲנִי מַחְבֵּר גַּם לְמִכּוֹנֵת הַנְּשִׂמָה. אֵין יָדִים, אֵין רַגְלִים, וְהַנְּשִׂמָה, בְּחִסְדֵי ה' יִתְבָּרַךְ, בְּעֶזְרַת הַמִּכּוֹנָה, שְׁלִיחַתוֹ הַנְּאֻמָּה.

כִּיּוֹם אֲנִי מֵאֲשַׁפֵּז בְּבֵית הַחוֹלִים הַסְּעוּדִי "בֵּית רִבְקָה" בְּפֶתַח תְּקוּהָ. בְּעִקְבוֹת הַתּוֹאֲנָה שְׁעִבְרָתִי, אֲמוֹנָתִי בְּבוֹרָא עוֹלָם הַתְּחִזְקָה עוֹד יוֹתֵר. כִּיּוֹם אֲנִי מַעְבִּיר אֶת זְמַנִּי בְּלִמּוּד תּוֹרָה בְּעֶזְרַת רַבָּנִים וְאֲנָשִׁים טוֹבִים שְׁמַגִּיעִים אֵלַי, וְגַם עִם חֲבֵרִים שְׁבָאִים לְבָקֵר וּלְאַרְח לִי לְחֻבְרָה. חֶלְקֵם עוֹשִׂים זֹאת בְּאוֹפֵן קְבוּעַ.

אֲנִי שׁוֹכֵב בְּחֶדֶר פְּרָטִי וְכִמְעַט לֹא יוֹצֵא מִמְּנֹי, וּמַעֲסִיק אֶת

עצמי בתפלות ובלמוד רוב הזמן. כאן אשתף אתכם בדרך שבה אני מתמודד עם מצבי, הכחות שאני שואב מהאמונה שמחזיקה אותי ונותנת לי את הרצון לחיות ולהמשיך הלאה. אני מקנה שתתחזקו מדברי ותחזקו גם את האחרים.

אדם ממצע שקורה לו משהו הכי קטן, מיד הוא אומר או זועק: "למה, בורא עולם? למה דוקא אני? למה זה מגיע לי? מה עשיתי?" אני לא זוכר שאמרתי מאז התאונה ועד היום "למה"... יש רק מלה אחת ואותה אני אומר גם היום "תודה! תודה, בורא עולם! אם זה מה שבחרת בשבילי, מי אני שאבוא ואחלונן ואבכה ואכעס עליך? רק אתה יודע מה הכי טוב בשבילי, נסתרות דרכיך ונפלאים מעשיך! אין עוד מלבדך, אבא שבשמים, הקדוש ברוך הוא, הכל לטובה".

הוא הבורא, אני הנברא. הוא האבא, אני בנו. הוא המלך, אני עבדו. הוא המצוה, אני המצוה. אני ממליך אותו בכל לילה ובכל יום על כל גופי ונשמת, על כל העיר שאני נמצא בה, על כל ארץ ישראל הקדושה, על כל העולם הגדול הזה ועל כל היקום העצום הזה, כי הוא מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא. הוא ברא ויצר את הכל. הוא אחד ואין שני לו! אחד ויחיד ומיוחד! רבון העולמים! הוא שבא ואחראי על הכל – עצום מהיקום – מהכל! הוא יכול לעשות בי ככל העולה על רוחו. מי ומה אני שאתנגד לו? אני סומך על כל החלטותיו ועל כל מעשיו בהחלטיות. אדם צריך להבין שיש בורא לעולם, ואין דברים שמתרחשים סתם. יש חשבונות שמים וצריך לקבל את הכל בהבנה, באהבה

וּבְשִׁמְחָה, כִּי אִם אַתָּה מֵאֲמִין בְּבוֹרָא עוֹלָם, אָז תִּסְמַךְ רַק עָלָיו וְתִבְטַח רַק בּוֹ.

כְּמוֹ שְׂאֵתָה יָכוֹל לוֹמַר "תּוֹדָה" כְּשֵׁטוֹב לָךְ, אַתָּה צָרִיף לְדַעַת לוֹמַר "תּוֹדָה" גַּם כְּשֵׁלֵא טוֹב לָךְ, עֲדִיף לְסַבֵּל, לְכֹאֵב וְלִהְיוֹת בְּצַעַר, לְהִתְנַקּוֹת, לְתַקֵּן, לְהִזְדַּכֵּךְ וּלְכַפֵּר עַל עֲוֹנוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבֹּא, וְלִהְיֶיעַ יֵשֶׁר לְמִקּוֹם טוֹב לְמַעְלָה.

הַיּוֹם אֲנִי שׁוֹכֵב בְּחֶדֶר קָטָן "כְּמוֹ קַפְסֵת גִּפְרוֹרִים", מֵרַתֵּק לְמִטָּה וּמְחַבֵּר לְמִכּוֹנֵת הַנְּשֻׁמָּה. לֹא רוֹאֶה אֲדַמָּה וְלֹא שָׁמַיִם, רַק אֲנִי וְאַרְבָּעָה קִירוֹת, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאֲנִי לֹא מִפְסִיד שׁוֹם דָּבָר בְּחוּץ. הָעִיר גְּדוֹלָה, הָאָרֶץ גְּדוֹלָה, הָעוֹלָם גְּדוֹל, אָבֵל אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁבְּחוּץ הַכֹּל גְּשָׁמִיּוֹת, תְּאֻוֹת הַכֵּל הַבָּלִים, וְאֲנִי שׁוֹכֵב לִי בְּחֶדֶר וּמִתְבוֹדֵד עִם בּוֹרָא עוֹלָם, מְדַבֵּר אֵלָיו, מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל עָלַי, עַל כָּל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי וְעַל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל. אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁכַשְׁיִגִיעַ יוֹמִי, אַחֲרֵי מֵאָה וְעֶשְׂרִים, אֲנִי אֶקְבֵּל פִּי אֶלְפִי, פִּי מִלִּיּוֹן, מִמָּה שֶׁקְּבַלְתִּי כֹּאֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה. אֲנִי לֹא מִפְסִיד שׁוֹם דָּבָר! נִהְפָּךְ הוּא, זֶה שְׂאֲנִי נִמְצָא בְּמִצָּב הַזֶּה, זֹו לֹא מִסְכַּנּוֹת, זֹו זְכוּת! לְכַפֵּר עַל עֲוֹנוֹת עַם יִשְׂרָאֵל, מָה יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה?

הַיּוֹם אֲנִי מִבִּין מִשְׁהוֹ שְׁלִבָּן אָדָם בְּרִיא קָשָׁה לְהִבִּין: הַגּוֹיִף זֶה דָּבָר מְשֻׁנֵּי. כָּל עוֹד הֵלֵב פּוֹעֵם, הָרֹאשׁ עוֹבֵד, הָעֵינַיִם רוֹאוֹת, הָאָזְנַיִם שׁוֹמְעוֹת, הַפֶּה מְדַבֵּר וְאוֹכֵל, וְהַנְּשֻׁמָּה מְרוֹמָמֶת – מָה אֲנִי צָרִיף יוֹתֵר מִזֶּה? אֲנִי לֹא צָרִיף שׁוֹם דָּבָר. כִּי כָּל עוֹד אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה זְמַנִּי, הַחַיִּים זְמַנִּים, הַגּוֹיִף

הוא זמני, אז ממה יש לדאג? ממה יש לי לחשש? ממה יש לי לפחד? אבא שבשמים, הקדוש ברוך הוא, שומר ומשגיח ודואג לכל מחסורי, וכמו שכתוב בתהלים (כ"ג): "מזמור לדוד, ה' רעי לא אחסר". ברוך ה' טוב לי עם מי שאני, מה שאני ואיך שאני! אין לי תלונות לבורא עולם – רק תודה! אני מאשר מאד.

האם אי פעם הערכת את גופך? את האצבע הקטנה בידיך? כשמגרד לך האף, האזן או במקום אחר, אתה מרים אותה ומגרד מיד, בלי בעיה, כי הכל מוכן מאליו בשבילך. כאשר לי מגרד האף, האזן או איבר אחר, אני נאלץ לסבל את זה דקות ארוכות במקרה הטוב. אין מוכן מאליו! מתי לאחרונה הערכת את כף היד? את היד שלך? כשאתה צמא, אתה לוקח כוס, ממלא אותה מים, ואז אתה מגיש אותה לפה ושותה. פעם חשבת והערכת את השרירים, את הגידים, את העצמות באמצעותם אתה מזיז את היד?

אני לא יכול להזיז אצבע. אני צריך לבקש את עזרת הזולת בשביל שישקו אותי, יאכילו אותי או יגרדו לי את הגב. אני לא יכול לעשות דבר. אז תגיד תודה לבורא עולם: 'בורא עולם, תודה על הידיים, תודה על שאני יכול לעשות מה שאני רוצה, איך שאני רוצה, מתי שאני רוצה, כמה שאני רוצה, תודה בורא עולם!'

האם פעם הערכת את הרגלים שלך? זוג רגלים שמחזיקות עליהן עשרות רבות של קילוגרמים. אתה עומד מול מדרגות, צריך לעלות כמה קומות, ואתה אומר לעצמך

“אוף, כִּמָּה יֵשׁ לִי לְעֵלוֹת”. אַתָּה מִתְעַצֵּל. תִּגִּיד לְבוֹרָא עוֹלָם תוֹדָה עַל שֵׁיִשׁ לְךָ רִגְלִים בְּרִיאוֹת, שְׂאֵתָה יָכוֹל לְלַכֵּת, לְעֵלוֹת מְדַרְגוֹת. יֵשׁ אֲנָשִׁים מְגַבְּלִים, קְשִׁישִׁים, שְׁעַד שֶׁהֵם עוֹלִים מְדַרְגָּה וְעוֹד מְדַרְגָּה לּוֹקֵחַ הַרְבֵּה זְמַן, וְאַתָּה יָכוֹל בְּדִלּוּגִים לְעֵלוֹת לְלֹא בְעֵיָה. כְּשֵׂאֵתָה מְגִיעַ לְמַעְלָה, תִּגִּיד תוֹדָה לְבוֹרָא עוֹלָם. תוֹדָה עַל הַרְגְּלִים הַבְּרִיאוֹת, תוֹדָה שְׂזַכִּיתְ אוֹתִי לְעֵלוֹת לְמַעְלָה. אֵין מוֹבֵן מֵאֲלִיו! אֵין מוֹבֵן מֵאֲלִיו! תוֹדָה עַל שְׂאֵתָה מְזַכֶּה אוֹתִי לְלַכֵּת לְאֵן שְׂאֲנִי רוֹצֶה, כִּמָּה שְׂאֲנִי רוֹצֶה, וְאֲנִי לֹא זְקוּק לְעֹזְרָה שֶׁל אֶף אֶחָד. תוֹדָה עַל שְׂזַכִּיתְ אוֹתִי לְהִתְקַלֵּחַ, לְהִיּוֹת נָקִי, לְהִתְלַבֵּשׁ.

יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׂלֹא מְסַגְּלִים לְעֵשׂוֹת אֵת זֶה, מְקַלְחִים אוֹתָם עַל הַמְטָה, כְּמוֹנִי. אֲנִי שׂוֹכֵב עַל הַמְטָה, מְנַשֵּׂם, בְּתוֹךְ חֶדֶר קֶטָן, כְּמַעֲט וְלֹא יוֹצֵא מִמֶּנּוּ. לֹא רוֹאֶה מָה נַעֲשֶׂה בַּחוּץ. אַתָּה יְדִידִי, עֲמַד מוֹל הַחֲלוֹן, תְּבִיט הַחוּצָה, קַח שְׂאִיפֵת אוֹוִיר, תִּגִּיד לְבוֹרָא עוֹלָם: ‘תוֹדָה בּוֹרָא עוֹלָם! תוֹדָה עַל שְׂאֲנִי יָכוֹל לְנַשֵּׂם בְּכַחוֹת עֲצָמִי, לְרִאוֹת שָׁמַיִם, לְרִאוֹת שָׁמַשׁ, לְרִאוֹת יָרֵחַ וְכוֹכָבִים, לְרִאוֹת עֲנָנִים, לְרִאוֹת צְפוּרִים, לְרִאוֹת אֲדָמָה, לְרִאוֹת עֲצִים, לְרִאוֹת פְּרָחִים, דָּשָׂא, לְחַוּוֹת אֵת גַּפְּלֹאוֹת הַבְּרִיאָה’. זֶה לֹא מוֹבֵן מֵאֲלִיו!!

תַּעֲרִיךְ אֵת מָה שְׂבוֹרָא עוֹלָם נָתַן לְךָ. אַתָּה צְרִיךְ לְהַרְגִישׁ אָדָם מֵאֲשֶׁר, שֶׁהַחַיִּים יָפִים, שְׂבוֹרָא עוֹלָם אוֹהֵב אוֹתְךָ, שֶׁהוּא זָכָה אוֹתְךָ בְּגוֹף בְּרִיא בְּנַפְשׁ בְּרִיאָה.

עַד כָּאֵן דְּבָרֵיו שֶׁל אֱלֹהִים פְּזוּ הִיוּ.

מִסְפָּר הָרַב קוֹבֵי לִוֵי שִׁיחֵי' כִּי יוֹם אֶחָד הַזְּמַן אֶלּוֹן פֹּז
 לְשֵׁאת אֶת דְּבָרָיו בְּפָנָי 1800 מִתְנַדְּבִים שֶׁל "עֶזֶר מְצִיּוֹן". הוּא
 אָמַר שֵׁם: "אַתֶּם מְבִיטִים עָלַי. נָכָה, לֹא יָדִים, לֹא רַגְלִים. אֶל
 תִּרְחַמוּ עָלַי. אֲנִי מְאֹשֵׁר, אֲנִי מְשַׁלֵּם. וְיֹתֵר מִזֶּה, אִם הִקְבֵּה
 יִשְׁלַח אֵלַי אִישׁ עֹשֶׂי חֶסֶד וְגִבָּה קוֹמָה, עִם יָדַי חֲזוֹקוֹת
 וְרַגְלַי אֵיתְנֹת, וַיֹּאמֶר לִי: "אֶלּוֹן, הָאִישׁ הַזֶּה מוֹכֵן לְהִתְחַלֵּף
 אִתְּךָ, הוּא יִשְׁכַּב בְּמִקְוֵיךָ מְשַׁתֵּק בְּמִטָּה בְּ"בֵית רַבָּקָה" וַיִּקְבַּל
 אֶת גּוֹפְךָ, וְאַתָּה תִּקְבַּל אֶת גּוֹפוֹ וּמְמוֹנוֹ, וְתוֹכַל לְהִיּוֹת כְּאֶחָד
 הָאֲדָם – עֹשֶׂי, בְּרִיא, תוֹכַל לְהַגִּיעַ לְכָל מְקוֹם וְלְהַנּוֹת מִן
 הַחַיִּים. מַה שֶׁתְּחַלִּיט אֶסְכִּים לְרִצּוֹנְךָ", אֶז אָשִׁיב לְקַבְ"ה:
 "לֹא, אֵינְנִי מְסַכֵּים, וּמַדּוּעַ? כִּי אַתָּה רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם יוֹדֵעַ מַה
 הֵכִי טוֹב בְּשִׁבְלִי. וְאִם הֵכִי טוֹב בְּשִׁבְלִי זֶה לְהִיּוֹת מְרַתֵּק
 לְמִטָּה וּמְשַׁתֵּק, אֶז אֲנִי מְעַדִּיף לְהַמְשִׁיךְ וְלַחֲיוֹת כֶּךָ, וְתוֹדָה
 עַל הַכֹּל".

רְבוּתִי, הַלְוָאִי, הַלְוָאִי, שְׁנֹזְכָה לְזִכֹּר אֶת דְּבָרָיו שֶׁל אֶלּוֹן פֹּז
 הִיָּקַר, גַּם בְּשַׁעַת נְסִיּוֹן...

הַרְקוּדִים שֶׁל רַבֵּי רְאוּבֵן קַרְלֵנְשְׁטֵיין

בתקופה האחרונה למדתי רבות על מעלת ההודיה להשם בכל מצב, שמעתי וקראתי עשרות ואולי אפילו מאות ספורים על אנשים בדורנו שהודו להשם על מה ש"הולך" וגם על מה ש"לא הולך"... ובזכות ההודיה להשם הם זכו לגלות את הטוב המסתר מאחורי הקשאים, ופעמים רבות הם אף זכו לישועה גדולה. בהמשך אגיש בפניכם ספורים חדשים אותם קבלתי ושמעתי מבעלי המעשה בעצמם, אף לפני כן תרשו לי לספר את אחד הספורים העצמתיים ביותר שקראתי בחיי, וגם אם כבר קראתם את הספור הזה בודאי תתחזקו מלקרא אותו שוב. (הספור מובא בספר הנפלא "פניני פרשת השבוע").

מגיד המישרים הנודע הגה"צ רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל היה חולה כליות בצורה קשה, עד שהרופאים הכריעו כי אין מנוס מהשתלת כליה, ומכיון שבארץ התקשו להשיג עבורו כליה מתאימה, עקב סוג דמו הנדיר, החלט לשלח אותו לברוקלין שבניו-יורק, שם יש סכוי גבוה יותר למצוא כליה מתאימה.

רבי ראובן נפרד מבני משפחתו בדמעות געגועים, כשהוא לא יודע מתי יזכה לפגוש אותם שוב, והוא הגיע לניו-יורק,

שם הוא נאלץ לשהות מתוך תקנה שבקרוכ ממש תושג תרומת כליה עבורו, וכך מיד הוא יעבור השתלת כליה.

אלא שעבר זמן רב ועדין לא השגה התרומה המבקשת, שנתים וחצי של המתנה! אי אפשר לדמין מה זה, שנתים וחצי שבהם כל המשפחה מנתקת מהרב, שבתות, חגים ואפילו בר מצוה של אחד מילדיו, את כל אלה חגגו בני המשפחה בלעדיו, ואיש אינו יודע מתי הספור הזה יגמר.

כעבור שנתים וחצי של המתנה קשה ומתישה, פנה אל הרב יהודי חשוב מעסקני הרפואה בניו-יורק, והוא הציע שיהרב יטוס לקליפורניה, אל בית החולים בסן פרנסיסקו, "שם יש מרכז רפואי ענק להשתלות, מגיעות לשם הרבה יותר כליות, ושם יש יותר סכוי להשיג כליה מתאימה" סבר אותו עסקן, ואף הציע לרב שהוא ילנה אותו בדרך.

הרב התקשה לעכל את ההצעה, הגלות הנוכחית הייתה מספיק קשה לו, והוא לא התלהב לעבר טלטלות נוספות, אך בסופו של דבר הוא השתכנע שבדרך זו תוכל ישועתו לבא מהר יותר, והם יצאו לדרך.

הם הגיעו לסן פרנסיסקו בשעת לילה, ומהרו למלון שהזמינו מראש, הם הגיעו למלון בשעה 3 לפנות בקר, והם מהרו ללכת לישון. אלא שבשעה 6:30 הם התעוררו לקול דפיקות על דלת חדרם, בדלת המתינו להם שוטרים שבקשו לדעת את זהותם, ולאחר מכן הם החלו לדבר עם אותו עסקן רפואי באנגלית, כשהרב לא מבין אף מילה משיחתם אלא

שְׁמֵהֲבַעַת פָּנָיו שֶׁל הָעֶסְקָן הָיָה נֶכֶר שֶׁהוּא מִמֶּשׁ נִלְחָץ מִדְּבָרֵיהֶם, לְאַחַר מִכֵּן הַשׁוֹטְרִים הֶעֱבִירוּ לִיְדֵי הָעֶסְקָן אֶת הַטְּלָפוֹן הַמְּשֻׁטְרָתִי וְדָרְכוּ הוּא שׁוֹחַח שִׁיחָה אַרְכָּה בְּאַנְגְּלִית, כְּשֶׁפָּנָיו מִחֻוֵּרוֹת וּמִסְמִיקוֹת לְסְרוּגִין, הָרַב לֹא הִצְלִיחַ לְהִבִּין מָה קָרָה, אֲבָל הָיָה בְּרוּר לוֹ שֶׁמִּדְּבָר בְּמִשְׁהוּ מְאֹד מִסְבָּךְ וְאוֹלֵי אִף מִסְכָּן.

כְּשֶׁסִּים הָעֶסְקָן אֶת הַשִּׁיחָה, הוּא הוֹדָה לְשׁוֹטְרִים וְהַחֵל מִשׁוּהָ עַל פָּנָיו אֲרֻשֶׁת שֶׁל רִגְעַ וְשִׁלְוָה, כְּאִלּוּ דְבָר לֹא אָרַע. הָרַב נִסָּה לְשִׂאוֹל אוֹתוֹ מָה קָרָה? אוֹלַם הִלָּה הַתְּחַמֵּק וְאָמַר שֶׁ"הַכֵּל בְּסִדְר"...

לְאַחַר מִכֵּן הָעֶסְקָן אָמַר לְרַב שֶׁכִּדְאִי לְהִזְדַּרְזוֹ וְלִהְגִיעַ לְבֵית הַחֹלִים לְצוּרָךְ רִשׁוּם וְהַמְתַּנָּה לְכַלְיָה, וְכֹל אוֹתָהּ עַת הָרַב הַבְּחִין שֶׁפָּנָיו שֶׁל הָעֶסְקָן אֵינָם כְּתַמוֹל שְׁלִשׁוּם, אִךְ הִלָּה הַתְּחַמֵּק וְלֹא הִסְבִיר מָה מִטְרִיד אוֹתוֹ.

בְּשֶׁלֶב מְסִים כְּאֲשֶׁר הֵם שֶׁהוּ בַחֲצַר בֵּית הַחֹלִים, הִצְלִיחַ הָרַב לְשַׁכְנַע אֶת הָעֶסְקָן לְפִתּוֹחַ אֶת פִּיו, בְּכַחֲינַת "דְּאָגָה בְּלֵב אִישׁ יִשְׁיַחְנֶה", וְאִזּוֹ הַחֵל הִלָּה לְסַפֵּר אֶת מָה שֶׁקָּרָה:

בְּזִמָּן בּוֹ הֵינּוּ בְּמִטּוֹס, קִבְּלָה רְעִיתִי שִׁיחַת טְלָפוֹן מִבְּרוֹקְלִין שֶׁבְּנְיוּ-יֹרְק וְנֶאֱמַר לָהּ שֶׁכַּעַת נִמְצְאָה הַכַּלְיָה הַמְּבֻקָּשֶׁת... מֵאוֹתוֹ רִגְעַ הַחֲלָה רְעִיתִי בְּמִסַּע אֲרוֹךְ שֶׁל טְלָפוֹנִים, הִיא עֲרָכָה חֲצִי מִהָעוֹלָם בְּנִסְיוֹן לְאַתֵּר אוֹתָנוּ, אוֹלַם כְּאִמּוֹר הֵינּוּ אִזּוֹ עַל הַמִּטּוֹס... לְאַחַר מִכֵּן הִגַּעְנוּ לְקְלִיפּוֹרְנִיָּה וְשֶׁם נִדְּמָנוּ כְּשֶׁאֵינָנו חוֹלְמִים כְּמָה רוֹדְפִים אַחֲרֵינוּ, בְּשֶׁלֶב

מִסִּים הָעֶסְקָנִים בְּקַלִּיפּוֹרְנִיָּה, שְׂרַעֲיִתִי פָּנְתָה אֲלֵיהֶם, הִצְלִיחוּ לְעַרְבֵי אֶת הַמְשַׁטָּרָה הַמְקוֹמִית, וְזוֹ נְאוֹתָה לְעֹזֵר לְאַתֵּר אוֹתָנוּ, אוֹלָם עַד שֶׁהַמּוֹדִיעִין אֶתֵּר אוֹתָנוּ, וְעַד שֶׁהַשׁוֹטְרִים הִגִּיעוּ אֵלֵינוּ, חֲלַף זְמַן רַב וַיָּקֶר מְאֹד, צַר לִי לְבָשׂוֹר, כְּבוֹד הָרַב, בֵּית הַחוֹלִים הָעֵבִיר אֶת הַכְּלִיָּה לְאָדָם אַחֵר... פָּרַץ הָעֶסְקָן הַחֲשׂוֹב בְּבִכִּי.

הָעֶסְקָן בְּקִשִּׁי הִצְלִיחַ לְהַמְשִׁיךְ לְדַבֵּר, הוּא הִתִּיפַח בְּבִכִּי, עַל הַהִזְדַּמְנוֹת שֶׁהִחְמָצָה, בְּדִיוֹק בְּזָכוֹת הַטִּיסָה לְקַלִּיפּוֹרְנִיָּה, אוֹלָם אִזּוֹ הִפְתִּיעַ אוֹתוֹ הָרַב רְאוּבֵן קַרְלִנְשְׁטַיִן זצ"ל כִּשֶׁהוּא אָמַר לוֹ:

יְדִידֵי הַיָּקָר, מָה אַתָּה מְצַטְעֵר כָּל כֶּף? הֲבֵי נֹצֵא בְּרִקּוֹד הַוּדָאָה לְקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, תּוֹדָה לְבוֹרָא עוֹלָם עַל חֲסִדּוֹ הַגָּדוֹל! תּוֹדָה לְהַשֵּׁם עַל הַנְּסִיּוֹן הַזֶּה! מְכַל הַלֵּב אֲנִי מוֹדָה לְבוֹרָא עוֹלָם עַל הַרְעָה, כִּי אֲנִי כְּטוֹחַ שָׁגַם זֹו לְטוֹכָה, וְכִי "בְּמִקְרָה" בְּדִיוֹק בְּזְמַן שֶׁהִיִּינוּ עַל הַמְטוֹס הַגִּיעַ הַטְּלָפוֹן מִנִּיּוֹ יוֹרֵק? הֲרִי בּוֹדָאֵי שְׂזוֹ הַשְּׂגָחָה מְפִלְאָה וּכְרוּר לִי שְׂזָה רַק לְטוֹכָה!

וּמִיד תִּפְסֵי הָרַב אֶת אוֹתוֹ עֶסְקָן וְהַחֲלֵל לְרַקֵּד אֶתוֹ מִתּוֹךְ הַוּדָיָה לְהַשֵּׁם, וְלֹא נָחָה דַּעַתּוֹ עַד שֶׁהִתְקַשֵּׁר לְרַבְנִית שְׁבָאֲרִץ, וְקָבַע אֶת אוֹתוֹ יוֹם לְיוֹם שֶׁמָּחָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם.

שְׁלוֹשָׁה חֲדָשִׁים חֲלָפוּ, עַד שֶׁבְּחֲסִדֵי שָׁמַיִם נִמְצְאָה הַכְּלִיָּה הַמְתְּאִימָה בְּסֵן פֶּרְנִסִּיקוֹ, וְהַשְׁתַּלָּה בְּגוֹפּוֹ שֶׁל הָרַב, אֲשֶׁר זָכָה בְּחַיִּים חֲדָשִׁים לְמִשְׁךָ יוֹתֵר מִשְׁלֹשִׁים שָׁנָה. וְהִנֵּה

בתקופת ההמתנה להשתלה התברר, כי הכליות שנתרמו בשעתו בניו-יורק היו מזהמות, ושני המשתלים שקבלו את הכליות הללו לא שרדו את ההשתלה, וכך התברר שחיי הרב נצלו בזכות אותה טיסה ממות בטוח!!!

הרב ראובן קרלנשטיין זצ"ל היה רגיל לומר בבדיחותא: "אולי המחשב גרס שהכליה ההיא מתאימה לי, אבל בורא עולם סבר אחרת! הוא סבב את כל הנדודים לסן פרנסיסקו כדי למנוע ממני להכניס לגופי כליה שאינה מיעדת לי, איזה חסד נפלא!".

הספור הזה צריך לעמד לנו תמיד מול העינים, ואף שלא תמיד זוכים לראות את הסוף הנפלא של הספור, לא תמיד זוכים לגלות את הטוב המשלם שהסתר בתוך הקשיים, אבל בנדאי שזו האמת, ואנחנו מאמינים בני מאמינים שהכל אף ורק לטובה, ולכן נשתדל כמה שיותר להודות לבורא עולם על כל מה שעושה אתנו.

עֵצַת מָרֵן הַ"חִזוֹן אִישׁ"

לאחר שקבלנו "שיחת מוסר" נוקבת ומחזקת מאלון פז הי"ו, ואף הזדעזענו והתחזקנו מספורו של רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל. נוכל להפתח יותר לעכל ואף לישם את

עצתו המיוחדת של מֶרֶן ה"חזון איש" זצ"ל אותה אביא בפניכם כעת.

ידוע שפֶּרֶשֶׁת רֵאָה פותחת במלים "רֵאָה אֲנִי נָתַן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה", התורה פְּתַחַה בְּלִשׁוֹן יְחִיד "רֵאָה" וְסִימָה בְּלִשׁוֹן רַבִּים "לְפָנֶיכֶם", דָּבָר זֶה רוֹמֵז לָנוּ שֶׁהַכֹּל תְּלוּי ב"רֵאָה" – בְּרֵאָיָה שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. שְׁנַיִם יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת אוֹתָהּ מִנְּה בְּדִיּוֹק, אֲךָ אֶחָד יֵרֵאָה אוֹתָהּ כִּי"מִנְּה יָפָה", וְהוּא שְׂמַח בְּחֻלְקוֹ וְזוֹכָה ל"בְּרָכָה", וְאֵלּוּ חִבְרוּ רוֹאֵה אֶת הַדְּבָרִים בְּצוּרָה שְׁלִילִית, וְכֵן זֶה נִהְיָה אֲצִלּוֹ כְּקְלָלָה, הַשֵּׁם יִרְחַמֵּנוּ.

וְכַפִּי שֶׁהֵבִיא מֶרֶן ה"חזון איש" זצ"ל שֶׁכֹּל אָדָם יְכוּל לְהַחְלִיט הָאֵם לְקַחַת אֶת מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּשִׂמְחָה, וְכֵן הוּא אוֹמֵר ("מַעֲשֵׂה אִישׁ פִּי"א): "הַכֹּל עוֹבְרִים אֶת מִסַּע הַחַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה, יֵשׁ הַמְּקַבְּלִים אֶת כָּל אֲשֶׁר יֵאָרַע לָהֶם מִתּוֹךְ שִׂמְחָה, וְיֵשׁ הַמְּקַבְּלִים אוֹתָם בְּעֵצָב וּבְכִי, וְהֵנָּה הַנִּגְזֵר עַל הָאָדָם בֵּין כֵּן וּבֵין כֵּן לֹא יִשְׁתַּנֶּה, אִם כֵּן מוֹטֵב שִׂיחְלִיט בְּנַפְשׁוֹ לְקַבֵּל הַכֹּל בְּשִׂמְחָה וְיִחְיָה בְּטוֹב וּבְנַעֲמִים".

וּפְשׁוּט שְׁמִי שֶׁמְקַפֵּיד לְהוֹדוֹת לָהּ עַל כָּל דְּבָר, הוּא זוֹכָה לְקַבֵּל אֶת כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו מִתּוֹךְ שִׂמְחָה. וְכֵן הִיָּה נוֹהֵג בְּעַל ה"יסוד וְשֶׁרֶשׁ הָעֲבוּדָה" זצ"ל, שֶׁהִיָּה רְגִיל לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם עַל כָּל דְּבָר קָטָן שֶׁנַּעֲשָׂה אִתּוֹ, וְלִמְשָׁל אִם נִפְּל בְּבִיתוֹ כְּלִי מְזַכּוּכִית וְהַכְּלִי לֹא נִשְׁבֵּר, הוּא הוֹדָה עַל זֶה לְהַשֵּׁם (מִיבָא בְּצוּאָתוֹ אִתּוֹ כ"ו-ל"ב), וְהַעִיד ה"חֲזוֹנָה מְלַבְּלִין" זצ"ל שֶׁגָּלוּ לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁחֲשׁוּבָה מְאֹד הַנְּהַגְתּוֹ הַתְּמִימָה שֶׁל ה"יסוד וְשֶׁרֶשׁ

הַעֲבוּדָה", אֲשֶׁר הִיא נוֹכַעַת מְאֹמְנָה חֲזָקָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית
 ("שׁוֹמֵר אֱמוּנִים" מ' הַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית פֶּכ"ג).

וְכֵן מְסַפֵּר עַל מָרְן הַ"חֶפֶץ חַיִּים" זצ"ל, שֶׁהוּא הָיָה רָגִיל
 עַל מִשְׁכָּבו בְּלֵילוֹת לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם עַל הַטּוֹבוֹת שֶׁגָּמַל אֹתוֹ
 וְהָיָה הוֹלֵךְ וּמוֹנֶה אֶת כָּל פְּרֻטֵי חֶסְדָּיו שֶׁהֵטִיב עִמּוֹ בְּמִשְׁךְ
 כָּל יְמֵי חַיָּיו שֶׁעָזַר לוֹ בִּיתְמוּתוֹ, שֶׁסִּיעַ בְּיָדוֹ לְלַמֵּד תּוֹרָה
 וּלְחַבֵּר סְפָרִים, שֶׁנָּתַן לוֹ חֲתָנִים טוֹבִים וְכוּ' (מוֹכָא בְּסֵפֶר "הַמְּאוֹרוֹת
 הַגְּדוֹלִים" ש"ח).

וְהַדְּבָר בְּדוּק וּמְנִסָּה שְׂמִי שֶׁמִּתְרַגֵּל לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יְתַבְרֵךְ
 עַל כָּל דְּבַר זוֹכָה לְשִׂמְחָה יוֹתֵר בְּחַיָּיו, וּבְפֶרֶט כְּשִׁמּוּדָה בְּשִׁפְהָ
 הָאִישִׁית שָׁלוֹ. שֶׁכֵּן פְּשוּט וּבְרוּר שֶׁלְדַבּוֹר יֵשׁ כַּח חֲזָק לְחֲזוּק
 הָאֱמוּנָה, וְאֵף רְמָזוֹ זֹאת בְּפֶסוּק "הָאֱמֻנָתִי כִּי אֲדַבֵּר",
 הַתְּחִלָּתִי בְּאֱמוּנָה בְּזָכוֹת שֶׁדִּבַּרְתִּי דְבוּרֵי אֱמוּנָה. וּבְדִיּוּק
 מִשׁוּם כֵּן אָמְרוּ חַז"ל שֶׁאֶפִּילוּ כְּלָנוּ חֲכָמִים נְבוֹנִים יוֹדְעִים
 אֶת הַתּוֹרָה, מְצִנָּה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בְּלֵיל הַסֵּדֶר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם,
 כִּי בְכַחַם שֶׁל דְבוּרֵי אֱמוּנָה "פְּשׁוּטִים" לְחֲזוּק אֶת הָאָדָם מְאֹד
 וְיָדוּעַ כְּמָה הַפְּלִיג מָרְן הַגַּרְי"ז מְבָרִיֶּסֶק זצ"ל בְּמַעֲלַת קְרִיאַת
 וְשִׁנוּן פְּסוּקִים מֵהַתְנַ"ךְ הַמְּדַבְּרִים אֱמוּנָה, וּמֵאוֹתוֹ הַטַּעַם אֵף
 כִּתְבוּ אֶת נֶסֶח שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר הַ"אֲנִי מְאֲמִין".

וְאִם קְרִיאַת פְּסוּקֵי אֱמוּנָה בְּכַחַה לְחֲזַקְנוּ בְּאֱמוּנָה, עַל אַחַת
 כְּמָה וְכְמָה דְבוּרֵי תוֹדָה שְׂאוּמְרִים לְקַב"ה בְּשִׁפְהָ שְׁלָנוּ, וְכַפִּי
 שְׂאוּמֵר רַבִּי יְהוֹנָתָן אִיבְּשִׁיץ זצ"ל מְעַנֵּן הַתְּפִלָּה (בְּסֵפֶר "יַעֲרוֹת
 דְּבַשׁ" דְּרוֹשׁ א'): "כָּלְלוּ שֶׁל דְּבַר, אֵין דְּבַר מֵה שֶׁרְצוֹנוֹ לַעֲשׂוֹת
 בּוֹ בְיוֹם, מֵה שְׁלֹא יִתְפַּלֵּל לָהּ לְהַצְלִיחוֹ וּלְהוֹלִיכּוֹ בְּדַרְךְ

הישר והנכון, ואין צריך לומר אם יש לו חס ושלום איזה צרה בתוך ביתו, שצריך להתפלל, וכן אם יש לו איזה שמחה, שיתפלל שלא יחטא בשמחה וכו', ועל כל ענין מה שעוסק, יתפלל בלשונו, ואף כי לשונו לשון לעג ואינו יכול להתפלל בלשון עברי פראוי, הוא חביב לפני הקב"ה כאילו הרבה להתפלל בלשון רחבה שפה ברורה ונעימה וצחה. ועל ידי תפלה זו, ישמע ה' לקולנו ותצא לנו תועלת, כי תפלה זו נדאי בכונה, ולא יהיה פיו ולשונו מדבר ולבו כל עמו, כמדבר בהרגל וכמצות אנשים מלמדה, כי אם מתפלל בכל יום דבר חדש מה שצריך לו באותו זמן ועת, וגם מסדר תפלתו בפיו אם כן לזה צריך כונה נדאי ואי אפשר להתפלל בלי כונה מיוחדת, ואם כן יוצא ידי תפלה גמורה, כי זהו העקר, התפלה הבאה ממעמקי הלב, דכתיב "ממעמקים קראתיך".

ומי שמתרגל להודות לה' על כל דבר, עם הזמן הוא יתרגל להודות גם לכל סובביו על כל דבר, מתוך "הפרת הטוב", ובזכות זה פתאום הוא "יפתח את העינים" וישים לב לדברים שלפני כן הם היו אצלו כמוכנים מאליהם. והנהגה זו של הודיה מביאה שלום ואחנה, עד שזוכה להיות בבחינת "אהוב למעלה ואהוב למטה".

מענין לציין מה שספרו לי על גברת אחת גויה שהיתה חולה במחלה קשה, היא כתבה ספר שלם על דברים שעזרו לה לצאת מהחלי, ושם היא צינה שבכל בקר היא היתה אומרת: "איזה עולם יפה", והמבט החיובי הזה כלפי

הָעוֹלָם, עַל אֵף הַכְּאִבִּים וְהַיִּסּוּרִים, הוֹעִיל לָהּ מְאֹד. כִּי כַּאֲשֶׁר מִחֲפָשִׁים לְרֵאוֹת טוֹב זוֹכִים לְשִׁמְחָה וְלִבְרִיאוֹת, וְכַאֲמֹר, בְּרוּר שֶׁבְכֻלֵּל זֶה הַהוֹדָיָה לַהֵשֶׁם, אֲשֶׁר זֶה מִמֶּשׁ בְּדוּק וּמְנֹסָה שְׁתַּחֲוֶה לְצֵאת מֵעֲצָבוֹת וְדִכְאוֹן וְלִהְיוֹת שְׂמִיחִים בְּזִכּוֹת שְׂמֵתֵרְגְּלִים לְהִרְבּוֹת בְּהוֹדָיָה לַהֵשֶׁם.

אֲגַב, בְּפָרֶק "שׁוֹמְרִים עַל קֶשֶׁר" הִבְאֵתִי בְּהִרְחָבָה עוֹבְדוֹת וְהִנְהִיגוֹת מְגֹדוּלֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל הָעֵדוֹת וְהַחֻגִּים, עַד כִּמָּה הֵם הַקְּפִידוֹ לְהוֹדוֹת לַקִּבְ"ה עַל כָּל דְּבָר, וְלִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ עַל כָּל צוּרָה וְלוֹ הַקָּטָן בְּיִתְרוֹ, וְהֵם הָעִידוּ עַל עֲצָמָם שֶׁהִדְבּוּרִים הִלְלוּ חֲזָקוֹ אוֹתָם מְאֹד בְּאִמּוּנָה וּבְטַחֲוֹן.

לְחַפֵּשׂ אֶת הָאוֹר שֶׁבְּתוֹךְ הַצָּרָה

מִסְפָּר בְּגִמְרָא שְׁקִיסָר רוּמִי בָּא אֶל הָעִיר בֵּיתֵר הַקְּדוּמָה וְהָרַג אֶת כָּל אַנְשֵׁי הָעִיר, אַנְשִׁים נָשִׁים וְטָף, וּמִתּוֹךְ רִשְׁעוֹתוֹ הוּא אָף לֹא אִפְשָׁר לְקַבֵּר אוֹתָם, אֲלֵא הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּגוֹפּוֹת בְּתוֹר גָּדֵר לְכָרֶם שְׁלוֹ, וְאַרְעֵ נֶס וְהַגּוֹפּוֹת לֹא נִרְקְבוּ וְלֹא הִסְרִיחוּ. כַּעֲבוּר כִּמָּה שָׁנִים הֵם נִתְּנוּ לְקַבּוּרָה, הִזְיָה זֶה בְּט"וֹ בְּאָב, וּמִתּוֹךְ הוֹדָיָה לַהֵשֶׁם עַל שֶׁלֹּא הִסְרִיחוּ הַמֵּתִים וְאָף נִתְּנוּ לְקַבּוּרָה תִּקְנּוּ חֲכָמִים שֶׁבְּעִיר יְבִנָּה אֶת בְּרִכַּת "הַטּוֹב

וְהַמְטִיב" הַמְסִימֵת אֶת בְּרַכַּת הַמְזוֹן, "הַטוֹב" – שֶׁלֹּא הַסְרִיחוּ, "וְהַמְטִיב" – שֶׁנִּתְּנוּ לְקַבֹּרָה (בְּרִכּוֹת מ"ח:).

הַסְפּוֹר הַזֶּה מְעוֹרֵר פְּלִיאָה עֲצוּמָה: וְכִי חָסַר עַל מָה לַהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם? וְכִי לֹא מֵצֵאוּ חַז"ל עַל מָה לְתַקֵּן אֶת בְּרַכַּת "הַטוֹב וְהַמְטִיב" אֲלֵא רַק עַל מִקְרָה כַּה מְצַעַר בּוֹ עִיר שְׁלֵמָה נִכְחָדָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל, וְרַק לְאַחַר כַּמָּה שָׁנִים הֵם זָכוּ לְבֹא לְקַבֵּר יִשְׂרָאֵל?

מִסְתַּבֵּר שֶׁהַתְּשׁוּבָה לְכַף טְמוּנָה בְּמִסֵּר מִיָּחָד אוֹתוֹ רָאוּ חַז"ל צוֹרֵף לְלַמֵּד אוֹתָנוּ. וְהַמְסֵר הוּא שֶׁגַם כְּאֲשֶׁר יִשְׁנֶה צָרָה גְדוֹלָה, גְּזֵרָה נוֹרְאָה כָּל כָּף, לְצַד הַצַּעַר וְהַכָּאֵב צְרִיכִים אָנוּ לְחַפֵּשׂ אֶת גְּלוּי הַשְּׁגָחַת הַשֵּׁם שֶׁבְּתוֹךְ הַצָּרָה.

זוֹ הַחֲכָמָה הַגְּדוֹלָה, לָשִׁים לֵב לְחִסְדֵי הַשֵּׁם שֶׁמְּשִׁיכִים לְלוֹת אוֹתָנוּ גַם בְּזִמְנֵים קָשִׁים, גַּם כְּאֲשֶׁר מֵדַת הַדִּין מְתוּחָה. כִּי מִי שֶׁמְּגַלֶּה אֶת חִסְדֵי הַשֵּׁם הוּא מְבִיֵן שֶׁגַם הַצָּרָה הִיא בְּעֵצָם טוֹבָה, כִּי מֵהַשֵּׁם מֵגִיעַ רַק טוֹב.

וְכְאֲשֶׁר מְגַלִּים וּמְדַגִּישִׁים אֶת הַטוֹב הַנִּסְתָּר בְּתוֹךְ הַצָּרָה, יְכוּלִים לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר בְּאַמוּנָה שֶׁבְּעֵצָם הַכֹּל נַעֲשֶׂה אֵךְ וְרַק בְּהַשְּׁגָחַתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְנוֹדָאֵי גַם מֵה שֶׁנִּסְתָּר מֵאַתְּנוּ הוּא בְּאֵמֶת טוֹב וְחֶסֶד.

הַיּוֹם רוֹאִים יוֹתֵר הַשְּׂגָחָה פְּרָטִית?

בְּתַקוּפָה הָאֲחֻרוֹנָה אֲנַחְנוּ עֵדִים לְכָל כֶּף הַרְבֵּה עֲבָדוֹת שֶׁל "הַשְּׂגָחָה פְּרָטִית" הַנִּכְרָת לְעֵין כָּל, וְשָׂאֵל אוֹתִי יְהוּדֵי יִקָּר: הֲאֵם אֲכֵן בְּדוֹר שְׁלֵנוּ זוֹכִים לְרֵאוֹת יוֹתֵר נְסִים וְנִפְלְאוֹת, אוֹ שְׂבָאָמֶת גַּם בְּדוֹרוֹת עֶבְרוֹת הָיוּ דְבָרִים שְׂכָאֵלָה, אֲלֵא שְׂבָדוֹרְנוּ יוֹתֵר שְׂמִים לֵב לְכֶךָ? אֲמַרְתִּי לוֹ שְׁלַעֲנִיּוֹת דַּעְתִּי אֲכֵן דוֹרְנוּ זוֹכֵה לְרֵאוֹת הַרְבֵּה יוֹתֵר "הַשְּׂגָחָה פְּרָטִית" בְּצוּרָה הַנִּכְרָת לְעֵין.

וּמִדּוּעַ אֲכֵן זְכִינוּ לְזֶה? מִסְתַּבֵּר שְׂזֵאת בְּזִכּוֹת הַהִנְהָגָה שֶׁל דוֹרְנוּ לְפָרְסָם כָּל יְשׁוּעָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרָטִית, אִם זֶה דְרָךְ עֲלוֹנִים הַמִּיֻּחָדִים לְעֵינֵי הַהוֹדָאָה לַה' אוֹ מְדוֹרִים שְׂכָאֵלָה בְּעֵתוֹנוֹת, וְכֵן בְּמְדוֹרֵי "מִכְתָּבִים לְמַעַרְכָת", אוֹ בְּעֵרִיכָת "סְעוּדוֹת הַוָּדֵיָה" וְאַרְגוֹן אֲמִירָת "נִשְׁמַת כָּל חַי" בְּמִנְיָן, כִּי בְּזִכּוֹת כָּל אֵלָה אוֹמֵר הַקֶּב"ה: בְּשַׁעָה שְׂאֲתֵם מְפָרְסְמִים אֶת הַיְשׁוּעוֹת, נַעֲשֶׂה מְזֵה חֲזוּק גָּדוֹל לְכָלֵל, וּמִשׁוֹם שְׂאֲתֵם מְפָרְסְמִים אֶת הַיְשׁוּעוֹת אַעֲשֶׂה לְכֶם יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת, עַל מְנַת שְׂבִזְכוֹתֵם יִתְחַזְּקוּ עוֹד יוֹתֵר כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאַמוּנָה וּבְטַחּוֹן.

וּבְאֲמַת לֹא דִי בְּהוֹדָאָה לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל חֲסָדָיו הַמְרַבִּים, אֲלֵא רָאוִי לְהַתְרַגֵּל לֹמֵר כָּל הַזְּמַן שְׂכָל מַה שְׁנַעֲשֶׂה אֲתָנוּ הוּא טוֹב מְאֹד, וְכִשְׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָנוּ מַה הַמַּצֵּב שְׁלֵנוּ, נֹאמֵר:

“הכל טוב...” וכפי שִׁבְסָפְרִים הַקְּדוּשִׁים מְבִיאִים רָמֵז בְּמָה שֶׁאָמַר יַעֲקֹב אָבִינוּ ע”ה לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: “וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ” (וישְׁלַח ל”ב י”ג), וּמִדּוּעַ כָּפַל וְאָמַר “הֵיטֵב אֵיטִיב”? לְלַמֶּדְךָ שֶׁכָּאֲשֶׁר שׂוֹאֲלִים אוֹתְךָ: “מָה נִשְׁמַע?” תֹּאמַר: “הַכֹּל טוֹב!”, וּמִי שֶׁאֹמֵר כֵּךְ יִזְכֶּה שֶׁאֲכַן הַכֹּל יִהְיֶה טוֹב... שֶׁנֶּאֱמַר “הֵיטֵב אֵיטִיב” – אוֹמֵר הַקֶּב”ה: אִם תֹּאמַר שֶׁהַמַּצֵּב הוּא “הֵיטֵב”, אֲזִי אֲנִי “אֵיטִיב” אֶת מַצֵּבְךָ.

רַבִּי שְׁלֵמָה לְוִינְשְׁטֵיין שְׁלִיט”א מְבִיא בְּזֶה רָמֵז מִתּוֹק מְדַבֵּשׁ: דָּוִד הַמֶּלֶךְ ע”ה אוֹמֵר (תְּהִלִּים פ”ה י”ד) “הִרְחִיב פִּיךָ וְאִמְלֵאֲהוּ”, תִּרְחִיב אֶת הַפֶּה בְּחֵינֶיךָ – תִּשְׁמַח עַל כָּל הַחֲסִדִים שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל תִּתְהַלֵּךְ עֲצוּב בְּעוֹלָמוֹ שֶׁל הַקֶּב”ה, וּבִזְכוּת זֶה תִּזְכֶּה שֶׁהַקֶּב”ה יִמְלֵא אֶת פִּיךָ בְּשִׂפְעָה...

וּכְפִי שֶׁהָיָה רָגִיל לֹאמֵר הַגְּהֵ”צ רַבִּי זְלַמֵּן בְּרִיזֵל זצ”ל: תִּרְאֶה אֶת כּוֹס הַקֶּפֶה, אֲשֶׁר יְכוֹל לִהְיוֹת שָׁחוּר אוֹ לָבֵן, וּבּוֹ מְשֻׁלְבִים סֶכֶר מִתּוֹק עִם קֶפֶה מֵר, וּכְשֶׁאֲתָה מֵרִים אֶת הַכּוֹס אֲתָה מְבָרֵךְ “שֶׁהַכֹּל נִהְיֶה בְּדַבְּרוֹ”, וּמְכַרִּיז: בְּכֹל מַצֵּב שֶׁהוּא: בֵּין שָׁחוּר אוֹ לָבֵן, מִתּוֹק אוֹ מֵר, בְּכֹל מְקָרָה הַכֹּל נִהְיֶה רַק עַל יְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְאִם הַכֹּל מִהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֲזִי בְּרוּר שֶׁהַכֹּל אֵךְ וְרַק טוֹב, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הוּא טוֹב וּמְטִיב לְכֹל.

סְפוּרוֹ שֶׁל פְּלִיט סוּרִי

וּבְעֵינַי הָאֵמוּנָה שֶׁבְּעֵצָם הַכֹּל לְטוֹבָה אֲסַפֵּר כְּמָה סְפוּרִים.

פְּלִיט סוּרִי עָלָה עַל אָנִית מִשָּׂא שְׁעִזְבָה אֶת סוּרִיָּה לְכוּוֹן אִירוּפָּה, בְּאֲמִצֵּעַ הַדְרֹךְ צִוֵּת הָאָנִיָּה תִּפְסוּ אוֹתוֹ וְזָרְקוּ אוֹתוֹ אֶל הַמַּיִם, הַפְּלִיט לֹא הִתִּיאֵשׁ וְהִצְלִיחַ לְשָׁחוֹת אֶל אֵי קָטָן, כְּשֶׁעָמַד עַל הַקֶּרְקַע בְּאֵי מִצָּא אֶת עֲצָמוֹ בְּמִקוֹם מְזוּנָח, הוּא לֹא יָדַע אֵיךְ יֵצֵא מֵהָאֵי הַזֶּה וְלִהְיֶיךָ יָלֵךְ, וּמָה יֵאָכֵל וְיִשְׁתֶּה.

לְפֶתַע אִירוֹ עֵינָיו, הוּא מִצָּא סְמוּךְ לְחוּף בְּקִתָּת עֵץ קִטְנָה, הוּא שָׁמַח שֶׁלְּפָחוֹת תִּהְיֶה לוֹ פְּנֵה רְגוּעָה בְּתוֹךְ הָאֵי, שְׁמַחְתוֹ גְּדֹלָה כְּשֶׁמִּצָּא בְּסְמוּךְ גִּזְרֵי עֲצִים, הוּא הִדְלִיק אֶת הָעֲצִים בְּעִזְרַת הַמְּצִיט שֶׁהִיָּתָה בְּאֲמַתְחָתוֹ וְשָׁמַח לְהִתְחַמֵּם לִיד הַמְּדוּרָה הַקִּטְנָה.

אֶךְ לְפֶתַע, אָבוּי! הָאֵשׁ הִתְפַּשְׁטָה עַל יְדֵי הַרוּחַ וְשָׂרְפָה אֶת הַבְּקִתָּה, וְכֵךְ הִתְפָּרְצָה לָהּ מְדוּרָה גְּדוּלָּה וְשׁוֹב מִצָּא אֶת עֲצָמוֹ הַפְּלִיט לֹא קוֹרֵת גַּג, וְצִעֲקָה הִתְפָּרְצָה מִלְּבוֹ: "אֱלֹקִים לְמָה עָשִׂיתָ לִּי אֶת זֶה???" רְבַע שָׁעָה אַחֵר כֵּךְ עֲצָרָה לִידוֹ אָנִיָּה וְהִצְוֹת הַזְּמִין אוֹתוֹ לְהִצְטָרֵף אֵלֵיהֶם כְּשֶׁהֵם מִתְחַיְבִים לְדַאֵג לוֹ לְמִקוֹם מְסוּדָר, הוּא עָלָה עַל הָאָנִיָּה וְכֹאֲשֶׁר הִתְאוּשֵׁשׁ שָׁאֵל אֶת הַצִּוֵּת: אֵיךְ יִדְעֶתֶם שְׂאֵנִי נִמְצָא בְּאֵי? אֵיךְ יִדְעֶתֶם שְׂאֵנִי זָקוּק לְעִזְרָה? עָנּוּ לוֹ אֲנָשֵׁי הַצִּוֵּת בְּקוֹל מְפֹתָע: מָה

הפרוש, הלא סמנת לנו על ידי המדורה הגדולה
שהדלקת? !!!

התברר שדוקא השרפה של הצריף שכל כך צערה אותו
היא זו שהביאה את הצלתו... כי דוקא כשאתה רואה חשך
גדול, ולכאורה שום דבר לא מסתדר, תדע שהגאלה שלך
בדרך, כי כשאין יותר לאן לרדת מתחילים לעלות!

וכך צריכים להסתכל על כל המאורעות שעוברות עלינו,
אם רואים שיש נפילות, יש קשיים גדולים, סימן שהישועה
עומדת להגיע, כי מהחשך הגדול יגיע אור גדול, לפעמים זה
יבוא תוך שעה, לפעמים זה יקח יום, לפעמים זה יקח יותר
זמן, אבל בסוף יתברר שכל מה שעבר עלינו הכל לטובתנו.

וכמו שספרנו פעם באחד שדפק על הדלת של שכנו, הוא
רואה דרך החור הקטן [הקוקר] שיש אור בביתו של השכן,
והנה רגע אחרי שהתחיל לדפק על הדלת הוא רואה פתאום
שהחור מחשיף, והוא חושב לעצמו: השכן הזה לא אכפת
לו מהדפיקות שלי, הוא מכבה את האור והולך לישון, אף
רגע אחר כך הדלת נפתחת ואור גדול מתגלה לעיניו, השכן
פותח את הדלת ומקבל אותו בחם והארת פנים. מה התברר?
שכאשר השכן שמע את הדפיקות הוא רץ מיד להציץ ולבדוק
מי דופק, ואכן בשעה שהציץ מן החור ראה זה שבחויץ -
שבקוקר יש חשך כי השכן שהתקרב לדלת הסתיר את האור
עם גופו, אף כעת מתברר שהחשך הזה הוא עצמו ההקדמה
לאור הגדול שמיד מיד מגיע... (על פי "באר הפרשה").

שְׁנֵי הָעוֹבְדִים בְּסֵלִילַת כְּבִישִׁים

אֲכֵן כְּשִׁיבּוֹא הַמָּשִׁיחַ נִזְכָּה לְרֵאוֹת אִיךָ כֹּל מֵה שֶׁעָבַר עָלֵינוּ
הִיָּה בְּעֵצָם הַשְּׁגָחָה פְּרִטִית וְהַכֵּל הִיָּה רַק לְטוֹבֵתְנוּ, אוֹלָם גַּם
כִּעֵת יְכוּלִים אָנוּ לְהִתְאַמֵּץ לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל הַמְּאַרְעוֹת
שֶׁעוֹבְרִים עָלֵינוּ בְּמַבְט שֶׁל אֱמוּנָה, וְלַחֲפֹשׁ הֵיכֵן מִסְתַּתֵּר
הַטוֹב בְּכָל דְּבַר וְדְבַר שֶׁקוֹרָה אֲתָנוּ.

וּכְפִי שֶׁמְסַפֵּר עַל הַ"בְּעַל שֵׁם טוֹב" זצ"ל שֶׁשָּׁאֵלוּ אוֹתוֹ
פַּעַם אִיךָ יִתְכַּן שֶׁבְּמִקּוֹם אֶחָד אוֹמְרִים חֲז"ל שֶׁאָדָם גָּדוֹן
בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְמִקּוֹם אֲחֵר נֹאמֵר שֶׁאָדָם גָּדוֹן בְּכָל יוֹם? אָמַר
לָהֶם הַבְּעַל שֵׁם טוֹב זצ"ל: תִּקְרְאוּ לְשׂוֹאֵב הַמַּיִם וְאֲחֵר כִּף
תִּקְבְּלוּ תְּשׁוּבָה.

קְרָאוּ לְשׂוֹאֵב הַמַּיִם וְהַ"בְּעַל שֵׁם טוֹב" שָׁאֵל אוֹתוֹ: אִיךָ
הַחַיִּים? עֲנָה הַשׂוֹאֵב: מִמֶּשׁ קֶשֶׁה, אֲנִי כָּבֵד מְבַגֵּר וְקֶשֶׁה לִי
לְשׂוֹאֵב וְלִסְחָב כָּל כִּף הַרְבֵּה מַיִם, וְלִלְכֹת כָּל כִּף הַרְבֵּה בְּרִגְלִי,
וְגַם אַחֲרַי כָּל זֶה בְּקֶשֶׁי יֵשׁ לִי כֶסֶף לְקִנּוֹת מְעֻט אֲכַל, הַמְּצָב
מִמֶּשׁ קֶשֶׁה, בְּרַף אוֹתוֹ הָרַב שִׁיזְכָּה לְבִרְכָה וְהַצְּלָחָה וּשְׁלָחוּ
לְבֵיתוֹ, לְמַחְרָת קָרָא הָרַב אֶל הַשׂוֹאֵב שׁוֹב וְשָׁאֵל אוֹתוֹ עַל
מְצָבוֹ, עֲנָה הַשׂוֹאֵב: בְּרוּף הַשֵּׁם, תוֹדָה לְקַל, יֵשׁ מִשְׁפָּחָה, יֵשׁ
קוֹרַת גַּג, יֵשׁ אֲכָל, נְכוּן שֶׁהַעֲבוּדָה קִצְתָּ קֶשֶׁה, אֲכָל בְּסֵף הַכֵּל
יֵשׁ לִי אֵת מֵה שֶׁאֲנִי צְרִיךְ, כָּל הַשְּׂאָר זֶה כְּפִרְת עֲוֹנוֹת

לְטוֹבְתִי, בְּכַדִּי שְׁאֲגִיעַ לְעוֹלָם הַבָּא נָקִי מֵעוֹן וּמִיַּד אֶכְנֶס לְגֵן עֵדֶן. פְּנֵה הָרֹב אֶל תְּלַמִּידָיו וְאָמַר לָהֶם: רְאִיתֶם אֶת הַשּׁוֹאֵב הַזֶּה. הוּא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה נִגְזָר עָלָיו שְׁיַעֲבֹד קֶשֶׁה וַיִּתְּפָרֵס בְּדַחֲקוֹ, אָבֵל אֶתְמוֹל נִגְזָר עָלָיו בְּדִין הַיּוֹמִי שֶׁהוּא יִרְגִישׁ צַעַר וְסָבֵל בְּמִצְבוֹ, הַיּוֹם לְעִמַּת זֹאת דָּנוּ אוֹתוֹ שׁוֹב וְגִזְרוּ עָלָיו שֶׁהַיּוֹם הוּא יִשְׁמַח בְּחֻלְקוֹ וַיִּשְׁמַח עַל כַּפְּרַת הָעוֹנוֹת שֶׁלָּהּ הוּא זוֹכֵה.

וְדָבָר זֶה בְּדִנּוֹ לְשָׁנוֹת אוֹתוֹ, כִּי אָמְרוּ צַדִּיקִים שְׁמִי שֶׁשְׁמַח בְּחֻלְקוֹ וּמוֹדָה לַה' יִתְבָּרַךְ הוּא זוֹכֵה בְּאִמַּת לְחַיִּים טוֹבִים גַּם בְּעוֹלָם הַזֶּה וְגַם בְּעוֹלָם הַבָּא. כִּי הַכֹּל תְּלוּי בַּמִּבְטָא, וְעַל יְדֵי הַתְּחִזְקוֹת בְּאִמוּנָה וְהוֹדָיָה לַהֵשֶׁם, אֶפְשָׁר לְשָׁנוֹת אֶת הַמִּבְטָא וְלִזְכוּת לְשִׁמּוֹחַ בְּחֻלְקָנוּ וְ"לְהַנּוֹת מֵהַחַיִּים".

וּמִלְבַּד זֹאת, מִי שֶׁמְתַרְגֵּל לְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ, זוֹכֵה הוּא שְׁיִשְׁפִיעַ עָלָיו הַשֵּׁם עוֹד שְׁפַע, הַשֵּׁם אוֹמֵר לוֹ: אַתָּה מוֹדָה לִי עַל מַה שְׁיִשַׁח לְךָ? אֲנִי אֶתֵּן לְךָ עוֹד הַרְבֵּה סְבוֹת טוֹבוֹת לְהוֹדוֹת...

וּנְסִיִּים בְּסִפּוּר נוֹסֵף: לְאַחַר הַשּׁוֹאָה פָּגַשׁ רַבֵּי אֶלְיָהוּ לּוֹפְיָאן זצ"ל שְׁנַיִם מַחְבְּרָיו, שְׁנֵיהֶם עֲבְרוּ אֶת מְאָרְעוֹת הַשּׁוֹאָה, הָאֶחָד הִתְחַזַּק וְעָבַד אֶת הַשֵּׁם גַּם בְּתוֹךְ כָּל הַהִסְתָּרוֹת, וְזֹאת מִתּוֹךְ אִמוּנָה שֶׁהַכֹּל נַעֲשֶׂה בְּהַשְׁגָּחָה וְלְטוֹבָתוֹ, וְהַשְּׁנַיִ רַח"ל עָזַב אֶת הַדַּת, וְהֵנִיחַ פָּגַשׁ אוֹתָם הָרֹב כְּשֶׁשְׁנֵיהֶם עוֹבְדִים בְּסִלִּילַת כְּבִישִׁים, הוּא שָׁאַל אֶת הָרֹאשׁוֹן: אִיךָ הָעֲבוּדָה? וְהוּא עָנָה: בְּרוּךְ הַשֵּׁם, עֲכָשׁוּ יֵשׁ לִי אֶכֶּל

בְּשִׁפְעַ, וְעוֹד אֲנִי זוֹכָה לַעֲשׂוֹת כָּל כֶּף הַרְבֵּה חֲסָדִים בְּמָה שְׁאֲנִי עוֹזֵר לְאֲנָשִׁים שֶׁיְהִיָּה לָהֶם נֹחַ לְלַכֵּת בַּדְרֹךְ, וְאֵלּוּ הַשְּׁנֵי כְּשֶׁנִּשְׁאֵל עָנָה: תִּרְאֶה כִּמָּה אֲנִי סוֹבֵל, הַעֲבוּדָה קָשָׁה, וְגַם לֹא מְקַבְּלִים מִשְׁפָּרֵת גְּדוּלָּה. אָמַר רַבִּי יְחִזְקִיאֵל לְתַלְמִידָיו: תִּרְאוּ כִּמָּה הַכֹּל תְּלוּי בַּמַּבְטָ שֶׁל הָאָדָם, הָאֶחָד רוֹאֶה אֶת הַעֲבוּדָה שְׁלוֹ כְּמַצּוֹת חֲסֵד וְשִׂמְחַת בְּחֵלְקוֹ, וְכֶף הוּא זוֹכָה גַם לְעוֹלָם הַזֶּה וְגַם לְעוֹלָם הַבָּא, וְאֵלּוּ חִבְרוּ מִפְּסִיד...

הָאָסִיר שֶׁהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתְרוּפָה מִיְחָדָת

נִחְזֵר לְעַנִּין הַהוֹדִיָּה לְהֵשֵׁם בְּכָל מַצָּב, אֲשֶׁר הִיא מְסַגֶּלֶת לִישׁוּעָה וְהַצְּלָחָה.

קִרְאתִי דְבָרִים מְחֻזָּקִים בְּסִפְרֵי חֲדָשׁ שֶׁיִּצְאָ מִתּוֹרַת זְקֵן הַמְּשֻׁגָּחִים הַגֵּה"צ רַבִּי דָב יִפֶּה זצ"ל בְּשֵׁם "עֲבוּדַת הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים", מְסַפֵּר שֶׁהַמְּשֻׁגָּח זצ"ל הִיָּה אוֹמֵר שֶׁבְּכָל מַצָּב אֲפֹשֶׁר לְרְאוֹת אֶת חֲסֵד ה' וְלַהֲוֹדוֹת לַה' עַל חֲסָדָיו, וְלְדַגְמָא, בְּחֹר שְׁעֵדִין לֹא מַצָּא אֶת הַזּוּוּג יְכוּל לְשַׂמּוֹחַ בְּכֶף שְׁזוּכָה כְּעַת לְקַרְבַּת ה' מִתּוֹךְ הַקָּשִׁי שְׁלוֹ, וְכֵן לַעֲת עֲתָה אֵין לוֹ "עַל אִישָׁה" וְיִכוּל לְלַמֵּד יוֹתֵר טוֹב.

והמשגיח היה מביא אודות אחד הצדיקים שהיה עני מרוד והיה מברך בשמחה: "שעשה לי כל צרכי", והסביר את עצמו: ה' יודע שלצורך תקון נפשי אני צריך את העניות, ואת זה הוא נתן לי בשפע...

ומספר נכדו שליט"א שלפני כשלוש שנים המשגיח זצ"ל התאשפז למשך זמן ממשך במרכז הרפואי "מעייני הישועה", והיה קשה לו הנתוק מהישיבה ומסדריו הקבועים, עד שהוא הרגיש כאלו הוא בבית האסורים, ואז הוא ספר לנכדו על אחד החכמים שעקב עלילה שהעלילו עליו הושיבו אותו בבית האסורים כשידיו כבולות, והגישו לו אכל רק פעם אחת ביום. והנה כשנכנסו לבקר אותו לאחר זמן, מצאוהו בפנים זוהרות, וכששאלו אותו מה נותן לו את הכח לשמר על רוח איתנה בחשכת בית האסורים, הוא השיב שהוא שותה תרופה מיחדת אשר הכין לעצמו מחמשה מרכיבים, ואלו הם: [1] אמונה שזה מגיע לי – כי אם לא היה מגיע לי ענש שכזה אף אחד לא היה יכול לכלוא אותי. [2] אמונה שזה לטובתי, ויחסך לי יסורים בעולם האמת. [3] שמחה על שלפחות לא נהיה יותר גרוע – שכן היו יכולים לגזר עלי גם מלקות או שהיו נותנים לי אכל רק אחת לשלושה ימים. [4] תקנה – שהקב"ה יתן בלב השופטים להוציא כאור את משפטי ולבטל את הענש. [5] עשיתי חשבון: מה כבר ארויח מזה שאתמלא בצער ודכדוך? כי אלו "יועילו" לקצר חלילה את ימי, אף הם לא יביאו שום תועלת אחרת...

זו חֲכָמָה אֲמִתִּית, לְחַפֵּשׂ בְּכָל מַצָּב עִם מָה אֲנִי יָכוֹל לְשַׂמַּח, וְעַל מָה אֲנִי יָכוֹל לְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ.

תּוֹדָה עַל הַבֵּית וְהָרֶכֶב

וְכֵן הָיָה רָגִיל מו"ר הַגֵּה"צ רַבֵּי נָסִים מוֹיָאֵל זצ"ל לְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה, וְלִפְנֵי כָּל תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה מִהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ הוּא פֶּתַח בְּהוֹדִיָּה לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, כְּשֶׁהוּא מְפָרֵט אֶת חֲסְדֵי הַשֵּׁם הַמְרַבִּים אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ עִמּוֹ מֵאִזּוֹ וּמֵעוֹלָם, וְהָרַב זצ"ל הָיָה רָגִיל לְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם כָּל הַזְּמַן גַּם עַל דְּבָרִים שְׁנֵאֵרַיִם כְּמוֹבְנִים מֵאֲלֵיהֶם, וְלִדְגֵּמָא הָרַב הָיָה אוֹמֵר: "תּוֹדָה לְךָ הַשֵּׁם שְׁנוֹלְדִיתִי בְּרִיא וְלֹא נִפְּלָה..."

הָרַב זצ"ל אָף הָיָה מְחַנֵּף אֶת יְלָדָיו לְהוֹדוֹת בְּכָל עֵת, וּבְשָׁעָה שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבִים בְּנֵי בֵּיתוֹ לְאַרוּחָה הוּא הָיָה מְפָסִיק אֶת כָּלֶם בְּאִמְצַע הָאֲכִילָה וְאוֹמֵר: "תּוֹדוּ לַהֵשֶׁם עַל כָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ לָנוּ כָּאֵן, שׁוֹם דְּבָר לֹא מוֹבֵן מֵאֲלֵינוּ", וּבְסִיוֵם הָאַרוּחָה הָיָה מְתַעַבֵּב הָרַב עוֹד דְּקוֹת אַרְכוֹת בְּהוֹדִיָּה מְפָרֵט לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ עַל חֲסְדָיו הַמְרַבִּים שֶׁבְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה.

וּכְפִי שֶׁכְּתַב הָרַב זצ"ל בְּתַחֲלַת סְפָרוֹ "מִנְחַת עֲנִי" מֵאֲמָר בְּשֵׁם "עֲצוֹת", וּמִפְּנֵי חֶבֶת הַדְּבָרִים, נִבְיָא אֶת לְשׁוֹנוֹ בְּעֲנֵן הַזֶּה: "וּבְהִיּוֹת הָאָדָם עַל שְׁלַחְנוֹ הַטְּהוֹר, הָעֲרוּךְ מִכָּל טוֹבוֹ

יתברך. לְבַד מְדַבְּרֵי תוֹרָה שִׁיגִיד עַל הַשְּׁלֶחֶן, יַחֲזִק גַּם אֶת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו בְּאִמוּנָתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וַיִּגִּיד וַיֹּאמֶר לָהֶם: בְּנֵי, כָּל הַטּוֹב הַזֶּה שֶׁאֲנִי וְאַתֶּם נִהְנִים מִמֶּנּוּ, תִּדְעוּ שֶׁהַכֹּל מִחֲסֵדוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְאִם הָאָדָם בְּעַל יִכְלֹת וַיֵּשׁ לוֹ דִּירָה טוֹבָה רַחֲבָה וַיִּפֶּה וַיֵּשׁ לוֹ כָּל טוֹב וַיֵּשׁ לוֹ רִכְבִּים, בְּכָל פֶּעַם יִזְכִּיר לְבָנָיו וּבְנוֹתָיו שִׁיתְחַזְּקוּ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. תִּרְאוּ בְּנֵי, כָּל מֶה שֶׁאַתֶּם רוֹאִים מִחֲסֵדוֹ יִתְבָּרֵךְ. מֶה שֶׁזִּכְּנוּ בְּדִירָה יִפֶּה רַחֲבָה וְטוֹבָה, זֶהוּ מִחֲסֵדוֹ הַמְרַבִּים וְהַפְּשׁוּטִים. מוֹדִים אֲנִיחֵנו לְבוֹרָא עוֹלָם שֶׁזָּכָה אוֹתָנוּ, שֶׁכֶּף תְּמִיד יִזְכֶּה אוֹתָנוּ לְעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּבֵית הַזֶּה וּבְטוֹבוֹ יִתְבָּרֵךְ שֶׁנִּתֵּן לָנוּ.”

”וְכִשְׁהוּא נוֹסֵעַ אַתֶּם בְּרִכְבוֹ יַעֲצֵר רַגְעַ בְּדֶרֶךְ וַיֹּאמֶר לְעֲצָמוֹ, לְבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ, מִדּוּעַ בְּנֵי לֹא חִכִּיתֶם בְּתוֹרַת בְּתַחֲנַת הָאוֹטוֹבוֹסִים? וְלָמָּה לֹא קִנִּיתֶם כְּרִטִּיסִים כְּמוֹ כָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל? בְּמָה אֲנִי וְאַתֶּם טוֹבִים יוֹתֵר מִכָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל? וְלָכֵן אֲנִי וְאַתֶּם עָלִינוּ לְשִׁבְחַת וּלְפָאֵר אֶת שְׁמוֹ הַגָּדוֹל יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר חָנַן אוֹתָנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ מִחֲסֵדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנִתֵּן לָנוּ אֶפְשָׁרוּת וּפְרִנְסָה טוֹבָה וְקִנְיָנוֹ רִכָּב וְהִצִּיל אוֹתָנוּ מִכָּל הַטְּרָחוֹת. בְּנֵי תְּמוּרַת זֶה צְרִיכִים אֲנִיחֵנו לְהִתְחַזֵּק בְּתוֹרָה וּבִירָאָת שְׁמִים טְהוֹרָה. אֲמֵן כִּי”ר. וְאִם אָדָם קוֹנֶה מִתְּנָה לְבָנָיו אוֹ נוֹתֵן לָהֶם כֶּסֶף, יִגִּיד וַיֹּאמֶר לָהֶם, בְּרוּךְ ה’ שֶׁזָּכָה אוֹתִי וְחָנַן אוֹתִי וְנִתֵּן לִי אֶפְשָׁרוּת לְקַנּוֹת לָכֶם מִתְּנוֹת וּלְבוֹא לְקַרְאֲתְכֶם, וְאִין הַדְּבָר מִכַּחֲסֵי, אֲלֹא מִחֲסֵדוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּדִי שֶׁהַבְּנִים יִתְחַזְּקוּ בְּעִבּוּדַת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ.”

תּוֹדָה לְשׁוֹטֵר תְּנוּעָה

בְּתַקוּפָה הָאֲחֻרוֹנָה עוֹרְרָתִי רְבוֹת בְּכַתָּב וּבְעֵל פֶּה מִמְעַלֵּת הַהוֹדָיָה לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, וּמֵאֵז זְכִיתִי לְשִׁמוּעַ מֵהַצְּבוּר סְפוּרִים רַבִּים הַמְעִידִים עַל כֶּךָ שֶׁהַהוֹדָיָה לַהֵשֶׁם פּוֹעֵלֶת יְשׁוּעוֹת, וְכֹאמֹר פְּעָמִים רְבוֹת מִי שֶׁמוֹדָה לַהֵשֶׁם עַל הַקְּשָׁיִים שְׁלוֹ הוּא זוֹכֶה לְגִלוֹת אֶת הָאוֹר הַגְּדוֹל שֶׁמְסַתֵּר מֵאֲחֹרֵי הַקְּשָׁיִים, כְּעֵת אֲגִישׁ לָכֶם כְּמָה סְפוּרִים שְׂכָאֵלָה, חֲלָקִים שֶׁמְעַתִּי מִבְּעַלֵּי הַמְעַשָּׂה וְחֲלָקִים קְרָאֵתִי בְּסִפְרֵים שׁוֹנִים.

הַחֲבָרוֹתָא שְׁלֵי יוֹסִי אֲזָרְד מִ"יוֹסִי תְקַשְׁרֵת" סִפֵּר לִי אֶת מֵה שֶׁשָּׁמַע מִיִּדְדוֹ הַמְשַׁמֵּשׁ כְּשׁוֹטֵר תְּנוּעָה, וְכֶךָ סִפֵּר אוֹתוֹ שׁוֹטֵר: הֵייתִי בְּאֲמֻצָּע עֲבוּדָה שְׂגֵרֵתִית, מְעַקֵּב אַחֲרֵי נְהִיגִים שְׁלֹא שׁוֹמְרִים עַל הַחֶק, פְּתָאוּם אֲנִי רוֹאֶה נְהִיג מְשֹׂאֵית הוֹבְלוֹת בְּכַבִּישׁ שֶׁמִּתָּר לְנִסְעַ רַק עַל שְׁמוֹנִים, וְהוּא פְּשׁוּט "טֵס", הוּא נִסַּע עַל מְאָה שָׁשִׁים, כֵּן, כֵּן, פִּי שְׁנַיִם מִמָּה שֶׁמִּתָּר! וְעוֹד בְּמְשֹׂאֵית הוֹבְלוֹת...

כְּמוֹכֵן שֶׁעֲצָרְתִּי אוֹתוֹ וּבִשְׂרָתִי לוֹ שֶׁכְּעֵת אֲנִי שׁוֹלֵל לוֹ אֶת הַרְשִׁיּוֹן, כֶּךָ שֶׁהַמְשֹׂאֵית מְשַׁבֵּתֶת כְּבָר מֵהַרְגֵעַ, וְהוּא מְזַמֵּן מִחֵר לְשִׁמוּעַ בְּתַחֲנַת הַמְשַׁטָּרָה, הַנְּהִיג הַזֶּה שָׁמַע אוֹתִי וְהוּא אָמַר: "תּוֹדָה רַבָּה לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲנִי יוֹדַע שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה, תּוֹדָה רַבָּה לָךְ שֶׁשְׁלַחְתָּ לִּי שְׁלִיחַ נֶאֱמַן לְהַעֲנִישׁ אוֹתִי", הַנְּהִיג אָמַר לִי "תּוֹדָה" וַיֵּצֵא לְהַזְמִין גֵּרֵר.

לְמַחֲרַת כְּשֶׁאֲנִי מְסִיִּים אֶת הַמְשַׁמֶּרֶת אֲנִי נֹכַח לְתַחֲנֶנָּה, וְהִנֵּה אֶת מִי אֲנִי פּוֹגֵשׁ? נִחַשְׁתֶּם טוֹב, אֶת הַנְּהַג הַהוּא מְאֻתְמוֹל. הַנְּהַג הַזֶּה זֶהֱאֵת אוֹתִי וּמִיִּד הוּא רֵץ אֵלַי, וְהִגִּישׁ לִי יָד, הוּא אָמַר לִי: "תּוֹדָה רַבָּה, אֲשֶׁרֶיךָ, תּוֹכָה לְמַצּוֹת", אֲמַרְתִּי לוֹ: תִּגִּיד לִי אֵתָה מְרַגֵּישׁ טוֹב? אֵתָה בְּטוֹחַ שֶׁהַכֹּל בְּסֹדֶר?

הַנְּהַג אָמַר לִי: "תִּדְעַ לָךְ שֶׁהַצֵּלְתָּ אֶת חַיֵּי! כֵּן, תִּשְׁמַע, אֲתֻמּוֹל הַשְּׂבֵת לִי אֶת הַמְשַׁאֲיִת, אֲזִי הַזְּמַנְתִּי גֵרָר, הַגֵּרָר הִגִּיעַ וְהוּא נֶאֱלָץ לְהִתְכַּוֵּף מִתַּחַת לַמְשַׁאֲיִת בְּשִׁבִיל לְחַבֵּר אֶת הַגֵּרָר, פִּתְאוּם הוּא מִתְרוֹמֵם וְאוֹמֵר לִי שֶׁאֲחַד הַגְּלָגָלִים לֹא מְחַבֵּר מְסַפִּיק, הוּא קָצַת רוֹפֵף, עֲכָשׁוּ לֹא מְרַגִּישִׁים אֶת זֶה, אֲבָל אִם חֵס וְחִלְיָה הַיִּיטִי מִמְשִׁיךְ בְּנִסְיָה וּבִפְרָט בְּנִסְיָה כָּל כֵּךְ מְהִירָה אֲזִי בְּעֻקּוֹל הַבָּא כְּשֶׁהַיִּיטִי מְסֻתָּבֵב הַגְּלָגָל הִיָּה מִשְׁתַּחֲרָר וְחֵס וְחִלְיָה, אֲנִי מְעַדִּיף לֹא לְדַמֵּן אֵיזָה גִלְגּוֹל יְכַלְתִּי לְקַבֵּל... תּוֹדָה רַבָּה לָךְ! אֵתָה רוֹאָה? הַיִּיטִי שְׁלִיחַ נֶאֱמָן שֶׁל בּוֹרָא עוֹלָם".

זֶהוּ סִפּוֹר אֲמַתִּי הַמְלַמֵּד אוֹתָנוּ שְׁמִי שִׁישׁ לוֹ אֲמוֹנָה תְּמִימָה וְנֹכָה, הוּא זוֹכֵה לְרֹאוֹת לְפַעֲמִים עַד כְּמָה הַכֹּל לְטוֹכָה.

רְבוּתִי! כָּל מָה שֶׁנִּשְׁאָר לָנוּ זֶה לְהִמָּתִין עִם עוֹד קָצַת סְבָלָנוֹת, "כִּי קְרוּבָה יִשׁוּעֵתִי לְבָא", אֲנַחְנוּ כְּבָר מִמֶּשׁ בְּרַגְעִים הָאֲחֵרוֹנִים שֶׁל הַגְּלוּת, רַק שְׁנַחֲזִיק מְעַמֵּד בְּעִזְרַת הַשֵּׁם, שֶׁלֹּא נִתְלוֹנֵן, וְכְבָר מִמֶּשׁ בְּקְרוּב נֹכָה בְּחִסְדֵי הַשֵּׁם שִׁירָאוּ עֵינֵינוּ אִיךְ שֶׁפִּתְאוּם יָבֵא מְשִׁיחַ", אֲמַן.

לְכֹל סְנֻדְבִּיץ' יֵשׁ כְּתֹבֶת

סֵפֶר לִי אֶחָד הַקּוֹרְאִים כֶּךָ: בְּקֹר אֶחָד אֲרַגְנֶנִּי אֶת הַיְלָדִים לְקִרְאָת הַיְצִיָּאָה לְמוֹסְדוֹת הַחֲנוּךְ, אֶךְ מִשׁוֹם מָה, בְּרַגַע הָאֲחֵרוֹן אֶחָד הַיְלָדִים הִתְעַכֵּב בְּבֵית וּפְסָפֶס אֶת הַהִסְפָּה שְׁהִיְתָה אֲמוּרָה לְהִבִּיא אוֹתוֹ ל"תְּלִמוֹד תּוֹרָה" שְׁנִמְצָא בְּמֶרְחֵק גָּדוֹל מִהַבֵּית, הָאֲחֹר הַזֶּה גֵּרָם לִי תַחוּשֵׁת אֲכֻזָּבָה גְּדוֹלָה, רִצְתִּי עִם הַיֶּלֶד עַד הַתְּחִנָּה וּמִמֶּשׁ הַתְּאֻכְזוּבִתִּי לְגִלוֹת אֶת הַתְּחִנָּה רִיקָה.

חֲזַרְנוּ לְבֵית, וְשֵׁם הַיֶּלֶד פָּתַח אֶת הַתִּיק וְרִצָּה לְאָכּוֹל אֶת הַסְּנֻדְבִּיץ' שְׁלוֹ, אֶךְ לְפִתַע הוּא צָעַק "אֲבָא, יֵשׁ לִי בְּטָעוֹת סְנֻדְבִּיץ' אַחֵר", זֶה הָיָה לְחֵם עִם גְּבִינָה צְהָבָה שֶׁהוֹכֵן בְּשִׁבִיל אַחִיו, וּמִמֶּשׁ לֹא הָיָה טוֹב בְּשִׁבִיל יֶלֶד זֶה מְכִינֵן שֵׁישׁ לוֹ רְגִישוֹת לְגִבִּינָה צְהָבָה, וְאִם חֲלִילָה הוּא הָיָה אוֹכֵל אֶת הַסְּנֻדְבִּיץ' הַזֶּה יִכְלוּ לִהְיוֹת לְזֶה הַשְּׁלֵכוֹת לֹא נְעִימוֹת, וּמִשְׁשִׁמְעֵתִי זֹאת הוֹדִיתִי לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עַל שֶׁהֵיֶלֶד אַחֵר אֶת הַהִסְפָּה, כִּי אִם הוּא הָיָה מְגִיעַ כֶּךָ לְלִמּוּדִים, אוֹ שֶׁהוּא הָיָה נִשְׁאָר בְּצוּם אוֹ שֶׁהוּא הָיָה אוֹכֵל אֶת הַסְּנֻדְבִּיץ' וּמִי יוֹדַע מָה יוֹתֵר גְּרוּעַ...

הַחוֹבְרוֹת שֶׁהִדְפִּסוּ בְּטָעוֹת

הַסְּפוּר הַבָּא הַתְּרַחֵשׁ אֶתְנֹו, בְּתוֹךְ הַ"שְּׁבָעָה" עַל מו"ר
הַגַּה"צ רַבֵּי נָסִים מוֹיָאֵל זצ"ל הִדְפִּסְנוּ אֲלֵפִים חוֹבְרוֹת עִם
עֲבָדוֹת וְהִנְהִיגוֹת מְהֻרָב זצ"ל, בְּרוּךְ הַשֵּׁם הִיָּה לְזֶה בַקּוּשׁ
גָּדוֹל, וְהַתְּקַשְׁרֵתִי לְדָפוּס לְבַקֵּשׁ שְׂיִכְיֵנוּ עַד לְסִיּוּם הַ"שְּׁבָעָה"
עוֹד אֶלֶף עֲתָקִים.

מְנַהֵל הַדְּפוּס נִדְהֵם לְשִׁמְעַ שְׂאֲנַחְנוּ צְרִיכִים עוֹד עֲתָקִים,
וְהוּא סִפֵּר לִי שְׁבָאֲמָצַע הַהִדְפָּסָה שֶׁל הַחוֹבְרוֹת הַמְּכוּנָה
הַתְּקַלְקְלָה, אִזּוּ הוּא הַמְּשִׁיךְ אֶת הַהִדְפָּסָה בַּמְּכוּנָה הַשְּׂנִיָּה,
וּכְשֵׁסִים אֶת הַהִדְפָּסָה הוּא שָׁלַח אֶת הַחוֹבְרוֹת עִם הַשְּׁלִיחַ
לְקָרִית גַּת, לְאַחַר מִכֵּן הִגִּיעַ טְכְנָאִי וְתִקֵּן אֶת הַמְּכוּנָה, וּמִיד
לְאַחַר מִכֵּן הַמְּכוּנָה הִדְפִּיסָה חֲמֵשׁ מֵאוֹת חוֹבְרוֹת שְׁלֵנוּ, וְזֹאת
מִמֶּשׁ בְּטָעוֹת, מְנַהֵל הַדְּפוּס חָשַׁב לְכַעַס עַל הַטְּכְנָאִי עַל
הַהִפְסָד הַגָּדוֹל שֶׁנִּגְרַם לוֹ, אֵךְ הוּא הִחְלִיט לְשַׁתֵּק מִתּוֹךְ
אֲמוּנָה שֶׁהַכֵּל אֵךְ וְרַק לְטוֹבָה, וְהוּא כָּבַר הַסְּפִיק לְהַנִּיחַ אֶת
הַחוֹבְרוֹת בְּצַד לְצוּרֶךָ גְּנִיזָה, וְהִנֵּה לֹא עוֹבֵר אֶלָּא זְמַן קָצָר
וְאֲנִי הַתְּקַשְׁרֵתִי אֵלָיו לְהַזְמִין עוֹד אֶלֶף חוֹבְרוֹת...

כַּמָּה צְרִיךְ לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּכֹל עֵת וּבְכֹל שְׁעָה,
אֲשֶׁר לֹא הִסִּיר חֲסֵדוֹ מֵאֲתָנוּ, יְהִי רְצוֹן שְׂנֹזְכָה לְחַיּוֹת כָּל הַזְּמַן
בְּתַחוּשָׁה שֶׁל "שְׂוִיתִי הַשֵּׁם לְנִגְדֵי תְּמִיד", וְנִזְכָּה לְכֹל
הַיְשׁוּעוֹת יַחַד כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל.

הַשִּׁיחָה שֶׁהֵבִיאה שְׂמֵחָה כְּפוּלָה

בספר הנפלא "פניני פרשת השבוע" מובא ספור מדהים, הרי הוא לפניכם:

הגאון רבי בן ציון סנה שליט"א, אשר מכהן כמנהל רוחני ומשפיע מפרסם במונססי (ארה"ב), קבל יום אחד שיחת טלפון, על הקו היה יהודי שהרב לא הכיר, והוא בקש להפגש עם הרב בדחיפות.

כשנפגשו השנים, פתח הלה בספור מדהים: הכל החל בשיחה אותה נשא הרב סנה כשבועים קודם לכן, מדבר בשיחה שמסר הרב בבית המדרש דחסידי פאפא בבורו פארק, שם הרחיב הרב על חשיבות ההודאה לה', והסביר כי המטרה לשמה נברא העולם היא כדי שהבריות יכירו בבורא עולם, ויודו על רוב טובו. "לפיכך" הסביר הרב "לפעמים נשלחת לאדם צרה או התמודדות, כשכל מטרתה היא להזכירו לשאת עינים בתפלה לבוראו, לגרם לו להרים עינים אל מלך מלכי המלכים!".

הרב הוסיף וספר על יהודים שנתקלו בקשיים בחייהם, ורק משקבלו על עצמם להרים עינים בתודה ולהוקיר את בורא עולם במלים פשוטות מלבם, זכו בישועה גדולה.

לאחר סיום השיחה, התפזרו הנאספים איש איש לביתו,

תחת רושם חזק מהשיחה המיוחדת, כלם קבלו חזוק מהשיחה, אולם יהודי אחד זכה לשנוי גדול ומידי בעקבות אותה שיחה, הלא הוא מידענו אשר התקשר לרב סנה. אותו יהודי ספר כי הוא אב לתשעה ילדים טובים ומכשרים.

והנה בפעם שאת שבעת הראשונים הוא זכה לחתן ללא כל קשי, והם מצאו את זיוגם מהר, אצל השנים האחרונים הכל "נתקע", ללא אף סבה הנראית לעין, העניינים פשוט התעכבו, עלו הצעות וירדו, ועוד הצעות עלו, אף גם הם לבסוף ירדו, וכך נשאר המצב עד לפני כשבועים, כאשר הגדול שבין השנים כבר בן 28 והשני בן 26.

ומה השתנה בשבועים האחרונים? לאחר שאותו יהודי השתתף בשיחה של הרב סנה, הוא התעורר יחד עם כל בני ביתו "לשנות כוונן", ולהשקיע את עקר המאמץ על הודיה להשם, הם עשו רשימה של החסדים הרבים שהשם עשה אתם, כשבראש הרשימה הבריאות והפרנסה, כאשר הקשי היחיד הוא בנושא השדוכים, וגם עליו הם הודו להשם מתוך אמונה כי באמת גם זה לטובה.

תשמעו טוב את המשך הספור! כשבוע לאחר שהחלו בני המשפחה לעלות על מסלול ההודאה, הבן הגדול בן 28 מצא את זיוגו, לאחר כעשר שנים של המתנה הגיע יום שמחתו, אבל רגע, זוהי רק ההתחלה...

כשבוע לאחר מכן, גם הבן הצעיר יותר בן 26 מצא את זיוגו, והארוסין שלו נקבעו לאותו היום בו נפגש אבי

הַמְשַׁפְּחָה עִם הָרֵב סִנָּה. וְכַעַת בְּקִשְׁתוּ בְּפִיו: אֲנִי מְרַגֵּשׁ שְׂכָל
הַיְשׁוּעוֹת הַלְלוּ הַגִּיעוּ בְּזִכּוֹת הַשִּׁיחָה שֶׁל הָרֵב, וְלִכְן חָשׁוּב
לִי שֶׁהָרֵב יָבוֹא לְאֲרוּסִין וַיִּשָּׂא שָׁם דְּבָרִים.

לְעֵינֵי הַחֲתָן הַמְאֻשֵּׁר, הַמְחַתְּנִים, וְכָל הַצְּבוֹר, נָשָׂא הָרֵב
סִנָּה אֶת מִשְׁאוֹ, וְהוּא חָשַׁף בְּפָנָיו כָּל־אֶת סִפּוֹר הַיְשׁוּעָה
הַכְּפוּלָה שֶׁבָּאָה בְּזִכּוֹת הַהוֹדִיָּה.

יְהִי רָצוֹן שְׂנוּזָפָה לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל אֶת ה' יִתְבָּרַךְ בְּכָל
הַזְמַנִּים, וְנוּזָפָה לְרַחֲמִים מְגֻלִּים וְלִגְאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה בְּקִרְוֹב
מִמֶּשׁ, אָמֵן.

הַשֵּׁם לְקַח? תּוֹדָה

וְאִף כִּשְׁלֹא מְקַבְּלִים אֶת מַה שְּׁרוֹצִים, כְּדָאֵי לְהַמְשִׁיךְ
וּלְהוֹדוֹת לְקַב"ה, מִתּוֹךְ אֲמוּנָה שְׂכָל מַה שֶּׁהוּא עוֹשֶׂה עִמָּנוּ
הוּא רַק לְטוֹבָה.

כְּשֶׁעֲסָקְנוּ בְּ"שַׁעַר הַבְּטָחוֹן" שֶׁבְּ"חֹבוֹת הַלְּכָבוֹת" מִצָּאנוּ
לְכַף רְאִיָּה – חֲזוֹק מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ בַּחַי"ז"ל, אֲשֶׁר הוּא אוֹמֵר
בְּפִתְיָחָה שֵׁם כָּךְ: "וְאִם יֵאבֵד הַמָּמוֹן מִמֶּנּוּ לֹא יִדָּאָג וְלֹא
יֵאבֵל לְחִסְרוֹנוֹ, אִךְ הוּא מוֹדֶה לְאֱלוֹקָיו בְּקִחְתּוֹ פְּקֻדוֹנוֹ
מֵאֲתוֹ, כְּאֲשֶׁר הוֹדָה בְּנִתְיָנְתּוֹ לוֹ". אַחַד שְׁזוֹכֵר שֶׁהִכְסֵּף שִׁישׁ
לוֹ הוּא רַק פְּקֻדוֹן אֲצִלוֹ, אִזּוֹ הוּא לֹא מִצְטַעֵר וְלֹא מִתְאַבֵּל אִם

הכסף ילקח ממנו, ולא רק זה, אלא הוא עוד אומר לקדוש ברוך הוא "תודה רבה" בדיוק כמו שהוא הודה להשם כשהוא קבל את הכסף!

זה חדוש מאד גדול, הוא לא רק מברך "ברוך דין האמת", אלא הוא אומר "תודה רבה"!

"תודה" על מה? אז לכאורה דבר ראשון כעת שהשם לקח ממנו את הפקדון, הוא בעצם "סים את תפקידו" בענין הזה, וזו הזדמנות להודות להשם על כל התקופה שבה השם נתן בו אמון והפקיד אצלו את הפקדון. אבל באמת יש בזה דבר יותר גדול, והוא האמונה שאם השם לקח ממך סימן שהוא עומד לתת לך דבר גדול יותר! ועל כך צריכים להודות.

וכפי שספר מרן ה"פני מנחם" זצ"ל: כשהייתי ילד נכנסתי פעם לבנק וראיתי יהודי נכנס עם הרבה שטרות כסף והוא נותן אותם לפקיד, מיד רחמתי עליו, איזה מסכן הוא שאת כל הכסף שלו הוא נאלץ לתת לפקיד הזה, אחריו נכנס אחד אחר והפקיד נתן לו הרבה כסף, ואני שמחתי על יהודי זה שמקבל מהבנק כל כך הרבה כסף, אבל לאחר כמה שנים הבנתי שההפך הוא הנכון, הראשון שהביא לפקיד כסף הוא עשיר שמפקיד כסף בבנק עם "התר עסקא" והולך להרויח מזה עוד הרבה כסף, אבל השני הוא אחד שאין לו כסף ונאלץ לקחת הלואה מהבנק, והוא עוד יצטרך להחזיר את זה עם רבית גדולה.

סים ה"פני מנחם" ואמר: מכאן למדתי שלפעמים נראה שמישהו "מסכן" – לוקחים ממנו, אבל דוקא הוא זה שהולך

לְהַרְוִיחַ הַכִּי הַרְבֵּה, כִּי אִם מְשָׁמִים לֹקְחִים מִמֶּךָ מִשְׁהוּ, לֶךְ
תִּדַע אֵיזָה דָבָר יוֹתֵר נִפְלָא תִקְבַּל בְּמִקּוֹם זֶה.

וּכְפִי שֶׁהִבְאֵנוּ לְפָנָי כֵּן מָה שֶׁאָמַר רַבִּי שְׁלֵמָה מְזוּוּעָהִיל
זצ"ל לְיִהוּדֵי אֶחָד שֶׁסָּבַל מְאֹד וּכְאֵל לְרַבִּי שְׁלֵמָה בְּשֵׁאלָה:
הַגְּמָרָא אוֹמְרַת (בְּרִכּוֹת נד.) שְׁחֵיב אָדָם לְבָרֵךְ עַל הַרְעָה כְּשֶׁם
שְׁמֵבָרֵךְ עַל הַטּוֹבָה, וְלִכְאוּרָה לֹא מוּבָן לָמָּה רַק מִי שֶׁסּוֹבֵל
צָרִיךְ לְבָרֵךְ, וְאֵלּוּ מִי שֶׁלֹּא סוֹבֵל, מִי שֶׁלֹּא קָבַל "רְעָה", אֵךְ
גַּם לֹא קָבַל טוֹבָה מִיַּחְדָּת, לָמָּה הוּא לֹא חֵיב לְבָרֵךְ? עֲנָה לוֹ
רַבִּי שְׁלֵמָה הַקְּדוֹשׁ דָּבָר נִפְלָא: אִם נִכְנַס מְקַבֵּץ נְדָבוֹת לְבֵית
הַכְּנֶסֶת, וְהִנֵּה אֶחָד אוֹמֵר לוֹ "תְּבִיא לִי בְּבִקְשָׁה שְׁטַר שֶׁל
חֲמֻשִׁים" מִיַּד הַקְּבָצָן מִבֵּין שְׁאוֹתוֹ יְהוּדֵי רוּצָה לְמַסֵּר לוֹ שְׁטַר
שֶׁל מֵאָה שְׁקָלִים וְהוּא מְבַקֵּשׁ כְּעַת עוֹדֵף, כְּכֹה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא – אִם הוּא לֹקֵחַ מִמֶּךָ דָּבָר יָקָר הֲרִי זֶה סִימָן שֶׁהוּא
מִתְכַּוֵּן לְתַתּ לָךְ דָּבָר יוֹתֵר גְּדוֹל בְּמִקּוֹמוֹ וְהוּא רַק לֹקֵחַ קוֹדֵם
אֶת הָעוֹדֵף... ("בְּאֵר הַפְּרִשָׁה" יתרו).

וּבְאַמַּת מִי שֶׁמְקַבֵּל אֶת כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו מִתּוֹךְ אֲהַבַת
הַשֵּׁם, הֲרִי הוּא זוֹכֵה לְהוֹשֵׁעַ, וּכְפִי שֶׁמְבִיא הַ"אוֹר הַחַיִּים"
הַקְּדוֹשׁ זצ"ל: "סִמָּא דִּיסוּרֵי קְבוּלֵי" – הַתְּרוּפָה לְהַרְפֵּא
מִיסוּרִים הִיא לְקַבֵּל אוֹתָם בְּאַהֲבָה (וַיִּגַּשׁ מ"ו ד').

הָאֲרֹנָק נִמְצָא בְּתַחֲנַת הַמְּשֻׁטָּרָה

יום אחד קבלתי טלפון מיהודי תלמיד חכם יקר, הוא ספר שאשתו אבדה את הארנקה שלה כשבו כרטיסי אשראי, פנקס צ'קים ומזמנים, לאחר זמן הם קבלו הודעה מהמשטרה שהארנקה נמצא והובא לתחנת המשטרה, אשתו מהרה בשמחה לקחת את הארנקה, אלא שכאשר היא פתחה אותו חשכו עיניה, כל הכרטיסים והצ'קים נשארו אבל המזמנים בסך 600 ש"ח נעלמו! הגברת חזרה אל ביתם בצער גדול על אבדן המזמנים.

והנה לפתע צדו עיניה את החוברת "אשריכם ישראל" ובה המאמר "טוב להודות" כאשר נכתב שם תחת הכותרת "השם לקח? תודה!" "שם השם לוקח דבר בודאי שהוא יתן במקומו דבר גדול יותר, הם התעוררו להתחזק באמונה שהכל לטובתם.

לא עברו אלא שעות ספורות והם קבלו בשורה טובה שאיזה שהוא ענין סבוך שהיה "תקוע" כבר הרבה זמן השתחרר בדיוק כעת, מדבר בענין מאד חשוב ששונה בעיניהם הרבה יותר מ-600 שקלים. הודו לה' כי טוב.

ואגב, אספר לכם עוד ספור מסגלת ההודאה להשם גם על מה שנראה כ"רע". את הספור הזה ספר לי לאחרונה בעל המעשה, הוא מלמד במקצועו וחפש להתחיל להשתלב

בְּמַלּוּוֵי מְקוֹם כְּמַלְמֵד בְּ"תִלְמוּד תּוֹרָה", אֲלֵא שֶׁכָּל נְסִיווּנוֹתָיו
בְּעִנְיָן לֹא צָלְחוּ, וְכַמְעַט שְׁלֹא הִזְמִינוּ אוֹתוֹ לְמִלְאוֹת מְקוֹם
שֶׁל מַלְמֵד.

יוֹם אֶחָד הוּא עֶבֶר לְיַד אֶחָד תִּלְמוּדֵי הַתּוֹרָה, לְרַגַע כְּאֵב
לוֹ: "הִנֵּה, כְּאֵן אֲפִילוֹ פַּעַם אַחַת לֹא הִזְמִינוּ אוֹתִי", אַךְ לְפִתְעָה
הוּא אָמַר: "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תּוֹדָה רַבָּה לָךְ שֶׁבְּמְקוֹם הַזֶּה לֹא
הִזְמִינוּ אוֹתִי אַף פַּעַם לְמַלּוּי מְקוֹם" ... כִּכֵּה הוּא אָמַר
בְּתַמִּימוֹת מַתּוּדָה אֲמוּנָה שֶׁהַשֵּׁם עוֹשֶׂה אֶתוֹ רַק טוֹב, וְהִנֵּה
תִּשְׁמְעוּ מִה קָרָה אַחֲרֵי שֶׁהוּא עֹמֵד בְּמַבְחָן הָאֲמוּנָה וְלֹא
הִתְלוֹנֵן עַל הַנְּהַגַת הַשֵּׁם אֶתוֹ, עוֹד בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, כְּשֶׁעָתִיד
לְאַחֵר שֶׁהוּא הוֹדָה לְה' עַל הָעִנְיָן, הוּא קִבֵּל בַּפַּעַם
הַרְאֵשׁוֹנָה טִלְפוֹן מִמְּנֵהֶל הַתִּלְמוּד-תּוֹרָה הַנִּלְוֵה וְהוּא בִקֵּשׁ
מִמֶּנּוּ לְמִלְאוֹת מְקוֹם אֲצֻלָּם.

36,000 בְּמִתְנָה

אֲסַפֵּר לָכֶם עוֹד סְפוּר מִדֵּהִים מְסַגְלַת הַהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם גַּם
עַל הַקְּשִׁיִּים, אֶת הַסְּפוּר הַזֶּה סֵפֶר לִי בְעַל הַמַּעֲשֶׂה, וְאֵלּוּלֵי
שְׂאֵנִי מִכִּיר אוֹתוֹ שְׂאֵינוּ בּוֹדָה סְפוּרִים מִלְּבוֹ הֵייתִי מִתְקַשֶּׁה
לְהֶאֱמִין לְסְפוּר הַזֶּה.

מידענו סבל במשך תקופה ארוכה מחובות שרבו עלינו בסך שלושים וחמש אלף שקל, החובות הללו רדפו אחריו בכל מקום ולא נתנו לו מנוח, יום אחד הוא התעורר לשנות את דרכו, ובמקום להרבות בככיות על "רע גורלו", הוא פשוט החל להודות להשם על כך שזכה אותו בנסיון הזה אשר בזכותו הוא משתדל להתחזק בעבודת השם, וכן הוא הודה מתוך אמונה שבאמת כל מה שהשם עושה לטובה הוא עושה.

לאחר תקופה קצרה בה דבק בדרך זו, בן דוד של אמו נפטר, ואחיו שהנו עשיר ישב שבעה ומידענו הגיע לנחם אותו, במקום נכחו מאות אנשים מכל רחבי הארץ אשר הם קשורים לאותו עשיר, אך עם זאת הבן-דוד התחס אליו מאוד יפה ואמר לו: "תזכר שאנחנו כמו אחים, אם חסר לך משהו תתקשר אליי". הלה שמע את דבריו אך לא התחס אליהם בשיא הרצינות, אלא שהדבר חזר על עצמו שוב כאשר הגיע לאזכרת השבעה, במקום נכחו קרוב לשלושת אלפים איש, ועם זאת הבן-דוד שם לב אליו וקרא לו גם כעת, כשהוא מזכיר לו שישמח לקבל ממנו טלפון במקרה ויצטרך עזרה.

הלה חזר לביתו ונזכר בדברי הבן-דוד, והוא אמר לעצמו: אני אנסה לבקש ממנו עזרה עם החובות, אולי הוא יעזר במשהו, ואם לא יועיל לא יזיק... הוא התקשר לבן-דוד ושתף אותו במצב שאליו הוא נקלע, הבן-דוד התעניין בכמה חובות מדבר, והזמין אותו לבקר אותו במשרדו.

מִיִּדְעָנוּ הַגִּיעַ לְמִשְׁרָד וּמוֹל עֵינָיו הַנְּדָהּמוֹת הַבֶּן-דּוֹר הַגִּישׁ
לוֹ בְּמִתְנָה כַּמָּה צ'קִים בְּסִכּוֹם כּוֹלֵל שֶׁל שְׁלוֹשִׁים וְשֵׁשׁ אֶלֶף
שְׁקָלִים!

בְּרִית אַחֲרֵי 22 שָׁנָה

קָרָאתִי לְאַחֲרוֹנָה סְפּוֹר מְדָהִים עַל יְהוּדֵי יֶקָר שְׁזָכָה בְּבֵן
אַחֲרֵי 22 שָׁנָה לְנוֹשְׂאוֹי! מִיִּד לְאַחַר הַלְּדָה הוּא הִתְקַשֵּׁר
לְמוֹהֵל כְּשֶׁכְּלוּ מְרַגֵּשׁ וְהוּא בְּקֶשׁ מְמַנּוּ לְעֶרְךָ אֶת הַבְּרִית בְּיוֹם
הַשְּׂמִינִי מִיִּד "עַל הַבְּקָר", כְּשֶׁהוּא מְסַבֵּיר לְמוֹהֵל: תְּבִין, אָנִי
כְּלִי נְרַגֵּשׁ, זֶה בֶּן שְׁנוֹלֵד לִי אַחֲרֵי 22 שָׁנָה, אָנִי לֹא מְסַגֵּל
לְהַמְתִּין עוֹד, אָנִי רוֹצֵה שְׁנַעְרֹךְ אֶת הַבְּרִית כַּמָּה שְׁיֹוֹתֵר
מִקֵּדָם... הַמוֹהֵל נִדְבֵק גַּם הוּא בְּהַתְרַגְּשׁוֹתוֹ שֶׁל הָאֵב וְהֵם
סְכָמוֹ מְתִי וְהֵיכֵן תְּתַקֵּים הַבְּרִית. הַמוֹהֵל הַגִּיעַ לְמָקוֹם כְּשֶׁהוּא
מְרַגֵּשׁ, נִכּוֹן שֶׁהוּא מֵל כְּכֹר אֶלְפֵי תִינּוֹקוֹת, אָכֵל בְּכָל אוֹפֵן לֹא
כָּל יוֹם הוּא מְזַמֵּן לְמוֹל יֵלֵד שְׁנוֹלֵד אַחֲרֵי 22 שָׁנָה...

אִי אֶפְשֵׁר לְתַאֵר אֶת הַדְּמַעוֹת וְהַהִתְרַגְּשׁוֹת שְׁנוֹשְׂמַעָה בְּקוֹלוֹ
שֶׁל הָאֵב בְּשַׁעָה שֶׁבְּרַךְ בְּרַכַּת שֶׁהַחֲיָנוּ, טוֹב, בְּאַמֶּת זֶה מְאֻרַע
מִיִּחַד וּמְרַגֵּשׁ, לְזִכּוֹת בֵּילֵד אַחֲרֵי 22 שָׁנָה... אֵלֶּא שֶׁלְאַחַר
הַבְּרִית שָׁם לֵב הַמוֹהֵל שֶׁקְבוּצָה שֶׁל 15 יְלָדִים בַּלְעָה"ר
נִגְשִׁים אֶל הָאֵב הַנְּרַגֵּשׁ וְשׂוֹאֵלִים אוֹתוֹ: אָבֵא, אֵיךְ אֲנִינּוּ

יכולים לעזור? כעת המוהל חטף סתרחרת, הוא לא ידע אם זה חלום או אמת, מה? האב הזה פשוט רמה אותי? הוא אמר לי שזה ילד שנולד אחרי 22 שנה, והנה יש לו כבר 15 ילדים... כשהתאושש מההלם הוא פנה אל האב ובקש ממנו הסברים.

אמר לו האב הנרגש: אכן, ברוך השם כבר נולדו לי 15 ילדים, נו, ולכן מה?? לא צריך להתפעל מחסדי השם כשזוכים בילד ה-16?? סוף כל סוף הילד הזה באמת נולד אחרי 22 שנה לנשואיני... אני משתדל תמיד להתפעל מכל דבר שאני מקבל מהקדוש ברוך הוא, להודות ולשמח בכל מתנה, משל זו המתנה הראשונה שקבלתי מהשם יתברך. אני לא נותן אף פעם לכת ההרגל לקחת לי את השמחה ואת תחושת ההכרת הטוב לקב"ה עם כל מתנה נוספת שהוא נותן לי. (עפי" הספר "אמונה שלמה").

פְּלֵא יוֹתֵר מִחֵיה מִשְׁנָה

יום אחד שמע מרן ה"חפץ חיים" זצ"ל שבני העירך מתרגשים לרגל בואה של חיה משנה אשר לא ראו כמותה מעולם, אמר להם החפץ חיים: בואו ואראה לכם פלא הרבה יותר גדול!

כָּלֶם הַתְּרַגְּשׁוּ וּבִקְשׁוּ לְרֵאוֹת אֶת הַפֶּלֶא הַגָּדוֹל, אָמַר לָהֶם
הַחֶפֶץ חַיִּים שֵׁשׁ אֶצְלוּ חֲתִיכַת בֶּשֶׁר הַיְכוּלָה לְהֵלֵךְ, וְהַצְּבִיעַ
עַל אֶצְבָּעוֹ, כְּשֶׁהוּא מְעוֹרֵר אוֹתָם לְהִכִּיר אֶת כָּל פְּלֵאֵי ה'
יְתִבְרֶךְ שְׁבָכֵל רִגַע וְרִגַע. שֶׁכֵּן זֶהוּ דְבַר אֲשֶׁר צָרִיךְ לְחִיּוֹת אוֹתוֹ
חִזֵּק, שְׂאִין "טִבַּע" בְּעוֹלָם, וְהַכֵּל נַעֲשֶׂה רַק בְּהַשְׁגַּחַת הַשֵּׁם.

וּכְפִי שְׂאֵמְרוּ חֲז"ל (ב"ר י"ד, י"ט) שֶׁעַל כָּל נְשִׁימָה וְנְשִׁימָה
שְׂאָדָם נוֹשֵׂם הוּא צָרִיךְ לְקַלֵּס אֶת הַבוֹרָא יְתִבְרֶךְ, שְׂנֵאֲמַר "כָּל
הַנְּשִׁמָּה תִּהְלַל י-ה" – עַל כָּל נְשִׁימָה וְנְשִׁימָה צָרִיךְ לְהַתְּפַעֵל
וּלְהוֹדוֹת לַה' יְתִבְרֶךְ, עַל כָּל צַעַד וְשַׁעַל, וְעַל כָּל רִגַע שֶׁל
חַיִּים (עפ"י "אַרְחוֹת אֶהְרִן" חֲנֻכָּה קי"ט).

לְמָה קָשָׁה לְכוּן

וְהִנֵּה לְכַאוֹרָה הִיא אָמֹר לְהִיּוֹת שְׂכַאֲשֶׁר יִהְיֶה לָנוּ הַכֵּל
בְּשַׁפַּע נִרְבֶּה יוֹתֵר בְּהוֹדְיָה לַהֵשֵׁם מֵאֲשֶׁר בְּשַׁעַה שְׂקָשָׁה לָנוּ,
אֲבָל מָה נַעֲשֶׂה וְהַמְּצִיאוֹת הֵיא בְּדִיּוֹק לְהַפֵּךְ, כְּשֵׁשׁ אֲכַל
בְּצַמְצוּם אוֹ שֶׁהַעֲנִינִים מִתְּנַהֲלִים "יַחֲסִית" בְּסִדֵּר, אֲזִי אֲנַחְנוּ
מִלֵּאִים בְּתוֹדָה לַה' יְתִבְרֶךְ, תוֹדָה שֵׁשׁ בְּכֻלָּל מָה לְאָכּוֹל,
תוֹדָה שֶׁהַמְּצַב לֹא פָחוֹת טוֹב, וְאֵלּוּ כְּשֵׁשׁ לָנוּ הַכֵּל בְּשַׁפַּע
לְפַתַּע כְּאֵלּוּ מִלֵּאךְ הַשְּׂכָחָה לֹא נוֹתֵן לָנוּ לְהוֹדוֹת, זֶהוּ טִבַּע
הָעוֹלָם.

וכמו שהעיד מורי ורבי מרן המשגיח רבי שלמה וולבה זללה"ה שהנה אפשר לראות הרבה יראים ושלמים שמאריכים בתפלת העמידה ברכו ובכונה, ואלו בברכת המזון שחיובו מדאורייתא בדרך כלל מברכים במרוצה ופעמים רבות מיד כשמסימים לברך "מתעוררים" ונזכרים שלא כל כך התרכזנו בברכות...

והסבה לכך היא משום שכאשר קבלנו כל כך מלא שפע, אכלנו ושבענו, דוקא אז נהיה בבחינת "וישמן ישרון..." אבל לא חלילה מתוך רע! פשוט יש מלאך השכחה שגשג על ידי היצר לשבח מאתנו את ההפך – הטוב. וזה אחד הפרושים למה שאמרו "גדול נסיון העשר מנסיון העני" – להודות מתוך השפע, זה דבר מאד קשה!

ובאמת אם נחזיר לעצמנו שחלק גדול מהצרות לא נוחות עלינו אלא בכדי שנתחזק בהכרה שהכל תלוי רק בה' יתברך, ונתחזק להודות לה' גם כשהכל בסדר, או אז ה' יתברך לא "יאלץ" כביכול להביא עלינו צרות.

וכידוע המשל מבן המלך שהיה שולח לו המלך כל חדש סכום גדול של כסף, הבן שהתרגל לקבל את הכסף כל חדש בזמן, לא טרח לשלח מכתב לאביו להודות לו ולהתענג בשלומו, משראה זאת המלך הוא הפסיק לשלח לו כסף, הבן שלא קבל כסף הגיע כמעט לחרפת רעב עד ש"נזכר" באביו והלך לבקר אותו... אמר לו המלך: בני היקר! כמה חבל שנאלצתי לא לשלח לך כסף, וזאת בכדי שתזכר בקיומי ותבוא לבקר אותי, אם היית זוכר זאת גם כששלחתי לך כסף

וְהֵייתָ שׁוֹמֵר אֶתִּי עַל קֶשֶׁר לֹא הֵייתִי צָרִיךְ לְהִמָּנַע מִלְשַׁלַּח לְךָ... גַּם הַקֶּבֶ"ה לְפַעֲמִים מוֹנֵעַ מֵאֲתַנּוּ כָּל מִינֵי דְבָרִים בְּכַדִּי שֶׁ"נִזְכָּר" בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, נִזְכָּר לְהוֹדוֹת עַל מֶה שֶׁכֵּן טוֹב, וְנִזְכָּר לְבַקֵּשׁ, זֶה מֶה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ רוֹצֵה: "הַשְּׂמִיעֵנִי אֶת קוֹלְךָ כִּי קוֹלְךָ עָרֵב" (עפ"י מד"ר בְּשַׁלַּח).

לְמָה לֹא לְצַלֵּם?

קוֹרְאִים יְקָרִים, הֲרֵשׁוּ לִי בְּבִקְשָׁה לְחַרְג מִכְּלָלִי הַכְּתִיבָה הַמְּקַבְּלִים, וּפְשׁוּט "לְשַׁפֵּךְ", לְהוֹצִיא מֵהַלֵּב אֶת הַתְּחוּשׁוֹת שְׁלִי, תְּחוּשׁוֹת שֶׁל שְׂמֻחָה, לְצַד רַחֲמִים.

כַּמָּה אָנוּ צָרִיכִים לְהוֹדוֹת לַה' יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל יוֹם, לֹא לְחִכּוֹת לְ"דְבָרִים מִיְחַדִּים" אֲלֵא פְשׁוּט "לְפִתּוֹחַ אֶת הָעֵינַיִם", לְרֵאוֹת אֶת הַחֶסֶד שֶׁבְּכָל רֶגַע, לְשַׂמַּח בְּמֶה שֶׁיֵּשׁ וּלְהוֹדוֹת עַל זֶה. מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַכִּיר טוֹבָה – לְשִׁים לֵב לְדְבָרִים הַטּוֹבִים וּלְהוֹדוֹת עֲלֵיהֶם, כַּמָּה הוּא מְאֹשֵׁר, הוּא כָּל הַזְּמַן שְׂמֵחַ. וְהוּא גַּם מְשַׂמַּח אֶת הַקֶּבֶ"ה, כִּי זוֹ הַשְּׂמֻחָה הַכִּי גְדוֹלָה לְאַבְיָנוּ שֶׁבְּשָׂמִים, שֶׁאֲנַחְנוּ מְרַגִּישִׁים אֶת הָאֱהָבָה וְשָׂמִים לֵב לְכָל הַמִּתְנֻנּוֹת שֶׁהוּא מְרַעִיף עָלֵינוּ.

לֹא לְהַכְנִס אֶף פֶּעַם לְ"שִׁיגְרָה", שֶׁגְּרָה בָּהּ לֹא שָׂמִים לֵב לְכָל מֶה שֶׁמְּקַבְּלִים, שֶׁגְּרָה בָּהּ הַכֵּל "מוֹבָן מֵאֲלִיו", כִּי

הָרֵאשׁוֹן שֶׁמִּפְסִיד מְזֶה זֶה אֲנַחְנוּ, פָּשׁוּט אֲנַחְנוּ לֹא "נְהַנִּים מֵהַחַיִּים", וְזֶה כָּל כֶּךָ חֶבֶל, חֶבֶל לְהַפְסִיד אֶת הַשְּׂמֵחָה הַזֹּאת, הַשְּׂמֵחָה שֶׁמִּחְכָּה לָנוּ בַּפְּנֵה וְכָל כֶּךָ רוֹצֵה לְהַתְּפָרֵץ הַחוּצָה, הִיא רַק מִמְּתִינָה לְאִשׁוֹר מֵאֲתָנוּ.

הֲרִי מַה הַדְּבָר שֶׁבִּשְׂבִילוֹ כָּלְנוּ מִתְרוֹצְצִים כָּל הַזְּמַן, הַדְּבָר שֶׁכָּלֵם רוֹדְפִים אַחֲרָיו? זֶהוּ "אֲשֶׁר" – לְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה, כְּמֵה כֶּסֶף מוֹכְנִים לְשִׁפְךָ וְהַעֲקֹר סוּף סוּף "לְהִיּוֹת מְאֻשְׁרִים", אֲבָל הָאֲשֶׁר לֹא נִמְדָד בְּתַקְצִיב, יֵשׁ מִסְפִּיק מִלְיוֹנָרִים בְּדַכָּאוֹן... צָרִיךְ פָּשׁוּט לְרַצוֹת לְהֵנֹת מִכָּל מַה שֵּׁיֵשׁ לָנוּ, לִפְתַּח אֶת הַעֵינַיִם וּלְגַלוֹת אֶת הַטוֹב, יֵשׁ כָּל כֶּךָ הַרְבֵּה סְבוּת לְשִׂמְחָה כְּבָר כְּעַת וְלֹא כְּדָאִי לְהִמְתִּין עַד שִׁיתְמַמְשׁוּ הַחִלּוּמוֹת...

כִּי אֵין סוּף לְחִלּוּמוֹת שֶׁהֵיִצֵּר מֵיִצֵּר לָנוּ, הַשְּׂגָנוּ חִלוֹם אֶחָד? הוּא לֹא נוֹתֵן לָנוּ זְמַן לְהֵנֹת מִמֶּנּוּ, אֵין זְמַן לְשִׂמְחָה עִם מַה שֵּׁיֵשׁ, מִיָּד הֵיִצֵּר מִמְּצִיא לָנוּ אֵיזָה "חִלוֹם" חֲדָשׁ, וְכַעַת מִיָּד טְרוּדִים בְּהַשְׂגַּת הַחִלוֹם הַחֲדָשׁ. אֵף פַּעַם לֹא "חַיִּים" אֶת הַהוֹנָה, לֹא נְהַנִּים מֵהַרְגַע הַזֶּה.

פַּעַם שֶׁמַּעֲתִי מִיְהוּדֵי אֶחָד חָכֵם שֶׁהוּא נִמְנַע מִלְקַחַת מְצַלְמָה לְטִיּוֹלִים, הוּא אוֹמֵר שֶׁכְּשֵׁיֵשׁ מְצַלְמָה אֶתָּה לְרַגַע לֹא חִי אֶת הַהוֹנָה, אֶתָּה לֹא נְהַנֵּה מֵהַטִּיּוֹל, בְּמִקּוֹם לְהַתְּעַנֵּג עַל הַנוֹף אֶתָּה טְרוּד בְּלִבְדוּק הָאֵם הַתְּמוּנָה יִצְאָה טוֹב אוֹ שֶׁכְּדָאִי לְהִצְטִלֵם עוֹד הַפַּעַם...

בְּשַׁעֲתוֹ כְּשֶׁשִּׂמְעֵתִי אֶת מְנַהֲגוֹ לֹא "הַתְּחַבְּרֵתִי" לְרַעֲיוֹן, הֲרִי בְּזִכּוֹת הַמְצַלְמָה הַטִּיּוֹל שְׂאוּרָךְ יוֹם אֶחָד מִמְּשִׁיךְ אֶתָּךְ

לְתַמִּיד, כִּי תַמִּיד אֶפְשָׁר לְהִסְתַּכֵּל בְּתַמוּנוֹת וּלְחַזֵּר לְאוֹתָם
 רְגָעִים שְׂמֵחִים וּמִיֻּחָדִים, אֲבָל פֶּעַם אַחַת יִצְאָתִי לְטִיּוֹל
 וְשִׁכַּחְתִּי אֶת הַמְּצֻלְמָה בְּבֵית, כִּךְ שֶׁנֶּאֱלָצְתִּי פְּשׁוּט "לְחִיּוֹת אֶת
 הַהוּוֹה", "לְהַנּוֹת מֵהַרְגַע", וּפְתָאוּם הַבְּנֵתִי מָה הַפְּסֻדֵתִי עַד
 עַכְשָׁו. וּמַדּוּעַ? כִּי כָל הַ"חֻכְמָה" שֶׁל הַמְּצֻלְמָה זֶה לְשִׁמֵּר אֶת
 הַ"רְגָעִים הַיְפִים שֶׁל הַחַיִּים".

וּלְדַגְמָא: נִהְיִיתָ בְּאוֹפֵן מִיֻּחָד מְאֻרָע מְסִים, כַּעַת אֶתָּה
 "מֵתַגְעָגַע" לְרַגְעֵי הַהֲנָאָה הֵהֵם אֲזִי אֶתָּה מִסְתַּכֵּל בְּתַמוּנוֹת
 וְ"נִזְכָּר" בְּאוֹתוֹ אֲרוּעַ, אֲבָל אִם הִיָּה אֲרוּעַ שְׁלֵא נִהְיִיתָ מִמֶּנּוּ
 מָה יַעֲזְרוּ הַתַּמוּנוֹת, כִּמָּה יוֹסִיפוּ תַמוּנוֹת לְאַחַד שְׁלֵא הִיָּה
 בְּאֲרוּעַ עֲצָמוֹ?! וְכֵשׁ "רוֹדְפִים" אַחֲרֵי הַתַּמוּנוֹת בְּטִיּוֹל
 מְסִימִים אֶת הַטִּיּוֹל בְּלִי שִׁיְהִי כִמְעַט "רַגְעֵי הַנָּאָה אֲמֵתִיִּים",
 כִּי כָל הַזְמַן הֵינּוּ טְרוּדִים רַק בְּזֶה שֶׁ"יִצְאוּ תַמוּנוֹת טוֹבוֹת",
 שֶׁ"אַחַר כִּךְ יִהְיֶה נִחְמָד לְהִסְתַּכֵּל"... וְכִךְ אֵינִי בְּאֵמֶת אֶל מָה
 לְהַתְגַּעֵגַע וְאֵינִי סֹבֵה שֶׁהַתַּמוּנוֹת יִגְרְמוּ לָנוּ שְׂמִיחָה כָּל כִּךְ
 גְּדוּלָּה, כִּי הַתַּמוּנוֹת לֹא מְזַכֵּירוֹת לָנוּ רְגָעִים כָּל כִּךְ שְׂמֵחִים,
 [אֶלֶּא מָה, אֶתָּה רוֹצֵה תַמוּנוֹת יְפוֹת? תִּשְׁתַּמֵּשׁ
 בְּ"פּוֹטוֹשׁוֹפ"....].

כִּמָּה עֲנֵג יֵשׁ בְּלִרְאוֹת אֶת חֲצֵי הַכּוֹס הַמְּלֵאָה וְלִשְׂמַח בְּמָה
 שְׂכָבָר יֵשׁ לָנוּ, וְכִמוֹ שְׂאוֹמְרִים כְּשֶׁאַחַד לּוֹמֵד אֵיזָה סֵפֶר עַל
 פִּי סֵדֶר, אֲזִי הוּא יְכוּל לְהִסְתַּכֵּל עַל צַד יְמִין וְלִשְׂמַח בְּכַמּוֹת
 הַדְּפִים שְׂכָבָר לְמַד וְהַפֶּךְ, אֲבָל הוּא יְכוּל לְהִסְתַּכֵּל עַל צַד
 שְׂמָאל וְלִהְתַּבְּכִין שְׁעֵדִין נוֹתְרוֹ לּוֹ הַרְבֵּה דְּפִים עַד שִׁיְסִים אֶת
 הַסֵּפֶר... וְ"לֵב חָכֵם לִימִינוֹ" – מִסְתַּכֵּל עַל צַד יְמִין וְשְׂמַח
 בְּמַעַט שְׂכָבָר הַשִּׁיג, אֲבָל "לֵב כָּסִיל לְשִׂמְאָלוֹ"...

והשיטה שדרכה מגיעים הכי מהר לשמחה בחלקנו זו ההודיה לקב"ה, פשוט לפתח את העינים ולחפש על מה אפשר להודות, ומיד לפתח את הפה ולהודות, לא לחכות ש"הכל" יהיה משלם ואז להודות על הכל ביחד, אלא פשוט להתחיל להודות וזה גם משתלם, אם ה' רואה שאתה יודע להודות גם על דברים יחסית "קטנים" הוא ישמח לתת לך עוד הרבה דברים, שתהיה לך "סבה טובה" להמשיך להודות].

ועקר העקרים! לזכר שהכל רק ממנו יתברך, לא לחשב שההשתדלות שלנו עושה באמת פרות, כי אם חושבים כך מתאכזבים כל הזמן, מתסכלים מכל הנסיונות שלא הצליחו, וכמה זה חבל!! אז בואו ונאמין שהכל רק ממנו יתברך והכל רק לטובה, ונתחיל לחיות חיים מאשרים, פשוט נשמח בחלקנו.

יהי רצון שנוזקה להתחזק באמונה ובטחון, תפלה והודיה לה' יתברך, ונשמח בחלקנו בכל הימים.

10 סבות למה כדאי להודות

לקראת סיום פרק זה אגיש בפניכם רשימה שערכתי לעצמי בס"ד, ובה עשר סבות למה כדאי להודות להשם:

[1] מִי שְׁמוֹדָה לַה', ה' נוֹתֵן לוֹ עוֹד סְבוֹת טוֹבוֹת לְהוֹדוֹת, וְכִפִּי שְׁאוּמֵר מִרְן הַחִיד"א זצ"ל ש"שִׁתְּבַח שְׁמֶךָ לְעַד מְלִכְנוּ" הוּא רֵאשִׁי תְבוֹת יִשְׁל"ם, לְרַמֵּז שְׁמֵי שְׁמוֹדָה וּמְשַׁבַּח, ה' יִתְבָּרַךְ יִשְׁלָם לוֹ עַל כָּךְ.

וּמְסַפְּרִים שֶׁהֵרָה"ק רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְרוֹז'יִן זצ"ל רָאָה פַּעַם אֶת בְּתוֹ גְּאֻנַּחַת עַל אֵיזָה עֲנִיָּן, אָמַר לָהּ הָרַבִּי: דְּעֵי לָךְ בְּתִי שְׁאֻנַּחָה גּוֹרֶרֶת אֻנַּחָה, וְהוֹדָאָה גּוֹרֶרֶת הוֹדָאָה, לְכֵן כְּדָאֵי לֹא לְהִתְאַנַּח כָּלֵל, אֲלֵא לְקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה, בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה, וְהוֹדָאָה זֶה תְּגִירוֹר אַחֲרֵיהָ שְׁפַע בְּרַכָּה, מֵה שְׁיִתֵּן עוֹד הָרַבָּה סְבוֹת לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל...

וּסְפָר הָרַבִּי מְרוֹז'יִן זצ"ל עַל עֲשִׂיר אֶחָד אֲשֶׁר הָיָה רִגְלִי לְהִתְאוּנָן וּלְהִתְבַּכֵּן, וְתָמִיד הוּא רָאָה אֶת חֲצִי הַכּוֹס הָרִיקָה, עַד שֶׁהוּא הָיָה מְמַשׁ הַהֶפֶךְ מ"הִשְׁמַח בְּחֶלְקוֹ", וְהָיָה טוֹעֵן שְׂיֵשׁ לוֹ "מִזֵּל רַע", אָמְרוּ לוֹ מֵהַשְּׁמַיִם: וְכִי זֶה נִחְשָׁב "מִזֵּל רַע"? אֲתָה עוֹד תִּרְאֶה מֵהוּ מִזֵּל רַע בְּאֻמַּת...

אוֹתוֹ עֲשִׂיר יָרַד מִנְכַּסְיוֹ וְנִהְפָּךְ לְעֲנֵי מְרוֹד הַמַּחְזֵר עַל הַפְּתַחִים, וְכֵן הוּא הִתְבַּכֵּן פִּי מֵאָה וְהִתְלוּנָן שְׁמַצְבוֹ נוֹרָא, אָמְרוּ לוֹ מִן הַשְּׁמַיִם: לָזֶה אֲתָה קוֹרָא "מַצְבַּ נוֹרָא"? עוֹד תִּרְאֶה מֵה זֶה נוֹרָא בְּאֻמַּת...

לְמַחֲרַת הַיּוֹם הוּא לָקָה בְּצַרְעַת, וְכֵן גַּם אִף אֶחָד לֹא הִתְקַרַּב אֵלָיו, וְהוּא לֹא יָכַל אֲפִילוֹ לְחַזֵּר עַל הַפְּתַחִים, וְהָיָה ה"עֲשִׂיר בְּדִימוֹס" בּוֹכָה וְאוֹמֵר שְׁמַצְבוֹ נוֹרָא נוֹרָאוֹת, אָמְרוּ לוֹ מֵהַשְּׁמַיִם: וְכִי זֶה "נוֹרָא נוֹרָאוֹת"? עוֹד תִּרְאֶה מֵה זֶה

“נורא נוראות” ומיד נעשה גבן בגבו וכבר לא יכל אפילו לבלע את האכל פרגיל, ומאז הפסיק להתלונן ורק אמר “מה יתאונן אדם חי – דיו שהוא חי” (איכה רבתי ג' מ), עלי להודות לבוראי על חיי, כי יש כאלה שמתים ואני לפחות חי...

ומפנין שהתחיל לומר שהמצב שלו יחסית “טוב” שלפחות הוא חי, אמרו לו מהשמים: זה נחשב אצלך “טוב”? עוד נראה לך מהו “טוב”... ואז לאט לאט השתפר מצבו עוד ועוד, והוא כבר למד להודות ולשמח בחלקו, וככל שגדלה ההודיה גדלה הישועה, עד שחזר לעשירותו שבתחלה, אך הפעם הוא היה כבר גם “עשיר אמתי” – “השמח בחלקו” (באר תפרשה בלק).

ומביא ב”תנא דבי אליהו” (פ”ו): “אמר לו הקב”ה למשה, משה אין אתה יכול לעמד על כל מדותי, אלא הרני מודיעך מקצת מדותי, כשאני רואה בני אדם אף על פי שאין בהם תפלה ושבח של תורה ומעשים טובים לא במעשה ידיהן ולא במעשה אבותיהן, אלא רק בשביל שהם עומדים ומודים ומברכין ומשבחים ומרבין תחנונים לפני אני נזקק להם, וכופל להם מזונותיהן”.

[2] הזכרת חסדי ה' היא סגולה לפעל ישועה גם כשיש מקטרגים, וגם כאשר התפלה בשל עצמה לא יכולה לפעל וכפי שמפרש החיד"א זצ"ל את הפסוק בתהלים (כ"ב) “א-לי א-לי למה עזבתני, רחוק מישועתי דברי שאגתי” – שכאשר שואגים בתפלה ועדין לא באה ישועה, אזי העצה היא “ונאתה קדוש יושב תהלות ישראל” – להזכיר את התהלות

שֵׁשׁ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל לֹמַר לַיהוָה יִתְבָּרֵךְ, "בְּךָ בִּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ
בִּטְחוּ וְתַפְלִטְמוּ, אֲלֵיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ" – כְּשִׁמְסֻפְרִים שְׂבָחֵי
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְעוֹסְקִים בְּתַהֲלוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲזִי אֶפִּילוּ אִם אֵין
הַתְּפִלוֹת רְאוּיֹת לְהִתְקַבֵּל כְּעַתָּה, הֲרִי שֶׁשָּׂבַח וְהוֹדָאָה תָּמִיד
יִתְעַלּוּ.

וְכַפִּי שֶׁאֲמָרוּ חַז"ל בְּמִדְרַשׁ שֶׁבְּשַׁעַה שֵׁשֶׁבִי הַכְּנִיס אֶת דָּוִד
הַמֶּלֶךְ ע"ה בְּתוֹךְ גֵּת בְּמָקוֹם שְׂדוּרְכִים זִיתִים וְעֵנָבִים, בְּאוֹתָהּ
שַׁעַה לֹא צָעַק וְלֹא הִתְפַּלֵּל, אֲלֵא רַק עָסַק בְּתַהֲלוֹת יִשְׂרָאֵל,
שֶׁזוֹ הַדֶּרֶךְ לְפַעַל יְשׁוּעָה קְרוּבָה (הַיּוֹבֵא בְּ"מִמְשַׁקָּה יִשְׂרָאֵל" עֲקָב).

וְכַעֲיִן זֶה מְבִיא הַרְה"ק רַבֵּי צְבִי אֱלִימֶלֶךְ מְדִינַת זַצ"ל
בְּ"אֲגִרָה דְּכֻלָּה" (פְּרֻשַׁת עֲקָב), וּבְסִפְרוֹ "בְּנֵי יִשְׁשׁוּכָר" (נִיסוֹן מֵאֲמֵר
ה') הִרְחִיב בְּזֶה וְהִבִּיא מִהַזֶּהֱרַק הַקְּדוֹשׁ (רַעֲיָא מִהֵימְנָא בֵּא ח"ב מ' ע"ב)
שֶׁעַל יְדֵי שִׁמְזִכְרִין יִצִּיאַת מִצְרַיִם כְּבִיכּוֹל נוֹתְנִים עוֹז
לְאֱלוֹקִים.

[3] כְּשִׁמְתַּרְגְּלִים לְהוֹדוֹת לַיהוָה יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל דְּבָר, זֶה
מְבִיא לְשִׁפְלוּת וְעֲנָוָה שֶׁפְּאֲשֵׁר יִזְכֹּר כְּמָה טוֹבוֹת עָשָׂה אֶתוֹ
ה' וְשֶׁלֹּא כִּחוּ וְעִצְמוּ יְדֵיו עָשׂוּ אֶת הַחֵיל הַזֶּה, יִגִּיעַ לְעֲנָוָה
וְאֲמוּנָה וְכוּ', וְעַל יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לְשַׁפַּע בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת
מֵאוֹצֵר מִתְּנוּת חֲנֻם ("מִבְּשׂוֹר טוֹב" עֲקָבְתָא דְּמִשִּׁחָא עַמ' רִיד).

[4] בְּזִכּוֹת הוֹדְיָה וְשִׁימַת לֵב לְחִסְדֵי הַשֵּׁם מְגִיעִים
לְשִׁמְחָה וְכִידוּעַ הַשְּׂמִחָה מְבִיאָה לְרַפּוּאָה (הַגְּרָ"א בְּמִשְׁלֵי י"ח,
וְלִקְטִי עֲצוֹת ע' שְׂמִחָה), וְכֵן הַשְּׂמִחָה הִיא סְגוּלָה לְפְרֻנְסָה ("תּוֹרַת
אֲבוֹת" ק"א, "מִנְחַת יְהוּדָה"). וְרַמְזוֹ לְזֶה, שְׂסוּפֵי תְּבוּת שֶׁל "וְהֵייתָ אֶךְ

שְׁמַח" הם סופי התבות של "פּוֹתַח אֶת יָדְךָ", הוא הַשֵּׁם חַת"ךְ, הַחֹתֶךָ חַיִּים לְכָל חַי ("מִנְחַת יְהוּדָה" ל"ו בְּשֵׁם הָרַב מְטוֹטְשִׁין).

5] הַהוֹדֵיָה לַהֲשֵׁם מְקַרְבֶּת אֶת הַגְּאוּלָּה שְׁפָן בְּיָדוּעַ בְּשַׁעַה שְׁחִזְרוּ הַמְּרַגְלִים מֵאַרְץ הַקֶּדֶשׁ וְהִסִּיתוּ אֶת דּוֹר הַמְּדַבֵּר לְהַתְּלוֹנֵן וּלְהַתְּכַיֵּן, הִיָּה זֶה בְּתַשְׁעָה בָּאָב, וְאָמַר הַקֶּב"ה: אַתֶּם בְּכִיתֶם בְּתַשְׁעָה בָּאָב בְּכִיָּה שֶׁל חֲנָם, אֲנִי אֶקְבַּע לָכֶם אֶת תַּשְׁעָה בָּאָב לְבְּכִיָּה לְדוֹרוֹת. הַיּוֹצֵא אִם כֵּן, שְׁמָה שְׁעַם יִשְׂרָאֵל הֵלְכוּ בְּדַרְךְ שֶׁל הַתְּלוֹנְנוֹת שֶׁהִיא הַהֶפֶךְ מֵהוֹדֵיָה, הִיָּה זֶה הַגּוֹרֵם לְגִלוֹת עָלֶיָּה אֲנִי בּוֹכִים עַד הַיּוֹם, וְלָכֵן כָּל עוֹד שְׁאֲנוּ מִמְּשִׁיכִים לְבָכוֹת וּלְהַתְּלוֹנֵן עַל הַנְּהַגַת ה' אֲתָנוּ, עֲדִין אֵינְנוּ זּוֹכִים לְגֵאֲלָהּ, וְאִם נִפְסִיק לְבָכוֹת וּלְהַתְּלוֹנֵן וּבְמִקּוֹם זֶה נִרְבֶּה בְּהוֹדֵיָה לַהֲשֵׁם, נִזְכֶּה לְעוֹד הַרְּבֵה סְבוֹת "לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל" וְנִזְכֶּה לְקָרֵב מְאֹד אֶת הַגְּאֲלָהּ (עפ"י "שְׁעָרֵינוּ בַתּוֹדָה").

וּכְפִי שְׁכַתְּבֵהּ ה"לְקוֹטֵי הַלְּכוֹת" ("פְּרִיקָה וּטְעִינָה ד'"): "כִּי בְּאַמַּת אִם הָיוּ הַכָּל שׁוֹמְעִים לְקוֹל צְדִיקֵי אַמַּת לְלַכֵּת בְּדַרְךְ זֶה, לְהֵאֱמִין תְּמִיד בֵּה' יִתְּבַרְךְ שֶׁהַכָּל לְטוֹבָה, וְלִתֵּן שְׂבַח וְהוֹדֵיָה תְּמִיד לֵה' יִתְּבַרְךְ, בֵּין בְּטִיבוֹ וּבֵין בְּעִיקוֹ [כְּשֶׁצָּר לוֹ], כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: בְּהֵשֵׁם [מִדַּת הַרְּחֻמִּים] אֶהְלֵל דְּבַר בְּאַלְקִים [מִדַּת הַדִּין] אֶהְלֵל דְּבַר, בְּנֹדָאֵי הָיוּ מִתְּבַטְּלִים כָּל הַצָּרוֹת וְכָל הַגְּלִיּוֹת לְגַמְרֵי וּכְבָר הִיָּתָה גְּאֲלָהּ שְׁלֵמָה".

6] הַהוֹדֵיָה לַהֲשֵׁם מְבִיאָה לְתַחוּשַׁת קִרְבָּה אֶל ה' יִתְּבַרְךְ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ, הֵן מִשׁוֹם הַהֲתַעֲוִרֹת לְשֵׁים לֵב לְחֻסְדֵי הַשֵּׁם, וְהֵן בְּעֵצֶם הַרְּבוּי בְּדַבּוֹר עִם הַשֵּׁם יִתְּבַרְךְ וּבְכַפְרֻט בְּדַבּוּרֵי הוֹדֵיָה וְהַפְּרַת הַטּוֹב.

[7] הַהוֹדָיָה מֵהוּזָה הַכְּנָה לְתַפְלָהּ, כִּי כֶּף הִיא הַדֶּרֶךְ הָרְאוּיָה, אֲפִילוֹ עַל פִּי כָּלֵי הַנִּימוּסִים, קוֹדֵם כָּל לְהוֹדוֹת עַל מַה שֵּׁשׁ, וְרַק לְאַחַר מִכֵּן לְבַקֵּשׁ דְּבָרִים נוֹסָפִים.

[8] מִי שֶׁמְתַרְגֵּל לְשִׁים לֵב לְכָל חֲסָדֵי הַשֵּׁם, וְלַהוֹדוֹת עֲלֵיהֶם, סוֹפּוֹ לְהַתְרַגֵּל לְהַפְיֵר טוֹבָה גַם לְבָנֵי בֵּיתוֹ וּלְכָל סוֹבְבָיו.

[9] מִי שֶׁמוֹדָה לַה' עַל כָּל מַה שֶׁנֶּעֱשָׂה עִמּוֹ, גַּם עַל מַה שֶׁנֶּרְאָה כִּ"רַע", הֵרִי הוּא נוֹתֵן אֱמוּנָה בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּשְׁהוּא סוֹמֵךְ עָלָיו בִּ"עֲצִימַת עֵינַיִם" שֶׁבְּיָדָיו הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ רַק טוֹב. וּפְעָמִים רַבּוֹת בְּזָכוֹת הַהִנְהָגָה הַזֹּאת, הוּא אֵף יִזְכֶּה לְגִלוֹת אֶת הַ"טוֹב" הַטְּמוּן בְּמַה שֶׁעָבַר עָלָיו, וְאֵף יִזְכֶּה לְרַחֲמִים מְגֻלִּים.

[10] לְפַעְמִים עוֹבֵר עַל יְהוּדֵי קָשִׁי וְנִסְיוֹן, וּמִתּוֹךְ גִּדְּל הַנִּסְיוֹן הוּא מִתְקַשֵּׁה לְזָכֹר שֶׁבְּעֵצָם הַכֹּל אֵף וְרַק מֵאֵת ה' וְהַכֹּל אֵף וְרַק לְטוֹבָה, אוֹלָם אִם הוּא רָגִיל לֹאמֵר תָּמִיד "תּוֹדָה לְהַשֵּׁם", הֵרִי גַם בְּמִצַּב שֶׁל קָשִׁי וְנִסְיוֹן רֵאשִׁית כָּל הוּא יֹאמֵר "תּוֹדָה לְהַשֵּׁם", וְאֵף שֶׁהוּא לֹא יֹאמֵר זֹאת מִכָּל הַלֵּב, הֵרִי שֶׁלְאַחַר שֶׁהוּא יוֹצֵא מֵהַפֶּה אֶת הַמְּלִים הַלְלוּ "תּוֹדָה לְהַשֵּׁם" וְכַדּוּמָה, הוּא כָּבֵר יִזְכֶּר בְּכָל דְּבָרֵי הָאֱמוּנָה שֶׁלְמַד וְיִתְחַזַּק בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.

”הקפות” באמצע השנה

ורגע לפני סיום הפרק, ברצוני להביא עוד חזוק נפלא.

תאר לעצמך שאתה דופק על דלת ביתו של ידידך היקר, זה זמן רב שאתה מעניין להפגש אתו, והנה אתה נעמד מול דלת ביתו, אתה רואה דרך החור שבדלת [המכנה ”קוקר”] שאכן יש אור בתוך הבית, אתה שמח על כך שלא טרחת לכאן לחנם, הנה יש אור בבית ובדאי עוד מעט אזכה לראות את אותו האור מבפנים, ולפתע אתה רואה מאותו החור שבדלת חשך, לרגע אתה חושב: אוי, חבל, פתאום נהיה חשך, אולי בעל הבית הלך לישון וככה את האור... אך רגע לאחר מכן בעל הבית פותח בפניך את ביתו לרוחה, וכך מתברר שהחשך נוצר רק מחמת שבעל הבית טרח להסתכל עליך דרך החור, כי תמיד רגע לפני ש”הדלת נפתחת” יש חשך...

וכך הוא הדבר בעולמנו: יש תקופות של “חשך” והסתרה, תקופות שפחות מרגישים את השגחת ה' בצורה גלויה, נראה שהעולם חשך חלילה, אך האמת היא שאם אתה רואה “חשך בעולמך” תדע שאתה בדרך לישועה שלך, דלת הישועות עומדת להפתח... (עפי”י “באר החיים”).

תמיד יש לנו סבות טובות לשמח: אם העניינים מתנהלים כשורה, הרי אין זה דבר המובן מאליו, ובדאי יש לשמח

וּלְהוֹדוֹת לְבוֹרָא עוֹלָם, וְגַם אִם יֵשׁ "חֲשֶׁךְ" הֲלֵא אָנוּ מְאֲמִינִים שְׁמִתּוֹךְ הַחֲשֶׁךְ יָבוֹא אוֹר גָּדוֹל, וְתִכְף תִּפְתַּחְנָה הַדְּלָתוֹת. וְכֹאשֶׁר יִהְיֶדֶי שְׁמִתְּ הוּא מְשַׁמֵּחַ אֶת אַבְיָנוּ שְׁבַשְׁמִים, אֲשֶׁר שְׁמִתְּ לְרֵאוֹת אֶת בְּנֵי שְׁמַחִים.

וּכְבָּר דָּרְשׁוּ עַל הַפְּסוּק "כִּי בְשִׁמְחָה תִּצְאוּן" – עַל יְדֵי שְׁמִחָה תִּצְאוּ מֵהַגְּלוּת. וְאָמַר הַרְבֵּי מִצְאֵנוּ זַע"ל (מוֹבָא בְּ"שִׁיחֹת הַתַּחֲזִיקוֹת" בִּיהֵמ"צ) שְׁמִכְלִיל כְּבוֹד שְׁמִים הוּא שְׁאֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים יִגָּאֵל אֶת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁהֶם בְּרִיאִים מְלֵאִים בְּשִׁמְחָה, שְׁאֵם יָבוֹא מְשִׁיחַ לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל שְׁבוֹר וְשְׂרוּי בְּעֶצְבוֹת, אִין זֶה מְכַבֵּד שְׁמִים.

כְּשִׁיְהוּדֵי שְׁמִתְּ בְּחִלְקוֹ וְאִף מוֹדָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל מָה שְׁנַעֲשֶׂה עִמּוֹ, מִתּוֹךְ אֲמוּנָה שְׁכָל מָה שְׁהֵשֵׁם עוֹשֶׂה הַכֹּל לְטוֹבָה, הַקֶּבֶ"ה רוֹאֶה שְׁיִהוּדֵי זֶה כֹּל כֶּף שְׁמִתְּ וּמוֹדָה עַל מָה שְׁנַעֲשֶׂה עִמּוֹ, וְהוּא מְסַפֵּק לוֹ עוֹד הַרְבֵּה "סְבוֹת טוֹבוֹת" לְשִׁמְחָה וּלְהוֹדוֹת.

הַגָּאוֹן הַחֲסִיד ר' אֱלִיעֶזֶר פֶּאפּוֹ זַע"ל בְּסִפְרוֹ "בֵּית תְּפִלָּה" כָּתַב בְּשֵׁם הַמְּקַבְּלִים שִׁישׁ בְּשִׁמִּים שְׁעָרִים לְתְּפִלָּה וְשְׁעָרִים לְשִׁירָה, וְלִפְעָמִים שְׁעָרֵי הַתְּפִלָּה נְעוּלִים וְשְׁעָרֵי הַשִּׁירָה נִפְתָּחִים, וּמִבֵּיא מַעֲשֶׂה שְׁאֲרַע בְּעִיר הַקֶּדֶשׁ יְרוּשָׁלַיִם שְׁהַתְּפִלָּלוּ בְּעַת עֲצִירַת גְּשָׁמִים וְלֹא נִעֲנוּ, וְכֹאשֶׁר הַתְּחִילוּ לִזְמַר שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת נִעֲנוּ.

וּמַעֲשֶׂה נוֹסֵף מְסַפֵּר הַגָּאוֹן ר' אַבְרָהָם מוֹנֶסֶה זַע"ל בְּסִפְרוֹ "פְּדָה אֶת אַבְרָהָם" עַל מָה שְׁאֲרַע בְּפְרָעוֹת תְּרַצ"ו, שְׁהֵי

הַמַּצָּב קָשָׁה וְצָרוֹת רַבּוֹת, וְהָיוּ מִתְאַסְּפִים בִּישִׁיבַת "פּוֹרֵת יוֹסֵף" כְּדֵי לְהִתְפַּלֵּל וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים, בְּאַחַד הַיָּמִים הַכָּרִיז הַמְּקַבֵּל רַבִּי אֱלִיהוּ עֲבוּד זצ"ל שֵׁשׁ סְגוּלָה לַעֲשׂוֹת "שְׂמַחַת תּוֹרָה", וְזֶה הָיָה לְפֶלֶא בְּעֵינֵי כָּלֵם, כִּי צַד יִתְכַּן לַעֲשׂוֹת שְׂמַחַת תּוֹרָה לְמֵרוֹת כָּל הַצֶּעֶר וְהַחֲרָדָה מִבֵּית וּמְחוּץ, אֲמַנָּם מִכִּיּוֹן שִׁיּצָא מִפִּי הַצַּדִּיק נִכְנָסוּ כָּלֵם לְבֵית הַכְּנֻסֹת וּפְתָחוּ אֶת הַהִיכָל כְּמוֹ בְשִׂמְחַת תּוֹרָה, וְאֵף שֶׁהַקֶּפֶה הָרֵאשׁוֹנָה הִיָּתָה כְּמַעֲט בְּכִיּוֹת, אֵךְ לֹאט לֹאט הִתְלַהֲטוּ הַרוּחּוֹת וְהִקִּיפוּ אֶת שְׁבַעַת הַהֶקְפּוֹת בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וּמֵאֲזוּ בְּטֵלָה הַגְּזֵרָה וְהִיָּתָה הַרוּחָה. מִכֵּאן לְמִדְּנוּ מָה מַעֲלַת הַתְּפִלָּה בְּשִׂמְחָה, וּמַעֲלַת שְׂמַחַת הַתּוֹרָה וְהַשִּׁירוֹת וְהַתְּשַׁבְּחוֹת לְהַקְב"ה ("צִיּוּנִים יְקָרִים" זְמַן שְׂמַחְתָּנוּ).

וְכֵן מִסְפָּרִים שְׂכַאֲשֶׁר הָיוּ צָרוֹת לִיהוּדֵי רוּסְיָה, גִּזְרֵי הַ"אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל" מֵאַפְטָא זצ"ל יוֹם צוֹם, וְלַעֲמָתוֹ, רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְרוֹז'יִן זצ"ל עָשָׂה יוֹם מְשִׁתָּה וְשִׂמְחָה, וְהַגְּזֵרוֹת שֶׁהָיוּ עַל הַיְהוּדִים בְּטֵלוּ. אָמַר הַ"אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל" זצ"ל: כְּשִׂרְאוֹ בְּשָׂמִים שִׂיְהוּדִים צָמִים זֶה לֹא עָשָׂה מִסְפִּיק רֶשֶׁם, אִין בְּזֶה שׁוֹם חֲדוּשׁ, כְּשִׂישׁ צָרוֹת אֲזוֹ צָמִים... אֲבָל כְּשִׂרְאוֹ שֶׁהַחֲסִידִים שֶׁל הַרְבֵּי מְרוֹז'יִן רוֹקְדִים וְשִׂמְחִים, קָרְעוּ אֶת כָּל הַגְּזֵרוֹת הַרְעוֹת.

וְנִסִּים בְּסַפּוֹר נִפְלָא וּמְתוֹק בְּמִיחָד (הוֹבָא בְּסַפֵּר "חֻבַּת הָאָדָם בְּעוֹלוֹ - בְּטַחּוֹ"). הַ"אַחִים הַקְּדוֹשִׁים" רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיץ' עֲנַסְק וְרַבִּי זוֹשָׁא מְאָנִיפּוֹלִי זָכַר צַדִּיקִים לְבִרְכָה, כִּי דוּעַ הֵם הָיוּ מִסְתּוֹכְבִּים הַרְבֵּה בְּגָלוֹת מְמָקוֹם לְמָקוֹם, וְהִנֵּה יוֹם אָחָד

תִּפְסוּ אוֹתָם כְּמֵה רְשָׁעִים וְכִלְאוּ אוֹתָם בְּתוֹךְ חֶדֶר קָטָן בּוֹ הִיָּה מְנַח כְּלֵי עִם מִי שׁוֹפְכִין, לֹא נָעִים בְּכֹל, אֲבָל מֵה שֶׁהִטְרִיד אֶת הַצְּדִיקִים זֶה רַק דְּבַר אֶחָד – אִיךָ הֵם יוֹכְלוּ לְהִתְפַּלֵּל וּלְהִזְכִּיר שֵׁם שָׁמַיִם, הֲלֹא אֲסוּר לַעֲשׂוֹת כֵּן לִיד טְנוּף שְׂכָזָה, אִזּוּ רַבִּי אֵילִמְלִיךְ הַצֵּטְעָר מְאֹד עַל הַמַּצָּב הַזֶּה שָׁבוּ הֵם לֹא יְכוּלִים לְהִזְכִּיר שֵׁם שָׁמַיִם, פָּנָה אֵלָיו רַבִּי זֹשָׁא וְאָמַר לוֹ: אַחֵי הַיְקָר, מֵה אִתָּה עָצוּב, הֲרִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהַכְּנִיס אוֹתָנוּ לְמָקוֹם הַזֶּה, אִזּוּ בֹא נִקְבֵּל אֶת רְצוֹן הַשֵּׁם בְּשִׂמְחָה וְנִתְחִיל לְרַקֵּד...

שְׁנֵי הָאֲחִים יָצְאוּ בְּמַחֹל סְבִיב לְאוֹתוֹ כְּלֵי מְטָנָף מִתּוֹךְ שִׂמְחָה שֶׁ"מֵאֵת הַשֵּׁם הִיָּתָה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ", הַשׁוֹמֵר שֶׁיִּשָּׁב בְּחוּץ הַפֶּתַע לְשִׁמְעַ פְּתָאוּם קוֹלוֹת שֶׁל שִׂמְחָה וְרַקוּד, וְהוּא מֵהָר לְהַכְנִס לְחֶדֶר וּלְשֹׂאֵל לְכַבּוֹד מֵהֵם שִׂמְחִים, אֲבָל הָאֲחִים הַקְּדוֹשִׁים לֹא הִתְיַחֲסוּ אֶל אוֹתוֹ רְשָׁע וְהִמְשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת "הַקְּפוֹת" סְבִיב הַכְּלֵי הַמְטָנָף... כְּשֶׁהִבְחִין הַשׁוֹמֵר שֶׁהֵם רוֹקְדִים סְבִיב הַכְּלֵי הַזֶּה אִזּוּ הוּא חָשַׁב שֶׁמִּשׁוּם מֵה הַכְּלֵי הַזֶּה מֵבִיא לָהֶם שִׂמְחָה, וְלִכֵּן הוּא מִיָּד תִּפְסַס אֶת הַכְּלֵי הַזֶּה וְהוֹצִיא אוֹתוֹ חוּצָה, כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר לָהֶם: אֲנִי לֹא אֶתֵּן לָכֶם סְבוֹת לְשִׂמְחָה... הָאֲחִים פָּרְצוּ שׁוֹב בְּרַקוּד וְהִפְעִים בְּרַקוּד שֶׁל הוֹדָיָה עַל חֲסָדִים מְגָלִים.

לְלַמֵּדךָ כְּמֵה אֲפָשָׁר לְפַעַל כְּשֶׁשִׂמְחִים עִם מֵה שֶׁכָּעַת הַשֵּׁם עוֹשֶׂה אִתָּנוּ, כִּי כְּשֶׁשִׂמְחִים אֲפִילוֹ שֶׁלֹּא מְבִינִים מֵה טוֹב בְּמַצָּב שֶׁלָּנוּ, וְזֹאת מִתּוֹךְ אֲמוּנָה, "סוֹמְכִים עַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא" שֶׁהוּא עוֹשֶׂה רַק טוֹב, אִזּוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר: אִתָּה

שָׂמַח בְּלִי לְהַבִּין מָה טוֹב בְּמָה שֶׁעָשִׂיתִי לָךְ, אֲנִי אֶתֵּן לָךְ
טוֹבוֹת מְגֻלוֹת, שֶׁתִּרְאֶה אֶת הַטוֹב מוֹל הָעֵינִים וְתִזְכֶּה לְשִׂמְחָה
עוֹד יוֹתֵר!

פָּרָק ד' – לְעוֹלָם אֵינְךָ יוֹדֵעַ

הַפּוֹךְ עַל הַפּוֹךְ

בְּפָרָק הַזֶּה קִבַּצְתִּי לָכֶם סְפּוּרֵי "הַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית" מִדְּהִימִים בְּיוֹתֵר, אֲשֶׁר מִכָּלֵם יִשְׁנָה מִסְקָנָה אַחַת: "לְעוֹלָם אֵינְךָ יוֹדֵעַ!", לְעוֹלָם אֵינְךָ יוֹדֵעַ לְמָה פְּלוּנֵי עָשָׂה כֵּךְ, וְלְמָה מִשְׁמִימִים רָצוּ שְׂכָךְ יִהְיֶה, וְאֵיךְ בְּסוֹף הָעֲנִינִים יִסְתַּדְּרוּ, לְכֵן דְּבַר אֶחָד גּוֹתֵר בִּידֵים שְׁלֵנוּ: לְסַמֵּךְ עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַד הַסּוֹף.

אֵת הַסְּפּוּר הֵבֵא שְׁלַח לָנוּ אֶחָד הַקּוֹרְאִים, וְהוּא הִתְרַחַשׁ בְּעִיר מוֹנְסֵי (אֵרֶה"ב), וְכֵךְ סִפֵּר הַגְּאוֹן ר' שְׁנִיבֶלֶג שְׁלִיט"א, שֶׁהֵעִיד שֶׁשָּׁמַע אֶת הַפְּרֻטִים מִבְּעַל הַמַּעֲשָׂה, מְנַהֵל תַּלְמוּד תּוֹרָה גְּדוֹל.

בְּאוֹתוֹ תַּלְמוּד תּוֹרָה בּוֹ הִתְרַחַשׁ סְפּוּרָנוּ יִשְׁנוּ צְנוּת מְלַמְּדִים גְּדוֹל, וְהַמְּנַהֵל הָיָה מִסְתַּדֵּר עִם כָּלֵם הַיֵּטֵב, חוּץ מִמְּלַמֵּד אֶחָד אֲשֶׁר הָיָה נֹחֵשֵׁב אֶצְלוֹ כִּ"חֲסֵר סֵדֵר". הַמְּנַהֵל הָיָה תָּמִיד מִתְלוֹוֵן בְּפָנָיו: "כָּל מָה שְׁאֵנִי מְסַכֵּם אֶתְךָ אֶתָּה שׁוֹכַח... כְּשֶׁאֵנִי מְתַקֵּן, לְמַשָּׁל, תְּקִנּוֹת חֲדָשׁוֹת לְמַלְמְדִים, כָּלֵם זוֹכְרִים לִישָׁם אוֹתוֹ, חוּץ מִמֶּךָ... הַכֹּל אֶתָּה עוֹשֶׂה לְהַפְּךָ".

הָאֵמֶת הִיא שֶׁהַמְּנַהֵל הָיָה רוֹצֵה לְפַטֵּר אוֹתוֹ כְּכֹר לְפָנָי זְמַן

רב. אלא שהיתה לו "בעיה": כל הילדים העוברים תחת ידו יודעים ללמד מציון, וגם אלה שלא הצליחו במקומות אחרים, כשהגיעו אליו - גדלו ועשו פרי. גם כל ההורים מרצים ממנו בצורה יוצאת מן הכלל, ובכל אספת הורים של התלמוד-תורה, הוא מקבל את השבחים הכי גדולים. כך בלית ברירה נאלץ המנהל לקבל אותו כמות שהוא, ולהמשיך להעסיק אותו בתלמוד-תורה.

התלמוד-תורה הלך וגדל, והבנין נעשה צר מלהכיל את מאות התלמידים שחסו בו. והנה, הגיעה לאוני המנהל ידיעה שאחד הגבירים המפורסמים מבקש לתרם בנין לתלמוד-תורה, לעלוי נשמת הוריו. המנהל יצר עמו קשר, והזמין אותו שיצטרף בקור בתלמוד-תורה.

לקראת הבקור המנהל כנס את כל המלמדים, והודיע להם על הגביר החשוב העומד להגיע, ושכפי הנראה הוא יכנס לכל כיתה וכתה. ושעל כן יש לודא שהכל יהיה נקי ומצחצח כראוי, ושהילדים יעניקו לו כבוד רב. גם המלמד ההוא השתתף בכנוס המורים הזה, עם כל פרטי ההדרכה שבו.

באותם ימים עשה מידענו זה פעילות עם ילדי כיתתו, וסכם עמם שאם ילמדו בהתמדה, ויסימו את המסכת יתן להם פרס. ומה הוא הפרס? מכוניות מתנגשות בתוך הכיתה... דהיינו, שכל הילדים יורשו להפך את כסאותיהם, ולהסיע אותם כמו מכוניות, ולהתנגש האחד בכסאו של השני. הילדים עמדו במשימה בהצלחה רבה וסימו את המסכת ואף נבחנו עליה.

והנה הגביר הגיע לתלמוד-תורה, ועבר עם המנהל מכתה לכתה, והתרשם מרצינותם של התלמידים, מצורת הלמוד, וגם מהסדר והנקיון השוררים בכל פנה בבנין התלמוד-תורה. עד שהגיע תורה של פתת המלמד הנזכר לעיל. הדלת נפתחה, והמנהל חשב שעוד רגע קט הוא מקבל התקף לב...

כן, בדיוק ביום זה קבע המלמד עם תלמידיו להוציא לפעל את יום המכוניות המתנגשות. הכתה היתה מבלגנת נורא, כאשר כל הכסאות הפוכים, הילדים מתגלגלים על הרצפה, ומתנגשים האחד עם רעהו, והקול – קול רעש גדול... ואם לא די בכך, הרי שגם המלמד שלנו ישב בעצמו על הרצפה, ושחק ביחד עם הילדים... פניו של המנהל חורו כסיד. הוא לא האמין... המנהל התנצל בפני הגביר בבושה גדולה, וגם המלמד קד קדה לפני האורח על המראה הלא – חיובי של הכתה.

מיד לאחר שהגביר עזב את הבקור בתלמוד-תורה, קרא המנהל למלמד והורה לו שישתלק מהמוסד וכי הוא מפטר! "לאחר מה שראה הגביר בכתתך, הוא לא יסכים לתרם מאומה" צעק המנהל.

המלמד התנצל וטען ששכח מההוראות, אך המנהל כעס מאד וצעק: "לא רוצה לראות אותך יותר, תסתלק מפה!".

המלמד, החל להתחנן למנהל ואמר: "יש לי עשרה ילדים בבית, לא תהיה לי פרנסה!".

אך המנהל זעק: "לא אכפת לי מהפרנסה שלך. עשית נזק ואתה מפטר!". המלמד צנב את המקום אבל וחיפוי ראש...

לא עוברים יומים, ואחד הילדים הקטנים בביתו של המנהל נופל ושובר את הרגל. עובר יום נוסף, וילד שני נתקל בחלון זכוכית ונשרט קשות. כעבור יום - יומים נוספים נתפס צווארה של בתו הקטנה, ואין היא מסגלת להיזו, ומתאשפזת בבית חולים. ואם לא היה די בכל אלה, גם אשתו נופלת ברחוב, ושוברת את ידה ואת רגלה!!!

מנהל התלמוד-תורה הבין שיש דברים בגו, נגש לאחד מגדולי הדור, וספר לו את רצף הארועים המוזרים המתרחשים בביתו. השאלה הראשונה של הגדול היתה: "האם גרמת לאחרונה צער לאדם מסוים?"

המנהל הנהן בראשו כהסכמה, וספר לגדול הדור את כל המעשה עם המלמד. אמר לו הגדול: "עשית את אשר לא יעשה. לך מיד לפיס את המלמד, ותדע לך שמדבר בסכנת נפשות".

עשה המנהל כפי שהצטווה, והתקשר אל המלמד, בקש ממנו סליחה ומחילה, והתחנן לפניו שיחזור למלאכתו בתלמוד-תורה. המלמד בטוב לבו, הודיע מיד שהוא מוחל על כל מה שנעשה אתו, אך לא הסכים לחזור לתפקיד, כי כבר מצא עבודה בתלמוד-תורה אחר. לא תאמינו למה שארע אחר כך...

לאחר שבוע המנהל מקבל אגרת מהגביר ההוא בו הוא

מְבִשֵּׁר עַל הַחֲלָטָתוֹ לְתָרֵם אֶת כָּל הַכֶּסֶף לְהַקְמַת בְּנֵינְךָ חֲדָשׁ לְתַלְמוּד-תּוֹרָה! בְּמַכְתָּבוֹ מְצִיֵּין הַגָּבִיר, שְׂבִמְהֵלֶךְ בְּקוֹרוֹ בְּמוֹסָד הַתַּפְעֵל מְדַבְּרִים רַבִּים, אוֹלָם מְדַבֵּר אַחַד הוּא הַתַּפְעֵל בְּמִיָּחַד: "בְּנִגּוּד לְתַלְמוּדֵי תּוֹרָה אַחֲרַיִם שְׂבָהֶם בְּקִרְתִּי, וְלֹא הִיְתִי מְרָצָה מֵהַקְפָּדוּת הַיְתָרָה בֵּין הַמּוֹרִים לְתַלְמִידִים, רְאִיתִי וְנוֹכַחְתִּי שְׂאֲצַלְכֶם אֵין הַדְּבָר כֶּךָ, וְהִרְאִיָּה – שֶׁהַמְלַמֵּד הֵהוּא בְּכַתָּה הַהַפּוּכָה, הוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַיְלָדִים, וְשֹׁחַק בְּיַחַד אֶתֶם עַל הַרְצָפָה. זֶה הַדְּגִם הַמְדִיק שֶׁל הַתַּלְמוּד – תּוֹרָה שְׂחַפְשֵׁתִי, כְּדִי לְתָרֵם לוֹ בְּנֵינְךָ", הוּא סִיִּים.

הַמְנַהֵל הִיָּה הַמוֹם מַתְכֵּן הַמְכַתֵּב...

"מֵהַמְעַשֶּׂה הַזֶּה הַקֶּב"ה לָמַד אוֹתִי, שֶׁהַחֲשָׁבוֹנוֹת שֶׁלוֹ שׁוֹנִים מִצּוֹרֶת רְאִיתָנוּ" (הַסְפּוֹר פָּרְסֵם בְּעֵלוֹן "תְּהִלָּה לְדוּד", וּמְקוּרוֹ מֵהַסְפּוֹר "אַמוּנָה שְׁלֵמָה").

וּמֵהַסְפּוֹר הַזֶּה נוֹכַל לְלַמֵּד עַד כַּמָּה לְעוֹלָם אֵינְךָ יוֹדֵעַ, לֶךְ תִּדַע אִיזוֹ טוֹבָה תְּרוּיַח דְּוָקָא מִמָּה שְׁגָרָם לְךָ פְּלוּנִי, וְלֶךְ תִּדַע, אוֹלֵי אֶפִּילוֹ כִּוְנָה טוֹבָה עֲמָדָה מְאַחֲרֵי הַתְּנַהֲגוּתוֹ, וּמַעַל הַכֹּל – לְעוֹלָם אֵינְךָ יוֹדֵעַ חֲשָׁבוֹנוֹת שְׂמִיִּים... כֶּךָ שְׂתַמִּיד מִשְׁתַּלֵּם לְהַתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה, לְסַמֵּךְ עַל הַקֶּב"ה, וְלִזְכֹּר שֶׁהַכֹּל מְכוּן רַק מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִם לֹא הִיָּה מַגִּיעַ לְךָ לְסָבֵל אֵין סְכוּי בְּעוֹלָם שְׂמִישָׁהוּ הִיָּה יְכוּל לְגָרֵם לְךָ סָבֵל.

מִתְקִין הַמְזַגְנִים הַ"מְכֹשֵׁר"

יִשְׁנוּ סְפוּר שְׁאֵנִי אוֹהֵב לְסַפֵּר, תִּאֲרוּ לְעֵצְמְכֶם שְׂאֵחַד הַזְּמִין
מִתְקִין מְזַגְנִים הַבֵּיתָה, הוּא אָמַר לוֹ לְעֵשׂוֹת חוֹר בְּקִיר בְּצַד
יְמִין וּמִשָּׁם לְהוֹצִיא אֶת הַצְּנוּר שֶׁל הַמְזַגָּן, אֲלֵא שֶׁהַמְתַּקֵּין
הַזֶּה הִיָּה קֶצֶת עֵיף, הוּא הִתְבַּלְּבַל וּבִמְקוֹם לְעֵשׂוֹת חוֹר בְּצַד
יְמִין הוּא עָשָׂה חוֹר בְּצַד שְׂמָאל. וְמָה לְעֵשׂוֹת שְׂבָדִיוֹק שֶׁם
הַסְתַּתֵּר צְנוּר מִיָּם רָאשִׁי, וְאֵיךְ שֶׁהִתְחִיל הַמְתַּקֵּין לְקַדַּח בְּקִיר
הַתְּפוּצָן הַצְּנוּר...

כָּל הַבֵּית הַצֵּף בְּמִים, כָּל הָרְהִיטִים הַתְּקַלְקְלוֹ, וְנוֹסֵף עַל
כָּל הַצְּרוֹת – נֶאֱלָצוּ לְסַגֵּר אֶת הַשִּׁיבֵר הָרָאשִׁי שֶׁל כָּל הַבְּנִין,
וְכָל הַשְּׂכָנִים בָּאוּ לְצַעֵק וּלְהִתְלוּנָן....

מִמֶּשׁ לֹא נִחְמַד...

אֲנִי לֹא צָרִיךְ לְתַאֵר לָכֶם אֵיךְ שֶׁבַעֵל הַבֵּית הַתְּעַצְבָּן, הוּא
פָּשׁוּט צַעֵק וְצַעֵק וְהַמְשִׁיךְ לְצַרַח עַל הַמְתַּקֵּין הַבֵּישׁ-מְזוּל...

כִּכָּה הַמְשִׁיכוּ הַצְּעָקוֹת עַד שֶׁפְּתָאֵם בַּעַל הַבֵּית שֶׁם לִב
לְמַשְׁהוּ מְאֹד מְאֹד מְעַנֵּין...

בְּדִיוֹק אֵיפֹה שֶׁקָּדַח הַמְתַּקֵּין הַסְתַּתֵּרָה כִּסְפֶת גְּדוּלָּה,
וּבִתְרוּכָה... פָּשׁוּט אוֹצֵר גְּדוּל! הַרְבֵּה תְּכַשִּׁיטִי זֶהָב וְיִהְיוּמִים.

לְאַחַר בְּרוּרִים מְקִיפִים הַתְּבַרֵר שֶׁהַאוֹצֵר הַזֶּה הִיָּה שִׁיךְ

לְבַעֲלִים הַקּוֹדְמִים שֶׁל הַדִּירָה שֶׁהִסְפִּיק לְהַפְטֹר מֵהָעוֹלָם
וְהוּא לֹא הוֹתִיר יוֹרְשִׁים...

בְּקִצּוֹר, בְּעַל הַבַּיִת הַזֶּה נִהְפָּךְ בְּרַגַע אֶחָד לְעֹשִׂיר גָּדוֹל!
פְּתֹאֹם הוּא נִגְשׁ לְמַתְקִין וְהִתְחִיל לְבָרֵךְ אוֹתוֹ: "תִּזְכֶּה
לְמִצְוֹת, אֲשֶׁרֶיךָ! תְּבֹא כָּל יוֹם!"

הַמַּתְקִין יֵצֵא מְבֻלְבֵּל: "תִּגִּיד לִי, הַכֹּל בְּסֹדֶר? מַה קוֹרֵה
אַתָּה? ! קוֹדֵם צְעַקְתָּ עָלַי וְעַכְשָׁו אַתָּה מְבָרֵךְ אוֹתִי? !"

הַסִּבִּיר לוֹ בְּעַל הַבַּיִת: "תִּקְשִׁיב, נִכּוֹן שֶׁעַל פְּנֵיו גְּרַמְתָּ לִי
נִזְק, אֲבָל לוֹלֵי הַנִּזְק הַזֶּה אַף פֶּעַם לֹא הִיִּיתִי מְגַלֶּה אֶת הָאוֹצֵר
הַגָּדוֹל שֶׁהִסְתַּתֵּר בְּקִיר".

חֲבָרִים יְקָרִים! מֵאַחֲרֵי כָּל עֲגַמַת נַפְשׁ מִסְתַּתֵּר אוֹצֵר
גָּדוֹל...

לְפַעְמִים אֲנַחְנוּ זוֹכִים לְגִלוֹת אֶת הָאוֹצֵר וְלְפַעְמִים אֲנַחְנוּ
צָרִיכִים לְהֶאֱזֹר בְּסִבְלָנוֹת, וְלִהְיוֹת שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אוֹהֵב אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד וְעוֹשֶׂה עִבּוּרָנוּ בְּכָל רֵגַע רַק אֶת
הַטוֹב בְּיֹתֵר!

אִיךָ זֶה יְכוּל לְהִיּוֹת? אֲנִי לֹא מִבִּין, אֲבָל אֲנִי מֵאֲמִין!!!
וְהָאֲמוּנָה הַזֹּאת נוֹתֶנֶת לָנוּ כַח לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד בְּכָל
הַנְּסִיווֹנוֹת, נְסִיווֹנוֹת שְׁבוּחָנִים אוֹתָנוּ עַד כַּמָּה אֲנַחְנוּ נוֹתֶנִים
אֲמוּנָה מְלֵא בְּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

הַתְּקָלָה בַּמְּכוֹנֵת הַמְּשָׁקָאוֹת

ספר לי ידיד ספור על השגחה פרטית שחווה, זה היה כאשר הוא נאלץ לשהות לצדו של חולה בבית חולים, בשעת לילה מאחרת הוא יצא מהמחלקה ולפני שעזב את בית החולים הוא נגש לקנות בקבוק קולה במכונה, המחיר היה עשרה שקלים, הוא נסה להעביר את כרטיס האשראי שלו אך נתקל בסרוב, כפי הנראה הוא כבר נצל את המסגרת עד הסוף, כך הוא נאלץ לחפש כסף בכיסו.

ברוך השם היה ברשותו קצת כסף מזמן והוא נסה להכניס למכונה מטבע של עשרה שקלים, אלא שמשום מה המכונה סרבה לקלט את המטבע, כך הוא נסה שוב ושוב אך המכונה נשארה עקשנית...

בהחלט לא נעים, בפרט לאדם מתש שרוצה כבר לנסע אל ביתו, הוא הלך למכונה אחרת מתוך תקנה ששם הוא יצליח לרכוש שתיה, אלא ששם הוא גילה שהמחירון שונה ובקבוק קולה עולה רק תשעה שקלים, הוא הכניס תשעה שקלים וקבל מיד קולה, אולי לרגע הוא חשב לעצמו "משמים רצו לחסוך לי שקל..." , אלא שלאחר רגעים ספורים נודע לו עד כמה השקל הזה היה באמת כל כך חשוב, שכן כאשר הוא נגש לחניון להוציא את הרכב היה עליו לשלם במדחן על החנייה, במדחן היה רשום שעליו לשלם שלושים ואחת

שְׁקֵלִים, וְכִמָּה כֶּסֶף הוּא הַצְּלִיחַ לְמִצּוֹא בְּכִיסוֹ? נַחֲשֶׁתָם,
בְּדִיוֹק שְׁלוֹשִׁים וְאַחַת שְׁקֵלִים!

בְּקִצּוֹר, לוֹלִי שְׁמִשְׁמִים עֲכָבוּ אוֹתוֹ מִלְּשַׁלֵּם עֲשָׂרָה שְׁקֵלִים
עַל הַקּוֹלָה לֹא הֵיְתָה לוֹ אֶפְשָׁרוֹת לְצֵאת מִבֵּית הַחוֹלִים כָּל כֶּף
מֵהָר, כִּי לֶךְ תַּחֲפֹשׂ בְּאִמְצַע הַלֵּילָה מִיִּשְׁהוּ שְׁיַעֲזוֹר לָךְ...

לְלַמְּדֶךָ! לְפַעֲמִים אֲתָה רוֹאֶה שְׁמִשְׁמִים מְעַכְבִּים אוֹתְךָ,
נִרְאֶה לָךְ שֶׁהַעֲכוֹב הַזֶּה מֵיְתֵר, אֲךָ בְּאִמַּת הַעֲכוֹב הַזֶּה נוֹעַד
בְּדִיוֹק בְּשִׁבְלֶךָ וּלְטוֹבְתְךָ, גַּם אִם לֹא תִמֵּד אֲנַחְנוּ זוֹכִים
לְגִלוֹת אֵיךְ זֶה לְטוֹבְתְנוּ, הֲרִי שְׁאֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּכֶךָ שְׁכָל
עֲכָבָה לְטוֹבָה.

מִתְנָה לֹא שְׂגָרְתִּית

דָּוִד ד', בְּעֲלִיָּה שֶׁל חֲנוּת מִתְנוֹת יְקָרְתִּית בְּלוֹנְדוֹן מִשְׁתַּף
אוֹתְנוּ בְּסַפּוֹר הַבֵּא:

לְמַעַלָּה מְעַשְׂרִים שָׁנָה שְׁאֲנִי מוֹכֵר מִתְנוֹת בְּחֲנוּת שְׁלִי,
בְּרוּךְ הַשֵּׁם מְעוֹלָם לֹא חָסְרוּ לְקוֹחוֹת לְחֲנוּת, כֶּךָ שְׁכָבֵר לְפָנַי
שָׁנִים הַתְּרַגְּלָתִי לְבִקְשׁוֹת מְכֹל סוּג שֶׁהוּא. רֹב הַלְקוֹחוֹת
נִכְנָסִים וּבִפְיָהֶם בְּקִשׁוֹת שְׂגָרְתִּיוֹת: "אֲנִי מְחַפֶּשֶׁת מִתְנָה
לְאֶרוֹסִין שֶׁל חִבְרָה", "אֲנִי רוֹצֶה לְקַנּוֹת מִתְנָה לְיוֹם הַוִּלְדָּת
שֶׁל אִשְׁתִּי"... יִשְׁנֶן גַּם בְּקִשׁוֹת חֲרִיגוֹת, וְגַם לָהֶם הַתְּרַגְּלָתִי,

ועל אף זאת לא אוכל לשכח את אותה משפחה שנכנסה בקר אחד לחנותי, הם בקשו שאעזור להם למצוא מתנה לנהג שהציל את חייהם.

נו, נכון, לא כל יום קונים אצלי מתנות לנהג שהציל חיים, אבל בהחלט יש אצלי מדרך מיוחד עם מתנות מעצבות לאנשים שהצילו חיים, מתנדכי ארגוני ההצלה וכדומה, למתנות אלו מצרף כרטיס ברכה: "לשליח הצלת חיים". ואם הם רוצים יש לי גם מדרך מיוחד עם מתנות בהם מצרף כרטיס ברכה: "לנהג המסור"...

אולם מהר מאוד הבנתי שהפעם לא אוכל למכר להם מתנה מוכנה תוך מספר רגעים, המשפחה חפשה מתנה גדולה ולא שגרתית, אולם הדבר שהכי הפליא אותי ואף עורר את סקרנותי היה בקשתם המיוחדת: "נא לא לצרף ברכה שפותחת במלים: "לנהג המסור".

לאחר שעה שלמה, בשעה טובה מצאו בני המשפחה את מבקשם. ומכיון שבני המשפחה הזו הרגישו בסקרנותי הם התישבו מולי ועל דעת עצמם החלו לספר לי את ספורו של הנהג שלהם, וכך הם ספרו:

לפני כחודש היינו אמורים לטוס בטיסה מסימת, ובכדי להגיע לשדה התעופה הזמנו נהג מונית, התחלנו את הנסיעה עם הנהג שלנו, אולם באמצע הדרך התגלתה תקלה באחד הגלגלים ונאלצנו להמתין עד שהנהג יחליף את הגלגל, אנחנו שהיינו לחוצים מאד כעסנו על הנהג, וטענו

בפניו כי הוא חסר אחריות, וממש לא "נהג מסור", לאחר שהחלף הגלגל המשכנו בנסיעה ובשלב מסים גם בגלגל השני התגלתה תקלה, כעת כבר לא היה לנהג גלגל חלופי, ונאלצנו להמתין באמצע הדרך עד שהגיעה עזרה.

הנהג ששם לב לשעה המאחרת, החליט על דעת עצמו לרדת לשולי הכביש, מקום שמיעד למצבי חרום בלבד, כך קנה הנהג שנספיק את הטיסה שלנו, אולם לאחר כמה דקות עצר אותו שוטר בכדי לתת לו דו"ח בגין נסיעה במקום האסור, השוטר נצל את ההזדמנות בכדי לערוך בדיקה יסודית לרכב ולרשיונות, וכך מצאנו את עצמנו באמצע הכביש לאחר שזמן הטיסה כבר חלף.

הנהג שבאמת דאג לנו, ולעולם איננו יודעים איך קרה מה שקרה אתו, הזדרז וסדר לנו טיסה חלופית שיצאה שעה לאחר זמן הטיסה המקורית, ובשעה טובה עלינו על המטוס.

לא עבר זמן רב עד שהגיעה הבשורה הקשה: המטוס הראשון עליו היינו אמורים לטוס נפל והתרסק... ברגע אחד נהפך הנהג שלנו מ"נהג כשלן וחסר אחריות" לנהג שהוא שליח ההשגחה להציל את חיינו!

הנהג ששמע את החדשות הזדרז להגיע לבית קרובי משפחתנו בלונדון, וזאת בכדי להרגיע אותם שברוך השם אחרנו את המטוס, וכפי שחשב כן היה, כשנכנס לביתם ראה את כלם לבנים כסיד מרב דאגה, הנהג הרגיע אותם, ושמח לבשר להם על כל התקלות שגרמו לבני משפחתם לאחר את הטיסה המדוברת.

מֵאִז כָּבַד לְמַדְנוּ שְׁאִין סִבָּה לְכַעַס עַל אֶף אֶחָד. כִּי לְעוֹלָם
אֵינְךָ יוֹדֵעַ מָה גָּרַם לְשֵׁנִי לַעֲשׂוֹת אֶת מֵה שֶׁעָשָׂה, וּמִלְכָּד זֹאת
הַזּוֹלָת הוּא רַק שְׁלִיחַ שֶׁל הַשֵּׁם, לְעוֹלָם אֵינְךָ יוֹדֵעַ חֲשׂוֹנוֹת
שְׁמִים. אוֹלָם אָנוּ מְאֲמִינִים שְׁבֹדָאֵי הַכֹּל לְטוֹבָה, כִּי הַכֹּל
מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכֹל מֵה שֶׁעוֹשֶׂה הַשֵּׁם לְטוֹבָה.

מְתִי הַמִּינִיבוֹס הַגִּיעַ

יִשְׁנֵם תְּלַמִּידִים שֶׁלְּמַדּוּ אֶצְלָנוּ בְּעֶבֶר בִּישִׁיבָה לְמִתְחִזְקִים
רַק מִסְפָּר חֲדָשִׁים, לְאַחַר מִכֵּן הֵם עָבְרוּ לִישִׁיבָה אַחֲרָת, אוֹ
עָזְבוּ בְּכֹלֵל אֶת הַמְּסַגֶּרֶת הַתּוֹרָנִית, וְלִמְרוֹת זֹאת כָּלֵם
מִמְשִׁיכִים אֶת הַקֶּשֶׁר עִם הַצְּנוֹת וְעִם הַחֲבָרִים שְׁנַיִם רַבּוֹת
לְאַחַר מִכֵּן, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם אֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים מְדִי פַעַם הַזְּמַנּוֹת
לְחֻטָּאוֹת שֶׁל תְּלַמִּידִים וּבִינֵיהֶם גַּם כְּאֵלוֹ אֲשֶׁר לְמַדּוּ אֶצְלָנוּ
זְמַן קָצֵר, שֶׁכֵּן כָּלֵם מִמְשִׁיכִים לְהַרְגִישׁ קֶשֶׁר אֶל הִישִׁיבָה.

שִׁיחָה לָכֵם בְּרוּר, אֵינְךָ דָּבָר כִּזֶּה בְּשׁוּם מְקוֹם בְּעוֹלָם! רַק
בְּמְקוֹם שֶׁל תּוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה מְאַחֲדָת. יְכוּלִים לִהְיוֹת חֲבָרִים
מִבֵּית הַסֵּפֶר אוֹ מִהַצֶּבֶא מִמְקוֹם הָעֵבֹדָה וְכֵן מִהַשְׁכּוּנָה,
בְּרַגַע שֶׁנִּפְרַד כָּל אֶחָד לְדַרְכּוֹ, עוֹבֵר אִיזָה זְמַן וְכַמְעַט שׁוֹכַחִים
לְגַמְרֵי אֶחָד מִהַשְּׁנַיִ, רַק הַתּוֹרָה יֵשׁ לָהּ כַּח כַּח חֶזֶק לְאַחַד.

וּכְמוֹ שֶׁסָּפַר לִי אֶחָד הַקּוֹרְאִים שֶׁלְּנוּ עַל סֵבָא שְׁלוֹ ז"ל, לְאוֹתוֹ סֵבָא הָיָה חֲבֵרוֹתָא, יְהוּדֵי בֶן גִּילּוֹ עֲמוּ הוּא הָיָה לוֹמֵד כָּל יוֹם, כֶּךָ בְּמִשְׁךָ שְׁנַיִם רְבוּת, בְּעֵקֶבּוֹת הַלְמוּד הַמְשַׁתָּף הֵם נִהְיוּ קְשׁוּרִים מְאֹד זֶה בְּזֶה, עַד שֶׁפְּעַם אָמַר הַסֵּבָא לְחֲבֵרוֹתָא: "אֲנַחְנוּ כָּל כֶּךָ קְשׁוּרִים, עַד כְּדֵי כֶּךָ שְׁגַם אַחֲרֵי שְׁנִפְטַר מִהָעוֹלָם נִמְשִׁיךְ לְעֹזֵר אֶחָד לְשֵׁנִי"...

הַמְשִׁפֵּט הַזֶּה הָיָה נִשְׁמַע כְּתִלוּשׁ מִהַמְצִיאוֹת, וְכִי מִיִּשְׁהוּ יְכוּל לְעֹזֵר לְשֵׁנִי כְּשֶׁשְׁנִיָּהֶם נִמְצְאִים כְּבָר בְּשָׂמַיִם??

אָבֵל תִּשְׁמְעוּ מֶה קָרָה, עֲבָרוּ שְׁנַיִם וְאוֹתוֹ סֵבָא הִלֵּךְ לְעוֹלָמוֹ, לְאוֹתוֹ סֵבָא יִשְׁנֵם כַּמָּה יְלָדִים וְצֶאֱצָאִים רַבִּים הִי"ו, אֲלֵא שְׁמֵלֵכֶד בֶּן אֶחָד כָּלֵם גָּרִים בְּחוּ"ל, וְהִנֵּה לְעֹלְיָה לְקַבְרוֹ בְּשֵׁלְשִׁים וּבְשָׁנָה הָרֵאשׁוֹנָה הִגִּיעוּ כָּל הַיְלָדִים מְחוּ"ל, אוֹלָם בְּשָׁנָה שְׁלֹאֲחַר מִכֵּן הֵם לֹא טָרְחוּ לְבֹא מְחוּ"ל, וְכֶךָ נּוֹצֵר מִצָּב בּוֹ הַבֵּן שָׁגַר בְּיִשְׂרָאֵל בְּיַחַד עִם בְּנוֹ מִיִּדְעֵנוּ הִי"ו נֶאֱלָצִים לְחַפֵּשׂ מִנֵּן בְּכַדֵּי לְעֵלוֹת עַל קֶבֶר הַסֵּבָא בְּיוֹם הַשָּׁנָה, מְדַבֵּר בְּעַל לֹא פְּשוּט בְּכָלֵל.

וְהִנֵּה שָׁנָה לְאַחַר מִכֵּן בְּשַׁעָה שְׁהָאָב וּבְנוֹ הָיוּ עֲסוּקִים בְּלַחֲפֵשׁ אַחֲרֵי מִנֵּן לְעֵלוֹת עַל קֶבֶר הַסֵּבָא הֵם שָׂמוּ לֵב לְמִינִיבּוּס שְׁחָנָה בְּכַנִּיסָה לְבֵית הָעֶלְמִין וּמִתּוֹכּוֹ יָרְדוּ קְבוּצָה גְּדוֹלָה, הִרְבֵּה יוֹתֵר מִמִּנֵּן יְהוּדִים, הָאָב וּבְנוֹ הִתְקַרְבוּ לְבַקֵּשׁ אֵת עֲזָרְתָם וְהֵם הָיוּ פְּשוּט נִדְהָמוּ לְזֵהוּת אוֹתָם...

נִי, תִּנְחָשׁוּ, מִי הָיוּ אוֹתָם יְהוּדִים? לֹא פְחוֹת מֵאֲשֶׁר מִשְׁפַּחַת הַחֲבֵרוֹתָא שֶׁל הַסֵּבָא... הִתְבָּרַר שְׂמִשְׂמִים גַּם

הַחֲבֵרוֹתָא נִפְטָר בְּאוֹתוֹ תֵּאָרִיךְ שֶׁל הַסֶּבֶא, וּמְאוֹתָהּ שָׁנָה סִכְמוּ בְּנֵי הַמְשֻׁפָּחוֹת לְהַפְגִּישׁ יְחִדְיוֹ בְּיוֹם הַשָּׁנָה וְכִךְ לְעֵלוֹת עַל קְבְרֵיהֶם שֶׁל אוֹתָם שְׁנַיִם אֲשֶׁר הֵם בְּבַחֲיִנַת "הַנֶּאֱהָבִים וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ", וְהֵם מְמַשִּׁיכִים לְעֹזֵר זֶה לְזֶה...

וְמָה עָשָׂה אֶת אוֹתָם שְׁנַיִם לְקַשׁוּרִים כֹּל כֵּךְ אֶחָד לְשֵׁנִי, עַד כִּדֵּי כֵךְ שֶׁגַם לְאַחַר פְּטִירָתָם הֵם מְמַשִּׁיכִים לְעֹזֵר אֶחָד לְשֵׁנִי? פְּשוּט וּבְרוּר שְׂזֵהוּ רַק מִכַּח הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה!

הַמְּשֻׁאֵית שֶׁלֹּא צָפְרָה

בְּסִפּוּר "עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת" קָרָאתִי סִפּוּר מְדֵהִים בְּיוֹתֵר, אֲשֶׁר חִזַּק אוֹתִי בְּמִיָּחָד, וְהָרִי הוּא לְפָנֶיכֶם.

הִיָּה אָדָם אֶחָד שֶׁנִּסְעָ בְּרֶכֶב שְׁלוֹ, הוּא לֹא נִסְעָ מְהֵרָ, וְנִהְיָ מְשֻׁאֵית שֶׁנִּסְעָ מְאַחֲרָיו חָשַׁב לְעֲצֹמוֹ: אֲנִי אֶעֱקֹף אוֹתוֹ, מִמִּילָא הוּא נוֹסֵעַ לְאֵט וְהַדְּבָר לֹא יִפְרִיעַ לוֹ, הוּא הִתְחִיל לְעַקֵּף אֶת הַרֶכֶב, אָבָל בְּאֲמִצָּע הוּא פָּשוּט הִשְׁתַּפְּשֵׁף עִם הַרֶכֶב, וּבְנִס אֵף אֶחָד לֹא נִפְגַּע מִהִתְאוּנָה הַקְּטָנָה הַזֹּאת. אָבָל לְאַחַר הָאֲרוּעַ הִגִּיעַ "בוֹחֵן תְּנוּעָה" מִהַמְשֻׁטָּרָה, וְתַחֲקֹר אֶת הַנְּהַגִּים מָה בְּדִיּוֹק הִיָּה.

הַנְּהִיג שֶׁל הָרֶכֶב סֵפֶר שֶׁהוּא נֹסֵעַ לֹאט וּפְתָאוּם שָׁמַע צְפִירָה
מֵהַמְּשָׁאִית, אִזּוּ הוּא זֶה הַצְּדָה וְלִכֵּן לְמֵרוֹת שֶׁנֶּהֱגַהּ הַמְּשָׁאִית לֹא
נִזְהַר וְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, הוּא נֹצֵל.

אַחַר כֵּךְ שָׁמְעוּ אֶת הַגְּרִסָּה שֶׁל נֶהֱגַהּ הַמְּשָׁאִית וְהוּא סֵפֶר
שֶׁחָשַׁב בְּטֵעוֹת שֶׁהוּא לֹא יִצְמַד כָּל כֵּךְ לָרֶכֶב, וּבְקִשְׁר
לְצִפִּירָה, הוּא טֵעֵן שֶׁבְּכֻלָּל לֹא צִפֵּר...
זֶה הִיָּה נִשְׁמַע מְאֹד מוֹזֵר, הַנְּהִיג שֶׁל הָרֶכֶב טוֹעֵן שֶׁהוּא
שָׁמַע צְפִירָה מֵהַמְּשָׁאִית, וְהַנְּהִיג שֶׁל הַמְּשָׁאִית טוֹעֵן שֶׁהוּא
בְּכֻלָּל לֹא צִפֵּר. מַה קוֹרָה כָּאֵן???

בְּסוּף, תִּשְׁמְעוּ מֵהַתְּבַרֵּר, הַנְּהִיג שֶׁל הָרֶכֶב שָׁמַע בְּזִמְן
הַנְּסִיעָה קִלְטָת עִם שִׁיחַת חֲזוּק מֵהַמְּשָׁאִית הַגֵּה"צ רַבִּי דָן סָגַל
שְׁלִיט"א, שִׁיחָה שֶׁהוּא מְסַר לְפָנָיו כְּשִׁלּוּשִׁים שָׁנָה, זֶה מְפָרְסֵם
שֶׁהָרֶב דָּן סָגַל כָּל הַזִּמְן מְדַבֵּר עַל אֲמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית,
וְהֵנָּה בְּדִיּוּק בְּאֲמִצָּע הַקִּלְטָת הַקִּלְטָת גַּם קוֹל שֶׁל צוֹפֵר מְשָׁאִית,
מִמְּשָׁאִית שֶׁעֲבָרָה לִיד הַמְּקוֹם בּוֹ הָרֶב דָּן מְסַר שִׁיחָה,
וְתִקְשִׁיבוּ טוֹב! שְׁלוּשִׁים שָׁנָה אַחַר כֵּךְ בְּדִיּוּק כְּשֶׁהַנְּהִיג שֶׁל
הָרֶכֶב כְּמַעַט "חֹטֵף" פְּגִישָׁה לֹא נַעֲיֵמָה עִם מְשָׁאִית, נִשְׁמַע
מֵהַקִּלְטָת צְפִירָה שֶׁל מְשָׁאִית, וְהַצְּפִירָה הַזֹּאת מַצִּילָה אֶת
חַיָּו...
אַתֶּם שׁוֹמְעִים טוֹב? זֶה הַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית מְדַהֵימָה, וְהֵנָּה
מִסְתַּבֵּר שֶׁבְּשִׁעְתוֹ כְּאִשֶׁר שֶׁכָּפְלוּ אֶת הַקִּלְטָת הַזֹּאת בְּשִׁעְתוֹ
מִמֶּשׁ הַצְּטַעְרוּ מֵהַהִפְרָעָה שֶׁל הַמְּשָׁאִית בְּאֲמִצָּע הַקִּלְטָת,
אֲבָל אֵין דְּבַר כֵּזֶה "בְּמִקְרָה"!

מאותו מקרה לקח שלושים שנה עד שהתברר בשביל מה המשאית הפריעה לשיחה, לפעמים קורה לנו משהו לא נעים וכבר באותו יום מתברר לנו עד כמה זה היה ממש לטובה, לפעמים זה לוקח חדש, לפעמים שלושים שנה, ולפעמים רק לעתיד לבא נזכה לראות איך הכל היה רק לטובה, ואף ורק מתוך רחמי השם יתברך.

מי הציל את התפלין מהגנבים?

ספר לי מנהל החנות "יפה נוף" בקרית גת את הספור הבא. ביום שישי אחד נכנס יהודי מאשקלון לחנות, מדבר ביהודי מנהל מפעל מאשקלון שרגיל להגיע מדי פעם לקרית גת, ואז הוא נכנס לחנות "יפה נוף" וקונה ספרי קריאה לילדיו, באותו יום שישי הוא נכנס לחנות עם תיק פלסטיק מיחד בו הוא שומר את התפלין, הוא הניח את התיק באיזו פנה והחל בחפוש ספרים איכותיים, לאחר מכן נגש, שלם על הספרים ויצא מהחנות.

שעה קלה לאחר מכן מנהל החנות שם לב שהתיק עם התפלין נשכחו אצלו, הוא נכנס למאגר חברי המועדון של "יפה נוף פלדהיים" ונסה להשיג כף את מספר הנניד של

מִיָּדְעֵנּוּ, הוּא הַתְּקַשֵּׁר לְמִסְפָּר שֶׁהוֹפִיעַ בְּמַחְשָׁב אֶךְ שָׁמַע שֶׁהַמִּסְפָּר הַחֶלֶף, הוּא לֹא אָמַר נוֹאֵשׁ וְהַתְּקַשֵּׁר לְמוֹדִיעֵינּוּ בְּכַדִּי לְהַשִּׁיג אֶת הַמִּסְפָּר, בְּמוֹדִיעֵינּוּ לֹא מָצְאוּ מִסְפָּר עֲדֻכְנִי שֶׁל אוֹתוֹ פְּלוֹנִי אֶלְמוֹנִי עִם הַכַּתְּבַת שֶׁהִיְתָה רְשׁוּמָה בְּמַחְשָׁב, וּבְכָל אֲשַׁקְלוֹן הֵם מָצְאוּ לֹא פְּחוֹת מֵעֶשְׂרֵה אֲנָשִׁים עִם שֵׁם זֶהָ בְּדִיוֹק, הִלָּה סָגַר אֶת הַחֲנוּת וְנִפְנָה לְהַתְּכוֹנֵן לְשַׁבַּת קוֹדֵשׁ.

בְּיוֹם רֵאשׁוֹן הוּא נִכְנָס לְחֲנוּת וְצִפָּה כָּל הַעֵת לְקַבֵּל טְלֶפּוֹן מֵאוֹתוֹ יְהוּדִי, אֲשֶׁר בְּנוֹדָאֵי מַחְפֵּשׁ אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלוֹ, אֶךְ הַצֵּלְצוֹל בּוֹשֵׁשׁ מִלְּהִגִּיעַ. בְּיוֹם שְׁנִי נִכְנָס לְחֲנוּת אַבְרָהָם מְקוֹמִי וּמִשׁוֹם מָה הַחֲלִיט מְנַהֵל הַחֲנוּת לְפָנוֹת דְּוָקָא אֵלָיו וְלִשְׂאֵל אוֹתוֹ אִם יֵשׁ לוֹ חֲבָרִים בְּאֲשַׁקְלוֹן שְׂיֻכְלוּ לְעֹזֵר בְּאֵתוֹר הַמִּסְפָּר הַמְּעַדְכֵן שֶׁל בַּעַל הַתְּפִלִּין, לְאוֹתוֹ אַבְרָהָם אָכֵן יִשְׁנֵם חֲבָרִים מֵאֲשַׁקְלוֹן וְאֵלּוֹ הִבִּיאוּ לוֹ מִיָּד אֶת הַמִּסְפָּר הַמְּעַדְכֵן.

מְנַהֵל הַחֲנוּת הַתְּקַשֵּׁר אֵלָיו וְאָמַר לוֹ: שְׁלוֹם לָךְ, רְצִיתִי לְעַדְכֵן אוֹתְךָ שֶׁהַתְּפִלִּין שֶׁלָּךְ אֶצְלִי.

מָה?! אֵיזָה נֵס! צָעֵק בְּהַתְּפַעְלוּת בַּעַל הַתְּפִלִּין, וְהִסְבִּיר אֶת עֲצוּמוֹ: בְּדִיוֹק בְּשַׁבַּת פָּרְצוּ לִי גִנְבִים לְרֶכֶב, בְּרוּךְ הַשֵּׁם הֵם לֹא מָצְאוּ שֵׁם שׁוֹם דָּבָר, אֲבָל כְּשֶׁלֹּא מָצְאתִי אֶת הַתְּפִלִּין חֲשַׁבְתִּי שֶׁהֵם גִּנְבוּ אוֹתָם, שָׁכֵן אֲנִי רָגִיל לְהִשְׁאִיר אֶת הַתְּפִלִּין בְּרֶכֶב בְּתוֹךְ תִּיק מִיָּחָד הַמְּגֵן מִפְּנֵי הַשֶּׁמֶשׁ, וְכַעַת אֲנִי מִבִּין שֶׁמְשֻׁמִּים הִשְׁאִירוּ אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלִי אֶצְלָךְ, וְהַפְּלֵא הַגְּדוֹל הוּא שֶׁבְּדִיוֹק הַחֲלֶפְתִּי מִסְפָּר טְלֶפּוֹן סְלוּלָרִי וְלֹא הַצֵּלְחַת

לְהִזְעִיק אוֹתִי כְּכֹר בְּיוֹם שִׁישִׁי, אַחֲרֵת הַתְּפִלִּין יָכֹלוּ לְהִגָּנֵב.
הַתְּקַשְׁרֹת אֵלַי מִמָּשׁ לִפְנֵי שֶׁהִסְפַּקְתִּי לְהִזְמִין תְּפִלִּין חֲדָשׁוֹת...

לְמָה הִנָּהֵג אֲבָד אֶת הַטֶּלְפוֹן הַסְּלוּלָרִי

אֶחָד הַקְּוֵרָאִים הַתְּקַשֵּׁר אֵלַי וְסִפֵּר לִי בְּהִתְרַגְּשׁוֹת סִפּוֹר
מְדֻהִים: הוּא נָסַע עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ לְקִרְאֵת שַׁבָּת מִבֵּיתָם
שֶׁבְצִפּוֹן אֶל הָעִיר בֵּית שֶׁמֶשׁ, בְּאֲמִצֵּעַ הַנְּסִיעָה הִנָּהֵג בִּקְשׁ אֶת
עֲזַרְת הַנוֹסְעִים בְּאֶתוֹר מְכַשֵּׁר הַטֶּלְפוֹן סְלוּלָרִי שְׁלוֹ שֶׁנֶּעְלַם,
אוֹתוֹ? יְהוּדִי יָקָר הִצִּיעַ לְנָהֵג שֶׁיָּבִיא לוֹ אֶת מִסְפֵּר הַטֶּלְפוֹן
סְלוּלָרִי שְׁלוֹ וְהוּא יִתְקַשֵּׁר וְכֵן יִשְׁמַע צְלִיל וְיִוָּכַל לְמַצֵּא אֶת
הַטֶּלְפוֹן הַסְּלוּלָרִי. הִנָּהֵג הוֹדָה לוֹ וּמָסַר לוֹ אֶת הַמִּסְפֵּר שְׁלוֹ,
וְאֵכֵן הַטֶּלְפוֹן הַסְּלוּלָרִי אֶתֵּר וְהִשָּׁב לְנָהֵג.

הַנְּסִיעָה עֲבָרָה בְּשָׁלוֹם כְּשֶׁבִּסְיוֹמָה יֵצֵא מִיָּדְעֵנוּ עִם כָּל
מִשְׁפַּחְתּוֹ וְעִם הַמְּזוּדָה וְהָעֵגְלָה, אֲלָא שְׁרָגַע לְאַחַר
שֶׁהָאוֹטוֹבּוֹס עָזַב אֶת הַתְּחַנָּה, הוּא נִזְכָּר שֶׁשָּׂכַח בְּתוֹךְ
הָאוֹטוֹבּוֹס אֶת הַכּוֹבֵעַ וְהַחֲלִיפָה שֶׁל שַׁבָּת קוֹדֵשׁ, וְשָׁבַת
מִתְקַרְבֶּת, וּבּוֹדָאִי לֹא תַעֲזוֹר לוֹ כַּעַת מַחֲלֶקֶת אֲבָדוֹת... מָה
עוֹשִׂים? וְאֵזוּ נִזְכָּר מִיָּדְעֵנוּ הַיָּקָר שׁ"בִּמְקָרָה" יֵשׁ לוֹ אֶת
הַמִּסְפֵּר שֶׁל הִנָּהֵג...

הַנְּהַג שֶׁמַּח לְהַכִּיר לְמִידְעֵנוּ טוֹבָה, וְאֵךְ לְגַמֵּל חֶסֶד, וְהוּא תֹאֵם עִם מִידְעֵנוּ עַל מְקוֹם מִפְגָּשׁ וְכֵךְ עוֹד לְפָנַי שְׁבַת הוּא קִבַּל בְּחִזְרָה אֶת מְלִבוּשֵׁי הַשְּׁבַת.

מִדּוּעַ הַטִּיסָה הַתְּעַכְבָּה ?

כָּכֵר הִרְחַבְנוּ בְּפָרֶק הַקּוֹדֵם בְּמַעֲלַת הַהוֹדָיָה לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ עַל הַקְּשָׁיִים, מִתּוֹךְ אַמּוּנָה שְׁבָאָמַת גַּם זֶה טוֹב מְאֹד, וּמִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדַרְךְ הַזֹּאת יִזְכֶּה לְרֵאוֹת בִּישׁוּעָה הַנִּגְלִית לְעֵינָיו. מִצָּאֵתִי לְזֶה רָמְזוּ נִפְלְא מֵהֵרָה "הַחֲדוּשֵׁי הָרִי"ם" זצ"ל בְּפֶסֶסוֹק (תְּהִלִּים ע"ו) "חֲמַת אָדָם תוֹדֵךְ, שְׂאֲרִית חֲמַת תַּחְגֹּר", שְׁכָאֲשֶׁר בָּאִים חֲמָה וְיִסּוּרִים עַל הָאָדָם וְהוּא מוֹדֵה לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ עַל הַיִּסּוּרִים שְׁבָאוּ עָלָיו, עַל יְדֵי כֵן פּוֹעֵל שְׂשֵׁאֲרִית חֲמַת תַּחְגֹּר" – שֶׁהַקֶּב"ה יַחְגֹּר אֶצְלוֹ אֶת שְׂאֲרִיּוֹת הַחֲמָה וַיַּעֲכֹבֶם מִלְּבָא עָלָיו ("שִׁפְתֵי צַדִּיק" מוֹכַח ב"כִּי אַתָּה עֹמְדִי – הוֹדִינָה" תכ"ט).

צָרִיךְ תְּמִיד לְזַכֵּר שְׂאֲבִינוּ מְלַכְנוּ רוּצָה שִׁיְהִיָּה לָנוּ הַטּוֹב בְּיוֹתֵר, הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁלָּנוּ אֲכַפַּת מַעֲצָמְנוּ !

וְהוּא יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ מָה בְּאָמַת הַכִּי טוֹב עֲבוּרָנוּ, וְכַפִּי שְׂאוּמָרִים בְּתַפְלָה "גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים", חֲסָדִים שְׁתַּכְלִיֵּתֶם טוֹב, שְׁגַם הַהַשְׁלָכוֹת שֶׁלָּהֶם טוֹבוֹת מְאֹד, בְּשׁוּנָה מִחֲסָדִי

בְּשׁוֹר וְדָם שְׁלֹפְעָמִים גּוֹמֵל חֶסֶד עִם חֲבֵרוֹ, אֲךָ מִחֲמַת אוֹתוֹ
חֶסֶד מִתְגַּלְגַּל צֶעַר וְנֹזֵק לַחֲבֵר.

וְלָכֵן גַּם כַּאֲשֶׁר נִתְקַלִּים בְּדַבָּרִים הַנִּרְאִים לָנוּ כְּדַבָּרִים לֹא
טוֹבִים עָלֵינוּ לְהֶאֱמִין שְׁתַּכְלִיתֶם הִיא רַק טוֹב, וּכְגוֹן - לְקָרֵב
אוֹתָנוּ לְבוֹרָא עוֹלָם עַל יְדֵי הַתְּעוֹרְרוֹת לְתִשְׁבּוּכָה וְחִזּוּק
בַּתְּפִלָּה, וְעוֹד חֲשָׁבוֹנוֹת שְׁמַיִם שְׂכַעַת עֲדִין אֵינָם יוֹדְעִים לָנוּ.

וּבְכַאֲמַת בּוֹרָא עוֹלָם הִיָּה שְׂמַח לְתַת לָנוּ "טוֹב" הַנִּגְלָה
לְעֵינַי, בְּאוֹפֵן שִׁיְהִיָּה לָנוּ קֵל לְשִׂמְחָה, אֲךָ הוּא יִתְבַּרֵךְ מִתְגַּבֵּר
כְּבִיכוֹל עַל הָרָצוֹן הַזֶּה, וּמִתְאַמֵּץ כְּבִיכוֹל לְתַת לָנוּ אֵת הַטוֹב
הַ"נִּסְתָּר" כַּאֲשֶׁר הוּא יוֹדֵעַ שֶׁרַק דִּרְכוֹ נֹזְכָה לְתַכְלִית הַטוֹב
הָאֲמִתִּי.

וּכְפִי שְׁמִסְפֵּר בְּקִנְטֵרִס "מֵאֲמָרֵי חִזּוּק" (גְּלִיוֹן קמ"ה):
לְמִשְׁפַּחָה אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל הִיָּה יֶלֶד חוֹלָה, וְהַרופְאִים הִמְלִיצוּ
לָהֶם לְטוֹס עִם הַיֶּלֶד לְבֵית חוֹלִים בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית, בְּנֵי
הַמִּשְׁפַּחָה הִתְאַרְגְּנוּ לְטִיסָה וּמְכִיּוֹן שְׂאִינָם יוֹדְעִים אֲנִגְלִית
הַצִּיעַ לָהֶם בֶּן דוֹד שְׁלֵהֶם אֲשֶׁר גָּר בְּמִדְיָנָה אַחֲרַת בְּאַרְצוֹת
הַבְּרִית לְטוֹס עֲבוּרָם בְּמִיחָד לְמִדְיָנָה בַּה נִמְצָא אוֹתוֹ בֵּית
חוֹלִים וְכֵן הוּא יִשְׁמַשׁ לָהֶם כְּמִתְרַגְּמָן, וְאֲכֵן בֶּן הַדוֹד הִגִּיעַ
וְלָוָה אוֹתָם לְאוֹרֵךְ כָּל תְּקוּפַת הַטְּפוּל וְהַהִתְאוּשָׁשׁוֹת, וְלֵאחֲרַי
כְּמָה שְׁבוּעוֹת הֵם שָׁבוּ לְאַרְץ הַקִּדְשׁ.

לְאַחַר כְּשֵׁנָה נּוֹצֵר צוֹרֵךְ לְשׁוֹב עוֹד הַפְּעַם לְחוּ"ל, וְשׁוֹב
הַצִּיעַ הַבֶּן-דוֹד לְעֲמֹד לִימִינָם, אֲלֵא שְׁעָקֵב תְּקַלָּה טְכָנִית חַל
עֲכוּב מִשְׁמְעוֹתֵי בְטִיסָה שְׁלוֹ, הֵם נֹאֲלָצוּ לְהִגִּיעַ בְּזִרְיוֹת לְבֵית

החולים כמה שעות לפני שהבן-דוד יגיע, הם נגשו לבית הכנסת המקומי וחפשו בו יהודי שדובר גם עברית וגם אנגלית, אחד פנה היה רק רב בית הכנסת, הם בקשו את עזרתו והוא אמר להם: היום בערב אני אמור לערוך לבני את סעודת הבר-מצוה, אבל היות ואין מי שיעזור לכם אני אבוא אתכם ואצטרף לסעודה רק לאחר שבן הדוד שלכם יגיע.

לאחר כמה שעות הופיע בן הדוד, והרב נפנה לצאת בזריזות מבית החולים, השומר שם לב למסמכים שנשא הרב בהם ציין כי הנו הרב המקומי, והוא פנה אל הרב בהתרגשות: איך אני שמח לפגוש סוף סוף רב יהודי...

למה אתה כל כך שמח? התפלא הרב, אשר זו לו הפעם הראשונה בה נתקל בשומר שכל כך מתרגש לפגוש אותו.

פשוט אני "רבע יהודי" ואף פעם לא פגשתי רב יהודי, גם היום ממש "במקרה" הגעתי לכאן, מכינן שהשומר הקבוע בקש שאחליף אותו למשך שעותים בלבד, ענה השומר.

"רבע יהודי"? מה הפרוש? [אני שמעתי רק על "רבע עוף" חשב הרב...]

פשוט אמא של אמא שלי יהודיה, כל השאר גויים, הסביר השומר.

אם כך, ידידי הנכבד הנך יהודי לכל דבר, הודיע הרב, והשומר התרגש לשמע את החדשה המסעירה, כשהוא מסביר לרב שתמיד חש קשר מיחד לעם היהודי, אך אף פעם לא חלם שהוא בעצמו פשוט אחד מהעם הנבחר. כעת

שְׁנִיָּהם הִתְפַּעְלוּ מִנִּפְלְאוֹת הַהִשְׁגָּחָה, אִיךָ מִשְׁמַיִם עִכְבוּ אֶת הַבֶּן-דָּוִד, וְשָׁלְחוּ אֶת הָרֹב לְבֵית הָרְפוּאָה, דָּבָר לֹא שְׁגָרְתִּי, בְּפָרֵט עַל חֹשְׁבוֹן סְעוּדַת הַבֵּר מִצְוֶה שֶׁל בְּנוֹ, וְכֹל זֹאת קוֹרָה כְּדִיּוֹק בְּפֶרֶק הַזְּמַן הַקָּצֵר בּוֹ מוֹנָה "מְמַלֵּא מְקוֹם" לְשׁוֹמֵר, הֵם הַחֲלִיפוּ מִסְפָּרֵי טֵלְפוֹן, וְהָרֹב הִזְדַּרְזוּ לְסְעוּדַת הַבֵּר מִצְוֶה שֶׁל בְּנוֹ.

זֶהוּ רַק הַתְּחִלָּתוֹ שֶׁל הַסְּפֹר... שְׁכֵן אוֹתוֹ יְהוּדֵי חָזוּר בַּתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה. כִּי לֹא יָדַח מִמֶּנּוּ נְדָח, הַשֵּׁם לֹא מוֹתֵר עַל אֶף יְהוּדִי.

אֵיזָה נֶס שֶׁהֵיִן הַחֲמִיץ

סְפֹר קָצֵר אִךָ עֲצֻמָּתִי, הוֹבֵא בְּעִלּוֹן הַנִּפְלֵא "הַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית". יְהוּדֵי אֶחָד שֶׁהָיָה רְגִיל לְקַדֵּשׁ בְּכָל שַׁבַּת דּוֹקָא עַל יַיִן, וְהֵנָּה שַׁבַּת אַחַת הוּא כָּא לְקַדֵּשׁ כְּדָרְכּוֹ, אִךָ מִשׁוֹם מָה הוּא חָשׁ שֶׁיֵּשׁ מֵהֵיִן רֵיחַ חֲמוּץ, מִשׁוֹם כֶּךָ הוּא הֵנִיחַ אֶת הֵיִן וְלָקַח מֵיִץ עֲנָבִים, לְאַחַר מִכֵּן הוּא נָטַל אֶת יָדָיו וְלָקַח אֶת הַסֶּכֶין עַל מְנַת לְבַצֵּעַ חֲלָה, אֲלֵא שֶׁבִטְעוֹת הוּא חֲתָךְ אֶת אֲצָבְעוֹ בַּחֲתָךְ עֲמוּק וְדָם רַב זָב מִמֶּנּוּ, בְּנֵי בֵיתוֹ הִזְעִיקוּ אֶת אֶחָד הַשְּׁכָנִים אֲשֶׁר מִתְנַדָּב בְּהַצֵּלָה.

השכן הגיע וקבש את אצבעו, ותוך כדי טפול הוא הבחין בכך שמידענו מתפתל מכאבים, ואז הוא אמר לו: האמת שיש לי תרופת הרגעה בשביל כאבים כל כך חזקים, אבל אסור לקחת אותה מיד לאחר שתית אלכוהול, ואיך שאני מבין רק מקדם סימט לשתות את היין בקדוש...

מה אתה אומר?! תראה איזו השגחה פרטית! "במקרה" הפעם ליין היה ריח חמוץ, וקדשתי רק על מיץ ענבים, אתה יכול לתת לי את התרופה...

האברך שנצל מהשרפה

יש לי חבר אברך תלמיד חכם שספר לי על עצמו ספור מדהים, הוא רצה לקנות דירה והוא היה מאד מבלבל, משום שהוא הסתפק בין שני מקומות: זכרון יעקב בצפון או ישוב מסוים בדרום, והוא כבר הספיק למצוא דירה שמצאה חן בעיניו בזכרון יעקב, אבל עדין הוא היה מספק אם ללכת על זה, אז הוא אמר לבעלים של הדירה: תשמר לי את הדירה, כנראה אחתם אתך חוזה בהמשך השבוע.

אותו חבר נכנס למרן הגרא"ל שטיינמן וצ"ל והתיעץ אתו האם באמת לקנות ב"זכרון", הרב שמע את צדדי הספק

וּפֶסֶק לו': לְפִי הַנְּתוּנִים שֶׁהֲצַגְתָּ לִּי תִקְנָה בְּדָרוֹם, בְּשִׁבְלֶךְ זֶה עָדִיךְ.

הַחֶבֶר מִמְשִׁיךְ וּמִסֵּפֶר שֶׁמִּמָּשׁ כְּחֹדֶשׁ אַחֵר כֶּף הוּא מְקַבֵּל עֲדָכּוֹן שֶׁהִדִּירָה הִיא שֶׁהוּא כְּמַעַט קָנָה... הִיא נִשְׂרָפָה בְּמַהֲלָךְ הַשְּׂרָפוֹת הַגְּדוֹלוֹת שֶׁהָיוּ בְּצִפּוֹן!

בְּמַלִּים אַחֲרוֹת: אִם הוּא לֹא הָיָה נוֹטֵל עֲצָה מִן הַזְּקֵנִים הוּא הָיָה קוֹנֶה דִּירָה, וְשִׁבּוּעִים אַחֵר כֶּף הוּא הָיָה נִכְנָס אֵלֶיהָ, וְשִׁבּוּעִים אַחֵר כֶּף הוּא הָיָה נִשְׂאָר בְּלִי בֵּית רַחֲמָנָא לִיצְלָן, וּבְלִי רְהִיטִים וְכָל הַצִּיּוֹד שֶׁבְּתוֹךְ הַבַּיִת...

אָז נִכּוֹן, אוֹלֵי הוּא הָיָה מְקַבֵּל אַחֵר כֶּף פְּצוּיִים, אֲבָל זֶה נִרְאֶה לָכֵם נִחְמָד? לְעֵבֶר עוֹד "גְּלוּת", וּמִי יוֹדֵעַ אִיפֹה הוּא הָיָה מוֹצֵא בְּנֵתִים דִּירָה חֲלוּפִית, כָּל מִי שֶׁחֲפֵשׁ פְּעַם דִּירָה לְשִׁכִּירוֹת מִתּוֹךְ לַחֵץ שֶׁל זְמַן מִבֵּינָן טוֹב מְאֹד עַל מָה אָנִי מְדַבֵּר.

לְמָה הִנְהַגְתִּי עֵינַי

בְּחוֹל הַמוֹעֵד פֶּסַח הִתְקַשֵּׁר אֵלַי יְהוּדֵי מִכְרַמִּיאֵל וְסִפֵּר שֶׁמִּצָּא אֶת הַחֹבֶרֶת "אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל" בְּקִבְרֵי רַחֵל, הוּא לָקַח אִתּוֹ אֶת הַחֹבֶרֶת וְנִסַּע מִקִּבְרֵי רַחֵל לַתְּחִנָּה הַמְּרֻכְזִית בִּירוּשָׁלַיִם, בְּכַדֵּי לְנִסְעַ מִשָּׁם לְכְרַמִּיאֵל, בְּנֵתִים הוּא קָרָא אֶת

הַחֹבֶרֶת וְהַתְּחִיָּזָה בְּבִטְחוֹן שֶׁהַכֹּל מְשֻׁנָּה וְהַכֹּל לְטוֹבָה, וְהַנְּהִיגָה הוּא הַגִּיעַ לְתַחֲנָה בְּשַׁעַת שְׁבָה אֲמֹר לְצֵאת הָאוֹטוֹבוֹס, הָאוֹטוֹבוֹס אֲכֵן הַגִּיעַ אִךְ הַנְּהִיג בִּשְׂרָר לְנוֹסְעִים הַיְקָרִים שֶׁהוּא עֵינֶיךָ כָּעֵת וְאֵינוֹ כְּשִׂיר לְנִהַג, וְלָכֵן הֵם יֹאֲלֻנוּ לְהִמָּתִין בְּתַחֲנָה לְמִשְׁךָ רַבֵּעַ שַׁעַת בְּכַדִּי שִׁיִּסְפִּיק לְהַתְנַמֵּן וְלְצַבֵּר כַּחוֹת.

כְּמוֹכֵן שֶׁזֶה לֹא כָּל כֶּךָ נִחְמָד, אֲבָל בְּרִירָה אַחֲרַת לֹא הִיְתָה לָהֶם וְהֵם הִמָּתִינוּ בְּתַחֲנָה, לְאַחַר כְּחֻמֵּשׁ דְּקוֹת מִתְקַרְבִּים לְכוּוֹן הַתְּחִנָּה בְּרִיעָה שְׁנֵי בַּחוּרִים, הֵם נִעְצְרִים בְּתַחֲנָה כְּשֶׁהֵם מִתְנַשְּׁפִים מִהֲרִיעָה, וְהֵם שׂוֹאֲלִים אֶת אוֹתוֹ יְהוּדֵי מִקְבֵּר רַחֵל הָאֵם הָאוֹטוֹבוֹס לִיקְנָעִם כְּבָר נִסֵּעַ, וְהוּא הַשִּׁיב לָהֶם שֶׁאֲכֵן מִקְדָּם הָאוֹטוֹבוֹס כְּבָר נִסֵּעַ, הַאֲכֹזְבָה הִיְתָה נִכְרַת מֵאֵד עַל אוֹתָם בַּחוּרִים, שֶׁכֵּן כְּפִי הַנְּרָאָה הֵם הִפְסִידוּ אֶת הָאוֹטוֹבוֹס הָאַחֲרוֹן, אִךְ אוֹתוֹ יְהוּדֵי הַרְגִיעַ אוֹתָם: אֵל תִּדְאָגוּ, הָאוֹטוֹבוֹס לְכַרְמִיאֵל הַתְּעַכָּב מְעַט, וְיֵשׁ לוֹ תַחֲנָה בִּיקְנָעִם, כֶּךָ שֶׁתּוֹכְלוּ עוֹד מְעַט לְעֵלוֹת עַל הָאוֹטוֹבוֹס וְלִנְסֵעַ אֵל בֵּיתְכֶם...

מִסִּים אוֹתוֹ יְהוּדֵי אֶת סְפוּרוֹ כֶּךָ: רַק בְּזִכּוֹת שֶׁקָּרָאתִי בְּדִיוֹק אֶת הַ"אֲשֵׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל" הַשְּׁכַלְתִּי לְהַבִּין עַד כַּמָּה הַכֹּל מְשֻׁנָּה וּמְדַקְדָּק, וְשִׁמְתִי לֵב לְרַחֲמֵי הַשֵּׁם סְבִיב הַעֲפוּב הַבְּלַתִּי רַגִּיל שֶׁל הַנְּהִיג.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנַחְנוּ זוֹכִים לְהַתְּחִיָּזָה יְחַד בְּעֵבֹדֶת הַבְּטְחוֹן, לְחִיּוֹת חִזָּק אֶת הָאֲמוּנָה שֶׁהַקְּב"ה מְשַׁגֵּחַ עֲלֵינוּ כָּל הַזְּמַן וְרוֹצֵה רַק בְּטוֹבָתֵנוּ, וְשֹׁאֵין לוֹ שׁוֹם מְנִיעָה מְלַעֲשׂוֹת עֲבוּרָנוּ אֶת הַטוֹב בְּיוֹתֵר גַּם בְּמִקְרָים הַכִּי קָשִׁים וּמְסַכְּכִים כְּבִיכּוֹל.

וּמִי שֶׁחִי בְּבִטְחוֹן שֶׁכֵּזֶה הוּא הַעֲשִׂיר הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר, וּכְפִי

שְׁמִסְפָּרִים על מֶרֶן הַגָּאוֹן רַבִּי יִצְחָק זָאב מְבַרִּיסק זצ"ל שֶׁקָּבַל נְדוּנָא גְדוּלָה קוֹדֵם נְשׂוּאָיו, שֶׁהָיָה חָמִיו עָשִׂיר גְּדוֹל וְהָעֲנִיק לוֹ רְחוּב שְׁלֵם בְּנִרְשָׁא כְּדֵי שְׂיִתְפָּרְנֵס מְדָמֵי הַשְּׂכִירוֹת בְּלֵי דְאָגוֹת פְּרָנְסָה וְיִוְכַל לְעַמֵּל עַל הַתּוֹרָה מִתּוֹךְ מְנוּחָה וְשְׁלוֹה, עָבְרוּ כַּמָּה חֲדָשִׁים וְהַגְרִי"ז שָׁם לֵב שָׁגֵם הַטְּפוּל בְּדִירוֹת אֵלוֹ מִפְּרִיעַ לוֹ לְהִתְרַכֵּז בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה, כִּי הַשׁוֹכְרִים הָיוּ טוֹרְדִים אֶת מְנוּחָתוֹ בְּדְרִישׁוֹת שׁוֹנוֹת, וְלִכֵּן הוּא הִחְלִיט לְמַכֵּר אֶת כָּל הַדִּירוֹת, וְהוּא פָּנָה אֶל אֶחָד הַמְתוּכִים בְּעִיר וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שְׂיִמְצָא לוֹ לְקוֹחוֹת לְנִכְסָיו. וְהִנֵּה בְּנֵתִים פְּרָצָה מִלְחָמַת הָעוֹלָם הִרְאִישׁוּנָה וְהַגְרִי"ז הִכְרַח לְבָרַח וּלְהִצִּיל אֶת נַפְשׁוֹ, וְרַק בְּתֵם הַמְלַחְמָה הוּא חָזַר לְוִרְשָׁא, אֲךָ אֵז הַגִּיעָה הַיְדִיעָה לְאֶזְנוֹ שֶׁהַמֶּתְנֶךְ הֵלֵךְ לְבֵית עוֹלָמוֹ, וּבְחַיֵּי חַיּוּתוֹ הִעָבִיר אֶת כָּל רְכוּשׁוֹ עַל שְׁמוֹ, וְכַעַת אֵין הַיּוֹרְשִׁים מְאָמִינִים לוֹ שֶׁכָּל הַבָּתִּים הָיוּ שְׂיִכִּים לוֹ, וּמִצַּד הַדִּין הוּא לֹא יִכַּל לְהוֹצִיא מֵהֶם אֶת כֶּסֶפוֹ, וּפְשׁוּט הוּא נִהְפֵךְ בֵּין רַגַע לְעֵנִי וְאֶבְיוֹן, נוֹרָא נוֹרָאוֹת.

מִיָּד חָזַר הַגְרִי"ז לְבֵיתוֹ וְהִתְחִיל לְלַמֵּד אֶת "שְׁעַר הַבְּטָחוֹן" שֶׁבְּ"חֻבּוֹת הַלְּבָבוֹת" בְּעִיּוֹן רַב, וְחָזַר עָלָיו כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, עַד שֶׁדְּבָרָיו הִקְדוּשִׁים נִחְקְקוּ עֲמוּק בְּלִבּוֹ וְהִצְדִּיק עַל עֲצֻמוֹ אֶת הַדִּין לְגַמְרִי, וְאָז הוּא אָמַר: "פַּעַם חֲשַׁבְתִּי שֶׁהָעָשִׂיר הוּא מִי שֵׁישׁ לוֹ רְחוּב שְׁלֵם בְּנִרְשָׁא, אוֹלָם כַּעַת נֹכַחְתִּי לְרֵאוֹת שֶׁהַגְּבִיר הָאֲמִתִּי הוּא הָאִישׁ שִׂוְדַע וְחֵי אֶת "שְׁעַר הַבְּטָחוֹן" בְּ"חֻבּוֹת הַלְּבָבוֹת" (הַגְּשׁ"פ "בְּאֵר הַחַיִּים").

הַנְּהֵג שְׁנֵשְׁלַח מִשְׁמַיִם

רֵאִיתִי מְבִיאִים בְּשֵׁם מֶרֶן רַבִּי חַיִּים שְׂמוּאֵלֶיךָ זצ"ל
 שְׂאוּמֵר בְּ"שִׁיחֹת מוֹסֵר" כֵּךְ: "קִבַּלְתִּי מִפִּי מוֹרֵי וְרַבֵּי זצ"ל
 שְׁלֹא לְדַבֵּר בְּעֵינֵי הַבְּטָחוֹן דְּבָרִים עֲמוּקִים, כִּי אֱלוֹ לֹא
 יוֹעִילוּ, אֲלֵא דְבָרִים פְּשׁוּטִים בְּלִבְד יוֹעִילוּ", וּבְאֵמַת בְּחִסְדֵי
 שְׁמַיִם זֶה הַכוּוֹן שֶׁהִתְחַלְנּוּ אִתּוֹ בְּשַׁעוֹרִים וּבַגְּלִיוֹנוֹת שְׁזָכִינוּ
 לְהוֹצִיא לְאוֹר בִּס"ד. וְהַדְּבָר "בְּדוּק וּמְנֹסָה" שֶׁלְמוֹד בְּסִפְרֵי
 חֲזוֹן שְׁפָאֵלָה מְבִיא יְשׁוּעוֹת, דְּגָמָא אַחַת מֵתוֹךְ רַבִּים נוֹכַל
 לְקַבֵּל בְּסִפּוֹר הַבָּא.

לְפָנַי זְמַן מָה בְּיוֹם שִׁישִׁי אֶחָד הַתְּקַשֵּׁר אֵלַי יְהוּדֵי תְלֻמִּיד
 חָכֵם מְאֹד הַיְשׁוּבִים בְּדָרוֹם, הוּא סִפֵּר לִי שְׁלֹאֲחֵרוֹנָה הוֹרָה
 לוֹ הַרּוֹפֵא לְעִשׂוֹת כָּל יוֹם הַלִּיכָה, אֲזִי הוּא לְקַח אִתּוֹ אֶת
 הַחֹבֶרֶת "אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל" וְקָרָא בָּהּ תוֹךְ כְּדֵי הַלִּיכָה בְּרַחוּב
 צְדָדֵי אֲשֶׁר כְּמַעַט וְלֹא עוֹבְרִים בּוֹ אֲנָשִׁים, הוּא לְמַד אֶת
 הַשַּׁעוֹר בְּ"שַׁעַר הַבְּטָחוֹן" שֶׁפָּרְסַמְנוּ בַּחֹבֶרֶת וְהִתְחַזַּק
 מֵהַדְּבָרִים.

אוֹתוֹ יְהוּדֵי הָיָה זְקוּק לְעֲזָרָה כְּלִפְלִית, וְהֵנָּה תוֹךְ כְּדֵי שֶׁהוּא
 לוֹמֵד עַל הַבְּטָחוֹן בֵּה', עוֹצֵר לְיָדוֹ רֶכֶב וְהֵנָּה מְצִיעַ לוֹ
 טְרַמְפ, הוּא מְסַרְב וּמְסַבֵּיר לְנִהְגָּ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּכֹנֶנָה הַלִּיכָה,
 וְאֲזִי הֵנָּה אָמַר לוֹ: "אֲנִי רוֹצֵה בְּכָל אוֹפֵן לְעֲזֹר לָךְ, טוֹב, אֲזִי
 הֵנָּה תְּקַח אֶת הַכֶּסֶף הַזֶּה לְכַבוֹד שְׁבֵת", וְהוּא מְסַר בְּיָדוֹ סְכוּם

נִכְבָּד, אוֹתוֹ יְהוּדֵי הַתְּרַגְּשׁ מֵהַחֲזוֹק שֶׁהוּא קָבַל מִשָּׁמַיִם, וְהוּא הַזְּדָרְזוּ לְהַתְקַשֵּׁר וּלְסַפֵּר אֶת סִפּוּרוֹ.

הַתְּפִלִּין שֶׁהִשְׁלַכְנוּ לְאַשְׁפָּה

מַעֲשֵׂה נִפְלֵא מוּבָא בְּסִפּוּר "מְאֻרוֹת הַדָּף הַיּוֹמִי" הַמְּמַחֵשׂ עַד כַּמָּה יֵשׁ לְרֵאוֹת כֹּל "מִקְרָה" כְּתַרְחִישׁ מִשָּׁמַיִם, וְכִיד הַהִשְׁגָּחָה הַעֲלִיוֹנָה.

מַעֲשֵׂה זֶה אָרַע בְּרַבִּי בְּצִלְאֵל, שֶׁהוּא אֶחָד מִשׁוּמְעֵי "הַשְּׁעוֹר הַדָּף הַיּוֹמִי" בְּלוֹנְדוֹן, יוֹם אֶחָד יָשַׁב לוֹ רַבִּי בְּצִלְאֵל בְּשַׁעוֹר הַיּוֹמִי שְׁמֵתֻקִּים אַחַר תְּפִילַת שְׁחֵרִית וְהֶאֱזִין בְּקִשְׁבֵי רַב לְדַבְּרֵי הַמַּגִּיד-שְׁעוֹר, בְּאִמְצַע הַשְּׁעוֹר נֶאֱלָץ לְצֵאת לְרַגַע קָטַן, קָם רַבִּי בְּצִלְאֵל מִמְּקוֹמוֹ, עָבַר לְאַגְף צְדָדִי בְּבֵית הַכְּנֶסֶת חָלַץ אֶת הַתְּפִלִּין, כְּשֶׁהוּא חוֹשֵׁב לְחֹזֵר לְהַנִּיחֵן וּלְהַצְטַרֵּף בַּחֲזָרָה לְשׁוּמְעֵי הַשְּׁעוֹר.

אֵךְ כְּשֶׁחָזַר חֲשָׁכוּ עֵינָיו, הַתְּפִלִּין לֹא הָיוּ בְּמִקְוָמָן! פָּנָה רַבִּי בְּצִלְאֵל כֹּה וְכֹה, הִבִּיט לְכֹל הַצְּדָדִים וְהִתְעַנֵּן אֶצֶל יוֹשְׁבֵי בֵּית הַמְּדֻרָשׁ שָׁמָּה רָאָה מִי מֵהֵם אֶת הַתְּפִלִּין, אוֹלָם עַל אֵף הַרְצוֹן הַטוֹב אֵף אֶחָד לֹא מָצָא אוֹתָם, לְפִתְעָ קָרָא אֶחָד הַמְּתַפְּלִלִים וְאָמַר: הֲרֵי כָּאֵן עוֹבֵד מְנַקֵּה גוֹי וְהַיּוֹם הַגִּיעַ בְּמִקְוָמוֹ פּוֹעֵל

אחר למלא את מקומו, הלה כנראה לא יודע מה הן תפלין ו"סחב" אותם ביחד עם הפסלת שהצטברה בבית המדרש.

פנו המתפללים אל הפועל ושאלו אותו: אוילי ראית את התפלין? הפועל, שעל פניו ארשת תמימה, שאל: מה אמרת, תפלין? מה זה תפלין? הפועל לא הבין על מה מדברים, עד שהמתפללים תארו לו בשפה פשוטה: אלו רבועים שחורים שמחברים להם רצועות.

סוף סוף קלט הפועל במה מדבר והסביר בפנים שלוות: ראיתי על השלחן קפסאות חד פעמיות והשלכתים לאשפה כמתחייב מתפקידי. שמע רבי בצלאל את דבריו ונשמתו כמעט פרוחה. רץ במהירות אל מחוץ לבנין לביתן האשפה, והנה שד ושבר אל מול עיניו המשתאות ראה את משאית הזבל מתרחקת. נשא רבי בצלאל את רגליו ורץ אחריה, כשבלבו מחשבה: שכאשר תעצר המשאית בפעם הבאה כדי לפנות אשפה אוילי יצליח להציל את התפלין.

לשמחתו נוכח שהמשאית נעצרה. מיד הגביר את מהירות ריצתו, ובין התנשמויותיו התכופות צעק לעבר העובדים במלא גרונו שיעצרו, אך כאלו להכעיס עובדי התברואה הספיקו להשלים את רקון האשפה ונסעו מהמקום אל אתר הפסלת העירוני.

בפתח האתר ישב שומר אנגלי טפוסי, גוי מגשם. פנה אליו רבי בצלאל ובקשו שירשה לו להכניס כדי לחפש את התפלין. כרבע שעה ארך לו רק להסביר מה הן תפלין

כשהוא נעזר בידיו וברגליו. כשסים את דברי ההסבר, ענה לו הגוי: אני מצטער מאד הכניסה היא לנהגי משאות בלבד!

נסה רבי בצלאל את השיטה הידועה ומששמע הגוי את רשרוש השטר, נפתח לבו ואמר לרבי בצלאל: הכניסה לזרים אסורה. אך אני בעצמי אלך לחפש את החפצים שלך. שאל הגוי את רבי בצלאל מאיזה אזור פינו את הפסלת המדברת ופנה ללכת לכוון שבו משליכים את האשפה. בחסדי שמים, לאחר זמן רב, חזר מדשן ענג ומחיד כשבדידיו זוג התפלין. רבי בצלאל התרפק בערגה על תפליו, נשקן ופנה ללכת, אבל הגוי לא הניח לו.

הוא החזיק בידו את שטר הכסף שקבל מרבי בצלאל, ובפיו בקשה: אינני מעניין בכסףך, אך אבקש ממך דבר אחד בתמורה. כרה רבי בצלאל את אזנו כאפרכסת, והגוי ממשיך: אספר לך ענין אישי. אשתי יהודיה, אביה נפטר לפני כשנה. לפני כחדש התחיל חמי להטריד את אשתי בחלומה. באמרו שהוא מצוה עליה שתמצא מישהו שידאג שילמדו תורה ברבים ויאמרו קדיש בצבור לעלוי נשמתו.

אשתי בקשה ממני לדאג לכה, אך כבר שבועים אני דוחה אותה בטענות ומענות שונות. והנה הבקר בקשה ממני מאד שאטפל בענין. כנראה התגלגלת לכאן כדי לדאג לענין זה. הסכים רבי בצלאל לדאג שילמדו תורה ברבים ויאמרו קדיש לעלוי נשמת אותו יהודי גלמוד, שבתו נשואה לגוי, ואז

הַבֵּינ מָה פֶּשֶׁר הַהֶעֱלָמוֹת שֶׁל הַתְּפִלִּין וּלְשֵׁם מָה נִשְׁלַח לְמָקוֹם הַהוּא.

מַתִּי הַיְשׁוּעָה מִגִּיעָה

סֵפֶר ר' מִשֵּׁה שָׁרָר ז"ל: יֵלֵךְ קָטָן הַיִּתִּי, קוֹדֵחַ מֵחֵם, אִמָּא ע"ה הַזְעִיקָה אֶת הָרוֹפֵא שֶׁבָּא לְבַקּוֹר בֵּית, הָרוֹפֵא רָשָׁם מִרְשָׁם דְּחוּף, אוֹלָם הָאִמָּא הַמְּסוּרָה לֹא יִכּוֹלָה הַיְתָה לְצַאת מִיָּד לְבֵית מִרְקַחַת שֶׁכֵּן כֶּסֶף לְשֵׁלֵם עֲבוּר הַתְּרוּפָה לֹא הָיָה בְּנִמְצָא.

בְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבַר הַצְּלִיחָה לְאַסּוּף כַּמָּה סְנָטִים וַיִּצְאָה לְדַרְךָ מִתּוֹךְ הַחֲלָטָה לְהַבִּיא אֶת הַתְּרוּפָה הַיְקָרָה תְּמוּרַת הַפְּרוּטוֹת שְׁבִינְדָה, הָרוֹקַח הָרָאשִׁי לֹא הָיָה, סָגְנוּ הַסְּכִיִּם לְהַעֲנִיק אֶת הַתְּרוּפָה הַיְקָרָה תְּמוּרַת הַפְּרוּטוֹת שְׁבִינְדָה, וְכֵן שְׁמַחָה וְטוֹבַת לְכַבֵּעַל שֶׁהַצְּלִיחָה בְּמִשְׁמֵתָהּ יִצְאָה לְדַרְךָ, אוֹחֲזוֹת בְּבִקְבוּקוֹן הַזְּכוּכִית הַיְקָר מִפּוֹ הָאִמּוֹר לְהַבְרִיא אֶת מַחְמַד עֵינֵיהָ, הַיָּא מַהֲרָה כָּל כֵּן בְּדַרְכָּה עַד שְׁמַחַמַת מְהִירוּתָהּ נִפְלָה, וּבִקְבוּק הַזְּכוּכִית נִשְׁפָּר לְאֵין סֵפֶר שְׁבָרִים.

בְּכִי מֵר הַרִימָה אֶת פֶּסֶת הַנִּגְר הַרְטָבָה וּבְתוֹכָהּ שְׁבָרֵי בִקְבוּק, וְרָצָה חֲזוּרָה אֶל בֵּית הַמְּרַקַחַת, שֵׁם הָיָה כְּכֹר בַּעַל הַבֵּית שְׁלֹא הַבֵּינ אֶת פֶּשֶׁר הַבְּכִי הַמֵּר. הַיָּא שִׁדְעָה כִּי אֵין לָהּ

כל דרך לשלם עבור התרופה, הבטיחה לו כי תבוא לעבוד בעבודות נקיון בלילות רק שיתן את התרופה. הרוקח נטל את השקית הריח לרגע את הריח שנדרף ממנה ונעלם מיד, לאחר דקות ספורות חזר עם שקית חדשה, ובפנים סמוקות הגיש לה חזרה את מחיר התרופה ואמר "יש מלאכים ששומרים על הילד הזה, אוי ואבוי היה לו היה לוקח את התרופה שנתן הסגן שלי בטעות" ..

"אתה מבין, מויש'לה" היה תמיד מספר ר' משה בשם אמו, "תלמד מכך שעור לכל החיים: כשנפלתי והבקבוק בידי חשבתי שהעולם נגמר, זה הסוף! ולמדתי, כי בחיים לפעמים כשחושבים ש'זה הסוף' דוקא אז מתחילה הישועה".

המשחה שעזרה לאברכים

לפעמים הקדוש ברוך הוא נותן לאדם חכמה לבנות וליצור דברים, אבל בסופו של דבר הוא לא יתנה מהם, והם ישארו אצלו רק בתור פקדון, עד שהצדיק יקבל אותם ויתנה מהם, וכפי שנוכל להוכיח מהספור הבא.

את הספור קראתי בספר "עלינו לשבח" של הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, הוא מספר על מהנדס יהודי

שְׁנִבְחָר עַל יְדֵי הַקָּ.ג.ב. לְהִיּוֹת שְׂתָף בְּעִבּוּדַת מְחַקֵּר
 שְׂתַּפְקִידָה הִיָּה לְמִצּוֹא רְפוּאָה לְרוּדֵן סְטַאֲלִין יִמַּח שְׁמוֹ
 שְׁסָבֵל מְגִדוּלֵי עוֹר, כֶּסֶף רַב נִשְׁפָּךְ עַל הָעִבּוּדָה הַזֹּאת, וְהִיא
 הִיָּתָה מְשִׁמָּה סוּדִית בְּיוֹתֵר, לְמַעֲשֵׂה אַחֲרֵי עִבּוּדָה שֶׁל שְׁלוֹשׁ
 שָׁנִים, הַצְּלִיחוּ הַמְדַעְנִים וְהַרוֹפְאִים לְפִתּוֹחַ נִסְחָה מִיַּחַדַּת שֶׁל
 מְשֻׁחָה שְׁמֵרְפֵאת גְּדוּלֵי עוֹר בְּלִי לְהוֹתִיר צְלִקוֹת, וּבְלִי טַפַּת
 סָבֵל וּכְאֲבִים, אֲלֵא שֶׁהַפְּלֵא הַגְּדוֹל הוּא שְׁסֵטַאֲלִין לֹא הִסְפִּיק
 לְהֵנֹת מֵהַמְשֻׁחָה הַזֹּאת... כִּי בְּדִיוֹק כְּשֶׁסוּף סוּף הִיא הִיָּתָה
 מוֹכְנָה וְעִבְרָה אֶת כָּל הַנְּסוּיִים הַרְשָׁע הַזֶּה חֲטָף שְׁבִיץ לֵב וּמַת,
 וְהַקָּ.ג.ב. גָּנַז אֶת הַמְשֻׁחָה הַזֹּאת בְּיַחַד עִם עוֹד הַרְבֵּה סוּדוֹת
 אַחֲרִים.

אוּלָם אַחֲרֵי עֲשָׂרוֹת שָׁנִים מְאֹז מוֹתוֹ שֶׁל סְטַאֲלִין, אוֹתוֹ
 יִהוּדֵי שְׁכֵאֲמוֹר הִיָּה שְׂתָף בְּעִבּוּדַת הַמְּחַקֵּר עֲלֵה לְיִשְׂרָאֵל,
 וְכֵאֵן הוּא מְצָא זְמַן לְנִסּוֹת וּלְשִׁחּוֹר אֶת נִסְחַת הַמְשֻׁחָה,
 וּבִסְיַעֲתָא דְשְׁמִיָּא הוּא הַצְּלִיחַ לְשִׁחּוֹר אֶת הַנְּסִחָה, וּלְהִבִּיא
 מְזוֹר וּרְפוּאָה לְמֵאוֹת אֲבָרְכִים וּבְנֵי תוֹרָה, שְׁנוֹשְׁעוּ בְּתוֹךְ זְמַן
 קָצֵר מִכָּל הַגְּדוּלִים בְּעוֹר, עַל יְדֵי הַתְּרוּפָה שֶׁהִיָּתָה מִיַּעֲדַת
 לְ"אוֹהֲבֵן שֶׁל יִשְׂרָאֵל" בְּמַרְכָּאוֹת...

הַתְּבַלִּין הַחֲרִיף שֶׁהוֹשִׁיעַ

נִסִּים פָּרַק זֶה עִם סִפּוּר מְפֹלָא בִּיּוֹתֵר. לְהִרְהוּק הַמַּגִּיד מִמְזֻרִיטֵשׁ זצ"ל הָיָה תַלְמִיד בְּשֵׁם רַבִּי אֶהְרֵן זצ"ל, אוֹתוֹ תַלְמִיד הָיָה רוֹפֵא מְפָרָסִם וְהָיָה מְכַנֶּה בְּשֵׁם ד"ר גַּאֲרָדִי, וּבִצְעִירוֹתוֹ הוּא הָיָה רוֹפֵא הָאִישִׁי שֶׁל אֶחָד הַקִּיסָרִים הַנִּכְבָּדִים, וְהָיָה רְחוֹק מְאֹד מֵהִיֵּדוּת. לְיָמִים הוּא זָכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַמַּגִּיד הַקָּדוֹשׁ וְנִעְשָׂה בְעַל תְּשׁוּבָה גְמוּר, עַד שֶׁנִּמְנָה עַל גְּדוּלֵי תַלְמִידֵי הַמַּגִּיד, וְאָף נִתְפָּרָס כְּפוֹעַל יְשׁוּעוֹת בְּקִרְבֵּי הָאָרֶץ.

אוֹתוֹ רַבִּי אֶהְרֵן הָיָה גְּדוֹל כֹּל כֶּךָ בְּחֻמַּת הַרְפוּאָה עַד שֶׁהָיָה יָכוֹל לְהִבְחִין בְּהִסְתַּכְּלוֹת אַחַת עַל הַחוֹלָה אֶת כָּל הַמְתַּרְחֵשׁ בְּקִרְבוֹ וּמַהִי רְפוּאָתוֹ. וְהֵנָּה בְּשִׁבְתֵּי אַחַת הוּא הִבְחִין עַל פְּנֵי אֶחָד הַמְתַּפְּלִים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת שֶׁמְקוֹנְנֵת בְּקִרְבוֹ מַחְלָה נוֹרָאָה עַד שֶׁלֹּא נֹתֵר לוֹ לְחַיּוֹת כִּי אִם שְׁעוֹת סְפוּרוֹת בְּלִבָּד, וְזֹאת בְּשַׁעַת שֶׁהַחוֹלָה עֲצָמוֹ לֹא יָדַע מִזֶּה דְבָר וְהִתְהַלֵּךְ כְּאֶחָד הָאָדָם. רַבִּי אֶהְרֵן אָמַר לַמַּגִּיד שֶׁלְּפִי יָדִיעַתוֹ בְּעִנְיַי רְפוּאָה לֹא יוֹכֵל אָדָם זֶה לְהַמְשִׁיךְ לְחַיּוֹת כִּי אִם שְׁעוֹת סְפוּרוֹת.

וְהֵנָּה בְּתַפְלַת הַמַּנְחָה שֶׁל שִׁבְתֵּי הוֹפִיעַ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת אוֹתוֹ אָדָם כְּשֶׁהוּא בְּרִיא וְשָׁלֵם! פָּנָה הַמַּגִּיד לְרַבִּי אֶהְרֵן וְשָׁאֵל אוֹתוֹ: אֵיךְ תִּסְבֵּיר אֶת זֶה שֶׁהֵנָּה הַגִּיעָה שְׁעַת הַמַּנְחָה וְהִלָּה

הגיע לכאן בריא ושלם? ? ענה לו רבי אהרן: לא יתכן שאותו אדם נותר בחיים, אלא אם כן הוא אכל מדה גדולה ממאכל חריף מסוים המשמש כתבלין, אשר אין ביכלת האדם לאכול ממנו כמות גדולה מחמת חריפותו.

קרא המגיד לאותו אדם ושאל אותו: יאמר לי, יהודי, במה ערכת הבקר את סעודת השבת? כששמע אותו אדם את שאלת המגיד הקדוש הוא פרץ בבכי ואמר: לצערי, לא היה בביתי שום דבר מאכל, מחמת העניות הרבה בה אני נמצא, וכאשר גבר עלי הרעב מאד, ולא מצאתי בביתי כי אם כלי שהיה בו מדה גדולה של תבלין חריף אשר על פי דרך הטבע לא היה שיך לאכול אותו כלל, הרי שמתוך רעב כל כך גדול הצלחתי לאכול את כל הכמות, וכך השקטתי את רעבוני...

תראו את אדם זה, כמה הוא בכה על הרעב שלו, כמה הוא הצטער על ההכרח לאכול דבר חריף כל כך... אולם הוא כלל לא חלם שמשמים "הרעיבו" אותו, בכדי שהוא יהיה מוכרח לאכול את המאכל שיציל את חייו!

פֶּרֶק ה' – שׁוֹמְרִים עַל קֶשֶׁר

בִּקְשָׁתוֹ שֶׁל הַסָּבָא

בְּרוּךְ הַשֵּׁם יֵשׁ לִי סָבָא, הַשֵּׁם יֵאָרִיךְ יָמָיו וְשָׁנוֹתָיו
בְּנִעְיָמִים, לְסָבָא הַזֶּה הָיָה בְּמִשְׁךָ שָׁנִים מְנַהֵג מִיַּחַד, כָּל פַּעַם
שֶׁאֶחָד מֵהַנְּכָדִים גָּדַל וְהֵלֵךְ לִישִׁיבָה עִם פְּנִימִיָּה, הוּא פָּנָה
אֵלָיו וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ בִּקְשָׁה אִישִׁית: בִּבְקִשָּׁה, תִּתְקַשֵּׁר אֵלַי כָּל
יוֹם שִׁישִׁי וְתֹאמַר לִי דְבַר תּוֹרָה עַל הַפְּרָשָׁה אוֹ תִשְׁמַע מִמֶּנִּי
דְּבַר תּוֹרָה, וְהֵעֵקֶר שֶׁנִּקְפִּיד עַל שְׁמִירַת קֶשֶׁר.

בְּשַׁעְתוֹ הֵייתִי בְּחֹרֶר צָעִיר, שָׁמַעְתִּי אֶת הַבְּקִשָּׁה מֵהַסָּבָא,
אֲךָ לֹא הִצְלַחְתִּי לְהַבִּין מִדּוּעַ סָבָא מִתְעַקֵּשׁ כָּל כֶּךָ שֶׁכָּל אֶחָד
מִנְּכָדָיו הֶרְבִּים שִׁיחִיו יִתְקַשֵּׁר אֵלָיו כָּל יוֹם שִׁישִׁי, לַפְּעָמִים זֶה
אֶפִּילוֹ הָיָה נִרְאֶה לִי קֶצֶת מִלְּחִיץ, כָּל יוֹם שִׁישִׁי מִמָּשׁ? וְאִם
פַּעַם אַחַת לֹא אֶתְקַשֵּׁר? הֲרֵי סָבָא יָכוֹל לְדַאֵג...

אָבֵל בְּרוּךְ הַשֵּׁם בְּמִשְׁךָ הַשָּׁנִים הַשְּׂכַלְתִּי לְהַבִּין שֶׁרַק בְּזָכוֹת
הֵעֵקְשָׁנוֹת שֶׁל הַסָּבָא שְׁלִי יֵשׁ לִי אֶתוֹ קֶשֶׁר כָּל כֶּךָ טוֹב עַד
הַיּוֹם הַזֶּה...

כִּי רַק אִם שׁוֹמְרִים עַל זְמַן קְבוּעַ לְשׁוֹחַח, לֹא נוֹצֵר מִצָּב
שְׁאוּמְרִים: טוֹב, הַשְּׁבוּעַ אֲנִי עָסוּק, אֲשׁוֹחַח אֶתוֹ כְּבָר בְּשָׁבוּעַ

הבא... ובדרך כלל בסוף גם בשבוע הבא לא משוחחים, ואחר כך גם כשמתגעגעים, זה נראה פתאום מוזר להתקשר...

חשבתִי לעצמי "איזה נס" שאנחנו חיבים לשוחח עם השם יתברך לפחות שלוש פעמים ביום, רק תארו לעצמכם שהיו אומרים לנו: כל אחד יתפלל ויברך רק כשמתחשק לו... אולי יש כאלה שזה נראה להם "רעיון טוב", ככה הם יתפללו אל השם מתוך חשק ולא באופן של "מלמדה", אבל פשוט וברור שיום אחד היינו אומרים לעצמנו: היום אני מאד עסוק, מחר כבר אתפלל להשם שש פעמים ביום... ובסוף גם מחר ימצאו תרוצים חדשים, וכבר נאמר "אם תעזבני יום יומים אעזבך", כך שבסוף השם ירחם, מי יודע איזה קשר היה לנו עם הקדוש ברוך הוא.

ולכן אמרו לנו חז"ל: שלוש פעמים ביום תעזב את כל העסוקים ותעמד בפגישה אישית עם מלך המלכים, ובנוסף על זה "תשמר על קשר" – תקפיד לברך כל יום לפחות מאה ברכות! חשבתם מה זה אומר "מאה ברכות"? מאה פעמים ביום שיחה עם מלך המלכים, מאה פעמים ביום להזכיר לעצמנו שרק הקדוש ברוך הוא – הוא ה"בעל הבית" האמתי, הוא ורק הוא "מלך העולם", ובלעדיו אף אחד לא יכול לעשות שום דבר.

ורגע לפני שמברכים, שניה לפני שפוחחים את הפה, אם נחשב על מה שאנחנו עומדים להוציא מהפה, נזכה לחזוק

כל כך גדול של הקשר שלנו עם הקב"ה, ונזכה לחיות חיים של אמונה ובטחון, חיים של "שויתי השם לנגדי תמיד".

מה עומד מאחורי הקפה

שימו לב רק על כוס נס קפה, כמה אלפי אלפים של אנשים עמלו בכדי שנשתה כוס קפה אחת, כמה פועלים עבדו במפעל ליצור הכוס, באריזה, הובלה ומכירה, וכמה עמלו על זריעת הקפה, קצירתו, טחינתו, אריזתו, הובלתו ומכירתו, וכמה עמלו על הסכר, ו... כמה עמלו על המים, חשבתם פעם איזה נס שיש לנו מים בכרז? כמה אנשים עמלו על הדבר הנפלא הזה, וכמה עמלו על המחם שמחמם את המים, ו... כמה עמלו על החלב שקנינו במכילת, רק תארו לעצמכם שתנובה וטרה היו יוצאים בשביתה ליום אחד בלבד...

מי עומד מאחורי כל זה?

רק אחד! אחד יחיד ומיוחד שהעלה את הרעיונות בלבם של האנשים, ודחף אותם לעשות את הדברים האלה, ונתן להם את התבונה ואת הכח, והכל בכדי שאתה - יהודי יקר תחזיק את הכוס הזאת תברך ותהנה.

ומה קורה בפועל? לוקחים את הכוס ליד ו... בטח שמברכים, אבל כדאי שנזכר שכשאנחנו מברכים "שהכל" אנחנו מודים לבורא עולם על המפעל האדיר שהוא ברא ובנה סביב הכוס-קפה הזה, ואם נזכה לנהג ככה, נקבל חזוק עצום באמונה ובטחון, כי נזכר את לחו של בורא עולם ואת חסדיו המרבים.

וראיתי מביאים שאם אחד ברח בטעות למשל על כוס קפה "ברוך אתה השם אלקינו שהכל נהיה בדרך", הוא דלג על המלים "מלך העולם", זה מעכב, ומדוע? הרי לכאורה די שהוא הודה על הקפה? אלא שבאמת כשחז"ל תקנו את הברכות היתה מטרתם שבכל ברכה נברך לא רק על המאכל או המשקה, אלא נודה גם על כל הרקע שמסביב, על הרצפה הנוחה שעליה אנו עומדים, והכסא שעליו אנו יושבים, הבית שבו אנו נמצאים, המזגן שמנעים לנו, אך לא רק על כל אלה, אלא גם על כל מה שקורה אתנו כל הזמן, כי הכל נעשה רק בהשגחת השם והכל לטובתנו, ולכן כל כך חשוב לומר בכל ברכה "מלך העולם", כי בזמן הברכה אנחנו מודים להשם על העולם הנפלא שברא ועל כל השגחתו המתמדת.

בְּעֵקְבוֹת הָאִיּוֹם הָאִירָאנִי

וְכַעַת אֶשְׂאֵל אֶתְכֶם שְׂאֵלָה: אִם אֲנַחְנוּ מְאֲמִינִים בְּאֵמֶת שְׁהַפֵּל לְטוֹבָה, מִדּוּעַ אָנוּ מִתְּפַלְלִים וּמִבְקָשִׁים שְׁהִמְצָב יִשְׂתַּנֶּה, הֲלֹא הַמְצָב הַנוֹכְחִי הוּא "לְטוֹבָה"?

הַתְּשׁוּבָה לְכַךְ הִיא שֶׁה"לְטוֹבָה" שֵׁישׁ בְּמִצָּב הַנוֹכְחִי הוּא – שְׁבַעֲקֻבוֹת הַמְצָב אֲנַחְנוּ נִזְכָּרִים לְהִתְפַּלֵּל אֶל הַשֵּׁם... כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר הַמְדַרְשׁ בְּפִרְשַׁת בְּשַׁלַּח שֶׁהַקֶּב"ה הֵבִיא אֶת עַם יִשְׂרָאֵל לְמִצָּב שְׁהִמְצָרִים וּרְדָפִים אַחֲרֵיהֶם וְהֵימָּה לְפָנֵיהֶם וְחִיּוֹת הַמְדַבֵּר מֵהַצְדָּדִים, בְּכַדִּי שֵׁיאֲלִצּוּ לְצַעֲקַ לְקַב"ה, אֲשֶׁר אֹמֵר לָנוּ: "הִשְׁמִיעֵנִי אֶת קוֹלְךָ כִּי קוֹלְךָ עָרַב".

וּמֶרֶן הַגְּרָאִי"ל שֵׁטִינְמָן זצ"ל אָמַר שֶׁהַסִּבָּה שֵׁישׁ תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים גְּדוֹלִים חוֹלִים הִיא מְכִינּוֹן שְׁזִקּוּקִים לְהִרְבֵּה תְּפִלוֹת כְּדִי לְהִגֵּן עַל עַם יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי אִירָאן וְכַלְשׁוֹנוֹ שֵׁישׁ לְאִירָאנִים "אֲגְרוּיֶסַע בּוֹמְבֵּעַס" – פְּצָצוֹת גְּדוֹלוֹת, אֲבָל אִף אֶחָד כָּבֵר לֹא מִתְּפַלֵּל עַל זֶה, מִפְּנֵי שֶׁכָּלֵם הַתְּרַגְּלוּ, מֶה עוֹשֶׂה הַקֶּב"ה? הוּא מְבִיא עַל אֲנָשִׁים מַחְלוֹת, וְאִזּוֹ מִתְּעוֹרְרִים כָּלֵם לְהִתְפַּלֵּל לְקַב"ה עַל הַחוֹלִים, וְהַקֶּב"ה מִשְׁתַּמֵּשׁ בַּתְּפִלוֹת הַלָּלוּ גַם בְּכַדִּי לְעַצֵּר אֶת הַפְּצָצוֹת מֵאִירָאן (הוֹבֵא בְּעִלוֹן "יִוֶּעֲצֵנוּ כַּבְּתַחֲלָה").

חָשׁוּב אִף לְצִיֵּן שֶׁפְּעָמִים רַבּוֹת מִתְּחִילִים לְהִתְפַּלֵּל עַל דְּבָר מְסִיָּם, וּבְדִיּוּק אִזּוֹ נִהְיָה הַמְצָב גְּרוּעַ יוֹתֵר, וְזֶהוּ נִסְיוֹן מֵאֵת

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂרוּצָה לְזָכוֹת אוֹתָנוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה גַם בְּשַׁעָה שֶׁלֹּא רוֹאִים אֶת חֲסָדָיו בְּגִלּוּי, וְכֹאשֶׁר נִתְאַמֵּץ וְנִסְמָךְ עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ גַּם בְּמַצַּב הַהִסְתָּרָה, נִזְכָּה לְרַחֲמִים וְחֲסָדִים מְרַבִּים וּמְגֻלִּים.

וְנִסִּים קָטְעוּ זֶה בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ הַמְּאִירֵי ז"ל (יוֹמָא כ"ט): "לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם נִזְהָר בְּתַפְלָה וּלְהֶאֱרִיךְ בָּהּ בְּיִתְרוֹ, וְאֶפִּילוּ רוֹאֵה עֲצָמוֹ שְׂאִין תַּפְלָתוֹ נִשְׁמַעַת אֶל יִתְיָאֵשׁ הַיְמָנָה, כִּי כָרַב הַיָּמִים יִמְצָאנָהּ, וְכֵן אֵל יִחְזִיק עֲצָמוֹ בְּמַכְבִּיד וּמְטָרִיחַ".

הַפְּגִישָׁה עִם הַפְּרוֹפֶסוֹר הַגָּדוֹל

כְּדֵי שְׁנִזְכָּה לְהִתְחַזֵּק בְּ"כְבוֹד הַתַּפְלָה", אֲשֶׁר אֶתְכֶם, מִה דַּעַתְכֶם עַל הַתְּקִרִית הַבְּאֵה:

יְהוּדֵי אֶחָד שֶׁכִּנּוּ חֲלָה מְאֹד הִשִּׁיג פְּרוֹטֶקְצִיָּה מִיְחַדְת לְהִתְקַבֵּל בְּחִנּוּם לְהִתְיַעֲצוֹת אֲצֵל הַפְּרוֹפֶסוֹר הַגָּדוֹל בְּיִתְרוֹ בְּעוֹלָם, הָאֵב וְהַבֵּן יֵצְאוּ נִרְגָּשִׁים לְדֶרֶךְ הַרְחֻקָּה, וְלֹאֲחֵר נִסְיַעָה אֲרֻכָּה הֵם הִגִּיעוּ בְּשַׁעָה טוֹבָה אֶל מְעוֹנוֹ שֶׁל כְּבוֹד הַפְּרוֹפֶסוֹר, הֵם נִכְנְסוּ אֵלָיו, וְאִזּוֹ הָאֵב פָּתַח אֶת פִּיו וְכָךְ הוּא אָמַר:

"שְׁלוֹם לָךְ, כְּבוֹד הַפְּרוֹפֶסוֹר, תּוֹדָה שֶׁקִּבַּלְתָּ אוֹתָנוּ לְפִגְשָׁה בְּחִנּוּם, וְאֲנִי מוֹדָה לָךְ עַל שְׂאֵתָה מוֹכֵן לְעֹזֵר לָנוּ לְלֹא

תשלום, האמת שנוכחתי שאולי הרופא בקפת חולים יעזר לי, אני אחר כך אבדק את זה, אז רציתי לבקש את עזרתך שתבדק את הילד, אבל אולי בעצם יש איזו תרופה טבעונית שעוד לא נסיתי אותה ואולי היא תעזור, אז בקצור, תאמר לי בבקשה אם יש לך אפשרות לעזור לנו, טוב, מה לעשות, אולי בכלל לא תוכל לעזור לנו, אז תאמר לי מה כדאי שנעשה עם הילד, אני חושב שצריך להתייעץ עם היועץ השכונתי, אז בעצם אתה יכול בבקשה לבדוק את הילד?".

מה אתם צוחקים?

זה כל כך מצחיק?

אז זהו, שזה גם מאד עצוב... בעצם אנחנו צוחקים גם על עצמנו.

לפעמים עומדים להתפלל על הבריאות, נגשים ל"רופא כל בשר", הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו, ותוך כדי שמבקשים ממנו רפואה, עוברות מחשבות במחננו, אולי פלוני יוכל לעזור לנו, או שמא מאלמוני תבוא הישועה, והרי השם יתברך בוחן לכבות, הוא יודע טוב מאד מה אנחנו חושבים תוך כדי שאנחנו מבקשים את עזרתו, וכי זה מתאים לבקש עזרה מהרופא הגדול, ותוך כדי זה לחשב שאולי איזה אחד שבקשי למד קצת רפואה יעזור לנו! וזאת בשעה שבאמת אף אחד לא יכול לעזור לנו בלי עזרה מלמעלה, אף אחד לא יכול לעזור לנו בלי הסכמה מלמעלה, וגם אף אחד לא יכול לתת לנו עזרה משלמת, עזרה שיש בה ברכה, כמו

מה שֶׁמְקַבְּלִים יִשְׂרָאֵל מֵהַשָּׁמַיִם יִתְבָּרֵךְ בְּזִכּוֹת הַתְּפִלָּה וְהַהֲתַחֲזָקוֹת.

זֶה לֹא אוֹמֵר שֶׁלֹּא צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַשְּׁתַדְּלוֹת, אֲבָל בְּהַחֲלֹט לֹא צְרִיךְ "לַעְזֹר" לְקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּלְיַעֲזֵר לוֹ אֵיךְ לַעְזֹר לְנוּ... מֵהַ עוֹד שֶׁבְּדַרְךְ כָּלֵל אֲנַחְנוּ "מִסְתַּפְּקִים בְּמוֹעֵט", לְדַגְמָא, אַחַד צְרִיךְ כֶּסֶף, הוּא מְבַקֵּשׁ "הַשֵּׁם תַּעֲזֹר לִי שֶׁהַגִּמְח יִסְכִּים לְהַלוֹת לִי"... לְמָה לְהִסְתַּפֵּק בְּמוֹעֵט? תְּבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם שֶׁלֹּא תִצְטָרֵךְ הַלְוֹאוֹת! אוֹ אַחַד צְרִיךְ בְּרִיאוֹת, אִזּוֹ הוּא מְבַקֵּשׁ "הַשֵּׁם תַּעֲזֹר שֶׁהַנְּתוּחַ יִצְלִיחַ אוֹ הַטְּפוּל יִצְלִיחַ", לְמָה לְבַקֵּשׁ כֶּכֶה? אֵתָּה מְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם שֶׁהוּא הַכֹּל יָכוֹל, תְּבַקֵּשׁ "עַד הַסּוּף", תְּבַקֵּשׁ רְפוּאָה שֶׁלְמָה בְּלִי שׁוּם צוּרֵךְ בְּטְפוּל רְפוּאֵי! מָה? הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זָקוּק שֶׁנַּעֲשֶׂה לוֹ "הַנְּחוֹת"?!

הַלְוֵאֵי שֶׁנִּזְכָּה לְפַחֲוֹת בְּזִמְנֵי הַתְּפִלָּה לְזַכֵּר וּלְחַוֵּשׁ שֶׁרַק הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא בַעַל הַפַּחֲוֹת כָּלָם, וְהוּא וְרַק הוּא שֶׁיָכוֹל לַעְזֹר לְנוּ.

וּבְאֵמַת כַּמָּה שִׁיהוּדֵי מַתִּיחַס ל"פְּגִישָׁה" עִם מְלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּצוּרָה חֲשׁוּבָה יוֹתֵר, כִּי אֲכַן תְּפִלְתּוֹ פּוֹעֶלֶת יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, כִּי גַם הַקֶּבֶ"ה מַתִּיחַס לְתְּפִלָּה שֶׁכִּזּוֹ בְּהֵתָאֵם.

מִתִּי מְקַבְּלִים בְּרָכָה

וְכַדִּי לַחֲזוֹק עֲנִינְךָ זֶה, אֲסַפֵּר לָכֶם סִפּוּר נִפְלָא. הַצַּדִּיק רַבִּי דָּוִד מְטָאֲלָנָא זַצ"ל בְּאַחַת מִנְּסִיעוֹתָיו עָצַר בְּאִיזָה פְּנִידָק דְּרָכִים וּבִקֵּשׁ לְהִתְאַכְסֵן שָׁם. בְּעַל הַבַּיִת חָרַד לְכַבּוּדוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, וּבִקֵּשׁ מִיְהוּדֵי אֶחָד שֶׁהִתְאַרַח אֲצָלוֹ שִׁיפְנֶה אֶת חֲדָרוֹ לְכַבּוּד הַצַּדִּיק. אוֹתוֹ יְהוּדֵי הַסִּכִּים וּמִתּוֹךְ סִקְרָנוֹת נֶעְמַד לְעִקֵּב אַחֲרֵי הַרְבֵּי מְטָאֲלָנָא. עָקַב אוֹתוֹ יְהוּדִי וְשָׁם לֵב שֶׁכָּל אֶחָד שֶׁנִּכְנַס אֶל הַרְבֵּי כְּשֶׁהוּא עֲצוּב יֵצֵא כְּשֶׁהוּא שְׂמֵחַ. לְאַחַר מִסְפֵּר יָמִים, שָׁמַע אֶת בְּעֵלְת הַבַּיִת אוֹמְרַת לְבַעֲלָהּ, הִנֵּה עָבְרוּ יָמִים מִסְפֵּר, כָּל בְּנֵי הָעִיר כָּבְדוּ הַזְּכִירוּ אֶת עֲצָמָם לְפָנָיו הַצַּדִּיק, וְרַק אַתָּה עָדִינְךָ לֹא נִכְנַסְתָּ, כִּדְאִי שֶׁתִּכְנַס לְקִדְשׁ פְּנִימָה וּתִבְקֵשׁ בְּרָכָה לְפָרְנִסָּה.

בְּעַל הַבַּיִת נִכְנַס, הַרְבֵּי קִבְּלוּ אוֹתוֹ בְּכַבּוּד, הוֹדָה לוֹ עַל הָאֲכִסְנִיָּה, וְאָז פָּנָה בְּעַל הַבַּיִת וְהִזְכִּיר אֶת עֲצָמוֹ לְפָרְנִסָּה. וְהַרְבֵּי עָנָה לוֹ: "אִם תִּבְיֵא אַרְבַּע מְאוֹת זְהוּבִים תִּקְבְּלוּ בְּרָכָה". הִיְהוּדִי בַּחוּץ שׁוֹמֵעַ וְלֹא מְאַמֵּן, אַרְבַּע מְאוֹת זְהוּבִים לֹא פְּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר עָבוּר בְּרָכָה לְפָרְנִסָּה? וְעוֹד אַחֲרָיו כָּל הַחֲסֵד וְהַטְּרַחָה שֶׁטָּרַח בְּעַל הַבַּיִת עָבוּרוֹ!

בְּעַל הַבַּיִת בִּקֵּשׁ מִהַרְבֵּי רְשׁוּת לְהִתְיַעַץ עִם בְּנֵי בֵּיתוֹ, יֵצֵא אֶת הַחֲדָר, וְלְאַחַר מִסְפֵּר דְּקוֹת שֶׁל הִתְיַעְצוֹת שׁוֹמֵעַ אֶת בְּעַל הַבַּיִת אוֹמֵר כִּי אַרְבַּע מְאוֹת זְהוּבִים הֵם כָּל הַרְכוּשׁ אֲשֶׁר

רְכָשֵׁנוּ לַעַת מְצֵא? ! אוֹלָם בְּעֵלֶת הַבַּיִת אֲשֶׁר אֲמוֹנְתָהּ הִיְתָה תְּמִימָה יוֹתֵר, עֲנִתָהּ לוֹ, אֵף עַל פִּי כֵן אִם הֶרְבִּי מִבְּקֶשׁ לֹא מְסַרְבִּים. וְאֵכֵן הוּא נִגָּשׁ אֶל הַכֶּסֶפֶת הוֹצִיא אֶת כָּל כֶּסֶפוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת זְהוּבִים, נִגָּשׁ שׁוֹב אֶל הַקֶּדֶשׁ פְּנִימָה וְהֵנִיחַ הַכֹּל עַל הַשֻּׁלְחָן.

הֶרְבִּי קָם מִמְּקוֹמוֹ, יָצָא עִם בְּעַל הַבַּיִת אֶת הַחֹדֶר, הִרְאָה עַל הַרְחֵבָה שֶׁלִּפְנֵי הַפֶּנֶדֶק וְאָמַר לוֹ: כִּי אֲפֹשֶׁר לְהִרְחִיב וְלַעֲשׂוֹת מְקוֹם חֲנִיָּה לְשֵׁלֶשׁ מֵאוֹת עֲגָלוֹת! וְכֵן בָּצַד פְּלוּגֵי יֵשׁ מְקוֹם לְבָנוֹת טַחֲנַת קִמַּח גְּדוּלָה! וְעוֹד וְעוֹד.

וְהִיְהוּדֵי שׁוֹמְעֵי אֶת הַדְּבָרִים הַנִּשְׁמָעִים כְּחִלּוֹם לֹא מְצִיאוֹתַי, לֹא מִבֵּין דְּבָר, וְכִי בְּשִׁבִיל חִלּוּמוֹת כְּאֵלוֹ יֵשׁ לְשֵׁלֶם אַרְבַּע מֵאוֹת זְהוּבִים? !

עָבְרוּ מִסֵּפֶר שָׁנִים, אוֹתוֹ יְהוּדֵי הַזְּדִמָּן שׁוֹב לְאוֹתָהּ עִירָה, וְלִשְׂאֵלָתוֹ הֵיכֵן הַפֶּנֶדֶק, עָנּוּ לוֹ הִיָּה פַעַם מִשְׁהוּ כְּזֹה, הַיּוֹם עוֹמֵד שָׁם בְּנִיזָן גְּדוּל, עִם חֲנִיּוֹן לְשֵׁלֶשׁ מֵאוֹת עֲגָלוֹת, עִם טַחֲנַת קִמַּח גְּדוּלָה וְעוֹד וְעוֹד. דְּבֹר אֶחָד לֹא שָׁב רִיקָם.

אוֹתוֹ יְהוּדֵי כְּבָר לֹא הִיָּה יָכוֹל יוֹתֵר, רָאָה פִּי יֵשׁ כֵּן דְּבָרִים שְׂמִימִיִּים, הַחֲלִיט כִּי חֵיב הוּא לְנִסְעַ לְטָאֲלָנָא לְהִבִּין מַה הִיָּה כֵּן.

כְּשֶׁהִגִּיעַ לְטָאֲלָנָא, הִכִּיר אוֹתוֹ הֶרְבִּי מֵאוֹתָהּ אַכְסֵנְיָה, וְלִתְמִימָתוֹ, עָנָה הֶרְבִּי: דַּע, כִּי לְאוֹתוֹ בְּעַל הַבַּיִת נִקְצָבָה עֲשִׂירוֹת גְּדוּלָה, אֲלָא שְׂמֵאֲחֵר וְהָיוּ לוֹ אֶת הָאַרְבַּע מֵאוֹת זְהוּבִים, לֹא הִתְפַּלֵּל אֵף פַּעַם מִעֲמֶק הַלֵּב עַל פְּרִנְסָה, תְּמִיד

סמך בלבבו על אותם זהובים. גם כשנקלע מעט לקשיים, היה מתנחם וסומך על אותם זהובים, ולא התפלל על פרנסה מקירות הלב, ומתוך כך השפע לא יכול היה לרדת אליו. על כן ראיתי כי אין עצה אלא לקחת ממנו את כל כספו שחסך לעצמו, ועל ידי כן יצטרך להתפלל מעמק הלב על הפרנסה, וממילא יוכל לזכות באותה עשירות שנקצבה לו... (מוכא בספר "כי אתה עמדי" ח"ג).

מציאת "כולל" בקרית ספר...

לפני שנים ארע עמי דבר מדהים שלמד אותי עד כמה מרויחים מזה שמכבדים את התפלה.

אחרי הארוסין שלי בקשתי ממורי חמי שליט"א שיחפש לי כולל בקרית ספר, באותה תקופה היה קשה למצוא מקום פנוי בכולל בקרית ספר, אז הוא אמר לי: בעזרת השם, אני אעשה מאמץ בחפושים, אשאל אנשים וגם אעקב אחרי המודעות, הוא גר מול השטיבלך המרכזי של העיר, כך שהוא יכול כל הזמן לעקב על לוח המודעות.

למעשה, המצב לא היה פשוט, במשך כחודשים של חפושים לא מצאנו אפילו כולל אחד שיכל לקבל אותי! התחנתי בשעה טובה בראש חודש ניסן, התחלתי לגור

בְּקִרְיַת סֶפֶר וְלִהְיוֹת יוֹתֵר בְּעִנְיָנִים מְקֻרָב, כְּשֶׁכֵּלֶם חִפְּשׂוּ אֶת
הַחֶמֶץ אוֹ אֶת הָאֶפִיקוֹמֶן, אֲנִי הֵייתִי עֶסוּק בְּלַחֲפֵשׁ כּוֹלָל...
חֲדָשׁ נִסָּן עָמַד לְהִסְתִּים וּבִנְתִים מְצֹאֹתַי רַק כּוֹלָל בִּירוּשָׁלַיִם
שָׁנְאוֹת לְקַבֵּל אוֹתִי, מִמֶּשׁ לֹא שָׁשִׁיתִי עַל הַ"מְצִיאָה", וּבִקְצוֹר
הִמְשַׁכְתִּי לְהִתְפַּלֵּל שְׂאֲזֹכָה בְּ"מְצִיאָה" טוֹבָה יוֹתֵר.

עָרַב רֹאשׁ חֲדָשׁ אֵיר מְגִיעַ, וְעַדִּין לֹא מְצֹאֹתַי כּוֹלָל בְּקִרְיַת
סֶפֶר, קָמְתִי בַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שֶׁל הַ"בֵּין הַזְּמַנִּים" קֶצֶת מְאַחֵר,
וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן לֹא הָיוּ מְגִינִים לְיַד הַבַּיִת בְּשַׁעַר כְּזֹאת, כִּי
שָׁהָיוּ לְפָנַי שְׁתֵּי אֶפְשָׁרוּיּוֹת, אוֹ לְהִתְפַּלֵּל לְיַד הַבַּיִת בְּמִנְיֵן
שְׁכָבֵר הַתְּחִילוֹ בּוֹ אֶת הַתְּפִלָּה, וְלַעֲשׂוֹת כְּמֵה "דְּלוּגִים"
בְּפִסּוּקֵי דְזִמְרָה, אוֹ לְלַכֵּת רְבַע שָׁעָה אֶל הַשְּׁטִיבֵלֶךְ הַמְּרֻכָּזִי
וְשֵׁם לְהִכְנִס לְמִנְיֵן מְסֻדָּר, אוֹתוֹ יוֹם הָיָה חֵם בְּמִיָּחָד
וְהִתְלַבְּטוֹת לֹא הָיְתָה קָלָה, אֲבָל בְּסוּף בַּחֲסָדֵי שְׁמַיִם
הַתְּגַבְּרִיתִי עַל הָעֲצָלוֹת וְהִלְכִיתִי לְשְׁטִיבֵלֶךְ.

כְּשֶׁהִגַּעְתִּי לְשְׁטִיבֵלֶךְ חִכְתָּה לִי הַפְתָּעָה בְּלוֹחַ הַמּוֹדְעוֹת...
מִמֶּשׁ כְּשַׁעַר לְפָנַי כֵּן תָּלוּ שֵׁם מוֹדְעָה בְּנִסְחָ: "יִשְׁנֶה אֶפְשָׁרוֹת
לְקַבֵּל שְׁנֵי אֲבָרְכִים לְכוֹלָל לְלִמּוּד סְגִיּוֹת הַלְכִיתִיּוֹת". בְּדִיוּק
הַסְּגוּנוֹן שְׁחִפְּשִׁיתִי מְלַכְתְּחִלָּה, וְרַק מִחֲסֵר בְּרִירָה הִסְכַּמְתִּי כְּבָר
לְהִתְפַּשֵּׁר וְלִהְכַנֵּס גַּם לְכוֹלָל בְּסִגְנוֹן אַחֵר. וְהִנֵּה, בְּזִכּוֹת כְּבוֹד
הַתְּפִלָּה, מְצֹאֹתַי אֶת הַכוֹלָל בּוֹ זִכִּיתִי לְלַמֵּד כְּשֶׁשׁ שָׁנִים, עַד
שְׁעָבְרָנוּ דִּירָה. לְלַמְדָנוּ, שְׁמִלְכַבֵּד אֶת הַתְּפִלָּה רַק מְרוּיָחִים.

בְּדִיקוֹת הַתְּאֵמָה לַחֲלִיפָה

וְהִנֵּה לַפְּעָמִים מְרַבִּים בְּתַפְלָה וְלֹא רוֹאִים אֶת הַיְשׁוּעָה, אֲבָל צָרִיךְ לְהֶאֱמִין שֶׁאֵף תַּפְלָה לֹא הוֹלֶכֶת לְחַנָּם. וְכַמוֹ שֶׁמִּמְשִׁיל הַמַּגִּיד מְדוּבָנָא זַצ"ל מִשָּׁל לְשָׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁנִּכְנְסוּ אֶל הַחֵיט לְהַזְמִין בְּגָדִים עֲבוּר הַבָּנִים שְׁלֵהֶם, הָאֶחָד דִּקְדַּק מְאֹד שֶׁהַבְּגָד יִהְיֶה תּוֹאֵם לְמַדּוֹת שֶׁל בְּנוֹ, וְאֵלּוּ חִבְרוּ לֹא עָשָׂה הַרְבֵּה "חֲשׁוֹבוֹנוֹת" וְלָקַח כַּמָּה בְּגָדִים שֶׁמְצָאוּ חֵן בְּעֵינָיו, בְּלִי הַרְבֵּה בְּדִיקוֹת הַתְּאֵמָה.

שָׂאֵל הָרֵאשׁוֹן אֶת הַשָּׁנִי: מַדּוּעַ אַתָּה לֹא טוֹרַח לְבַדֵּק שְׂאֲכָן הַבְּגָד תּוֹאֵם לְמִידַת בְּנֶךָ? אֵינְךָ חוֹשֵׁשׁ שֶׁבְּסוֹפוֹ שֶׁל דְּבַר הַבְּגָד לֹא יִהְיֶה בְּשֵׁמוֹשׁ? עֲנֵה לוֹ הַשָּׁנִי: אַתָּה יֵשׁ לְךָ רַק בֶּן אֶחָד, וְלִכְּן טְבָעִי הַדְּבָר שֶׁהֵנֶךְ בּוֹדֵק וּמְוָדָא כִּי הַבְּגָד יִתְאִים לְמִידַת בְּנֶךָ, אֲבָל אֲנִי יֵשׁ לִי הַרְבֵּה בָּנִים וְאֶפִּילוֹ כַּמָּה נְכָדִים גְּדוֹלִים, אִם הַבְּגָד לֹא יִתְאִים לְאֶחָד הוּא בּוֹדָאֵי יִתְאִים לְשָׁנִי אוֹ לְשְׁלִישִׁי... אֵל תְּדַאג, אֲצַלִּי אֵף בְּגָד לֹא יִהְיֶה מִיִּתֵּר...

אוֹמֵר הַמַּגִּיד מְדוּבָנָא בְּפִרְשַׁת וַיֵּרָא: זֶה מָה שֶׁכְּתוּב שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גִלָּה לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם אֶת תְּכַנִּיתוֹ לְהַפְּךָ אֶת סְדוּם, וְזֹאת בְּכַדִּי שֶׁתְּהִיָּה לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ הַזֶּה מְנוּחַת לְהַתְּפַלֵּל עֲלֵיהֶם, וְכַתּוּב שֶׁהַשֵּׁם אָמַר "הַמְכֹסֶה אֲנִי מֵאַבְרָהָם, וְאַבְרָהָם הָיוּ יִהְיֶה לְגוֹי גְּדוֹל". שְׁלַכְאוֹרָה מָה הַקֶּשֶׁר בֵּין הַדְּבָרִים? וְכִי זֶה שֶׁאַבְרָהָם יִהְיֶה לְגוֹי גְּדוֹל – אֵמָה

גְּדוּלָה, זֹאת סִבָּה לְגִלּוֹת לוֹ עַל הַפִּיכַת סְדוּם? אֵלָּא שְׁאֲמַר
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֲנִי אֶגְרַם לְאַבְרָהָם לְהַתְּפַלֵּל עַל סְדוּם,
וְגַם אִם בְּסוּף הַתְּפִלוֹת לֹא יַעֲזְרוּ, הֵם לֹא יִלְכוּ לְאַבּוּד, כִּי
עֲתִידִים לִהְיוֹת לוֹ הַרְבֵּה צְאֲצָאִים, אֲמָה גְּדוּלָה תִצַּא
מֵאַבְרָהָם, וְהֵם בְּיָדָי יִצְטָרְכוּ אֶת הַתְּפִלוֹת הַלָּלוּ...

כָּל תְּפִלָּה פּוֹעֵלֶת, כָּל תְּפִלָּה מְזַכָּה אוֹתָנוּ בְּיוֹתֵר טוֹבָה,
לְפַעֲמִים זֶה בָּא לְיַדִּי בְּטוֹי בְּאוֹפֵן מִיָּדִי, לְפַעֲמִים יִרְאוּ אֶת זֶה
אֲצִל הַיְלָדִים, אֲבָל אִף פַּעַם זֶה לֹא הוֹלֵךְ לְאַבּוּד.

לְפַעֲמִים יְהוּדִי יִכּוֹל לְהַתְּפַלֵּל, וְאַחַר כֵּן נִדְמָה לוֹ שֶׁהַתְּפִלָּה
שָׁלוּ לֹא פָעֵלָה מְאוּמָה, אִךְ בְּאֵמַת רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ מָה
הַכִּי טוֹב עֲבוּר כָּל אֶחָד, וְיִתְכַן שְׂדוּקָא בְּזִכּוֹת שְׁאוֹתוֹ יְהוּדִי
הַרְבֵּה בַתְּפִלָּה אֲזוּ הוּא זָכָה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רַחֵם עָלָיו
וְלֹא נִתֵּן לוֹ אֶת הַדְּבָר אֲשֶׁר בְּאֵמַת לֹא טוֹב עֲבוּרוֹ.

סְפוּרוֹ שֶׁל אֶסִיר טוֹרְקִי

קִרְאתִי בְּעֵלוֹן "שְׁלוֹם לְעַם" סְפוּר נִפְלֵא שֶׁגַם כֵּן מַחֲדֵד אֶת
מַה שְׁאֲמַרְנוּ. בְּכֹלֵא בְּטוֹרְקִיָּה הָיוּ כְּלוּאִים חִבּוּרֵת פּוֹשְׁעִים,
בְּיוֹם מִן הַיָּמִים הַחֲלִיטוּ כְּמָה מֵהֶם לְנִסּוֹת לְחַפֵּר מִנְהַרְהָ
וְלִצְאֵת דְּרָכָה מִהַכֹּלֵא, הֵם עָרְכוּ חֲשׁוּב וְהִגִּיעוּ לְמִסְקָנָה שְׁאֵם
הֵם יִחְפְּרוּ בְּתֵא שְׁלָהֶם בְּאוֹרֵךְ כְּשֵׁשׁ מְטָרִים הֵם יִמְצְאוּ אֶת

עצמם מחוץ לכתלי הכלא.

הם הצליחו להבריח סכינים מהמטבח ולחפור אתם מנהרה, לאט לאט, כל יום הם חפרו קצת והשליכו את החול לפח, אולם למרבה אכזבתם מסבה כלשהי הם טעו בחשובים שלהם ועל אף שהם חפרו הרבה יותר ממש מטר התבלבלו בכוונים ולא חפרו בכוון הנכון, ועל אף כל המאמצים לא מצאו את עצמם מחוץ לכלא... כך נשארה המנהרה יתומה כשהיא מכסה בשטיח ומעליו מטה.

יום רדף יום, הגיע יום השחרור של מוחמד אבו דחלילולו, מי שיזם בשעתו את חפירת המנהרה, הלה היה מאשר מאד לקראת שחרורו מהכלא, והוא חפש למי להעביר את הסוד הגדול שנשמר עד כה.

והנה הוא נזכר באחד האסירים שהיה עוזר לו לגנב אכל מהמטבח והחליט להכיר לו טובה ולגלות לו את סודו: "תשמע ידידי היקר, אני עכשו מגלה לך סוד גדול, מתחת למטה שלי מתחבאת מנהרה, אני וחברי התיאשנו מלמצא דרכה את הציאה מהכלא, אבל אולי לך בכל אופן המנהרה תעזר".

חדש אחר כך אבו דחלילולו נדהם לפגש את חברו מהכלא, הוא פשוט הפתע לגלות שחברו הצליח בנראה לצאת דרך אותה מנהרה, אולם חברו הסביר איך בדיוק המנהרה עזרה לו לצאת מהכלא, וכך זה התרחש:

בקר אחד נדהמו הסוהרים לגלות שבאחד מתאי הכלא מציץ מעט חול מתחת לשטיח שמתחת אחת המטות,

“החוש הבלשי” שלהם “עבד טוב” והם התעוררו להרים את השטיח, וכך למול עיניהם הנדהמות נחשפה מנהרה, הסוהרים שמו לב שבתוך המנהרה הטמנה כפי הנראה פצצה, והם הזדרזו להזעיק את המשטרה, המשטרה פנתה את כל האסירים לחצר הכלא, כל הכלא רחש רעש ובהלה, חבלן משטרה שבדק את המטען גלה שמדבר בלא יותר מקפסת נעלים שחברו לה כמה חוטי חשמל ושעון מעורר... בקצור: “מטען דמה”, כלם נשמו לרוחה, הרוחות נרגעו...

מה שאף אחד לא ידע, זה שחברו של אבו דחלילולו תכנן היטב את כל הבלאגן הזה ובזכותו הוא הספיק להתגנב למשאית שנכנסה עם אספקה, וכך לברח אל החפוש...

מה לומדים מהספור הזה? חשבת בעזרת השם על שלושה “מוסרי השכל”: האחד, עשית מעשה מסים? גם אם אתה לא רואה תוצאות מידיות, עוד יבוא יום ותגלה את התוצאות, ולעניינינו, לכל תפלה יש תוצאה טובה...

דבר שני, לא חייב להיות קשר ישיר בין ההשתדלות לתוצאה, אתה מחייב לעשות השתדלות [כל אחד לפי דרגתו, ולא נאריך בזה עכשיו], ובזכות שאתה תעשה את שלך הקדוש ברוך הוא יתן לך את מה שטוב עבורך.

דבר שלישי, לפעמים צריכים להפעיל תכסיסים נגד היצר הרע, שידימין שהוא “נצח” אותנו ו”תפס” את הפצצה... ובנתים לברח לו מהצד השני...

לֹא לְשַׁכַּח אֶת הָעֶקֶר

לְאַחֲרוֹנָה קָרָאתִי סִפּוּר מְחֻזָּק בְּמִיחָד. מִרְן הִבְעֵל שֵׁם טוֹב זְצוּק"ל שֶׁלַח אֶת אֶחָד מִתְלַמְּדָיו לְאַרְץ אַחֲרֵת בְּכַדֵּי שְׂיָכִין שֵׁם עֲבוּרוֹ יֵינן מְשֻׁבָּח וּמְהַדָּר, כְּאֲשֶׁר הוּא יִשְׁגִּיחַ עַל כָּל תְּהִלָּתוֹ הַיְצִיּוֹר וַיּוֹדָא שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה בְּתַכְלִית הַהַדּוּר בְּכַשְׁרוֹת וְלֵילָא אִף חֲשַׁשׁ יֵינן נֶסֶךְ וְכַדוּמָה.

הַתְּלַמִּיד יֵצֵא לְדֶרֶךְ, שְׂמַח וּמְאֻשָּׁר עַל הַזְכוּת שֶׁנִּפְלָה בְּחֻלְקוֹ לְשִׁמְשׂ אֶת רַבּוֹ כָּל כָּךְ, וְעַל כָּךְ שָׂרְבוּ וּמוֹרוּ סוּמָךְ עָלָיו עַד כְּדֵי כָךְ.

לְאַחַר תְּלָאוֹת מְרֻבּוֹת וְהוֹצָאוֹת גְּדוּלוֹת מְאֹד, עָלָה בְּיָדוֹ לְהַגִּיעַ אֶל אוֹתָהּ אֶרֶץ וְלִמְצָא יָקָב שֶׁהַסִּכִּים לְהַשְׁפִּיר לוֹ אֶת הַמְּקוֹם, וְלְאַחַר מִכֵּן הוּא רָכַשׁ עֲנָבִים מְשֻׁבָּחִים, וְשָׁכַר פּוֹעֲלִים יְהוּדִים שֶׁיַּעֲבֹדוּ בְּיָקָב, וְלְאַחַר כִּמְהַ חֲדָשִׁים הוּא זָכָה לְכַרְךָ עַל הַמְּגֻמָר וְלָשׁוֹב לְאַרְצוֹ. כַּעַת נוֹתֵר עָלָיו לְהַמְשִׁיךְ בְּנִסְיָעָה אֶל מְקוֹם מוֹשְׁבּוֹ שֶׁל הַצְּדִיק, כְּשֶׁהוּא נוֹסֵעַ בְּעַגְלָה עִם חֲבִית גְּדוֹלָה הַעֲמוּסָה בְּיֵינן מְשֻׁבָּח וּמְהַדָּר, הַתְּלַמִּיד כִּמְעַט וְלֹא עֲצַם אֶת הָעֵינַיִם לְאוֹרֶךְ כָּל הַמְּסָע כְּשֶׁהוּא שׁוֹמֵר עַל הַיַּיִן שֶׁלֹּא יִהְפֵּךְ חֲלִילָה לַיַּיִן נֶסֶךְ.

וְהִנֵּה כְּשֶׁבִשְׁעָה טוֹבָה הוּא נִכְנָס לְסַמְטָה הַסְּמוּכָה לְבֵיתוֹ שֶׁל הַצְּדִיק, עֲצַר אוֹתוֹ הַשׁוֹטֵר הַמְּקוּמִי וְאָמַר לוֹ: בְּפִקְדוֹת אֲדוֹן הַיְשׁוּב, אֵינן לְהַכְנִיס שָׁכַר מֵאַרְץ אַחֲרֵת, אִי לְכֶךָ עָלָי

לְבַדֵּק אֶת הַחֲבִית שֶׁהִבֵּאתָ! הַתְּלִמִּיד נִסָּה לְהִסְבִּיר לְשׁוֹטֵר
 שֶׁבְּחֲבִית אֵין אֶלָּא יֵינ, וְכִי הוּא שׁוֹמֵר חֶק שְׁוֹדָאֵי לֹא הִיָּה
 מְגַנֵּיב שְׁכָר מֵאַרְצָן אַחֲרָת, אֹולֵם הַשׁוֹטֵר הִתְעַקֵּשׁ לְבַדֵּק אֶת
 הַדָּבָר בְּעֶצְמוֹ, הוּא נִגַּשׁ אֶל הַחֲבִית וּבְעֶזְרַת הַחֶרֶב שֶׁבְּרִשׁוֹתוֹ
 הוֹרִיד אֶת הָרֹאשׁ שְׁלָהּ, וְהַכְּנִיס אֶת אֶצְבָּעוֹ לְתוֹךְ הַחֲבִית
 וְטַעַם מִמֶּנָּה, וְאָז הוּא אָמַר: אֶתָּה צוֹדֵק, זֶה רַק יֵינ, אֶתָּה יָכוֹל
 לְהַמְשִׁיךְ...

אֹולֵם הַתְּלִמִּיד נִפְלַע עַל הַרְצָפָה בְּבִכְיָה, וּבְקִשֵׁי נִשְׂרֹף אֶל
 בֵּית הַצְּדִיק, כְּשֶׁהוּא מְמַרֵר בְּכִי עַל אֲבֹדֵן הַיַּיִן הַמְּהֻדָּר,
 כְּאֲשֶׁר כָּל הַטְּרַחָה הַמְּרֻבָּה וְהַמְּמוֹן הָרַב הִלְכוּ לְטִמְיוֹן.

אָמַר לוֹ הַצְּדִיק: תְּלִמִּידִי הִיָּקֵר! הַתְּאֵמֶצֶת מְאֹד לְמַעַן הַיַּיִן
 הַמְּשֻׁבָּח וְהַמְּהֻדָּר בְּמִיָּחָד, אֵךְ לְצַעֲרֵי דְבָר אֶחָד שֶׁכְּחָתָ!
 שֶׁכְּחָתָ לְהַתְּפַלֵּל... וּבְלִי תְּפִלָּה אֵף דְּבָר אֵינוֹ בְּטוֹחַ. כִּי "אִם
 הַשֵּׁם לֹא יִשְׁמַר עִיר שְׁוֹא שְׁקֵד שׁוֹמֵר", וְגַם עֲשִׂיר הָעוֹלָם יָכוֹל
 לָמוֹת מִרְעַב בְּתוֹךְ הַכְּסָפָת שְׁלוֹ... הַכֹּל תְּלוּי רַק בְּסִיעֶתָא
 דְּשְׂמִיָא, וְלִכֵּן צְרִיךְ תְּמִיד לְלוֹוֹת אֶת כָּל הַמַּעֲשִׂים בְּתְּפִלָּה
 מְרֻבָּה, מִתּוֹךְ אֲמוּנָה שְׁרַק הַקְּב"ה הוּא בְּעַל הַכַּחוֹת כָּלָם.

וּכְלִשׁוֹנוֹ הַמְּפֹרְסָמַת שֶׁל מֶרֶן הַ"חֲזוֹן אִישׁ" זְצוּק"ל:
 "הַמְּתַפַּלֵּל פּוֹעֵל יוֹתֵר מִהַמְּשַׁתְּדֵל".

כִּי אֶצֶל יְהוּדֵי הַכֹּל הוֹלֵךְ רַק עִם תְּפִלָּה. הַקְּב"ה אוֹהֵב כָּל
 כֵּךְ לְשִׁמְעַת אֶת הַקּוֹל שְׁלָנוּ, וּפְעָמִים רַבּוֹת הוּא מְעַכֵּב אֶת
 הַיְּשׁוּעָה שְׁלָנוּ עַד שֶׁנִּזְכַּר לְהַשְׁמִיעַ אֶת קוֹלָנוּ...

הייתי נוכח פעם במעמד "הכנסת ספר תורה", הכל היה מתכנן ומוכן כנדרש, והנה לקראת סיום התהלוכה התקרבונו אל עבר בית - הכנסת אשר אליו אמורים להכניס את ספר התורה תוך כדי רקודים ולאחר מכן אף לערוך שם את סעודת המצוה, והנה לפתע "חשכו עינינו", בית הכנסת היה חשוך, בדיוק באותו הזמן נהיתה הפסקת השמל בלתי צפויה. ברור שהדבר גרם עגמת נפש לכולם ומיד "למדנו לקח" עד כמה יש צורך להתפלל על כל דבר, כי גם אם נהיה "מסדרים" ביותר והכל יהיה ממש משלם, אם לא תהיה סיעתא דשמיא, בסופו של דבר יהיו בעיות.

ומה יזכה אותנו בסיעתא דשמיא, אם לא התפלה שלנו, שחשובה כל כך אצל הקב"ה.

מקרוני או דוקים?

את הספור הבא אני רגיל לספר כל שנה בערב פסח:

גבַרְת אַחַת הָיְתָה מִתְחִילָה אֶת הַהֲכָנָוֹת לְפֶסַח כְּבָר מִטּוֹ בְּשֶׁבֶט, וְעַם כָּל זֶה כָּל שָׁנָה מִחֻדָּשׁ הִיא הָיְתָה מְרַגֶּשֶׁה לַחֵץ גָּדוֹל בְּיָמִים הָאַחֲרוֹנִים שֶׁלִּפְנֵי הַחֵג, תְּמִיד הִיא גֹלְתָה שֵׁישׁ כְּמָה דְּבָרִים שֶׁשָּׂכַחוּ לְנִקּוֹת...

עד שְׁשָׁנָה אַחַת סִפְּרָה לָּהּ גִּיסְתָּה שֵׁישׁ לָּהּ פִּטְנֹט מִיַּחַד, היא לוקחת דָּף וְעוֹשָׂה "תְּכַנִּיָּה": בְּיוֹם רֵאשׁוֹן מְנַקִּים אֶת הַמְּקַרֵּר, בְּיוֹם שְׁנֵי אֶת הָאָרוֹן הַיְמָנִי, בְּיוֹם שְׁלִישִׁי אֶת הַחֹדֶר הַשְּׁנַיִם... וְכִכָּה כָּל יוֹם עוֹשִׂים מְשִׁימָה אַחַת "עַד הַסּוּף" וּמְסַמְּנִים וּי, וְהַכֵּל הוֹלֵךְ בְּקִלּוֹת, בְּלִי לַחֵץ.

טוֹב, כְּדַרְכָּם שֶׁל נָשִׁים חֲכָמוֹת, וְ"אֵיזָהוּ חֲכָם הַלּוֹמֵד מִכָּל אָדָם"... אִזּוֹ הִיא אֲמָצָה אֶת הַרְעִיּוֹן, הַכֵּל הִיָּה טוֹב וַיִּפֶּה עַד עָרַב פֶּסַח...

עָרַב פֶּסַח הַגִּיעַ, עוֹד שְׁעָה שְׁרֵפֶת חֲמֵץ, הִיא הַסְּתַכְּלָה בְּרֵשִׁימָה שְׁלֵה בְּסַפּוֹק: אֵיזָה יִפִּי, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַשְּׁנָה הַכֵּל כְּבָר נָקִי לְפֶסַח, אֵינִי שׁוֹם לַחֵץ. אֲבָל פְּתֹאוֹם הִיא נִכְנָסָה לְבַקּוֹר בְּחֹדֶר הַיְלָדִים, וְהַיְלֵד הַקָּטָן רָץ אֵלֶיהָ בְּשִׂמְחָה: "אֲמָא, תִּרְאִי אֵיזָה מְשֻׁחָק מְצֹאֵנוּ לֵיד הַפֶּח, דּוֹקִים מִיַּחַדִּים, אֲבָל אֲמָא, חָבַל שֶׁהַדּוֹקִים הָאֵלֶּה כָּל כֶּף מֵהָר כְּבָר הַתְּחִילוּ לְהַשְׁבֵּר".

הַאֲמָא לֹא הִבִּינָה עַל מָה הוּא מְדַבֵּר, הִיא הַסְּתַכְּלָה עַל הַמְּטוֹת שֶׁל הַיְלָדִים, הַמְּטוֹת שֶׁהִיא כָּל כֶּף הַשְּׁקִיעָה לְנַקּוֹת אוֹתָם, וְהִיא כְּבָר שְׁמָה לְכֹלֵם מְצַעִים חֲדָשִׁים לְכַבּוֹד הַחֵג, וְעַכְשָׁו מָה הִיא רוֹאָה? הַיְלָדִים הַמְּתוֹקִים שְׁלֵה שְׁחָקוּ בְּמַקְרוֹנִי, הַשֵּׁם יִרְחַם, אֶת הַמַּקְרוֹנִי שֶׁהִיא שְׁמָה לֵיד הַפֶּח בְּשִׁבִּיל לְמַכֵּר אוֹתוֹ לְגוֹי אוֹ לְשֶׁרֶף אוֹתוֹ בְּשִׁרְפֶת חֲמֵץ, וְעַכְשָׁו אֵינִי זֹכֵר לְכָל הַנִּקְיוֹן בְּחֹדֶר הַיְלָדִים, הַמַּקְרוֹנִי הַתְּפוֹרֵר וְהַתְּפוֹזֵר בְּכָל הַחֹדֶר, פֶּשׁוּט קְטִסְטְרוֹפָה...

אוֹתָהּ גִּבְרַת אֲמָרָה: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, הַבְּנֵתִי אֶת הָעֵנֶן, בְּלִי

תְּפִלָּה שׁוֹם דְּבַר לֹא כְּטוֹחַ, בְּשָׁנָה הַבָּאָה אֲנִי אֲרַשֵׁם לְעֶצְמִי
בְּכֶתֶב גָּדוֹל בְּתַחֲלֵת הָרְשִׁימָה: לֹא לְשִׁכַח כָּל יוֹם לְהַתְּפַלֵּל
שֶׁתְּהִיָּה סִיעָתָא דְשְׂמִיָּא...

עֲבֹדוֹת מַגְדוּלֵי יִשְׂרָאֵל

בְּסֵפֶר "הַמְּאוֹרוֹת הַגְּדוֹלִים" מְסַפֵּר: כְּשֶׁהַתְּפִרְסָם מֵרֵן
הַ"חֶפֶץ חַיִּים" זצ"ל בְּעוֹלָם וְאֲנָשִׁים הִחְלוּ לָבֹא לְקַבֵּל בְּרָכָה
מִפִּיּו, הוּא הָיָה תָמֵה וְאוֹמֵר: "הֵיִתְכֵן שְׂבִמְקוֹם שְׁנִמְצָא
הַמְּלֶךְ, יִגִּישׁוּ בְּקִשׁוֹת לְעַבְדּוֹ? הֲלֹא הַקֶּב"ה בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֶצְמוֹ
בְּקִרְבַּתְכֶם, וּבִידְכֶם לְהַצִּיעַ אֶת בְּקִשׁוֹתֵיכֶם לְפָנָיו, וְלָמָּה לָכֶם
לְפָנוֹת לְאָדָם קָטָן וּפְשוּט כְּמוֹנִי, שְׂאִינוּ יָכוֹל לְעֹזֵר לָכֶם
בְּמֵאוּמָה?" הוּא הָיָה מֵיַעַץ לְכָל אֶחָד לְשַׁפֵּךְ שִׁיחוֹ לְפָנָיו ה'
בְּדַבָּרִים הַיּוֹצְאִים מִן הַלֵּב, כִּבְּן אֶל אָבִיו, וּיְבַקֵּשׁ בְּמַלְיָם
פְּשׁוּטוֹת שְׂיִרְחֵם עָלָיו וְיִגְמַל חֶסֶד אֶתוֹ, וְאִזּוּ מְבֹטָח לוֹ שֶׁה'
יִשְׁמַע לְבִקְשָׁתוֹ ("מִוִּרְשַׁת אֲבוֹת" בְּרֵאשִׁית כ"א י"ז, קוֹנְטְרָס "כִּי אִתָּה עֲמַדִּי").

וְרֵאִיתִי מִבִּיָּאִים שְׂאֵמֵר מֵרֵן הַ"חֲזוֹן אִישׁ" זצ"ל לְהַגְרָא צ'
טוֹרְצִין זצ"ל: "אִם אָדָם לֹא מְבַקֵּשׁ וּמוֹדֶה עַל כָּל דְּבַר לְה',
הָאֲמוּנָה נִחְלָשֶׁת עַד שְׂבִסוּף הוּא מוֹרִיד אֶת הַנֶּפֶשׁ...".
וּבְנֻדָּאֵי מִדָּה טוֹבָה מְרַבָּה – מִי שְׂמֵרְבָּה לְהוֹדוֹת וּלְבַקֵּשׁ עַל
כָּל דְּבַר, מֵתוֹךְ תַּחֲוֹשָׁה שְׂהַקֶּב"ה נִמְצָא כְּאֵן מִמֶּשׁ לְיָדֵי, וְהוּא

מִצָּפָה כָּל כֶּף לְשִׁמְעַע אוֹתִי וְלַעֲזֹר לִי, אֲזִי הוּא מִתְעַלֶּה כָּל הַזְּמַן
בְּעִבּוֹדַת הָאֱמוּנָה.

בְּסֵפֶר הַנְּפִלָא "חֹבֶת הָאָדָם בְּעוֹלָמוֹ" (בְּשָׁחוֹן) הוּא מְבִיא
מְקוּרוֹת וְסִפּוּרִים מְגֹדוּלֵי יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲלַת הַתְּפִלָּה הָאִישִׁית.
הוּא מְבִיא שֵׁם מְסֻפֵּר "בֵּית יַעֲקֹב" (פ' וַיֵּצֵא) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:
"שִׁמְעֵתִי מִמּוֹרֵי הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ מִפְּשִׁי־סִחָא זַצ"ל עֲצָה לְכָל בַּר
יִשְׂרָאֵל... לְהִיּוֹת תְּמִיד דְּבוּק בְּעִבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא שְׂיִרְגִיל
תְּמִיד עֲצָמוֹ לְהַתְּפַלֵּל וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל דְּבַר, מִקְטָן
וְעַד גְּדוֹל, וְאֵל יַחֲשֹׁב אָדָם שְׁצָרִיךְ לְזֶה הַתְּבוּדוֹת בְּטִלִּית
וּתְפִילִין, רַק בְּכָל מְקוֹם שְׁעוֹמֵד אֲזִי, אֶפְּלוֹ בְּשׁוּק, יִרְאֶה אִם
הוּא מְקוֹם נְקִי... וַיְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּבְנֻדָּאֵי יִמְלֵא שְׁאֵלָתוֹ
שׁוֹמֵעַ תְּפִילַת כָּל פֶּה, וְעַל יְדֵי זֶה יִהְיֶה תְּמִיד דְּבוּק בְּהַשֵּׁם."

וּמְסֻפֵּר עַל מְרַן הַ"חֲזוֹן אִישׁ" זַצ"ל שְׁאָמַר כִּי אַחַת הַדְּרָכִים
לְהַתְּחַזֵּק בְּאֱמוּנָה הִיא עַל יְדֵי שְׂיִתְרַגֵּל עַל כָּל דְּבַר קָטָן וְגָדוֹל
שְׁחָפֵץ בּוֹ – לְבַקֵּשׁ מֵאֵת הַשֵּׁם שְׂיִתֵּן לוֹ, וְכֹאֲשֶׁר יִקְבַּל אוֹתוֹ
יִתֵּן תּוֹדָה מִיַּד בְּפֶה מְלֵא לְהַשֵּׁם עַל שְׁנִתֵּן לוֹ ("מַעֲשֵׂה אִישׁ" ח"ט,
רפ).

וּפְעַם אָמַר הַ"חֲזוֹן אִישׁ" זַצ"ל לְמַרְן רַבֵּי חַיִּים קִנְיָבְסְקִי
שְׁלִיט"א: מָה הַהֶסְבֵּר לְכֶךָ שְׁפַעְעָמִים רַבּוֹת הִנְנּוּ רוֹאִים בְּחֹר
אֲשֶׁר נִחְשָׁב בְּהִיּוֹתוֹ בִּישִׁיבָה לְבַחֲרוֹ תְּלָמִיד חֶכֶם וִירָא שְׁמַיִם,
וְלֹאֲחַר הַנְּשׂוֹאִין פְּתָאוּם הוּא נִהַפֵּךְ לְהִיּוֹת לְאִישׁ אַחַר לְלֹא
הַתְּמָדָה בְּתוֹרָה וּלְלֹא עִבּוֹדַת הַתְּפִלָּה וּמִמָּשׁ נִהַפֵּךְ לְהִיּוֹת
מִפְּשׁוּטֵי הָעָם? וּמַעֲתָה בְּאֵנוּ לְחַקִּירָה, הָאִם בְּהִיּוֹתוֹ בִּישִׁיבָה
הִיָּה בְּאֵמַת תְּלָמִיד חֶכֶם וִירָא שְׁמַיִם, אֲלֵא שְׁלֹאֲחַר נִשׁוֹאִיו,

בצאתו ל"אור העולם" נצטנן מיראתו, או שמא, כבר בהיותו בישיבה הוא לא היה מי יודע מה... אלא שהסתיר זאת תחת למודיו ותפלותיו - כיון שלא היה בא במגע עם באי עולם!

וה"חזון איש" המשיך וענה על כך: התשובה האמתית היא כי באמת כבר בהיותו בישיבה לא היה מצבו כל כך חזק, כי הכל חושבים שהאמונה נמצאת לכל יהודי בכיסו... אך טעות גדולה היא בידם, כי כדי לקנות אמונה צריך האדם לעבד בכל יום ויום, אחרת לא יוכל לקנות אותה. ואם תרצה לדעת היאך יקנה, הנה אני אשאל אותך: מה תעשה בצאתך לרחובה של עיר לקנות מנעלים לרגליך תחת המנעלים שנקרעו? הרי תקח מעות מכסף ותצא לשוק לקנות נעלים. דע לך כי לא כך היא דרכה של תורה. אלא עמד לרגע, בסמוך לפתח הבית, ופתח פיך להשם האלקים שיוזמין לך נעלים מתאימות במדה הנכונה, שתזכה לפנות אל המוכר הראוי וטוב עבורך, ואף גם הסכום שיושת עליך יהיה כראוי וכהגון, ואחרי התפלה הזאת תצא לשוק ותצליח בכל אשר תפנה.

המשיך ה"חזון איש" ואמר: כמו כן בפנותך דבר יום ביומו לקנות לחם וחלב לבני ביתך, אין הדברים פשוטים כלל וכלל, אלא העתר בתפלה לקדוש ברוך הוא שתזכה למצא את מבקשך בנקל. כך נמצאת עובד את השם כל ימי חייך - עובד על קנין האמונה. וזה הענין, אם היה אותו בחור עובד על האמונה כראוי בימי בחרותו, בהיותו בישיבה,

היתה האמונה נקנית להיות לו "קנין נפש", ולא היה מאבד את בהירות דעתו ושלות נפשו בצאתו לאויר העולם, ולא היה נופל כל כך ממדרגתו.

ללמד מהזקנים

זה המקום לחזק גם את כבוד התפלה וכבוד בית הכנסת, כי ברור הדבר שכמה שיותר מתיחסים כיאה וכראוי למעמד התפלה - כמו אל פגישה חשובה עם המלך, כך זוכים להתקרב אל השם יתברך, וכך גם זוכים לעורר את רחמיו יתברך.

בקלם היה "כבוד" מיחד, כמו שבשמחת בית השואבה בבית המקדש לא כל מי שרצה לרקד רקד, רק גדולי ישראל "כבודו" לרקד, הרב פלוני קבל אשור לרקד שתי דקות בשמחת בית השואבה... איזה כבוד זה היה... אז בקלם היה כבוד מיחד, אתם יודעים איזה כבוד זה היה? לנקות את בית המדרש! פן, פן, לא כל אחד זכה לנקות את בית המדרש, רק המתמידים הגדולים קבלו את הזכות הזאת!

אני מניח שכלכם מכירים את זה, שגדולי ישראל אמרו שבמקומות בהם הקפידו יותר על כבוד בית הכנסת הצורך לא יכל להכנס, ואפילו אם היה רק בית כנסת מסים שבו היו

מכבדים את בית הכנסת ואת התפלה כמו שצריך, המקום הזה לא חרב!

מספרים שיום אחד פרצה שרפה בבית הכנסת של הרב קדוש רבי יעקב יוסף מסקווירא וכל בית המדרש נשרף חוץ מהחדר שלו, רק החדר שלו לא נשרף בכלל, והפלא הגדול היה שבדלת של החדר שלו החצי החיצוני שלה נשרף אבל החלק הפנימי לא נשרף בכלל... שאלו תלמידיו את הצדיק: ילמדנו רבנו, אנחנו לא מבינים, מה? וכי אנחנו לא מתפללים? הרי גם אנחנו מתפללים, אז למה רק החדר של הרבי לא נשרף? ענה להם הצדיק: כי בחדר הזה לא מדברים באמצע התפלה! (הובא ב"באר הפרשה").

אני לא רוצה להטיף מוסר לאף אחד, אני מדבר לעצמי, הלואי שאזכה להתחזק בכבוד בית הכנסת וכבוד התפלה, ואם גם אחרים יתחזקו אולי עוד נביא את המשיח היום.

אנחנו צריכים ללמד מהזקנים איך מכבדים בית כנסת, אני אוהב לספר את מה שעניי ראוי, יום אחד, כשהישיבה שלנו עוד הייתה במושב איתן, יצאתי לסיבוב קצר, עברתי ליד המכלת, עצר אותי יהודי קשיש, הוא נשען על מקל והתאמץ ללכת, וכשהוא ראה אותי אז הוא בקש ממני שאקח אותו לישיבה לצעירים, איפה שאני מלמד, הבאתי לו יד ועזרתי לו ללכת, הוא נכנס לבית מדרש ו"חפש" מקום לשבת, לא היה חסר מקומות, אבל הוא המשיך לחפש...

שאלתי אותו: מה אתה מחפש? אז הוא אמר לי: אני לא

מוֹצֵא מְקוֹם לְשֹׁבֵת, מָה לַעֲשׂוֹת שְׁבָכָל הַצְּדָדִים יֵשׁ סְפָרִיהַ
 שֶׁל סְפָרֵי קוֹדֶשׁ, וְאֲנִי לֹא רוֹצֵה לְשֹׁבֵת וְלַהֲפָנוֹת גָּב
 לְסְפָרִים...

אַתֶּם אוֹחֲזִים עַל מָה מְדַבֵּר? לֹא מְדַבֵּר עַל הַפְּנִית גָּב לְאֲרוֹן
 הַקֹּדֶשׁ! מְדַבֵּר עַל סְפָרֵי רֵאשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים, אֲבָל הִיְהוּדִי
 הַ"פְּשוּט" הַזֶּה שֶׁבִקְשִׁי מִצְּלִיחַ לַעֲמֹד עַל הַרְגָּלִים, פְּשוּט לֹא
 מִסְגֵּל לְשֹׁבֵת וְלַהֲפָנוֹת גָּב לְסְפָרִים!

כֹּל מִי שֶׁזָּכָה לְהִתְפַּלֵּל וְלוֹ אֶפִּילוֹ רַק תְּפִלָּה אַחַת עִם מו"ר
 הַגֵּה"צ רַבֵּי נָסִים מוֹיָאֵל זצ"ל הוּא קָבַל חֲזוֹק לְכָל הַחַיִּים
 בְּכַבּוּד בֵּית כְּנֶסֶת, לְרֵאוֹת בְּאִיזוֹ מְסִירוֹת הָרַב הָיָה מִתְאַמֵּץ
 לְהִתְכַּוֵּף בְּכַנִּיסָה לְבֵית הַכְּנֶסֶת מִתּוֹךְ כְּבוֹד וְאִימָה. יוֹם אֶחָד
 הָרַב הִגִּיעַ אֵלֵינוּ לְכוֹלֵל, בְּכוֹלֵל אֵין סֵפֶר תּוֹרָה וּמִתְפַּלְלִים
 שָׁם רַק מִנְחָה וְעֶרְבִית בְּיוֹם חוֹל, וְכָל הַיּוֹם לוֹמְדִים שָׁם, אֲזַ
 פָּחוֹת הַרְגָּשְׁתִּי שָׁם "מוֹרָא וְאִימָה", עַד שֶׁהָרַב בָּא לְהִתְפַּלֵּל
 אֲתָנוּ בְּכוֹלֵל, הוּא נִכְנָס לְכוֹלֵל עִם אוֹתָהּ הַנְּהַגָּה כְּמוֹ בְּבֵית
 הַכְּנֶסֶת.

אֲנִי לֹא רוֹצֵה לְקַטְרֵג, אֲבָל תִּשְׁאַלוּ אֶת הַגּוֹיִים מָה עוֹשִׂים
 לְמִי שֶׁמֵּעֵז לְדַבֵּר בְּאִמְצַע הַתְּפִלָּה שְׁלֵהֶם. בֵּית כְּנֶסֶת זֶה "חֲדָר
 יְחִוּד" עִם הַקַּב"ה, וְכִי מִתְאַיֵּם בְּאִמְצַע הַ"יְחִוּד" לְדַבֵּר
 בְּטִלְפוֹן אוֹ לְשׁוֹחֵחַ עִם אַחֲרִים!?

יוֹם אֶחָד מִיִּשְׁהוּ תֵּלָה מוֹדְעָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת "קֵהַל חֲסִידִים"
 אֲצַלְנוּ בְּקִרְיַת גַּת: "תְּכַבֵּד אֶת בֵּית הַכְּנֶסֶת לְפָחוֹת כְּמוֹ אֶת
 בֵּית הַמִּשְׁפָּט..."

אם יש לך פגישה עם איזו אישיות חשובה מה אתה עושה
 לטלפון סלולרי? אם יש לך פגישה עם פרופסור מה אתה
 עושה לטלפון סלולרי? וכי חס וחלילה פגישה עם השם
 פחות חשובה?!

מי נכנס לחתנה עם מעיל?!

מי נבחר להיות הממשיך של משה רבנו? יהושע, היו
 מנהיגים יותר גדולים ממנו, אבל הוא נבחר בזכות שהוא
 היה מכבד את בית המדרש, מנקה, מסדר. בבית שלנו
 זורקים נרות על הרצפה? מה? בית המדרש זה "הפקר"?!
 זה ה"בית" שלנו! אם מתיחסים לבית כנסת לפחות כמו
 לבית שלנו אז השם אומר: יפי, אתה מרגיש כאן "בבית" אז
 אני אשאך אתך כאן...

אם אנחנו נתן למקום התפלה והלמוד את כל הכבוד
 הראוי אז גם משמים יתיחסו אלינו בהתאם, התפלה שלנו
 יותר תתקבל, הלמוד שלנו יותר יתעלה, כי אנחנו מתיחסים
 לדברים האלה בשיא הרצינות, אז גם משמים יתיחסו למה
 שאנחנו עושים עוד יותר.

שמעתי הרבה פעמים מהרב יוספי שליט"א: הקדוש ברוך

אוֹמֵר "מְכַבְּדֵי אֲכַבֵּד וּבְזֵי יִקְלוּ", אֵתָהּ רוֹצֵה שֶׁהֵשֵׁם יְכַבֵּד אוֹתָךְ? אִזּוֹ גַּם אֵתָהּ תְּכַבֵּד אֶת הַשֵּׁם.

מְסַפְּרִים עַל רַבֵּי אֶלְחָנָן וְנוֹסְרָמָן זצ"ל, כְּמַדְמִי שֶׁהֵרַב שְׁלֵמָה לְוִינְשְׁטֵיין שְׁלִיט"א מְבִיא אֶת זֶה, יוֹם אֶחָד הָיָה גֶשֶׁם, כְּפוּר אֵימִים, אֲבָל הֵרַב נִשְׁאַר שְׁעָה שְׁלֵמָה בַּחוּץ, שְׁאַלוּ אוֹתוֹ תְּלַמְּדֵנוּ: לָמָּה הִרְאָשׁ-יְשִׁיבָה לֹא נִכְנַס לְבֵית הַמְּדַרְשׁ? אָמַר לָהֶם הֵרַב: בַּחוּץ כְּפוּר אֵימִים, אֲנִי מְאֹד רוֹצֵה לְהִכְנִס וּלְהִתְחַמֵּם, אֲנִי רוֹצֵה גַּם לְלַמֵּד, אֲבָל אֲנִי חוֹשֵׁשׁ שֶׁזֶּה בְּזוּי לְבֵית מְדַרְשׁ לְהִכְנִס אֵלָיו גַּם בְּתוֹר הַגְּנָה מִהַכְּפוּר.

יוֹם אֶחָד הֵרַב אֶלְחָנָן זצ"ל בְּקֶשׁ מֵאֶחָד הַתְּלַמְּדִים שֶׁיִּכְתֹּב בְּשִׁבְלֵוֹ מִכְּתָב בְּשֶׁפָּה לוֹעֲזִית שֶׁהֵרַב לֹא הִכִּיר, אִזּוֹ הַתְּלַמִּיד עָמַד מַחוּץ לְבֵית הַמְּדַרְשׁ וְנִשְׁעַן עַל הַקִּיר הַחִיצוֹנִי בְּכַדֵּי לְכַתֵּב אֶת הַמְּכָתֵב, אָמַר לוֹ הֵרַב: אֲנִי מוֹתֵר עַל הָעֲזָרָה שְׁלִיךְ, אִם זֶה עַל חֲשָׁבוֹן בְּזוּי בֵּית הַמְּדַרְשׁ.

עַד כְּדֵי כֵּן! אֲפִילוֹ לְהִשְׁעֵן עַל הַקִּיר שֶׁל בֵּית הַמְּדַרְשׁ מִבַּחוּץ זֶה אֵינּוּ מִתְּאִים, וְגַם אִם זֶה לֹא כְּתוּב בְּשִׁלְחָן עָרוּךְ יֵשׁ מִשְׁגַּל שֶׁל "הֶרְגָּשׁ", מְרַגִּישִׁים שֶׁזֶה לֹא מִתְּאִים וְזֶה פּוֹגֵם בְּכַבוֹד בֵּית הַמְּדַרְשׁ.

בְּסִפּוּר "לְקַט רְשִׁימוֹת" מְשִׁיחוֹת הַמְּשַׁגִּיחַ דְּלִיקוּוד זצ"ל רְאִיתִי כְּמָה סְפוּרִים מְאֹד מְחֻזְקִים עַל מָה שֶׁאֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים עַכְשָׁיו, אֵת הַסִּפּוּר הַזֶּה קִבַּלְתִּי מִהַמְּחַבֵּר שְׁלִיט"א שֶׁהוּא תְּלַמִּיד מְבָהֵק שֶׁל הַמְּשַׁגִּיחַ דְּלִיקוּוד זצ"ל, הוּא נָתַן לִי אֶת הַסִּפּוּר הַנּוֹפֵל בְּמִתְנָה עַל מְנַת שְׁאֲשֻׁתְמַשׁ בְּסִפּוּר לְזִכְרוֹ הֵרַבִּים.

מספר שם כמה הם היו מקפידים על כבוד בית המדרש, המשגיח דליקווד זצ"ל היה מקפיד לא להכנס עם מעיל לבית המדרש, כשהוא מסביר לתלמידיו: וכי לחתנה הייתם נכנסים עם מעיל? ! ובפרט אם המעיל רטוב. יום אחד הוא ראה מעיל שתלוי על ידית של חלון בבית מדרש, והמשגיח העיר על זה שזה לא מתאים, ואמר המשגיח: הרבה מתאמצים לכון בתפלה, אבל לא זה העקר! העקר זה איך מכבדים את התפלה! כוונה זה תלוי בסיעתא דשמיא, אבל כבוד זה מה שבפיקר אנחנו יכולים לעשות.

אני חוזר על דבריו המדהימים שוב: הרבה מתאמצים לכון בתפלה, אבל לא זה העקר! העקר זה איך מכבדים את התפלה!

ובזה המשגיח דליקווד הסביר את מה שאמרו חז"ל "הקובע מקום לתפלתו אלקי אברהם בעזרו", אתה מכבד את התפלה? מקפיד על מקום קבוע? משמים כבר יעזרו לך, השם יעזר לך גם לכון כמו שצריך. והמשגיח אמר שכמה שבית הכנסת הוא בית כנסת שמכבדים אותו יותר ככה התפלות שם יותר מתקבלות!

והמשגיח דליקווד ספר שרבי אלחנן וסרמן זצ"ל היה מתפלל בקלם בימים נוראים אחרי פטירת ה"חפץ חיים" זצ"ל, והוא אמר בשם החפץ חיים שמקום קבלת התפלות הוא בית המדרש בקלם, כי שם מכבדים את בית המדרש.

נסים ענין זה בספור על הרב מבריסק זצ"ל שימחיש לנו מה זה "כבוד התפלה", מספרים על הרב מבריסק שהיה

רְגִיל לְהִתְפַּלֵּל כָּל תְּפִילַת שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה כְּעֶשְׂרִים דְּקוֹת, וְהִנֵּה הִיָּה אֵיזָה אֶחָד שֶׁהֵעִז לְשַׁאֵל אוֹתוֹ: כְּבוֹד הָרַב, אֵיךְ מְצַלִּיחִים לְהִתְפַּלֵּל כָּל כֶּף בְּאַרְיֵכוֹת? עָנָה לוֹ הָרַב: מִי שֵׁישׁ לוֹ יְהִלּוּמִים בְּכִיס הוּא כָּל הַזְּמַן מִפְּשֵׁשׁ בְּכִיסוֹ, הוּא כָּל הַזְּמַן מְכַנֵּס אֶת הַיָּד לְכִיס, מִמַּשֵּׁשׁ בִּיהִלּוּמִים, מוֹצִיא אֶת הַיָּד מֵהַכִּיס וְאַחֲרֵי דְקָה הוּא עוֹד פֶּעַם מַחְזִיר אֶת הַיָּד לְכִיס, אֵיךְ הוּא לֹא מִתְעַיֵף? מָה? זֶה לֹא קֶשֶׁה לוֹ? אֲצַלִּי מִלּוֹת הַתְּפִלָּה זֶה יְהִלּוּמִים!!! אֲנִי נִהְנֶה לְהֶאֱרִיךְ בָּהֶם, אֲנִי לֹא רוֹצֵה לְעֹזֵב אוֹתָם כָּל כֶּף מִהָרָה (סֵפֶר "עֶשְׂרֵה נְסִיווֹת").

לְהִתְפַּלֵּל וְלְהִתְחַנֵּן

נְסִיִּים פֶּרֶק זֶה בְּכַמָּה סְפֻרֵי חֲזוֹק מִכְחָה שֶׁל תְּפִלָּה.

מַעֲשֵׂה שֶׁהָיָה בְּבֵית חוֹלִים, בְּמַחְלָקָה מְאֹד מְסַכְּנָת, לִילָה אֶחָד הִיָּה מַחְסוֹר בְּרוֹפְאִים בְּבֵית הַחוֹלִים, וְהִפְקִידוֹ רוֹפֵא אֶחָד בְּלִבְד לְמַחְלָקָה זוֹ, וְאָמְרוּ לוֹ: אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שָׂאֵם כְּמָה חוֹלִים יִתְעוֹרְרוּ וְיִצְטָרְכוּ טְפוֹל, לֹא תוּכַל לְהִסְתַּדֵּר לְבַד, וְאִז תִּתְקַשֵּׁר אֶל הָאֲחֵרָאִי הָרָאשִׁי וְהוּא יִשְׁלַח אֵלֶיךָ תְּגַבּוֹר. וְהִנֵּה בְּאֲמָצַע הַלַּיְלָה שָׂם לֵב הָרוֹפֵא שֶׁאֲחַד הַחוֹלִים זָקוּק לְעֹזְרָה וְכָא לְטַפֵּל בּוֹ, וְלִפְתַּע שָׁמַע שֵׁישׁ עוֹד חוֹלָה שֶׁצָּרִיךְ טְפוֹל דְּחוּף, וְעוֹד חוֹלָה, וְהוּא לֹא הִצְלִיחַ לְהַשְׁתַּלֵּט עַל הַכֹּל, עַד

שרח"ל אחד החולים מת מחמת ההזנחה, הרופא העמד לדין באשמת "רשלנות רפואית", הרופא נסה להתגונן וטען: מה יכלתי לעשות? הרי לא היתה לי אפשרות לגשת לכל החולים בו זמנית, עשיתי מה שאני יכול! אולם התביעה הגיבה: נכון שבאמת לא יכלת לעשות את הכל לבד אבל כבר אמרו לך שאם תצטרף עזרה תפנה לאחראי הראשי, למה לא בקשת עזרה?!

את הספור הזה ספר הגר"ש פנקוס זצ"ל (נ"ש אמונה תכ"ה) כשהוא מוציא מכף מוסר השכל: יש הרבה דברים שאנחנו לא יכולים לעשות לבד, באמת אין לנו כחות, לא יוכלו בשמים לתבע אותנו למה לא עשינו את מה שלא יכלנו לעשות, אבל היות ונצטוינו בתורה לעשות את אותם הדברים, היה עלינו לפנות לעזרה - לבקש מהקב"ה שיעזר לנו, ועל כך יתבעו אותנו - למה לא בקשת עזרה משמים? ! אשר על כן מכיין שכלנו זקוקים לסייעתא דשמיא, לחשק בלמוד התורה, ישוב הדעת, הבנה, שמחה בלמוד וכו', חשוב כל כך שנפנה תמיד לבקש מהקב"ה עזרה, והוא בודאי ישלח לנו תגבור...

ישנם עדויות מיחדות על גדולי ישראל, שגם כשהיו בגיל זקנה המשיכו להפציר ולהתחנן על ערבות בלמוד התורה [ואגב, נלמד מזה עד כמה חשוב לחפש ללמד דוקא באופן שמביא אותנו ליותר ערבות ושמחה, ואכמ"ל].

קראתי כמה עדויות על מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל איך שהיה ממש מתחנן וזועק אל השי"ת על למוד התורה, והיה

מִשְׁקִיעַ כַּחוֹת רַבִּים בְּתַפְלָה וּבִיּוֹתֵר בְּ"אַהֲבָה רַבָּה" וּבְחֻנּוֹ
מֵאֲתָךְ דְּעָה בִינָה וְהַשְׁפֵּל", וּב"פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרַתְךָ", וְהָיָה
מִתְאַמֵּץ וְאוֹמֵר זֹאת בְּכָל הַכַּח וְהַלֵּב, כְּאוֹמֵר – בְּלֹא זֶה לְמָה
לִי חַיִּים.

וְסֵפֶר הַגְּאוֹן רַבִּי שְׁמַאי הַכֹּהֵן גָּרוֹס שְׁלִיט"א שֶׁהָיָה עוֹמֵד
בַּיָּמִי חוֹל הַמוֹעֵד לִיד מֶרֶן הַגְּרִישׁ"א זצ"ל בְּתַפְלַת שְׁמוֹ"ע,
וְהָיָה רוֹאֵה כִּי בְּסוֹף שְׁמוֹנָה עָשָׂרָה כְּשֶׁאָמַר בְּ"אַלְקֵי נְצוּר":
"פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרַתְךָ" בְּקֶשׁ מִמֶּשׁ בְּתַחֲנוּנִים וְהָיָה חוֹזֵר עוֹד
פַּעַם וְעוֹד פַּעַם "פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרַתְךָ" (סֵפֶר "הַסּוּד" עִמ' שְׁנוּ).

וְכַפִּי שֶׁאָמַר מֶרֶן הַגֵּר"ע יוֹסֵף זצ"ל לְבָנוּ הַרְאֵשׁל"צ הַגֵּר"י
שְׁלִיט"א: "חֹשְׁבִים שְׁנוֹלְדֵתִי עִם זְכוּרֹן, אֲךָ לֹא כֵן הַדְּבָר.
נִחְלִי דְמַעָּה הַיּוֹרְדֵתִי בְּפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיַּחֲוֹן אוֹתִי בְּזְכוּרֹן
לְתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. הַשְׁתַּדְּלֵתִי בְּעֵמֶל רַב וּבְהַשְׁקָעָה עֲצוּמָה
בְּלַמּוּד, וְרַק הַהַשְׁקָעָה וְהַשְׁקָדְנוֹת בְּלַמּוּד הֵיא זֹ שֶׁעֲמָדָה לִי
לְזַכֵּר אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה" (מִיּוֹבָא בְּסֵפֶר "פּוֹסֵק הַדּוֹר").

הַעֵיד מֶרֶן הַגְּאוֹן רַח"מ וְאַזְנֵר שְׁלִיט"א בְּנוֹ שֶׁל מֶרֶן
הַ"שֶּׁבֶט הַלְוִי" זצ"ל: אֲנִי לֹא זוֹכֵר אֶת אָבִי זצ"ל מִתַּפְלָל אֶת
בְּרַכַּת "אַהֲבָה רַבָּה" שֶׁלְפָנַי קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שְׁחִרִית לְלֹא
דְמַעוֹת בְּעֵינָיו! כִּי תָמִיד הָיָה הוּא דוֹמַע בְּתַחֲנוּנָיו: "וְתָן
בְּלַבְנוֹ לְהַבִּין וְלְהַשְׁכִּיל לְשַׁמַּע לְלַמֵּד וְלִלְמַד לְשַׁמֵּר וְלַעֲשׂוֹת
וְלִקְיָם אֶת כָּל דְּבָרֵי תְלַמּוּד תּוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה...".

שְׁמַתֶּם לֵב? יְהוּדֵי בֶן מֵאָה וְאַחַד שְׁזָכָה לְהִיּוֹת "סֵפֶר
תּוֹרָה" מְהֵלֵךְ, בּוֹכָה וּמִתְחַנֵּן כָּל יוֹם מִחֻדָּשׁ! כָּל יוֹם הוּא
מִבְּקֶשׁ בְּתַחֲנוּנִים מְרַבִּים לְזָכוֹת "לְלַמֵּד וְלִלְמַד"!

מֶרֶן הַ"שֶׁבֶט הַלְוִי" זצ"ל גם כותב בספרו ("דרשות שבט הלוי ח"א פ"ט): "וְאֶפִּילוֹ אִם אֶחָד אֵינוֹ בַעַל כְּשָׁרוֹן, אִם יִתְפַּלֵּל יִזְכֶּה לְקַבֵּל כְּשָׁרוֹנוֹת".

אֶחָד מִנְכֹדָיו שִׁיחִי זָכָה לְעֶמֶד לְיַד מֶרֶן זצ"ל בְּתַקּוּפָה הָאֲחֵרוֹנָה כְּאֲשֶׁר מַחֲמַת שְׁנַחֲלֶשָׁה שְׁמִיעַתוֹ הוּא הַתְּפִלָּל מְעֻט בְּקוֹל, אוֹתוֹ נִכְד הַעֵיד שֶׁהִיָּה שׁוֹמֵעַ אֶת מֶרֶן מִתְּפִלָּל בְּתַחֲנָה מִיַּחַדָּת אֶת תְּפִילַת "אֲתָה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת... חֲנִנוּ מֵאֲתָךְ דַּעַה", כְּאֲשֶׁר בִּרְכָה זו אֲרַכָּה כְּמָה דְקוֹת!

וְאָמַר מֶרֶן הַ"שֶׁבֶט הַלְוִי" זצ"ל וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: יֵשׁ לְסִפֵּר בְּאֲזְנֵי הַתְּלַמִּידִים כִּי־צַד פְּלָגֵי מַיִם יִרְדוּ מֵעֵינֵיהֶם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ בְּיְהוָה עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ, וְאִיךָ הִתְחַנְּנוּ כִּכְּן צָעִיר הַמִּתְחַנֵּן עַל נַפְשׁוֹ בִּיהִשִּׁיבֵנו אֲבִינוֹ לְתוֹרַתְךָ, כְּמָה תְּחַנּוֹת הַפִּילוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בִּיהִשִּׁיבֵנו חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וְכִי־הוּא יִפְתַּח לְבָנוּ בְּתוֹרָתוֹ (מוֹבָא בְּגִלְיוֹן "מְעִינֹת הַלְוִי").

הַלְוָאֵי וְנִזְכָּה לְהַדְבִּיק בְּדַרְכֵיהֶם שֶׁל כָּל גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל זְצוּק"ל וִיבִלְט"א, אֲשֶׁר הִפִּירוּ אֶת הַכַּחַח הַגְּדוֹל שֶׁל הַתְּפִלָּה, מִתּוֹךְ הַכְּרָה כְּרוּרָה שְׁאֵף דָּבָר אֵינוֹ מוֹכֵן מֵאֲלֵיו, וּמָה שֶׁהֵיִסּוּם זְכִינוּ לְכַחֹת, כְּחֻכְמָה, הַבְּנָה, רַפּוּז, חֲדוּשִׁים, שְׂמֻחָה, אֵף דְבָר מִזֶּה אֵינוֹ "טְבַעִי", וּבְכָל רֶגַע זְקוּקִים לְחֻסְדֵי הַשֵּׁם מִחֻדָּשׁ, שְׂיַחֲסוּ וִירַחֲסוּ עֲלֵינוּ.

וְאִם בְּעֵינֵינוּ "עוֹלָם הַזֶּה" אָנוּ בּוֹטְחִים בְּבוֹרָא עוֹלָם, וְיוֹדְעִים שֶׁ"מִשְׁתַּלֵּם" לְהַרְבוֹת בְּתַפְלָה וְאִמִּירַת תְּהִלִּים, כָּל שֶׁכֵּן שֶׁ"מִשְׁתַּלֵּם" לְהַרְבוֹת בְּתַפְלָה וְאִמִּירַת תְּהִלִּים שְׁנִזְכָּה

לְקִים אֶת כָּל מִצְוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כְּנֹדֶרֶשׁ, מִתּוֹךְ חֶשֶׁק וְשִׂמְחָה מְרֵבָה.

וְכֵן אָמַר רַבִּי יְהוֹנָתָן אִיבְשִׁיץ זצ"ל ("יערות דבש" ח"א דרוש ד'): "אֵל תֹּאמְרוּ הָא דְעַדִּיף זֶה מִחֲבֵרוֹ לְרַב שְׂכָלוֹ וְעוֹצֵם חֲכָמְתוֹ וּבִינָתוֹ, לֹא כֵן הוּא, שֶׁקָּר נַחֲלָתָם, רַק מִתַּת ה' הוּא כְּאֲשֶׁר נֹחֵיל טוֹבוֹ וְחִסְדּוֹ הַגָּדוֹל בְּרַב תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים, וְאִין לְךָ דְבַר שְׂמֻזָּה לְאָדָם לְהַשִּׁיג יִשְׁרוֹת הַתּוֹרָה וּלְפַעֲנַח מִצְפּוֹנִים בְּדַרְכֵי יוֹשֵׁר וְאִמְת, אֲלֵא לְהַתְּפַלֵּל לֵה' בְּדַמְעָ שִׁיִּשׁוֹב וִירַחֲמֵהוּ כִּי א-ל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה הוּא וְקָרוֹב לְכָל קוֹרְאָיו בְּאִמְת".

וְזֶה לְשׁוֹן הַרְה"ק ה"נְתִיבוֹת שְׁלוֹם" זצ"ל: וּמַעֲקָרֵי הַתְּפִלָּה הוּא מֵה שִׁיְהוּדֵי מְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן לֵה' בְּצַר לוֹ בְּעַנְיָנִים הַרוֹחֲנִיִּים, שְׁלֹבוֹ כּוֹאֵב עַל אֲשֶׁר נִתְרַחַק מֵאֲבִיו שְׂבַשְׂמִים וְאִינוֹ מְרַגֵּשׁ אֶת קִרְבָּתוֹ, וְיֹדֵעַ כִּי מַעֲשָׂיו גָּרְמוּ לְמִסְךְ הַמְּבַדִּיל בֵּינוֹ לְהַקְב"ה, וְכָל יְסוּרָיו הַגְּשָׁמִיִּים הֵמָּה כְּאִין וְאִפְסֵי נֶגֶד יְסוּרֵי נִפְשׁוֹ עַל הַרְחוּק מֵאִתּוֹ יִתְבָּרֵךְ... וּמְקַבֵּל מִצְדִּיקִים, שְׂפֹאֲשֶׁר יְהוּדֵי מְבַקֵּשׁ עַל צְרָכָיו הַרוֹחֲנִיִּים, שׁוֹם קְטָרוֹג אִינוֹ יְכוֹל לְעַכֵּב תְּפִלָּתוֹ מִלְעֲלוֹת הַשְּׂמִימָה. כִּי עַקֵּר הַקְטָרוֹגִים הֵם כְּשִׂמְתְּפִלֵּל עַל עַנְיָנוֹ הַגְּשָׁמִיִּים, אוֹלֵי אִינוֹ הַגּוֹן וְאִינוֹ כְּדָאֵי, וְאוֹלֵי זֶה לֹא טוֹב עֲבוּרָו שְׂמִלְאֵו מְבַקֵּשׁוֹ, אֲבָל כְּשִׂמְתְּפִלֵּל עַל הָעַנְיָנִים הַרוֹחֲנִיִּים לֹא שִׁיךְ קְטָרוֹג לְמָה לֹא יְמִלְאֵו מְבַקֵּשׁוֹ הַטּוֹב" ("נְתִיבוֹת שְׁלוֹם" ח"א תְּפִלָּה ג').

פְּרוֹטְקָצִיָּה מֵהָאוֹיֵב...

וְכַעַת נִבְיָא בַּס"ד שְׁנֵי סְפוּרִים מִמַּעַלְת הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר מוֹבָאִים בְּסֵפֶר "אוֹר דְּנִיָּאל" (דְּבָרִים עַמ' פט-צג). בְּתַקּוּפַת מַלְחָמַת "שֵׁשֶׁת הַיָּמִים" (תשכ"ז) אִיִּמוּ הַמְצָרִים שָׁאֵם יַעֲלֶה בְיָדָם לְכַבֵּשׁ אֶת אֶרֶץ - יִשְׂרָאֵל, הֵם יַעֲשׂוּ שְׁפָטִים בְּכָל הַתּוֹשְׁבִים, רח"ל. בְּרַם, בְּתַקְשָׁרַת הַמְצָרִית, שֶׁהִיְתָה שׁוֹפְרוֹ שֶׁל הַצָּבָא וּמִפְקָדָיו, צָטְטוּ בְּכִירֵי הַצָּבָא כְּמִי שֶׁהִכְרִיזוּ שֶׁה"לְהַשְׁמִיד לְהַרוֹג וּלְאַבֵּד" לֹא חָל עַל... תּוֹשְׁבֵי מֵאָה שְׁעָרִים בִּירוּשָׁלַיִם.

בְּרִדּוֹ הַמְצָרִי לֹא הִסְבִּירוּ מְדוּעַ הַגְּזֵרָה לֹא חָלָה עַל שְׁכוּנָה זוֹ, אֲבָל הַכּוֹנֵן הִיְתָה אֲכֹזְרִית מְאִין כְּמוֹתָהּ, אוֹלֵי יוֹתֵר אֲכֹזְרִית מְעַצֵּם כּוֹנֵנוֹת הַהֶרֶג עַל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ.

הַשְּׂמוּעוֹת עַל הַתְּפִלוֹת וְהַתְּחִינּוֹת הַנִּעְרָכוֹת בְּבִתִּי - כְּנִסְיוֹתֶיהָ וּבְבִתִּי - מְדַרְשׁוֹתֶיהָ שֶׁל מֵאָה שְׁעָרִים הִגִּיעוּ כְּנִרְאָה עַד לְמִפְקָדֵי הַצָּבָא הַמְצָרִי שֶׁיִּדְעוּ לְהַעֲרִיף אֶת כְּחָה שֶׁל הַתְּפִלָּה הַיְּהוּדִית, וְהֵם עָשׂוּ כָּל שְׁבִיכְלָתָם עַל מְנַת לְשִׁבֵּשׁ אֶת הַתְּפִלוֹת הַלְלוּ שְׁבָקְעוּ שְׁמֵי שָׁמַיִם.

כִּיצַד עוֹשִׂים זֹאת? פְּשוּט מְאֹד.

מוֹדִיעִים בְּתַקְשָׁרַת שְׁלֵתוֹשְׁבֵי מֵאָה שְׁעָרִים אֵין כָּל סִבָּה לְחָשׁ, וְהֵם כְּכִיכּוֹל בְּטוּחִים שְׁלֹא יִאָרַע לָהֶם מְאוּמָה,

וּמִמִּילָא הַתְּפִלָּה כְּבָר לֹא תִהְיֶה אוֹתָהּ תְּפִלָּה, וְהִזְעָקוֹת
שֶׁפָּרְצוּ מִלְבָּם שֶׁל בְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם כְּבָר לֹא תִהְיֶינָה בְּשִׂיאָן.
מִבְּהִיל לְרֹאוֹת שֶׁאֶפִּילוּ הַגּוֹיִים, שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל, יוֹדְעִים
כִּחְהָ שֶׁל תְּפִלָּה עַד הֵיכָן הוּא מְגִיעַ.

”חֵיג” וְתַעֲנָה

וּמַעֲשֵׂה נִפְלֵא אֶרֶע עִם הַגָּאוֹן רַבִּי שְׁמִשׁוֹן דָּוִד פִּנְקוֹס
זצ”ל, הַמְלַמְּדֵנוּ כִּיצַד פּוֹנִים לְקַב”ה בְּעַת צָרָה. מַעֲשֵׂה בְּבַחֲוֹר
שֶׁהִתְקַשְׂה בְּעֲלִיתוֹ הַרוּחָנִית, וְשָׁלַח מִכְּתָב לְרַב פִּנְקוֹס זצ”ל,
בְּבִקְשַׁת עֲצָה וְהַדְרָכָה לְהַתְּמוּדוֹת נְכוֹנָה עִם קְשִׁיוֹ.

הַחֲזִיר לוֹ הָרַב פִּנְקוֹס מִכְּתָב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:

”קִרְאתִי אֶת מִכְּתָבְךָ, וְלֹא הִגַּעְתִּי לְמִדְרָגָה לְתַת עֲצוֹת
וְלוֹמַר לָךְ מָה לַעֲשׂוֹת - אֲבָל אֶכְתָּב מָה שֶׁנִּרְאָה לַעֲנִיד אַחֲרַי
הַתְּאוּרָה שֶׁל הַדְּבָרִים שֶׁפְּתַבְּתָּ.

נִרְאָה לִי שֶׁאַתָּה מִשְׁתַּדֵּל מְאֹד בְּעֲלִיָּה בַּתּוֹרָה וְיִרְאֵת שְׂמִים,
וְאַתָּה עוֹשֶׂה כָּל שְׂפִיכוֹלֵת, וְיִצְאָת יְדֵי חוֹבֵת הַשְּׁתַדְּלוֹת. עֲכָשׁוּ
אַתָּה נִמְצָא בְּשֵׁלֶב בּוֹ אַתָּה צָרִיךְ עֲזָרָה מִבַּחוּץ. הַסִּבָּה לְזֶה
הִיא פְּשוּטָה: מִפְּנֵי שֶׁהַדְּבָרִים הֵם כ”כ נִשְׁגָּבִים וְנוֹרָאִים -
לְזִכּוֹת לַתּוֹרָה וְלַחֲשֵׁק פְּנִימִי כִּכֵּל שֶׁתְּאַרְתָּ - זֶה לְמַעַלָּה

מכחות אנושיים, ואע"פ שוֹדָאֵי צָרִיךְ גַּם הַשְׁתַּדְּלוֹת מְצַדְנֵנוּ -
אָבֵל מְגִיעַ הַרְגַע בּוֹ צָרִיךְ לַפְּנוֹת לְעֶזְרָה מִבְּחוּץ !

עַל כֵּן אֲנִי נוֹתֵן לָךְ שֵׁם וּכְתֻבָּת, שְׁאֵלִיו תִּפְנֶה וְהוּא יַעֲזֹר
לָךְ: קוֹרְאִים לוֹ ה' יִתְּבָרֵךְ...

הוא חֲזַק מְאֹד, שֶׁהָרִי הוּא בָּרָא הַכֹּל, וְאֲנִי יוֹדֵעַ בְּסוֹד
שֶׁהוּא גַם אוֹהֵב אוֹתְךָ בְּאוֹפֵן אִישִׁי, וְהוּא מְחַפֵּה בְּכִלְיוֹן עֵינַיִם
שֶׁתִּפְנֶה אֵלָיו.

אֲנִי כוֹתֵב לָךְ זֹאת, מִפְּנֵי שֶׁהִרְבֵּה חוֹשְׁבִים שֶׁהַתְּפִלָּה הִיא
עֲנִיָּן שֶׁל עֲשִׂית מְצוּה וְחִפּוּשׁ מְדַרְגוֹת. כֹּל זֶה נִכּוֹן - אָבֵל אֵינוֹ
הָעֶקֶר... הָעֶקֶר הוּא שֶׁהַקֶּב"ה חַי וְקַיִם, שְׁאֵפְשֶׁר לְתַפֵּס אֹתוֹ
קֶשֶׁר אִישִׁי, וְלַעוֹלָם לֹא הִתְאַכְזַב מִי שֶׁעָשָׂה כֵּךְ ! וּמֵה שֶׁהִדְבַּר
יֹתֵר פְּשׁוּט הוּא יֹתֵר מוֹעִיל, וְהָעֶקֶר שִׁיחָא קֶשֶׁר אִישִׁי
פְּשׁוּט: לִסְפֹּר לוֹ עַל הַבְּעִיָּה שֶׁלָּךְ - וְלִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ עוֹד פְּעַם
וְעוֹד פְּעַם.

חָבֵל עַל הַהִשְׁתַּדְּלוֹת. תִּלְךָ יִשְׂרָאֵל לְמִי שֶׁיִּכּוֹל לְעֹזֵר בְּאַמְתּוֹ,
תִּתְפַּס אוֹתוֹ וְאֵל תַּעֲזֹב אוֹתוֹ - עַד שֶׁהִשְׁגַּתְּ אֶת כָּל שְׁלִבְךָ
קִפְצִי".

דְּבָרָיו שֶׁל הָרַב פְּנִקוֹס זצ"ל בְּמִכְתָּבוֹ לְאוֹתוֹ בְּחוֹר עוֹלָיִם
בְּקִנְיָה אֶחָד עִם הַדְּרֹךְ בְּהַ הָיָה תְּדִיר מְדַרְיָךְ אֶת שׁוֹמְעֵי לְקַחוּ,
דְּרֹךְ זֶה מִבְּסִסַּת עַל הַצּוֹרֵךְ בְּחַיִּים בִּיחָד עִם
הַרְבּוּנוֹ-שֶׁל-עוֹלָם, וְעַל הַהִכָּרָה כִּי הַתְּפִלָּה אֵינָה רַק עֲנִיָּן
לְמַדְרָגוֹת אֲלָא הִיא הַזְּדַמְנוֹת לְבִקְשׁ בְּאוֹפֵן אִישִׁי מִהַקֶּב"ה עַל
כֵּל פֶּרֶט וּפְרֵט - קִטָּן כָּכֵל שִׁיחָהּ - מִפְּרֵטֵי חַיִּינוּ !

עָלִינוּ לְהֶאֱמִין בְּאֵמֶת וּבְתִמָּים כִּי ה' תִּפְלֶה" היא הַחֲבוּר
הַיָּשִׁיר לְהַקְבֵּ"ה, וַיֵּשׁ בְּכֹחָהּ לְבַטֵּל אֶת כָּל הַגְּזֵרוֹת הַנִּקְרָוֹת
בְּדַרְכָּנוּ. כָּל מִלָּה, כָּל בְּקָשָׁה וְכָל דְּמָעָה הַנִּגָּרֶת מֵעֵינֵינוּ
פּוֹעֵלוֹת גְּדוּלוֹת וּנְצוּרוֹת בְּשָׁמַיִם.

אם כן, בל נתמהמה ולו רגע אֶחָד. "חַיִּג" - וְתַעֲנֶה.

פָּרָק ו' – שְׁעֵשָׂה לִי כָּל צָרָכִי

הַמַּיִם שֶׁהִגִּיעוּ בְּמִשְׁלוֹחַ יְשִׁיר

בְּכָל בִּקְרָא אָנוּ מְבָרְכִים בְּרִכָּה עֲצֻמַּתִּית שְׁמִסְפֶּמֶת בְּמַלְיָם סְפוּרוֹת אֶת כָּל מַה שְׁלֵמְדָנוּ וְאֵף אֶת כָּל מַה שְׁנִלְמַד סְבִיב אַמוּנָה וּבְטַחוֹן בְּקִבּוּהָ. "שְׁעֵשָׂה לִי כָּל צָרָכִי", אִיזוֹ בְּרִכָּה עֲצֻמַּתִּית! אִיזוֹ אַמוּנָה חֲזָקָה וּמְקִיפָה: אֵין דְּבַר שְׁנִצְרָף לִי וְהִקְבָּה לֹא נִתֵּן לִי אוֹתוֹ, אִם אֲנִי צָרִיף לְמִשְׁהוּ מְסִים וְהוּא בְּאֻמַּת טוֹב עֲבוּרִי, בְּטוֹחַ שְׁהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ כְּבָר נִתֵּן לִי אוֹתוֹ.

שׁוֹאֵל הַרְהִ"ק הַ"שְּׁפַע חַיִּים" מִצְאָנוּ זַ"ל, מִדּוּעַ אָנוּ מְבָרְכִים "שְׁעֵשָׂה לִי כָּל צָרָכִי" בְּלִשׁוֹן עֵבֶר, הֲלֹא לְכַאוּרָה הִיָּה מִן הָרֵאזִי לֹמַר בְּלִשׁוֹן הוֹנָה "הַעוֹשֶׂה לִי כָּל צָרָכִי"? וְהוּא מֵיִשָּׁב שְׁבָאֻמַּת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ עָשָׂה עֲבוּרָנוּ כְּבָר בְּשַׁעַת בְּרִיאַת הָעוֹלָם אֶת כָּל צָרָכָנוּ וְאֶת כָּל מַחְסוּרָנוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, שְׁבִשְׁשַׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית צָפָה הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל צָרָכָנוּ וְהִכִּין אֶת כָּל הַנְּדָרֶשׁ עֲבוּרָנוּ (מוֹכָא בְּסִפְר "וִירְעָה אַמוּנָה").

וְכַפִּי שְׁיָדוּעַ הַמַּעֲשֶׂה עִם הַרְהִ"ק מִן הַ"בְּעַל שֵׁם טוֹב" זַ"ל שְׁיָוִם אֶחָד הוּא נִסְעָ עִם אֶחָד מִתְּלַמִּידָיו, וּבְדַרְכָּם נִקְלְעוּ לְמַדְבָּר שָׁמָּה, וּמִחֻמַּת חֵם הַמַּדְבָּר הִיָּה הַתְּלַמִּיד צָמָא מְאֹד

והגיע לסכנת נפשות. אלא שה"בעל שם טוב" היה אחוז בשרעפיו ולא שם לב לזה, עד שהתלמיד פנה אל רבו ובקש את עזרתו.

שאל ה"בעל שם טוב" את התלמיד: אתה מאמין שכבר בשעת בריאת העולם צפה השם יתברך שאתה תהיה במדבר הזה ויאחז אותך צמאון עד שתהיה קרוב למיתה, וכבר מאז הוא הכין עבורך מים לשות? התלמיד הרהר זמן מעט עד שאמר שהוא מאמין בכך באמונה שלמה. אמר לו ה"בעל שם טוב": אם כן, אתה בודאי תמצא מיד מים לשותות.

לא עברו אלא דקות ספורות ולפתע בא גוי לקראתם כשהוא נושא דליי מים מלאים עד גדותיהם, ירד התלמיד מן העגלה נתן לגוי מטבע ובקש ממנו מים לשותות, הגוי הסכים ונתן לו מים כל צרכו. שאל ה"בעל שם טוב" את הגוי מה מעשיו באמצע המדבר ומדוע בא הנה עם דליי מים? השיבו הגוי שהפריץ שאצלו הוא עובד יצא מדעתו וצנה אותו להביא לו מים דוקא מבאר מסימת שבמדבר, אף שיש לו באר מים בחצרו, וזאת מפני ששמע שבאותה באר יש מים טובים לשתייה, הגוי המשיך לספר שמתחילה לא רצה ללכת כי פחד מחיות המדבר, אלא שהפריץ הכריח אותו ללכת.

נענה ה"בעל שם טוב" וצ"ל ואמר לתלמידו: עתה נוכחת לראות שהשם יתברך הזמין מים עבורך, ותדע לך שלא ביום זה הכין עבורך מים, אלא כבר מרגע הבריאה צפה השם יתברך היודע עתידות וצופה ומביט עד סוף כל הדורות לכל

המאֲרָעוֹת שִׁיאָרְעוּ לְכָל נִבְרָא וְנִבְרָא, וּמֵאֲזוּ הַכִּיִן לְכָל יִצִּיר
כִּפְּיוֹ אֶת כָּל צָרְכָיו (מוֹבָא בַסְפָּר "נְתִיב מִצְוֹתֶיךָ").

הַחֲלוֹם שֶׁהֵבִיא אֱמוּנָה

וְרֵאִיתִי מִסְפָּרִים עַל יְהוּדֵי אֶחָד שֶׁכָּל עָרֵב רֵאשׁ הַשָּׁנָה הָיָה
קוֹנֵה שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שְׂקֵי חֲטָה, וְכֵךְ הָיָה "מְסֻדָּר" לְכָל הַשָּׁנָה
כְּלָה. שָׁנָה אַחַת הָיָה מְחֻסָּר בְּחֲטָה וְהוּא הִצְלִיחַ לְהַשִּׁיג
לְאַחַר מֵאֲמָצִים מְרַבִּים רַק אֶחָד עֶשֶׂר שְׂקֵי חֲטָה, וְאוֹתוֹ אֶחָד
הָיָה הוֹלֵךְ מְדַאֵג, מָה יִהְיֶה בְּעוֹד אֶחָד עֶשֶׂר חֲדָשִׁים? הוּא לֹא
הָיָה רְגוּעַ.

וְהִנֵּה בְּלִילָה הוּא חֵלֵם חֲלוֹם, שֶׁבֶּא אֵלָיו צְדִיק וְאָמַר לוֹ:
"בְּרַחֲוֹב שְׁלֹךְ גְּרָה אֶלְמָנָה, אֵין לָהּ מָה לְאָכַל, קַח מִחֵר שְׁנֵי
שְׂקֵי חֲטָה וְתֵן לָהּ". הוּא הִתְעוֹרָר וְאָמַר לְעַצְמוֹ: אֲנִי דוֹאֵג עַל
קְסָרוֹן פְּרֻנְסָתִי וְאֵיךְ אוֹכֵל עוֹד לִתֵּן מִשְׁלִי לְאַחֵרִים??
חֲלוֹמוֹת שְׁוֹא יִדְבְּרוּן... לְמַחֲרָת בְּלִילָה הַחֲלוֹם שָׁב עַל עַצְמוֹ,
וְהָרַב גָּעַר בּוֹ: "אֲמַרְתִּי לְךָ שֶׁתֵּתֵן לְאֶלְמָנָה שְׁנֵי שְׂקֵי חֲטָה!",
וְשׁוֹב מִיִּדְעָנוּ הִתְעַלַּם.

כְּשֶׁחֲזַר הַחֲלוֹם בַּפֶּעַם הַשְּׁלִישִׁית כָּכָר נוֹסֵף אִיוֹם: "אִם לֹא
תַעֲשֶׂה כְּכַשְׁתִּי, תַעֲנֹשׁ קִשׁוֹת!" אָמַר הָרַב בְּחֲלוֹם. לֹא הִיָּתֵה
לוֹ בְּרִירָה וּבִבְקָר הוּא לְקַח אֶתוֹ אֶת בְּנוֹ וְהִעֲמִיס עַל הַעֲגָלָה

שְׁנֵי שָׁקִי חֻטָּה, אֲכַל שֶׁל חֲדָשִׁים, הֵבֵן שְׁלוֹ הַתְּפִלָּא, מָה קָרָה לְאַבָּא?

הֵם הִגִּיעוּ לְבֵית הָאֱלֹמֶנָה, הָאָב דְּפֶק בְּדִלְת וְאָמַר לָהּ: שְׁמַעְתִּי שְׁהַמְצָב שְׁלֶךְ קָשָׁה, קָחִי בְּבִקְשָׁה אֶת הַחֻטִּים הָאֵלֶּה. אַךְ הָאֱלֹמֶנָה קָרְאָה בְּקוֹל לְבַת שְׁלָה: מְרִים, יֵשׁ לָנוּ אֲכָל לְהַיּוֹם? כֵּן אָמְרָה, לְהַיּוֹם יֵשׁ אֲכָל. אִם כֵּן, אָמְרָה הָאֱלֹמֶנָה, תּוֹדָה לָךְ, אֲנִי לֹא זְקוּקָה לְעֲזָרָה, מִי שְׂדָאָג לִי לְהַיּוֹם וּלְכָל יוֹם הוּא שְׂדָאָג לִי גַם לְמָחָר.

וְאִזּוּ הוּא הֵבִין שְׁמִשְׁמִים שְׁלָחוּ אוֹתוֹ לְרֵאוֹת כִּי צַד אֵשָׁה זֹו לֹא דוֹאֲגַת לְיוֹם הַמָּחָר, וְכָל שְׁכֵן שְׂאִין צוֹרֵךְ כַּעַת לְדָאָג מָה יְהִיָּה בְּעוֹד אַחַד עֶשֶׂר חֲדָשִׁים... כִּי בְּאַמְתַּת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ הוּא שְׁכָבֵר עֲשָׂה לִי כָּל צָרְכִי (מוֹבָא בְּ"אַמְוִנָה וּבְטַחֲוֹן" מִהַגְרָד ז'ר שְׁלִיט"א גְּלִיוֹן ד').

שְׁעֵשָׂה לִי - לִי - לִי

יֵצֵא לִי כַּמָּה פְּעָמִים לְהַתְּפַלֵּל עִם יְהוּדֵי צְדִיק וְשִׁמְתִּי לְב שְׁבַשְׁעָה שֶׁהוּא מְבָרֵךְ אֶת בְּרַכַּת "שְׁעֵשָׂה לִי כָּל צָרְכִי", הוּא מְאַרְיָךְ מְאֹד בְּאַמִּירַת "לִי", וּבַתְּחִלָּה לֹא הִבְנַתִּי מְדוּעַ בְּחַר אוֹתוֹ צְדִיק לְהַאֲרִיךְ וּלְהַדְגִּישׁ בְּדִיוֹק אֶת הַ"לִּי", אֲבָל כְּשֶׁהַתְּבוֹנְנָתִי בְּזֶה לְמִדַּתִּי דְּבַר נִפְלָא.

יש כאלה שבשעה שהם מברכים "שעשה לי כל צרכי", הם אומרים לעצמם: לי? לי השם עשה כ-ל צרכי? כנראה הכוונה בברכה היא על אנשים אחרים... אלה ש"מסדרים"... אני דוקא חסר לי הרבה דברים... בא אותו צדיק והדגיש, אני מאמין שהשם עשה לי את כ-ל צרכי! ואם נדמה לי שחסר לי משהו זהו רק דמיונות.

על אותו הדרך התבוננתי גם בדבר נפלא ב"אשרי". אנו אומרים "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון", השם נותן לכל אחד את כל מה שהוא צריך, כל מה שאתה רוצה למען השוכע שלך אתה מקבל. והנה בשעה שאומרים את הפסוק הזה יכולים חלילה להרהר: אז למה יש דברים שנראים לי טובים מאד ועם זאת לא קבלתי אותם? ולזה בא הפסוק הבא: "צדיק השם בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו", תזהר מלהרהר אחרי הנהגת השם יתברך, אתה לא חייב להבין הכל אבל תדע לך שבאמת השם עושה בכל דרכיו ובכל מעשיו רק צדק וחסד! ואם יש דברים שלא קבלת סימן שהשם יתברך יודע שלכל הפחות לעת עתה דבר זה אינו טוב עבורך, ומשום כן ברחמיו המרבים הוא מנע את זה ממך.

ראיתי מספרים שבאחד הימים נגש אחד אל הרה"ק רבי מיכל מזלוטשוב זצ"ל אשר היה מפרסם כעני גדול, ואותו אחד אמר לצדיק: "בכל יום אתה מברך ברכה לבטלה!" נבהל רבי מיכל ושאל אותו: למה אתה מתכוון? נענה אותו אדם ואמר: "בכל בקר אתה עומד ומברך ברוך שעשה לי כל צרכי, ומכיון שאין לך את כל צרכיך, וחסרים לך הרבה דברים, הרי שזוהי ברכה לבטלה!"

”חַס וְחֵלִילָה!“ הַגִּיב רַבֵּי מִיכָל, ”הֲלֹא אִם זֶה מָה שֶׁנִּתֵּן לִי הַקֶּבֶץ, בְּרוּר שָׂרָק זֶה מָה שֶׁאֲנִי צָרִיךְ, וּמָה שֶׁאֲנִי חוֹשֵׁב אַחֲרָת, זֶה לֹא אוֹמֵר כְּלוּם, כִּי אֲנִי סוֹמֵךְ עַל הַקֶּבֶץ, וּבְטוּחַ בְּכֶךְ שֶׁהוּא נוֹתֵן לִי אֶת כָּל מָה שֶׁאֲנִי זָקוּק לוֹ“ (”וּמְתוּק הָאוֹר“ שְׁמוֹת).

לְכָל טֵיל יֵשׁ כְּתָבַת

עַל אִף שֶׁאֵינָנוּ מְבִינִים ”חֲשׁוֹנוֹת שָׁמַיִם“ עֲלֵינוּ לְהֶאֱמִין שֶׁהַכֹּל מְשֻׁנָּח מְלַמְעֵלָה וְכָל דָּבָר נַעֲשֶׂה בְּתַכְלִית הַדִּקְדּוּק מִתּוֹךְ רַחֲמֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּבְאֵמַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עֲשֵׂה וְעוֹשֶׂה עֲבוֹר כָּל אֶחָד מֵאֲתָנּוּ אֶת כָּל צָרָכֵינוּ בְּצוּרָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר.

הִנֵּה תִּרְאוּ, בְּחֻדְשׁ נִיסָן (תשע"ט) פָּרַסְס עַל יְהוּדֵי בָּשֶׂם אֶלְמוּג פָּרֵץ הִי"ו שֶׁהִיָּה גֵר בְּמִשְׁךְ שָׁנִים בְּשִׁדְרוֹת וְעַבְרָ לְקְלִיפּוֹרְנִיָּה, אֲלֵא שֶׁלְּצַעֲרָנוּ לְאַחֲרוֹנָה הוּא נִפְצַע בְּפִיגּוּעַ בְּבֵית חֶב"ד שֶׁבְּקְלִיפּוֹרְנִיָּה, הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵהוּ. לְאַחַר הַפִּיגּוּעַ הוּא סֵפֶר כֶּךְ: בְּמִשְׁךְ שָׁנִים סְבֵלְתִי מֵהַקְּסָאִמִּים עַד שֶׁהַחֵלְטֵתִי לְעֹזֵב אֶת הָאָרֶץ וְלַחֲיּוֹת בְּשִׁקְטָא עַל מִי מְנוּחוֹת, אֲלֵא שֶׁהַמְּחַבְּלִים רָדְפוּ אַחֲרַי עַד קְלִיפּוֹרְנִיָּה... (הוֹבָא בְּגִילּוֹן "טוֹב לְחֵסוֹת").

וּכְנָגְדוּ, עוֹד בּוֹכְנִיק הִי"ו מְקַרֵּית גַּת שָׁמַע בְּשִׁבְתָּ קוֹדֵשׁ
 (שְׁלֵחֵי יִסּוֹן תִּשְׁעִ"ט) אֶת אֲזַעְקָתָהּ "צָבַע - אָדָם", אֲךָ הִיא נִדְמָה לוֹ
 שָׁזוּ אֲזַעְקָהּ שְׁנִשְׁמַעַת מְרַחֵק וְאִינָה מִיַּעֲדַת עֲבוּר קְרִית גַּת,
 בְּנֵי בֵיתוֹ הִצְלִיחוּ לְשַׁכְּנֵעַ אוֹתוֹ שִׁסְפִים לְהַכְנִס לְמַקְלָט, כְּמָה
 רְגָעִים לְאַחַר שְׁנִכְנַס לְמַקְלָט הוּא שָׁמַע קוֹלוֹת נִפְץ חֲזָקִים,
 וְלֵאחַר מִכֵּן הִתְבָּרַר שֶׁטִּיל פָּגַע בְּבֵיתוֹ בְּפִגְיַעַה יִשְׂרָה וְחָדַר
 לֵא פָחוֹת מִשְׁלוֹשׁ תְּקֵרוֹת! בְּחֶסְדֵי שָׁמַיִם אִישׁ לֹא נִפְגַּע, וְרַק
 בְּנֵס הִטִּיל לֹא הִתְפּוֹצֵץ וְלֹא פִזַּר רְסִיסִים! הָאֵין כָּל זֹאת
 "הַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית"?

הַשְּׁתַכְנַעְנוּ שֵׁישׁ הַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית, אֲבָל קֶשֶׁה לָנוּ: לְמָה?
 לְמָה עָשָׂה הַשֵּׁם כֵּכָהּ? וְלְמָה לֹא אֶחְרַת? אֲכֵן לֹא הִכַל אֲנַחְנוּ
 מְבִינִים, אֲבָל בְּנֵתִים הַחֲכָמָה הִיא לְשִׁתֵּק וְלִהְתְּאָזֵר בְּסִבְלָנוֹת,
 וְכַמוֹכֵן לְהַמְשִׁיךְ לְעוֹרֵר רַחֲמֵי שָׁמַיִם. וְכִפִּי שֶׁבִקֵּשׁ כ"ק
 הָאֲדָמוֹר מְקַאֲלִיב זַ"ל בְּצוֹנְאָתוֹ, אוֹתוֹ צְדִיק שֶׁכָּל חַיָּו הִיוּ
 סָבָל, הִתְיַתֵּם מֵאֲבִיו עוֹד לְפָנָי גִּיל בַּר מִצְוָה וְעֵבֵר לְבַד בְּתוֹר
 נַעַר אֶת כָּל מְדוּרֵי הַגִּיּוֹנוֹם הַנְּאֻצִי, הוּא זֶה אֲשֶׁר מְבַקֵּשׁ
 מֵאֲתָנוּ בְּצוֹנְאָתוֹ שְׁאֵף פַּעַם לֹא נִשְׁאֵל שְׁאֵלוֹת עַל הַשְּׁגָחַת
 הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ - "אֲבַקֵּשׁ מִכֶּם שְׁתַּרְגְּלוּ אֶת עֲצָמְכֶם לְהֵאֲמִין
 בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה כְּלֵי שׁוֹם שְׁאֵלוֹת".

עַל אָבָא לֹא שׂוֹאֲלִים שְׂאֵלוֹת

וכמוֹ מֵה שְׂמִסְפָּרִים עַל יְהוּדֵי יִקָּר שְׁעֵבֵר אֶת הַשׂוֹאָה הָאֵימָה וְנִשְׂאָר חֶזֶק בְּאַמוּנָתוֹ, לְיָמִים הוּא נִשְׂאָל עַל יְדֵי צְאֻצְאָיו: לֹא הִיוּ לָךְ שְׂאֵלוֹת עַל הַנְּהַגַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ? וְהוּא הַשֵּׁב כֶּךָ: מִשְׁמִים לְפָנֵי הַשׂוֹאָה הַזֹּדֶמֶן לִי לְהִתְאַרֵחַ בְּלִיל הַסֶּדֶר עַל שְׁלַחְנוֹ שֶׁל אֶחָד מִגְדוּלֵי הָאֲדָמוּרִי"ם זצ"ל, הַרְבִּי רָצָה לְעוֹרֵר אֶת בְּנוֹ הַקָּטָן לְשֵׂאֵל "מָה נִשְׁתַּנָּה", וְלָכֵן הוּא עָשָׂה כְּמָה מְנַהֲגִים מוֹזְרִים, מִתּוֹךְ תִּקְנָה שְׂאֵלוֹ יַעֲרִירוּ אֶת סְקַרְנוֹת הַבֵּן וְהוּא יִשְׂאֵל 'אָבָא, לְמָה?', אֲלֵא שְׁמֵשׁוּם מָה הַבֵּן לֹא שְׂאֵל שׁוֹם דְּבָר, הָאָב הַרְבִּי נִסָּה לְעֲשׂוֹת דְּבָרִים יוֹתֵר מְשֻׁנִּים, אֶךְ הַבֵּן נוֹתֵר בְּשִׁתְּיָקְתוֹ. עַד שְׁכַבְּרָה לֹא יִכְלָתִי לְהִתְאַפֵּק וְשְׂאֵלְתִי אֶת הַיֵּלֶד הַזֶּה: אֵתְהָ לֹא שֵׁם לֵב שְׂאֵבֵא עוֹשֶׂה דְּבָרִים מְשֻׁנִּים? לְמָה אֵתְהָ לֹא שׂוֹאֵל אֶת אָבָא שְׂאֵלוֹת?, וְהַיֵּלֶד עֲנֵה לִי תִשׁוּבָה כָּל כֶּךָ עֲצֻמְתִּית שְׁלֹוֹתָהּ אוֹתִי גַם בְּשִׁעוֹת הַקְּשׁוֹת בְּיוֹתֵר, וְכֶךָ הוּא אָמַר: "עַל אָבָא לֹא שׂוֹאֲלִים שְׂאֵלוֹת!".

עַל אָבָא לֹא שׂוֹאֲלִים שְׂאֵלוֹת! זֶה הַכֹּל! כִּי אָבָא בְּנִדְאֵי אוֹהֵב אוֹתָנוּ, וְהוּא בְּנִדְאֵי עוֹשֶׂה עֲבוּרָנוּ אֶת הַטוֹב בְּיוֹתֵר, מִשׁוּם כֵּן אֲנַחְנוּ סוֹמְכִים עָלָיו בְּעֵינֵים עֲצוּמוֹת. וְדוֹקָא עַל יְדֵי הַנְּהַגָה שְׂכֻזָּאת, בְּהֵ סוֹמְכִים עַל הַקְּב"ה "עַד הַסּוּף", וְנוֹתְנִים

בו אִמּוֹן מְשֻׁלָּם, נִפְתָּחִים שְׁעָרֵי רַחֲמִים וְזוֹכִים לְהוֹשִׁיעַ בְּרַחֲמִים מְגֻלִּים.

הַחֵיל שֶׁהֶעֱבַר לַגִּיּוֹף הַשְּׂנִי

אֲנִי נֹזֶכֶר בְּסִפּוֹר מִדֵּהִים שֶׁקָּרָאתִי בְּאֶחָד הָעֵלּוּנִים (מתוך "הַיְדִירוֹת"). הַגֵּה"צ רַבִּי חִזְקִיָּהוּ מִיִּשְׁקוֹבְסְקִי שְׁלִיט"א סִפֵּר שְׁיָוִם אֶחָד הוּא הִתְבַּקֵּשׁ עַל יְדֵי רֹאשׁ יִשִּׁיבַת "נְתִיבוֹת עוֹלָם" לְבֹא לְהִסְפִּיד בְּלוֹיֹת אֶחָד מִבְּחוּרֵי הַיִּשִּׁיבָה, בְּחוֹר בְּעַל תְּשׁוּבָה אֲשֶׁר נִפְטַר לְאַחַר מַחְלָה קְצָרָה וְקִשָּׁה. רֹאשׁ הַיִּשִּׁיבָה הִסְבִּיר לָרַב מִיִּשְׁקוֹבְסְקִי שֶׁמִּדְּבַר בְּבַחֲוֹר יְחִוּדִי וְנִדְרִיר, כְּלִיל הַמַּעֲלוֹת, הַבְּחֹר חֹזֵר בְּתְשׁוּבָה לְפָנָי כְּשֵׁנָה, נִכְנָס לַיִּשִּׁיבָה וְהִתְעַלָּה, אָךְ לְמַרְבֵּה הַצָּעֵר, בְּשִׂיא פְּרִיחַתוֹ הִרוּחֶנִּית הוּא חָלָה בְּמַחְלָה הַקִּשָּׁה, וְלְאַחַר תְּקוּפָה מְלֵאת יְסוּרִים הוּא נִפְטַר.

הָרַב הִסְפִּים לְבֹא וּלְהִסְפִּיד, אָךְ הִתְקַשָּׁה מְאֹד לְהַחֲלִיט מַה יֵּאמַר לְהוֹרִים שְׂאִינָם שׁוֹמְרֵי תוֹרָה וּמִצְוֹת, הֲלֹא הֵם בְּנֵדָאֵי יִרְצוּ לְהַבִּין מִדּוּעַ דּוֹקָא בְּשַׁעָה שֶׁהֵבֵן הַחַל לְהִתְחַזֵּק הוּא חָלָה וְנִפְטַר? וּמִשׁוּם שֶׁהִסְתַּפֵּק הָרַב מִיִּשְׁקוֹבְסְקִי מַה לִּזְמֹר לְהוֹרִים הוּא נִכְנָס לְמַרְן רַבֵּי חַיִּים קִנְיִבְסְקִי שְׁלִיט"א לְשָׂאֵל בְּעֶצְתוֹ.

כְּשֶׁשָּׁמַע רַבִּי חַיִּים אֶת הַתְּלַבְטוּיוֹתָיו הוּא אָמַר לְרַב:
 "אֲנָשִׁים רוֹאִים בְּעוֹלָם הַזֶּה דְּבָרִים הַפּוֹכִים. אַךְ דַּע לְךָ, כִּי
 נִגְזַר עַל הַבְּחוּר הַזֶּה שְׂיָמוּת כְּבָר לִפְנֵי זְמַן רַב, אַךְ הַקֶּב"ה
 יִדַּע שְׂאֵם הַבְּחוּר יִמְשִׁיךְ לַחַיּוֹת הוּא יַחְזוֹר בַּתְּשׁוּבָה, וְלִכְּנֹן
 הוֹסִיף לוֹ עוֹד שָׁנִים. הַבְּחוּר בְּאַמַּת חֲזוֹר בַּתְּשׁוּבָה, וְאִזּוֹ
 הַקֶּב"ה זָכָה אוֹתוֹ שְׂיִהְיֶה לוֹ יְסוּרִים בְּכַדִּי שְׂיִוְכַל לְהַגִּיעַ נְקִי
 לְעוֹלָם הַבָּא, וְרַק אִזּוֹ הוּא לִקַּח אוֹתוֹ. אִם כֵּן, הֲרֵי בְּרוּר
 שֶׁהַבְּחוּר הַזֶּה רַק הָרוּיחַ מִזֶּה שֶׁחֲזוֹר בַּתְּשׁוּבָה, כִּי בְּלִי זֶה הוּא
 הִיָּה מֵת כְּבָר לִפְנֵי זְמַן רַב וְלֵאלֹא תְּשׁוּבָה רַח"ל".

"אֵת זֶה תֹּאמַר לַהוֹרִים!" הוֹרָה רַבִּי חַיִּים קִנְיֹבְסְקִי
 שְׁלִיט"א.

הֲרַב מִיִּשְׁקוֹבְסְקִי יֵצֵא אֶל הַהַלְוִיָּה מִתּוֹךְ מְבוֹכָה רַבָּה, "וְכִי
 אֵיךְ אוֹכַל לומר דְּבָרִים שְׂכֹאֵלָה לַהוֹרִים שְׂאֵינָם שׁוֹמְרֵי
 תּוֹרָה? וְכִי הֵם יֵאָמְרוּ בְּצַדִּיק וַיִּקְבְּלוּ נַחֲמָה?" הוּא שָׂאֵל אֶת
 עֲצָמוֹ.

וּמִשׁוֹם כֵּן כְּשֶׁהֲרַב עָמַד לְהִסְפִּיד הוּא בָּחַר בְּרֵאשִׁית דְּבָרָיו
 לְסַפֵּר לְנוֹכַחִים עַל גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל מֶרֶן רַבִּי חַיִּים שְׁלִיט"א, הוּא
 תָּבַל אֶת דְּבָרָיו בְּכִמְהָ עֲבָדוֹת מְפֹלְאוֹת, וְרַק לְאַחַר מִכֵּן הוּא
 אָמַר אֶת מַה שְּׂאָמַר לוֹ הַיּוֹם רַבִּי חַיִּים.

כְּשֶׁסִּים הֲרַב מִיִּשְׁקוֹבְסְקִי אֶת דְּבָרֵי הַהִסְפֵּד נִגַּשׁ אֵלָיו אַחַד
 הַמְּשִׁתַּתְפִּים בְּלוֹנְיָה וְאָמַר לוֹ בְּהַתְרַגְּשׁוֹת: כִּדְאִי שְׂכַבּוּדוֹ יִבֹּא
 אֶתִּי בִּיחַד לְאַבָּא שֶׁל הַנִּפְטָר וַיִּשְׁמַע מִמֶּנּוּ אֶת מַה שֶּׁסִּפֵּר לִי
 מִקִּדְּם. הֵם נִגְשׁוּ יַחַד לְאַב הַשְּׂכּוּל שֶׁסִּפֵּר שְׁלִפְנֵי שְׁבָנוֹ הַנִּפְטָר

חָזַר בְּתִשׁוּבָה וְנִכְנַס לְלַמֵּד בִּישִׁיבָה הוּא שָׂרֵת בְּצָבָא, וְהִנֵּה בְּאַחַד הַיָּמִים הֵם חָדְרוּ לְסוּרְיָה בְּגִיפִים. בְּנוּ הִתְיַשְׁבּוּ בְּגִיפֵי הָרֵאשׁוֹן וּמִסָּפֵר דְּקוֹת לְפָנָי תַּחֲלַת הַנְּסִיעָה בְּאֵי הַמְּפָקָד, וְלֹא שׁוּם סָבָה הֶגְיוֹנִית הוּא הַחֵל לְגַעַר בּוֹ: "מִי אָמַר לָךְ לְעֵלוֹת לְפָה? רַד מִיָּד וְהִפְנֵס לְגִיפֵי הַשְּׁנִי!", וּבְנוּ אָכֵן עֶבֶר לְגִיפֵי הַשְּׁנִי. הֵם רַק נִכְנְסוּ לְשֵׁטַח שֶׁל סוּרְיָה, וְלְמַרְבֵּה הָאֶסוֹן הֶגְיֵיפֵי הָרֵאשׁוֹן חָטַף פָּגֵז וְכָל יוֹשְׁבָיו נִשְׂרָפוּ, וְאֵלּוּ בְּנוּ נִשְׂאָר בֵּין הַחַיִּים... מִמֶּשׁ עֲדוֹת נֶאֱמָנָה לְמָה שְׂאָמַר רַבֵּי חַיִּים שְׁלִיטֵי"א. כִּי לְעוֹלָם אֵינְנוּ יוֹדְעִים חֲשִׁבוֹנוֹת שְׂמִים, וְ"עַל אֲבָא לֹא שׁוֹאֲלִים שְׂאֵלוֹת".

לָךְ מִיָּד לְטוֹל יַדַּיִם!

לְאַחֲרוֹנָה קָרָאתִי סֵפֶר מִדְּהִים הַמְּחַזֵּק מְאֹד אֶת מַה שְׂלַמְדֵּנוּ, וְהָרִי הוּא לְפָנִיכֶם (מוֹבָא בְּקוֹנְטָרַס "מְרַגְלִיּוֹת - תַּגִּיד תּוֹדָה").

הִרְהִי"ק רַבֵּי מְרַדְכֵי מְבוֹלְגֵרְיָא זצ"ל שֶׁהָיָה גְּאוֹן וְצַדִּיק גְּדוֹל הָיָה אָחִיו שֶׁל הִרְהִי"ק רַבֵּי אֶהְרָן מְבַעֲלֵזָא זצ"ל, וְלְמֵרוֹת שֶׁהוּא הָיָה גְּדוֹל מְאֹד הָיָה מְכַבֵּד וּמְעֲרִיץ אֶת אָחִיו לְלֹא גְבוּל, הוּא הָיָה מְשַׁמֵּשׂ אוֹתוֹ וְאֵף מְתַבְטֵל אֵלָיו. פַּעַם אַחַת שְׂאֵלוֹ אוֹתוֹ: יְלַמְדֵּנוּ רַבְּנוּ, הֲלֹא גַם אַתָּה תִּלְמִיד חָכָם מְפֹלֵג וְגַם

אתה בנו של האדמו"ר הקודם, אז מדוע אתה כל כך מתבטל
לאחיך?

ענה להם הרה"ק רבי מרדכי: כִּאֲשֶׁר אָנִי וְאָחִי בְּרַחֲנוּ
מֵהִנְאָצִים יִמְשׁוּ עִבְרָנוּ בְּמִשְׁךְ אַרְבַּע וַחֲצִי שָׁנִים תְּלֹאוֹת
מְרֻבּוֹת, יְסוּרִים וּפְחָד, בְּמַהֲלֶךְ הַשָּׁנִים הָאֵלֶּה אֶבֶד אָחִי אֶת
אִשְׁתּוֹ וְאֶת כָּל יְלָדָיו אֲשֶׁר נִרְצָחוּ בְּמִיתוֹת מְשֻׁנוֹת, וְהָיָה עַד
לְסֶבֶל הַנּוֹרָא שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל וְלַחֲרֻבָּהּ שֶׁל יְהוּדֵי פוֹלִין בְּגִיא
הַהִרְיָגָה. בְּנִסֵּי נְפִישׁ הַצִּלְחָנוּ בְּדֶרֶךְ לֹא דֶרֶךְ לְהִגִּיעַ לְהוֹנְגָרִיָּה,
שְׁלֹשׁ הִנְאָצִים טָרַם פְּלִשׁוֹ, בְּאַחַד הַיָּמִים נִגְשָׁה לְאָחִי אִשָּׁה
וְסִפְּרָה לוֹ בְּדַמְעוֹת עַל סֵאת יְסוּרֵיהָ, וְשִׁבְעָלָה נִמְצָא אִי שָׁם
בְּמַחֲנוֹת הַכְּפִיָּה, וְמָה אָמַר לָהּ אָחִי? "אֵל תִּדְאָגִי, כָּל מָה
שְׁעוֹשָׂה הַשֵּׁם לְטוֹבָה הוּא עוֹשֶׂה, אֵין שׁוֹם רַע בְּעוֹלָם". וְכֵן
הִמְשִׁיךְ וַחֲזַק אוֹתָהּ בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה. כְּשִׁשְׁמַעְתִּי אֶת עֲצַמַת
הָאַמוּנָה הַחֲזָקָה שְׁלוֹ, כִּיצַד אַחֲרַי כָּל כֵּן הִרְבֵּה תְּלֹאוֹת וְצָרוֹת
שְׁעָבַר, וְלֹאֲחַר שְׁאֶבֶד אִשָּׁה וַחֲמִשָּׁה יְלָדִים, אֲמוּנַתוֹ הָאֲדִירָה
לֹא נִפְגְּמָה אֶפִּילוֹ כִּהוּא זֶה, הִבְנַתִּי שֶׁהוּא צַדִּיק אֲמַתִּי.

וכִּאֲשֶׁר הִרְה"ק מִבְּעֵלְזָא הִגִּיעַ לְבִסּוֹף לְאַרְץ הַקִּדְשׁ, אֲנָשִׁים
שְׁשָׁמְעוּ מָה שְׁעָבַר עֲלֵיו בָּאוּ לְהַשְׁתַּתֵּף בְּצַעְרוֹ וּלְנַחֵם אוֹתוֹ,
כָּל מִי שְׁאָמַר לוֹ: "שְׁלֹא תִדַּע עוֹד צַעַר", הִיָּה אוֹמֵר לוֹ רַבִּי
אֶהְרֵן: "לָךְ מִיָּד לְטוֹל יְדִים שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים, כִּי אֲמַרְתָּ דְבָרֵי
כְּפִירָה". וְלֹאֲחַר שֶׁנִּטַּל הָאִישׁ אֶת יְדָיו, הִיָּה אוֹמֵר לוֹ רַבִּי
אֶהְרֵן: כָּעַת תִּחְזֹר אַחֲרַי וְתֹאמַר שְׁלֹשׁ פְּעָמִים: "אֶהְרֵן בֶּן
בְּתִיָּה רִוַחְמָה מֵעוֹלָם לֹא יִדַּע שׁוֹם צַעַר".

בשעה שקראתי ספור זה נזכרתי מיד במו"ר הגה"צ רבי נסים מויאל זיע"א, אשר לא נתן לתאר כמה סבל ויסורים היו מנת חלקו, והקפיד תמיד שלא יראה כאילו חלילה יש לו "שאלות" על השם יתברך, ותמיד קבל את הדין באהבה באומרו "השם עושה עמדי רק טוב".

וראיתי בזה דבר נפלא, הגמרא מספרת (ברכות ס'): "תנו רבנן, מעשה בהלל הזקן שהיה בא בדרך ושמע קול צוחה בעיר, אמר: מבטח אני שאין זה בתוך ביתי". ושואלים, כיצד ידע הלל שאין הצוחה מביתו? וכי לא יכול לקרות איזו צרה בבית? אלא, שהלל חנף את בניו ובניו ביתו שכל מה שהשם עושה זה לטובה, וצריך לקבל את הכל באהבה, משום כן היה ברור להלל שמהבית שלו לא תשמע כזו צוחה בכל מצב שהוא! ("אמונה ובטחון" מהגר"ד זר שליט"א גליון ד').

ספורו של אוהב בננות

מן ה"חזון איש" זצ"ל הביא משל מיוחד בכדי לבאר את הפסוק "כרחם אב על בנים רחם ה' על יראיו" (תהלים ק"ג), שהרי לכאורה מסתבר שהאמא מרחמת יותר מאבא, ומדוע לא נאמר "כרחם אם על בניה"?

השיב החזון איש, מְשַׁל לְיֶלֶד שְׁמִבְקֶשׁ מֵאִמָּא בְּנִינָה, אִמָּא
 נוֹתַנְתְּ וְהַיֶּלֶד אוֹכֵל, הַבְּנִינָה טְעִימָה וְהוּא מְבַקֵּשׁ עוֹד אַחַת,
 וְאַחַר כֵּן עוֹד אַחַת, אוֹמְרָת לוֹ הָאִמָּא: "בְּנִי הַיֶּקֶר, בְּנִינָה זֶה
 דְּכָר טוֹב אֲכַל לְאָכֵל מִזֶּה כַּמּוֹת גְּדוּלָה זֶה כְּבָר יְכוּל לְהַזִּיק
 לְךָ", אֶף הַיֶּלֶד בּוֹכָה וּמְתַעַקֵּשׁ וְאִמּוֹ אוֹהֶבְתוֹ וְנֹתַנְתְּ
 לוֹ עוֹד בְּנִינָה, וְעוֹד חֲצִי... תוֹף אֲזַהֶרָה שְׂזֵה מִמֶּשׁ יְכוּל
 לְהַזִּיק... וְלִבְסוּף מַה קּוֹרָה? הַיֶּלֶד סוֹבֵל אַחַר כֵּן חֲצִי יוֹם
 מֵעֲצִירוֹת וְכֹאבֵי בֶטֶן, וְהוּא שׁוֹב בּוֹכָה וּמִלִּיל...

לְעַמַּת זֹאת אִם הַיֶּלֶד נִגַּשׁ לְאִבָּא וּמְבַקֵּשׁ בְּנִינָה, הָאִבָּא נוֹתֵן,
 וְכִשְׁהַיֶּלֶד מְבַקֵּשׁ בְּנִינָה נוֹסֶפֶת אוֹמֵר לוֹ הָאִבָּא: "קַח עוֹד
 אַחַת, אֶף זֶה הָאֲחֵרוֹנָה!", וְכִשְׁהַיֶּלֶד מִתְחִיל עִם בְּכִיּוֹת הָאִבָּא
 מְתַעַקֵּשׁ וְלֹא נִכְנַע, וְאִם הַיֶּלֶד מְטָרִיד אוֹתוֹ הוּא נוֹזֵף בּוֹ
 בְּצוּרָה חֲזָקָה וְהַיֶּלֶד עוֹזֵב אֶת הָאִבָּא. הַיֶּלֶד בּוֹכָה וְחוֹשֵׁב
 לְרַגֵּעַ שְׂאִבָּא לֹא אוֹהֵב אוֹתוֹ, אֶף לְאַחַר כֵּמָה רְגָעִים הוּא
 שׁוֹכַח מְכַל זֶה וְחוֹזֵר לְמִשְׁחָקִים שְׁלוֹ, וְהוּא נִשְׂאֵר בְּרִיא
 וְשָׁלֵם.

נִשְׂאֵלֶת הַשְּׂאֵלָה: מִי רַחֲמָן יוֹתֵר, הָאִבָּא אוֹ הָאִמָּא?
 וְהַתְּשׁוּבָה הִיא שְׁהִאִבָּא יוֹתֵר רַחֲמָן, כִּי עִם הַרְחָמִים שֶׁל
 הָאִבָּא הַיֶּלֶד נִשְׂאֵר בְּרִיא לְחֵלוּטִין.

סִיִּים הַחֲזוֹן אִישׁ וְאָמַר: אֲנַחְנוּ כִּילְדִים שֶׁל הַקְּבָ"ה שְׁלֵא
 יוֹדְעִים בְּאֵמַת מַה טוֹב לָנוּ, וְלָכֵן בּוֹכִים עַל כָּל צָרָה, אֲבָל
 הַקְּבָ"ה הוּא הָאִבָּא שְׁלָנוּ וְהוּא שִׂיּוּדֵעַ מַה בְּאֵמַת טוֹב לָנוּ,
 וְכִשְׂאָנוּ דוֹרְשִׁים אֶת מַה שְׁלֵא טוֹב עֲבוּרָנוּ הוּא נוֹזֵף בָּנוּ
 בְּצוּרָה חֲזָקָה, וְזֹאת לְטוֹבָתָנוּ כִּדִּי שְׁלֵא נִסְבַּל אַחַר כֵּן בְּלִי

סוּף, וּבְכֹדֵי שְׁנַנְצֵל מְדִינָה שֶׁל גֵּיהֲנוּם (מוֹבָא בְּסַפֵּר "לֵלָא שֵׁם" עַל הַגָּאוֹן רַבִּי בֶן צִיּוֹן פֶּלְמָן זצ"ל).

אֵיךְ נִמְצָא הַחֲמוֹר

וְנִסִּים בְּסִפּוֹר נִפְלָא עַל הַרְה"ק רַבִּי שְׁלֹמֹה מְזוֹנְעֵהִיל זצ"ל מְעַנֵּן אֲמִירַת "גַּם זֶה לְטוֹבָה" (מוֹבָא בְּקוֹנְטְרַס "פֶּרְקֵי אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן"), בְּעַל מֵאֲפִיָּה בִירוּשָׁלַיִם הִיָּה מְשַׁתְּמֵשׁ בְּחֲמוֹר לְצוּרְךָ חֲלוּקַת הַלְחָמִים, יוֹם אֶחָד הַחֲמוֹר נֶעְלַם וְהִדְבֵּר צָעַר אוֹתוֹ מְאֹד, הוּא פָּנָה לְמִשְׁטָרָה וְנִעְנָה שְׁהֵם יִטְפְּלוּ בַתְּלוּנָה, אוֹלַם הַחֲמוֹר לֹא נִמְצָא.

נִגַּשׁ הָאוֹפֵה לְרַבִּי שְׁלֹמֹה וּבִקֵּשׁ שְׁיַעֲוֶרָר עֲבוּרוֹ רַחֲמֵי שְׁמַיִם, אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁלֹמֹה שְׁיֵאמַר בְּמִשְׁךָ כָּל הַיּוֹם "גַּם זֶה לְטוֹבָה". לְמַחֲרַת אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁלֹמֹה שְׁכַעַת יִלְךְ לֵיד הַמִּשְׁטָרָה וְיִמְצָא אֶת חֲמוֹרוֹ קָשׁוֹר שָׁם, וְאֶכֶן כִּךָ הִיָּה. כִּי כֹאֲשֶׁר אוֹמְרִים בְּכָל מִצְבֵּ "גַּם זֶה לְטוֹבָה" זוֹכִים לְגִלוֹת אֶת הַטּוֹב שְׁלַעַת עֵתָה הוּא נִסְתָּר.

פָּרֶק ז' – סְפוּרֵי עֲדוּד וְחִזּוּק

מִקְבֵּץ סְפוּרֵי חִזּוּק לְעִמִּידָה בְּנִסְיוֹנוֹת הַדּוֹר וּלְצַפְיָה
לְגֵאלָה וַיִּשׁוּעָה

הָעֵז שִׁיִּצְאָה לְפָנֶיךָ

קִרְאתִי פַעַם סְפוּר מְשַׁעֲשַׁע. כִּפְרִי אֶחָד הָיָה מְגִדֵּל בְּחִצְרוֹ
עֵיזָה, בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ הָיוּ מְאָכִילִים וּמְטַפְלִים בְּעֵיזָה, וּכְנָגֵד זֶה
הֵם הָיוּ חוֹלְבִים אֶת הָעֵז, וְשׁוֹתִים כָּל יוֹם חֶלֶב עֵזִים טָרִי.

לְיָמִים, הִזְדַּקְנָה הָעֵז וְ"יִצְאָה לְפָנֶיךָ", וְשׁוֹב לֹא הָיְתָה
מִסְפָּקֶת חֶלֶב. הַכִּפְרִי הִיקָר אָמַר לְאִשְׁתּוֹ: כַּמְדַּמְנִי שֶׁהִגִּיעַ
הַזְמַן לְשַׁחוּט אֶת הָעֵז וְלַעֲרֹךְ "סְעוּדַת מְלָכִים", כִּן לְפַחֹת
נִהְיָה מִהַבָּשָׂר שְׁלָה...

הַכִּפְרִיָּה נִבְהָלָה מְאֹד מִהֲרַעִיּוֹן, הִיא חָשָׂה הַכֶּרֶת הַטּוֹב לְעֵז
וְלֹא הִסְבִּימָה שִׁישְׁחֲטוּ אוֹתָהּ, וְהֲרַעִיּוֹן נִגְנָנוּ.

יום אחד יצא הכפרי לטיול בחצרו והנה הוא מגלה שהעז נפלה בטעות לתוך בור בחצר, שמח הכפרי על ההזדמנות להתפטר מהעז ומהר לאסף חול ולהשליך עליה, כך חשב הוא לקבר אותה, מיתר לציין שהכפרי הבור לא הבין שזהו אסור חמור של "צער בעלי חיים".

הכפרי זרק על העז חול ועוד חול, אך לפתע שם לב שהעז רוקדת בתוך הבור...

כל פעם שהוא זרק עליה חול, במקום להוריד את הראש ולבכות, היא פשוט קפצה מעל החול, עוד קצת חול נזרק עליה ועוד קצת, ולבסוף היא מצאה את עצמה מחוץ לבור...

כי כאשר נופלים עליך דברים, החכמה היא לקחת את הדברים האלה ולהפוך אותם עצמם למנוף עליה! ממש בבחינת "ירידה לצורך עליה".

כי דוקא הזמנים הקשים יכולים לקרב אותנו לקב"ה יותר מהזמנים הקלים, זה הזמן של "פנה אל תפלת הערער", זה הזמן של "תפלה לעני כי יצטוף", וזה הזמן של "יפה אחד בצער ממאה שלא בצער".

קשה לנו בעבודת השם? נתפלל לבורא עולם שיעזר לנו. וכפי שגדולי ישראל מבייחים: לאורך כל ההיסטוריה לא היה אפילו אחד שבקש סיעתא דשמיא ברוחניות ולא נענה!!!

הַנוֹכְלִים הַמְּחַפְּשִׁים

וְהָאֵמֶת הִיא שְׂדוּקָא הַקְּשִׁיִּים מֵהַיּוֹם עֲבוּרָנוּ סִימֵן שְׁאֲנוּ
בְּדֶרֶךְ הַנְּכוּנָה, וּמִשָּׁל לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה, לְאַחַד שְׁהֲזֹמִין אֶת
יְדִידוֹ לְבֵיתוֹ, וְאָמַר לוֹ: אֶסְבִּיר לָךְ אֵיךְ מְגִיעִים לְבֵיתִי, נִכְנָסִים
בְּכַנְיָסָה הָרְאשִׁית וְאַחַר כֵּן פּוֹנִים שְׂמֵאלָהּ, עוֹלִים וְאַחַר כֵּן
יּוֹרְדִים וְאַחַר כֵּן חוֹזְרִים קֶצֶת אַחֲרָה וְשׁוֹב יוֹרְדִים וְאַחַר כֵּן
עוֹלִים וּבְסוּף מְגִיעִים...

מִתְקַשֵּׁר אֵלָיו הַחֶבֶר וְאוֹמֵר: אֲנִי כָּבֵד שְׁעֵתִים נוֹסֵעַ יְשׁוּ
וְלֹא מוֹצֵא אֶת הַבַּיִת שְׁלֹךְ. עוֹנָה לוֹ הַמְּאַרְחַ: "אֲדוּנֵי הַיָּקָר!
אִם אַתָּה לֹא נִתְקַל בְּעֲלִיּוֹת וַיְרִידוֹת, וְאֵיךְ פְּעַם לֹא חוֹזֵר
אַחֲרָה סִימֵן שְׁאֵתָה פְּשׁוּט לֹא בְּדֶרֶךְ הַנְּכוּנָה..."

וּכְפִי שְׂמִסְפָּרִים שְׂאֵל אַחַת הָעֵירוֹת הַגִּיעוּ יוֹם אֶחָד שְׁנֵי
קְבָצִנִים וְדָפְקוּ עַל דְּלַתוֹתֵיהֶם שֶׁל תּוֹשְׁבֵי הָעִירָה כְּשֶׁהֵם
מִבְּקָשִׁים צְדָקָה, מִשׁוּם מָה כָּלֵם נִעְנֵנוּ בְּשִׂמְחָה וְנִתְּנָנוּ הַרְבֵּה
יּוֹתֵר מִפִּי הַרְגָלָם, כְּשֶׁסְּפְרוּ זֹאת לְרַב הָעִירָה, הוּא כָּלֵל לֹא
שָׂמַח, וְלִהְפֹךְ הוּא הוֹרָה לְתַלְמִידָיו לְתַפֵּס אֶת הַקְּבָצִנִים הַלְלוּ
וְלַחְקֹר אוֹתָם מִנֵּין בָּאוּ.

הַתְּלַמִּידִים הַהֲמוּמִים מֵהוֹרָאת הַרַב הַזֶּה רָזוּ לְעֲשׂוֹת
כְּהוֹרָאתוֹ, וְלְאַחַר חֲקִירוֹת וְדַרְיָשׁוֹת הַתְּבַרֵר שֶׁלֹּא הָיוּ אֵלּוּ
אֶלָּא שְׁנֵי גוֹיִים נוֹכְלִים שֶׁהִתְחַפְּשׁוּ לִיהוּדִים, וְאֵיךְ כָּלֵל אֵינָם
נִזְקָקִים. הַתְּלַמִּידִים נִגְשׁוּ אֶל רַבָּם וְשְׂאֵלוּ אוֹתוֹ: "יְלַמְּדֵנוּ

רבנו, מהיכן ידעת שהקבצנים הללו נוכלים?", ענה להם הרב: "יש כלל שאומר שדברים טובים לא באים בקלות, וכשמעתי שכלם תרמו להם יותר מפי הרגלם הבנתי שכנראה אין מדבר כלל בדבר טוב, ולכן היצר לא הפריע לכלם לתרום כמה שיותר".

הַרְבֵּי אָמַר : עֲכָשׁוּ בּוֹנִים !

וכמו כן מספר על הרה"ק רבי שלום שכנא מפרוביץ זצ"ל שבתחלה היה מתפלל עם קבוצת חסידיו בבית הכנסת המרכזי של העיר, עד שאמר לחסידיו שברצונו להקים בית כנסת חדש בו יוכלו לנהוג בתפלה בדרך החסידות, חסידיו נרתמו למלאכה והתנדבו לבנות בעצמם את בית הכנסת. בית הכנסת הולך ונבנה, הבניה התקדמה בקצב מהיר, עד שבאחד הימים קרא הרבי לחסידיו ואמר להם: "חזרתי בי, אני מבקש לעצור את הבניה, נמשיך להתפלל בבית הכנסת המרכזי". החסידים לא ירדו לסוף דעתו של רבם, אך קבלו את דבריו ללא עוררין.

הימים הנוראים הגיעו, ואל העירה באו יהודים רבים מהכפרים שבסביבה, אלו יהודים שגרים בין הגוים ואין להם "מנין" בכפר, ורק לכבוד הימים הקדושים הם שוהים

בְּעִירָה בְּכַדֵי לְזִכּוֹת לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן. הִלְלוּ בָּאוּ לְעִירָה וְנִדְהָמוּ
לְגִלוֹת אֶת הַבְּנִיָּן הַחֲדָשׁ שֶׁצָּץ בְּעִירָה, כְּשִׁשְׁמְעוּ שֶׁהַחֲסִידִים
בָּנוּ לְעֲצָמָם בֵּית כְּנֶסֶת, הֵם כָּעֶסוּ וְאַף הִסִּיתוּ אֶת בְּנֵי הָעִירָה
לְצֵאת לְמַאֲבָק נֶגֶד הַקָּמַת בֵּית הַכְּנֶסֶת.

כְּשִׁשְׁמַע הָרַבִּי מִפְּרוּבֵיץ אֶת הַמַּאֲבָק שְׁנוּצָר, הוּא קָרָא
לְחֲסִידָיו וּבִשָּׂר לָהֶם: "כָּעַת הַגַּעְתִּי לְמִסְקָנָה שְׁצָרִיכִים
לְהַמְשִׁיךְ בֵּיתָר שְׂאֵת וּבֵיתָר עוֹז לְהַשְׁלִים אֶת בְּנֵי־בֵּית הַכְּנֶסֶת
הַחֲדָשׁ".

כָּעַת מֵהָרוּ הַחֲסִידִים לְבָרַר אֶצֶל רַבֵּם, מִדּוּעַ בְּשַׁעָה שְׁלֹא
קָמָה הַתְּנַגְדוֹת לְהַקָּמַת בֵּית הַכְּנֶסֶת בְּחֵר הָרַבִּי מֵעֲצָמוֹ לְחֲזוֹר
בוּ מִתְּכַנְיָתוֹ, וְאֵלּוֹ כָּעַת שֶׁקָּמָה הַתְּנַגְדוֹת גְּדוֹלָה מִבְּקֵשׁ הָרַבִּי
שִׁיזְדָּרְזוּ בְּמִלְאַכַת הַקָּמַת בֵּית הַכְּנֶסֶת?

נַעֲנֶה הָרַבִּי וְהַסְּבִיר אֶת עֲצָמוֹ: "כְּשֶׁהִתְחַלְנוּ בְּבִנְיַת בֵּית
הַכְּנֶסֶת, צְפִיתִי שֶׁתְּקוּם הַתְּנַגְדוֹת לְבִנְיָה, הֵן כִּף הִיא דֶּרֶךְ
הָעוֹלָם, לְכָל דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה יֵשׁ מְנִיעוֹת, וְלִכֵּן כְּשֶׁלֹּא קָמָה
הַתְּנַגְדוֹת חֲשֵׁשְׁתִּי שְׂאוּלִי בְּכֻלָּל אֵינִי הַשֵּׁם מְרַצָּה מִמְּעֻשֵׁינוּ,
וְלִכֵּן הוֹרִיתִי לְהַפְסִיק אֶת הַבְּנִיָּה, אֲךָ כְּשִׁשְׁמַעְתִּי שֶׁקָּמָה
הַתְּנַגְדוֹת, שִׁמַּחְתִּי כִּי רָאִיתִי בְּכֵךְ סִימָן שֶׁאֲנִי עוֹסְקִים בְּדָבָר
חָשׁוֹב שֶׁשְׁמַח אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלִכֵּן בִּקְשָׁתִי שְׁנִזְדָּרְזוּ
לְהַשְׁלִים אֶת הַמְּלָאכָה".

הַעֲצִים שֶׁשָּׂרְדוּ אֶת הַהוֹרִיקָן

הַקְּשִׁיִּים נֹעְדוּ בְּאֵמַת לַעֲזֹר לָנוּ לְהִתְקַדֵּם וּלְהִתְחַזֵּק בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּכְפִי שֶׁקָּרָאתִי בְּעֵלוֹן "שְׁלוֹם לְעַם" סְפֹר מְדָהִים: הִיָּה שְׁמַאי אֶחָד אֲשֶׁר עָבַד בְּסוֹכְנוֹת בְּטוּחַ מִיְחַדָּת אֲשֶׁר מְכַסֶּה גַם אֲסוֹנוֹת טַבַּע, וְלֵאחֵר שֶׁהוֹרִיקָן פָּקַד אֶת טַקְסֵס הוּא הַזְּמַן לְאֵמֵד אֶת הַנְּזֻקִים שֶׁל הַמְּבֹטָחִים, וְהֵנָּה הוּא שֶׁם לֵב לְדַבֵּר מְאֹד מוֹזֵר, הֵיוּ עֲצִים שֶׁנֶּעְקְרוּ לְגַמְרֵי מַחְמַת הַסּוּפָה, וּלְעַמְתָּם הֵיוּ עֲצִים שֶׁשָּׂרְדוּ אֶת הַסּוּפָה, וְהַפְּלֵא הַגְּדוֹל הוּא, שֶׁדוֹקָא הַעֲצִים שֶׁהֵיוּ נִרְאִים חִזְקִים נִפְלוּ, וְאֵלוּ עֲצִים חֲלָשִׁים שֶׁנִּרְאָה הִיָּה שֶׁהֵם לֹא קִבְּלוּ טְפוּל מְסוּר הֵם אֵלוּ שֶׁשָּׂרְדוּ אֶת הַסּוּפָה, וּמִתּוֹךְ סְקָרְנוֹת הוּא הַחֲלִיט לְבַרֵּר אֶת הַעֲנִיִּן לְעַמֵּק, וְהוּא הִגִּיעַ לְמִסְקָנָה מְאֹד מְעִנִּינָה.

הַעֲשִׂירִים הַשְּׁקִיעוּ עַל הַתְּקַנַּת מַעְרַכַת הַשְּׁקִיָּה לְעֲצִים שֶׁלָּהֶם, לְכַאוּרָה הַפְּנוּק שֶׁהֵם נִתְּנוּ לְעֲצִים הִיָּה צְרִיךְ לְהִבְיֵא תוֹצְאוֹת טוֹבוֹת, אֲבָל בְּפַעַל מַכִּיּוֹן שֶׁהַשְּׂרָשִׁים קִבְּלוּ אֶת הַמַּיִם "יֵשֶׁר עַד לְפָה" הֵם לֹא הִתְאַמְצוּ וְלֹא הִתְפַּשְׁטוּ לְמַרְחָק, וְהַהוֹרִיקָן "תִּלְשׁ" אוֹתָם בְּקִלוּת. לְעַמְתָּם, הַעֲצִים שֶׁל הַעֲנִיִּים לֹא הֵיוּ מְשַׁפְּעִים בְּמַיִם, וְהַשְּׂרָשִׁים שֶׁלָּהֶם נִאֲלָצוּ לְהִתְפַּשֵּׁט לְעַמֵּק וּלְמַרְחָק בְּכַדִּי לְחַפֵּשׂ מַיִם, מֵה שֶׁנִּתְּן לָהֶם חֲבוּר חִזְק לְאֲדָמָה, וְהֵם לֹא נִפְלוּ גַם בְּזַמְנֵי הַקְּשִׁיִּים...

אתם מבינים את הענין? כמה שיש יותר קשיים, וצריכים לעשות מאמצים גדולים, ככה זוכים להיות יותר מחברים לקב"ה, חבור כל כך חזק שלא מתנתק גם שמגיע "הוריקן" של נסיונות...

אתה יכול לראות אחד שנוראה "משלם", הכל הולך לו "חלק", כל מה שהוא לומד הוא מבין מיד, הוא ממש מצלח ברוחניות ובגשמיות, אבל כל זה טוב ויפה רק עד שמגיעים הקשיים, עד שמגיע איזה "הוריקן", ואז הכל מתהפך, זה שהיה רגיל לקשיים, וחי תמיד עם התמודדויות ונסיונות, הוא זה שיחזיק מעמד גם במצבים קשים יותר, ודוקא שהוא שלא הרגל להתמודד, הוא זה שיהיה לו כעת הרבה יותר קשה.

בענין הזה ראיתי בשם הרה"ק החדושי הרי"ם זצ"ל דבר מתוק, אמרו חז"ל "הוי עז כנמר", ומדוע אמרו דוקא כנמר ולא כארי? כי יש חלוק בין הארי לנמר, הארי כחותיו גלויים ומפרסמים לכל, לעמתו הנמר ברא בו השם טבע מיוחד שאין רואים את כחו, ורק על ידי העזות והעקשנות מתגלים כחותיו, וכך יהודי יכול לחשב לעצמו שאין לו כחות להתעלות בעבודת השם, אבל אם הוא יתאמץ ויתעקש ב"עזות דקדושה" הוא יזכה לגלות בעזרת השם את הכחות הטמונים בו.

כך ספר ה"חזון איש"

ויהודי אף פעם לא מתיאש! וכפי שספר הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצ"ל: פעם נכנסתי עם חבר נעורים שלי אל מרן ה"חזון איש" זצ"ל, חברי עבר את מארעות השואה בהם אבד את אשתו וכל ילדיו הי"ד, ולאחר שהתבטא בפני שהוא מיאש, לקחתי אותו לשיחת חזוק ועדוד אצל ה"חזון איש". לאחר ששמע ה"חזון איש" את מצבו, אמר לו:

שב ואספר לך מעשה שהיה. אישה אחת הייתה סוחרת בכדים לפרנסת ביתה, אחת לכמה חדשים הייתה היא יוצאת מביתה כשבאמתחתה כסף רב אשר לוותה, ושמה פעמיה אל היריד אשר היה מתקיים בעיר הגדולה, שם רכשה כמות בדים במחיר מוזל, והייתה חוזרת לעירה ומוכרת את הבדים במחיר יקר יותר. והנה יום אחד הגיעה היא אל העיר הגדולה עם כסף רב, אך לפתע, שד ושבר, כל הכסף נעלם ממנה. בצר לה פנתה אל רב המקום בבקשה שיכריז שמי שמצא את הכסף יזדרז להביאו אל הרב, על מנת שיחזירנו אל האשה. הרב עשה כבקשתה, ואכן בס"ד בא יהודי ואמר שהוא מצא את כל הכסף, אלא שלפני שיתן את הכסף הוא מענין לשאל את הרב שאלה. וכך הוא שאל:

כבוד הרב, אני למדתי כשהייתי ילד את "אלו מציאונת",

וְשֵׁם כְּתוּב שֶׁהִמוּצָא מְעוֹת בְּעִיר שְׂרָבָה גּוֹיִים הָרִי הֵם שְׁלוֹ, וְהֵלֵא כָּאֵן בְּעִיר הַגְּדוּלָּה גְּרִים יוֹתֵר גּוֹיִים מִיְהוּדִים, וְאִם כֵּן לְכַאוּרָה הַכֶּסֶף הַזֶּה שְׁלִי... וְהִגַּם שֶׁהֵייתִי שְׂמַח לְעֹזֵר לְאִשָּׁה הַמְסַכְנָה, סוּף סוּף נֶאֱמַר "חֲיִיךָ קוֹדְמִים", וְכִיּוֹן שְׁאֵנִי מְאֹד זְקוּק לְכֶסֶף, נִרְאֶה לִי שֶׁמְשָׁמִים זְכוּ אוֹתִי בְּמִצִּיאָהּ כְּשֶׁרָה עֲבוּרִי...

אָמַר לוֹ הָרֵב: לְכַאוּרָה אַתָּה צוֹדֵק, אֲבָל אֲבַקֵּשׁ מִמְּכֶם לְגִשֵׁת אֶל גְּדוּל הַדּוֹר רַבִּי יִצְחָק אֶלְחַנֵּן סְפִקְטוֹר זצ"ל וְלְהַצִּיב בְּפָנָיו אֶת הַשְּׂאֵלָה, וְכֹאשֶׁר יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ.

נִגְשׂוּ הַשָּׂנִיִּים אֶל גְּדוּל הַדּוֹר, וְלֹאֲחֵר שֶׁשָּׁמַע אֶת הַמַּעֲשֶׂה פָּסַק: הַכֶּסֶף צָרִיךְ לְחֹזֵר לְאִשָּׁה עַל פִּי הַדִּין. הַשּׁוֹמְעִים מְאֹד הִפְתָּעוּ לְמִשְׁמַע פְּסִיקְתוֹ שֶׁל הָרֵב. וְהָרֵב הִסְבִּיר אֶת עֲצוּמוֹ: מִדּוּעַ "הִמוּצָא מְעוֹת בְּעִיר שְׂרָבָה נְכָרִים הָרִי אֵלּוֹ שְׁלוֹ"? מִבָּאֵר שֶׁשֶׁזְּהוּ מְשׁוּם שֶׁהַבְּעָלִים הִסְפִּיקוּ לְהַתִּיאֵשׁ מְאֻבְדָּתָם, כִּי חוֹשְׁבִים הֵם שֶׁכְּנֻרָאָה גּוֹי מְצָא אֶת הָאֻבְדָּה וְלֹא יִחְזִיר לָהֶם. אוּלַּם בְּמִקְרָה שְׁלֵנוּ הָאִשָּׁה נִשׁוּאָה, וּמֵה שֶׁקָּנְתָה אִישָׁה קָנָה בְּעָלָהּ, וְאִם כֵּן הַכֶּסֶף שִׁיךְ לְבַעֲלָהּ, וְהוּא הֵלֵא עֲדִין לֹא הִתִּיאֵשׁ מִהָאֻבְדָּה, מִכִּיּוֹן שֶׁכָּלֵל אֵינָנו מְעַדְכֵן שֶׁהַכֶּסֶף אֲבָד, וְלְהִלָּכָה יֹאשׁ שְׁלֹא מִדַּעַת אֵינּוּ יֹאשׁ.

פָּנָה הַ"חֲזוּן אִישׁ" אֶל אוֹתוֹ יְהוּדִי "מִיֹּאשׁ" וְאָמַר לוֹ: אַתָּה כִּיְהוּדִי קְנוֹי לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא הֵלֵא לֹא הִתִּיאֵשׁ מִמֶּךָ [אַחֲרֵת לֹא הֵייתָ נִשְׂאָר חַי...]. אִם כֵּן אֵינְךָ לֵךְ רְשׁוּת לְהַתִּיאֵשׁ!

יהודי לעולם לא יכול להתיאש, כי הקב"ה עומד על ימינו
ואוחז בו!

מה היית משנה?

מספרים על אחד הצדיקים שיום אחד שאל את תלמידיו:
אם השם יתברך היה נותן לכם "לנהל" את העולם לכמה
דקות, את מה הייתם משנים בהנהגת העולם? אחד
התלמידים ענה: אני הייתי לוקח את הכסף מהסינים ומחלק
אותו לאברכים... השני היה רוצה להעביר את כל המחלות
אל האויבים... כל אחד הביע את "דעתו".

לאחר מכן שאלו התלמידים את רבם: ומה כבודו היה
משנה? אמר להם הרב: אני לא הייתי משנה מאומה, כי אני
מאמין באמונה שלמה שהקדוש ברוך הוא יודע יותר טוב
ממני מה הכי טוב, והוא עושה עבור כלנו את הטוב ביותר.
[נכון, צריך להתפלל, לבקש שמעכשו יהיה טוב עבורנו
לקבל "טוב נגלה", אך כל עוד שאיננו מקבלים "טוב נגלה"
סימן שלעת עתה יותר טוב עבורנו שהטוב יהיה נסתר].

ומכיון שכן, ידידי היקר, אם הקדוש ברוך הוא שלח אותך
לעולם הזה, בתקופה כל כך לא פשוטה, ברור שזה הדבר
הטוב ביותר עבורך.

וְכֵן בְּרוּר שְׁבַמְקִבִּיל לְכָל הַנְּסִיווֹנוֹת קִבְלַת מֵהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ
אֶת הַפְּחֻזוֹת לְהַתְּמַדְד עִם כָּל הַנְּסִיווֹנוֹת וְהַהִסְתָּרוֹת שֶׁל דּוֹרְנֵנוּ.

תָּאֵר לְעֶצְמְךָ, יוֹם אֶחָד אֲתָה מְכִינ מְדוּרָה, אֶסְפֶּתָ עֲצִים,
וְעִכְשָׁו אֲתָה מְשַׁלֵּיךְ אוֹתָם לְאֵשׁ... תְּגִיד לִי, יְדִידִי הַיָּקָר, אֲתָה
צָרִיךְ אֶת הָעֲצִים הָאֵלֶּה? בֵּן? אִז לְמָה אֲתָה מְשַׁלֵּיךְ אוֹתָם
לְאֵשׁ?

אֵלָּא מָה? אֲתָה צָרִיךְ אוֹתָם – בְּדִיוֹק בְּכַדִּי לְהַשְׁלִיךְ אוֹתָם
לְאֵשׁ... כִּי בַלְעֲדֵיהֶם הַמְּדוּרָה לֹא תִחְזִיק מֵעַמָּד.

הַנְּסִיווֹנוֹת הֵם הָעֲצִים, אִי אֶפְשָׁר בַּלְעֲדֵיהֶם, אִם לֹא הָיוּ לָנוּ
נְסִיווֹנוֹת לֹא הָיְתָה לָנוּ אֵשׁ, אֵשׁ שֶׁל אֶהְבֵּת הַשֵּׁם וְיִרְאַתּוֹ, כִּי
דוֹקָא הַנְּסִיווֹנוֹת הֵם שְׁמַעוֹרְרִים אוֹתָנוּ מִהַשִּׁינָה, שֶׁלֹּא נִרְדָּם
וְנִנְהַג בְּאֲדִישׁוֹת, אֵלָּא נֶאֱלָץ לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם בְּאֵשׁ קוֹדֵשׁ, עִם
זֵהִירוֹת וְזֵרִיזוֹת, וּמִתּוֹךְ תַּחֲנוּשָׁה שֶׁל "עֲבַדִּי הַשֵּׁם".

סְפוּרוֹ שֶׁל גּוֹי קִבְצָן

צָרִיךְ לְדַעַת שְׁבַאֲמַת הַקִּבְצָן לֹא נוֹתֵן לַיִצָּר הָרַע יוֹתֵר מְדִי
זְמַן לְנִסּוֹת אוֹתָנוּ בְּאוֹתוֹ הַנְּסִיוֹן, וּכְשֶׁפִּתְאוּם אֲתָה מְרַגֵּשׁ:
"זֶהוּ, אֵינִי לִי כֹחַ, כִּנְרָאָה זֶה לֹא בְּשִׁבִּילִי..." סִימָן שֶׁאֲתָה
נִמְצָא כְּעַת בְּרַגְעִים הָאֲחֵרוֹנִים שֶׁל הַנְּסִיוֹן! וְהַיִצָּר יוֹדֵעַ

שְׁעוֹד מֵעַט אֶתָּה עוֹמֵד לַחֲגֹג אֶת הַנִּצְחוֹן, וְלִכֵּן הוּא מְנַסֶּה לֵיאֵשׁ אוֹתְךָ, בְּשִׁקְרִים וְדַמְיוֹנוֹת, רַגַע לִפְנֵי הַנִּצְחוֹן!

וּכְמוֹ הַסְּפוֹר הַיְדוּעַ עַל אוֹתוֹ גּוֹי אֲבִיוֹן שֶׁשָּׁמַע שֶׁהַיְהוּדִים אוֹכְלִים "סְעוּדַת מְלָכִים" בְּלִיל הַסֵּדֶר, הוּא הַתְּחַפֵּשׂ לַיהוּדִי, וְכֵן הוּא הַזְמֵן לְהַתְאַרֵחַ אֶצֶל מִשְׁפַּחַת יְהוּדִית בְּלִיל הַסֵּדֶר, וְהִנֵּה בַתְּחִלָּה הַגִּישׁוֹ אֶת הַכֶּרֶס וְכָל אֶחָד לָקַח מִמֶּנּוּ מֵעַט, הַגּוֹי הִסִּיק מִכֶּף שְׁמֵדְבַר בְּמֵאֵל יָקָר, וְלִכֵּן כָּלם "חוֹסְכִים" וְאוֹכְלִים רַק מֵעַט, אֲזִי הוּא "חֻטָּף" חֲתִיכָה מְכַבֶּדֶת, טַעַם וְהַתְאַכְזֵב, וְשׁוֹב הַתְּאֲכִיב מִהַמְצָה שֶׁבָּאָה אַחֲרֵי הַ"מַּגִּיד" הָאָרֶץ, אֵךְ כְּשֶׁטַעַם מִהַמְרוֹר הוּא הַחֲלִיט סוֹפִית שֶׁסְתָם רְמוֹ אוֹתוֹ, וְהוּא תִפְסֵ אֶת רַגְלָיו וּבְרַח...

הַגּוֹי הַזֶּה עֵבֵר אֶת כָּל הַ"מְרוֹר" אֵךְ הוּא הַתִּיאֵשׁ רַגַע לִפְנֵי הַ"שְׁלֵחַן עוֹרֵךְ" ... כֵּן הַיִּצָּר מְנַסֶּה לֵיאֵשׁ אוֹתָנוּ רַגַע לִפְנֵי שֶׁהַנְּסִיוֹן יִגְמַר, רַגַע לִפְנֵי שֶׁנִּרְאָה בַּחוּשׁ אֶת הַהֲצִלָּה שֶׁלָּנוּ, וְזוֹאת בְּכַדֵי שֶׁחֲלִילָה נַעֲזֹב אֶת הַהֲתַחֲזָקוֹת שֶׁלָּנוּ.

וְהַיִּצָּר יוֹדֵעַ שֶׁגַּם אִם הוּא יִצְלִיחַ לֵיאֵשׁ אוֹתָנוּ מִלְּהַתְּקַדֵּם בְּמִשְׁיְמָה מְסִימַת שֶׁל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, אֲנַחְנוּ לֹא נַעֲזֹב לְגַמְרֵי אֶת עֲנִינֵי עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, אֲלֵא נִנְסֶה לְהַתְּחִיל לְהַתְּחַזֵּק בְּעֲנִינֵי אַחֵר. וְנֹאמַר לְעַצְמָנוּ: "אֲנִי רוֹאֶה שֶׁקִּשָּׁה לְהַתְּחַזֵּק בְּעֲנִינֵי הַזֶּה, אֲזִי כַּעַת אֲנִסֶּה לְהַתְּחַזֵּק בְּעֲנִינֵי אַחֵר".

אֵךְ בְּעַצֵּם זוֹהִי מִמָּשׁ עֲצַת הַיִּצָּר! לְהַחֲלִיף כָּל כְּמָה יָמִים מְשִׁימָה, וְלִנְסוֹת כָּל פְּעַם לְהַתְּחַזֵּק בְּעֲנִינֵי אַחֵר, וְזוֹאת בְּמִקּוֹם לְהַתְּעַקֵּשׁ עַל עֲנִינֵי מְסִים הַרְבֵּה זְמַן, עַד שֶׁנִּזְכָּה בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם לְכַבֵּשׁ אוֹתוֹ.

לְכֵן הַחֲכָמָה הִיא לֹא לְהִתְיַאֵשׁ, וְלִזְכֹּר שֶׁהַקֶּבֶ"ה לֹא מְבִיא
עָלֵינוּ נִסְיוֹן אֲלָא אִם כֵּן יֵשׁ לָנוּ אֶת הַכֹּחַ לְהִתְמוּדָד אִתּוֹ, וְכֵן
נִזְכֵּר תְּמִיד שֶׁכָּל נִסְיוֹן מְזַכֵּה אוֹתָנוּ לְהִתְרוֹמֵם עוֹד וְעוֹד
וּמְזַכֵּה אוֹתָנוּ לְהִגְבִּיר אֶת הָאֵשׁ הַתְּמִידִית שֶׁל אֱהָבַת הַשֵּׁם
וַיִּרְאֶתוּ.

וְעוֹד דְּבַר, בְּשַׁעַת הַנִּסְיוֹן נִדְמָה לָנוּ שֶׁזְהוּ "סוּף הָעוֹלָם",
וְכַנְרָאָה שֶׁ"כָּאֵן" נִשְׁאָר "תְּקוּעִים" לְנִצָּח... אֵךְ בְּאֵמַת אִם
מְחֻזְקִים מֵעַמֵּד בְּשַׁעַת הַנִּסְיוֹן, וְלֹא מִתְלוֹנְנִים עַל הַנְּהַגַּת
הַשֵּׁם, בְּדַרְךְ כָּלֵל זוֹכִים תוֹף זְמַן קָצֵר לְרֵאוֹת אֶת יְשׁוּעַת
הַשֵּׁם.

לְעַמַּת זֹאת אִם מִתְיַאֲשִׁים וּמְרַגְיִשִׁים טְרוֹנְיָה חֲלִילָה עַל
הַנְּהַגַּת הַשֵּׁם, אֲזִי הַקֶּבֶ"ה אוֹמֵר: הַיּוֹם לֹא עֲמַדְתָּ בְּנִסְיוֹן, אֲנִי
אֲזַכֵּה אוֹתְךָ בְּהִזְדַּמְנוֹת חֲדָשָׁה וּמִחָר אֲתֵן לְךָ נִסְיוֹן חֲדָשׁ, אוֹלֵי
תִּזְכֶּה לְעַמֵּד בּוֹ, וְכַךְ גַּם תִּתְקַן אֶת הַנִּפְלָאָה שֶׁהִיְתָה לְךָ.

וְאִז אָדָם קָם בְּבִקְרָא וְאוֹמֵר: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם! לֹא מִסְפִּיק
מָה שֶׁסָּבַלְתִּי מִהַנִּסְיוֹן הַקּוֹדֵם?! וּמָה הָאֵמַת? הָאֵמַת הִיא
שֶׁדוֹקָא מְשׁוּם שֶׁהַשֵּׁם מְרַחֵם עַל הָאָדָם הוּא נוֹתֵן לוֹ הִזְדַּמְנוֹת
חֲדָשָׁה לְתַקֵּן אֶת מָה שֶׁהִרְהַר עַל מַדוּתָיו שֶׁל הַקֶּבֶ"ה. וּבְאֵמַת
אֵלֹהִים הוּא הִיָּה אֶתְמוּל מְקַבֵּל אֶת הַדִּין בְּאֱהָבָה וְאוֹמֵר: אֲבֵא
שְׁבִשְׁמִים, אֲנִי רוֹצֵה אֶת מָה שֶׁאַתָּה רוֹצֵה, אֲפִילוֹ שֶׁאֲנִי כָּלֵל
לֹא מִבֵּין מָה הִ"טוֹב" שֶׁבָּזָה, אֲנִי סוֹמֵךְ עָלֶיךָ... אִם כֵּךְ הוּא
הִיָּה אוֹמֵר הִרִי שֶׁהוּא הִיָּה חוֹסֵךְ מֵעֲצָמוֹ אֶת הַצּוֹרֵךְ לְהִתְנַסּוֹת
בְּנִסְיוֹנוֹת נוֹסְפִים.

רְאִיוֹן נְדִיר עִם הַיֵּצֵר הָרַע

בְּמִשְׁךְ שָׁנִים זְכִיתִי בַס"ד לְפָרֶסֶם עֲלוֹן בְּשֵׁם "מִבְּטָה יְהוּדִי",
בְּעֲלוֹן הַבִּאֵתִי מֵאֲמָרֵי מַחְשָׁבָה וְהִתְבּוֹנְנוּת, אוֹלָם בְּשָׁנַת
תשע"א הִתְעוֹרַרְתִּי לְכַף שְׁעֵם יִשְׂרָאֵל זְקוּק הַיּוֹם לְהִרְבֵּה יוֹתֵר
עֲדוּד וְחִזּוֹק.

וְכִפִּי שָׂרְאִיתִי שְׁסֹפֵר זֶקֶן הַמְּשַׁגְּיחִים הַגֵּה"צ רַבִּי דָב יִפָּה
זצ"ל שֶׁהוּא נִפְגָּשׁ פְּעַם עִם הַגֵּה"צ רַבִּי יִצְחָק הוּטְנֵר זצ"ל
וְאָמַר לוֹ שְׁשִׁמְעֵ פְעַם בְּשֵׁם מֶרֶן ה"חִזּוֹן אִישׁ" זצ"ל
שֶׁבְּתַקוּפְתָנוּ צָרִיךְ לָתֵת לְבַחֵר כְּפִית שֶׁל כְּבוֹד, פְּעַם בְּיוֹם!
כְּשֶׁשִׁמְעֵ זֹאת הָרַב הוּטְנֵר הוּא הַגִּיב: לְדַעֲתִי הַיּוֹם כְּבָר אֵין
לְהִסְתַּפֵּק בְּכִפִּית, אֲלֵא צָרִיךְ לָתֵת לְבַחֵר צִלְחַת (מוֹבָא ב"לֶעֱבֹד
בְּאֲמַת" אַמוּנָה עַמ' שְׂכו), וְכִשְׁסִפְרִית אֵת זֶה לְאַחַד הַמְּשַׁגְּיחִים הוּא
נֶעֱנֶה וְאָמַר לִי: וּלְדַעֲתִי הַיּוֹם כְּבָר אֵין לְהִסְתַּפֵּק בְּצִלְחַת
אֲלֵא צָרִיךְ לָתֵת קַעֲרָה...

מִשׁוֹם כֶּךָ הִתְעוֹרַרְתִּי לְשָׁנוֹת אֵת שֵׁם הָעֲלוֹן ל"אֲשַׁרְיָכֶם
יִשְׂרָאֵל" וְלְהַקְדִּישׁ אוֹתוֹ לְדַבְּרֵי עֲדוּד וְחִזּוֹק לְעַם יִשְׂרָאֵל.
וְלְאַחַר שֶׁהִתְחַזַּקְתִּי מִדְּבָרִים מְסִימִים שֶׁהוּבְאוּ בְּסִפְרֵ "שִׁיחּוֹת
הִתְחַזְקוּת" עָרַכְתִּי אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּמַעֲיֵן "רְאִיוֹן עִם הַיֵּצֵר
הָרַע" ... וְלְאַחַר מִכֵּן עָרַכְתִּי גַם "רְאִיוֹן עִם הַיֵּצֵר הַטּוֹב" ...

ה"רְאִיוֹנוֹת" מְגִשִּׁים לְפָנֶיכֶם, קְרִיאָה מְהִנָּה וּמוֹעִילָה!

מְרַאֲיִן: שְׁלוֹם לְךָ כְּבוֹד הַ"יִצָּר הָרַע", תּוֹדָה לְךָ עַל שֶׁהִסְכַּמְתָּ לְהִתְרַאֲוֹת אֶצְלָנוּ. תְּרַשָּׁה לִי לִפְתּוֹחַ בְּשֵׂאלָה אִישִׁית: הָאֵם לֹא נִרְאָה לְךָ שְׂאֵתָה כְּכֹר זָקֵן מְדִי וְהִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתִּפְרָשׁ לְגַמְלָאוֹת?

יִצָּר הָרַע: הָאֵמֶת שְׂאֵנִי זָקֵן מְפֹלֵג, וְגִילִי עוֹלָה עַל חֲמִשָּׁת אֲלָפִים שָׁנָה, אָבֵל מֶה נַעֲשֶׂה שְׁלֹא נִמְצָא לִי מַחְלִיף. יֵשׁ לִי תִפְקִיד מִיַּחַד שָׂרָק אֲנִי מְבַצֵּעַ אוֹתוֹ. הַתִּפְקִיד שְׁלִי הוּא לִיצוֹר "אֲזוּן" מוֹל הַ"יִצָּר הַטוֹב" אֲשֶׁר מוֹשֵׁף אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹקִים, וְכַנְגְדוֹ תִפְקִידִי לִפְתּוֹת אֶתְכֶם "לְפֹזֵל" אֶל הָרַע, וְכִךְ יֵשׁ לְכֶם בְּחִירָה שָׁנָה, אִם אֶפְרָשׁ מִתִּפְקִידִי לֹא תִהְיֶה בְּחִירָה וְיִדְאִי שְׁכֻלְכֶם יַעֲשׂוּ אֶת הַטוֹב לְלֹא בְּחִירָה אִישִׁית, וְכִךְ יִמְנַע מִכֶּם הָעֵמֶל שֶׁבַעֲבוּדַת ה'.

מְרַאֲיִן: זֹאת אוֹמְרַת שְׂאֵתָה מוֹדָה שְׁבִלִי הַהִפְרָעוֹת שְׁלִי כֻלָּם הָיוּ צְדִיקִים, אֲזוֹ בְּעֵצָם אוֹלֵי רַק אוֹתְךָ צָרִיךְ לְהַעֲנִישׁ...

יִצָּר הָרַע: זֶה לֹא מְדִיק, הַיִצָּר הַטוֹב מֵאִיר אֶת הַטוֹב, אֲנִי לַעֲמַתּוֹ מְנַסֶּה לְטַשְׁטֵשׁ אֶת הַטוֹב, וְלִכְסוֹת אוֹתוֹ בְּמַעֲטָה שֶׁל דְּמִיוֹן, עַד שֶׁפְּעֵמִים רַבּוֹת אֲנִי מְצָלִיחַ לְשַׁכְנַע אֲנָשִׁים שֶׁדוֹקָא הָרַע הוּא כְּבִיכּוֹל הַטוֹב בִּיּוֹתֵר. הַתִּפְקִיד שֶׁל כָּל אֶחָד הוּא "וּבְחִרַתְּ בַחַיִּים", לְהַעֲדִיף אֶת הַשְּׂכָל הַיִּשָּׁר שֶׁל הָאֲמוּנָה, עַל פְּנֵי הַדְּמִיוֹנוֹת וְהַטַּשְׁטוּשִׁים.

מְרַאֲיִן: אֲנִי רוֹצֵה לְשֵׂאֵל אוֹתְךָ שְׂאֵלָה שְׂמַצִּיקָה לְרַבִּים. אֵתָה כָּל הַזְּמַן מְטִיף לָנוּ שְׂכֵמָה שְׁנַנְסָה לְנִצָּחַת אוֹתְךָ לֹא נִצָּלִיחַ לְהִגִּיעַ לְדְרָגוֹת גְּבוּהוֹת כְּמוֹ בְּדוּרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים, אֵךְ הַשְּׂאֵלָה הִיא וְכִי הַמּוֹדֵד לְהַצְלִיחָה שְׁלָנוּ הוּא בִּיחָס לְדוּרוֹת עֶבְרוֹ?!

יָצַר הָרַע: הָאָמֶת הַיָּהּ שְׂאֵתָה צוֹדֵק, בְּרוּר שְׁיִהוּדִי בְּדוֹר
הַזֶּה שְׁעוֹשָׂה מְצֻנָּה קְטָנָה, אוֹ מִתְגַּבֵּר פֶּעַם אַחַת עַל מִדַּת
הַכַּעַס אוֹ הַגָּאוּה וְכִדּוּמָה, מַעֲשֵׂה זֶה חָשׁוּב בַּשָּׁמַיִם כְּמוֹ
מְצֻנָּה גְּדוּלָּה שְׁנַעֲשֵׂתָה בְּדוֹרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים, בְּהַחֲלִיט הַיּוֹם
כֻּלָּם חֲלָשִׁים יוֹתֵר מִכָּל הַבְּחִינּוֹת, וְהַכֵּל נִמְדָּד לְפִי הַמְּאָמֵן,
כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חִז"ל "לְפֹנֵם צַעֲרָא אֲגֵרָא" [לְפִי הַצַּעַר הַשָּׂכָר],
וּבְרוּר שְׁהֵיִם בְּכַדִּי לַעֲשׂוֹת מְצֻנָּה קְטָנָה מִתְאֲמָצִים יוֹתֵר
מֵאֲשֶׁר בְּדוֹרוֹת עֲבָרוּ, וְהַשָּׂכָר בְּהִתְאָם. אוֹלָם זוֹהִי נְקוּדַת
תּוֹרָפָה אֲצִיל רַבִּים, שְׁחֹשְׁבִים שְׂכַמָּה שְׁיַעֲבֹדוּ קֶשֶׁה לֹא יִגִּיעוּ
לְדַרְגוֹת גְּבוּהוֹת יַחֲסִית לְדוֹרוֹת עֲבָרוּ, וּבְהַחֲלִיט אֲנִי מִנְצֵל אֶת
זֶה וּמִנְסֵה לְהַחֲלִישׁ אֶת הַצְּבוּר בְּטַעֲנָה שְׂמִמִּילָא לֹא יִגִּיעוּ
לְדַרְגוֹת כָּל כֶּךָ גְּבוּהוֹת, וְלִכֵּן לֹא מִשְׁתַּלֵּם לַעֲבֹד בְּכָל־ל...]

מְרַאֲיִן: בְּמַלִּים אַחֲרוֹת אַתָּה מוֹדֶה שְׁיִהוּדִי שְׂמִקִּים מְצוּוֹת
כְּפִי כַחוּ, יִקְבֵּל שָׂכָר כְּמוֹ שֶׁל צְדִיקִים בְּדוֹרוֹת עֲבָרוּ.

יָצַר הָרַע: אֲכֵן כֵּן, אֵינְ עַל כֶּךָ חוֹלֵק שֶׁהַכֵּל נִמְדָּד לְפִי
הַיִּכְלֵת שֶׁל כָּל אֶחָד.

מְרַאֲיִן: אַתָּה יָכוֹל לְהַצְבִּיעַ עַל סוּג שֶׁל "דְּמִיוֹן" אֶתוֹ אַתָּה
מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכַדִּי לְנִסּוֹת לְבַלְבֵּל אוֹתָנוּ?

יָצַר הָרַע: אֶחָד מִהַדְּבָרִים הָאֵהוּבִים עָלַי בְּיוֹתֵר זֶה לְגַרֵם
לְאֲנָשִׁים לַעֲשׂוֹת עֲבֵרוֹת בְּמַעֲטָה שֶׁל "לְשֵׁם שְׂמִים", כָּל מִינֵי
מַחֲלֻקוֹת וּבְזוּי תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים וְעוֹד, וְהַכֵּל כְּבִיכּוֹל "לְשֵׁם
שְׂמִים", כְּשֶׁאֲנָשִׁים לֹא שְׂמִים לֵב שָׂרָק תְּאוֹת הַכְּבוֹד וְכִדּוּמָה
עוֹמְדָת מֵאֲחֹרֵי הַמַּעֲשִׂים הַלְלוּ.

מְרַאֲיִן: אֲנִי רוֹאָה שֶׁהַשְּׁעָה מִתְאַחֶרֶת, אוֹלֵי לְסִיּוּם תַּעֲנִיִּק לָנוּ "טִיפ", סוּד מֵהַמְקֻצוּעַ?

יֵצֵר הָרַע: תִּדְעֵ לְךָ שֶׁאֶחָד מֵהַדְּבָרִים שֶׁאֲנִי הֵכִי מִצְלִיחַ בָּהֶם, זֶה לְשִׁכְנַע אֶת לוֹמְדֵי הַתּוֹרָה לְלַכֵּת לִישׁוֹן מְאֹחֵר, וְאֲנִי מִזְכִּיר לָהֶם אֵיךְ גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל מִדּוֹרוֹת עָבְרוּ לֹא יִשְׁנוּ הַרְבֵּה. וְזֶה בְּזִמְנֵן שֶׁבְּאֵמֶת אֵין מְקוֹם לַעֲשׂוֹת הַשְּׂוֹאוֹת, וְכִפִּי שֶׁכָּבֵר שֶׁלַח הַגָּאוֹן רַבִּי חַיִּים עוֹזֵר זצ"ל לַגָּאוֹן רַבִּי בְּרוּךְ בָּעַר זצ"ל שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לְהַתִּיגֵעַ כָּל כֶּף וְלִהְיִיחַ מְטִלִית רְטֻבָה עַל מִצְחוֹ, וְכִשְׁאָמַר לוֹ הַגֵּרֵב"ב כִּי כֶּף הַתִּיגֵעוּ רַבּוֹתֵינוּ הַגָּאוֹנִים הַשִּׁיבוּ הַגֵּרֵב"ע דְּאֵינוֹ דוֹמָה – הָרֹאשׁ אֵינוֹ אוֹתוֹ רֹאשׁ, וְכֹאֵב הָרֹאשׁ אֵינוֹ אוֹתוֹ כֹּאֵב הָרֹאשׁ.

רְאִיוֹן מִיַּחַד עִם הַיֵּצֵר הַטּוֹב

מְרַאֲיִן: שְׁלוֹם לְךָ כְּבוֹד הַ"יֵּצֵר הַטּוֹב", לְאַחֲרוֹנָה עֲרַכְנוּ רְאִיוֹן עִם הַ"יֵּצֵר הָרַע", וְהִחַכְמְנוּ בְּדַרְכֵי הַמְּלַחְמָה שֶׁבִּינֵיכֶם, וְהִסְקֵנוּ מִסְקָנוֹת בְּקִשְׁרֵי לְתַפְקִיד שֶׁלָּנוּ בְּעוֹלָם. הַפַּעַם אָנוּ רוֹצִים לְשַׁמֵּעַ מִמְּךָ עֲצוֹת וְהַדְּרָכָה בְּכַדֵּי שֶׁלֹּא נִפּוֹל לְזִרְעוֹת הַיֵּצֵר הָרַע.

יֵצֵר הַטּוֹב: תּוֹדָה לְךָ עַל הַבְּמָה שֶׁאַתָּה נוֹתֵן לִי, בְּאֵמֶת חֶשׁוֹב שֶׁאַבְהִיר לְכֻלָּם אֶת הַמְּצָב לְאֲשׁוּרוֹ, כִּי בְּאֵמֶת תִּדְעֵ לְךָ

שהטכסיס הכי מיחד של היצר הרע הוא היאוש, אם הוא מצליח ליאש אתכם, אזי לצערי קשה לי מאד לעזור לכם...

מראין: ומה יש לך לומר לנו? איך נתעודד פשהמצב כל כך קשה, הדור מאד חלש וכמה שמתאמצים כמעט לא רואים בעינים תוצאות. היצר הרע כבר גלה לנו שבשמים מעריכים אותנו בהתאם למאמץ שלנו ולנצול הכחות שקבלנו ולא עושים "השואות" בינינו לבין דורות עברו, אבל מכל מקום זה מאד מיאש, כשלא רואים "תוצאות" כל כך גדולות בהתאם למאמצים שלנו.

יצר הטוב: צריכים להבין שעם ישראל נמצא עכשו במצב שבו הנהגת הקב"ה ב"הסתר פנים", ההסתר הוא לא רחוק אמתי מהקב"ה אלא רק "דמיון" של רחוק, כמו אבא שנמצא ליד בנו והוא רק מסתיר את עצמו בנילון, אבל באמת הוא קרוב אליו ומשגיח עליו, והקשי הגדול הוא שלא זוכרים שנמצאים בהסתר, ובלב לפעמים מתגנב איזה הרהור שאולי חלילה "נזרקתם" אל אויבי ישראל או אויבי התורה, וזהו שנאמר "ואנכי הסתר הסתיר" - אסתיר את עצם ההסתר...

זה התפקיד שלכם בתוך חשך הגלות, להאיר עם האור של האמונה בתוך חשך הדמיון ולהתאמץ להתקרב אל ה' יותר ויותר. כך המצב גם בעבודת ה', פעם יכלו להגיע לדרגות יותר גבוהות ובאמת ראו בחוש את "תוצאות העמל", מי שעבד חזק על קדשה ועננה הגיע בסוף גם לרוח הקדש, כל מי שהתאמץ ראה את פרי עמלו, אבל בדור הזה זה חלק

מההסתר פנים, שלא רואים כל כך את תוצאות העמל, כי נמצאים בדרגה נמוכה יחסית לדורות עברו, אבל באמת מבחינת הקב"ה זה פשוט לא נכון. אם אתה מתאמץ בהתאם לכחות שלך אף שאינם כל כך גדולים אתה חשוב בשמים כמו אחד בדורות הקודמים שהתאמץ בהתאם לכחות הגדולים יותר שקבל.

מראין: נניח שהשתכנענו שבאמת יש תוצאות למעשים שלנו, והם חשובים לפני הקב"ה מאד מאד, מה כעת נוכל לעשות בכדי להפנים את הידיעות הללו, שיהפכו מידיעה בעלמא שדרכה להשכח מהלב לאחר זמן, למשהו יציב יותר?

יצר הטוב: שמחה. להודות לה' על שזכית להיות קרוב אליו, לבטאות את השמחה שבזה בפסוקי דזמרה, זמירות שבת, שירי קודש, וכדומה. חשוב להזכיר לקוראים עד כמה חשוב להקב"ה שיעבדו אותו מתוך שמחה, כפתיב "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה", ו"עבדו את ה' בשמחה".

ובודאי הקוראים שלכם מכירים את הספור על המשלוחן שנקש בבית אחד, כשכלו מתנשף ונאנח מהמשא הכבד אותו נשא כמשלוח לבעל הבית, כשפתח בעל הבית את הדלת אמר לו המשלוחן שהוא הגיע לכאן בכדי למסר לו משלוח שגשלח עבורו.

אך בעל הבית אמר לו: "צר לי לומר לך, בטעות הבאת משלוח אחר". המשלוחן התפלא בקול: "מנין אתה יודע

זאת עוד לפני שפִּתְחַתְּ אֶת הַחֲבִילָה? אָמַר לוֹ בְּעַל הַבֵּית:
 "הַחֲבִילָה שֶׁנִּשְׁלַחָה עֲבוּרֵי הַיָּא מֵעֲטָפָה קְטָנָה, וְלִפִּי
 הַהֲתַאֲנַחֵיּוֹת שֶׁלְךָ נִשְׁמַע שֶׁהַבַּאֲתָ מִשְׁהוּ כָּבֵד, שְׂאִינוּ מִיַּעַד
 עֲבוּרֵי", אָמַר הַמַּגִּיד מְדוּבָנָא זצ"ל שֶׁכֶּךָ הַקָּב"ה אֹמֵר: "לֹא
 אוֹתִי קָרַאתָ יַעֲקֹב" – וּמַנִּין שֶׁלֹּא אוֹתִי קָרַאתָ? "כִּי יִגְעַת בִּי
 יִשְׂרָאֵל" – כִּי אַתָּה מִתְנַהֵג עִם הַמַּצּוּוֹת כְּאִדָּם הַיְגָע וְנֶאֱנַח...
 הַקָּב"ה רוֹצֵה שֶׁתִּקְיָמוּ אֶת הַמַּצּוּוֹת מִתּוֹךְ שְׂמִחָה, שְׂמִחָה עַל
 שְׂזִכִּיתֶם לַהֲיוֹת הָעַם הַנִּבְחָר, קִבְּלֶתֶם תּוֹרָה, וְעַל שְׂזִכִּיתֶם
 לְהַכִּיר אֶת הַתּוֹרָה וְלִקְיָם אֶת מַצּוּוֹתֶיהָ.

מֵרֵאִין: תּוֹרָה לְךָ עַל הַחִזּוּקִים וְהַעֲצוֹת שֶׁנִּתְּתָ לָנוּ, נִרְאֶה
 לִי שֶׁהַקּוֹרְאִים לֹא יִסְתַּפְּקוּ בְּרֵאִיוֹן הַזֶּה וַיִּבְקְשׁוּ רֵאִיוֹנוֹת
 נוֹסְפִים אַתְּךָ. תּוֹרָה רַבָּה.

לְמָה הַיְלָד הַתַּחֲצִיף

מִסְפֵּר יְהוּדֵי אֶחָד: פַּעַם אַחַת בְּנֵי הַתַּחֲצִיף בְּצוּרָה מְשֻׁנָּה
 לְאָמוּ – רַעֲיָתִי תַחֲי, מְאֹד נִבְהַלְנוּ מֵהַתְּנַהֲגוֹתָו הַלְכָתִי לְמָרְן
 הַגְּרָאִי"ל שְׁטֵיִנְמָן זצ"ל לְהַתִּיעֵץ אֶתוֹ מָה לַעֲשׂוֹת עִם הַיְלָד
 לְמַעַן חֲנוּכּוֹ. מָרְן זצ"ל חָקַר אוֹתִי כְּמָה פְּרָטִים בְּעֵנֵי הַיְלָד.
 וְאָז אָמַר לִי: "אֵין לוֹ בְּטַחּוֹן שֶׁהוּא יִהְיֶה תְּלָמִיד חֲכָם. וְלָכֵן

הוא נמצא במצוקה ומגיב כך, תרגיע אותו בענין זה, וזה יסתדר”.

הדבר היה לפלא בעיני שלא עלה דבר כזה ברעיוני. חזרתי לביתי לילד שהייתי בגנו אצל הרב שטיינמן ואמר לי עליו שהוא יכול לצאת תלמיד חכם גדול. והילד מיד קפץ ושאל בפליאה: “מה, תלמיד חכם רגיל או תלמיד חכם גדול?” ואמרתי לו: “תלמיד חכם גדול”, והילד נרגע ובאמת לא חזרה התנהגות זו יותר (“כאיל תערוג” גליון 194).

ללמדך, כמה חשוב שידע כל מי שעמל בתורה שעדין לגדולות, וגדול הוא כח הרצון להעלות את כל אחד במעלות התורה והיראה.

מה נלמד מנשיא ארה”ב

תראו את נשיא ארצות הברית דולנד טראמפ, הוא ירש הרבה כסף מאבא שלו אבל הוא אבד את כל הירושה, הוא פשט את הרגל, אבל הוא לא התיאש, הוא החליט לעשות עסקים חדשים ולהיות עשיר, והוא התעקש והצליח, ואז הוא החליט שחלום חזיו זה להיות נשיא ארצות הברית, כל מי ששמע את החלום שלו פשוט פרץ בצחוק, ממש מדמין... אבל הוא היה עקשן ובסוף זה קרה...

כי מי שמתעקש על דבר מסוים בסוף הוא משיג אותו, ככה זה אפילו בגשמיות וכל שכן ברוחניות.

כי כל מה שהשם רוצה זה שיהיה לנו קצת רצון אמתי, ואתם יודעים איך אפשר לדעת מי רוצה באמת? הזכרנו כבר שרואים כל אחד על מה הוא מתפלל, מי שרוצה רכב חדש הוא מתפלל שיהיה לו רכב, מי שרוצה חשק ללמד הוא לא מפסיק להתחנן על זה, הוא אף פעם לא יגיד: "מה לעשות, השם לא נתן לי חשק..." , הוא תמיד ממשיך לבקש, ותפלות כאלה תמיד מתקבלות!

אתם יודעים, במילה "רצון" יש אותיות "רץ", כי איך אני יודע באמת מי רוצה באמת? אני מסתכל על כל אחד לאיפה הוא רץ, יש אחד שאומר לי: "אני רוצה פיצה", אבל מה אתה עושה בשביל זה? הוא יושב על הכסא וחושב שמספיק "לרצות" ... מי שרוצה באמת הוא רץ לעבר היעד!

עכשו אני חושב על עוד משהו, גם המילה "רציני" יש בה את האותיות "רץ", אז זה ממש נפלא, מי שרציני ברצון שלו אז הוא רץ...

ה"חֲלוּם" שֶׁל הָרֵב מְפוֹנִיבֵז'

שָׁמַעְתִּי סְפוּר נִפְלֵא עַל הָרֵב מְפוֹנִיבֵז' זצ"ל. אַתֶּם יוֹדְעִים, כְּשֶׁהָרֵב מְפוֹנִיבֵז' עָלָה לְאַרְץ, זֶה הָיָה עוֹד לִפְנֵי הַשּׁוֹאָה, הוּא קָנָה שְׂטַח גָּדוֹל בְּבִנְי בְּרַק וְסִפֵּר שֶׁהוּא רוֹצֵה לְהִקָּים יְשִׁיבָה גְדוֹלָה, יְשִׁיבָה - בְּבִנְי בְּרַק הַקְּטָנָה שֶׁל אוֹתָם יָמִים??

כָּל מִי שֶׁשָּׁמַע אֶת זֶה פָּשׁוּט רַחֵם עָלָיו, עַל מָה הוּא מְדַבֵּר, מִי כִּבֵּר יָבֵא לְיְשִׁיבָה שְׁלוֹ, בְּאוֹתוֹ זְמַן - לִפְנֵי הַשּׁוֹאָה לֹא הָיוּ כָּל כֶּף הָרֵבָה בְּנֵי תוֹרָה שֶׁמְתַאיֲמִים לְסַגְנוֹן שְׁלוֹ, אִזּוּ בְּשִׁבִיל מָה צָרִיךְ עוֹד יְשִׁיבָה.

אֲבָל הָרֵב מְפוֹנִיבֵז' לֹא וְתֵר, וַיּוֹם אֶחָד הוּא הַזְּמִין אֶת גְּדוֹלֵי יִשְׂרָאֵל לְטָקֵס הַנְּחַת אֲבָן הַפְּנֵה. הָרֵב הִכְרִיז שֶׁ: "כָּאֵן תִּקְוִים יְשִׁיבָה לְאַלְף בְּחוֹרִים", כָּל מִי שֶׁשָּׁמַע אֶת זֶה הָיָה הַמוֹם, חָלַק רַחֲמוֹ עָלָיו, וְחָלַק פָּשׁוּט צָחֲקוֹ, אֶחָד הָרֵבָנִים הִעִיר בְּשִׁקְט: "כְּבוֹד הָרֵב אֶתָּה פָּשׁוּט חוֹלֵם..."

אָמַר לוֹ הָרֵב מְפוֹנִיבֵז': "אַתָּה צוֹדֵק, אֲנִי חוֹלֵם, אֲבָל אֲנִי לֹא יוֹשֵׁן..."

לְחֲלוּם זֶה דְּבַר טוֹב, אֲבָל אַתֶּם יוֹדְעִים מִתִּי? אִם אַחֲרֵי שְׁחוֹלְמִים לֹא הוֹלְכִים לְיִשׁוּן, אֲלֵא הוֹלְכִים לְעֵבֵד, אִם יֵשׁ לָךְ חֲלוּם וְאַתָּה עוֹבֵד בְּשִׁבִיל שֶׁהוּא יֵצֵא לְפַעֵל אִזּוּ הוּא יֵצֵא לְפַעֵל בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם!

כי גדול הוא כח הרצון.

ואת זה אנחנו לומדים מעם ישראל, אפילו שהיו שקועים במ"ט שערי טמאה, הם רק גלו את הרצון שלהם לצאת מכל זה, הלב שלהם זעק מגעגועים לקדוש ברוך הוא, אז הם זכו לתורה.

מְתִי אוֹסְפִים מְטַבְּעוֹת נְחֹשֶׁת

מספרים על בחור ישיבה אחד בתקופתו של ה"חפץ חיים" זצ"ל, שיום אחד הוא החליט לעשות מאמץ מיוחד ולנסע מרחק גדול מביתו אל העיר ראדין בכדי לזכות לפגוש את ה"חפץ חיים".

טוב, אז הוא נסע ברכבת נסיעה ארוכה, באמצע הדרך עלה על הרכבת יהודי הדור פנים, הוא היה נראה רב, והוא התישב ליד הבחור הזה, בין השנים התפתחה שיחה, והתברר שהרב הזה הוא לא פחות מאשר החתן של החפץ חיים, ראש הישיבה בראדין...

הבחור מאד התרגש, הוא ספר לרב שהוא מאד משתוקק לפגוש את החפץ חיים, והרב אמר לו שבלי נדר הוא יכניס אותו אל חמיו מקור, ובנתיים הוא הזמין אותו לישון אצלו, הבחור ממש שמח על ההצעה, הם ירדו ביחד והגיעו אל

הַבַּיִת שֶׁל הָרֵב - הַחֲתָן שֶׁל הַחֲפֵץ חַיִּים, כְּשֶׁהֵם הִגִּיעוּ אֶל הַבַּיִת הֵיטָה כָּבֹד הַשְּׁעָה מְאֹד מְאַחֲרָתָּ, הָרֵב אֶרְגֵּן לְבַחֲוֹר אַרוּחַת עָרֵב וְסִדֵּר לוֹ מְטָה.

הַבַּחֲוֹר שֶׁהִיָּה מִמֶּשׁ 'מִמְטָט' מִהַדְרָךְ הַחֲלִיט לְנוּחַ "קֶצֶת" לְפָנַי שְׁיַעֲמֵד לְהַתְפַּלֵּל עֲרֵבִית, אָבֵל מֶה לַעֲשׂוֹת שֶׁהוּא הִיָּה מְאֹד מְאֹד עֵיף וְגַם הוּא הִסְפִּיק לְהַתְקַרֵּר בְּדֶרֶךְ הָאֲרָכָה מִתַּחֲנַת הָרַכְבָּת עַד הַבַּיִת, אִזּוֹ הוּא הִיָּה מְכַרְבֵּל מִתַּחַת לְשִׁמְיָכָה וְלֹא בְדִיוֹק הַצְּלִיחַ לְהַתְעוֹרֵר עַד שֶׁכָּבֹד הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית.

בְּבִקְרַת הַבַּחֲוֹר הַתְעוֹרֵר וְשִׁכַח לְגַמְרֵי שֶׁהוּא פִּסְפֵּס תְּפִילַת עֲרֵבִית, הוּא הֵלֵךְ לְבַיִת הַכְּנִסָּת וְהַתְפַּלֵּל שַׁחֲרִית בְּשִׁמְחָה וּבְכִוּוֹנָה, אַחֲרֵי הַתְּפִלָּה לָקַח אוֹתוֹ הָרֵב - חֲתָנּוֹ שֶׁל הַחֲפֵץ חַיִּים אֶל חֲמִיו, הַבַּחֲוֹר הַתְּקַרֵּב בְּחִרְדַּת קוֹדֶשׁ וּבְהַתְרַגְּשׁוֹת גְּדוּלָּה אֶל מְרֵן הַחֲפֵץ חַיִּים.

הַחֲפֵץ חַיִּים בָּרַךְ אֶת הַבַּחֲוֹר וְאָמַר לוֹ כֵּן: תִּשְׁמַע בַּחֲוֹר יְקָר, פַּעַם הֵיטָה עֲשִׂירוֹת בְּרוּסְיָה, אִם בֶּן אָדָם הִיָּה מוֹצֵא מְטַבֵּעַ מִנַּחֲשֵׁת עַל הָרַצְפָּה הוּא לֹא הִיָּה טוֹרַח לְהַתְּכַוֵּף לְהָרִים אוֹתָהּ, אָבֵל הַיּוֹם הַמַּצָּב לֹא כָּזָה טוֹב, כָּל אֶחָד שָׂרוּאָה מְטַבֵּעַ כְּזֹאת הוּא רֵץ לְהָרִים אוֹתָהּ.

הַמְּשִׁיךְ הַחֲפֵץ חַיִּים וְאָמַר: תִּדַּע לָךְ, הַיּוֹם הַמַּצָּב לֹא כָּזָה טוֹב, חֲסָרִים עוֹבְדֵי הַשֵּׁם, אֲנַחְנוּ בְּדוֹר עֲנִי מִבְּחִינָה רוּחָנִית, וְלָכֵן הַיּוֹם אֶפִּילוֹ תְּפִילַת עֲרֵבִית שֶׁל בַּחֲוֹר יֵשׁ לָהּ חֲשִׁיבוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד בְּשָׂמִים...

הבחור מיד נזכר שהוא שכח להתפלל ערבית, והוא התמלא בבושה מהתוכחה.

ואז המשיך החפץ חיים ואמר: תדע לך, שלפי המצב הנמוך שהיו נמצאים עם ישראל במצרים, הספיק להם שתי המצוות של ברית מילה וקרבתן פסח בשביל לזכות לגאולה! כי אז הם היו במצב של עניות, ואז אפילו מצוה אחת חשובה מאד מאד (עפ"י "באר הפרשה" בא).

מה אנחנו לומדים מהספור הזה? אני לא צריך לגלות לאף אחד באיזה דור אנחנו נמצאים, ובדור שלנו כל דבר טוב קטן שאנחנו עושים, כל התאפקות קטנה, כל זה חשוב מאד מאד בשמים. ככה שגם אם היצר מנסה לומר לנו שאנחנו יבשים כמו המדבר או ריקים כמו הסנה... נזכר שבאמת בכל יהודי בוערת אש של קדשה, וגם הקצת שאנחנו מצליחים לעשות חשוב מאד בשמים.

כי לא העקר זה הכמות, אלא המאמץ, כמה אנחנו מתאמצים לכבוד השם, ו"לפום צערא אנרא" - לפי הצער השקר.

הדבר היחיד שבידיים שלנו זה הרצון, שיהיה אכפת לנו מכבוד השם, שיהיה אכפת לנו להתחזק יותר, התוצאה זה כבר ענין אחר, "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים" - רק היראה שבלב ולא התוצאה בפעל.

סְפוּרוֹ שֶׁל מִפְקֵד

ב"בֹּאֵר הַפְּרָשָׁה" מוּבָא סְפוּר אֲשֶׁר יַעֲזֹר לָנוּ לְזַכֵּר שְׁכָל הַנְּסִיּוֹנוֹת הֵם אֵךְ וְרַק מֵהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהֵם בְּדוּקָא לְטוֹבְתָנוּ, וְכָל תְּכֵלִיתָם לְזִכּוֹת אוֹתָנוּ "לְגִלוֹת נְאֻמָּנוֹת" וְכֵן נִזְכָּה לְהִתְקַרֵב עוֹד יוֹתֵר לְקַבֵּ"ה וּלְהִשָּׂאֵר קְרוֹבִים גַּם כְּשֶׁהַנְּסִיּוֹן כָּבֵר יִפְסֹק. וְזֶה הַסְּפוּר:

אֶחָד מֵרָאשֵׁי מְשֻׁמֵּר הַצָּבָא בְּאַרְץ מְגוּרֵי, אֲשֶׁר כָּל סוּדוֹת הַצָּבָא הָיוּ גְלוּיִים בְּפָנָיו, בְּאֶחָד הַיָּמִים עָצַר טְרַמֵּפ, וּמִשְׁעָלָה עַל הָרֶכֶב שׁ"הֶסְפִּים" לְקַחַת אוֹתוֹ, רָאָה שְׁיוֹשְׁבִים שָׁם שְׁנַיִם מֵהַמְּדִינָה הַיְרִיבָה עִם מְדִינָתוֹ, וְהִבִּין עַל פִּי הַהִתְנַהְגוֹת שֶׁלָּהֶם שְׁכָל רְצוֹנָם הוּא לְחַטּוֹף אוֹתוֹ עַל מְנַת לְהוֹצִיא מִפְּיֹו אֶת הַסּוּדוֹת הַשְּׁמוּרִים עִמוֹ, אֵךְ כָּבֵר לֹא הָיָה בְּאַפְשָׁרוֹתוֹ לְכַרַח.

וְאֵכֵן כֵּן הָיָה, הֵם מֵיָד לְקַחְוֵהוּ לְבֵיתָם וְהַחֲזִיקוּהוּ תַחַת מִסְגֵּר וּבְרִית, וְהַחֲלוּ לְבוֹדְקוֹ וּלְחַקְרוֹ בְּחֻקֵּי וּדְרִישוֹת... אֲמָנָם בְּתַחֲלָה עָמַד כְּצוּר חֲלָמִישׁ שֶׁלֹּא לְגִלוֹת כְּלוּם, וְעַל אֵף שֶׁהַשּׁוֹנְאִים הַכּוֹהֵנוּ וְיִסְרוּהוּ רַבּוֹת לֹא הִגִּיד לָהֶם מְאוּמָה מִגְּנֵזֵי מְדִינָתוֹ, עַד שֶׁפָּעַם אֶחָת אִימָו עָלָיו שֶׁבְּפַעַם הִבָּאָה אִם לֹא יִפְתַּח אֶת פִּיֹו לְגִלוֹת וּלְחַשֵּׁף אֶת סוּדוֹת הַצָּבָא יְכוּהוּ בְּפִטְיִשִׁים עַל רֵאשׁוֹ, כְּשֶׁמַּע הָאִישׁ כֵּן, נִשְׁבֵּר בְּקִרְבוֹ וְגַמֵּר אוֹמֵר לְמִלְאוֹת רְצוֹן הַשּׁוֹנְאִים וַיְהִי מָה.

אֵלָא שְׁהַשְׁנִים לֹא נִזְהָרוּ דַּיִם וּבְצִאָתָם מִחֲדָרוֹ אֲשֶׁר הָיָה אֲסוּר בּוֹ, שְׂכַחוּ לְסַגֵּר אֶת הַדְּלֵת כְּרָאוּי, וּבְזֹאת שָׁמַע הֵלָה אֶת הַדְּבוּרִים בֵּינֵיהֶם, וְשָׁמַע הֵיֶאֱדָר שְׁשִׁפְתָם כְּשִׁפְתוֹ וְלֹא כְּשִׁפְת אֶרֶץ הַשְׁוֹנָאִים, אוֹ אִזְ הַבֵּין שְׁשִׁנִּים אֵלּוֹ אֵינָם נִמְנִים כָּלֵל עַל עֲדַת הַשְׁוֹנָאִים, אֵלָא אֲדַרְבָּה הֵם נִשְׁלְחוּ מִטַּעַם הַמְּמַנִּים בְּאַרְצוֹ לְהַעֲמִידוֹ עַל כּוֹר הַמִּבְחָן וְלִרְאוֹת עַד כִּמָּה כַח סִבְלוֹ בְּשִׁמִּירַת הַסּוּדוֹת, כִּי רָצוּ לְהַעֲלוֹתוֹ בְּמַדְרָגָה שְׂאֵז יִחְשָׁפוּ בְּפָנָיו סוּדוֹת עֲלוּמִים יוֹתֵר, וְלִפְנֵי גְלוּיִים כְּאֵלּוֹ יֵשׁ לְהוֹסִיף בְּדִיקָה עַל בְּדִיקָתָם שְׁעִשׂוּ לוֹ בְּעֵבֶר, מִכִּיּוֹן שְׂכָךְ נִנְסְכוּ בּוֹ כַּחֲוֹת מְחֻדָּשִׁים וְהַחֲלִיט בְּדַעְתּוֹ 'יַעֲבוֹר עָלַי מָה שְׁיַעֲבוֹר', אֲנִי אֶת פִּי לֹא אֶפְתַּח לְגִלוֹת הַסּוּדוֹת אִף לֹא בְּרַמְיָזָה...

כִּי הוּא הַדְּבָר גַּם בְּמַלְחַמַת הַיַּצָּר, לְפַעֲמִים אֲנַחְנוּ מוֹצֵאִים אֶת עֲצֻמְנוֹ עַל סֵף מִשְׁבָּר, אִךְ אִם נִזְכֹּר שְׂכָל הַנְּסִיווֹת לֹא מְגִיעִים מְאוּיְבִינוֹ, אֵלָא אֲדַרְבָּה, הֵם רַק "מִבְּחָן נְאֻמָּנוֹת" שְׁלָנוּ אֲצֵל הַקֶּב"ה, נִקְבַּל כַּחֲוֹת וְסִבְלָנוֹת לְהַחֲזִיק מִעֲמָד.

הַחַיִּים הֵם לֹא "מִשְׁחָק יְלָדִים"

כְּדָאֵי שְׁנִזְכֹּר אֶת זֶה כָּל הַזְּמַן: הַחַיִּים הֵם לֹא "מִשְׁחָק יְלָדִים"! אֵינִי מִיִּשְׁהוֹ שְׂכָל הַזְּמַן מִקְבַּל אֶת מָה שֶׁהוּא רוֹצֵה! כִּי לֹא יִרְדְּנוּ לְעוֹלָם הַזֶּה בְּשִׁבִיל לְחַגְגָּה...

זֶה נִשְׁמַע מְרָגִיז? אָבֵל צָרִיךְ לִזְכֹּר שְׂאֵם לּוֹמְדִים אֶת הַדֶּרֶךְ
לְהִיּוֹת מְאֻשָּׁרִים מִעֲבוּדַת הַשֵּׁם, אִזּוֹ תְּמִיד מוֹצְאִים מִמֶּה
לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים, מֵה שְׁנִקְרָא לְהִיּוֹת "הַשְּׂמֵחַ בְּחֻלְקוֹ".

וְצָרִיךְ לְהִבִּין אֶת זֶה: עַל כָּלֵנוּ נִגְזַר שׁ"בּוֹעֵת אַפְךָ תֵּאֱכַל
לְחֵם", אִין מָה לַעֲשׂוֹת - "אָדָם לַעֲמֹל יוֹלֵד", אִי אֶפְשָׁר לְבָרַח
מִזֶּה! אָבֵל כֵּן אֶפְשָׁר לְהַחֲלִיט שְׂאֵם כָּבֵר נִגְזַר עָלַי לַעֲמֹל
וּלְהִזְיֵעַ, אִזּוֹ לְפָחוֹת שְׂאֵנִי אַעֲשֶׂה אֶת זֶה בְּשִׁבִיל דְּבָרִים
חֲשׂוּבִים בְּאֵמֶת, כִּכֵּה אֲנִי אִזְיֵעַ וְאֶקְבֵּל שְׂכָר בְּעוֹלָם הַבָּא, וְזֶה
בְּמִקּוֹם לְהִזְיֵעַ עַל שְׂטִיּוֹת, עַל הַנְּאוֹת שֶׁל רְגַע.

הִיָּה אִיזֶה עֶסְקָן רְפוּאֵי גְדוֹל שְׂבָא אֶל הַסְּטִיפְלֵעֵר זצ"ל,
הוּא אָמַר לְרַב: דִּי, קִשָּׁה לִי עִם כָּל הַ"טְּלָפוֹנִים" הָאֵלֶּה... לֹא
נוֹתְנִים לִי מְנוּחָה, אֲנִי רוֹצֶה לְהַפְסִיק עִם זֶה.

אָמַר לוֹ הַסְּטִיפְלֵעֵר: תִּקְשִׁיב טוֹב, אִם מְשָׁמִים נִגְזַר
שְׂתִּהֵיָה טְרוּד בְּטְלָפוֹנִים, אִזּוֹ זֶה מֵה שְׂיִהֵיָה, לֹא יַעֲזֹר לְךָ שׁוֹם
דְּבָר! אִם לֹא תַעֲנֶה לְטְלָפוֹנִים בְּשִׁבִיל אַחֲרִים, אִזּוֹ בְּסוּף תִּהֵיָה
טְרוּד בְּטְלָפוֹנִים בְּשִׁבִיל הַמְּשַׁפָּחָה שְׁלֶךְ... אִזּוֹ מָה אַתָּה
מַעֲדִיף???

אִם נִגְזַר עָלֶיךָ לַעֲמֹל, אִי אֶפְשָׁר לְבָרַח מִזֶּה, לְכֹלֵם קִשָּׁה!
אָבֵל אַתָּה יְכוּל לְהַחֲלִיט שְׂאֵתָה עֲמֹל בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם, וְכִכֵּה
תִּצָּא כָּבֵר "יְדֵי חוּבָה" שֶׁל עֲמֹל וְזַעֲה...

אֵי אֶפְשֶׁר לְבָרַח

אֲנִי אֶסְפֹּר לָכֶם שְׁנֵי סְפֹרִים בְּקֶצֶרָה, שֶׁתִּרְאוּ עַד כִּמָּה אֵי אֶפְשֶׁר לְבָרַח מִמָּה שֶׁנִּגְזַר עָלֵינוּ, כֹּל הַחֲכָמָה הַיָּא לְנַצֵּל אֶת זֶה, שֶׁלְּפָחוֹת נִזְכָּה לְקִים בְּזֶה מְצוּוֹת. אִתָּם יוֹדְעִים, הָרִי אֶפִּילוּ כְּשֶׁאוֹכְלִים וַיִּשְׁנִים וְכִדּוּמָה, אִם מְכֻוְּנִים בְּזֶה בְּשִׁבִיל שְׂיֵהִיָּה לָנוּ כַּח לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם, אֶז מְקִימִים בְּכָל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מְצוּה.

הַסְּפֹר הָרֵאשׁוֹן הוּא עַל שְׁנֵי בְּחוּרֵי יִשְׂרָאֵל, בִּימֵי קוּם הַמְּדִינָה, הִיָּה אֶז מַחְסוֹר גְּדוֹל בְּמִזוֹן, מִמֶּשׁ לֹא כָמוּ עֲכָשׁוּ, וְהָיוּ עוֹד קְשִׁיִּים, בְּפָרֵט בְּיִשְׂרָאֵל.

אֶחָד בָּא פֶּעַם לְרֵאשׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי שֶׁלּוֹ וְשָׂאֵל: מְתֵי סוּף סוּף נִקְבַּל אֶת הַלְּחָם שֶׁל הַיּוֹם? עֲנָה לוֹ הָרֵאשׁ-יִשְׂרָאֵלִי: שְׁבֹועַ הַבָּא ...

זֶה הָיָה הַמַּצָּב, וְאֶחָד הַבְּחוּרִים אָמַר יוֹם אֶחָד לְחֵבֵר שֶׁלּוֹ: צַר לִי לְבִשֵׁר לֶךְ, אֲכַל הַחֲלֵטִי לְעֹזֵב אֶת הַיִּשְׂרָאֵלִי, מָה לְעֵשׂוֹת, אֲנִי לֹא מַחְזִיק מְעַמָּד ... לְפָחוֹת אֲנִי אֶתְגַּיֵּס לְאַחַת מִקְבוּצוֹת הַלְּחִימָה, מִשֶּׁהוּ כָמוֹ הַלְּחִי" אוֹ הָאֶצְ"ל, (אֲנִי לֹא כָל כֵּן בְּקִיָּא בְּהִסְטוֹרִיָּה, אֲכַל מִשֶּׁהוּ כְּזֶה.)

אָמַר לוֹ הַחֵבֵר שֶׁלּוֹ: תִּשְׁמַע, אֲנִי רוֹצֶה רַק לֹמַר לֶךְ מִשֶּׁהוּ, תִּדַע לֶךְ שֶׁ"אָדָם לְעַמֵּל יוֹלֵד", לְכֹלֵם קִשָּׁה, אֵל תִּחְשַׁב

שְׁבַחוּן פְּחוֹת קֶשֶׁה, כְּמָה קָשִׁי שֶׁנִּגְזַר עָלַיךָ כִּכָּה בְּדִיוֹק
מְקַבֵּל, לֹא פְחוֹת וְלֹא יוֹתֵר!

הַבְּחוּר שָׁמַע אֶת דְּבָרֵי חֲבֵרוֹ, אָבֵל אָמַר לוֹ: שְׁמַעְתִּי אוֹתְךָ,
תּוֹדָה שְׁאַתָּה דוֹאֵג לִי, אָבֵל אֲנִי כִּבֵּר הִחְלַטְתִּי, אֲזוֹ
לְהִתְרַאוֹת...

עוֹבְרִים כְּמָה חֲדָשִׁים, וְהַבְּחוּר-יְשִׁיבָה מְקַבֵּל טִלְפוֹן מִבֵּית
חוּלָיִם: שְׁלוֹם לְךָ, יֵשׁ כָּאֵן אֵיזָה בְּחוּר פְּצוּעַ, הוּא בְּקֶשׁ
לְשִׁקְרָא לְךָ.

הַבְּחוּר-יְשִׁיבָה מְגִיעַ לְבֵית חוּלָיִם, הוּא רוֹאֵה אָדָם שְׁמֹלָא
בְּכוֹיּוֹת בְּרַב חֲלָקֵי גוֹפּוֹ, הוּא בְּקֶשִׁי מְזוּהָה שְׁזָה הַחֲבֵר שְׁלוֹ
לְשַׁעֲבֵר מִסְפָּסֵל הַלְמוּדִים בִּישִׁיבָה...

הַחֲבֵר אוֹמֵר לוֹ: יְדִידֵי הַיָּקָר, קָרָאתִי לְךָ רַק בְּשִׁבִיל לוֹמַר
לְךָ שֶׁפְּשׁוּט צְדָקָתְךָ, מִמָּשׁ לֹא חִסְכְּתִי קִשְׁיִים, הִנֵּה הַצְּטֻרְפָּתִי
לְקַבּוּצַת לְחִימָה, אֲכֹל בְּאֶמֶת לֹא הָיָה חֶסֶר לִי, אָבֵל הִתְרַחַקְתִּי
מְאֹד מִלְקִיִּם מְצוּוֹת. לֵיל שְׁבַת אֶחָד יִשְׁבַּחְתִּי בְּמִקְלָט שֶׁל
הַמְּפָקְדָה שְׁלֹנּוֹ, זֶה הָיָה כְּמָה שְׁעוֹת אַחֲרֵי שְׁסִימוֹ לְצַבֵּעַ אֶת
הַמְּקַלָּט בְּצַבֵּעַ שְׁמֶן, הַדְּלִקְתִּי סִיגְרִיָּה וְאִיךָ שֶׁהוּא הָאֵשׁ
נִתְפָּסָה בְּצַבֵּעַ הַטָּרִי, הַמְּקַלָּט עָלָה בְּלִהְבוֹת, וְאֶת הַהִמְשָׁךְ
אֶתָּה רוֹאֵה מוֹל עֵינֶיךָ...

פּוֹרִים בְּבֵית חוֹלִים

הַסְּפֹר הַשְּׁנִי: יְהוּדֵי אֶחָד, בְּעַל מִשְׁפָּחָה, אָבָא שְׁלוֹ נְהִיָּה חוֹלָה, הֵם הָיוּ כְּמָה אַחִים, הוּא הַבְּכוֹר, וּמָה לַעֲשׂוֹת שְׁהָאֲחִים הָאֲחֵרִים הָיוּ אֲדִישִׁים יַחְסִית לְמַצָּב שֶׁל הָאָבָא, כְּכָה שֶׁהוּא נֶאֱלָץ לְהִיּוֹת הַרְבֵּה לִיד אָבָא שְׁלו, וְלַעֲזֹר בְּכָל מָה שְׁיִכַּל, כְּמָה פְּעָמִים אֲשֶׁתּוֹ בִקְשָׁה מִמֶּנּוּ שְׁיִגִּיס אֶת אָחִיו לְמִשְׁמֵרוֹת אַרְכוּת יוֹתֵר, אָבֵל מָה לַעֲשׂוֹת, זֶה לֹא בְּדִיוֹק הַצְּלִיחַ. אָפִילוֹ בְּפוֹרִים, הַיּוֹם הַכִּי שְׂמַח, הוּא נֶאֱלָץ לְשִׁהוֹת לִיד אָבָא שְׁלו בְּבֵית חוֹלִים.

שְׁנָה הַבָּאָה, כְּשִׁפוֹרִים הַתְּקַרְב, וְהָאָב הִיָּה מְאֻשָּׁפֵז בְּבֵית חוֹלִים שְׁיִקוּמִי, אֲשֶׁתּוֹ שֶׁל אוֹתוֹ יְהוּדֵי הַבְּהִירָה לוֹ שֶׁהַפְּעַם הִיא לֹא תוֹתֵר: הַשְּׁנָה אֲתָה נִשְׁאַר בְּבֵית בְּפוֹרִים! אֲנַחְנוּ צְרִיכִים אוֹתָךְ כָּאֵן, יֵשׁ גְּבוּל! שְׁגַם הָאֲחִים שְׁלָךְ יַעֲזֹרוּ פְּעַם! מִסְּפִיק שְׁשֻׁנָה שְׁעֵבְרָה לֹא הִיָּת אֲתָנוּ בְּפוֹרִים!

הַבְּעַל רָאָה אֶת הַעֲקֻשָׁנוֹת שֶׁל אֲשֶׁתּוֹ, וְנֶאֱלָץ לְסַגֵּת מִתְּכַנְיוֹתָיו, מִתּוֹךְ אֲנַחְהָ כְּבִדָּה, הוּא יוֹדֵעַ הֲרִי שְׁלֹא יִשְׁאַר אֶף אֶחָד עִם אָבָא שְׁלו בְּפוֹרִים...

בְּבִקֵּר שֶׁל פּוֹרִים יֵצֵא אוֹתוֹ יְהוּדֵי עִם הַבֵּן שְׁלו לְתַפְלָה בְּבֵית הַכְּנֻסֶת הַסְּמוּךְ, שְׁעֵתִים וְחֻצֵי מְאַחֵר יוֹתֵר הוּא מִתְּקַשֵּׁר לְאֲשֶׁתּוֹ וְאוֹמֵר לָהּ: צֵר לִי לְבִשׁוֹר לָךְ, אָבֵל אֲנִי נִמְצָא עֹכְשׁוֹ בְּבֵית חוֹלִים...

”מה? אני לא מאמינה! הבטחת לי שהשנה אתה נשאר
אתנו בפורים!” צעקה האשה.

והבעל נאלץ להמתין עד שתסיים את צעקותיה, ואז הוא
אמר לה: אני לא נמצא אצל אבא שלי, פשוט הילד שלנו
נפגע מרכב חולף בדרך הביתה, אל תדאגי ברוך השם זה לא
משהו רציני, רק גבס ברגל...

מאז אותו פורים, אמרה אותה אשה: זהו! למדתי את
הלקח, אם נגזר עלינו שתהיה בבית חולים, זה יקרה בסוף...
מעכשו כל פעם שצריך להיות עם אבא שלך תלך, אני כבר
אסתדר בעזרת השם.

(ורק הערה: הרבה פעמים כשאני מספר את הספור הזה,
אני מרגיש שהספור הזה גורם בלבול לחלק מהצבור: ”אז
מה, מעכשו כל היום נעשה את מה שמבקשים מאתנו? איך
נדע אם עכשו נגזר עלינו להיות טרודים בענין הזה?” אין לי
תשובה ברורה על זה, אני יכול לומר כל מיני דברים, אבל
ממילא אין בזה כלל גמור, צריך דבר ראשון לזכור לא
לעשות חסד עם אחרים על חשבון בני הבית, כשהם לא
מותרים בלב שלם, וכשעדין מסתפקים האם זה מה שהשם
רוצה ממני עכשו, בשביל זה בדיוק נאמר ”עשה לך רב
והסתלק מן הספק”).

החבר שהפריע לחברו לישון

תארו לעצמכם, אדם אחד היה זקוק מאד לכסף, חבר שלו שמאד מאד דאג לו, נודע לו שיש עשיר אחד שמת ואין לו יורשים, כל הרכוש שלו הפקר, הוא מיד נזכר בחבר שלו ואמר לעצמו: איזה יפי עכשו ברוף השם הגיע הזמן שיהיה לחבר שלי הרבה כסף, אני אקח אותו מיד לבית של העשיר המנוח, שישפיק לחטוף כמה שיותר...

אבל מה לעשות שהאביון ההוא היה באמצע לישון, בא החבר שלו ו'תלש' אותו בכח מהמטה, הוא לא הספיק להסביר לו מה הוא עושה, כי אתם יודעים, קשה להסביר לאחד שמתעורר בפתאומיות באמצע הלילה כל מיני ספורים, הוא עדין "מתוך שינה"...

אז הוא גרר אותו בכח לרחוב, וככה הוא המשיך לגרור אותו עם הפיג'מה כשבחוץ יורד גשם זלעפות... מרחוק זה היה נראה פשוט התעללות ואכזריות...

אבל אחרי חצי שעה של ריצה או יותר נכון "גרידה", הם "נחתו" בבית העשיר, לשמחתם הם הגיעו בין הראשונים לשם באמצע הלילה...

בחזור הם כבר לא היו צריכים ללכת ברגל, לכל אחד היה כסף בשביל לקנות מכונית יקרה ולהשאיר עוד עם עודף...

הָאֲבִיוֹן לְשַׁעֲבֵר לֹא מִפְּסִיק לְהִלֵּל וּלְהוֹדוֹת לְחֵבֵר שְׁלוֹ
שְׁכִבְיָכּוֹל הַתְּאֲכֹזֵר אֵלָיו.

אִז כִּדְאֵי שְׁנֹזְכֵר תְּמִיד: חוּץ מִזֶּה שְׁאֲנַחְנוּ לֹא מִבִּינִים בְּכָל־
"חֲשׁוֹבוֹנוֹת שְׁמִים", אֲנַחְנוּ גַם מֵאֲמִינִים שְׁבִסוּף עוֹד נִקְבֵּל
כְּאֵלֶּה מִתְּנוֹת גְּדוּלוֹת עַל כָּל סֶבֶל קָטָן, עַד כְּדֵי כִּף שֶׁלֹּא
נִפְסִיק לְהוֹדוֹת לְקֹדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל הַיְסוּרִים.

חֵטָא אֶחָד פְּחוֹת

מִסְפָּר עַל יְהוּדֵי אֶחָד אֲשֶׁר שָׁמוּ נוֹדַע לְשִׁמְצָה בְּעִיר וִילְנָה.
הָאִישׁ יָרַד מִדְּרֹךְ הַיֵּשֶׁר וּפָרַק מֵעֲלָיו עַל תּוֹרָה וּמִצְוֹת. הָעִיר
כָּלֶּה הִזְדַּעְזְעָה כְּאֲשֶׁר עָבַר עֲבָרָה חֲמוּרָה וּמְכַעֲרַת בְּיוֹתֵר.

הַצְּבוּר נִחְלַק בְּתַגּוּבָתוֹ. הָיוּ שְׁזָכְרוּ אֶת יָמָיו הַטּוֹבִים וְנָדְדוּ
בְּרֵאשֵׁם בְּעֵצָב, כְּאוֹמְרִים "כַּמָּה מִצְעֵר לְרֵאוֹת אָדָם נוֹפֵל
בְּרֵשֶׁתוֹ שֶׁל הַיֵּצֵר וּמִדְּרֹדֵר לְבָאֵר שַׁחַת". אַחֲרַיִם הִבִּיעוּ אֶת
זַעֲמָם עַל חֲצִפְתּוֹ וְעַל הַעֲזָתוֹ לְפָרוֹץ אֶת חוֹמוֹת הַתּוֹרָה
וְהִירָאָה.

הַכֹּל הִתְרַחֲקוּ מִמֶּנּוּ. בְּכָל מְקוֹם הִצְבִּיעוּ עָלָיו בְּאֶצְבַּע
מֵאֲשִׁימָה. גַּם כְּאֲשֶׁר רָצָה לְהִפְנֵס לְאֶחָד מִבְּתֵי הַכְּנֶסֶת בְּעִיר
סֵלֶק בְּחִרְפָּה.

יום אחד עבר האיש ליד בית כנסת חסידי, שמע את הנגונים הבוקעים ממנו, והחליט להכנס. החסידים בחרו בפלך השתיקה ולא הביעו את דעתם על מעשיו.

כמה ימים לאחר מכן נכנס האיש שנית לבית הכנסת, בעצומה של התועדות חסידית. גם הפעם לא אמרו לו המשתתפים דבר, ומאז החל האיש להופיע במקום תדיר. ככל שתכפו שם בקוריו התחולל בו שנוי לטובה. הוא זנח את מעשיו הרעים והביע רצון לחזור לדרך הישר.

כשלושה חודשים נמנע האיש ממעשי החטא, והכל שמחו על השנוי שחל בו, אך אז נודע כי שוב סרח וחטא חטא חמור. הפעם התקשו החסידים להבליג. הם החליטו כי החשש לחלול כבוד החסידות מאלץ אותם לסלקו מחברתם.

כאשר מסרו לו את דבר החלטתם, טען האיש כי בכך הם גוזרים עליו נפילה לשאול תחתית: "מאז באתי בחברתכם התאמצתי שלא למעד שוב, ולמרבח הצער כשלתי. אבל אם תרחיקו אותי, אאבד את התקנה להחליץ מדרך החטא ואני עלול חלילה לרדת מטה מטה".

הימים היו סמוכים לראש השנה, וחסידים רבים נסעו לליאוננה, אל הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי זצ"ל. נכנסו זקני החסידים מוילנה ושטחו לפני הרבי את ספורו של האיש. הם ספרו על החלטתם לסלקו מאתם, כדי לשמור על כבוד החסידות.

הרבי האזין להם ברב קשב, ואז פתח ואמר: "אספר לכם

ספור:

לְאַלְכֶסְנָדֶר מֶלֶךְ רוֹסְיָה נוֹדַע כִּי בִיעַר נֶצְפָה דָב עֲנָק.
בְּהִיּוֹתוֹ חוֹבֵב צִיד, חִפֵּץ מְאֹד לְצוּר אֶת הַדָּב, וּלְהַצִּיג אֶת
פְּרוֹתוֹ לְעֵינֵי הָאֲצִילִים וְהַשָּׂרִים.

מִזֶּג הָאוִיר הָיָה קָר וְסוֹעֵר, אֵךְ הוּא הָיָה נְחוּשׁ לְצֹאת
בְּעֻקְבוֹת הַדּוֹב, בְּטוּחַ הָיָה בְּהַכָּרְתוֹ אֶת הַיַּעַר. הוּא נִכְנָס בֵּין
הָעֵצִים וְהַחֵל לְחַפֵּשׂ אַחַר הַדָּב.

לְפֶתַע הִבְחִין בְּדָב וְהַחֵל לְדַלֵּק אַחֲרָיו, שׁוֹב וְשׁוֹב חָמַק
הַדָּב מִמֶּנּוּ מִתּוֹךְ מְנוּסָה לְמַעֲבָה הַיַּעַר. הַלִּילָה הַחֵל לְרֹדֵת,
סוֹפֵת שְׁלֵגִים הַשְּׁתוּלָלָה, וְשֵׁלֵג כְּבֹד כְּסָה אֶת הַיַּעַר. כְּאֲשֶׁר
סוֹף סוֹף הַחֲלִיט הַמֶּלֶךְ לְשׁוֹב עַל עֻקְבוֹתָיו קָלַט כִּי אֵין לוֹ
שׁוֹם מִשָּׂג כִּי־צַד מוֹצְאִים אֶת הַדֶּרֶךְ הַחוּצָה.

הַמֶּלֶךְ נִסָּה לְלַכֵּת בֵּין עֲצֵי הַיַּעַר, בְּתַקְנָה לְמִצּוֹא שְׂכִיל
מִכָּר, אֵךְ לִשְׂוֹא. הַלִּילָה יָרַד, וְהַמֶּלֶךְ בָּלָה אוֹתוֹ בֵּין הָעֵצִים,
רוֹעֵד מִקָּר וְחֹרֵד מִפְּנֵי חִיוֹת הַטֶּרֶף.

הַבְּקָר עָלָה וְשׁוֹב נִסָּה הַמֶּלֶךְ לְחֹזֵר לְ"דֶרֶךְ הַמֶּלֶךְ", אֵךְ לֹא
מִצָּא אֶת הַנְּתִיב. יֵאוּשׁ הַשְּׁתַלְטֵט עָלָיו. הוּא חָשׂ שְׂכַחוּתוֹ
אוֹזְלִים. פֶּתְאוּם שָׁמַע קוֹל קוֹרָא: 'מִי שָׁם?!' 'אֲנִי!' הַשִּׁיב
אֶלכֶסְנָדֶר בְּקוֹל רִפְּהָ, אֵךְ בְּגִאוּהָ שְׁעֵדִין לֹא עֲזָבָה אוֹתוֹ.

הַמִּצִּיל הָיָה סוֹחֵר יְהוּדִי שֶׁעָשָׂה אֶת דְּרָכּוֹ בִיעַר. הוּא לֹא
יָדַע אֶת זְהוּת הָאִישׁ שֶׁהֲצִיל, אֵךְ דָּאָג לוֹ בְּמַסִּירוֹת. הוּא
הִבִּיאוֹ אֶל בֵּיתוֹ, חָמַם אֶת גּוּפוֹ, הַשְּׂבִיעוֹ בְּמֵאֲכָל וְהִרְוֵהוּ
בְּמִשְׁקָה. כְּאֲשֶׁר הִגִּיעָה הַעֵת לְהַפְרֵד, שָׂאֵלוֹ אֶלכֶסְנָדֶר כִּי־צַד
יֻכַל לְהוֹדוֹת לוֹ, וְהַסּוֹחֵר עָנָה כִּי עָשָׂה זֹאת שְׂלֵא עַל מְנַת
לְקַבֵּל פָּרַס.

כמה ימים לאחר מכן התקבלה בבית הסוחר הזמנה מלכותית להשתתף בערב מיחד בארמון המלוכה. עם הגעת הסוחר למקום זכה לכבוד הגדול ביותר שחלק המלך מעודו לאדם כלשהו. המלך הושיב את היהודי לידו, וספר באזני כל המסבים כמה הוא חייב תודה לאיש שהציל את חייו. הוא העניק לו מתנות רבות והשתדל בכל דרך להסב לו את התענוג הגדול ביותר שרק אפשר.

הרבי סיים את ספורו והישיר מבט אל זקני החסידים. הללו אמצו את מחם בנסיון להבין את פשר הספור, ותלו ברבי עינים בצפיה. חיך הרבי ואמר: "שוו בנפשכם את הכבוד והענג הגדול שתזה אותו סוחר. דעו, כי כל זה אינו מגיע לאחד מאלף אלפים מגדל התענוג הנגרם לרבוננו של עולם כשאתם מקרבים את היהודי האמלל הזה, ובזכות הקרוב שלכם הוא עושה עברה אחת פחות! ... האם תרצו למנע את התענוג הזה ואת הנחת רוח הגדולה הזו מהקדוש ברוך הוא?!"

איפה יוסלה?

לפני שנים רבות היה צדיק גדול בשם רבי יהודה הנשיא הנקרא רבי הקדוש, פעם אחת הוא נקלע לעירו של ר' אלעזר

ב"ר שְׁמַעוֹן וּבָרַר הָאֵם הַשְּׂאִיר אוֹתוֹ צְדִיק בֶּן לְאַחַר פְּטִירָתוֹ.
 רַבִּי מַגִּיעַ לְשִׁכּוּנָה וְשׂוֹאֵל וּמְבָרַר, אֲךָ כָּלֵם מִתְחַמְּקִים
 מִשׁוּם מָה. רַבִּי לֹא מֵרַפֵּה וְשׂוֹאֵל עַל פְּרִטֵי זְהוּתוֹ וְנִנְעָנָה. שְׁמוֹ
 יוֹסֵף ב"ר אֶלְעָזָר ב"ר שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי. בְּנִשְׁ"ק בְּמֵלֵא מוּבָן
 הַמִּילָה. מִי הוּא, אֵיפֹה אֶפְשָׁר לִפְגֹּשׁ אוֹתוֹ? מִתְחַמְּקִים.

הוּא פּוֹגֵשׁ אֵיזָה שְׁכָן צָעִיר וּמַגְלֵה שְׂאִין כְּזֶה יוֹסֵף, קוֹרְאִים
 לוֹ יוֹסֵלָה.

אֵיפֹה יוֹסֵלָה?

אֲחֵרֵי חֻקֵּי יוֹסֵף וְדִרְיָשׁוֹת מִתְבָּרַר הַגְּרוּעַ מְכַל. הַבְּנִשְׁ"ק נִשְׁרָ.
 חֲלִ"ש – חֲרָדִי לְשַׁעֲבֵר. הַיּוֹם הוּא מִהַעֲבָר הַשְּׁנִי שֶׁל
 הַמִּתְרָס... רַח"ל.

רַבִּי הַקְּדוּשׁ לֹא נִרְתַע. לֹא בְרוּר אִם רַבִּי יָרַד בְּעֶצְמוֹ
 לְמִקּוּמוֹת הַטְּמֵאָה בְּהֵם בְּקָר יוֹסֵלָה, אוֹ שְׁמָא שְׁלַח אֶת
 הַמְּשַׁבְּקִים שֶׁיִּקְרְאוּ אֶת יוֹסֵי אֱלִיו. אֲךָ רַבִּי סָדַר לוֹ אֲבָרָךְ
 לְחִבְרוּתָא! ר' שְׁמַעוֹן בֶּן אִיסִי שְׁמוֹ.

לֹא בְרוּר אִם ר' שְׁמַעוֹן הַחִבְרוּתָא לְמַד אֶתוֹ גְּמָרָא בְּרִכּוֹת
 עִם הַרְבֵּה אַגְדָּתָא, אוֹ אֶת הַסְּגִיּוֹת הַקְּשׁוֹת שֶׁל דָּף ט.
 בְּכַתּוּבוֹת אוֹ גְּדֵרֵי זִיקָה בְּצִרְתָּ עֲרוּנָה בִּיבְמוֹת... וְאוּלַי דּוֹקָא
 כֵּן, שֶׁהַמְּאוּר שְׁבָה מִחֲזִיר לְמוֹטָב... לֹא יָדוּעַ אִם הֵם לְמַדּוֹ
 בְּתוֹךְ בֵּית מִדְּרָשׁ סוּעַר, מֵלֵא עַד אֶפְסֵי מְקוֹם עִם שְׁנֵי סְטַנְדָּרִים
 יְבִשִּׁים וְחוֹרְקִים אוֹ בְּבֵית הַכְּנָסֶת מְמַזְגֵי שֶׁל בְּעֲלֵי בְּתִים שֶׁהֵנוּ
 רִיק בְּרַב שְׁעוֹת הַיּוֹם.

וּמִסְתַּבֵּר שְׁגָם הַרְבֵּנִית שֶׁל ר' שְׁמֵעוֹן דְּאָגָה כָּל יוֹם לְטְשׁוֹלְנֵט בְּשָׂרֵי (וּמַעַט גִּרְעִינֵי אֲבֵטִיחַ...) וְלֹא רַק בְּלִיל שִׁישִׁי. בְּכָל אֹפֶן הַנֶּעַר הָיָה מְכַשֵּׁר וְדִי נִהְנָה מֵהַלְמוּד. בְּכָל עָרֵב הָיָה בְּנִשׁ"ק יוֹסֵלָה נִכְנָס בְּאִשׁוֹר מִיַּחַד שְׁעָקָף אֶת סוּלָלֶת הַמְּשֻׁבְּקִים לְחַדְרוֹ שֶׁל גְּדוֹל הַדּוֹר 'רִבִּי הַקְּדוֹשׁ' לְלֹא צָרָף לְהַמְתִּין בְּתוֹר לְדַבֵּר בְּלִמּוּד, מִה הַתְּחַדֵּשׁ. אֵךְ תְּמִיד בְּסוּף כְּשֶׁרִבִּי שָׁאֵל אִם גַּם יִגִּיעַ מְחַר לְלַמֵּד, הָיָה הַנֶּעַר מִפְטִיר: רִבִּי עוֹב, חֲבַל עַל הַזְּמַן, אֲנִי חוֹזֵר לְעוֹלָם הַזֶּה... וְרִבִּי בִקֵּשׁ עוֹד יוֹם... וְעוֹד יוֹם, וְיוֹסֵלָה לֹא יָכַל לְסַרֵּב. עָרֵב אַחַד רִבִּי תַפְסֵ לוֹ אֶת הַיָּד, הִישִׁיר אֶת מַבְטוֹ וּבְחִבָּה אֲדִירָה דִּבֵּר לְבַחֲוֹר תְּכַלֵּס בְּשִׁפְתּוֹ:

אֵתָה הָרִי פִקַּח וּמְכַשֵּׁר מֵאִין כְּמוֹךְ, אֵיזָה שְׁטִיּוֹת אֵתָה מְדַבֵּר, מִה כִּבֵּר יֵצֵא מִמֶּךָ? עוֹד אֵיזָה זָמֵר? עוֹד אֵיזָה חוֹטֵא? יֵשׁ כִּבֵּר אֲלֵפִים כְּמוֹךְ. בֵּא תִמְשִׁיךְ בִּישִׁיבָה עוֹד קִצֵּת וְאֵתָה מְסַדֵּר כָּל הַחַיִּים. אֵתָה הָרִי בֵּן אַחֵר בֵּן... תוֹךְ זְמַן מוֹעֵט אֵתָה נִהְיָה יוֹרֵשׁ הָעֵצֶר. יְרוּצוּ אַחֲרֶיךָ חֲסִידִים וּמְשֻׁבְּקִים... וְאֵתָה הוֹלֵךְ לְחַפֵּשׁ פְּרוֹטוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה? ! הַבַּחֲוֹר קָלֵט שְׁהַעֲסֵק רוּחִי וְנִשְׁבַּע שֶׁהוּא דוֹחָה הַכֹּל הַצִּידָה וּמִמְשִׁיךְ לְלַמֵּד!

וּכְמוֹכֵן עֲמֻדָה לוֹ זְכוּת אֲבוֹתָיו וְזְכוּת עֲצֻמוֹ שֶׁל פְּתָחוֹ לִי פֶתַח כְּחֻדוֹ שֶׁל מַחֲט וְיוֹסֵלָה הִפְךָ לְהִיּוֹת רִבִּי יוֹסֵף ב"ר אֲלֵעָזָר בִּר"ש בֵּר יוֹחָאִי, מִמְשִׁיךְ הַשּׁוֹלְשֵׁלֶת בְּתַפְאֲרָתָהּ.

וְלֵאחֵר כְּמָה שְׁנַיִם רִבִּי הַקְּדוֹשׁ עוֹבֵר בְּשַׁעַת 'בֵּין הַסְּדָרִים' בְּמִסְדְּרוֹן הִישִׁיבָה וְשׁוֹמֵעַ קוֹל עָרֵב שֶׁל הַתְּמֻדָה וְשִׁקִּיעוֹת

בְּלִמּוּד וְאוֹמֵר לְגַבְאֵי שְׁלוֹ: אֵיזָה קוֹל מְתוּק! זֶה מְזַכֵּיר לִי אֶת
הַקּוֹל שֶׁל ר"א ב"ר שְׁמַעוֹן. נִעְנָה לוֹ הֲרִי זֶה ר' יוֹסִי ב"ר
אֶלְעָזָר! קָרָא עָלָיו רַבִּי הַקְדוֹשׁ אֶת הַמִּקְרָא הַזֶּה: "פְּרִי עֵץ
חַיִּים" – זֶה ר' יוֹסִי ב"ר אֶלְעָזָר ב"ר שְׁמַעוֹן "וְלוֹקַח נַפְשׁוֹת
חַכִּים" זֶה רַבִּי שְׁמַעוֹן ב"ר אִיסִי בֶן לְקוּנְיָא הַחֲבֵרוֹתָא. הוּא
כְּבָר מְסַדֵּר בְּעוֹלָם הַבָּא, הֲרִי ר"ש בַּר יוֹחָאי יִדְאָג לוֹ לְסִדּוֹר
מְלֵא. הוּא זֶה שְׂדָאָג לְנִכְדֵי שִׁישְׁאָר בְּמִשְׁפָּחָה וְכָל שְׁלֵא זֶה
תּוֹרָה מְמַנּוּ מְבַנּוּ וּמְבִנּוּ בְּנוֹ לֹא תִּמּוּשׁ תּוֹרָה מְזֻרְעוּ עַד עוֹלָם!

עָבְרוּ יָמִים וּשְׁנַיִם וְר' יוֹסִי נִתְבַּקֵּשׁ לִישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה. אֵיזוֹ
לְוָיָה גְדוֹלָה וּמְכַבֶּדֶת עָרְכוּ לוֹ בְּזִכּוֹת עֲצָמוֹ וּבְזִכּוֹת אֲבוֹתָיו.
וְאֵין סֶפֶק שֶׁהַכְּרוֹז הַכְּרִיז שֶׁהַקְּבוּרָה תִּהְיֶה בְּחֻלְקַת הַרְבֵּנִים
שְׁבֵהָר מִירוֹן, בְּמַעְרַת הַמִּשְׁפָּחָה, וּבְרֵאשׁ הַמְּלֻוִּים צָעַד רַבְּנוּ
הַקְּדוֹשׁ.

אֶךְ כְּאֲשֶׁר הִגִּיעוּ לְמַעְרָה וְרָצוּ לְהַכְנִיס בֶּן אֶצֶל אָבִיו, ר'
אֶלְעָזָר בַּר שׁ, הִפְתָּעוּ לְרֵאוֹת נִחָשׁ אֲרִסִי. עָכָן מִתְּפַתֵּל סְבִיב
הַמַּעְרָה וְלֹא נוֹתֵן לְהַכְנִיס.

רַבִּי הַקְּדוֹשׁ לֹא נִבְהַל וּמְדַבֵּר עִם הַנִּחָשׁ: עָכָן, עָכָן, פִּתַּח
פִּיךָ וַיִּכְנַס בֶּן אֶצֶל אָבִיו! אֶךְ הַנִּחָשׁ לֹא פִתַּח אֶת פִּיו. נֶאֱלָצוּ
לְקַבְּרוּ בְּמָקוֹם אַחֵר.

כְּמוֹכֵן שְׁכָל מִי שֶׁהִכִּיר אֶת ר' יוֹסִי מִ"הַיָּמִים הָהֵם"
"הַבֵּינִי" ... אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְהַכְנִיס לְמַעְרַת אֲשֶׁ קוֹדֵשׁ אֶחָד
שֶׁבְּצִעִירוֹתוֹ נִשְׂר מֵהִישִׁיבָה וְ... יֵשׁ מְסַפֵּיק בְּתֵי קְבֻרוֹת
בְּאַרְץ ...

אף מיד יצאה בת קול ואמרה: לא מפני שזה גדול מזה, אלא שזה היה בצער מערה וזה לא היה בצער מערה.

לולי מקרא כתוב אי אפשר לאמרו. ר' אלעזר בר"ש שאמר עליו רשב"י שאם יש שני צדיקים בעולם אני ובני הם, לא גדול מבנו ר' יוסי על אף כל מה שעבר עליו. רק יסורים של שלש עשרה שנה בצער מערה והעמל הנורא בתורה שהיה לו הוא ההבדל.

נורא למתבונן. יש כאן בשורה מתוקה לכל אחד ואחד מאתנו שנפל פעם במשבר רוחני... לכלנו יש סכוי עצום! נכון שאיננו בנשקי"ם נכדים של רשב"י, אבל גם אנחנו נכדים של אברהם יצחק ויעקב. כל אחד ואחד מסגל גם אם נפל לשאול תחתית או למטה ממנו. לעסק בתורה והמאור שבה מחזירו למוטב, בדוק ומנוסה, וזה משתלם בזה ובכא, "חכים יעבדו יתן וגלותא דדהבא יפרסו עלך ורבי קרו לך!" (מתוך העלון הנפלא עין בעין מס' 5).

הוילון המסוה

חברים לזכור את זה כל הזמן, לכל אחד יש זמנים קשים, אבל זה סימן שמחכה לו ישועה גדולה, הקשי זה רק נסיון, אם מתאפקים, לא מתלוננים על מדותיו של הקדוש ברוך

הוא, וְכָל שֶׁכֶּן אִם עוֹד מוֹדִים עַל הַרְעָה, אָז בְּסוֹף רַק מְרוֹיַחִים מְזֵה, כִּי הַשֵּׁם רַק מְנַסֶּה אוֹתָנוּ הָאֵם אֲנַחְנוּ בְּאֵמֶת סוּמְכִים עָלָיו, נֶאֱמָנִים לוֹ, מְרַגִּישִׁים מַחְבְּרִים אֵלָיו, וְאִם כֵּן, אָז הוּא מְשַׁפִּיעַ עָלֵינוּ שֶׁפַּע גָּדוֹל שֶׁפַּע שֶׁל יְשׁוּעוֹת, מֵה שֶׁנִּשְׁאָר לָנוּ בְּנַחִים זֶה רַק לְשִׁתְּךָ, "וַיֵּרָא בְּסִבְלוֹתָם", רַק סִבְלוֹת.

מְסַפְּרִים שֶׁלְפָנַי שְׁנַיִם בְּאַחַת הַמְּלַחְמוֹת הָיָה אֶסוּר לְהִדְלִיק אוֹר בְּלִילָה, בְּשִׁבִיל שֶׁהָאוֹיֵב לֹא יִזְהֶה הֵיכֵן יֵשׁ בְּתִים וְאִז חֲלִילָה הוּא יִשְׁלַח פְּצָצוֹת לְכוּוֹן הַזֶּה, אֲבָל מֵה לַעֲשׂוֹת שֶׁאֲנִישִׁים רוֹצִים אוֹר? אָז הֵיוּ הוֹלְכִים לְחֲנוּת וְקוֹנִים וִילוֹן שֶׁמְסוּהָ אֶת הָאוֹר, כִּכָּה לֹא יֵרְאוּ אֶת הָאוֹר מִבְּחוּץ.

וְהִנֵּה כַּאֲשֶׁר אֶחָד בָּא לְמוֹכֵר וְאָמַר לוֹ: אֲנִי צָרִיךְ בְּבִקְשָׁה וִילוֹן שֶׁיִּסְתִּיר אֶת הָאוֹר, שֶׁמְחוּץ לְבֵית לֹא יֵרְאוּ אֶת הָאוֹר בְּכָלֵל. הַמוֹכֵר הָיָה שׂוֹאֵל אוֹתוֹ: תִּגִּיד לִי הַמְּנוּרָה שֶׁיֵּשׁ לְךָ בְּבֵית הַיָּא גְדוֹלָה אוֹ קְטַנָּה? וְעוֹד שֶׁאֵלָה, תִּגִּיד לִי, הַמְּנוּרָה שֶׁלְךָ נִמְצְאָת קְרוֹב לְחֵלוֹן אוֹ לֹא?

וְהִלָּה הָיָה מִתְּפִלָּא: מֵה אֲכַפֵּת לְךָ מֵה קוֹרָה אֲצִלִּי בְּבֵית? !
תְּבִיא לִי וִילוֹן כְּבִקְשָׁתִי וְזֵהוּ...

וְהַמוֹכֵר הָיָה מְסַבֵּיר אֶת עֲצוּמוֹ: חֲשׂוֹב לִי לְדַעַת אֶת הַפְּרִטִים הַלָּלוּ, שֶׁכֶּן כְּמֵה שֶׁהָאוֹר יוֹתֵר גָּדוֹל וְהוּא יוֹתֵר קְרוֹב לְחֵלוֹן, כִּכָּה צָרִיךְ וִילוֹן יוֹתֵר עֲבָה וְאִטּוֹם בְּכַדֵּי לְהִסְתִּיר אֶת הָאוֹר...

הַכְּנַתָּם אֶת הָעֲנָנִין? יֵשׁ "חֲשׂוֹךְ" בְּאֲמִצֵּעַ הַיּוֹם? יֵשׁ

הסתרות? כל מיני דברים שאנחנו לא מבינים? אז חשוב שנדע: כמה שיותר קשה, כמה שה'הסתרה" היא יותר גדולה, סימן שממתין לנו אור מאד גדול, ועוד משהו - סימן שהאור הוא כבר ממש קרוב אלינו! הגאולה שלך עומדת ממש להגיע! (עפ"י "באר הפרשה").

ואמר זקן המשגיחים הגה"צ רבי דב יפה זצ"ל: "בכחן של שלש המלים שאמר דוד המלך ע"ה "טוב ה' לכל" - להעניק אשר לאנושות יותר מכל ההמצאות הטכנולוגיות. כי החי בדיעה שהקב"ה, אדון הבריאה ומנהיגה - הוא טוב לכל, וכל מה שהוא מביא עלינו, בין את הטוב ובין את המוטב, הוא רק משום שזה הטוב ביותר עבורנו - גם כשאין אנו מבינים מדוע, יש לו במה לחזק את עצמו במצבים הקשים ביותר, ולשמח תמיד בעבדה שהקב"ה שוקד ללא הרף להיטיב עמו בזה ובכא!" ("לעבדך באמת" פורים עמ' ער"ב).

מה נלמד מהמורדים בסוריה

המצב הבטחוני במדינות השכנות יכול ללמד אותנו רבות, נוכל לקחת מהעולם דגמא לדרך בה אנו צריכים ללכת ולהתחזק.

כָּלֶם שָׁמְעוּ עַל הַמַּאֲבָקִים הַגְּדוֹלִים, מִלְחָמוֹת הָאֲזָרְחִים וְכַדוּמָה. הַמַּאֲבָקִים הִלְלוּ עוֹמְדִים גַּם סְבִיב שְׂטָחִים קְטָנִים, הַמְמַשֵּׁל מִתְעַקֵּשׁ לֹא לִוְתֵר וְלוֹ עַל שְׂטַח קְטָן, וְלַעֲמָתוֹ הַמּוֹרְדִים שְׂשִׁים עַל כָּל הַיֵּשֶׁג שֶׁל כְּבוֹשׁ וְלוֹ שֶׁל שְׂטַח קְטָן בְּלִבָּד. מִדּוּעַ בְּאֵמַת אֵף אֶחָד לֹא מוֹתֵר עַל הַשְּׂטָחִים הַקְּטָנִים?

הַתְּשׁוּבָה הַיָּא שְׁכָל אֶחָד מֵהַצְּדִדִים יוֹדֵעַ שְׁאֵם הַיּוֹם אֲנִי מוֹתֵר עַל נִקְוָה קְטָנָה יָבּוּא יוֹם שְׁאֲנִי אֲמַצָּא אֶת עֲצָמֵי בְּמַאֲבָק עַל שְׁלִיטָה כּוֹלֵלֶת, כִּי הַנִּקְוָה הַקְּטָנָה עֲלֶיהָ וְתַרְתִּי הַיּוֹם תִּתֵּן לְאוֹיֵב מְקוֹם לְ"דְרִיסַת רֶגֶל" וּמִשָּׁם הוּא יוּכַל לְמַצּוֹא אֶת הַדֶּרֶךְ לְהַשְׁתַּלֵּט עַל כָּל הַמְּקוֹמוֹת כָּלֶם...

זֹאת אוֹמְרַת: אֲסוּר לְזַלְזֵל בְּאֵף דְּבַר קְטָן, כִּי כָּל דְּבַר שְׁאֲנוּ "כּוֹבְשִׁים" יוּכַל לְעֹזֵר לָנוּ לְהַצְּלִיחַ בְּמִשְׁיֵמָה הַגְּדוֹלָה! וְכַנְגֵּד זֶה, אִם נִזְלַזֵּל בְּדַבְרִים קְטָנִים וְ"נִוְתֵר" עֲלֵיהֶם, נוּכַל חֲלִילָה לְמַצּוֹא אֶת עֲצָמֵנוּ בְּמִלְחָמָה עַל הַדְּבָרִים הַגְּדוֹלִים וְהַחֲשׁוּבִים בְּיוֹתֵר!

כַּמָּה חָשׁוּב אִם כֵּן שְׁנֹדַע לְהַחֲשִׁיב אֶת הַנִּקְדוּת הַקְּטָנוֹת בְּהֵם הַתְּחַזְקֵנוּ בְּשָׁנָה הָאֲחֵרוֹנָה, כַּמָּה חָשׁוּב שְׁנַחֲשִׁיב גַּם אֶת הַקְּבָלוֹת הַקְּטָנוֹת, לְקַבֵּל עַל עֲצָמֵנוּ חֲזוּקִים "קְטָנִים". כִּי אִם הַיּוֹם מִתְעַקֵּשִׁים עַל חֲזוּק בְּדַבָּר "קְטָן" נִזְכָּה בְּעֹזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַתְּחַזֵּק בְּהַמְּשֹׁךְ בְּעוֹד הַרְּבֵה חֲזוּקִים גְּדוֹלִים, עַל דֶּרֶךְ "מַצּוּהַ גּוֹרֶרֶת מַצּוּהַ".

כְּאֲשֶׁר מִתְאַמְצִים לְהַתְּחַזֵּק בְּעִנְיָן אֶחָד זוֹכִים לְקַבֵּל בַּסֵּד כַּחֲוֹת לְהַתְּחַזֵּק בְּהַרְּבֵה עִנְיָנִים, וְכִפִּי שְׁאוּמֵר הַקְּבָ"ה בְּעֲצָמוֹ:

"פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם".

ברור שאין פונתנו "לותר" ליצר - הרע על חלק מהמצוות, אלא החשבון שלנו הוא שדוקא אם נקבל על עצמנו קבלות קטנות יחסית, ונעשה כל מאמץ להחזיק בהם מעמד, נזכה בס"ד בהמשך "לכבש" עוד ועוד חלקים, ולאט לאט נתחזק בעוד ועוד דברים, עד שבסופו של דבר נזכה בס"ד לכבש את כל החלקים ולהיות "הכובש את יצרו".

מלאך עם אלה ראשים

ובאמת רק העבדה שאנחנו יהודים צריכה לגרם לנו שמחה בכל עת ובכל שעה. וכפי שראיתי מספר בספר "מסוד שיח חסידים": ר' יונה, חסיד שלהבת, בעל מסירות נפש, הצטין כאחד מחיליו המסורים של הרבי הרי"צ מליובאוויטש זצ"ל היה אומר: יש בשמים היכל גדול ומפאך מאד ובו מוכנים אוצרות של שכר טוב כדי לשלם לכל יהודי עבור עצם היותו יהודי, מלבד השכר השמור לו בעד קיום המצוות בפעל, ובעד שאר מעשים טובים, יש שם שכר מיוחד על כך שהיה יהודי. אולם ההיכל הזה ריק ושוים... אף אחד אינו בא לשם כדי לקבל את שכרו... ובכלל לא עולה על

דַּעַת מִיִּשְׁהוּ שְׁמַגִּיעַ לוֹ שָׂכָר... כָּלֶם מִתְבִּיִּשִׁים... הֲלֹא בּוֹשָׁה וּכְלָמָה לַחֲשׁוֹב עַל שָׂכָר בְּעַד זֶה שְׂאֲנִי יְהוּדִי... הֲלֹא זֶה שִׂיא הָאֲשֶׁר שְׂאֲפָשֶׁר לְחַלּוֹם עָלָיו, הֲרִי כָּל כָּךְ טוֹב לְהִיּוֹת יְהוּדִי, וְעוֹד מַגִּיעַ לִי פָּרֶס עֲבוּר זֶה?! וְהֲלֹא כָּךְ אָמְרוּ צְדִיקִים הַקְּדֻמוֹנִים: כְּשִׂיְהוּדִי מְבָרֵךְ בְּשַׁחְרִית "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי" כָּל יְהוּדִי כְּמוֹת שֶׁהוּא, רְאוּי לוֹ שִׂיתְמַלֵּא שְׂמִחָה מֵעֲצָם הַדְּבָר הַזֶּה, וְלֹא יִפְסֹק חוֹכֵא מִפּוֹמִיָּא כּוֹלֵי יוֹמָא!

וְסִפּוּר מְבַהֵיל רְאִיתִי בְּקוֹנְטֵרֶס "מֵאֲמָרֵי חֲזוּק" (גְּלִיּוֹן קִנ"א): הֲרֵה"ק רַבֵּי מְרַדְכֵי מְנַדְבּוֹרְנָה זצ"ל הִיָּה מְזַמֵּר בְּלִיל שַׁבַּת קוֹדֵשׁ קוֹדֵם קְדוּשַׁת תְּבוּת "שַׁבַּת שְׁלוֹם וּמְבָרֵךְ", בְּנִגּוֹן שְׁשֻׁמַע אֲצֵל הֲרֵה"ק ה"בְּנֵי יִשְׁשֻׁכָּר" זצ"ל, שֶׁהֲבֵנִי יִשְׁשֻׁכָּר הִיָּה מְנַגְנֵנוּ עַל "אֲזַמֵּר בְּשִׁבְחֵיךָ", וְהִיָּה אֹמֵר שְׁנִיגוֹן זֶה שְׁמַע מִמְּלֶאךָ שִׁישׁ לוֹ אֶלֶף רְאִשִׁים וּבְכָל רֹאשׁ יֵשׁ לוֹ אֶלֶף פִּיּוֹת וּבְכָל פֶּה יֵשׁ לוֹ אֶלֶף לְשׁוֹנוֹת וּבְכָל לְשׁוֹן יֵשׁ לוֹ אֶלֶף קוֹלוֹת, וּבְכָל אֶלּוֹ הַקוֹלוֹת מְזַמֵּר נִגּוֹן זֶה בְּכַנִּיסַת שַׁבַּת עַל "מְזַמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבַּת", וְסִים רַבֵּי מְרַדְכֵי מְנַדְבּוֹרְנָה זצ"ל וְאָמַר: "תֵּאֲמִינוּ לִי שְׂכַאֲשֶׁר אִישׁ יִשְׂרָאֵל מְזַמֵּר לְכְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הוּא מְבִיא הַרְבֵּה יוֹתֵר נַחַת רוּחַ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מִמָּה שֶׁאֵתוֹ מְלֶאךָ נוֹרָא מְבִיא נַחַת רוּחַ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כְּשֶׁהוּא מְזַמֵּר אֶת ה"מְזַמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבַּת".

וְכֵן אֹמֵר ה"פְּלֵא יוֹעֵץ" זצ"ל: "מָה יָקָר וּגְדוֹלָה נַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הִמְלִיךְ חֶפֶץ בּוֹ וְהַקִּים מֵעַפָּר דָּל, וְרָצָה בּוֹ שִׂישְׁרַת לְפָנָיו... עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה צְרִיךְ שִׂישְׁמַח הָאִישׁ אֲשֶׁר מְלִיךְ הַעוֹלָם – אֲשֶׁר אֵין מִסְפָּר לְגְדוּדָיו מְלֶאכִיו מְלֶאכִים וְשִׁרְפִים

- בחר ורצה בו לעמד ולשרת לפניו ולברך בשמו, ולדבר אליו פנים אל פנים בכל עת, ומה שלא נותן רשות למלאכי השרת, ומשתעשע בנו, ויש לו נחת רוח גדול במעשינו, אי אפשר שלא לשמח.

וכיצד באים לידי שמחה? מתחילים בפעלות חיצוניות של שמחה רוחנית, ואף קוראים את ה"פסוקי דזמרה" ביותר "זמרה" ... חושבים על המלים, חושבים על השמחה הגדולה שאמורה להיות לנו, לומדים תורה עם "תנועות של שמחה", ולבסוף זה משפיע על הפנימיות.

ידידי היקר! אתה יהודי? אז בא תשמח על עצם היותך יהודי, תשמח על כך שיש לך אפשרות למלאות את חייך בדברים שעומדים לעד ולא רק לרגע אחד, תשמח ותעורר את האחרים לשמח.

המליונר שמחלק בזיונות

תארו לעצמכם שיום אחד יודע לכם שישנו מליונר אחד אשר גר בצד השני של הארץ, והוא מחלק לכל מי שמבקש עזרה לפחות 20.000 ש"ח! כן, כל אחד מקבל ממנו צ'ק על סך של לפחות עשרים אלף שקלים! יש מישהו שלא מגיע לבקש ממנו? כל מי שצריך רץ אליו עוד היום, נכון?

אֵלָּא מָה, בְּעוֹלָם הַזֶּה שׁוֹם דָּבָר לֹא בָּא בְּקִלּוֹת, וְלִמְלִיוֹנָר
הַזֶּה יֵשׁ מְנַהֵג מוֹזֵר, הוּא דוֹאֵג לְנִזְקָקִים לֹא רַק לְעוֹלָם הַזֶּה
אֵלָּא גַם לְ"עוֹלָם הַבָּא"...

וְלִכֵּן כְּשׁוֹכְנֵי לְשִׁכָּה שְׁלוֹ לְצַרְף בְּקִשְׁת תְּרוּמָה נֶאֱלָצִים
לְפָגֵשׁ אוֹתוֹ כְּשֶׁהוּא מְקַף בְּכַשְׁלוּשִׁים בְּנֵי מִשְׁפָּחָה וַיְדִידִים
אֲשֶׁר יוֹשְׁבִים בְּכַרְסָאוֹת מְסֻבִּיבוּ, וְכֹל נִזְקָק נַעֲמַד בְּתוֹרוֹ מוֹל
הַמְלִיוֹנָר, כִּסָּא הוּא לֹא מְקַבֵּל, וְכִּי כְּשֶׁהוּא עוֹמֵד מוֹל כָּלָם
הוּא צָרִיף לְהִסְבִּיר אֶת הַסִּבָּה שֶׁבִּגְנֵה הוּא מְגִיעַ לְכָאן.

כַּעַת הַתּוֹר שֶׁל כָּל הַנוֹכְחִים בְּלִשְׁכָּה לְהַתְפַּרֵץ בְּצַחֲוֹק, הֵם
צוֹחֲקִים עָלָיו וְאוֹמְרִים: נִרְאֶה לְךָ שְׁכָאן מְקַבְּלִים כֶּסֶף
בְּחֻמָּם?! תְּסַתְּלַק מְכָאן, פְּרִזִּיט! וְכוּ' וְכוּ'...

כִּי בְּמִשְׁךָ עֲשֶׂר דְּקוֹת הֵם "שׁוֹפְכִים" בְּזִיוּנוֹת, כֹּאֲשֶׁר
הַנִּזְקָק עוֹמֵד מוֹלָם מְבִישׁ וּמְכָלָם.

וּבְתֵּם הָעֲשֶׂר דְּקוֹת הַמְלִיוֹנָר קָם וְחוֹתֵם עַל הַהִמְחָאָה, צִ'ק
מְזַמֵּן עַל לְפַחְחוֹת עֲשָׂרִים אֶלְף שְׁקָלִים, וְלֵאחֵר מִכֵּן כָּל
הָאֲנָשִׁים שֶׁבְּזוֹ אוֹתוֹ מְבַקְּשִׁים מִמֶּנּוּ סְלִיחָה וּמְחִילָה...

מוֹזֵר מְאֹד, אָבֵל אִם מִיִּשְׁהוּ נִזְקָק לְכֶסֶף, הָאֵם הוּא יִסְרַב
לְגִשֵׁת לְמִלְיוֹנָר הַזֶּה?

וְהִנֵּה בְּמִשְׁךָ אוֹתָם דְּקוֹת שֶׁל בְּזִיוּנוֹת כָּל רָגַע נִדְמָה
כְּנֻצָּח, פְּשׁוּט מְרַגִּישִׁים שֶׁהַבְּזִיוּנוֹת הָאֵלֶּה לֹא יִפְסְקוּ אֶף
פְּעַם...

אִז מֵהֵיכֵן שׁוֹאֲבִים כֹּחַ לְהִתְמוֹדֵד עִם הַבְּזִיוּנוֹת? הַתְּשׁוּבָה

היא : גם באותם רגעים קשים, זוכרים שעוד מעט זה יסתים ואז תגיע ההמחאה הגדולה, אז שיצחקו הצוחקים כמה שרוצים, "צוחק מי שצוחק אחרון"...

ואם לא מדבר בעשרים אלף שקל, אלא במאתים אלף דולר, האם יש מי שנזקק לכסף ולא מסכים להתבזות בשביל סכום שכזה?

חברים יקרים! לפעמים בכדי להתעלות בעבודת השם נדרש מאתנו מסירות מיחדת, אחד עובר הרבה בזיונות מהסביבה שלא מכבדת את דרכו, השני עובר קשים מסוג אחר, אבל את ה"אמת" לא מקבלים על מגש של זהב, צריך להתמודד בכדי לזכות ללכת בדרך האמת, ולהתעלות כרצון השם יתברך.

קשה? נכון, אבל כשזוכרים שכל הקשי הזה הוא רק למשך כ"עשר דקות" לעמת "עולם הנצח", אז מקבלים כח להחזיק מעמד.

כי כל העולם הזה הוא כרגע אחד מול הנצח שממתין לנו במיטבו בזכות המסירות והנאמנות לבורא יתברך.

בפרשיות התורה אנו קוראים על רועי ישראל, כמה בזיונות וקשיים היו מנת חלקם ב"עולם חולף", כי דבר אמת לא נקנה בקלות.

נח לא זכה ל"תבת נח" בקלות, הוא נזקק למאה ועשרים שנה של בזיונות והתמודדות מול כל העולם, עד שזכה להיות האב של כל העולם.

אֲבָרְהֶם אָבִינוּ זָכָה לְתֹאֵר "אֲבָרְהֶם הָעִבְרִי", מִכִּיּוֹן שֶׁכָּל
הָעוֹלָם הָיָה בְּעֵבֶר אֶחָד וְהוּא בְּעֵבֶר הַשְּׁנִי, וְלֹא חָשַׁשׁ וְלֹא
נִבְהַל מִכָּל הָעוֹלָם, זֹאת מִלְּבַד כֹּל הַנְּסִיווֹנוֹת שֶׁהָיוּ מִנֵּת חֶלְקוֹ.
כִּף גַּם הָיָה הַדְּבָר אֲצֵל כָּל רוּעֵי יִשְׂרָאֵל.

לְאִף אֶחָד זֶה לֹא הָיָה קָל, אֲבָל כָּל־זָכְרוֹ שֶׁהָעוֹלָם הָיָה
הוּא רַק "עוֹלָם חוֹלְף", וּבִסוּף הֵם יִזְכּוּ אֶל הַמְּנוּחָה וְהַשְּׁלוֹה,
"מְנוּחַת אֲמַת וְאַמוּנָה".

אֲזִי שִׁיחֵיהָ לְכַלְנוּ בְּהַצְלָחָה וְשִׁנְחֲזִיק מִעֲמֵד בְּרִגְעִים
הָאֲחֵרוֹנִים שֶׁל הַגְּלוּת...

"חֶבֶל תְּלִיָּה" בְּתֵל אָבִיב

מַעֲשֵׂה בְּחִסֵּיד אֶחָד וְשִׁמוֹ רַבִּי יוֹסֵף פְּאֵלֹדֵז ז"ל, הִלָּה הָיָה
מוֹסֵר שְׁעוּרֵי תוֹרָה בְּצִפּוֹן תֵּל אָבִיב - לְקָרֵב בָּנִים רְחוּקִים,
בְּשָׁנַת תַּשְׁס"ט הִלְךְ רַבִּי יוֹסֵף לְבֵית עוֹלָמוֹ, בִּימֵי הַשְּׂבָעָה
נִכְנַס יְהוּדֵי לְנַחֵם אֶת בָּנָיו הָאֲבָלִים וְסִפֵּר לָהֶם מַעֲשֵׂה נוֹרָא
שֶׁאַרְעָ עִם אֲבִיהֶם, וְכֵה אָמַר לָהֶם:

הִנֵּה רְבוֹת בְּשָׁנִים הָיָה אֲבִיכֶם מוֹסֵר שְׁעוּרִים בְּגִמְרָא בְּצִפּוֹן
תֵּל אָבִיב. פַּעַם אַחַת בִּימוֹת הַחֲרָף כְּשֶׁשָּׁרַר הַכַּפּוֹר הַגָּשֶׁם
וְהַגְּלִיד בַּחוּצוֹת, יָצָא אֲבִיכֶם מִבֵּיתוֹ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ לְמִסֵּר אֶת
שְׁעוּרוֹ עַל דַּעַת שְׂמָא יִמְצָא אֶפִּילוֹ יְהוּדֵי אֶחָד שֶׁיִּקְשִׁיב

לשעור והיה זה שכרו, אלא שבהגיעו לבית המדרש לא מצא בו נפש חיה אחת, מה עשה אביכם, יצא לרחובה של עיר וחפש איזה יהודי שישכים לבוא לשמע 'שעור בגמרא'...

אביכם עצר את ה'עובר ושב' הראשון, ושאל אותו אולי יואיל כבודו להכנס לבית המדרש לשמע שעור בגמרא, ההלך הביט בו מכף רגל ועד ראש כמי ש'נפל מהירח' בזה הרגע, והמשיך בדרך. כן היה עם ההלך השני והשלישי וכיוצא בזה וכו'... עד שהמליצו לו לחדל ממאמציו.

אלא שאביכם לא התיאש, וכשראה שמרחוב לא תבוא הישועה הוא פנה ונכנס אל בנין המגורים הראשון שמצא, עלה במדרגות ונקש על דלת הבית הראשונה שמצא, אך אין קול ואין עונה, שוב נקש על הדלת ולא נפתחה, בלית ברירה ירד שוב לרחובה של עיר, שמא עתה יעלה בידו איזה 'קרובן' להקריבו לה' ולתורתו, אך עדין הוא לא מצא "מציאה" שכזאת.

משום מה החליט אביכם לעלות שוב בדיוק לאותו בנין בו הוא בקר מקדם, ושוב הוא דפק בדיוק על אותה הדלת שדפק בפעם הקודמת. אלא שהפעם הוא לא פסק מלדפק... עד שנפתחה הדלת... לפתע נפתחה הדלת ולמולו קמה וגם נצבה דמותו של "עוג מלך הבשן" בדורנו... – איש רם ונושא לארפה ולרחבה, פחד פחדים...

והנה אביכם התחלחל עד לאימה... אולם לאחר מספר רגעים הוא התעשת ושאל את אותו אדם: "אולי יאות כבודו

לָרֶדֶת עִמִּי לְבֵית הַמְדָרֶשׁ הַסְמוּךְ, וְנִלְמַד יַחַד שְׁעוֹר
בְּגִמְרָא?׃

וְהִלָּה עוֹנָה לוֹ בְּתַקִּיפוֹת: ״תֹּאמַר לִי מִי שָׁלַח אוֹתְךָ
לְכָאן!״, אֵךְ אַבִּיכֶם לֹא מִתִּיאֵשׁ וְחִזּוֹר וּמִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ בְּרִגְעָ:
״אוּלַּי תָּבוֹא עִמִּי לְשְׁעוֹר בְּתַלְמוּד?״

וְהִלָּה אוֹמֵר לוֹ: ״הֲרִינִי נוֹתֵן לְךָ שְׁלוֹשׁ דְּקוֹת וְלֹא יוֹתֵר...״
וַיֵּצֵא מִהַחֲדָר. מִשְׁעָבְרוּ שְׁלוֹשׁ דְּקוֹת קִיָּם הִלָּה אֶת הַבְּטַחְתּוֹ
וְנִכְנַס לַחֲדָר, וְדָרַשׁ לְדַעַת מִי שֶׁלַּחוּ הֵנָּה.

מִשְׁלֵא נַעֲנָה כְּרִצּוֹנוֹ, תִּפְסֵס הִלָּה אֶת אַבִּיכֶם וְהַכְּנִיָּסוֹ
לְאַחַד מִחֲדָרֵי הַבַּיִת, וְשֵׁם... חֲשָׁכוּ עֵינָיו... בְּרִאוֹתוֹ ״חֻבֵּל
תְּלִיָּה״ מִשְׁתַּלְּשֵׁל וַיּוֹרֵד מִתְקַרְת הַבַּיִת. פָּחַד וַרְעָדָה אֶחְזוּ
בוֹ, בְּאַבִּיכֶם, כִּשְׁהוּא מִלֵּא בַחֲשָׁשׁ אֵיזָה מִשְׁפֵּט זוּמָם הִלָּה
לְעִשׂוֹת עִמוֹ.

אֵךְ אִזּוֹ פִּתַּח הַמַּגְדָּל אֶת פִּיּוֹ וְסִפֵּר לוֹ: ״הֵנָּה בּוֹדֵד בְּעוֹלָמִי
אֲנֹכִי, מֵעוֹלָם לֹא נִשְׁאַתִּי וְאֵף לֹא הִקְמַתִּי בֵּית, עִם הוֹרֵי
הַסֵּתֶכְסֶכְתִּי מִלִּפְנֵי כְּאַרְבָּעִים שָׁנָה, וּמִנִּי אִזּוֹ לֹא דָרְכָה נִפְשׁ
חִיָּה זוֹלָתִי בְּזֵה הַבַּיִת, מֵעוֹלָם לֹא הִתְדַפַּק אָדָם עַל דְּלֵת בַּיִתִּי.
וְזֵה לִי תְקוּפָה אֲרָכָה שְׁאַנְכִי מִהַלֵּךְ בְּשִׁבְרוֹן לֵב וְנִפְשׁ, מִיֵּאֵשׁ
אֲנִי מִכָּל חַיִּי כִּי מָה שָׁנָה אֲנֹכִי בְּעוֹלָם, וְגִמְרַתִּי אוֹמֵר שֶׁהִיוּם
יְהִיָּה הָאוֹת הַזֶּה – אֲאַבֵּד עֲצָמִי... וְיַחֲסִלַת פְּרִשְׁתִּי...׃

כְּכֹר הַכְּנֵתִי אֶת חֻבֵּל הַתְּלִיָּה אֲשֶׁר הִנֵּךְ רוֹאֵה כָאן בְּעֵינֶיךָ,
בְּהִגִיעַ שְׁעַת גְּמֵר דִּין נַעֲמַדְתִּי לְצַד הַחֻבֵּל, וְלִרְאוּשׁוֹנָה בְּחַיִּי

תקפוני מחשבות טובות, ופניתי אל בוראי ואמתי לו 'אלקי השמים והארץ אם אתה קים הראני סימן אחד קטן שרצונך בכך שאשאר בין החיים', ומתוך כך עליתי אל חבל התליה וכבר קשרתיו היטב סביב צוארי.

באותו רגע שמעתי 'דפיקות' על דלת הבית - לראשונה מזה כארבעים שנה, מכך הבנתי כי אכן הקב"ה שלח לי אות חיים וסימן שרצונו בחיי, בחפזון ובמהירות הורדתי את החבל מעל צוארי, אלא שעד שירד החבל מעל צוארי ונגשתי לפתח את הדלת לא מצאתי נפש חיה אצל הדלת. הבנתי מכך שטעות היתה בידי, ורק דמיוני הטעה בי, אם כן עלי לשוב לחבלי, וכן עשיתי...

"כאשר היה כפסע ביני לבין המות, שוב שמעתי דפיקות בדלת, והפעם הן היו חזקות יותר, מהרתי לשחרר שוב את החבל ההדוק על צוארי, ומשפתחתי את הדלת מצאתיך עומד למולי, ולרב תדהמתי שאכן תפלתי נענתי ונתקבלה בקשתי, שאלתי אותך מי שלח אותך כעת הנה... בכדי לדעת האם הקב"ה שלח אותך הנה".

ממשיך אותו יהודי ומספר: "כמוכן שאביכם קרבו בכל מיני קרוב עד שנהפך ל'בעל תשובה' גמור, הקים בית בישראל והצליח בכל דרכיו... התדעו מיהו אותו מגדל שכמעט שם קץ לחייו? הרי אני הוא, זה העומד לפניכם! ועל כל חיי הרוחניים והגשמיים גם יחד הנני חב הכרת הטוב לאביכם המנוח...".

הִנֵּה מִלְכָּד הַלְמוּד מִמַּעֲשֵׂה זֶה שְׁלֻעוֹלָם אֵין לְאָדָם
 לְהַתִּיאֵשׁ, וְאֵין יִגִּיעַת הָאָדָם הוֹלֶכֶת לְרִיק, וְהָרִי לָנוּ, שְׁבִסוּפוֹ
 שֶׁל דָּבָר זָכָה ר' יוֹסֵף לְהַצִּיל יְהוּדֵי מִמְּנוֹת לַחַיִּים וּלְהַשִּׁיב בֶּן
 אֶל אָבִיו שְׁבִשְׁמִים. אָמֵנָם, מֵעַל הַכֹּל רְאִינוּ כָּאֵן כִּי כָּל יְהוּדֵי
 בְּאֶשֶׁר הוּא, וְאֶפִּילוֹ נִתְרַחֵק כִּהְנֶה וְכִהְנֶה עַד שְׁאִינוּ מִפִּיר
 בְּה' וּבְתוֹרָתוֹ וְהִינוּ עוֹמְדִים לְאֶבֶד עֲצָמוֹ לְדַעַת, אִם יִקְרָא אֶל
 אָבִיו שְׁבִשְׁמִים וַיִּבְקֵשׁ: 'הֲרֵאֲנִי אוֹת חַיִּים' יִשְׁמַע הָאֱלֹקִים
 לְקוֹלוֹ, כִּמוֹ שֶׁעָנָה לְאוֹתוֹ יְהוּדֵי וְשָׁלַח לוֹ אֶת ר' יוֹסֵף בְּרַגְעַת
 הַמְּכֻבָּד מִמֶּשׁ. (מוֹבָא ב"בָּאָר הַפְּרָשָׁה "קֶרַח).

אֵיזוֹ עֲבוּדָה רְצוּיָה יוֹתֵר

מִסְפָּרִים עַל הַרְה"ק ה"יִסוּד הָעֲבוּדָה" מְסַלּוֹנִים זַע"ל אֲשֶׁר
 יֵשֵׁב בְּחֻדְרוֹ וְקִבֵּל בְּזֶה אַחַר זֶה יְהוּדִים אֲשֶׁר בָּאוּ אֵלָיו לְקַבֵּל
 עֲצָה אוֹ בְּרָכָה, וְהִנֵּה נִכְנָס אֵלָיו אֶחָד מֵהַחֲסִידִים, יְהוּדֵי יִקְרָא
 וִירָא שְׁמִים מְרַבִּים, אֲשֶׁר רַק טְרֻדוֹת כִּלְפַלַּת מִשְׁפָּחָתוֹ
 הַגְּדוּלָּה הֵם שְׂאֵלְצוּהוּ לְהַתְנַתֵּק בְּכָל יוֹם לְמִשְׁךְ שְׁעוֹת רַבּוֹת
 מִדֶּף הַגְּמֵרָא הָאֶהוּב עֲלָיו כָּל כֶּף, כְּעַת כְּשֶׁזָּכָה לְהִכְנָס אֶל
 הַקִּדְוֶשׁ פְּנִימָה, שְׁטַח הוּא אֶת צַעְרוֹ וּמְרֻמוֹ בְּפָנָי הַסְּבָא
 קְדִישָׁא זַע"ל, בְּאוֹמְרוֹ: אֵלּוֹ הִיָּה זְמַנִּי פְּנוּי וְלֹא הִיָּתִי טְרוּד
 הִיָּתִי יָכוֹל לְעַסֵּק יוֹתֵר בְּתוֹרָה וְעֲבוּדַת ה', כּוֹאֵב לִי כָּל כֶּף

שאני מאד טרוד, מה איפה אעשה בכדי שיסורו כל הטרדות ממני? סים החסיד בשאלה.

הקשיב הרבי מסלונים לדברי החסיד ומשסיים פנה אליו הרבי ואמר לו: הבה ואספר לך את שהתרחש שנה אחת בבית מדרשו של הרה"ק מלבלין זצ"ל.

לאחר הימים הנוראים, בין יום הכפורים לחג הסוכות, הרה"ק מלבלין אמר לתלמידיו: דעו לכם שאני יודע מה כל אחד מכם בקש בימים הנוראים ואף ידוע לי מה ענו בשמים על שאלת כל אחד, והנה אחד מכם בקשתו הייתה כי היות ופרנסתו מטרידתו מעבודת השם מוכן הוא לותר על ב' זהובים לשבוע, שכל שבוע ירויח ב' זהובים פחות ממה שהרגל בשנה האחרונה, ובלבד שישגי את הסכום הקצוב לו על ידי עבודה ביום ראשון בלבד, כאשר שאר ימות השבוע ישארו פנויים ומקדשים לתורה ולעבודה.

ואתם יודעים מה אמרו על שאלתו בשמים? שחקו ממנו על מה שמוותר על ב' זהובים, וכי כלום חסר בבית המלך?! ה' תברך לא זקוק ל"תרומה" הזאת... ועל הטרדות שמפריעות לעבודתו, ענו מן השמים בשאלה: מנין שחפץ הקב"ה בתורה ותפלה שלך, שמא יש לו תברך יותר נחת רוח דוקא מזה שבעצומם של טרדותיך המגיעים למעל הראש, הנך עוסק בעבודת ה' לפי כחך.

סים הרבי מסלונים זצ"ל את הספור ואמר לאותו חסיד: אתה מבין? לפעמים הקב"ה נהנה יותר מכך שיהודי מתאמץ

וְעַל אֵף טְרִדוֹתָיו עוֹסֵק בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה כְּפִי יְכַלְתּוּ, וְזֶה חָשׁוּב
וּמְרָצָה בְּעֵינָיו יוֹתֵר מֵאֶחָד שְׁפִנּוּי מְטְרָדוֹת וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה
וְעִבּוּדָה יוֹמָם וְלַיְלָה, מֵתוֹךְ מְנוּחָה וְשְׁלוֹהָ (עַל פִּי "תּוֹרַת אֲבוֹת").

קוֹרְאִים יְקָרִים! לָנוּ נִדְמָה שֶׁהַזְּמַן הַנִּכּוֹן לְמִדִּידַת מַעֲלַת
הַ"עוֹבֵד הַשֵּׁם" הוּא כְּשֶׁאֵין לוֹ הַפְּרָעוֹת, וּמִבְּחִינַתְנוּ דִּי בְּכַף
שֶׁהַ"עוֹבֵד" עוֹבֵד כְּנֹדֶרֶשׁ בְּיָמִים בְּהֵם הוּא אֵינוֹ טְרוּד,
וְלִמְשָׁל: נִרְאֶה לָנוּ שֶׁאֵם נִרְצָה לְבַדֵּק אֵיךְ נִרְאִית תְּפִלָּה שֶׁל
"עוֹבֵד" נִסְתַּכַּל עָלָיו אֵיךְ הוּא מִתְּפַלֵּל בְּיָמִים שֶׁהוּא אֵינוֹ
טְרוּד וְכִדּוּמָה, וּבְכַף נִבְחַן אֵת דְּרָגַת עִבּוּדָתוֹ, וְזֹאת הֵגַם
שֶׁכָּאֶשֶׁר הוּא טְרוּד הוּא לֹא נוֹהֵג בְּתִפְלָתוֹ בְּהִתְאַם לִיכוּלוֹתָיו
כְּעַתָּה.

וּבִאֲמַת זֶה טָעוּת! הֲלֹא הֵגַע בְּעֶצְמְךָ אִם אֶחָד נִגְזַר עָלָיו
שֶׁיִּבְחָצִי מִיָּמָיו הוּא יִהְיֶה מְטְרָד בְּאֵיזָה עֲנִיָּן, וְכִי יַעֲלֶה עַל
הַדַּעַת שֶׁבְּכָל אוֹתוֹ הַזְּמַן הוּא יִפְטֹר מֵעִבּוּדַת ה', הֲלֹא בְּרוּר
לָנוּ שֶׁכָּל עוֹד שֶׁאֶפְשָׁר לְעִבֵד חַיִּבִים לְעַבֵד, וְאִם יֵשׁ חַיִּיב
לְעַבֵד גַּם כְּשֵׁישׁ טְרִדוֹת אֲזִי בְּרוּר שֶׁגַם רַמַּת הַעִבּוּדָה חֲשׁוּבָה
וְהִכְרַחִית. כִּי בְּנֹדָאֵי רְצוֹן ה' שֶׁעוֹבְדָיו יִהְיוּ נִפְרִים כְּעוֹבְדָיו גַּם
בְּזִמְנִים שֶׁל טְרִדוֹת, שֶׁגַם אִזּוֹ הַתְּפִלָּה שֶׁלָּהֶם תִּהְיֶה תְּפִלָּה
רְאוּיָה, שֶׁגַם אִזּוֹ הֵם לֹא יִכְשְׁלוּ בְּכַעַס וְעִבְרוֹת שֶׁל בֵּין אָדָם
לְחֵבֵרוֹ.

אוּלַּם יִתְרָה מְזוּז, לֹא רַק שֶׁגַם בְּזִמְנִים שֶׁל טְרִדוֹת מִחוּבְתָנוּ
לְעַבֵד אֵת ה' כְּדָבָעִי, אֲלֹא שֶׁאֵף הַמְּבַחֵן הָאֲמִתִּי עַל הַעִבּוּדָה
שֶׁלָּנוּ הוּא בְּזִמְן הַטְּרִדוֹת. וְכִמוֹ שֶׁאָדָם נִכְרַ בְּכּוֹסוֹ וּבְכַעְסוֹ,

שְׁכַשְׁהוּא יוֹצֵא מֵהַשְּׁלִיטָה בְּ"הַצְּגוּתוֹ" אֲזוּ הוּא נֶכֶר בְּצוּרָה
הָאֲמִתִּית שְׁלוֹ, כֵּן כְּשֶׁאָדָם מְטָרֵד הוּא נִבְחָן הָאֵם גַּם כְּעַת
עוֹשֶׂה הוּא אֶת הַמְּאָמֶץ לַעֲשׂוֹת כְּפִי יִכְלָתוֹ אוֹ שֶׁהָיִית וְכַעַת
לֹא נוֹחַ לַעֲבֹד אֲזִי הוּא מוֹתֵר עַל אֵיכוֹת הָעֲבוּדָה וְאוֹמֵר
לַעֲצֵמוּ "דִּי לִי בְּכַךְ שְׁכַשְׁאִינְנִי טְרוּד אֲנִי עוֹבֵד כְּנִדְרָשׁ".
וְאֶפְרַט כְּמָה דְגַמְאוֹת לְזֶה: זֶה שְׁאָדָם אֵינְנוּ נִכְשָׁל בְּכַעַס
כְּשֶׁהַכֹּל מְסֻדָּר כְּמוֹ שֶׁהוּא רוֹצֵה זֹו אֵינָה חֲכָמָה, וְאֵין זֶה
מוֹכִיחַ כָּלֵל שְׁאֵינְנוּ "בַּעַל כַּעַס", זֶה שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל בְּנִיחוּתָא
כְּאֶשֶׁר הוּא לֹא מְמַהֵר אֵינוֹ מְהִינָה הוֹכְחָה שֶׁהוּא שֵׁם אֶת
הַתְּפִלָּה בְּרֵאשׁ מְעִינִיו, וְזֶה שֶׁהוּא מְדַבֵּר רְבוֹת עַל "בְּטַחֲוֹן"
כְּשֶׁאֵין לוֹ טְרָדוֹת זֶה מִמֶּשׁ לֹא אוֹמֵר מְאוּמָה עַל דְּרָגַת
הַבְּטַחֲוֹן שְׁלוֹ... וּמִי שְׁאֵינוֹ עוֹבֵד אֶת ה' בְּזִמְן שֶׁל טְרָדוֹת אֶלָּא
אוֹמֵר "אֲמִתִּין עַד שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר" קִשָּׁה לְהַגְדִיר אוֹתוֹ כְּ"עוֹבֵד
אֲמִתִּי".

אֶת מָה הַשֵּׁם מְחַבֵּב

וְדוֹקָא הָעֲבוּדָה בְּזִמְן שֶׁל טְרָדוֹת, אֶפִּילוֹ שֶׁהִיא יַחֲסִית
חֲלָשָׁה בְּאֵיכוּתָהּ, חֲבִיבָה בְּיוֹתֵר אֶצֶל הַקָּב"ה. וְכִפִּי שְׁמַבִּיא
בְּסִפֵּר "שְׁמַע שְׁלֵמָה" לְהַרְהוֹק רַבִּי שְׁלֵמָה מִקְרָלִין זצ"ל וְזֶה
לְשׁוֹנוֹ: "פַּעַם אַחַת בְּמוֹצָאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים הָיָה בְּדִיחָא דְעֵתִיהָ

שֶׁל רַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ ר' שְׁלֵמָה קֶאֱרָלִינְעֵר זְצִלְלָה"ה, וְאָמַר בְּלִשׁוֹן
הַכְּרֻזָּה אֲשֶׁר יוּכַל לְהַגִּיד לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּקִשְׁתּוֹ מֵהֵשֶׁם
יְתַבָּרֵךְ בְּיָמֵים הַקְּדוּשִׁים, וְיִמָּה הִשִּׁיבוּ לָהֶם מִן הַשָּׁמַיִם.

נִגַּשׁ אֶחָד מִתְּלִמְדֵי הַקְּדוּשִׁים וְשָׁאַל אֶת הַרְבִּי: מָה הֵיְתָה
בְּקִשְׁתִּי? וְהִשִּׁיב לוֹ הַרְבִּי: בְּקִשְׁתְּךָ הִיָּה שְׂיִזְמִין לְךָ הֵשֶׁם
יְתַבָּרֵךְ פְּרִנְסֵתְךָ בְּעֵתוֹ וּבְזִמְנוֹ, בְּלֹא טְרָדָא, בְּכַדִּי שְׁלֹא יִטְרִיד
אוֹתְךָ פְּרִנְסֵתְךָ אֶת עֲבוּדַת הַש"י. וְהִשִּׁיבוּ לְךָ בְּשָׂמִים עַל זֶה
אֲשֶׁר הֵשֶׁם יְתַבָּרֵךְ לֹא מִבְּקִשׁ מִמֶּךָ אֶת תְּפִלָּתְךָ וְלֹא אֶת
תּוֹרַתְךָ, רַק מִבְּקִשׁ מִמֶּךָ אֶת הָאֲנָחָה וְשִׁבְרוֹן לְבָבְךָ אֲשֶׁר יִשׁ
לְךָ מִזֶּה שְׂיִטְרִיד פְּרִנְסֵתְךָ אֶת עֲבוּדַתְךָ, וַיִּשׁ לְךָ מְנִיעָה
לְעֲבוּדַת הֵשֶׁם יְתַבָּרֵךְ. וְצָרִיךְ אֶתָּה לְהִתְגַּבֵּר מְאֹד לְבַטֵּל אֶת
הַמְּנִיעוֹת זֶה הוּא הַרְצוֹן מִן הַשָּׁמַיִם."

לְנוּ נִדְמָה שֶׁהִיָּה יוֹתֵר טוֹב אִם לֹא הָיוּ לְנוּ אֵף טְרָדוֹת,
וְהֵיְיִנוּ שְׂקוּעִים בְּתוֹרַת הַקְּדוּשָׁה בְּרַגְעַ וּבְשִׁלּוֹהָ, וְעוֹבְדִים אֶת
ה' לְלֹא שׁוֹם הַפְּרָעוֹת, אֵךְ הָאֲמַת לְאֲמַתָּה הִיא שְׁהַקְּב"ה
מִחֻבָּב יוֹתֵר אֶת הָאֲנָחָה שְׁאֵנוּ נֹאֲנָחִים עַל הַקְּשִׁיִּים שִׁישׁ לְנוּ
בְּעֲבוּדַת ה', כִּי הִשְׁתַּקְּקוֹת וְהִמְאָמְץ שְׁלָנוּ לְמַעַן עֲבוּדַת ה'
הֵם עֲצָמִם מֵהַיּוֹם נַחַת גְּדוּל לְקַב"ה.

בְּעֵקְבוֹת הַמִּצָּב הַכִּלְפָּלִי

ובקָשֶׁר לְטַרְדָּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה עֵקֶב הַמִּצָּב הַכִּלְפָּלִי הַקָּשָׁה, דָּבָר רֵאשׁוֹן כְּדָאֵי שְׁנֵדַע שֶׁהַמִּצָּב הַכִּלְפָּלִי קָשָׁה הַיּוֹם אֲצֵל כָּלֶם, וְלֹא רַק אֲצֵל עֲמֵלֵי הַתּוֹרָה, וְאֵף שְׁבִדְרָךְ כָּלֶל מִי שְׂיֹצֵא לְעֵבֶד מִקְּבֵל מִשְׁפָּרַת גְּדוּלָה יוֹתֵר מִשֶּׁל אֲבִרְךָ כּוֹלֵל, הֵרִי שְׁגָם הַהוֹצָאוֹת גְּדוּלוֹת בְּהַתְּאָם... "רִמַּת הַחַיִּים" מִשְׁתַּנִּית, וּבִסּוּפּוֹ שֶׁל דָּבָר כְּמַעַט כָּלֶם "מְגִרְדִים" אֶת הַחֹדֶשׁ, שְׁכִידוּעַ גַּם מִי שֶׁלֹּא מְגַלְגֵּל כָּל הַיּוֹם גְּמַחִי"ם הֵרִי הוּא זְקוּק לְגֹז מִיֵּם חֲשֵׁמֶל...

וּכְבָּר אָמַר הֵרֵה"ק רַבִּי שְׁלֵמָה מְזוּוּעָהִיל זצ"ל שֶׁבְּתַחֲלָה בְּזִמְנֵן הַשּׁוֹאָה הָאֵימָה רַח"ל נִגְזְרָה גְּזֵרַת כְּלִיּוֹן גַּם עַל יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲלֵא שֶׁבְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל הִחְלִיפוּ מִשְׁמַיִם אֶת הַגְּזֵרָה הַזֹּאת בְּגִזְרָה אַחֲרָת, שֶׁיְהִיָּה קָשָׁה לְהַשִּׂיא אֶת הַבְּנִים, עֵקֶב הַמִּצָּב הַכִּלְפָּלִי ("אֲגֻרוֹת הַדְּרָכָה" תוֹא"י מִכְּתָב י"ד). כֶּף שְׁעָם כָּל הַכָּאֵב וְהַקָּשִׁי שֶׁבְּמִצָּב הַכִּלְפָּלִי, צָרִיךְ גַּם לְהוֹדוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ עַל שְׁבִרְחָמֵי הַמְּרַבִּים הַחֲלִיף לָנוּ גְּזֵרַת כְּלִיָּה בְּגִזְרָה כִּלְפָּלִית.

וּמָה עוֹד שֶׁהַמִּצָּב הַכִּלְפָּלִי מְהִיָּה סִימָן לְכַף שֶׁהַגְּאֻלָּה מִתְקַרְבֶּת, שְׁכֵן כִּידוּעַ הַמִּשְׁנָה אוֹמְרַת בְּסוּף מִסְכַּת סוּטָה שֶׁלְּפָנֵי הַגְּאֻלָּה הִיקָר יֶאֱמִיר וְכו', וְכֵן "יֶרְאִי הַשֵּׁם יִמְאָסוּ" – שְׁמַחְמַת בֵּן אֵף גּוֹזְרִים גְּזֵרוֹת כִּלְפָּלִיּוֹת כְּנֶגֶד עֲמֵלֵי הַתּוֹרָה, וְאִם בֵּן עָלֵינוּ לְשִׁמַּח עַל שְׁקֻרוּכָה יִשׁוּעַתְנוּ לְבָא.

וּכְבֹר כָּתַב הַגֵּר"א זצ"ל (בוזה"ק פְּרֶשֶׁת אַחֲרֵי מוֹת) שֶׁהַשְׂכִּינָה זוֹעֶקֶת עַל גְּדֹל הַדְּחָקוֹת וְהַעֲנִיּוֹת שִׁיְהִי לְלוֹמְדֵי הַתּוֹרָה בְּעִקְבֶּתָא דְמְשִׁיחָא. וְאָמַר מֶרֶן הַגָּאוֹן רַבִּי דָּוִד כֹּהֵן שְׁלִיט"א שְׁלֹאֹר דְבָרֵי אֲדוֹנֵנוּ הַגֵּר"א אָנוּ לְמֵדִים שֶׁהַגְּזוּרוֹת הַכֹּלְכָלִיּוֹת שֶׁגְּזָרוּ עַל עוֹלָם הַתּוֹרָה וּמִצָּבָם הַדְּחָקוֹק שֶׁל עַמְלֵי הַתּוֹרָה הָרִי הֵם מְקַרְבִּים אֶת הַגְּאוּלָּה, וַיֵּשׁ לְשִׂמְחָה בָּהֶם (סֵפֶר "סְבָרֵי מֶרֶן" ח"א עמ' תְּקַלָּב).

כַּחוֹ שֶׁל טֶנֶק מְלַחֶמָה

קָרָאתִי סְפוּר מִיְחָד עַל הַרְה"ק רַבִּי שְׁלֹמֹה מְזוּוֹעֶהִיל זְצוּק"ל. בְּחֹר אֶחָד הַתְּקַשָּׁה מְאֹד בְּשִׁמְרֵת הַמְצָוֹת, עַד שֶׁהַתְּדָרְדָר מְאֹד, וְכִמְהָ שָׁנְסוּ לְדַבֵּר אֶתֹו וּלְהַחְזִירוֹ לְמוֹטָב לֹא הִצְלִיחוּ, וְגַם אוֹתוֹ בְּחֹר הַכִּיר אֶת מְצָבוֹ הַעָגוּם וְכִבֵּר הָיָה מִיָּאֵשׁ מְעַצְמוֹ.

פַּעַם פָּגַשׁ אוֹתוֹ רַבִּי שְׁלֹמֹה זצ"ל וְנִפְתְּחָה בֵּינֵיהֶם שִׁיחָה, וּבְמַהֲלָכָה הַבְּחֹר הַתְּבֻטָּא בְּפָנָי הָרַב וְאָמַר: "לֹא יַעֲזֹר שׁוֹם דְּבַר לְחַלֵּץ אוֹתִי מִמְצָבֵי הַעָגוּם!", אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁלֹמֹה זצ"ל: "דַּע לָךְ, שֶׁלְכָל יְהוּדֵי הַיָּצָר הָרַע מִפְתָּה, וּבְטֵבַע הַדְּבָרִים לְכָל יְהוּדֵי יֵשׁ מְלַחֶמָה וְגַם מִשְׁהוֹ טוֹב הַמְעַכְּבוֹ לַעֲשׂוֹת מַה שְׁלִבּוֹ חֲפֵץ, וְאֵין לְשַׁעַר וּלְתֹאֵר גְּדֹל הַנְּחַת רוּחַ וְהַשְׂמִחָה שִׁישׁ

למעלה מזה ההרהור הטוב, אפילו שזה רק לשניה ואחרי זה נשאר כמו שהיה ואינו עומד בנסיון ח"ו, וגדל ההשפעות הטובות לכל העולמות ולעולם התחתון מזה ההרהור, ואת הטוב והטובה לאביו ולאמו ולכלל ישראל מזה. וכל מה שאני מבקש ממך הוא רק שתוסיף לשניה הזאת שהיה לך הרהור טוב, שניה נוספת, ועוד שניה, שכן להשם יתברך יהיה נחת רוח במה שתוסיף לו עוד שניה שכזאת, וזאת גם אם בסופו של דבר לא תעמד בנסיון חלילה".

סיומו של הספור הוא שאותו בחור נהפך לאיש אחר והקים דורות לתפארת (מובא בספר "יסוד צדיק" עמ' רג).

כלנו זקוקים לחזוקים הללו, לזכר שכל מאמץ קטן שלנו לכבוד השם יתברך עושה נחת רוח גדול בשמים. ובאמת דוקא בזמנים הקשים אפשר להשיג עוד יותר בעבודת השם מאשר בימים בתקונם.

וכפי שמספרים (הובא ב"באר הפרשה" יתרו) על בחור יתום שסבל מרורות בחייו מקשיים בסלם העליה בעבודת השם, יום אחד הוא נכנס אל הרה"ק ה"פני מנחם" זצ"ל ובכה לפניו במר נפשו על כל הקשיים בהם הוא נתקל בכל עת ובכל שעה, זאת בנוסף על היותו יתום ובודד, והוא התבטא ואמר שהוא מרגיש כאלו מכנסים לו מלמעלה מכשולות באופני חייו ואינו יכול לנסע בהם כרגיל ובמנוחה.

נענה הרבי ואמר, הנה שני כלי רכב יש בעולם, יש רכב רגיל שבו נוסעים בני האדם ממקום למקום, ויש את הטנק

שֶׁהוּא כָּלִי רֶכֶב לְעֵתוֹת מְלַחֲמָה. וְהִנֵּה בְּעוֹד שֶׁהֲרֹכֵב הַפְּשוּט נוֹסֵעַ בְּמַהֲירוֹת גְּדוֹלָה מִבְּלִי כָּל קִשִׁי, הָרִי שֶׁהֲטֹנֵק נוֹסֵעַ לְאִטּוֹ וְאִינוּ יָכוֹל לְמַהֵר בְּדַרְכּוֹ כָּל כָּךְ, סִבַּת הַדְּבָר נְעוּצָה בְּשִׁרְשָׁרָאוֹת הַכְּרִזָּל הַכְּבֹדוֹת הַחֲגוּרוֹת עַל אוֹפְנֵי הַטֵּנֵק, הֵם אֵלֶּה הַמוֹנְעִים מֵעֲמוֹ אֶת הַנְּסִיעָה הַמְּהִירָה מִחֲמַת כְּבָדִם. אֵךְ מֵאִדְךָ גִּיסָא בְּמִקוֹם הָרִים וּטְרָשִׁים אִי אֶפְשָׁר לְרֶכֶב הַרְגִיל לְזוֹז מִמְּקוֹמוֹ כָּלֵל, וְאִילוּ הַטֵּנֵק לֹא דִי בְּכַף שֶׁהוּא יָכוֹל לְנִסֵּעַ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, אֲלֹא יֵשׁ בְּכַחוֹ אֵף לְשִׁבְר סְלָעִים וּבְתִים וְלְנִסֵּעַ כְּאִנֹּת נִפְשׁוֹ כְּשֶׁבְּדַרְכּוֹ רוֹמֵס הוּא אֶת כָּל הַבָּא בְּדַרְכּוֹ, וְאֵף כַּח גְּדוֹל זֶה אֵין לוֹ אֲלֹא עֲבוּר הַשִּׁרְשָׁרָאוֹת הַכְּבֹדוֹת הַשׁוֹבְרוֹת וְרוֹמְסוֹת אֶת הַכָּל.

אֵף אַתָּה כֵּן, סִיִּם הַ"פְּנֵי מְנַחֵם" בְּעֲדוּדוֹ לְבַחֲוֹר, כִּי דוֹקָא אֵלוֹ הַקְּשִׁיִּים הַנְּעַרְמִים בְּדַרְכְּךָ וְאִינִם נוֹתְנִים לְךָ לְהַמְשִׁיךְ בְּקַלִּלוֹת וּבְמַהֲירוֹת, דוֹקָא הֵם אֵלֶּה הַמְּבִיאִים לְךָ כַּח רַב לְשִׁבְר וּלְנַתֵּץ אֶת כָּל כַּחוֹת הָרַע וּלְהַתְּעַלּוֹת בְּקַרְבַּת אֱלָקִים בְּאוֹפֵן שְׂאִין לְשַׁעַר, כִּי דוֹקָא מִתּוֹךְ הַקְּשִׁי יָכוֹל הָאָדָם לְצַמַּח וּלְגַדֵּל, וְ"לְפּוֹם צַעֲרָא אַגְרָא" – לְפִי הַצַּעַר הַשְּׂכָר.

גַּם לְמֹשֶׁה רַבְּנוּ הָיָה קָשָׁה

רְאִיתִי "וֹרֵט" נִפְלָא (מוֹבָא בְּ"שִׁיחוֹת הַתַּחֲזִיקוֹת" שְׁמוֹת שְׁצ"ב), הָרַב שְׂאוּל בְּרֵאךְ זצ"ל הָיָה תַלְמִיד שֶׁל הַמְהַר"ם שִׁיק זצ"ל, וּבִטַח אִתּוֹ יוֹדְעִים, הַמְהַר"ם שִׁיק לֹא נוֹלַד "כְּשֶׁרוֹנִי", אָבֶל הוּא לֹא וְתָר וְהַמְשִׁיף שָׁנִים לְלַמַּד בְּהַתְמָדָה וִיגִיעָה, עַד שֶׁפִּתְאֹם "הַתְּגַלוֹ" כְּשֶׁרוֹנוֹתָיו, כִּי מִי שֶׁבִּאֲמַת רוֹצֵה בְּסוֹף הוּא מְצַלִּיחַ בְּסִיעָתָא דְשְׁמִיָּא.

הָרַב בְּרֵאךְ זצ"ל אָמַר שֶׁבְּזִכּוֹת רַבּוֹ עָלָה לוֹ חֲדוּשׁ נִפְלָא, כְּתוּב "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה", וְדָרְשׁוּ בְּזֵה תוֹרָה מ', כִּי הַמִּלָּה תְרוּמָה מְרַכֶּבֶת מֵהַמִּלָּה תוֹרָה בְּתוֹסֶפֶת הָאוֹת מ', לְרַמֵּז לָנוּ עַל הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה לְמֹשֶׁה רַבְּנוּ בְּמ' יָמִים [בְּאַרְבָּעִים יוֹם], עַד כָּאֵן זֶה מָה שֶׁדָּרְשׁוּ. עַל זֶה מוֹסִיף הָרַב בְּרֵאךְ: הִנֵּה חֲזוֹ"ל אוֹמְרִים שֶׁמֹּשֶׁה רַבְּנוּ הָיָה בְּשָׁמַיִם לוֹמֵד וְשׁוֹכֵחַ, לוֹמֵד וְשׁוֹכֵחַ, עַד שֶׁבִּיּוֹם הָאַרְבָּעִים הוּא לֵמַד וְלֹא שָׁכַח, וְלָמָּה עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת זֶה? אוֹמֵר הָרַב בְּרֵאךְ שֶׁזֶה בְּשִׁבִּיל לְלַמַּד אוֹתָנוּ שֶׁעַל פִּי דֶרֶךְ הַטֵּבַע אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג שׁוֹם דְּבַר מֵהַתּוֹרָה, זֶה הַכֹּל גַּם, וּכְמוֹ שֶׁלְּמֹשֶׁה רַבְּנוּ זֶה לֹא כָּא בְּקִלּוֹת, הוּא לֵמַד וְשָׁכַח, לֵמַד וְשָׁכַח, אָבֶל הָיָה לוֹ רְצוֹן אֲזַי בְּסוֹף הוּא זָכָה לְזַכֵּר אֵת הַכֹּל, כִּכָּה כָּל אֶחָד אִם יֵשׁ לוֹ רְצוֹן וְעֵקֶשׁנוֹת הוּא בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִצְלִיחַ, וּכְמוֹ שֶׁמּוֹרוֹ וְרַבּוֹ הַמְהַר"ם שִׁיק הִצְלִיחַ!

מֶה שְׂאוּלִי סִפְרָה הַגִּנָּת

יְשִׁנָּה טְעוֹת שְׂאוּלִי אִיזוּ גִנָּת אַחַת הַכְּנִיסָה לָנוּ לְרֵאשׁ,
 לְפַעֲמִים נִדְמָה לָנוּ, הִנֵּה קָמְתִי הַיּוֹם, הַנְּחַתִּי תְּפִלִּין, הוֹסַפְתִּי
 בְּזֶה לְבִנָּה לְבִנְיָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּבְרֵאשִׁי לְעֲצָמֵי גַם מִלְאָךְ, אָבֵל
 אַחֲרֵי זֶה נִכְשַׁלְתִּי בְּלִשׁוֹן הָרַע, אִזּוּ הֵעֲבֵרָה הַזֹּאת "מַחֲקָה" לִי
 אֶת הַמְצוּהָ, וְכַעַת אֲנִי נִמְצָא בְּמִצַּב שֶׁל "אָפֶס מוּל אָפֶס", בְּלִי
 חוֹבוֹת וּבְלִי זְכוּיוֹת...

כִּכָּה נִדְמָה לָנוּ, אָבֵל בְּאֵמֶת זֹו מִמֶּשׁ טְעוֹת חֲמוּרָה! אֲתֵם
 יוֹדְעִים לָמָּה? כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר כִּמָּה חֲשׂוּבָה מְצוּהָ אַחַת
 שְׂאֲנַחֲנוּ עוֹשִׂים, כִּמָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְעַנֵּג מִכָּל מְצוּהָ
 שְׁלָנוּ, וְאִף הֵעֲבֵרָה הַכִּי גְדוּלָה שְׂבַעֲוֹלָם לֹא יִכּוּלָה לְמַחֲקָה
 מְצוּהָ! וּבִפְרִט מְצוּהָ שְׂנַעֲשִׂית בְּדוּר שְׁלָנוּ, כִּמָּה בּוֹרָא עוֹלָם
 מִתְעַנֵּג מִכָּל מַעֲשֵׂה טוֹב שְׂאֲנַחֲנוּ עוֹשִׂים, אִי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר
 אִיזָה רַעַשׁ נַעֲשֶׂה בְּשָׁמַיִם מִכָּל הַתְּאֵפְקוֹת קִטְנָה שְׁלָנוּ, מִכָּל
 מֵאֲמָץ קִטָּן שְׁלָנוּ.

נִכּוֹן, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא מוֹתֵר, וּמִי שֶׁלֹּא זוֹכֵה לַעֲשׂוֹת
 תְּשׁוּבָה עַל הַעֲוֹנוֹת שֶׁעָשָׂה, הוּא יִצְטָרֵךְ לַעֲבוֹר תְּקוּן, אָבֵל
 אַחֲרֵי שֶׁהוּא יַעֲבוֹר אֶת הַתְּקוּן שֶׁלּוֹ הוּא יִתְעַנֵּג לְעוֹלָמֵי עַד
 וּלְנֶצַח נְצָחִים בְּזִכּוֹת הַמְצוּוֹת שְׁקִיָּם.

נִמְחִישׁ אֶת הַדְּבָרִים כֵּן: הַנְּחַתִּי תְּפִלִּין? הוֹסַפְתִּי לְבִנָּה בְּבִנְיָן
 בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָאִשִּׁי שְׂאוּתוֹ אֲתָה בּוֹנֵה בְּלֵב שְׁלֵךְ, וְכֵן בְּבֵית

המקדש הכללי, אחרי זה דברת לשון הרע - לא הורדת על ידי זה את הלבנה שפבר העמדת, אבל הרחקת את עצמך מהמקום שבו נבנה בית המקדש...

כל מצוה מוסיפה לבנה לבנין הבית, ולעמדתה כל עברה מרחיקה אותנו ממקום המקדש, אולם גם מי שעשה הרבה עברות ומחמתם הוא נמצא כעת רחוק מאד ממקום המקדש, גם הוא כאשר הוא עושה מצוות הוא מוסיף לבנים לבית המקדש.

ומתי הוא יזכה להכנס לבית המקדש שלו? יש לו שתי אפשרויות, אפשרות אחת, לעשות תשובה, ובפרט אם יזכה לתשובה מאהבה שאז הזדונות יהפכו לו בעצמם לזכיות, ויגדל לו הבנין מאד... והאפשרות השנייה היא שהוא יעבר תקון משמים, ולאחריו הוא כבר יעמד בתוך בית המקדש.

גלוי אליהו בדור שלנו

ספר לי אחד מחשובי הקוראים שלנו באופקים. יהודי אחד תמים אשר משתתף כל ערב בשעור תורה, נגש לאחד השעור אל הרב המגיד שעור ושאלתו בפיו: ילמדנו רבנו, אני רוצה לזכות בגלוי אליהו, יאמר לי הרב מה צריך לעשות

בְּשָׁבִיל זֶה, אֲנִי מוֹכֵן לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה וְלוֹ בְּכַדִּי לְזָכוֹת פְּעָם
אֶחָת בְּחַיֵּי בְּגִלּוּי אֱלֹהָיו...

אָמַר לוֹ הָרֵב: זֶה לֹא כָּף מְסֻבָּה, אֲנִי אֲתֵן לָךְ כְּתָבָת
שֶׁל מִשְׁפָּחָה בִּירוּשָׁלַיִם תְּתַאֲרַח אֶצְלָם בְּשַׁבָּת וּבַעֲזָרַת הַשֵּׁם
תִּזְכֶּה בְּגִלּוּי אֱלֹהָיו.

”מָה, כְּבוֹד הָרֵב? כִּזָּה פְּשׁוּט?” הִתְפַּלֵּא אוֹתוֹ יְהוּדִי.

”אֲכַן כֵּן, רַק תִּדַּע שְׂמֵדְבָר בְּמִשְׁפָּחָה עֲנִיָּה, וְלֹא כְּדַאי לְבֹא
אֲלֵיהֶם בְּיָדַי רִיקוֹת, אֵין לָהֶם הַרְבֵּה אֲכָל וְכַדַּאי שְׂאֲתָה
תָּבִיא בַעֲצָמְךָ אֶת הָאֲכָל לְשַׁבָּת בְּשָׁבִיל כָּל הַמִּשְׁפָּחָה” אָמַר
הָרֵב.

”בְּשִׂמְחָה רַבָּה, אֲנִי עֲכָשׁוּ מִזְמִין מִהַקֵּי־טְרִינֵג שֶׁל הַבַּד”ץ
שַׁבָּת שְׁלֵמָה, מַעֲדָנֵי מַלְכִים שְׂמַעוּלָם הֵם לֹא טַעְמוֹ” אָמַר
הַיְהוּדִי.

”אֲשֶׁרֶיךָ! כָּל הַכְּבוֹד! אֲבָל לְצַעְרֵי יֵשׁ אִיזוֹ שֶׁהִיא בְּעִיָּה...
מְרַב שֶׁהֵם עֲנִיִּים אֵין לָהֶם מְקָרָר בְּכַדִּי לְאֲכֹסֵן אֶת כָּל הָאֲכָל”
הִסְבִּיר הָרֵב.

”זוֹ לֹא תִהְיֶה בְּעִיָּה, כְּבוֹד הָרֵב, אֲנִי עֲכָשׁוּ מִזְמִין לָהֶם
מְקָרָר חֲדָשׁ עַל חֲשֻׁבוֹנֵי, בְּיוֹם שִׁישִׁי אֲפִתִּיעַ אוֹתָם...” אָמַר
הַיְהוּדִי.

וְלָרֵב לֹא נֹתַר אֶלָּא לְבָרֶךְ אֶת תְּלִמִּידוֹ בְּדֶרֶךְ צְלָחָה וְשַׁבָּת
שְׁלוֹם.

יוֹם שִׁישִׁי אַחַר הַצְּהָרִים, בְּבֵית מִשְׁפַּחַת כַּהֵן מִירוּשָׁלַיִם

דפיקות בדלת, אבי המשפחה פותח את הדלת ומול עיניו הוא רואה יהודי אשר לא מצא איפה להתארח אלא דוקא אצלו... הוא עוד לא מספיק לחשב מהיכן הוא מצליח לארגן עוד קצת אכל שיספיק גם בשביל האורח, וכבר האורח מבשר לו שהביא אתו מקרר חדש עמוס בכל מצדני השבת...

השבת עוברת בנעימים על כלם, הכל טוב ויפה, אבל מידענו מחכה אליהו, ומשום מה הוא בושש מלהגיע.

לאחר השבת הוא פונה אל הרב ואומר לו: "כבוד הרב עשיתי כל מה שהרב אמר, ולא זכיתי בגלוי אליהו!".

"באמת? עדין לא זכית לגלוי אליהו? טוב, תשמע, תסע לשם לשבת נוספת והפעם אני ממש מבטיח לך שכבר תזכה בגלוי אליהו!" אמר הרב.

מידענו כבר למד איך מגיעים לשבת... הוא הספיק לרשם לעצמו רשימת רהיטים הכרחיים שחסרים למשפחת כהן, והוא יצא לדרך עם משאית הובלות עמוסה ברהיטים וכמוכן גם בכל מטעמי השבת.

לאחר שנקש מידענו על בית משפחת כהן, הדלת נפתחה על ידי אחד הילדים, וכשראה הילד את האורח ואת כל השפע שבא אתו הוא הכריז: "אבא, ברוך השם, אליהו הנביא הגיע עוד הפעם..."

ואז הוא הבין שאין זו "חכמה" לראות את אליהו הנביא, יתכן אפילו שזה יהיה ממש מספן בשביל אנשים פשוטים כמונו לראות פתאום מלאך שכזה... אבל מה שכן בידינו, זה

לְעֵשׂוֹת "גְּלוּי אֱלֹהֵינוּ", לְגַלוֹת אֶת הַלֵּב הַמְּלֹאכִי שֶׁבְּתוֹכֵנוּ,
לְהַתְּנַהֵג כְּמוֹ "הַמְּלֶאךָ הַגּוֹאֵל", וְלַעְזֹר לְאֲנָשִׁים אֲחֵרִים
שֶׁזְּקוּקִים לְעֲזָרָתֵנוּ.

תַּעֲשֵׂה פְּנִצֵּר

מוֹרֵי וְרַבּוֹתֵי! מְסַפְּרִים בְּתוֹר בְּדִיחָה שֶׁהִיָּה אֵיזָה אֶחָד
שֶׁהִגִּיעַ לְכַתֵּל הַמַּעֲרָבִי וְהִתְחִיל לְצַעֵק: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם!
תַּעֲשֵׂה פְּנִצֵּר! תַּעֲשֵׂה פְּנִצֵּר!", שֶׁאֵלּוֹ אוֹתוֹ: אַתָּה מְרַגֵּישׁ
טוֹב? הַכֵּל בְּסִדְרָה? אִזּוֹ הוּא עֲנֵה: בְּרוּךְ הַשֵּׁם עֲכָשׁוּ הַכֵּל
בְּסִדְרָה, אֲבָל אַתָּם יוֹדְעִים אֵיךְ זֶה, הָעוֹלָם שֶׁלָּנוּ הוּא כְּמוֹ
גְּלָגֵל, פֶּעַם הַכֵּל הוֹלֵךְ וּפֶעַם לֹא... אִזּוֹ אֲנִי מְבַקֵּשׁ מְבוֹרָא עוֹלָם
שֶׁיַּעֲשֵׂה פְּנִצֵּר בְּגִלְגָּל שְׁלִי, שֶׁהַמַּצֵּב שְׁלִי יִשְׁאֵר כָּל הַזְּמַן
בְּסִדְרָה...

אַתָּם יוֹדְעִים אֵיפֹה הַטָּעוֹת שְׁלוֹ? הוּא חוֹשֵׁב שֶׁיִּרְדְּנוּ
לְעוֹלָם בְּשִׁבִיל לְלַקֵּק דְּבָשׁ... אֲבָל הָאֱמֶת הִיא שֶׁדוֹקָא
הַהִתְמוּדָדוֹת עִם הַקְּשִׁיִּים וְהַנְּסִיוֹנוֹת הִיא שֶׁתִּקְרַב אוֹתָנוּ אֶל
הַיַּעַד הָאֱמֶתִי שֶׁלָּנוּ: "לְהִתְעַנֵּג עַל הַשֵּׁם וְלִהְנוֹת מִזֵּיו
שְׁכִינָתוֹ".

תִּרְאוּ אֶת גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, אַף אֶחָד לֹא לַקֵּק דְּבָשׁ כָּל הַחַיִּים
שְׁלוֹ, כָּל אֶחָד וְהַ"תְּקוּנִים" שְׁלוֹ, אֲבָל הֵם שְׂמַחִים! אַתָּה

רוֹאֵה עֲלֵיהֶם שְׂמֵחָה אֲמַתִּית, מִמָּה הֵם שְׂמֵחִים? מָה מְבִיא
בְּאֵמֶת לְשִׂמְחָה אֲמַתִּית? רַק אֲמוּנָה בְּבוֹרָא עוֹלָם! רַק קֶשֶׁר
אֲמַתִּי עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זֶה שְׂמֵבִיא לְשִׂמְחָה אֲמַתִּית.

אִם יֵשׁ מִיִּשְׁהוּ שֶׁ"הַכֹּל הוֹלֵךְ לוֹ", אֵין לוֹ שׁוֹם קְשִׁיִּים
וּבְעֵינֵי, הוּא פְּשׁוּט מְסַכֵּן! כַּנֶּרְאֵה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא
אוֹהֵב אוֹתוֹ, "כִּי אֵת אֲשֶׁר יֵאָהֵב הַשֵּׁם יוֹכִיחַ"! הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא רוֹצֵה שֶׁנִּזְכֹּר אוֹתוֹ כָּל הַזְּמַן, וְלִכֵּן הוּא "מְסַדֵּר" לָנוּ כָּל
מִינֵי בְעֵינֵי וְטִרְדוֹת, הַעֲקָר שֶׁנִּזְכֹּר לְשִׁמּוֹר אֶתוֹ עַל קֶשֶׁר, שְׁלֹא
נִשְׁכַּח לְדַבֵּר אֶתוֹ, שְׁלֹא נִשְׁכַּח לְחַפֵּשׂ אֵיךְ נִתֵּן יוֹתֵר לְהִתְקַרֵּב
אֵלָיו.

כִּי אִם אֶתָּה אוֹהֵב מִיִּשְׁהוּ וְרוֹצֵה לְחִזּוֹק אֵת הַקֶּשֶׁר אֶתָּה,
אֶתָּה לֹא עוֹשֶׂה עֲבוּרוֹ רַק אֵת הַמִּינִימוֹם שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ, אֶלָּא
אֶתָּה מְחַפֵּשׂ כָּל הַזְּמַן "מָה אֲנִי עוֹד יְכוּל לַעֲשׂוֹת בְּכַדִּי לְשִׂמְחָה
אוֹתוֹ".

הַטְּרַמֵּפֶּ שֶׁהֲגִיעַ "פְּתָאוֹם"

חֲבָרִים יְקָרִים, כְּלָנוּ מְצַפִּים לְגֵאֲלָה וְיִשׁוּעָה, וּכְדָאֵי תְּמִיד
לְזַכֵּר שֶׁהֲגֵאֲלָה תְּבֵא בְּפִתְעַ פְּתָאוֹם, וְדוֹקָא בְּזִמְן שֶׁנֶּרְאֵה לָנוּ
שֶׁ"אֵין סְכוּי לְגֵאֲלָה" יֵשׁ בְּאֵמֶת הַרְבֵּה יוֹתֵר סְכוּי שֶׁהֲגֵאֲלָה
תְּגִיעַ פְּתָאוֹם.

יום אחד עָרַכְתִּי קְנִיּוֹת בְּחֲנוּת הֶרְחֹקָה מִבֵּיתֵנוּ, מְדַבֵּר
 בְּמָקוֹם שָׁבוּ קָשָׁה לְהַשִּׁיג טְרַמֵּפ לְכוּנֵן בֵּיתִי, כְּשִׁסִּימְתִי אֶת
 הַקְּנִיּוֹת אֲמַרְתִּי: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם אֲשַׁמַּח לְקַבֵּל טְרַמֵּפ
 לְבֵית...". לֹא עָבְרוּ אֲלָא כְּשִׁלְשִׁים שָׁנִיּוֹת וַיהוּדֵי אֶחָד שֶׁעָמַד
 בְּצַד הַשָּׁנִי שֶׁל הַכְּבִישׁ הַבְּחִין בִּי, חָצָה אֶת הַכְּבִישׁ בְּמִיָּחַד
 בְּכַדֵּי לִפְגֵּשׁ אוֹתִי וְאֵז הוּא הִתְעַנֵּן אִיךְ אֲנִי מִתְכַּוֵּן לְלַכֵּת
 לְבֵית עִם כָּל הַשְּׁקִיּוֹת הַעֲמוּסוֹת, אֲמַרְתִּי לוֹ שְׁכַעַת בְּקִשְׁתִּי
 עֲזָרָה מְשֻׁמִּים... הוּא אָמַר לִי: בּוֹא לָרֶכֶב שְׁלִי, אֲנִי אֶקַּח אוֹתְךָ
 בְּמִיָּחַד אֶל הַבֵּית!

נִסְעֵתִי אִתּוֹ וּבְאֲמֻצָּע הַנְּסִיעָה הוּא אָמַר לִי: אֲנִי כְּבָר
 הִתִּיאַשְׁתִּי מֵהַגְּאֻלָּה, אֲמַרְתִּי לוֹ: יְדִידֵי הַיְקָר! לְמָה לְךָ
 לְהִתִּיאַשׁ? הִנֵּה תִרְאֶה, לֹא חִלְמְתִי מְאִיפָה יַגִּיעַ לִי טְרַמֵּפ כָּל
 כֶּף מֵהָר, אֲבָל הַקְּבִ"ה פִּתְאוּם עוֹרֵר אוֹתְךָ לְשִׁים לֵב אֵלַי, וְאִף
 נִתֵּן לְךָ פִּתְאוּם חֲשֵׁק לְחֻצוֹת אֶת הַכְּבִישׁ בְּכַדֵּי לִפְגֵּשׁ אוֹתִי,
 וְאִף לְהַכְנִס בְּמִיָּחַד עֲבוּרֵי לָרֶכֶב וְלִקְחַת אוֹתִי עַד הַבֵּית! אֵז
 לְמָה נִרְאֶה לְךָ שִׁישׁ לְקַבֵּ"ה בְּעֵינָה פִּתְאוּם לְהַבִּיא לְנוּ
 גְּאוּלָּה???

עַל מִי יֵשׁ לָנוּ לְהִשְׁעֵן?

וּבְאֵמַת שְׁזָה בְּדִיּוּק מֵה שֶׁהִקְבִּ"ה מְצַפֶּה מֵאֵתָנוּ, שְׁנוּדָה בְּכָךְ שְׁאֵנְחָנוּ "אֶפְסִים", אֵין לָנוּ כַח מְעַצְמָנוּ, וְנִכְיֵר בְּכָךְ שְׁאֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשְׁעֵן אֲלֵא עַל אֲבִינוּ שְׁבִשְׁמִים, וְנִסְמָךְ עָלָיו יִתְבָּרַךְ שְׁבִרְחֻמֵּי הַמְרָבִים הוּא יַעֲשֶׂה אֵתָנוּ אֶךְ טוֹב וְחֶסֶד.

וַיְדוּעַ מֵה שְׁאוּמֵר הַתְּנָא בְּסוּף מְסַכֵּת סוּטָה שְׁבַעֲקִבְתָּא דְמְשִׁיחָא יִתְקִימוּ סִימְנִים רַבִּים, אֲשֶׁר כָּלֵם יְבִיאוּ אוֹתָנוּ לְמִסְקָנָה: "וְעַל מִי יֵשׁ לָנוּ לְהִשְׁעֵן? עַל אֲבִינוּ שְׁבִשְׁמִים", זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁהַמְצָב יִהְיֶה כָּל כָּךְ קָשָׁה [בְּדִיּוּק כְּמוֹ הַמְצָב שְׁלָנוּ...]. עַד שְׁכֹלֵם יַעֲמְדוּ וַיִּכְרִיזוּ: "אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשְׁעֵן אֲלֵא עַל אֲבִינוּ שְׁבִשְׁמִים".

וְזֶהוּ דְבַר שֶׁה"אֲגוּ" שְׁלָנוּ מִתְקַשָּׁה לְבַצֵּעַ, קָשָׁה לָנוּ לְהוֹדוֹת בְּלֵב שְׁלָם: "אֲנִי אֶפְסִ אֶפְסִים, הַכֹּל זֶה רַק הַשֵּׁם, לֹא מְגִיעַ לִי כְבוֹד מֵאֶף אֶחָד, אֵין לִי שׁוּם כַח מְעַצְמִי, וְלֹא רְצוֹן הַשֵּׁם לֹא יַעֲזְרוּ לִי כְשׁוּרִים וְכְשׁוֹנוֹת, קְשָׁרִים וְהַשְׁתַּדְלוּיּוֹת, כִּי הַכֹּל זֶה רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ".

וּבְדִיּוּק אֵת אוֹתוֹ "אֲגוּ" שְׁמִפְרִיעַ לָנוּ, הִקְבִּ"ה שׁוֹבֵר לְאֵט לְאֵט, בְּתַהֲלִיךְ מִיַּחַד שְׁבְסוּפוֹ כְּלָנוּ נִתְבַּטַּל לְקַבִּ"ה, בְּטוֹל שְׁלֵא יִהְפֵךְ אוֹתָנוּ לְמִסְכָּנִים וְחִלְשִׁים, אֲלֵא לְהִפְךָ, הַבְּטוֹל

הִזָּה יִזְכָּה אוֹתָנוּ לְהִתְחַבֵּר הַרְבֵּה יוֹתֵר חֲזֵק לְמֶלֶךְ מַלְכֵי
הַמְּלָכִים, וְלַחוּשׁ מִמֶּשׁ "בָּנִים אַתֶּם לֵה' אֱלֹקֵיכֶם".

הַעוֹלָיִם הַחֲדָשִׁים

תֵּאָרוּ לְעֲצֻמְכֶם, מִשְׁפָּחָה יְהוּדִית בְּרוּסְיָה שְׁמֹסְרָה נִפְשָׁה
לְקִיּוּם הַמְצוּוֹת בְּסֵתֶר, בְּאוֹתָם יָמִים בָּהֶם הַחֵק אָסַר עַל קִיּוּם
מְצוּוֹת, וְהִנֵּה בְּאֶחָד הַיָּמִים מִצְאוּ הֵם אִפְשָׁרוּת לְהַמְלִיט
מְרוּסְיָה וְלִבְרַח לְיִשְׂרָאֵל, הֵם מָכְרוּ אֶת כָּל רְכוּשָׁם וְנִתְּנוּ אֶת
הַכֶּסֶף לְמַבְרִיחִים, אֲשֶׁר אָכֵן הֵבִיאוּ אוֹתָם לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל.

אֲלֹא שְׂכָאן בְּאַרְץ שְׂכֵנוּ אוֹתָם בְּקִבוּץ מְרַחֵק בְּצִפּוֹן הָאָרֶץ,
בְּסִבְיָה שְׂאִינָה שׁוֹמְרֵת מְצוּוֹת, וְאֵף אֵין שֵׁם מוֹסֵד חֲנוּכִי
תּוֹרְנִי, וּמִכֵּיּוֹן שְׁנוֹתָרוּ מְחֹסְרֵי כָּל נְאֻלְצוּ לְהִשְׁאֵר שָׁם, כְּשֶׁהֵם
כּוֹאֲבִים דּוֹאֲגִים לְגוֹרֵל יְלִדֵיהֶם, אֲשֶׁר נִמְצְאוּ כָּל הַיּוֹם
בְּסִבְיָה לֹא טוֹבָה וְלֹא לְמוֹד מְסֻדָּר בְּמִקּוֹם תּוֹרְנִי.

לְאַחַר כְּחֲדָשׁ יָמִים בָּאוּ לְבַקֵּר אוֹתָם פְּעִילִים אֲשֶׁר הִצִּיעוּ
לְהוֹרִים שְׂיִכְנִיסוּ אֶת יְלִדֵיהֶם לְמוֹסֵד תּוֹרְנִי עִם פְּנִימְיָה בְּדִרוֹם
הָאָרֶץ, הַהוֹרִים הִסְכִּימוּ לְהִצָּעָה עַל אֵף הַקָּשִׁי שֶׁבִּפְרֻדָּה
מִיְלִדֵיהֶם, שְׂכֵן לֹא הָיָה לָהֶם כֶּסֶף לְנִסֵּעַ לְבַקֵּר אֶת הַיְלָדִים,
אֵף גּוֹרֵל הַיְלָדִים הָיָה חָשׁוּב לָהֶם יוֹתֵר וְלָכֵן הִסְכִּימוּ לְהִצָּעָה.

מִיָּדֵי כַּמָּה יָמִים הַשִּׁיגוּ הַהוֹרִים כַּמָּה פְּרוּטוֹת בְּכַדִּי
 לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּטִלְפוֹן צְבוּרֵי וּלְהִתְקַשֵּׁר לְיִלְדֵיהֶם, בְּשִׂיחָה בְּכוֹ
 הַהוֹרִים וְגַם הַיְלָדִים מִתּוֹךְ גַּעְגּוּעִים עֲזִים, כִּי הִיָּה הַמַּצָּב
 בְּתַחֲלָה, אוֹלָם לְאַחַר זְמַן הִתְרַגְּלוּ הַיְלָדִים לְמוֹסָד וּלְיִלְדָיו,
 וְכִבֵּר לֹא חָשׂוּ בַּגַּעְגּוּעִים.

הַהוֹרִים לְעִמָּתָם שְׁנוֹתְרוּ בּוֹדְדִים לֹא הִפְסִיקוּ לְהִתְגַּעֵעַ,
 וּמִכִּיּוֹן שֶׁכָּל כִּי הִתְגַּעְגְּעוּ לְיִלְדֵיהֶם, חִסְכוּ הֵם פְּרוּטָה
 לְפְרוּטָה, עַד שֶׁהָיָה בְיָדָם כֶּסֶף מְסַפִּיק גַּם בְּכַדִּי לְמַמְן אֶת
 הוֹצָאוֹת הַנְּסִיעָה שֶׁל יְלָדֵיהֶם לְבִקּוּר בְּבֵיתָם וְחִזְרָה לְמוֹסָד,
 וְגַם בְּכַדִּי לְרִכְשׁ לָהֶם מִתְּנוּת יְקָרוֹת, וְהִנֵּה הִתְקַשְּׁרוּ הַהוֹרִים
 לְבִשׁוֹר לְיִלְדֵיהֶם אֶת הַבְּשׂוּרוֹת הַטּוֹבוֹת, אֵךְ מָה מְאֹד
 הִתְאֲכָזְבוּ לְגִלוֹת שִׁילְדֵיהֶם בְּכֻלָּל לֹא רוֹאִים עֲנִין בְּנְסִיעָה
 מִהַמוֹסָד הַבֵּיתָה. מִבְּחִינָתָם זֶה פְּשוֹט מִיָּתֵר...

הַהוֹרִים הִחְלִיטוּ שָׂאֵם הַיְלָדִים לֹא מְבִינִים עַד כַּמָּה
 הוֹרֵיהֶם אוֹהֲבִים אוֹתָם אִזּוֹ בְּהַחֲלִט אֶפְשָׁר לְוֹתֵר עַל כָּל
 הַמַּאֲמָץ...

אוֹלָם לְאַחַר זְמַן אֶחָד הַיְלָדִים הִתְעוֹרֵר לְחֻשָׁב לְעִצְמוֹ: אִם
 הַהוֹרִים כָּל כִּי מִתְאַמְצִים לְמַעַנִי וְכָל כִּי דוֹאֲגִים לִי, כַּנֶּרְאָה
 שֶׁבְּאִמָּת אֲנִי מְאֹד חָשׁוּב בְּעֵינֵיהֶם, וְכִי לֹאט לֹאט הִתְחַזַּק
 בְּאַהֲבָה וְגַעְגּוּעִים, עַד שֶׁהִתְקַשֵּׁר אֲלֵיהֶם וּמִמָּשׁ הִתְחַנֵּן
 שֶׁבְּרִצּוֹנוֹ לְנִסֵּעַ אֲלֵיהֶם, מִשְׁשָׁמְעוּ הַהוֹרִים אֶת גַּעְגּוּעֵיוֹ שֶׁמְחוּ
 מְאֹד וּמִיָּד סִדְרוּ אֶת כָּל הַנְּדָרֵשׁ בְּכַדִּי שֶׁכַּמָּה שְׂיוֹתֵר מִהֵר יִזְכוּ
 הֵם לְהַפְגֵּשׁ יַחַד.

אָבִינוּ שְׁבִשְׂמִים מְאֹד מִתְגַּעְגַּע אֲלֵינוּ, אֲךָ הוּא רוֹצֵה לְשָׁמֵעַ
שָׁגָם אֲנַחְנוּ מִתְגַּעְגַּעִים... וּבֹדָאֵי מִיָּד כְּשִׁישְׁמַע אֶת גַּעְגּוּעֵינוּ
יְחִישׁ לְגוֹאֲלָנוּ... (עַל פִּי "שִׁיחֹת הַתְּחִזְקוֹת").

פָּרֶק ח' - שְׁאֵלוֹת מַצְבוֹר הַקּוֹרְאִים

אֵיךְ יִתְכַּן שְׁבִטַחְתִּי וְלֹא נוֹשְׁעֵתִי?

שְׁאֵלָה: אֵיךְ אֲנִי יָכוֹל לְבַטַח בַּהֲשֵׁם שְׁבוֹדָאֵי יִתֵּן לִי רַק טוֹבָה, הֲרֵי כָּבֵד הַרְבֵּה פְעָמִים בְּטַחְתִּי בַּהֲשֵׁם וּלְצַעֲרִי לֹא קִבַּלְתִּי אֶת מִבְקָשִׁי?

תְּשׁוּבָה: שְׁתִּי תְשׁוּבוֹת בְּדַבָּר: רֵאשִׁית, יִתְכַּן שְׁלֹא בְּטַחְתָּ בַּהֲשֵׁם "לְגַמְרִי", בְּבַחֲיִנַת "הַשְּׁלֵךְ עַל הַשֵּׁם יְהִבְךָ", בְּלִי לְדַאגָּה בְּכֻלּוֹ, פְּשוֹט "לְהַפִּיל" כְּבִיכּוֹל אֶת כָּל הַ"תִּיק" עַל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ. וְכִנְרָאָה שְׁנִסִּית "לְעֹזֵר" אוֹ לְפַחוֹת "לְיַעֲזֵר" לְקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא... בְּמָקוֹם לְסַמֵּךְ עָלָיו בְּעִינַיִם עֲצוּמוֹת.

דְּבַר שְׁנִי, אִם זָכִיתָ לְבַטַח בַּהֲשֵׁם "לְגַמְרִי" אִזּוֹ תֵאָמֵר גַּם שְׁבוֹדָאֵי קִבַּלְתָּ אֶת הַטוֹב בְּיוֹתֵר! נִדְמָה לְךָ שְׁזָה לֹא טוֹב? אֵךְ בְּאִמַּת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִתֵּן לְךָ אֶת הַטוֹב בְּיוֹתֵר דּוֹקָא בְּזָכוֹת שְׁכָל כֶּךָ בְּטַחְתָּ בּוֹ. לֹא תִמִּיד רוֹאִים מִיָּד אֶת הַטוֹב שְׁבַמְצַב הַנוֹכְחִי, אָבֵל יָבֵא יוֹם וְנִזְכָּה לְזָהָה.

וּלְדַגְמָא, אֶחָד שְׁאַחַר אֶת הָאוֹטוֹבוֹס, הוּא יָכוֹל לְהַרְגִישׁ
 "מְאֻזָּב", אָבֵל אִם הוּא בּוֹטֵחַ בְּהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, אִז בְּרוּר לוֹ
 שֶׁהוּא הַרְוִיחַ דְּבָר גְּדוֹל בְּעַקְבוֹת הָאֲחוּר הַזֶּה, אוֹלֵי אֶפִּילוֹ
 הַחַיִּים שְׁלוֹ נִצְלוּ רַק בְּעַקְבוֹת הָאֲחוּר לְאוֹטוֹבוֹס, כִּךְ שְׁבִזְכוֹת
 שְׁאוֹתוֹ יְהוּדֵי בְטַח בְּהֵשֶׁם שֶׁהוּא לֹא יִפְסֹפֵס אֶת הָאוֹטוֹבוֹס,
 אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: כִּיּוֹן שְׁאוֹתוֹ אֶחָד "סוֹמֵךְ עָלַי"
 וּמֵאֲמִין בְּכִךְ שְׁאֲנִי מְאֹד אוֹהֵב אוֹתוֹ וְרוֹצֵה רַק בְּטוֹכְתּוֹ,
 בְּזִכּוֹת זֶה אֲנִי אֲרַחֵם עָלָיו וְאֶגְרָם לוֹ דוֹקָא כֵּן לְאַחַר אֶת
 הָאוֹטוֹבוֹס וְלִהְנַצֵּל מִפִּיגוּעַ אוֹ תֵאוֹנָה וְכִדּוּמָה רַח"ל.

וְכַתֵּב רַבְּנוּ בְחַיִּי ("חֻבוֹת הַלְּבָבוֹת" שְׁעַר הַבְּטָחוֹן" פ"א): "וְשִׁיְהִיָּה
 לְבוֹ סְמוּךְ עַל מִי שְׁבִטַח עָלָיו שִׁיעֲשֶׂה הַטוֹב וְהִנְכוֹן לוֹ בְּעֵינָיו
 אֲשֶׁר יִבְטַח עָלָיו, כִּפִּי יִכְלֹתוּ וְדַעְתּוֹ בְּמָה שֶׁמִּפִּיק טוֹבֹתוֹ",
 זֹאת אוֹמֵרֶת שְׁלִפִּי הַ"חֻבוֹת הַלְּבָבוֹת" בְּטָחוֹן אֲמַתִּי פְרוּשׁוֹ
 לְבִטַח בְּהֵשֶׁם שִׁיתֵן לִי אֶת מָה שְׁבִאֲמַת הַכִּי טוֹב בְּשִׁבְלִי,
 וְלֹא דוֹקָא אֶת מָה שְׁאֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁזֶה הַכִּי טוֹב.

אֲצִיץ שְׁבִאֲמַת יֵשׁ בְּנוֹשֵׂא הַזֶּה מִחֻלְקַת רֵאשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים,
 הָאִם דְּרָךְ הַבְּטָחוֹן בַּה' זֶה לְבִטַח שְׁאֶקְבֵּל אֶת מִבְּקָשִׁי אוֹ
 לְבִטַח שֶׁה' יִתֵּן לִי אֶת מָה שֶׁהַכִּי טוֹב עֲבוּרֵי בְּאֲמַת, אוֹלָם
 הַמְּכַנְנָה הַמְּשַׁתֵּף בֵּין כָּלֶם הוּא שְׁבִסוּפּוֹ שֶׁל דְּבָר מִי שְׁבוֹטֵחַ
 בְּהֵשֶׁם צָרִיךְ לְהַרְגִישׁ שֶׁהוּא "נִמְצָא בְּיַדִּים טוֹבוֹת", הָאִם
 אֶקְבֵּל אֶת מָה שְׁלִי נִרְאֶה כְּטוֹב אוֹ לֹא? אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ, וְזֶה גַם
 לֹא אֲמוֹר לְהַטְרִיד אוֹתִי, כִּי בְרוּר לִי שֶׁהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ יוֹדֵעַ יוֹתֵר
 טוֹב מִמֶּנִּי מָה הַכִּי טוֹב בְּשִׁבְלִי, וְאֶפִּילוֹ שְׁמֵרָאשׁ אֲנִי מִתְפַּלֵּל
 וְאוֹלֵי גַם בּוֹטֵחַ שְׁאֶקְבֵּל אֶת רְצוֹנִי, כִּי נִדְמָה לִי שֶׁזֶה הַכִּי טוֹב,

אבל אם בסופו של דבר לא קבלתי את מבקשי ברור לי במאת האחוזים שמה שבקשתי באמת לא היה טוב עבורי לפחות לעת עתה.

אשאל אותך שאלה: כשאתה נוסע באוטובוס אתה דואג? בדרך כלל לא, כי אתה סומך על הנהג שהוא יודע איך נוסעים והוא גם יודע את הדרך הכי טובה, וכי אכפת לך אם הוא נוסע בדרך כזאת או אחרת? מסתבר שזה לא בדיוק מטריד אותך, ובפרט אם אתה מכיר את הנהג הזה כנהג בעל ותק ונסיון רב, אשר גם מקבל עדכון בזמן אמת על הדרך הטובה ביותר.

יש אחד שסומך על הנהג שיסע בדרך מסימת, ויש אחד שסומך על הנהג שיסע בדרך הכי טובה, וכי יש הבדל אמיתי ביניהם? שניהם מרגישים שהם בידיים טובות, וגם ההוא שסומך על הנהג שיסע דוקא בדרך מסימת, הנה אם בסופו של דבר הנהג נסע בדרך אחרת, כיון שהוא מכיר את הנהג וסומך עליו, אזי ברור לו שהנהג קבל עדכון בזמן אמת שיש כעת פקקים בדרך החלופית ורק לכן הוא בחר בדרך הזאת ...

ובזה צריך להתחזק! להזכיר לעצמנו שוב ושוב שאין שום מניעה מהקדוש ברוך הוא לתת לנו את הטוב ביותר, ו"הרבה שלוחים למקום", והוא אוהב אותנו, ומחכה שנפנה אליו ונסמך עליו, וכמה שיותר נבטח בו באמת, כך נזכה לישועתו.

אם אתה מעניין ללמד את הנושא הזה ביסודיות, תוכל לעיין בספר "חובת האדם בעולמו" – בטחון" עמ' 62 ועמ' 452, ושם מבאר שיש הרבה דרגות בבטחון, והעקר שלא יוצר מצב שאחד בוטח בהשם שיקבל דוקא דבר מסוים, ואם בסוף הוא לא יקבל את מבקשו הוא יבא חלילה בתלונות על השם ותברך. ועיין גם בספר "שומר אמונים" מ' הבטחון פכ"ג.

[ואצטט רק קטע קצר שהביא ב"חובת האדם בעולמו" מספר "הבוטח" שהנה נשאל מרן רבי חיים קניבסקי שליט"א כך: "בספר אמונה ובטחון (ח"ב) הובא בשם 'חזון איש' טענות נתאזרחת בלב רבים במשג בטחון...". והנה בחדושי מרן רי"ז הלוי עה"ת עמ' נג כתב בזה הלשון "על ידי מדת הבטחון יכולים להשיג כל דבר שנאמר 'והתענג על ה' ויתן לך משאלות לבך' וכן הכתובים מעידים להלן גול על ה' דרכך ובטח עליו והוא יעשה... וכן דום לה' והתחולל לו...". האם דברי חזון איש' ודברי מרן הרי"ז הלוי הם שתי שיטות בעבודת ה'?" והשיב הגר"ח קניבסקי: "בדברים אלו יש הרבה מדרגות ושבעים פנים לתורה ולפעמים יש לנהג כן ולפעמים כן והכל לפי הענין והצורך".]

ואסיים בצטוט מבעל ה"לשם" זצ"ל בספר "הדעה" (ח"ב דרש ה', הובא בספר "קץ מגלה") וזה לשונו: "ואין להרהר על כמה קדושים מראשוני ראשונים שסבלו כמה צרות ורעות, ולמה הם לא השתמשו במדת הבטחון ואז היו נצולים בודאי. אך דע, כי מדה אחרת היתה בהם, כי מהם שקבלו את היסורים

בְּאֶהְבָּה, עַל דְּרָךְ שְׁאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא כָּל יְמֵי הַיִּיְתִי מְצַטְטֵר
וְכוּ' מְתִי יָבֵא לְיָדֵי וְאֶקְיָמְנוּ וְכוּ'. וְהִשְׁתַּמְשׁוּ בְּמִדַּת מְסִירַת
נֶפֶשׁ, ר"ל שְׁמָסְרוּ אֶת עֲצָמָם לְהַקְבִּ"ה שִׁיעֲשֶׂה עִמָּהֶם הַטּוֹב
בְּעֵינָיו יִתְבַרֵךְ שְׁמוֹ".

[חֲשׂוֹב לְצִיָּן שֶׁלֹּא שִׁיךְ לְבַטַח בְּהַשֵּׁם שְׂיִתֵּן לָנוּ מוֹתְרוֹת-
דְּבָרִים שֶׁבְּאֵמַת אֵינָנו צְרִיכִים אוֹתָם, כְּפִי שְׁמֵבְאָר בְּסֵפֶר
"הַמְּסַפֵּיק לְעוֹבְדֵי הַשֵּׁם" (מְהַרְוֹת פְּלִדֵּיִים עַמ' 157) וּבְהַעֲרוֹת
מְצִינִים שֶׁם שֶׁכֵּן כָּתַב הַרְמַב"ם בְּ"מוֹרָה נְבוֹכִים" (ח"ג, י"ב)].

הֵאֵם הַבְּטַחּוֹן יַעֲזֹר לְרַשָּׁע?

שְׁאֵלָה: אֵתָּה כָּל הַזְּמַן מְדַבֵּר עַל בְּטַחּוֹן בְּהַשֵּׁם שִׁיעֲשֶׂה
לָנוּ טוֹב, אָבֵל מָה עִם כָּל הָעוֹנוֹת שְׁעֲשִׂיתִי? מִי אָמַר שֶׁהַשֵּׁם
לֹא רוֹצֵה בְּדִיּוֹק הַיּוֹם לְהַעֲנִישׁ אוֹתִי?

תְּשׁוּבָה: זֶה כְּרוּר שְׁמִי שֶׁבְּאֵין עָלָיו יִסְוֵרִין הוּא צְרִיךְ
לְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשָׂיו - לַעֲשׂוֹת חֶשְׁבוֹן נֶפֶשׁ, וְלַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה.
וְאָחַד שֶׁאוֹמֵר: "אֲנִי בּוֹטַח בְּהַשֵּׁם, אָבֵל אֲמַשִּׁיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל
מַה שְׁמַתְחַשֵּׁק לִי" הוּא פְּשוֹט סוֹתֵר אֶת עֲצָמוֹ, כִּי אִם בְּאֵמַת
הוּא מְאָמִין שִׁישׁ בּוֹרֵא לְעוֹלָם אֲשֶׁר מְשַׁגִּיחַ עָלָיו בְּכָל עֵת,
הוּא אֲמוּר לְחַשֵּׁשׁ מִמֶּנּוּ מְאֹד... וְגַם אִם נִדְּמָה לוֹ שֶׁאֵת הָעוֹלָם

הַזֶּה הוּא יַעֲבֹר עִם "בְּטַחְוֹן", זֶה בּוֹדֵאֵי עֲדִין לֹא יַצִּיל אוֹתוֹ מְדִינָה שֶׁל גֵּהִינָם רַח"ל.

וּכְפִי שְׂאוֹמֵר הַ"חֹבוֹת הַלְּבָבוֹת" (שָׁם פ"ג): "אֲבָל מִי שְׂיִבְטַח עַל הַבוֹרָא וְהוּא מְמַרָה אוֹתוֹ, כְּמָה הוּא סָכֵל, וְכִמָּה דַעְתּוֹ חִלוּשָׁה... מִי שְׂעֵבֵר עַל חֻקֵי הָאֱלֹקִים וּמִצְוֹתָיו אֲשֶׁר יַעַד וְהַעִיד עֲלֵיהֶם, שְׁתַּהֲיֶה תוֹחֵלֶת הַבוֹטַח עֲלָיו נִכְזָבָה כְּשִׁמְרָהּ, וְלֹא יִהְיֶה רְאוּי לְהִקְרָא בְּשֵׁם בּוֹטַח בְּאֱלֹקִים". וְשׁוֹב, מְדַבֵּר כָּאֵן רַק עַל אֶחָד שְׂמֻזְזָל וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ מִרְצוֹן הַשָּׁם, וְלֹא בְּאֶחָד שְׂ"נִכְשָׁל" בְּפִתוּיֵי הַיַּצֵּר וְכו'.

אוֹלָם אֶחָד כְּמוֹךְ שְׂרוּצָה לְהִתְחַזֵּק בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם, בּוֹדֵאֵי שְׂאֵתָה יְכוֹל לְבִטַח בְּרַחְמֵי הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר הוּא "אֶרְךָ אַפִּים", וְכִמוֹ שְׂאֵמֵר דּוֹד הַמְּלֶךְ ע"ה: "וְאֲנִי בַחֲסֵדְךָ בְּטַחְתִּי", "בַּחֲסֵדְךָ" - שְׂתַעֲזֹר לִי בַּחֲסֵדְךָ אֶפִּילוֹ שְׂלֹא מְגִיעַ לִי.

וְאֵף רָשָׁע גְּמוֹר, אִם הוּא יְבִטַח בְּהַשָּׁם הוּא יִזְכֶּה לִישׁוּעָה, כְּפִי שְׂנִבְיָא מִיַּד רְאִיוֹת מַחז"ל, וְאֵף שְׂלִכְאוּרָה מְדַבְּרֵי הַ"חֹבוֹת הַלְּבָבוֹת" לֹא מְשַׁמֵּעַ כָּךְ, רְאִיתִי שְׂהַגֵּר"ש פִּנְקוּס זצ"ל עוֹמֵד עַל הַעֲנִיָּן הַזֶּה וּמְבַאֵר שְׂרָשָׁע זְקוּק לְבְּטַחְוֹן בְּרָמָה יוֹתֵר חֲזָקָה בְּכַדֵי לְזַכּוֹת בִּישׁוּעָה, וְאִם הוּא יְבִטַח בְּדַרְגָּה שְׂכֻזָּאת אֲזִי גַם לְדַעַת הַחוּה"ל הוּא יִזְכֶּה בִּישׁוּעָה (עִי' בִּסְפֵרוֹ "נִפְשׁ שְׂמֻשׁוֹן - שְׂעֲרֵי הָאֲמוּנָה" עמ' ערב, וּבִסְפֵר "חֹבוֹת הָאֵדָם בְּעוֹלָמוֹ" עמ' 60 ועמ' 434).

וְאֲכֵן גַּם הַ"חֹבוֹת הַלְּבָבוֹת" בְּעִצְמוֹ אוֹמֵר (שָׁם פ"ב): "שְׂיִהְיֶה מִי שְׂבִטַח עֲלָיו בְּתַכְלִית הַנְּדִיבוֹת וְהַחֲסֵד, לְמִי שְׂרְאוּי לוֹ וְלְמִי שְׂאִינוֹ רְאוּי לוֹ".

והראיה לך שגם לרשע יעזר הבטחון בהשם, שאמרו חז"ל (ילקוט תהלים תשי"ט) על הפסוק "רבים מכאובים לרשע והבוטח בהשם חסד יסובבנו", שאפילו רשע הבוטח בהשם חסד יסובבנו.

וכן רבנו יונה ז"ל בפרושו על משלי (ג', כ"ו) אומר וזה לשונו: "ובוטח בה' ישגב מן הצרה בשכר הבטחון אף על פי שהיתה הצרה ראוייה לבא עליו... וכן אם גברו עליו צרות ונכנע מפניהם, ובטח על רחמי השם, כי ירחם עליו מפני צרותיו ומפני הכנעתו, ומפני תקנתו על השם".

כמו כן במדרש רבה (בראשית צ"ח י"ד) מובא: "אמר רבי יצחק הכל בקווי", ומסביר בפרוש "עץ יוסף" שם שאפילו אם אין לאדם זכיות, כיון שמקנה להשם זכה לישועתו.

ורבנו בחיי ז"ל על התורה כתב (דברים י"א כ"ב-כ"ה) וזה לשונו: "ומי האיש הירא ושם ה' מבטחו ינצל מן הצרה אף על פי שהיתה ראוי לבא עליו". וכן אומר ה"אור החיים" הק' זצ"ל (בשלח י"ד, י"ד) שמי שמאמין זוכה בישועות אף כשאינו ראוי לזכות בישועה.

וראיתי מביאים דבר נפלא מה"אור החיים" הק' זצ"ל ששואל בפרשת בראשית (ד' י"ג-ט"ו) מדוע זכה קין שהשם שם אות על מצחו "לבלתי הכות אתו כל מצאו", הלא קין רצח את אחיו? ומדוע זכה לכוז "חנינה" מהקב"ה? ומבאר ה"אור החיים" שיש כאן חדוש גדול: קין פנה לקב"ה ואמר לו: "רבוננו של עולם! אם אתה לא תציל אותי - אין אף אחד

בְּעוֹלָם שֶׁיִּצְלֵל אוֹתִי! עֵינֵי נְשׂוֹאוֹת רַק אֵלֶיךָ! ". וְכֹאֲשֶׁר אָדָם פּוֹנֶה לְבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂכֹזָאֵת - הַקֶּבֶ"ה חוֹנֵן אוֹתוֹ וּמְצִיל אוֹתוֹ (על פי "יחי ראובן").

וְאֵיךְ בְּאַמֶּת שִׁיךָ לְבַטַּח בְּהִשָּׁם וּלְהַמְשִׁיךְ לְהִיּוֹת רִשְׁעָה?
 רְאִיתִי בְּסִפֵּר "חֹכֶת הָאָדָם בְּעוֹלָמוֹ - בְּטַחְוֹן" (עמ' 437)
 שֶׁהֵבִיא כְּמֵה הַסְּבִירִים לְכַךְ, אֶחָד מֵהֶם הוּא שֶׁרִשְׁעָה לֹא יִכּוֹל לְהִיּוֹת "בְּעַל בְּטַחְוֹן", אֲבָל בְּהַחֲלִט יִתְכַּן שְׂמַחְמַת מַצֵּב שֶׁל סִכְנָה שֶׁאֵלָיו הוּא נִקְלַע לְפִתְעָה הוּא יִרְגִישׁ תְּחוּשָׁה חֲזָקָה שֶׁ"אֵין עוֹד מְלַבְדּוֹ", וּבְאוֹפֵן זְמַנִּי הוּא יַחֲוֶשׁ חֲזָק תְּלוּתִי בְּבוֹרָא עוֹלָם בְּבַחֲיִנַת "הַשִּׁלֵּךְ עַל הַשָּׁם יִהְיֶךָ".

לְהַשְׁלֵמַת הַעֲנִינֵן אֶצֶטֵּט דְּבָרִים נִפְלְאִים מֵהַ"נְּתִיבוֹת שְׁלוֹם"
 (יְסוּדֵי הַתּוֹרָה ב') שֶׁמְבִיא עַל פִּי הַ"אֲבֵן עֲזָרָא" שֶׁמְצַנֵּת אֲמוּנַת ה' כּוֹלֶלֶת גַּם לְהֶאֱמִין בְּגִדּוֹל הַפְּלִגְתָּ אֶהְבְּתוּ יִתְבָּרֵךְ אֶל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְהִיא חֵלֶק הָאֲמוּנָה הַמְבִיא לְבְּטַחְוֹן הַגְּמוּר בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִכֵּן נֹאמֵר "אֲנִכִּי ה' אֱלֹקֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם", וְלֹא נֹאמֵר "שֶׁעֲשִׂיתִי שָׁמַיִם וְאֶרֶץ", כִּי חֵלֶק מֵהָאֲמוּנָה זֶה לְהֶאֱמִין שֶׁהַשָּׁם אוֹהֵב אוֹתָנוּ כֹּל כֶּךָ עַד שֶׁהוֹצִיא אוֹתָנוּ מִמִּצְרַיִם וּבָחַר בָּנוּ, עַל אִף הֵיּוֹתָנוּ שְׂקוּעִים בְּמִ"ט שְׁעָרֵי טְמֵאָה.

וּמִמְשִׁיךְ הַ"נְּתִיבוֹת שְׁלוֹם" וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: "וַיִּתְחַזַּק בְּבְטַחְוֹן שֶׁשָּׁרְשׁוֹ הִיא הָאֲמוּנָה כִּי בָּנִים אַתֶּם לְהַשָּׁם אֱלֹקֵיכֶם, דִּהְיִינוּ שֶׁיִּרְגִישׁ עֲצָמוֹ כְּמוֹ בֶן הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּכָל הַמְּצָכִים הֵכִי שְׁפָלִים וְהִירוּדִים עֲדִין נִשָּׂאֵר בֶּן הַמֶּלֶךְ, וּבֵינָם כֶּךָ וּבֵינָם כֶּךָ קְרוֹיִין בָּנִים... כִּי יְהוּדֵי הַבוֹטַח בְּהַשָּׁם שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ, הֲרֵי שָׂרֵשׁ וּמְקוֹר

הַבְּטָחוֹן כְּאִמּוֹר הוּא מִחֲמַת שְׁמֵרְגִישׁ בְּלִבּוֹ גְּדֹל אֶהְבְּתוֹ יִתְבָּרַךְ אֱלֹהֵי, שֶׁהוּא כִּבֵּן לְאָב רַחֲמָן הַרוֹצֵה רַק טוֹכְתוֹ בְּכָל מַצְבָּיו, וּמְשָׁרִישׁ בְּלִבּוֹ כִּי בְנִים אַתֶּם לַהֵשֶׁם אֱלֹקֵיכֶם קוֹדֵם שְׂיִחְטָא וְלֵאחֵר שְׂיִחְטָא וּבּוֹדָאי יִרְחַם עָלָיו אִף עַל פִּי שְׂאִינוֹ הַגּוֹן וְאִינוֹ כְּדָאי, עַל יְדֵי זֶה מִתְעוֹרֵר גַּם מִלְמַעְלָה הַנְּהַגָּה מִיַּחַדָּת עִמּוֹ... וּכְכֹל שֶׁהוּא מְשָׁרִישׁ בְּדַעְתּוֹ וּמְצִיר בְּלִבּוֹ אֶת אֶהְבְּתוֹ וְקִרְבָּתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ אֱלֹהֵי, כֵּן מִמְּשִׁיךְ עָלָיו הַנְּהַגָּה מִן הַשָּׁמַיִם...

גַּם בְּשִׁעָה שְׂשַׁעְרֵי תַפְלָה נְעוּלִים וְהַהֶסֶתֶר גְּדוֹל, שְׂאֶקְרָא יוֹמָם וְלֹא תַעֲנֶה וְגו', יֵשׁ עוֹד עֲצָה פְּלֵאִית, וְהוּא כַח הַבְּטָחוֹן, שְׂבִפְנֵינוּ אֵין הֶסֶתְרִים, וּמְפִלֵיא פְּלֵאוֹת בְּהַנְּהַגָּה עִילָאִית לְהַשְׁתִּיק מִדַּת הַדִּין וְהַקְטְרוּגִים.

[ב"חובת האדם בעולמו - בטחון" מביא כן (עמ' 67):
 "כְּאִשֶּׁר אָדָם בּוֹטַח בְּרַחֲמֵי הַשֵּׁם בְּאוֹפֵן מַחְלָט, הֵרִי שֶׁהוּא יִקְבַּל מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה הַשְּׁפָעַת רַחֲמִים כֹּה גְּדוֹלָה, עַד שֶׁסָּבִיר כִּי מִשְׂאֵלְתוֹ תִּתְקִים כְּמַעַט בּוֹדָאוֹת. בְּטָחוֹן מִסּוּג זֶה דוֹרֵשׁ מִסְפֵּר הַכְּנוּת: 1] יֵשׁ לִבְחֹן אִם בְּקִשְׁתּוֹ נּוֹכַעַת מִשְׁקוּלִים רוֹחֲנִיִּים, 2] עֲשִׂית תְּשׁוּבָה עַל הַחֲטָא שְׁגָרַם אֶת עֲכוּב מִשְׂאֵלְתוֹ עַד עֵתָה, 3] נְכוֹנוֹת לְבַצֵּעַ כָּל דְּבָר שְׂיִתְעוֹרֵר לְבוֹ לְכָךְ, לְאַחֵר שְׂיִקְבַּל אֶת מִשְׂאֵלְתוֹ, כְּדִי שְׂמִשְׂאֵלְתוֹ לֹא תִהְיֶה בְּסוּף לְרַעְתּוֹ, 4] הַשְּׁתַּדְּלוֹת בְּרָמָה הַנְּדַרְשֵׁת וְכו', 5] עֲבוּדָה לְהַתְחַזְּקוֹת מִדַּת הַבְּטָחוֹן עַד לְרָמָה שֶׁל בְּטָחוֹן מַחְלָט". וְהוּא מְבַהֵיר שֶׁם שְׂבִמְקָרָה וְהָאָדָם רוֹצֵה לְהַשִּׁיג דְּבָר הַנוֹגֵד אֶת הַתְּקוּן הַבְּסִיסִי שֶׁל בְּעוֹלָם אֲזִי הַבְּטָחוֹן שֶׁל בְּהַשֵּׁם לֹא יִבִּיא לּוֹ אֶת מְבַקְשׁוֹ].

מִסְפָּר עַל הַצְדִּיק רַבִּי נַחוּם מֵהוֹרְדָנָא זצ"ל, מוֹרוֹ וְרַבּוֹ
 שֶׁל מֶרֶן הַ"חֲפִץ חַיִּים" זצ"ל, שֶׁהָיָה חַיֵּב הַרְבֵּה כֶּסֶף לַגְּבִיר
 אֶחָד, וְהֵנָּה הוּא פָּגַשׁ בְּאַקְרָאִי אֶת אוֹתוֹ גְּבִיר רַבֵּעַ שֶׁעָשָׂה לְפָנָיו
 הַזְמָן בּוֹ הוּא הִתְחַיֵּב לְהַחְזִיר אֶת הַחוּב. הַגְּבִיר הַזֵּפִיר לוֹ
 שָׁזְמַן פְּרַעוֹן הַהַלְוָאָה עוֹמֵד לְהַגִּיעַ בְּעוֹד כְּרַבֵּעַ שָׁעָה, כְּשֶׁהוּא
 מוֹסִיף וְאוֹמֵר שְׁאֵם כָּבֵד הַכֶּסֶף נִמְצָא בְּיָדוֹ, הָרִי שֶׁהוּא יָכוֹל
 לְפָרַע אֶת הַחוּב כְּעַת בְּלִי לְטָרַח לְעֵלוֹת לְבֵיתוֹ.

חִיף הָרַב וְאָמַר: וְכִי מִנֵּיִן לִי סְכוּמִים שְׁכָאֲלָה? אֵין לִי
 אֶפִּילוֹ חֵלֶק מֵהַסְּכוּם...

הַגְּבִיר הִתְרַגַּז וְאָמַר: מִזְמָן אֲתָה אַחַר כְּבוֹד לְבֵית הַדִּין,
 וְשֵׁם כְּבֹד יִפְסְקוּ פְּסַקְךָ כְּדִין לוֹוֶה וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם.

וְגַע, עָנָה הָרַב בְּשִׁלְוָה, מַדּוּעַ אֲתָה רֵץ לְבֵית הַדִּין הֲלֹא יֵשׁ
 עֲדִין עוֹד רַבֵּעַ שָׁעָה שְׁלֵמָה?

רַבִּי נַחוּם הַצְדִּיק שְׁנוּדַע כְּאִישׁ שֶׁל אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן אֵיתָן,
 הִמְשִׁיךְ בְּדַרְכּוֹ הַבֵּיתָה בְּשִׁקְטָה וּבְכִבֻּטָה, כְּמִי שֶׁכָּבֵד מִנַּח הַכֶּסֶף
 בְּאִמְתָּחָתוֹ.

וְהֵנָּה כְּחֻמֵּשׁ דְּקוֹת לְפָנָיו זְמַן פְּרַעוֹן הַחוּב, נִשְׁמָעָה דְּפִיקָה
 בְּדִלְתַת הַבַּיִת, בְּפִתַח עֶמֶד חֶתָן צְעִיר, שֶׁבִקֵּשׁ לְהַפְקִיד אֶת
 כֶּסְפֵי הַנְּדוּנָיָא שֶׁקִּבַּל מִחֶתְנָו בְּאַחַת מִקְרַנְוֹתָיו הַנְּאָמְנוֹת שֶׁל
 רַבִּי נַחוּם. הוּא הִתְקַבַּל בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, רַבִּי נַחוּם הִתְיַשֵּׁב
 עִמּוֹ וְרָשָׁם אֶת פְּרֻטָּיו, כְּשֶׁשָּׂאֲלוּ בְּאִיזָה סְכוּם מְדַבֵּר נֶקֶב הֲלֵה
 בְּדִיוֹק בְּאוֹתוֹ סְכוּם שְׁכָעַת הוּא צְרִיךְ לְהַחְזִיר לַגְּבִיר, תִּכְף
 לִקַּח הָרַב אֶת הַכֶּסֶף וְהִבִּיא אוֹתוֹ לַגְּבִיר, כְּשֶׁהוּא לֹא מֵאַחַר
 כָּלֵל אֶת זְמַן הַפְּרַעוֹן.

“איך הצלחת לגייס סכום גדול שכונה תוך רבע שעה?”
תהה העשיר.

ענה לו רבי נחום כף: כּאֲשֶׁר בְּטַחוֹנוֹ שֶׁל הַבּוֹטָח מִגִּבַּל
בְּשִׁכְלוֹ וְהוּא בּוֹטָח בַּהֵשֶׁם שְׂיֵעֶזֶר לוֹ רַק בְּדֶרֶךְ טִבְעִית
וּסְטַנְדָּרְטִית אִזְּ הוּא לֹא זֹכֶה לִישׁוּעָה בְּדֶרֶךְ פְּלִאִית, אֶךְ
כּאֲשֶׁר יְהוּדֵי בּוֹטָח בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּטַחוֹן שְׂאִינוֹ מִגִּבַּל
בְּכֹלֹם, וְרַק סוּמָךְ בָּלֵב שָׁלֵם עַל אֶחָד יָחִיד וּמִיָּחָד שֶׁפֶל
הַיְכָלוֹת בִּידוֹ, הִרִי מִמְצִיא לוֹ הֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ דְּרָכִים שׁוֹנוֹת
לִישׁוּעָתוֹ, גַּם בְּדֶרֶכֵי פְּלִא וְנִס. (“חובת האדם בעולמו” עמ' 254).

לְקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יֵשׁ מְסַפֵּיק דְּרָכִים יְצִירָתִיּוֹת לְהוֹשִׁיעַ
אוֹתָנוּ, גַּם כְּשֶׁנֶּרְאָה לָנוּ שְׂאִין שׁוֹם מוֹצֵא לְבַעֲיָה שְׁמַטְרִידָה
אוֹתָנוּ. וְכֵמָה שְׂיִוְתֵר בּוֹטָחִים בַּהֵשֶׁם שְׂיִוְשִׁיעַ אוֹתָנוּ בְּכָל דְּרָךְ
שֶׁהִיא, כִּף זֹכִים בְּאַמַּת לְהוֹשִׁיעַ.

וְנִסִּים בְּסַפּוֹר נוֹסֵף שְׁגַם הוּא מִמְחִישׁ כִּמָּה הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְסוֹכֵב יְשׁוּעוֹת בְּצוּרָה כָּל כִּף פְּלִאִית, וְזֹאת אֶפִּילוֹ בְּלִי
לַעֲשׂוֹת נִס גְּלוֹי. וְכִף מְסַפֵּר יְהוּדֵי אַחַר מִנְיֹו יוֹרֵךְ: בְּשָׁנוֹת
הַמְּלַחְמָה בְּאִירוּפָּה נוֹתֵר הוּא עִם אַחוֹתוֹ הַצְּעִירָה בְּבוֹנֵקֵר
בְּגִטוֹ, כָּל מִשְׁפַּחְתָּם נִהְרָגָה, וְהוּא הִרְגִישׁ אַחֲרִיּוֹת בְּשִׁמְרָה
עַל אַחוֹתוֹ, וְשָׁמַר עָלֶיהָ כְּכַבֵּת עֵינָו. יוֹם אֶחָד, הוּא יָצָא
מִהַבּוֹנֵקֵר לְחַפֵּשׂ אֶכְל, וְכִשְׁחֶזֶר לֹא מָצָא אֶת אַחוֹתוֹ. אֲנָשִׁים
סָפְרוּ לוֹ שֶׁהִגִּיעַ שׁוֹטֵר מִהַגִּסְטָפוֹ וְלָקַח אוֹתָהּ לְתַחֲנַת
הַמְּשֻׁטְרָה, בְּשִׁמְעוֹ אֶת דְּבָרֵיהֶם רָץ כְּמִטְרֵף אֶל תוֹךְ לַע הָאָרִי
לְתַחֲנַת הַמְּשֻׁטְרָה וְזָעַק: “הַחֲזִירוּ לִי אֶת אַחוֹתִי!” הִרְשָׁעִים
הָאֵלֶּה נִהְנוּ מִהַצְּעָקוֹת שֶׁלוֹ וְצַחֲקוֹ עָלָיו, בְּאוֹתוֹ זְמַן מִמָּשׁ יָרַד

בְּמַדְרָגוֹת הַבְּנִין קָצִין עֶטוֹר בְּמַדְלִיּוֹת, וְשָׁאֵל בְּכַעַס: "מָה הֵן הַצְּעָקוֹת כָּאֵן?" הַשּׁוֹטְרִים עָנּוּ לוֹ שֶׁהִגִּיעַ לְכָאן יְהוּדֵי אֶחָד שָׁרוּצָה שְׁנַחְזִיר לוֹ אֶת אַחֻתוֹ. פָּנָה הַקָּצִין וְאָמַר לוֹ: "אֶת אַחֻתְךָ תִּקְבַּל בַּחֲזָרָה כְּשִׁיִּצְמַחוּ לְךָ שְׁעָרוֹת עַל כַּף הַיָּד! וְעַד אֲזַי כָּלְכֶם תָּמוּתוּ".

מִיָּד כְּאֲשֶׁר שָׁמַע הַנַּעַר אֶת דְּבָרֵי הַקָּצִין, פָּשַׁט אֶת כַּף יָדוֹ, וְהִרְאָה לְעֵינָיו הַנִּדְהָמוֹת שֶׁל הַנְּאֻצִי אֶת כַּף יָדוֹ מִלְּאָה בְּשְׁעָרוֹת. הַקָּצִין נִבְהַל מִהַמְרָאָה וְצָעַק: "בֶּן הַשֹּׁטֵן, קַח מֵהַר אֶת אַחֻתְךָ וְתִבְרַח מִכָּאן מִיָּד, לְפָנַי שְׁאַהֲרֵג אֶת שְׁנֵיכֶם". הֵם בְּרָחוּ מִן הַמָּקוֹם וְנִצְלוּ.

וְאֵיךְ קָרָה הַנֶּס הַזֶּה? אוֹתוֹ בְּחֹר בְּהִיּוֹתוֹ יֶלֶד נִכְוֶה קִשּׁוֹת בְּיָדוֹ, הָרוּפָאִים הִשְׁתִּילוּ לוֹ עוֹר חֲדָשׁ בְּכַף הַיָּד, וְהָעוֹר נִלְקַח מִמָּקוֹם בְּגוּף שֶׁהִצְמִיחַ שְׁעַר, וְלִכְן נִתְמַלְּאָה יָדוֹ עִם שְׁעָרוֹת (מוֹבָא שָׁם).

הַתְּפִלָּתִי וְלֹא נַעֲנִיתִי

שְׁאֵלָה: לְאַחֲרוֹנָה רְצִיתִי לַעֲבוֹר טֶסֶט לְקִרְאָת קִבְּלַת רִשְׁיוֹן נְהִיגָה, הַתְּפִלָּתִי הִרְבֵּה עַל זֶה שְׁאֲנִי אֲצַלִּיחַ, וְאֶפִּילוֹ בְּקִשְׁתִּי בְּרִכָּה מְאִיזָה רַב גְּדוֹל, וְעַכְשָׁו אֲנִי מְאֹד מְאֻכָּזָב, לֹא עֶזֶר שׁוֹם דָּבָר, נִכְשַׁלְתִּי בְּטֶסֶט. אֲנִי לֹא מִבִּין, אֵיךְ זֶה יְכוּל לְהִיּוֹת, כָּל

כָּךְ הִרְבֵּה הִתְפַּלְלֵתִי, קִבַּלְתִּי בְּרָכָה, נָתַתִּי צְדָקָה, שׁוּם דָּבָר לֹא עָזַר.

תְּשׁוּבָה: יְדִידֵי הַיָּקָר! אֲשַׁרְיָךְ שְׁלֹפְחוֹת הַשְּׁכָלֶת לְהִבִּין שֶׁהַתְּפִלָּה הַיָּא הַהִשְׁתַּדְּלוֹת הַכִּי טוֹבָה, אָבֵל חָשׁוּב שֶׁתִּדַּע שֶׁתְּפִלָּה חֲזָקָה הַיָּא תְּפִלָּה מִתּוֹךְ תַּחֲוֹשָׁה שֶׁרַק הַשֵּׁם יִכּוֹל לְעֹזֵר לָךְ.

הַגַּה"צ רַבִּי שְׁמִשׁוֹן דָּוִד פִּנְקוּס זצ"ל מְעוֹרָר שְׁאֵמָנָם אֲנַחְנוּ מִתְּאֲמָצִים לְכוֹן בַּתְּפִלָּה, אָבֵל הִרְבֵּה פְּעָמִים אֲנַחְנוּ מִתְּרַכְּזִים מְאֹד בְּצָרְכִים שְׁלָנוּ בַּמָּקוֹם לְהִתְרַכֵּז בְּאֲמוּנָה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא הַיָּחִיד שֶׁיִּכּוֹל בְּאֲמַת לְעֹזֵר לָנוּ, וּלְדַגְמָא, רוֹצִים רְפוּאָה - אֲזֵ מְכוֹנִים בְּ"רְפָאנוּ": "כִּמָּה אָנִי זָקוּק לְרְפוּאָה, וְכִמָּה קָשָׁה לִי בְּלִי הַרְפוּאָה...", מִתְּרַגְּשִׁים מְאֹד בַּתַּחֲוֹשָׁה הַזֹּאת שֶׁל הַצּוֹרֵךְ בְּרְפוּאָה, בְּזִמְנֵן שֶׁבְּאֲמַת צָרִיךְ יוֹתֵר לְהִתְרַגֵּשׁ בַּתַּחֲוֹשָׁה שֶׁ"כִּמָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִכּוֹל לְרְפְּאוֹת אוֹתִי, וְשֶׁרַק הוּא הַרְפוּאָה כֹּל בְּשׂוֹר וּמְפִלִּיא לְעֲשׂוֹת, וְכִמָּה הוּא אוֹהֵב אוֹתִי וְרוֹצֵה לְעֹזֵר לִי".

מִלְּבַד זֹאת, חָשׁוּב שֶׁתִּדַּע שְׁאֵף תְּפִלָּה לֹא שָׂבָה רִיקָם, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ מַה בְּאֲמַת הַכִּי טוֹב בְּשִׁבְלֶיךָ, וַיִּתְּכֵן שְׁבִדְיוֹק בְּשָׂבוּעַ שֶׁעָבַר הֵייתָ נִתּוֹן בְּמַצָּב שֶׁל סִפְנָה, אוֹ שְׁמֵדֶת הַדִּין הֵייתָ מִתּוֹחָה עֲלֶיךָ עַד שֶׁחֲלִילָה אִם כָּבַר הִיָּה לָךְ רִשְׁיוֹן הֵייתָ נִזְוֵק בְּתֵאוּנָה רַח"ל, וְרַק בְּזִכּוֹת שֶׁהַתְּפִלָּתְךָ לְקַבֵּ"ה, לְקַח הַקָּב"ה בְּרַחֲמָיו הַמְּרַבִּים אֶת תְּפִלָּתְךָ, וּבְזִכּוֹתֶיהָ הַצִּיל אוֹתְךָ בַּמָּקוֹם לָתֵת לָךְ לְהַצְלִיחַ בְּטַסְט. וּפְעָמִים לוֹקַח הַקָּב"ה אֶת

תְּפִלַּתְךָ וְשׁוֹמֵר אוֹתָהּ הַרְבֵּה זְמַן וְלֹאֲחֵר שָׁנִים הִיא שׁוֹמֵרֶת עָלֶיךָ אוֹ עַל יְלָדֶיךָ.

כְּשֶׁנִּגְשִׁים לְהִתְפַּלֵּל חִיבִים לְגַשֵּׁת עִם אֲמוּנָה שֶׁהַקָּב"ה מְלַבֵּד מֵה שֶׁהוּא "כָּל יָכוֹל" הוּא גַם הַיַּחֲדִיד שִׁיּוּדֵעַ מֵה הַכִּי טוֹב בְּשִׁבְלִי, וְגַם הוּא זֶה שֶׁהַכִּי רוֹצֵה בְּטוֹבְתִי בְּזֶה וּבְכָא. וְכִשְׁנִגְשִׁים כֶּךָ לְתַפְּלָה, הָרִי שְׁמִמְשִׁיכִים לְהִתְפַּלֵּל שׁוֹב וְשׁוֹב, וְלֹא מְחִיֵּאִשִׁים מְלַבֵּקֵשׁ. וְזֹאת הֵגַם שֶׁבְּסוֹפּוֹ שֶׁל דְּבָר, גַּם אִם לֹא נִקְבַּל אֶת מְבַקְשֵׁנוּ, לֹא יִהְיֶה לָנוּ תְלוּנוֹת, כִּי בְּיָדַי שֶׁהִתְפַּלֵּה פְעֵלָה עֲבוּרָנוּ שֶׁנִּקְבַּל דּוֹקָא אֶת מֵה שֶׁבְּאַמַּת הַכִּי טוֹב בְּשִׁבְלֵנוּ.

וְאַצְטִט לְךָ בְּזֶה קָטַע מִתּוֹךְ דְּבָרֵי הַ"קְהָלוֹת יַעֲקֹב" זצ"ל בְּסִפְרוֹ "חַיֵּי עוֹלָם", וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: "אֲפִילוּ אִם יַעֲבְרוּ כְּמֵה יָמִים וְשָׁנִים, אֲשֶׁר יִדְמָה לוֹ שֶׁלֹּא הוֹעִילָה תְּפִלָּתוֹ כְּלוּם - אֶל יִנִּיחַ מִלְּהִתְפַּלֵּל, וְסוֹף סוֹף יִרְאֶה בְּעֵינָיו שֶׁתְּפִלָּתוֹ הוֹעִילָה לוֹ מְאֹד. וְאָמְרוּ חֲזו"ל - אֲשֶׁר יֵשׁ תְּפִלָּה שְׁמוּעֵלֶת מִיָּד, וְיֵשׁ תְּפִלָּה שְׁמוּעֵלֶת לְשִׁלְשֵׁי יָמִים, וְיֵשׁ תְּפִלָּה שְׁמוּעֵלֶת לְשִׁלְשֵׁי שָׁנָה. וּבְעֵקֶר מֵה שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁאֵינּוּ נִעֲנָה בְּתְפִלָּתוֹ אֶף עַל פִּי שֶׁהִתְפַּלֵּל עַל זֶה זְמַן רַב, אֵינּוּ נִכּוֹן כְּלָל, שֶׁהָרִי אֵי אֶפְשָׁר לְדַעַת אֵיךְ הִיָּה הַמְצָב אֲצִלוֹ אֵילוֹ לֹא הִיָּה מְתַפַּלֵּל, וְלוֹלֵא תְּפִלָּתוֹ הִיָּה חֵס וְשְׁלוֹם הַמְצָב גְּרוּעַ יוֹתֵר... וְתְּפִלָּתוֹ עוֹשֶׂה מְחֻצָּה...".

וְרִיאִתִּי לְזֶה הַמְחֻשָּׂה נִפְלְאָה בְּסִפְרֵי "לֶקַח טוֹב" (ח"י) שֶׁל תּוֹרָה ח"א). מַעֲשֵׂה בְּאָדָם אֲשֶׁר מַצְבּוֹ הַכְּלָפְלִי הִיָּה קֶשֶׁה, הוּא פְּנֵה בְּמִכְתָּב נִרְגָּשׁ לְאַחַד הַגְּבִירִים הַגְּדוֹלִים בְּחוּ"ל הַיְּדוּעַ

כנדיב גדול, ותאר במכתבו את מצבו הקשה, כאשר ביתו זקוק בדחיפות לשפון לקראת החרף, בכדי שהגשם לא יחדר לביתו, וכן כמה מילדיו חולים והוא צריך להסיע אותם לטפולים רפואיים, כך שהוא זקוק גם לרכב צמוד, וכן הוא מתקשה לעמד בהוצאות השוטפות של כלכלת הבית, כך שיעזרו לו מאד גם תלושים לרכישת מזון.

המכתב נשלח לחו"ל אך אף תגובה לא הגיעה.

תקופה קצרה לאחר מכן "במקרה" אחד השכנים פנה אליו ואמר לו שיש לו רכב מיתר והוא ישמח להשאיל לו את הרכב לזמן בלתי מגבל, מידענו אמר לו: אני יאמר לך את האמת, זה מאד יעזר לי, בדיוק פניתי לאחרונה לבקש עזרה מאיזה נדיב, אך הוא משום מה לא הגיב לפניתי, ההפסד שלו... אתה הרוחת מצנה גדולה.

יום לאחר מכן "במקרה" שכן אחר אמר לו שיש לו חבר שעובד בשפוצים ובדיוק כעת הוא מחפש להתנדב אצל משפחה נזקקת לשם שמים, כך שאם הוא צריך עזרה הוא ישמח לקפץ אליו... ושוב פעם השכן שמח ואמר גם לשכן הזה: אני יאמר לך את האמת, זה מאד יעזר לי, בדיוק פניתי לאחרונה לבקש עזרה מאיזה נדיב, אך הוא משום מה לא הגיב לפניתי, ההפסד שלו... אתה הרוחת מצנה גדולה.

יומים אחר כך חבר מהכולל הגיש לו מעטפה עם תלושים לרכישת מזון בסך 5000 ש"ח שאותם קבל כביכול מאיזה ארגון עלום שם שעוזר למשפחות ברוכות ילדים...

מִיִּדְעֵנוּ שְׂמַח וְהוֹדָה לַהֲשֵׁם עַל הָעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה, אֶךְ לָרַגַע
 לֹא חָלַם שְׂבָאֲמַת הַנְּדִיב הַנִּכְבָּד עוֹמֵד מֵאַחֲוֵרֵי כָּל הָעֲזָרָה
 הַזֹּאת... הַנְּדִיב שֶׁחֲשַׁשׁ כִּי אִם יִשְׁלַח כֶּסֶף מְזַמֵּן לְמִיִּדְעֵנוּ הוּא
 יִתְבַּזֵּז בְּצוּרָה לֹא נְכוֹנָה, בְּחֵר לְהַעֲנִיק עֲזָרָה בְּצוּרָה כָּל כֶּף
 טוֹבָה וּמְשֻׁלְּמָת.

כֶּף גַּם קוֹרָה לַיהוּדֵי שְׂמֵת־פֶּלֶל וּמִבְקֵשׁ עֲזָרָה מֵהֵשֶׁם
 יִתְבַּרְךָ, הוּא מְצַפֶּה שֶׁהַקֶּב"ה יִתֵּן לוֹ בְּדִיוֹק אֵת מֵה שְׂבָקֵשׁ
 וּבְצוּרָה שְׁנֵאֵרֵית לוֹ הִכִּי טוֹבָה, אֶךְ בְּאֲמַת הַקֶּב"ה יוֹדֵעַ יוֹתֵר
 טוֹב אִיךָ לְעֹזֵר בְּצוּרָה הַטוֹבָה בְּיוֹתֵר, וְהוּא שׁוֹלַח לְאוֹתוֹ
 יְהוּדֵי עֲזָרָה רַבָּה בְּדַרְכֵי שׁוֹנוֹת, וְלִפְעָמִים הַמְתַּפְּלֵל בְּכֻלּוֹ
 לֹא שֵׁם לֵב שֶׁבְּדִיוֹק מֵאֵז שֶׁהִרְבֶּה בַתְּפִלָּה הַשְּׁתַּפֵּר כָּל כֶּף
 מַצְבוֹ.

וְאֵבִיא לְכֶף דְּגִמָּא, אֶחָד הַתְּפִלֵּל וּבִקֵּשׁ עֲזָרָה בְּפִרְנֶסָה,
 הוּא מְצַפֶּה שֶׁמַּעֲכָשׁוּ הַקֶּב"ה יִשְׁלַח לוֹ כָּל חֲדָשׁ עוֹד אֶלְפֵי
 ש"ח, אֶךְ הַקֶּב"ה בְּמִקוֹם לְשִׁלַּח לוֹ מַעֲטָפָה עִם מְזַמְנִים הוּא
 דוֹאֵג שֶׁמַּעֲכָשׁוּ מִכְשִׁירֵי הַחֲשֵׁמֶל שְׂבִבֵיתוֹ יִחְזִיקוּ מַעֲמֵד וְלֹא
 יִצְטָרְכוּ תַקוּן וְהַחֲלִפָּה, וְכֵן הַקֶּב"ה דוֹאֵג שְׂבִנֵי בֵיתוֹ יִהְיוּ
 בְּרִיאִים וְלֹא יִצְטָרְכוּ לְהוֹצִיא כֶּסֶף עַל נְסִיעוֹת לְבֵתֵי חוֹלִים
 וְעַל רְכִישֵׁת תְּרוּפוֹת, וּבִסְפוּם הַכֻּלְלִי, נַחֲסֵד לוֹ בְּכָל חֲדָשׁ
 הוֹצָאוֹת בְּסֶדף אֶלְפֵי ש"ח בְּדִיוֹק כְּפִי שְׂרָצָה...

וּלְסִיּוּם, אֶכְתֹּב לְךָ דְבַר נִפְלֵא. בְּעֵנִין הַפִּיכֵת סְדוּם נֶאֱמַר
 "הַמִּכְסָּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה, וְאַבְרָהָם הָיָה יִהְיֶה
 לְגוֹי גְּדוֹל וְעַצוּם וְנִבְרָכוּ בּוֹ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ" (בְּרֵאשִׁית יח, יז-יח).
 וְהַמְּגִיד מְדוּבְנָא זצ"ל מִקְשָׁה מָה הַקֶּשֶׁר בֵּין הַפְּסוּקִים,

הַקֶּבֶ"ה אוֹמֵר שֶׁהוּא לֹא רוֹצֵה לְהִסְתִּיר מֵאַבְרָהָם אֲבִינוּ ע"ה אֶת תְּכַנְיָתוֹ לְהַפִּיכָת סְדוֹם, וּמִיָּד בְּסִמּוֹךְ לָזֶה הוּא אוֹמֵר שְׂאֲבָרָהֶם יִהְיֶה לְעַם גְּדוֹל. וְכִי מָה הַקֶּשֶׁר בֵּין הַפִּיכָתָה שֶׁל סְדוֹם לְעַם יִשְׂרָאֵל שְׁעֵתִיד לְצֵאת מֵאַבְרָהָם אֲבִינוּ?

וּמִבָּאָר הַמְגִיד מְדוּבָנָא (מוֹבָא בְּ"נַפְשׁ שְׁמִשׁוֹן" אַמּוּנָה) בְּדַרְךְ מְשָׁל: אָדָם זָקֵן נִכְנָס לְקִנּוּת חֲלִיפָה, הוּא מְהַסֵּס הָאֵם הַחֲלִיפָה מִתְאַיְמָה לוֹ אוֹ לֹא. אַחֲרָיו נִכְנָס לְחִנּוּת אָדָם צָעִיר, וְקוֹנֶה חֲלִיפָה אַחַת וְעוֹד אַחַת בְּלִי לְמַדָּד. שׁוֹאֵל אוֹתוֹ הַזָּקֵן: "אֵיךְ אַתָּה יָכוֹל לְקִנּוּת בְּלִי לְמַדָּד"? עוֹנֶה לוֹ הַצָּעִיר: "אֵם הַחֲלִיפָה לֹא טוֹבָה לְהַיּוֹם הַיּוֹם תִּהְיֶה טוֹבָה עָלַי מִחֵר, אֵם הַחֲלִיפָה לֹא טוֹבָה עֲבוּר עֲצָמִי הַיּוֹם תִּהְיֶה טוֹבָה עֲבוּר בְּנִי. לְחֲלִיפוֹת הָאֵלוֹ בְּכֹל מִקְרָה יִהְיֶה שְׁמוּשׁ".

וְהַנִּמְשָׁל הוּא, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֲנִי אֲגַרֵּם לְאַבְרָהָם לְהַתְּפַלֵּל עַל סְדוֹם, וְגַם אֵם בְּסוֹף הַתְּפִלוֹת לֹא יַעֲזְרוּ, הֵם לֹא יִלְכוּ לְאַבוּד, כִּי עֲתִידִים לְהִיּוֹת לוֹ הַרְבֵּה צְאָצְאִים, אֵמָּה גְדוֹלָה תֵּצֵא מֵאַבְרָהָם, וְהֵם בּוֹדְאֵי יַצְטָרְכוּ אֶת הַתְּפִלוֹת הָאֵלֶּה...

וּבְאֵמַת גַּם אֵם מִתְּפַלְלִים עַל חוֹלָה וּבְסוּפוֹ שֶׁל דְּבַר ה' יִרְחַם הַחוֹלָה נִפְטָר, אֶל תַּחֲשֹׁב שׁ"הַתְּפִלוֹת לֹא הַתְּקַבְּלוּ", שֶׁהֵן נֶאֱמָרוּ, חֲלִילָה לְבִטְלָה. כִּי הַתְּפִלוֹת שֶׁלֹּא עֲזָרוּ לְחוֹלָה זֶה יְכוֹלוֹת לְעֹזֵר לְחוֹלָה אַחֵר, אוֹ יַעֲזְרוּ בְּנוֹשְׂאִים אַחֲרֵים, וַיִּתְכַּן שִׁיעֲזָרוּ לְאוֹתוֹ נִפְטָר לְעֵלוּי נִשְׁמָתוֹ.

כִּי סוּף כָּל סוּף - שׁוֹם דְּבַר אֵינוֹ חוֹזֵר רִיקָם!

חֶזֶק וְאַמֶּץ !

וְיִהי רְצוֹן שְׁתִּזְכֶּה תָּמִיד לְחוֹשׁ בְּטַעַם הַתְּפִלָּה, שְׁתַּרְגִּישׁ
שְׁאֵתָה מְדַבֵּר עִם אָבִיךָ אוֹהֶבְךָ שְׁבִשְׁמַיִם, וְתִזְכֶּה לְכָל
הַיְשׁוּעוֹת יַחַד כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל.

אֵיךְ דוֹקָא דוֹרְנוּ יִזְכֶּה לְגֵאֲלָה ?

שְׁאֵלָה: לְאַחֲרוֹנָה דְּבִרְתָּם הִרְבֵּה בְּמַעֲלַת הַצְּפִיָּה לְגֵאֲלָה,
אֵלָּא שְׁכָל הַזְּמַן אֲנִי טְרוֹד בְּשֵׁאֲלָה: אִם בְּדוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים לֹא
בָּאָה הַגֵּאֲוִלָּה, לְמָה שֶׁהִיא תִּגְיַע דוֹקָא בְּדוֹרְנוּ ?

תְּשׁוּבָה: אֵלֶקֶט לְךָ בְּזֶה כַּמָּה נְקוּדוֹת קִטְנוֹת מְדַבְּרֵי
רְבוּתֵינוּ.

[א] אוֹמֵר הַ"חֲפֶץ חַיִּים" זצ"ל: "אֵל יִפְלֵא בְּעֵינֵינוּ בְּמָה
נִזְכֶּה בְּדוֹר הַזֶּה לְגֵאֲלָה... דְּבִזְמַנְנוּ מַצְטַרְפִּים שְׁאֵר הַדְּבָרִים
הַגּוֹרְמִים לְגֵאֲלָה שְׁעֵדִין לֹא הָיוּ בְּעֵבֶר, וְהֵם "מִתּוֹךְ צָרָה",
וְ"מִתּוֹךְ קֶץ אַחֲרֵית הַיָּמִים", דְּבְעֵבֶר לֹא הִגִּיעַ עֵדִין זְמַן הַקֶּץ,
כְּבִזְמַנֵּינוּ, שְׁכָבֶר נִתְקַים בְּנוּ כָּל הַסִּימָנִים הָאֲמוּרִים בְּמַסְכַּת
סִנְהֵדְרִין שִׁיְהִיו סְמוּךְ לְגֵאֲלָה. וְגַם הַגְּלוּת הַתְּאָרֶךְ עַד שְׁנוֹכַל
לֹאֵר בְּפִשְׁיטוֹת כִּי כָבֶר הִגִּיעַ זְמַן הַקֶּץ שֶׁהוּא אַחֲרֵית
הַיָּמִים ! וְבְעֵבֶר גַּם אוֹלֵי לֹא הִגִּיעוּ עוֹד הַצְּרוּת לְמָרוֹם קָצוּ,
וּמִמִּילָּא נוֹכַל לְקוֹוֹת כִּי כִּיּוֹם שֶׁהַצְּרוּת כָּבֶר הִגִּיעוּ לְמַעֲלָה

ראש, כָּבַר הַתְּקַבְּצוֹ כָּל הַחֲמִשָּׁה דְּבָרִים יָחַד, וּבְהַתְּעוֹרְרוֹת תְּשׁוּבָה מוּעֵטָת נוֹכַל לְקוֹת כִּי יִקְרַב הַגָּאוּלָּה" ("חומת הדת" פי"ג, מובא בספר "ובא לציון גואל").

[ב] כְּתוּב בְּסִפְרִים שֶׁמְשִׁיחַ מְחַכֶּה רַק עַל הָעֲבוּדָה שֶׁלֵּנוּ, הָעֲבוּדָה שֶׁלֵּנוּ בְּדוֹר הַזֶּה שֵׁישׁ בּוֹ כָּל כֶּף הַרְבֵּה הַתְּגַבְּרוֹת שֶׁל שַׁעַר הַנֵּי, וּבְכָל אֹפֶן כָּלֵל יִשְׂרָאֵל מִשְׁתַּדְּלִים וּמִתְחַזְּקִים וּמְבַקְּשִׁים לְהַתְּקַרֵּב, לְזֶה דֵּיִיקָא מְחַכֶּה מְשִׁיחַ צְדִיקָנוּ ("שיחות התחזקות" אלול עמ' סא). וְאוֹר שֶׁל מְשִׁיחַ בְּנוֵי דְּוָקָא עַל כָּל מַשְׁהוֹ שֶׁל עֲבוּדָה בְּזִמְנִים וּמְצַבִּים שֶׁל חֲשָׁכוֹת וְהַעֲלָמָה, בְּכָל הַתְּגַבְּרוֹת שְׂזוּכִים בְּזִמְנִים שֶׁל כְּרִיעוֹת וּנְפִילוֹת ("שיחות התחזקות" דְּבָרִים עמ' קסב).

[ג] עוֹד אָמַר הַ"חֲפֵץ חַיִּים" זצ"ל שֶׁבְּסוּף הַגְּלוּת יֵהוּ אַנְשִׁים שֵׁיאֲמְרוּ שֶׁכְּמוֹ שֶׁכָּבַר הַתְּאָרֶךְ הַגְּלוּת כֶּף הוּא יִתְאָרֶךְ עוֹד הַרְבֵּה, וַיֵּשׁ לְזַהַר מְאֹד שֶׁלֹּא לְדַבֵּר כֶּף ח"ו, כִּי יַעֲנִשׁוּ עַל כֶּף מְאֹד ("שְׁמִירַת הַלְּשׁוֹן ח"ב פכ"א). וְכְמוֹ כֵּן עַל מֵה שֶׁאֲמְרוּ חז"ל (פְּתוּבוֹת ק"א). שֶׁהַקְּב"ה הַשְּׁבִיעַ אֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יִדְחֲקוּ אֶת הַקֶּץ, פֶּרַשׁ הַמַּהְרֵשׁ"א שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּעֵינֵיהֶם הַקֶּץ רְחוֹק, דִּהְיֵי לְהוֹ כְּאִילוֹ מִתִּיאָשִׁין מִן הַגָּאוּלָּה, אֲלֵא יִהְיֶה בְּעֵינֵיהֶם זְמַן הַגָּאוּלָּה קְרוֹב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב "כִּי קְרוֹבָה יִשׁוּעָתִי לְבוֹא" (מוֹבָא ב"ובא לציון גואל" עמ' קט).

[ד] אוֹמַר הַ"שְּׁפַת אֲמֶת" זצ"ל: "יֵשׁ לָנוּ לְקוֹת בְּגְלוֹת הַמֵּר הַזֶּה שֶׁלֹּא לְהִיֹּת נוֹאֵשׁ, חֵס וְחִלְיָה, בְּרֵאוֹת שֶׁפְּלוֹתָנוּ מְלַבֵּר וּמְלַגָּאוּ, שֶׁאֵין מוֹכְנִים לְשׁוֹם מְדַרְגָּה קְטַנָּה שֶׁל מְדַרְגוֹת אֲבוֹתֵינוּ, לוֹמַר אֵיךְ נוֹכַל לְעַבֵּד בְּבֵית הַמְּקֻדָּשׁ וְלִרְאוֹת פְּנֵי ה'

שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה. כִּי כְּשִׁיתֵן ה' יתְּבַרְךָ וַיִּגְאֶלְנוּ, יתְּעוֹרֵר הַפְּנִימִיּוֹת שֵׁישׁ בְּנוֹ לֵהִיּוֹת נְהַפְכִים כְּרַגַע לְעֵלוֹת לְמַדְרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת כְּבִשְׁנַיִם קְדָמוֹנִיּוֹת" (שְׁמוֹת תַּרְמ"ב ד"ה בּמ').

[ה] פֶּעַם אַחַת שְׁאֵלוֹ הַחֲסִידִים מִהֵרֵב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי דָּוִד מְטַאֲלָנָא זצ"ל, לָמָּה לָנוּ לְבַקֵּשׁ עַל מְשִׁיחַ, הֲלֹא כְּבוֹאוֹ נִצְטָרֵךְ לְהִסְתַּר בְּמִסְתָּרִים וּמַחְבֹּאוֹת שֶׁלֹּא יֵרָאֶה אוֹתָנוּ? עֲנָה לָהֶם: תֵּאֱמִינוּ, שְׁבָרַגַע הַזֹּאת שִׁיבּוֹא מְשִׁיחֵנוּ תִּהְיֶה כָּל כָּף הַיְּדֵיכֶם הַמוֹחִין בְּעוֹלָם, שְׁאֵפִילוּ פָחוֹת שֶׁבְּפָחוֹתֵיךְ יֵהָא בִּיכְלָתוֹ לְקַרֵּב אֶת עֲצָמוֹ וּלְהִתְרַאוֹת לְפָנַי מִלֶּךְ הַמְּשִׁיחַ. וּבִקְשׁ מֵהֶם שִׁיפְרְסֻמוֹ אֶת הַדְּבָר הַזֶּה לְפָנַי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְשֻׁמוֹ ("לְקוֹט מְאוּרֵי אוֹר" מְשִׁיחַ ד"ה פֶּעַם, מוֹכָא ב"דוֹר הַתְּמוֹרוֹת").

אֵיךְ אֶצְלִיחַ לְהוֹדוֹת לַה' עַל כָּל דְּבָר

שְׁאֵלָה: הַתְּרַגְּשִׁי לְקַרֵּא אֶת מָה שֶׁפְּרַסְמְתָם בְּתַקּוּפָה הָאֲחֵרוֹנָה עַל סִגְלַת הַהוֹדָיָה לְהַשֵּׁם עַל כָּל דְּבָר, אֲבָל כְּשֶׁנִּסְיָתִי לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה בְּפִעֵל, פָּשוּט לֹא הִצְלַחְתִּי, הֲרֵבָה דְּבָרִים שֵׁישׁ לִי הַתְּרַגְּלָתִי אֲלֵיהֶם, וְאֲנִי מִתְקַשֶּׁה לְזַכֵּר לְהוֹדוֹת, וְעוֹד לְהוֹדוֹת "מִכָּל הַלֵּב", מָה אֶעֱשֶׂה?

תשובה: פשוט וברור שברב בבר עם ההנהגה הזאת של הודיה להשם, צריכים גם להחזיר לעצמנו ששום דבר לא מובן מאליו, וכל רגע ורגע הקב"ה משגיח עלינו ו"מחדש בטובו תמיד". כך שמה שהרגע יש לך בריאות או פרנסה או ילדים, וכן על זה הדרך, זה לא משום שגם לפני רגע היה לך את זה, אלא זו מתנה חדשה מהקב"ה שבהשגחתו הפרטית החליט להמשיך להעניק לך את זה.

המשגיח רבי ירוחם ממיר זצ"ל אומר דבר נפלא (בספרו "דעת תורה") שיעזור לכלנו להבין שכל מה שקבלנו מהשם יתברך אינו מובן מאליו, ואף כלל לא ברור שהוא ישאר אצלנו גם ברגע הבא, מה שמחייב אותנו להתפלל לקב"ה שימשיך לתת לנו את אותם דברים, ואף להודות לו על כל נשימה ונשימה, ועל כל דבר ודבר.

רבי ירוחם אומר את דבריו על הפסוק "ופרעה הקריב וגו' והנה מצרים נסע אחריהם ויראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה'" (יד, ה), דהנה מביא רש"י והוא מהמכילתא: "ויצעקו, תפשו אמנות אבותם, באברהם הוא אומר אל המקום אשר צמד, ביצחק - לשוח בשדה, ביצחק - ויפגע במקום".

ודברי המכילתא טעונים באור, וכי לא ידענו שזו אמנות אבותנו וכו', ומה מחדשים לנו כאן? אומר רבי ירוחם שבמאמר חז"ל זה התחדשה לנו ידיעה גדולה, והיא - שהאבות הקדושים אף במצבם הנח התפללו תמיד מתוך תכלית הלחץ, לא פחות כלל מתפלתם של הכלל-ישראל מתוך גדל לחצם שלהם על הים, "כי סוד הדבר הוא שכלל

יִשְׂרָאֵל תְּמִיד הֵנָּם בְּבַחֲיִנַת 'מִן הַמִּצָּר', מֵעוֹלָם אֵין לָהֶם לְסַמֵּךְ וּלְמִישָׁהוּ אַחַר לַפְּנוֹת, כִּי אִם לְצַעֵק אֵל ה'! וְזֹאת בְּשׁוֹנָה מֵאַמּוֹת הָעוֹלָם אֲשֶׁר הֵם מְנַחִים תַּחַת מַעֲרֻכוֹת הַטֵּבַע וְכו', לָנוּ אֵין טֵבַע, כָּל הַנְּהַגַת הַכָּלֶל-יִשְׂרָאֵל הִיא לְמַעֲלָה מִן הַטֵּבַע, וְאִם כֵּן בְּאַמַּת אֵין אֲצִלְנוּ כָּל חֲלוֹק בֵּין מַצֵּב שֶׁל הִרְחָבָה וְהִרְוּחָה, וּבֵין מַצֵּב שֶׁל לַחֵץ וְצָרָה, תְּמִיד אָנוּ תְלוּיִם עַל בְּלִימָה, וְאֵין לָנוּ אֵלָא לְהַשְׁעֵן עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, וְהוּא סוֹד הַתְּפִלָּה שֶׁבָּאָה דוֹקָא אַחֲרֵי הַפְּרָה גְמוּרָה כִּי אֵין כָּל מַצֵּב זוֹלָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֵין עוֹד מְלַבְדּוֹ, וְזֶהוּ עֲנִין 'תְּפִשׁוּ אֲמֵנוֹת אֲבוֹתֵם', כִּי בָּאוּ אֲזַ לְדֶרֶגַת אֲבוֹתֵם הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר הֵם הִיוּ תְמִיד בְּבַחֲיִנַת 'מִן הַמִּצָּר' - לְקַרְא אֵךְ בְּשֵׁם ה' בְּכָל מַצֵּב".

מְמַלֵּץ אֵךְ שֶׁתְּקַרְא אֵת שִׁיחַתוֹ שֶׁל אֱלוֹן פֶּז הִי"ו אוֹתָהּ הַבְּאֵנוּ בְּהִרְחָבָה בְּפָרָק ג'. לְאַחַר שֶׁתְּקַרְא אֵת דְּבָרָיו הַמְּרוֹגְשִׁים וְהַמְּחַזְקִים לֹא תוֹכַל לְהַשְׁאֵר אֲדִישׁ מוֹל כָּל חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ.

סֵפֶר לִי אַחַד הַקּוֹרְאִים אֲשֶׁר מְשַׁמֵּשׁ כְּמַלְמֵד ב"תְּלִמוּד תּוֹרָה", שֶׁבִקֵּר אַחַד הוּא עֲצַר אֵת הַתְּלִמִּידִים לַפְּנֵי שֵׁהֵם הַחֲלוּ לְבָרֵךְ אֵת "בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר", וְהוּא אָמַר לָהֶם: לַפְּנֵי שֶׁנִּבְרָךְ אֵת בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר, אֲקַרְא לָכֶם "שִׁיחַת מוֹסֵר" מִיְהוּדֵי יֵקֶר בְּשֵׁם אֱלוֹן פֶּז, וְזֹאת בְּמִטְרָה שֶׁתְּחַזְקוּ לְבָרֵךְ אֵת בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר מִתּוֹךְ הַפְּרָת הַטּוֹב אֲמַתִּית לְקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל נְשִׁימָה וְנְשִׁימָה, וְעַל כָּל מָה שִׁישׁ לָנוּ.

אנשי אמונה אבדו

הספר מוקדש לזכותם של המאורות הגדולים שהאצילו מאורם
לקרית גת והסביבה

מורי ורבי

הצדיק המקובל

רבי נסים ב"ר שלמה זרחל מויאל זצוק"ל זיע"א

מקים עולה של תורה בקרית גת

ראש מוסדות "כרם שלמה - למען שמו באהבה"

ומח"ס "מנחת עני" (ו"ח) "שמך למאור" ו"מלא העמר מן"

נלב"ע ו' בשבט תשע"ח

וב"ק מרן האדמו"ר מקרעטשניף קרית גת

הרה"ק רבי ישראל ניסן בן

הרה"ק רבי דוד משה זצוק"ל זיע"א

מייסד הישוב החרדי בקרית גת ומח"ס "נועם ישראל"

נלב"ע ט"ז חשוון תש"פ

לע"נ

איש היקר באדם,
רודף צדקה וחסד
הרביץ תורה והעמיד תלמידים הרבה

הרב ר' יוסף ברוך בן ר' זאב וולף זצ"ל

נלב"ע כב אייר תשע"ה

ת.נ.צ.ב.ה

הספר מוקדש לעילוי נשמת

יצחק שמעון בן אסתר ז"ל

שימחה בת אסתר ז"ל

אברהם בן מיכל מדלן ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה.

הספר מוקדש להצלחה ברוחניות ובגשמיות

רבי משה זאב בן סוזן עזיזה סולטנה

חיים ויטל בן רחל וכל משפחתו

אהיה בן ברכה אורלי

הספר מוקדש לעילוי נשמת

הספר מוקדש להצלחת

דוד בן שרה ז"ל

יהודה בן שמחה ז"ל

אברהם בן שרה ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה.

נחמן בן אליס

לישוב הדעת שמחת חיים וזיווג

הגון בקרוב

להצלחה ברוחניות וגשמיות

ובריאות איתנה

לאברהם בן מרים

וכל משפחתו

להצלחת

טל בן אסתר

לזיווג הגון וכל הישועות

להצלחת

מאיר בן רחל לזיווג הגון

רפואה והצלחה לרבקה בת רחל

זיווג הגון לאסתר בת רחל

רפואה שלמה לשמעון בן רחל

לעי"נ

ניסן בן יעקב

שלמה שמריהו בן אהרן צבי

אהרן צבי בן משה אשר יצחק

בן נפתלי

זאב בן יוסף

ת.נ.צ.ב.ה.

להצלחת

דניאל בן סבטלנה

להצלחת

ברכה בת עדי

הצלחה וחיזוק

